

CHIP'ten yılın ürünleri

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Genel Yayın Yönetmeni

BU AYIN TAVSİYESİ

1001 Süper Yazılım

CHIP, yepyeni bir özel sayıyla daha karşınızda: 1001 süper yazılım. DVD üzerinde farklı kategorilerdeki en iyi programların, en başarılı Türkçe yazılımların yanında ayrıca 11 tam sürüm program da mevcut. Dergi içinde

ise programlarla ilgili kısa açıklamalar yer alıyor. Benzersiz bir program arşivi sunan bu özel sayımız sizi program arama sorunundan kurtaracak. 5 Aralık'tan itibaren merkez bayilerde ve seçkin kütüphanelerde satışa sunulacak 1001 Süper Yazılım özel sayımızı <http://abone.vogel.com.tr> adresinden de sipariş edebilirsiniz.

2003'ün bu son sayısında tüm bir yılın ürünler açısından genel değerlendirmesi sayılabilecek bir kapak konusuyla karşınızdayız: Yılın Ürünleri. Evet, 12 sayı boyunca inceleme şansı bulabildiğimiz yüzlerce ürün arasından yılın ürünü olmayı hak edenleri seçtik. Bu seçim CHIP editörlerini gerçekten de oldukça terletti. Yılın ürünlerini seçerken dikkate aldığımız tek kriter bir ürünün kendi kategorisinin sadece en iyisi veya en performanslı olması değildi. Bir ürünün getirdiği sıra dışı bir özellik, kullanım kolaylığı, yenilikçi bir konsept ve rakipsiz bir fiyat/performans oranı da bir ürünün yılın ürünü olabilmesi için yeterli oldu. Kapak konumuzun yeni bir bilgisayar satın alacak veya varolan sistemlerini terfi edecekler için eşsiz bir rehber olacağını düşünüyoruz. Ayrıca yaklaşan yılbaşı dolayısıyla yakınlarına güzel bir hediye almak isteyenler için de yılın ürünleri arasında oldukça cazip donanım veya yazılım ürünlerinin bulunduğunu hatırlatalım. Yılbaşı alışverişini birkaç fare tıklamasıyla zahmetsiz bir şekilde internet üzerinden yapmak isteyenler için de **236**'da bir online alışveriş rehberimizin olduğunu belirtelim.

Yine yılın en flaş ürünlerinden olan USB Stick'leri ayın donanım testinde karşılaştırmalı olarak ayrıntılı bir şekilde inceliyoruz. Kapasiteleri ve hızları giderek yükselen bu taşınabilir diskler pratiklikleri ve geniş bir kullanım alanlarıyla dikkat çekiyorlar.

Varolan donanım ürünlerini yenileyebilecek kadar geniş bir bütçeye sahip olmayan okurlarımız ise **80**'deki "Firmware Güncellemeleri" yazımızda, cihazlarına yeni özellikler ve daha yüksek hız kazandırabilecek ipuçları bulabilirler.

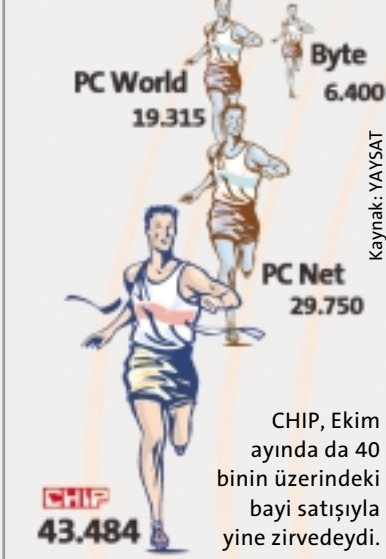
Dijital fotoğraf makinesi kullanımında yaşanan patlamayla birlikte resim düzenleme ve yönetim yazılımlarına duyulan ihtiyaç giderek artıyor. **136** ve **164**'teki iki ayrı yazıda, dijital fotoğraflarınız üzerinde çalışırken işinizi oldukça kolaylaştıracak ücretsiz araçların tanıtımını ve pratik ipuçları bulabilirsiniz.

Bu ayki araştırma raporumuzda ise Türkiye'deki teknik destek hizmetlerini masaya yatırıyoruz. Kullanıcıların bazen yaka silktiği bu hizmetlerden hangilerinin daha yüksek müşteri memnuniyeti sağladığını öğrenmek istiyorsanız **252**'deki raporumuzu okuyabilirsiniz. ■

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

EKİM 2003 Bilgisayar Dergileri Satış Rakamları

AYIN OKUR MEKTUBU

DivX gösterebilen DVD çalar testi

"DivX Player Testi"

CHIP 11/2003

Merhabalar, derginizi sürekli olmasa da elimden geldiğince takip etmeye çalışıyorum. Bu ayki sayınızı aldığımda tam hayalini kurduğum ürünlerin test edildiğini gördüm ve çok şaşırdım. Her ne kadar şu anda ülkemizde tek tük görülse de DivX gösterebilen DVD oynatıcılardan almaya niyetliyim ve sayenizde, bu alışveriş sırasında nelere dikkat etmem gerektiğini artık çok iyi biliyorum. Yayın hayatınızda başarılar dilerim. Teşekkürler.

Alpay Öztekin

CD'ler var. Bu CD'leri de çoğunlukla klasörleri isimlendirerek belirli bir düzen içinde tutmaya çalışıyorum fakat böyle olunca her şey göz önünde olmuyor. Klasörler içinde kaybolup gidiliyor. O nedenle, sonraki sayılarınızda bu konuya yer vermenizi istiyorum, teşekkürler.

Rifat Öztürk

GPRS'le bağlanmak

Selamlar, derginizi 4 yıldır takip etmeme rağmen GPRS'e yalnızca 1 kez değindiniz. O da GPRS ile bilgisayar arasında nasıl bağlantı kurulur konusuydu. Derginizde internet adreslerine verdiğiniz önemi WAP sitelerine de verirseniz sevinirim.

Kenan ATAĞLI

PDF formatında eski sayılar

Merhaba, eskiden CD'lerinizde CHIP dergisinin bir yıl önceki sayısını PDF (e-book) şeklinde veriyordunuz. Ama artık CD'lerinizde bunu göremez oldum, neden artık vermiyorsunuz? Bunun bize faydası şu şekilde oluyordu. Ben neredeyse 1997'den beri CHIP alıyorum ancak birçok eski sayınızı maalesef yer sorunum yüzünden atmak zorunda kalıyorum. Bu PDF dosyalı sayılar olunca en azından "elimde PDF'si var" deyip atabiliyorum. Sizden ricam yeniden bu uygulamayı yeniden başlatmanız. Hatta özel bir CD çıkararak mesela 1998-1999 sezonu sayılar veya 1999-2000 sezonu sayıları gibi pdf formatında verirseniz hiç fena olmaz. Tabii bu sizin açınızdan mümkün mü, bilemem.

Efe ATAĞAN

CHIP: Bu PDF dosyaları CD'de çok fazla yer kapladığı için bu uygulamaya son verdik. Ancak ileride tekrar buna benzer bir uygulama yapmayı düşünüyoruz.

WAP ve GPRS

Merhabalar, uzun zamandır derginizi takip ediyorum. Niye hiç WAP veya GPRS hakkında bilgi vermiyorsunuz? Mesela bir WAP sitesinin nasıl kurulacağını açıklayan bir bölüm ayırırsanız sevinirim.

Dr. Kemal ER

CHIP: Her konuyu her ay düzenli olarak işlememiz mümkün değil. WAP ve GPRS gibi özel bir kullanıcı grubuna hitap eden konulara genelde uzun aralıklarla dergide yer veriyoruz.

Arabirim hazırlama

Merhaba, öncelikle, Digitürk kanal 39'da (Technology Channel) yayınlanan yeni TV programınız "CHIP TV" nedeniyle sizleri tebrik etmek istiyorum. Mükkemmel bir program hazırlamışsınız, daha da iyi olacağını düşünerek bir kez daha tebrik ediyorum.

Benim dergi için bir isteğim var,umarım gerçekleşir... Bilindiği gibi her ay dergi ile birlikte ücretsiz CD'ler veriyorsunuz. Bu CD'ler de her ay özenle, farklı arabirimler kullanılarak hazırlanıyor. İşte benim istediğim, önümüzdeki aylarda dergide bu konuya yer vermeniz. Yani, nasıl arabirim hazırlarsınız? Hazır arabirim

CHIP TV: Geçtiğimiz aylarda yayın hayatına başlayan CHIP TV, Digitürk Technology Channel'da.

örnekleri ve adım adım bir CD oluşturma ile anlatılabilir. Birçok kullanıcının kendi yazdığı CD'leri, sadece klasörlerde düzen içinde saklamasının pek hoş olmadığını düşünüyorum ve sizden hiç olmazsa hazır arabirim örnekleri (html, flash, vs...) vermenizi istiyorum. Çünkü elimde fazla miktarda, kendi hazırladığım ve çeşitli programlardan oluşan

Disk bölümleme

Merhaba, her şeyden önce derginizin içeriği gerçekten doyurucu, içerik ve programlar açısından da oldukça zengin. Takip ettiğim kadarıyla, şu ana değin sabit disklerin nasıl bölündüğü konusunda bir yazı yayınlamadınız. Benim 80 GB bir sabit diskim var ve Windows XP kullanıyorum. Windows'tayken sabit diski nasıl bölüneceğini bir yazınızda yayınlarsanız sevinirim.

Atakan VAROL

CHIP: Daha önceki sayılarımızda bu konuya birkaç defa yer vermiştik. Ayrıca kardeş dergimiz Herkes İçin Bilgisayar'da da bu tip pratik bilgiler içeren yazıları sıkça bulabilirsiniz.

Fiyat artışı şikayeti

Merhaba, bu ayki sayınızda bir amatör programcılar için ortam oluşturulması konusuna destek olduğumu belirtmek isterim. Ben de geleceğin bir bilgisayar mühendisi adayı olarak bu konuda hem bilgilerimi aktarmak, hem de yeni bilgiler edinmek istediğimi belirtmek istiyorum. Bir de derginizin fiyatındaki artışa bir anlam veremedim. Zaten içerisi fazlasıyla reklamlarla dolu.

Bence bunun tek nedeni bu konuda tekel olduğunuzu anlamış olmanız, yani fiyatınız ne olursa olsun, insanların sizi tercih edeceği apaçık ortada. Ama şunu unutmayın ki derginizi ayda binlerce dolar kazanan iş adamları değil, belirli şeylerinden feragat ederek bu dergiyi →

alan insanlar oluşturuyor.

Amaç sadece dergiyi okumak olsaydı, bu çok kolay bir iş. Hele de bizim gibi üniversite öğrencileri için. Ya kütüphanelerden okur, ya da bir dergiyi 50 kişi alıp sırayla okuyabilirdik. Böylece bizim için de maliyeti düşerdi. Ama bizler bu faydalı dergiyi hem arşivlerimize eklemek, hem de bu dergiyi alarak derginin devamlılığını sağlamak istiyoruz. Bu konuya hassasiyet göstereceğinizi umuyor ve gerekeni bir an önce yapacağınıza inanıyorum. Okuyucularının yanında olmayan bir derginin ne kadar iyi olursa olsun kalıcılığı daima tehdit altındadır. Çalışmalarınızda kolaylıklar diler, saygılarımı sunarım.

İbrahim DEMİR

CHIP: Dergi fiyatına son bir-iki yıl içinde yaptığımız zamlar, yıllık enflasyon düzeyinin altında. Maliyet artışlarını okurlarımıza mümkün olduğunca yansıtmamaya çalışıyoruz.

CHIP'in beklentileri

Tebrikler CHIP, bu ayki sayımız (2003/11) diğer sayılarla karşılaştırdığımız zaman dopdoludur. Bu da dergimizin sürekli kendini yenilediğinin, daha güzel doğru gittiğinin bir göstergesi olsa gerek. Okuyucularının talepleri doğrultusunda bir dergi hazırlamak, her okuyucunun eksik ve fazlalıklarını göz önüne alarak (uzmanından profesyoneline kadar) yayın yapmak şüphesiz çok zordur. Bizlerin sizlerden birçok isteği oluyor. Benim merak ettiğim şey şu: Sizlerin bizlerden istekleri nelerdir? Biz okuyuculardan beklentileriniz nelerdir? Dergimizi sürekli almamız mı, yoksa batı ile ülkemiz arasındaki bilim ve teknolojik uçurumu kapatmamız mı?

"Masaüstünde Sanal PC'ler oluşturun" başlıklı mükemmel bir yazı hazırlamışsınız, ama bence bu konu biraz kısıtlı. Sürekli işlenen "Güç Kaynağı" adlı konu es geçilerek bunun yerine Sanal PC konusu uzmanlara yönelik biraz daha açılabilirdi. Bu konu özel bir sayı veya ek olarak daha ayrıntılı bir şekilde hazırlanabilirse daha faydalı olur kanaatindeyim. MOF ve ITIL konulu araştırma yazınızın da devamını bekliyorum. Daha önceki sayılarda olduğu gibi e-kitaplarınızın CD'lerimize konularak yayınlanmasını bekliyorum. Elinizdeki bilim meşalesinin hiç sönmemesi dileklerimle.

Burhanettin IRMAK

CHIP: Dergimizi düzenli olarak takip

eden ve bilgisayar ve iletişim kültürünü kazandırabildiğimiz okurlarımızın edindikleri bilgileri ve sahip oldukları vizyonu hayatlarının her alanında kullanabilmeleri kuşkusuz en büyük beklentimiz.

Arızalı eCHIP'ler

Merhabalar... yaklaşık 4 senedir CHIP dergisini düzenli olarak takip ediyorum, yalnız bir sorunum var: Dergi ile gelen CD'leri CD okuyucum bazen hiç okumuyor ya da çok ama çok zor okuyor. Bu sorun özellikle son 3 aydır iyice belirginleşti. Bu CD'leri başka arkadaşlarımın CD okuyucularında da okutmak mümkün olmuyor. Mesela bu ayki (Kasım)

mi söyleyip teşekkür ediyorum. Sizden bir isteğim olacak, ileriki sayılarınızda MP3 çalarların karşılaştırmalı testine yer verirsiniz çok sevinirim.

Barış Eren YILDIZ

Office XP CD'm nerede?

Her ay düzenli olarak aldığım ve güvenerek başkalarına da tavsiye ettiğim bir dergi olan CHIP'e ve çalışanlarına bilgisayara dünyasına katkılarından dolayı teşekkür ediyorum. Geçen ay yaptığınız ankete katıldım ve sizden Office XP CD'si kazandığıma dair bir mesaj aldım ve gönderdiğiniz mesajdaki bilgileri size göndermiştim. Ama hala böyle bir CD elime geçmedi. Bunun doğru olup olma-

CD'lerinden 4 tam sürüm başlıklı CD'de modül kurulmasında problem oldu. LG CDROM sürücüm kesinlikle okuyamadı. İstedğim programları AOpen CD yazıcıda, 1 saat gibi uzun bir sürede sabit diskime kopyalayabildim. Eğer bu problem sadece benim CD okuyucularımda olsa böyle bir e-posta atmayacaktım. CHIP dergisinin vermiş olduğu bu CD'leri sorunsuz okutmanın bir yolu var mıdır? Acaba ben mi yanlış bir şey yapıyorum yoksa başka bir sebebi mi var? Eğer isterseniz size bu bahsettiğim CD'leri yollayabilirim.

Murat İNAL

CHIP: Bazı CD'lerde üretimden kaynaklanan okuma sorunları olabiliyor. Abone servisimizden bu tür sorunlu CD'lerin değiştirilmesini talep edebilirsiniz.

MP3 çalar testi

Selamlar Sevgili Chip Editörleri, derginizi yaklaşık iki yıldır aralıksız alıyorum ve ne öğrendiysem CHIP'ten öğrendiği-

dığı hakkındaki düşüncelerimi şimdi değil, sizin bu konuda yapacağınız açıklamadan sonra söyleyeceğim.

CHIP: Anket sonucunda Office XP CD'lerini kazananlara CD'leri gönderilmeye başladı. Aralık ayı sonuna kadar CD'leri ellerine ulaşmayanlar yardim@chip.com.tr adresinden yardım alabilirler.

Linux özel sayısı

İyi günler, CHIP Özel sayılarınızdan bir tanesinde Linux'a yer vermiş ve RedHat 9.0 sürümüyle de gönlümde taht kurmuştunuz, ama şimdi benim (tahminim birçoklarının daha) bir isteğim daha var sizlerden. İleriki zamanlarda çıkaracağınız bir CHIP Özel'de "Linux From Scratch (LFS)"e yer vermeniz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Ali Servet Dönmez

CHIP: 2004 yılında yeni bir Linux Özel sayısı çıkarmayı düşünüyoruz. İsteğinizi dikkate almaya çalışacağız. Özel sayılarımızla ilgili isteklerinizi bekliyoruz.

Servis Sağlayıcılar Telekom'a karşı: 57. raunt

ADSL savaşı başlıyor

Türk Telekom ADSL ihalesi sonucu açılan 60 bin portu giderayak sadece kendisinin pazarlayacağını açıklayınca kıyamet koptu.

■ Bir açılan bir iptal edilen ünlü ADSL ihale-miz sonuca ulaşmış da on bin kişilik Türk ADSL dünyası 60 bin yeni arkadaş daha kazanma noktasına geldikten sonra (bu arada, 40 bin kablolu internet kullanıcıyı da eklersek 100 bin civarı evde geniş bant olacağını düşünebiliriz. ABD'de geniş bant kullanıcı sayısı 20 milyon hane, tüm dünyada ise yaklaşık 65 milyon...) Türk Telekom bu yeni portları sadece kendisinin pazarlayacağını açıklayarak internet pazarının diğer oyuncularının tepkisini topladı. Zira, internet servis sağlayıcıları telefon hatları üzerinden kullanıcılara ADSL hizmetleri verebileceklerini ve bunun için Telekom'a da hat kirası ödemeye hazır olduklarını bildirmelerine rağmen, piyasa kurallarını belirleyen tekel konumundaki Telekom'un bu adıma izin vermeyişi karşısında çılgına döndüler. Telekom'un yeni açılan 60 bin portu tamamen

kendi müşterilerine ayırması ve internet servis sağlayıcılarına hiç kontenjan ayırmayışı, tarafların yeniden süngülerini takmasına neden oldu ve İSS'ler Telekomünikasyon Kurumu'na şikayette bulunarak Türk Telekom'un icraatının durdurulmasını istediler.

Şikayetler ve toplantılar

14 Kasım'da toplanan Telekomünikasyon kurumunda ele alınan şikayet için bir sonuca da varılamadı; çünkü internet servis sağlayıcıların kendi şebekelerini ADSL'e hazır hale getirmek için süre istemeleri kullanıcıları daha fazla bekletmek istemeyen kurumca reddedilirken, diğer çözüm önerileri tartışıldı.

İnternet servis sağlayıcıları, hali hazırda evinde telefon kablosu bulunan kullanıcının ADSL hizmeti alabilmesi için Türk Telekom'dan abonenin telefon hattını, kendilerinin telefon hattına bağlamasını istiyor ve

ADSL FİYAT TARİFESİ

Kbps	Eski Fiyatlar		Yeni Fiyatlar	
	Bağlantı ücreti	Aylık Ücret	Bağlantı ücreti	Aylık Ücret
128/32	17.000.000	49.000.000	60.000.000	60.000.000
256/64	17.000.000	170.000.000	87.000.000	87.000.000
512/128	17.000.000	520.000.000	141.000.000	141.000.000
1024/256	17.000.000	1.398.000.000	249.000.000	249.000.000
2048/512	17.000.000	2.369.000.000	465.000.000	465.000.000

bunun için kira bedeli ödemeye hazır olduklarını ifade ediyorlar. Telekom ise, yüz binlerce kullanıcıya hızla ADSL olanağı götüreceği ve Türk kullanıcılarının internet çilesini kökten çözebilecek bu teklifi neden reddettiğine dair resmi bir açıklama yapmıyor. Belki yurt dışı çıkışı kapasitesi belli olduğu için yüklenmelerden ve ortaya çıkacak sorunlardan çekiniyor, ama kendisini ifade edemediği için de İSS'lerin kendisini hızlı ve ucuz internete ulaşmanın önündeki engel olarak göstermesinden kurtulamıyor.

Servis sağlayıcılar pazardan silinebilir

Telekomünikasyon kurumuna şikayette bulunan internet servis sağlayıcıları, ADSL ile birlikte pazar paylarında ve gelirlerinde büyük düşüş yaşanmasından korktuklarından, en azından ayakta kalmalarına yetecek bir çözüm arayışı içinde, Türk Telekom'un elindeki altmış bin portu pazar paylarına göre servis sağlayıcılara dağıtması ve hatların pazarlanmasının servis sağlayıcılar üzerinden yapılmasının adil olacağını savunuyorlar. Çözüm ise Telekomünikasyon Kurumu'nun vereceği cevaba göre belli olacak. Ama sayılara göz atınca Türk Telekom'un ADSL pastasını neden kimseyle paylaşmak istemediğini anlamak kolay.

Türk Telekom yeni aldığı kararla 128 Kbps ADS bağlantısının aylık abonelik fiyatını 49 milyondan 60 milyon liraya çıkardı. bu durumda toplam 70 bin abonenin sadece 128 Kbps bağlantı kullanaca-

ğını düşünssek bile her ay 4,2 trilyon liralık bir gelir elde edecek. Bu arada 128/32 dışındaki seçeneklerde de aylık abonelik bedelinin radikal bir şekilde düştüğü ve bir miktar kullanıcının da yüksek hızlı ama kabul edilebilir fiyatlı bu seçeneklere kay-

acağı düşünülürse gelirin daha da artacağı kestirilebilir.

Kullanıcılar ise ADSL'e sahip olmanın heyecanı içinde tüm bu tartışmalardan uzak, yeni modemlerini seçip, 24 saat bağlı kalma zevkinin hesaplarını yapıyorlar. Ancak eski kullanıcılar arasında ADSL bağlantı hızının daima sabit olmadığından, 128 Kbps hattın geceleri bazı saatlerde bariz biçimde yarı yarıya yavaşlayıp 64 Kbps hıza düştüğünden şikayet edenler de yok değil. Çoğu kullanıcı için fark edilemez bir detay olan bu hız düşüşleri ancak bilinçli kullanıcıların dikkatini çekerken, Türk Telekom'un 10 bin kullanıcı ADSL segmentinde gündeme gelen bu teknik sorunları, sisteme yeni dahil olacak 60 bin müşteriyle birlikte çözüp çözemeyeceği de soru işareti olarak yerini koruyor.

Bilgi için: www.telekom.gov.tr/ttnet/index.html ■

Cem Şancı, cmsanci@chip.com.tr

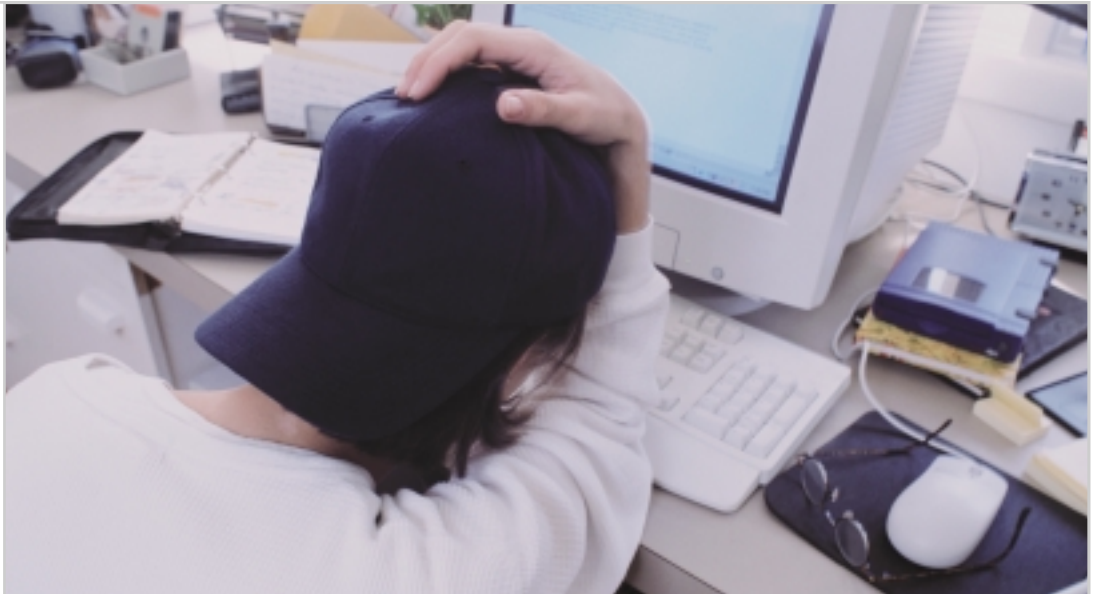
BİLGİ İÇİN

» Hızınızı test edin

ADSL abonelerinin hatlarının hangi hızlarda çalıştığını kontrol edebilmeleri için Türk Telekom <http://speedtest.ttnet.net.tr/> adresinin ziyaret edilmesini öneriyor. Ayrıca bağlantı hızını gerçek zamanlı olarak, KB/s cinsinden test etmek isteyenler ise www.world-of-adsl.com/speedtest.html# adresini ziyaret edebilirler.

BİZE YİNE BIKKIN

GÜNLER: Yavaş internet hızı karşısında kullanıcılar bilgisayarları önünde çile doldurmaktan bıktı.

Sony Playstation PSX

Yeni eğlence merkezi

Playstation'ın tanıtılan yeni modeli sabit diskleri ve multimedya özellikleriyle bir oyun makinasının ötesinde eğlence merkezi olmayı hedefliyor.

ADSL modem için

Zoom modemler hizmetinizde

İnternet kullanıcıları ADSL hatlarının dağıtılması heyecanını yaşarken, Zoom ve Hayes modemlerini Türkiye'ye getiren Oluşum Bilgisayar da ADSL adayları için ürünlerinin tanıtımını yaptı. Geniş bir ürün yelpazesine sahip olan Zoom'un PCI ADSL Modem ve USB ADSL Modemlerinin tek kullanıcılara; X3 ETHERNET ADSL Modem, X4 ETHERNET/ USB ADSL Modem, X5 4-port Switch ETHERNET /USB ADSL modemlerinin ise çoklu kullanıcılara önerildiği açıklandı.

Bilgi için: www.olusum.com.tr

Sony, yeni hibrid konsolu Playstation PSX'i Japonya'da tanıttı. Yeni ürünlerin en büyük farkı, oyun platformuna video kayıt özelliğinin eklenmesi. PSX DESR-5000 ve DESR-7000 modelleri, Playstation 2 teknolojisine ek olarak sabit diske (DESR-5000: 160 GByte, DESR-7000: 250 GByte),

bir DVD yazıcıya ve TV-Tuner'a sahip. Sony'ye göre, konsollar en yeni teknolojiyi içermelerine rağmen geriye doğru uyumlu olduklarından, Playstation 1 ve 2 modelleri için üretilmiş yazılımları kullanabiliyorlar. İşlemci olarak eskiden tanıdığımız Emotion Engine'den yararlanılmış. Grafik içinse önceden olduğu gibi şimdi de Graphics Synthesizer var. İşletim sistemi elden geçirilmiş, ancak Playstation 2'dekinden neredeyse hiçbir farkı yok. Dahili DVD yazıcı hem eski hem de yeni yazılabilir DVD formatlarını destekliyor. USB 1.1 bağlantısı ve Memory Stick yuvasının yanı sıra, Sony PSX'te bir Playstation Peripheral port, bir AV giriş/çıkışı ve de bir S/PDIF bağlantısı da mevcut. Her iki konsol da yaklaşık 31 x 9 x 32 cm büyüklüğünde ve 5,6 kg ağırlığında. Aygıtlar 750 Euro civarında bir fiyata sahip olacak. Sony henüz Avrupa için bir piyasaya çıkış tarihi bildirmiş değil.

Bilgi için: www.psx.sony.co.jp

READ.ME

GÖKHAN SUNGURTEKİN
Yayın Koordinatörü
sgokhun@chip.com.tr

**Kısa süre
öncesine kadar
yanlarına bile
yaklaşamadı-
gımız LCD'ler
kabul edilebilir
fiyatlara
gerilediler.**

Alışveriş zamanı

Krizin süren negatif etkilerinin yanında, durgun geçen bir dönemin ardından piyasaya sunulan ve yeni teknolojileri beraberlerinde getiren ürünlerin yeterince ucuzlamamış olmaları, kısa süre öncesine kadar biz teknoloji meraklılarını çok gerekli olmadıkça alışverişten biraz uzak tuttu.

Ancak son aylarda durum değişmiş gibi görünüyor. Ekonomideki iyiye gidiş tüketiciyi de pozitif yönde etkilemeye başladı. Diğer taraftan satın almaya geçecek, gerçek anlamda yenilik getiren ve uygun fiyatlı çok sayıda ürün var şu an piyasada.

En radikal değişim monitörlerde yaşanıyor. Kısa süre öncesine kadar yanlarına bile yaklaşamadığımız LCD'ler kabul edilebilir fiyatlara gerilediler. Konforlu bir çalışma ortamı yaratmak ve hantal CRT monitörlerden kurtulmak için iyi bir fırsat açıkçası.

Yazılabilir medya tarafındaki fiyatlarda da durum aynı. Yazılabilir CD kapasitesini biraz hızlı tükettik. PC'nizin yanındaki onlarca CD'lik arşive her bakışınızda siz de farkına varıyorsunuzdur bunun. Çözüm DVD yazıcı... Yüksek kapasite talebi yoğun şekilde artınca fiyatlar düştü. Gerçi DVD yazıcılar hala pahalı ürün kategorisindedir. Ancak bütçeniz elveriyorsa gerçekten iyi bir yatırım.

Dizüstü bilgisayar pazarı da son aylarda oldukça hareketli. Fiyatlar geriledi ve ucuz fiyatlı konfigürasyonlar piyasaya sunuldu. Notebook'lar artık sadece

iş adamlarına değil, kişisel kullanım için mobil bilgisayara ihtiyaç duyan herkese hitap eden aygıtlar haline geldiler. 2003 yılı içerisinde özellikle gelişmiş pazarlarda Notebook satışlarında patlama oldu.

El bilgisayarları da hem ucuzlayıp hem de hızla gelişen aygıtlar arasındalar. Kablosuz ağ, Bluetooth, GPS, multimedya özellikleri, kamera ve telefon gibi fonksiyonlar el bilgisayarlarını gittikçe daha cazip hale getiriyorlar.

Müzik artık dijital...

Satışı hızla artan diğer bir ürün ise MP3 çalar. Artık genelde müziği dijital ortamda saklıyoruz. Bu durum hem internetten sabit diskinde yüzlerce MP3 indiren kullanıcılar için hem de satın aldığı CD'leri bilgisayarında MP3 ya da diğer biçimlere dönüştürenler için geçerli. Hal böyle olunca MP3 çalarlar da olmazsa olmazlar arasında yerlerini alıyorlar.

Nispeten uygun fiyatlı, işlerinizi kolaylaştırıp hayatınıza keyif katacak daha pek çok ürün sayılabilir aslında: Dijital fotoğraf makineleri, kameralı cep telefonları, oyun konsolları, USB bellekler ve hatta, eğer birden fazla PC'niz varsa eviniz için kablosuz ağ ekipmanları...

En iyisi listeyi siz uzatın ve bu yılbaşı kendi bütçenize uygun bir hediye seçin.

KISA... KISA...

► Half-Life 2 Kuponlu grafik kartı

HIS, Hightech Information System Ltd. Şirketi, Half-Life 2'yi yeni nesil ATI Radeon ekran kartlarıyla hediye vereceğini duyurdu. HIS tüm IceQ ve XT serilerini Half-Life 2 kuponu ile birlikte verecek Böylece, 30 Kasım itibari ile tüm kullanıcılar HIS Excalibur XT ve IceQ serisi ile HL2 promosyon kuponuna sahip olacaklar. Firmanın Half-Life 2 ile gelen ürünleri şunlar: HIS Excalibur 9800XT Platinum, HIS Excalibur 9600XT Platinum, HIS Excalibur 9800Pro IceQ, HIS Excalibur 9800 IceQ. Half-Life 2 piyasaya çıktığında kullanıcılar oyunu download edebilecekler veya kurulum CD'sini sipariş edebilecekler.

Bilgi için: www.tellioglu.com.tr

► SFF Computers'den Sürpriz

Small Form Factor üzerine odaklanmış ilk şirket olan SFF Computers, Uluslararası Bilgisayar Fuarı'nda MiniQ'nun Avrupa, yeni Shuttle XPC SB65G2, SB75G2, SN85G4'lerin Türkiye lansmanını yapıyor. SFF Computers Türkiye'deki Small Form Factor (SFF) bilgisayarlar üzerine odaklanan ilk şirket oluyor. Compex Bilgisayar Fuarının açılışından önce SFF Computers JETWAY'in yeni MiniQ'sunu ve Shuttle XPC'nin yeni modelini tanıtıyor. Tüm ayrıntılı bilgiler fuar süresince bildirilecek olsa da SFF Computers dikkatleri devrim niteliğindeki iki yeni MiniQ'ya çekmek istiyor. Yeni MiniQ'ların bir modelindeki "twin magic" sistemi iki kullanıcıyı aynı anda aynı bilgisayarı kullanabilme ayrıcalığını getiriyor.

Bilgi için: www.sffcomputers.com

► Makrotek PC Geliyor

Ankara merkezli Makrotek Bilgi İşlem Elektronik AŞ'nin Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Rahmi Çetin, ev kullanıcılarından kurumsal çözümlere kadar geniş bir portföye hitap edecek olan "Oliva Bilgisayar Sistemleri" ile pazara girmeye hazırlandıklarını açıkladı. 1999 yılında kurulan firmanın bilgisayar yazılım ve donanım ürünlerinin toptan dağıtımını yaptığı söyleyen Hüseyin Rahmi Çetin, Oliva Bilgisayar Sistemleri, ev kullanıcılarından kurumsal çözümlere kadar geniş bir kitleye hitap edecek.

Bilgi için: www.makrotek.com.tr

DVD PLAYER: Samsung'un tanıttığı yeni modellerden biri de salonlara yerleşecek DVD Player'dı.

Samsung DigitAll Inspiration 2003

İstanbul'da Samsung fuarı

Samsung, 2004 yılında vitrinlere çıkacak en son teknolojiyle donanmış ürün gamını, 28-29 Ekim'de Lutfi Kırdar Kongre Merkezi'nde sergiledi.

Samsung'un her yıl dünyanın farklı kentlerinde düzenlediği ve gelecek yıla ait tasarımlarını tüketicilere ilk kez buluşturduğu büyük sergisinin İstanbul'da gerçekleştirilmesinin de önemi büyüktü. Dünyanın pek çok ülkesinden gazetecilerin takip ettiği sergilerin bir önceki durağı, 16 Eylül tarihinde New York'tu.

Aralarında Samsung'un İcra Kurulu Başkanı Jong-Yong Yun'un da bulunduğu üst düzey yöneticileri de bir araya getiren etkinlikte sergilenen teknoloji harikası ürünler arasında 2004 model cep telefonları, dijital TV'ler ve ev sinema sis-

temleri de yer alıyor.

Samsung'un 2004 yılı ürün portföyünde yer alan ve İstanbul'da sergilenen en ilginç ürünler şunlar:

► **Dünyanın ilk 70 inç Plazma Televizyonu:** İster evde bir ev sineması sisteminde, ister bir konferans odasında videokonferans için kullanılacak ürün, 70 inç genişliğiyle dünyada bir ilk. Görüntü kalitesiyle öne çıkan ürün yüksek tanımlı

(high definition) görüntü sistemiyle gündüz ayarlarında bile yüksek performansı sunma iddiasını taşıyor.

► **54 inç TFT – LCD Televizyon:** Yüksek çözünürlüğe sahip Samsung 54 inç LCD televizyon, plazmalardan önce kullanıcıların son durağı olarak tanımlanıyor.

► **HD931 - DVD Oynatıcı:** Dünyanın dijital görüntü arayüzünü kullanan ilk DVD oynatıcısı Samsung tarafından geliştirildi. Bu DVD oynatıcı, dijital görüntü arayüzü sayesinde sin-yal değiştirerek yüksek tanımlı görüntü sunuyor.

► **HT – DB760 Ses Sistemi:** Dijital sesin uzmanı, 5.1 kanallı bu Surround ses sistemi tel kablolar-da oluşan cızırtıyı engelleyerek gerçek yaşamın sesini evlere taşıma sloganı ile tanıtılıyor.

► **VC – RP30W Akıllı Elektrik Süpürgesi:** Samsung'un ev hanımlarına büyük kolaylık sağlayacak elektrik süpürgesi, evin haritasını çıkarıp önündeki engelleri tespit edebiliyor. Böylece daha hızlı ve etkin biçimde temizlik yapabiliyor. Evde olmadığınızda çalışma saatini programlayabildiğiniz süpürgeyi, içindeki mini kamera ile internet üzerinden izlemek de mümkün.

Bilgi için: www.samsung.com.tr

Apple Expo

Yeni G4-Powerbook'lar

Fransa'nın Paris şehrindeki Apple Expo'da Apple CEO'su Steve Jobs Powerbook'ların her yönden yenilenmiş bir dizisini tanıttı. 12 ve 17 inç ekranlı güzelleştirilmiş modellerin yanı sıra 15 inç modeli de nihayet yeni Powerbook saflarına katılıyor: Öteki iki Apple diz üstü bilgisayar gibi bu model de alüminyum bir kasa tarafından korunuyor.

İçerikleri şunlar: 1,25 GHz'e kadar hesaplayan bir G4 işlemci, arka planı aydınlatılmış bir keyboard, iki GByte'a kadar RAM, Bluetooth ve 802.11g standartına uygun 54 MBit-W-LAN ve bir DVD yazıcı. 15 inç ekranlı birinci sınıf modeli 2.900 Euro'luk bir fiyata sahip. Yeni Powerbook'larla, Apple'ın toplam bilgisayar satışlarındaki mobil PC'lerin payı mevcut

42'den yüzde 50'nin üzerine çıkacak.

Bilgi için: www.bilkom.com.tr

KISA... KISA...

► Tekrar Tekrar Şarj

Şarjlı piller söz konusu olduğunda dijital fotoğraf makinesi, CD player, Walkman, MP3 çalar kullanıcılarının sürekli bir arayışı vardır. En çok dayanan pil, en hızlı şarj olan pil ve bellek etkisi gibi soru işaretleri kafalarda belirmeye başlar. Türkiye'ye Mert İthalat tarafından getirilen GP Powerbank piller, uzun bir süredir bu arenada başarılı ürünleri olarak dikkat çekiyor. GP Powerbank şarjlı pillerin en büyük avantajı, pilli tekrar tekrar şarj etmekten doğan ve negatif bir etki bırakan "bellek etkisini" (memory effect) minimuma indiren bir teknoloji kullanılmış olması.

Bilgi için: www.mertithalat.com

► COMPEX 2003 28.

Uluslararası Bilgisayar Fuarı
COMPEX Uluslararası Bilgisayar Fuarı kapılarını, teknoloji ile uzaktan yakından ilgilenen herkese açacak. 1982 yılından bu yana Türkiye'deki bilgisayar ve iletişim teknolojileri kullanıcılarını söz konusu teknolojilerle buluşturma ve onlara doğrudan teknolojinin direksiyonuna geçme fırsatı verme konusunda benzersiz bir işlev gören COMPEX, bu yıl 4-7 Aralık 2003 tarihlerinde, Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda ziyarette açık olacak. COMPEX'in bu yılki konsepti, "Türkiye'de Enformasyon ve Komünikasyon Teknolojileri" olarak belirlendi.

Bilgi için: www.compex.com.tr

► Bilgisayarınız sözünüzü dinlesin!

Bilgisayarınıza konuşarak komutlar vermek ve bu komutları Türkçe verebilmek artık mümkün. Koç Bilgi Grubu'ndan Ses Teknolojileri şirketi GVZ ve Sennheiser Communications kulaklıkları Türkiye Dağıtıcısı Bircom şirketlerinin oluşturduğu "PC'nize Söz Dinleten Paket" piyasaya sunuldu. PC'ye söz dinleten paket, GVZ yazılımı ve Sennheiser Communications PC110 veya PC130 mikrofonlu kulaklıktan oluşuyor. Yazılım yüklendikten ve kulaklık bağlantıları yapıldıktan sonra, bilgisayarlara, "Word, Excel, Powerpoint, hesap makinesi, Yahoo" vb. sesli komutlar verildiğinde uygulamalar çalışmaya başlıyor. Yazılım ilk yüklenmesinden itibaren temel komutları yerine getirebiliyor.

Bilgi için: www.gvz.com.tr

Sampo DVE-P1

Taşınabilir DVD sineması

Sampo DVE-P1, sevdikleri filmleri yoldayken de seyretmek isteyen DVD tutkunları için tasarlanmış. Bu yassı aygıt (190 x

141 x 16 mm) iki modülden ibaret: Bir DVD çalar ve zengin kontrastlı, 16:9 formatı destekleyen, entegre hoparlörlü, 7 inçlik bir TFT ekran. Sampo, tüm önemli DVD ve CD standartlarıyla uyumlu, ayrıca DVD video haricinde VCD ve S-VCD'yi de tanıyor.

Bilgi için: www.sampotech.com

Lexmark'ın özgürlük kavramı

Bağımsız faks ve fotokopi

Lexmark, yeni "Hepsi bir arada" ürünü X6150'yi duyurdu. X6150, yazıcı, tarayıcı, PC'den bağımsız faks ve fotokopi cih-

zı olarak kullanılabilir. Cihazın yazıcısı 4800 x 1200 dpi çözünürlüğe, dakikada 19 sayfa renkli, 15 sayfa siyah baskı hızına sahip. Tarayıcısı ise 1200 x 4800 dpi çözünürlük (19.200

dpi'a kadar), 48 bit renk derinliği, 216 x 292 mm tarama alanı ile CCD ve flatbed tarayıcı olarak kullanılabilir. PC kapalı dahi olsa, dakikada 16 sayfa siyah, 11 sayfa renkli kopyalama hızına sahip X6150, tek seferde 99 adet kopya çıkartabilen bir fotokopi makinesi veya PC kapalıyken bile gelen tüm faksları alan ve gönderen renkli ve siyah beyaz faks cihazı özelliğine sahip. 80 numaralık hızlı arama hafızası da bulunan cihaz, 33.6 Kbps hızında bağlantı kurabiliyor.

Fiyat: Yaklaşık 200 dolar.

Bilgi için: www.lexmark.com.tr

Aydın çamaşırları

Kalp hastaları için hazırlanmış bir kontrol sistemi, akıllı iç çamaşırlarıyla çalışıyor. Elektrotlar nabız ölçüyor ve verileri Bluetooth üzerinden iletiyor. Elektronik aksamı çıkardıktan sonra gömlekleri yıkayabiliyorsunuz.

Bilgi için: www.philips.com

HP PSC 1350

Ev kullanıcılarına yaratıcılık sırları

HP PSC 1350, dahili bellek kart yuvalarına (Compact Flash, Smart Media, Sony, Secure Digital, Multimedia ve xD-Picture Card) sahip. Cihaz, kullanıcılarına bilgisayara gereksinim duymaksızın görüntüleri basma olanağı tanıyor. Cihazın içinde yer alan HP Photo Proof Sheet özelliğiyle kullanıcıların zaman ve maliyet tasarrufu yaparak basılacak fotoğrafı minyatür görüntüler arasından seçmelerine imkan veriyor. HP PSC 1350, renkli baskının yanı sıra yüksek kalitede fotoğraf taramayla da öne çıkıyor.

Fiyatı: yaklaşık 200 dolar

Bilgi için: www.hp.com.tr

S-Media ezV-box

Projeksiyon cihazlarınızı televizyona dönüştürün

S-Media ezV-box ile CRT ve LCD ekranları ya da projeksiyon cihazlarını birer televizyona dönüştürmek mümkün. PC'ye gerek duymaksızın doğrudan ekrana bağlanarak televizyon izlemeye imkan veren bu alıcı, herhangi bir yazılım veya sürücü de gerektirmiyor ve 1.024x768 çözünürlükte çalışıyor. Antene, DVD, VCD oynatıcılara, Sega ve Playstation setlerine bağlanabilen ezV-box, 60-70 Hz görüntü yenileme hızında ça-

lışıyor. VGA, SVGA, XGA modlarını destekleyen ürünün boyutu da oldukça küçük (video kaset kadar).

Fiyatı: 80 dolar

Bilgi için: www.infronic.com.tr

2004 yılının donanım trendleri

Computex 2003: Donanımın geleceği

Ülkemizde ancak gelecek yıl dükkanlarda boy gösterecek olan donanımlarla şimdiden tanışın. CHIP, Computex'te görücüye çıkan ürünleri ve Uzakdoğu'dan tuhaf yenilikleri sunuyor.

■ Fuarda hiç kimsenin dilinden düşmeyen konu, AMD'nin yeni Athlon 64 işlemcisi için start verilmişti. Tüm anakart üreticileri Athlon 64 anakartlarını tanıttılar.

Firmalar öncelikle VIA'nın K8T800 yonga setiyle donatılmış Soket 754 anakartlarını gösterdiler. Buna karşılık nVidia'nın Athlon 64 yonga seti nForce3'ü içeren anakartlar, bariz bir biçimde mütevazı performanslarıyla ayrılıyorlar. Ne de olsa hiçbir anakart üreticisi daha şimdiden ikinci en iyi Athlon 64 yonga setiyle ortaya çıkmak istemiyor.

► **Mobil Athlon 64 işlemcili dizüstü PC:** AMD'nin Athlon 64'ünün dizüstü bilgisayarlarda da çalıştığını anakart uzmanı ALi firması gözler önüne serdi. İlginç

olan, ALi'nin hem K8 anakartlarında hem de dizüstü PC anakartlarında Athlon 64 yonga setini kullanıyor olması. Firma bu mobil işlemcinin hangi hızda çalıştığını açıklamak istemediyse de, 2000+'ın üzerinde bir performans oranından bahsetti.

► **90 nanometre teknolojisiyle bariz bir biçimde 3 GHz'in üzerinde:** Çoğu anakart üreticisi, 64 bit kod işleyebilen ilk masaüstü işlemcisi olan Athlon 64'ün daha birçok iyi habere gebe olduğu kanısından yola çıkıyor. 2004 yılının ilk çeyreğinin sonuna kadar 2,4 GHz'e kadar çevrim frekansları hedefleniyor. Bundan sonra üretimde 90 nanometre teknolojisine geçişle birlikte 3 GHz'in üzerinde çevrim hızlarına ulaşılacak.

AMD, CHIP'in bu konudaki sorularını

yanıtsız bırakarak resmi işlemci yol haritasına dikkatleri çekti ve her halükarda bu plana sadık kalacağını belirtti.

Kod adı Prescott: Intel merak uyandırıyor

İşlemci piyasasının önderi Intel'in Computex'te oldukça çekimser davrandığı gözlerden kaçmadı. Intel, Pentium 4'ün takipçisi hakkında yeni açıklamalar yapmadı. Ancak Elitegroup Pentium 4 sistemleriyle neyin olanaklı olduğunu gösterdi.

Hiçbir üretici Prescott kod adlı yeni Intel CPU'sunu en azından resmi olarak sergilemek istemedi. Buna rağmen 3,4 GHz'lik bir çevrim frekansı ve gelecek Pentium işlemcisinin entegre edilmiş, ama etkinleştirilmemiş 64 bit desteği hakkında kehanette bulunuldu. Bir şeylerin olmak zorunda olduğu ortada, ne de olsa kimse 64 bit lokmasını kimseye kaptırmak istemiyor, özellikle de Microsoft'un 64 bit Windows işletim sisteminin eli kulağındayken.

► **Ayar çubuğu ile overclock:** ELITEGROUP yeni EZ-Buddie PC'lerinde sınırsız overclocking imkanı vaat ediyor. Buddie serisinin amiral gemisi, üzerinde Intel'in i865G yonga setiyle çalışan bir

K8V DELUXE: Asus'tan Athlon 64 platformu.

Computex 2003 fuarı

P4/3,2 GHz CPU bulunduran I4 sistemi. Sistem statüsü, CPU ısı ve hız değerleri bir ekran üzerinden gösteriliyor. Ürünün benzersiz özelliği, çevrim frekansının bir ayar çubuğu üzerinden yükseltilebilmesi ya da düşürülebilmesi. Yaptığımız denemede, bir Pentium 4/2,4 GHz'in hızını tamı tamına 3 GHz'e yükseltebildik. Şayet aşırı miktarlarda overclock edildiyse, sistem kontrollü bir biçimde kapanıyor ve yeniden açılıyor. Bizim ulaşabildiğimiz sınır 3,43 GHz oldu, sonra sistem yeniden düzenli çalış-

ZPC64: Iwill'in Athlon 64 işlemcili puro kutusu.

maya başladı ve 2,4 GHz'lik bir CPU hızıyla çalışmayı sürdürdü.

Barebone PC'ler:

Klasikten puro kutusuna kadar

Bir fuar eğilimi: Tüm anakart üreticileri Pentium 4 ve Athlon 64 CPU'ları için hazırlanmış Barebone PC'lerini tanıttılar. Tercih edilen biçimler klasik küpten Athlon 64 puro kutusuna kadar uzanıyordu.

► **Iwill'in Athlon 64 işlemcili puro kutusu:** Anakart üreticilerinden Iwill, AMD'nin yeni Athlon 64 işlemcisini içeren bir PC prototipini tanıttı. 16,8 x 7 x 26,7 (G/Y/D) santimetrelilik ölçüleriyle ZPC64 neredeyse bir puro kutusu büyüklüğünde. Üründe nVidia'nın nForce3 yonga seti kullanılmış. Anakartta bunun haricinde iki USB-2.0, bir FireWire, 10/100-MBit/s-LAN ve bir DVI portu bulunuyor. ZPC64, seçimlik olarak bir CD-/DVD-Combo aygıtıyla ya da Slim Line formatında bir DVD yazıcıyla donatılabilir.

► **Dünyanın en küçük P4 PC'si:** Saint-song firmasının 3,06 GHz Pentium 4 işlemcili sistemi Latte, 6,1 x 15,6 x 20,5 santimetrelilik (G/Y/D) ölçüleriyle bir DIN A4 sayfasından bile küçük ve yalnızca 1,9 kilogram ağırlığında. Anakartta Hyper Threading destekli SiS

961/962 yonga seti mevcut. 3D efektlerinden ise yonga setine entegre edilmiş, 64 MByte'a kadar video belleğini doğrudan ana bellekten ödünç alan DirectX 8 uyumlu grafik kartı sorumlu.

Nvidia'dan, XGI'den ve Sapphire'den yeni grafik kartları

Nvidia, PDA'lar için hazırlanmış GeForce 2150 adlı grafik yongasını ve Athlon 64 / FX yonga setli nForce3 anakartlarını resmen tanıttı. Ancak rakiplerin de eli boş durmuyor.

Yeni avuçiçi yongası GeForce 2150, nVidia'ya göre PDA'larda ve mobil telefonlarda kullanım bulacak ilk Media işlemcisi. Bu grafik işlemcisi, 1,3 Megapiksele kadar (1.280 x 960 resim noktası) resimleri hesaplayabilecek. PDA yongası, ayrıca başka üreticilerin ürünlerine kıyasla resimlerin kodlanmasında 24 kat daha düşük enerji tüketimine sahip olacak.

► **GigaBit bağlantılı nForce3:** nVidia, Athlon 64 işlemcisi için tasarlanmış nForce3 yonga setini de gösterdi. İki adet soket 940 CPU takılabilen ilk Dual Opteron anakartının haricinde, nVidia ilk kez GigaBit desteği sunuyor. Bu, Athlon 64 ve Athlon 64 FX yonga setle-

SAPPHIRE PRO MAXX: Sadece bir konsept tasarımı değil.

rine entegre edilmiş yeni MCP yongası sayesinde mümkün oluyor.

► **XGI Volari Duo V8 Ultra:** SiS ve Trident firmalarının araştırmacılarından oluşan yeni grafik yongası üreticisi XGI, ileride pazarın devlerine ciddi bir rakip olabilir. Firmanın en yeni üst uç kartı, Volari Duo V8 Ultra adını taşıyor. Bu üst uç modelin özelliği, XGI'nin kart üzerinde bir oyunu kare kare render edebilecek DirectX 9 uyumlu iki adet grafik işlemcisinden faydalanmış olması.

Sergilenen model yalnızca 350/450 MHz'lik bir yonga ve bellek hızıyla çalışıyordu. Anakart üreticisi Gigabyte'ın yanı sıra, Powercolor ve MSI da çoktan Volari Duo işlemcili ürünler sunacakla-

rını açıkladılar. Ne de olsa Volari Duo, daha ilk benchmark'larında 5.641 Futu-remark puanına ulaşarak Nvidia'nın GeForce FX 5900 Ultra grafik kartlarının yalnızca 200 puan gerisinde yer alıyor.

► **Yalnızca bir konsept araştırmasından daha fazlası:** Tayvanlı grafik kartı uzmanı Sapphire bir konsept modelini sergiledi. Bu, üzerinde iki adet Radeon 9800 Pro yongası barındıran bir grafik kartıydı. Bu kart ısı denetleme ve bir Firewire portu için iki haneli, yedi segmentli bir gösterge de içeriyor. Sapphire'e göre, grafik kartı yalnızca araştırma amaçlı ve satılması düşünülüyor. Bir Sapphire çalışanının açıklamasına göre, 3D performansı söz konusu olduğunda ürün tek bir Radeon 9800 Pro grafik kartından 1,4 kat daha hızlı çalışıyor.

Philips: Tüm standartlara uygun TV yongası

Lifeview firması, Philips'in yeni Silicon Tuner yongası ile donatılmış üç değişik TV aracını ve PCI kartlarını gösterdi. Bu yonganın özelliği, mevcut tüm TV standartlarına destek vermesi.

TV Walker, tak ve çalıştır teknolojisi sayesinde dizüstü bilgisayarlara da bağlanabilen, gömlek cebi büyüklüğünde bir USB 2.0 aygıtı. FlyTV Platinum, aynı şekilde yeni tuner yongasına sahip bir PCI kartı olarak tasarlanmış. Mini PCI formatındaki bir TV görüntü yakalama kartı olan FlyTV Platinum Mini ise dizüstü bilgisayarlara takılabilir. Bunun yanı sıra, modeller uzaktan kumandaya, stereo ses kablosuna ve bir kızılötesi alıcıya sahip. Fly Platinum modelinin fiyatı yaklaşık 60 ABD Doları, Fly Walker ise yaklaşık 140 dolardan satılacak. ■

TV WALKER: Üzerinde yeni Silicon Tuner yongası var.

EN İYİ DONANIMLAR VE YAZILIMLAR

2003 yılının en

CHIP editörleri, büyük bir titizlikle tam 5 kategoride yılın en iyi, en cazip, en yenilikçi ve en ilginç donanım ve yazılım ürünlerini seçti. Yeni bir donanım veya yazılım ürünü satın alacaklar için seçtiğimiz yılın ürünleri, yılbaşı alışverişinizde işinizi oldukça kolaylaştıracak ve kaçırılmaması gereken fırsatlar.

iyi ürünleri

Temel bileşenler	28
Çevre birimleri	34
Tüketici elektroniği	40
Mobil ürünler	46
Yazılımlar	49

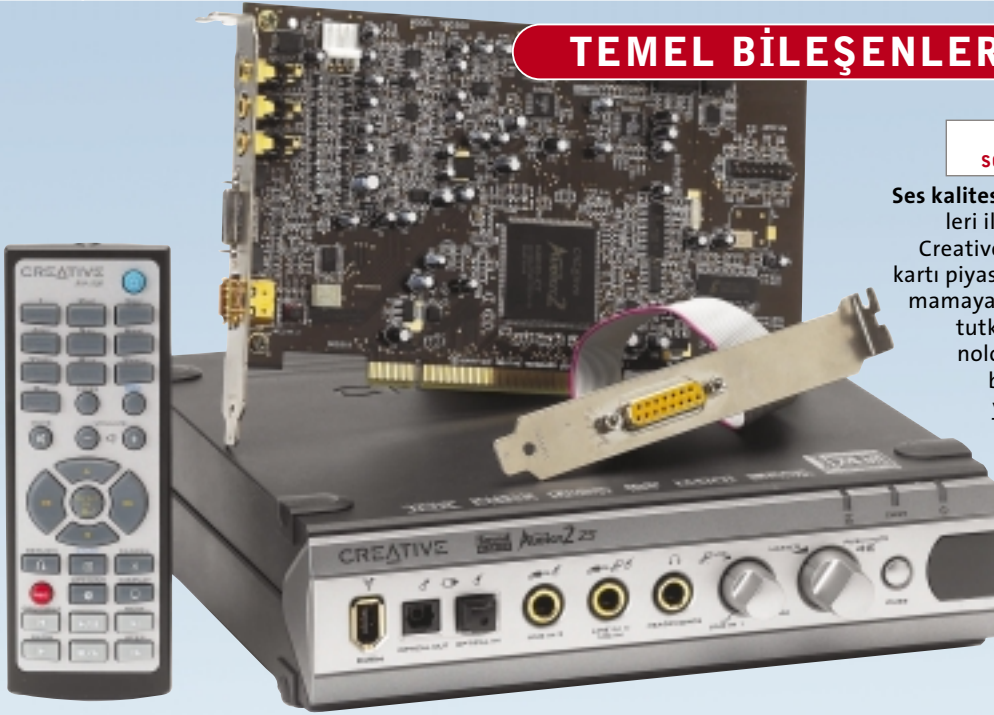
■ Bütün bir yıl boyunca incelediğimiz ve kullandığımız yüzlerce ürün arasından tek bir ürünü kendi kategorisinde yılın ürünü seçmek gerçekten de CHIP editörlerini oldukça terletti. Bazı kategorilerde yılın ürününü seçerken hiç zorlanmazken, bazı kategorilerde ise yılın ürünü olabileme şansına sahip birçok ürün çıktı karşımıza. Bu yüzden yılın ürünlerini seçerken farklı kriterlere önem verdik. Bu bağlamda, aynı kategoride birden fazla ürün seçmek zorunda kaldığımız durumlar da oldu ve kategorisinin en iyi ürünü, her zaman yılın ürünü olmayı başaramadı. Bir ürünün yıl-

lın ürünü unvanını hak etmesi için, bazen kullanıcıya getirdiği müthiş bir yenilik, kullanım kolaylığı, cazip fiyat veya rakiplerinde bulunmayan çok ilginç bir özellik yeterli oldu. Yeni bir ürün satın almayı düşünüyorsanız veya arkadaşınıza etkileyici bir yılbaşı hediyesi almaya niyetliyseniz, bu yazımız sizler için eşsiz bir satın alma danışmanı olacak. Alışverişini internet üzerinden yapmak isteyenler için 236'da bir online alışveriş rehberimizin olduğunu da hatırlatalım.

Ecevit Bıktım, Şahin Ekşioğlu, Mahmut Karslıoğlu,
Cem Şancı, Ufuk Yamankılıçoğlu

TEMEL BİLEŞENLER

SES KARTI

SOUND BLASTER AUDIGY 2 ZS PLATINUM PRO

Ses kalitesine önem verenlere: Multimedya çözümleri ile senelerdir piyasada lider konumda olan Creative, Sound Blaster Audigy 2 ZS ürünü ile ses kartı piyasasındaki hakimiyetini hiç kimseye kaptırmamaya kararlı. Audigy 2 ses işlemcisi ile de oyun tutkunlarına hitap eden Creative, 7.1 ses teknolojisini desteklediği için DVD tutkunlarının beklentilerine de fazlasıyla cevap verebiliyor. Ses kartı, üzerindeki dahili I/O modülü ile aynı zamanda profesyonel müzikle uğraşan kişilerin isteklerini de yerine getirebiliyor. Bunu da yerleşik ses standartlarının üstünde bir ses kalitesine ulaşarak gerçekleştiriyor. Bilgisayar sistemini hiç ter dökmeden oyun salonuna, bir sinema ses sistemine veya bir müzik stüdyosuna dönüştürmek isteyenlerin mutlaka incelemesi gereken bir kart.

Fiyatı: Firmayı arayınız.

Bilgi için: Koyuncu (216) 522 99 00,

Kont (216) 499 62 99, Multimedya (212) 479 46 46

İŞLEMCI

ATHLON FX

AMD'nin sekizinci nesli: AMD, Silicon on Insulator (SOI)'da yaşanan bir sorunun ardından nihayet 64 bit işlemcilerini piyasaya sürdü. Clawhammer olarak oldukça bahsi geçen bu yeni işlemci, Athlon64 adıyla da karşımıza çıkıyor. Bu işlemcinin kendini rakiplerinden farklı kılan özelliği ise hem geleceğin 64 bit yazılımlarını çalıştırabilmesi, hem de günümüzün 32 bit uygulamalarını desteklemesi. Çünkü SUN ve Intel'in 64 bit işlemcileri geriye uyumlu olmadığından son kullanıcıya hitap etmiyorlar. 3200+ olarak dünyaya tanıtılan yeni AMD, 2 GHz'lık bir sistem frekans değeri ile 128 Kbyte'lık bir Level 1 ve 1 MByte'lık Level 2 önbelleği ile ilgileri üzerine topluyor.

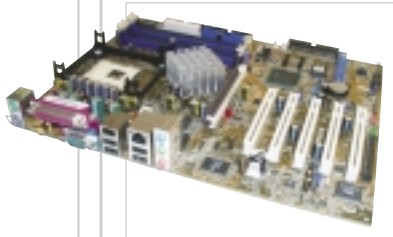
Fiyatı: Firmayı arayınız

Bilgi için: Arena (212) 364 64 64,

Boğaziçi (212) 217 29 29

ANAKART - ASUS P4P800

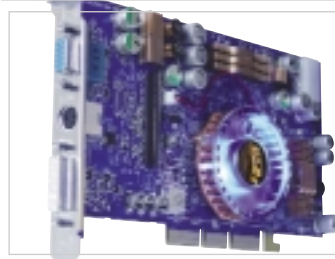
İ875'LE YARIŞAN PERFORMANS: i875 ve i865 chipsetlerini birbirinden ayıran en büyük özellik, performansı önemli ölçüde artıran PAT teknolojisi. Canterwood bazlı sistemlerde görülen bu teknoloji, şaşırtıcı bir şekilde Asus'un bu Springdale anakar-

tında "Hyper Path" adıyla yer alıyor. Bunun anlamı, bu ürünün i875 chipsetli anakartların performans değerlerine yaklaşması ve daha az maliyetle yüksek performans edebilmesidir. Bu yüzden Asus P4P800 her ne kadar i865PE chipsetli anakartlarla benzer özelliklere sahip olsa da, esasında çok farklı bir ürün. Zaten sahip olduğu ve otomatik ayarlamalarla günlük PC kullanımını en basit seviyeye indirgeyen Artificial Intelligence fonksiyonu da bunu en iyi şekilde gösteriyor.

Fiyatı: 140 dolar + KDV

Bilgi için: Boğaziçi (212) 217 29 29, Çizgi Elektronik (212) 356 70 70

EKRAN KARTI - HERCULES 3D PROPHET 9800 SE

ATI 9800'ÜN TARTIŞMASIZ KALİTESİ: 9800 SE chipseti ve Direct X 9 desteği ile üstün 3D performansı sergileyen Hercules 3D Prophet; TV kartı, yüksek çözünürlüklü VIVO, TV ve VCR- DVD oynatma özellikleri ile bilgisaya-

rınızı tam bir çoklu ortam canavarına dönüştürüyor. İster radyo frekanslı uzaktan kumandası ile oturduğunuz yerden televizyon, DVD ya da VCD izleyin, ister en yüksek sistem gereksinimlerine sahip oyunları yüksek FPS ve görüntü kalitesi ile oynayın. Hercules sizi yüzüstü bırakmıyor. Masaüstü sistemini çok fonksiyonlu bir üsse dönüştürmek isteyen kullanıcılar için gayet iyi bir seçenek. **Fiyatı:** 299 dolar + KDV **Bilgi için:** Dijital Center (212) 217 40 20

TEMEL BİLEŞENLER

KASA

AOPEN H600B

Dış görünüşe önem verenlere: Aopen H600B dış görünüşe önem veren, ancak teknik özellikleri de geri plana atmak istemeyen kullanıcılara hitap eden bir kasa sistemi. H600B'nin hoş bir özelliği, sol tarafının bir bölümünün cam ile kaplı olması. Bölüme yerleştirilen bir mavi flüoresan ışık sayesinde ayrı bir cazibe kazanan bu kasa sistemi, sahip olduğu 9 adet genişleme yuvası ve gerçek 300 Watt'lık güç kaynağı ile zor işlerin üstesinden rahatlıkla gelebiliyor. Güç kaynağının anakartın üzerine gelmeyecek şekilde tasarlanmış olması ve oldukça stabil bir yapıda olması da büyük bir avantaj. Buna ek olarak iki adet fanıyla soğutmayı daha etkin kılan H600B'nin kapağı tornavidaya gerek duymadan açılabilir. **Fiyatı:** 95 dolar + KDV
Bilgi için: Çözüm (212) 217 40 10

DVD YAZICI

LG GSA-4040B

DVD karmaşasına LG'den sıra dışı çözüm: Günümüzde üç farklı DVD yazma formatı söz konusu. Bunlar DVD-R/RW, DVD+R/RW ve DVD-RAM. Yalnız bu formatların hiçbirinin diğerlerine üstünlük sağlayıp standart olarak kabul edilmemesi, ne yazık ki kullanıcıları ürün seçmede oldukça zorluyor. Durum en azından yakın zamana kadar böyleydi. Optik sürücülerle büyük bir başarı yakalayan LG, GSA-4040B ürününe tüm standartları entegre ederek kullanıcıları memnun edecek bir çözüm oluşturmayı başardı. 4X'e kadar DVD-R/RW, 4X'e kadar DVD+R/RW ve 3X'e kadar da DVD-RAM yazma hızlarıyla üstün bir performans sergileyen LG, her türlü CD ve DVD medyayı rahatlıkla okuması ile de yabana atılmayacak bir başarı sergiliyor. **Fiyatı:** Firmayı arayınız
Bilgi için: Ufotek (212) 336 61 00

ANAKART

GIGABYTE K8NNXP

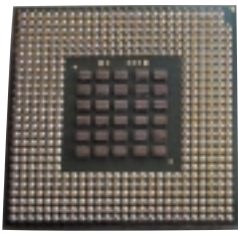
nForce' un en son temsilcisi: AMD'nin Intel'e karşı yaptığı 64 bit işlemci atağı sonucunda, anakart üreticileri de bu 64 bitlik yeni işlemciye olan desteklerini çıkardıkları yeni anakartlarla gösteriyorlar. Bu üreticilerden biri, K8NNXP ürünü ile dikkatleri üzerine toplayan Gigabyte. Temel fonksiyon ve bileşenlerinin yanı sıra, Dual Power System (DPS K8), Dual Cooling (Dual Active Fan Sink), Dual Bios ve Dual Raid gibi önemli nitelikleri üzerinde barındıran Gigabyte K8NNXP, nForce 3 chipseti ile de göze çarpıyor. Ürün, bu sayede sadece Athlon 64 desteğine değil, DDR 400, AGP 8X, USB 2.0, FireWire, SATA, Onboard Gigabit LAN ve onboard özelliklerine de sahip bir şekilde geliyor. Özellikle Dual Power System (DPS K8) ile yüksek stabilite sunan kart, otomatik voltaj ayarı yaparak işlemcinizin yüksek ya da düşük voltaj gerilimine maruz kalmasını engelliyor; yani maksimum performansta mükemmel stabilite sağlıyor.

Fiyatı: 257 dolar + KDV

Bilgi için: Armada (212) 230 89 80, Hızlı Sistem (212) 671 10 71, Kont (216) 499 62 99

İŞLEMÇİ - INTEL PENTIUM 4 EXTREME EDITION

SUNUCU AİLESİNDEN MASAÜSTÜ SİSTEMLERİNE: Pentium 4 işlemcisi ile aynı fiziksel değerlere sahip olan Pentium 4 Extreme Edition, 0,13 µm teknolojisinde üretilen ve 3.2 Ghz'lik işlem hızının dışında 512 KByte

L2 ve 2.048 KByte'lık L3 önbelleği ile Springdale ve Canterwood anakartlarında (i865PE, i875P) çalışabilen bir işlemci. Özellikle oyun çılgınları hesaba katılarak üretilen bu işlemci, esasında Gallatin çekirdekli bir Xeon MP işlemcinin mimarisini kullanıyor. Bundan ötürü de işlemciye, önemli bir güç katan L3 önbellek entegrasyonu yapılmış. Dolayısıyla, oyunlarda olduğu gibi, çok yoğun veri transferi gerektiren uygulamalarda da bu işlemciden yüksek performans almak mümkün. **Fiyatı:** Firmayı arayınız. **Bilgi için:** Intel Türkiye (www.intel.com.tr)

CD YAZICI - PLEXTOR PLEXWRITER PREMIUM

TARTIŞMASIZ LİDER: Plextor denince birçok kişinin aklına ilk olarak CD yazıcılar gelir. Bunun nedeni de gayet açık, çünkü Plextor, CD yazma konusunda lider durumdaki ürünleri ile her zaman dikkatleri üzerine toplama-

yı başarıyor. Tıpkı 52X yazma, 32X yeniden yazma ve 52X okuma hızlarına sahip olan Plexwriter Premium'da olduğu gibi. 2 MB önbelleğe sahip olan Plexwriter Premium, Buffer Underrun Proof koruması sayesinde üstün bir performans sergiliyor. Özellikle müzik CD'si yazmada rakiplerine toz yutturan Plexwriter, 32X hızındaki yeniden yazma becerisiyle de farkını açıkça ortaya koyuyor.

Fiyatı: 125 dolar + KDV

Bilgi için: Mikrobeta (312) 467 75 04, SKY (212) 225 68 08

TEMEL BİLEŞENLER

CPU FAN

ZALMAN CNPS7000A-CU

Zalman'ın saf bakır materyal kullanılan CNPS7000A-CU modeli; Intel P4, AMD Athlon XP ve Athlon 64 işlemcileri rakipsiz bir performansla ve en önemlisi fazla gürültüye sebebiyet vermeden soğutmayı başarıyor. Montajda fazla sorun çıkarmayan bakır fan, performansına göre makul sayılabilecek bir fiyata sahip. Özellikle overclock meraklılarını aşırı ısınma probleminden kalıcı olarak kurtarmayı başaran ürün, sessiz modda (1350 rpm) çalışırken gürültü ve titreşim oluşumunu en aza indiriyor. 92 mm çapındaki fan, ayarlanabilir bir fan kontrol ünitesine bağlı.

Fiyatı: 65 dolar + KDV

Bilgi için: Dijital Center (212) 217 40 20

EKRAN KARTI

MSI GEFORCEFX 5900 VTD 128

Sessiz, etkili ve çok serinkanlı: Piyasada yüksek performanslı ve hiçbir oyunu çalıştırırken nazlanmayan bir ekran kartı varsa, o da MSI'nın GeForceFX 5900 VTD 128 ürünü olsa gerek. GeForce serisinin en performanslı grafik işlemcisine sahip olan MSI, son derecede özel TwinFlow soğutma sistemine sahip. Bu yeni teknoloji, soğutma sistemi kartın her iki yüzünde yer aldığı için iki yuva kaplayan FX5800'lere kıyasla, bu karta daha ince bir yapı kazandırmış. DDR bellekleri de kaplayan bu soğutma sistemi, oldukça sessiz iş görüyor. Video In/Out fonksiyonu ile zenginleştirilmiş olan, üstelik gerekli kablolarla, yazılımlarla ve çeşitli oyunlarla birlikte gelen bu ürün için söyleyebileceğimiz son şey, oldukça başarılı bir 3D performansa ve stabiliteye sahip olduğu.

Fiyatı: 659 dolar + KDV

Bilgi için: Datagate (212) 321 41 41, Multimedya (212) 479 46 46

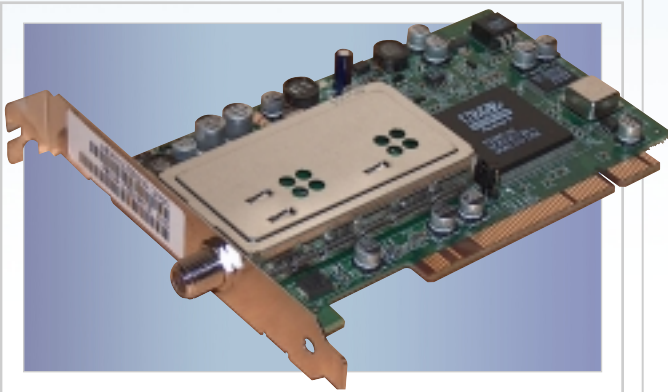
SABİT DİSK

SEAGATE BARACUDA SATA V

SATA'nın fendi IDE'yi yendi: Kasa içi kablo karmaşasına bir son veren Serial ATA teknolojisi, IDE teknolojisinin bir sonraki adımı olarak görülüyor. Bu teknolojinin önemli destekleyicilerinden olan Seagate, Baracuda SATA V ürünü ile yüksek stabilitenin yanı sıra ulaştığı saniyede 150 MB'lık veri transfer hızı ile ilgi çekiyor. 9 ms'lik veri erişim hızıyla da bu konuda oldukça iyi bir değer elde eden Baracuda V, böylece saniyede 570 Mbit veri transfer edebiliyor. 120 GB'lık kapasitesi ve 8 MB büyüklüğündeki ön belleğinin yanı sıra, Softsonic FDB motor ile 7200 rpm'lik bir dönüş hızına ulaşan SATA V, oldukça başarılı iç alan tasarımı ile dışarıya yansıyan ses oranını da minimum seviyelerde tutabiliyor.

Fiyatı: 203\$ +KDV

Bilgi için: Boğaziçi (212) 217 29 29, Datagate (212) 312 41 41

TV KARTI - SKYSTAR 2 DİJİTAL UYDU TV KARTI

TÜM DİJİTAL UYDU KANALLARI ELİNİZİN ALTINDA: Dijital uydu yayınlarının iyice yaygınlaştığı günümüzde, raflarda analog TV kartlarının yanı sıra dijital TV tuner'li kartları da görmeye başladık. Bu kartlar içinde kendisini ön plana çıkaran ürünlerden biri de TechniSat'ın SkyStar 2 Dijital Uydu TV Kartı. Herhangi bir kanal kısıtlaması yapmayan ve değişik uydulardan gelen yüzlerce,

hatta binlerce kanal bilgisini kanal listesine aktaran SkyStar2 ile dilediğiniz yayınları anında izleyebiliyorsunuz. Uydu yayınlarının keyfine varabilmek için bir çanak anten, LNB ve dijital sinyali SkyStar2'ye aktaracak bir kablo yeterli.

Fiyatı: 99 euro + KDV

Bilgi için:

Dijital Center (212) 217 40 20

ÇEVRE BİRİMLERİ

WEB CAM

PHILIPS TOUCAM PRO II

Görüntülü sohbetlerin vazgeçilmez unsuru: Philips'in mükemmel bir görüntü kalitesi sunan yeni web kamerası ToUcam PRO II, hızlı internet bağlantısına sahip, video konferans ve görüntülü sohbetlere önem veren kullanıcılar için profesyonel bir çözüm. 640 x 480 maksimum VGA ve 1.2 Megapiksel sabit resim çözünürlüğüne sahip cihaz saniyede 60 kare hızda ve çok yüksek bir kalitede kayıt yapabiliyor. Entegre mikrofonu sayesinde, kayıt için ekstra bir mikrofon gerektirmiyor. Ayrıca birlikte gelen yazılımlarla görüntülü sohbet, videomail, snapshot, fotoğraf ve video işleme, hareket algılama uyarısı gibi uygulamalar mümkün.

Fiyatı: 90 dolar + KDV

Bilgi için: Boğaziçi (212) 217 29 29,
Hızlı Sistem (212) 671 10 71

TV BOX

AVERMEDIA AVERTV USB

Sevdiğiniz dizileri kaçırmayın: Bilgisayar ekranınızda çalışırken aynı anda TV izleme desteği sağlayan dahili TV kartlı harici USB cihaz, USB 1.1 bağlantısıyla tam ekran 320x240 çözünürlükte kayıt yapıyor. USB bağlantısı sayesinde anten veya kablo TV kablosunu TV kartına bağlama sorunundan kurtuluyorsunuz. 3 adete kadar koaksiyel TV, kompozit ve S-Video girişi bulunan AverTV USB'yi dizüstü bilgisayarlara da kolayca bağlayabiliyorsunuz. 181 kanal tarayabilen ve 16 kanal önizleme fonksiyonuna sahip AverTV USB, saniyede 30 kareye kadar görüntü kaydedebiliyor.

Fiyatı: 110 dolar + KDV

Bilgi için: Multimedya (212) 479 46 46

MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ YAZICI

HP DESKJET 5652

Kağıt cinsini tanıyor: HP'nin USB 2.0 arabirimini destekleyen Deskjet 5652 modeli, 1200 dpi baskı çözünürlüğü, yüksek baskı kalitesi ve hızı ile dikkat çekiyor. Dahili sensörüyle tepsideki kağıdın kalitesini ve tipini algılayabilen yazıcı sayesinde baskı ayarlarıyla uğraşma zahmeti en aza indirgeniyor. Gümüş renk kenarlı, siyah transparan plastik gövdeye sahip Deskjet 5652 seçimli donanımlarla zenginleştirilebiliyor ve çok yönlü olarak özellikle ofislerde verimli bir şekilde kullanılabilir. Baskı öncesi işlemleri optimize eden başarılı bir yazılım desteğine sahip yazıcı, aynı zamanda ev kullanıcılarının da bütçesini fazla zorlamayacak uygun bir fiyata sahip.

Fiyatı: 147 dolar + KDV

Bilgi: HP Türkiye (216) 579 79 79

LAZER YAZICI - XEROX PHASER 3120

EKONOMİK LAZER ÇÖZÜMÜ: Yüksek fiyatları yüzünden ev kullanıcılarının pek rağbet etmediği lazer yazıcılar da düşen fiyatlarıyla artık satın alınabilir seviyelere geldiler. Xerox'un Phaser 3120'si

bu bağlamda en ilginç modellerden biri. Kompakt yapısı ile masa üstünde fazla yer kaplamayan yazıcı, özellikle küçük ofisler için ideal bir seçenek. Neredeyse üst seviye bir mürekkep püskürtmeli yazıcı ile aynı fiyata sahip Xerox Phaser 3120 vasat sayılabilecek bir baskı kalitesine ve USB 2.0 desteğinin eksikliğine rağmen bu yılın en ilgi çekici lazer yazıcılarından biri.

Fiyatı: 215 dolar + KDV

Bilgi için: Albim (216) 349 33 51,
Index (212) 312 05 05

TARAYICI - HP SCANJET 3970

HIZLI VE KULLANIŞLI: HP'nin USB 2.0 bağlantı arabirimine, 48 bit renk derinliğine ve 2400 x 2400 dpi tarama çözünürlüğüne sahip Scanjet 3970 tarayıcısı, yüksek bir fiyat/performans oranıyla yüksek bir tarama kalitesini bir arada sunan nadide cihazlardan

biri. Üzerindeki transparan tarama üniteleri sayesinde 35 mm dia ve negatif film tarama da yapabilen tarayıcı, 2400 dpi optik çözünürlükte 48 bit renk derinliğine kadar çıkabiliyor. Bunlara ek olarak HP ürünlerinde alışık olduğumuz çok zengin bir yazılım desteğine sahip ürün, hızlı ve kolay tarama için ideal bir seçenek.

Fiyatı: 135 dolar + KDV

Bilgi için:
HP Türkiye (212) 579 79 79

ÇEVRE BİRİMLERİ

TFT

PHILIPS 200P3

Düz ekranda Picture in Picture: 200P3'ün en gelişmiş özelliği, hiç kuşkusuz görüntü içinde görüntü (PIP) fonksiyonu. Ekran üzerindeki ayarlanabilir bir pencereyle, kullanıcı örneğin video bilgilerini veya bir PC uygulamasının verilerini görebiliyor. Bu PIP fonksiyonu özellikle aynı anda birçok kaynaktan bilgi görüntüleme ihtiyacı duyan haber ajanslarındaki veya finans sektöründeki müşteriler için faydalı. TFT ekran maksimum 1600x1200 UXGA çözünürlüğüne çıkabiliyor, 20.1" görülebilir ekran alanına, 0.255 mm nokta aralığına, 250 cd parlaklığa, 300:1 kontrast oranına, 160 derecenin üzerinde yatay ve dikey bakış açısına, dahili mikrofona ve stereo hoparlörlere sahip.

Fiyatı: 1610 dolar + KDV**Bilgi için:** Boğaziçi (212) 217 29 29, Hızlı Sistem (212) 671 10 71

HOPARLÖR SETİ

CREATIVE INSPIRE T7700

Filmlerde çevresel ses efektleri: Creative'in 7.1 kanal ses destekleyen bu hoparlör seti, oyunlardan ve filmlerden maksimum zevk almanızı sağlayacak. Audigy 2 ZS ses kartıyla birlikte komple bir ev sineması çözümü sunan set aynı zamanda 5.1 ve 6.1 ses kartlarıyla da çalışabiliyor. Analog ve dijital ses çıkışlarına ve Firewire bağlantısına sahip T7700, DVD oynatıcılara ve M-Port'u sayesinde MP3 çalarlara da kolayca bağlanabiliyor. İki yönlü üç adet ön hoparlör yüksek ve orta tonları oldukça gerçekçi ve homojen bir şekilde verirken, ahşap subwoofer basların tok çıkmasını sağlıyor.

Fiyatı: 175 dolar + KDV**Bilgi için:** Koyuncu (216) 522 99 00, Kont (216) 499 62 99, Multimedya (212) 479 46 46

KLAVYE + FARE SETİ

LOGITECH CORDLESS DESKTOP MX

Kablolardan kurtulun: MX700 fare ve Internet Navigator Keyboard SE'den oluşan Logitech'in kablosuz optik klavye/fare seti Cordless Desktop MX, mükemmel bir donanımaya sahip. Özellikle oyun severler için iyi sayılabilecek bir performans sunan MX700 fare, üzerinde tam yedi tane fonksiyon tuşu barındırıyor. Setin alıcısı PS/2 veya USB arabiriminden bağlanabiliyor. Klavye üzerindeki 20 adet özel fonksiyon tuşu da dikkat çekici. Yaklaşık 4 metre maksimum menzile sahip setin fiyatı biraz yüksek olsa da çok yüksek üretim kalitesine sahip ve kablolu setlerle yarışabilecek bir performans sunuyor.

Fiyatı: 129 euro + KDV**Bilgi için:** Hızlı Sistem (212) 671 10 71

FOTOĞRAF YAZICISI - EPSON STYLUS PHOTO 935

PC'YE GEREK DUYMUYOR: Fotoğraf yazıcılar günümüzde neredeyse mükemmel bir baskı kalitesine ulaşmış durumdadır. Üreticiler bu yüzden ilginç yeniliklerle dikkat çekmeye çalışıyorlar. Epson bu alanda öncü firmalardan biri. Siyah-beyaz fotoğraflar için gri kartuşlar, CD ve DVD'ye baskı ve bilgisayara bağlantı gerektirme-

den doğrudan bellek kartlarından çıkış alabilmesi Stylus Photo 935'in üstün özelliklerinden bazıları. 5760 x 270 dpi çözünürlüğüne kadar çok yüksek bir kalitede baskı yapabilen cihaz, hiç kuşkusuz yılın en flaş ürünlerinden biri.

Fiyatı: 278 euro + KDV**Bilgi için:** Epson Türkiye (212) 336 03 03

ÇEVRE BİRİMLERİ

HOPARLÖR SETİ
PHILIPS A3.600

İnce ama güçlü: Philips, hoparlör setlerinin çok fazla yer işgal etmesinden yakınan kullanıcılar için ince uydu hoparlörlü ve güçlü bas sesler verebilen bir hoparlör seti sunuyor: A3.600. NXT ince panel teknolojisi ve wOOx bas teknolojisi ile güçlendirilen set, 5.1 ve iki adet stereo ses girişine sahip. Yüksek ses kalitesinin yanı sıra setin kısa devre koruması, termal koruma, elektrostatik deşarj koruması gibi özellikleri de dikkat çekiyor. Hoparlörler ayrıca 19 tuşlu bir uzaktan kumanda yardımıyla kontrol edilip ayarlanabiliyor. Subwoofer'ın çıkış gücü 25 watt, uydular ise 10 watt gücünde ses veriyor.

Fiyatı: 155 dolar + KDV

Bilgi için: Boğaziçi (212) 217 29 29, Hızlı Sistem (212) 671 10 71

CRT MONİTÖR
SAMSUNG 753DFX

Yer sıkıntısı çekenlere: CRT tüplü monitörlerin fiyatları, TFT'lerle birlikte son zamanlarda giderek düşmeye başladı. Samsung 753DFX tam düz DynaFlat ekranı, 16" görülebilir ekran alanı, düşük nokta aralığı, TCO99 uyumluluğu, yaklaşık 42 cm'lik genişlik-yükseklik-derinlik boyutlarıyla dikkati çeken 17 inç bir monitör. Çok uygun fiyatıyla ve 0.20 mm dikey nokta aralığıyla yüksek bir görüntü kalitesine sahip 753DFX, özellikle masasında fazla yer bulunmayan, ancak TFT ekran alacak kadar geniş bir bütçeye de sahip olmayan ev kullanıcıları için mükemmel bir seçim.

Fiyatı: 136\$ +KDV

Bilgi için: Kont (216) 499 62 99, Koyuncu (216) 522 99 90

KLAVYE + MOUSE SETİ
MICROSOFT WIRELESS OPTICAL DESKTOP

Hem göze, hem de parmaklara hitap ediyor: Microsoft'un oldukça sık ve ergonomik bir tasarımıyla karşımıza çıkan bu kablosuz seti, mükemmel ergonomisi ve fiyat/performans oranıyla yılın en iyi ürünlerinden biri olmayı başarıyor. Sağ ve sol elle kullanılabilen fare üzerinde sadece 2 tuş mevcut, 11 metre çalışma menziline ulaşıyor ve 2 adet AA pille çalışıyor. Klavye üzerinde ise 17 adet özel tuş mevcut ve menzili 4 metre. Setin günlük kullanımda oldukça uzun bir çalışma süresine ulaşması da büyük bir avantaj. Setin faresi normal bir kullanımda pillerini yenilemeden yaklaşık 3 ay dayanabiliyor.

Fiyatı: 49 dolar + KDV

Bilgi için: Microsoft Türkiye (212) 336 69 99

TÜKETİCİ ELEKTRONİĞİ

JUKEBOX

ARCHOS JUKEBOX FM RECORDER

Tüm özellikler bir arada: 20GB kapasiteli bu MP3 çalar, USB 2.0 arabirimini kullanabilmesi açısından dikkate değer. Sunduğu ses kalitesi en hassas kulakları bile memnun edebilecek kadar yüksek olan Archos Jukebox FM Recorder, FM radyoya da sahip ve bu tür cihazlarda en sık yaşanan pil sorununu kesinlikle halletmiş görünüyor. Zira şarj edilebilir dahili Li-lon pil, aralıksız olarak yaklaşık 10 saatlik bir kullanım sağlıyor. Şarj işlemi görece kısa sürüyor (yaklaşık 2-3 saat). Cihaz, kayıt özelliği sayesinde sadece radyodan değil, harici ses kaynaklarından da sinyal girişini olası kılıyor. Hem hızlı ve küçük bir harici sabit disk, hem de MP3 çalar arayan okurlarımız bu ürünü beğenecekler.

Fiyatı: 347 euro + KDV

Bilgi için: www.dijitalcenter.com

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

MUSTEK PL207

Küçük mucize: Taşınabilir MP3 cihazları bu kadar yaygınlaşmışken, bir adım daha ileriye gidip taşınabilir DVD oynatıcı cihaz satın almak işten bile değil. Mustek PL207 hem DVD- hem de DVD+ formatlarını destekliyor. Ayrıca VCD ve SVCD desteği yanında MP3 çalabilme özelliği de cabası. Parlaklığı ayarlanabilir 7 inçlik, LCD ekranı kesinlikle tatminkar bir görüntü kalitesi sunuyor. Şarj edilebilir Li-lon pille satışa sunulmuş olan ürün, 700 gram ağırlığa sahip ve uzaktan kumandası var. Dolby Digital ve DTS desteği de olan Mustek PL207, dahili stereo hoparlörler haricinde analog/dijital giriş çıkışları da bünyesinde barındırarak farklı ses ve görüntü kaynaklarına bağlanabilme imkanı da sunuyor.

Fiyatı: 450 dolar + KDV

Bilgi için:

Mascom (212) 321 17 00

USB BELLEK

FLEXY MEMORY WATCH

128 MB'ı kolunuza takın:

Kayışında USB 1.1 bağlantı ucu bulunan kol saati, üzerindeki bellek modülü ile kullanıcısının kolunda 128 MB büyüklüğünde veri taşımasına izin veriyor. Şifre korumalı alan oluşturabilen saat, çalışsa dahi verilerin yabancı ellere geçmesini engelliyor. Bootable disk olarak da kullanılabilen ürün, darbelerle karşı da verilerin korunmasını sağlayan teknolojiye ve denize düşse de 30 metre derinliğe kadar su basıncına dayanma özelliğine sahip. Önemli verilerinin hemen kolundaki saatin içinde, güvende olduğunu bilerek rahat etmek isteyen kullanıcılar için...

Fiyatı: 122 milyon TL

Bilgi için: www.hs.com.tr (212) 671 10 71

MP3 ÇALAR - APPLE IPOD MP3 ÇALAR

BİR TASARIM HARİKASI: Bir tasarım harikası: Çıktığı andan beri sürekli gündemde kalmayı başaran Ipod MP3 çalar, başarılı tasarımıyla sadece kullanıcıların beğenisini kazanmakla kalmadı; aynı zamanda kendisinden sonra

üretilen pek çok ürüne de esin kaynağı olmayı başardı. Cihazın 2 inçlik LCD paneli ergonomik ve kolay bir kullanım sağlar, özgün tuş yapısı da kullanıcıyı kısa süre içinde kendisine bağlıyor. Hem USB 2.0 hem de Fire-Wire arabirimlerini desteklemesi de bir başka önemli nokta. 10GB,

20GB ve 40GB'lık modelleri olan Ipod dahili radyoya sahip değil, fakat başarılı ve hoş tasarımı, bu önemli eksikliği bile gölgede bırakabiliyor.

Fiyatı: 399 euro + KDV

Bilgi için: Bilkom (212) 522 14 00

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ - PENTAX OPTIO 555

ERGONOMİK VE SAĞLAM: 5 Megapiksel efektif çözünürlüğü ve yüksek kaliteli lensiyle dikkat çeken Optio 555, nispeten küçük boyutlarıyla ergonomik bir tablo çizerken 5x zum özelliğiyle de beğenimizi topluyor. Metal kasa, Optio 555'i elinize alırsanız size

bir sağlamlık hissi veriyor. Diyafram, enstantane ya da beyaz ayarının isteğe bağlı olarak hem otomatik hem de elle ayarlanabilmesi sayesinde, kullanıcı kendi tecrübesi oranında makinenin olanaklarından yararlanarak en iyi sonucu elde edebiliyor. 2.592x1.944 piksel çözünürlükte ve jpeg formatında fotoğraf çekimi yapan Pentax Optio 555, şarj edilebilir Li-lon pil kullanıyor ve 320x240 çözünürlükte (15fps) .mov uzantılı hareketli görüntü yakalayabiliyor

Fiyatı: 629 euro + KDV

Bilgi için:

www.orhanbukey.com.tr
(212) 293 77 17

TÜKETİCİ ELEKTRONİĞİ

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ
HP PHOTOSMART 945

Uygun fiyata 8x zum: Büyük bir objektife sahip olan HP Photosmart 945, 8x optik zum özelliğiyle pek çok kullanıcıya cazip gelebilecek bir dijital fotoğraf makinesi. 5.1 Megapiksel efektif çözünürlüğü sayesinde, 2.608x1.952 piksel gibi oldukça yüksek bir çözünürlükte fotoğraf çekebilen ürün, hem otomatik hem de manuel çekim modlarına sahip. 4 adet AA kalem pille çalışan Photosmart 945, artık iyice yaygınlaşan SD/MMC bellekleri kullanıyor. Testlerimizde oldukça başarılı sonuçlara imza atan bu fotoğraf makinesi, boyut itibarıyla bazı kullanıcılara büyük gelebilir. Öte yandan uygun fiyat ve fiyat/performans oranı açısından HP Photosmart 945'in kategorisinde rakipsiz olduğunu söylemek mümkün.

Fiyatı: 226 dolar + KDV

Bilgi için: HP Türkiye (216) 579 79 79

PC SİSTEMİ
MSI MEGA PC

Her yere koşan ufaklık: Radyo, televizyon, müzik seti, oyun veya iş bilgisayarı... MSI'nın Mega PC modelinin, adıyla ironi oluşturacak şekilde küçük boyutlara sahip olması, ilginç bir nüans. Salonların, oturma odalarının ambiyansını bozmamak için bir mobilya zarafetinde dizayn edilmiş cihaz, aslında 2 GB hafızaya ulaşabilen bir Intel Pentium4 PC. PC dışındaki özellikleri ön panelinden ve uzaktan kumandasından da kontrol edilebilen bilgisayarın boyutlarıysa ancak iri bir ev kedisine kadar. Kasasına yerleştirilen 6-in-1 kart okuyucuları ile çoklu ortam özellikleri güçlendirilmiş olan bilgisayar, özellikle kasaların içinde ve sürücü dosyalarının arasında dolaşmayı sevmeyen kullanıcıların hayallerini süslüyor.

Fiyatı: 600 dolar + KDV

Bilgi için: www.msi.com.tr (216) 456 25 08

MP3 KASET ÇALAR - M-ANY DAH210M

Bildiğiniz KASETlerden Değil: M-any'nin analog bir kaset görünümündeki MP3 çaları, piyasanın en çok ilgi çeken ürünlerden biri. Görünümünün kasete benzemesi de bir espri değil, çünkü cihaz modern bir dijital MP3 çalar olarak kullanılabilir gibi, emektar bir kasetçaların içine yerleştirildiğinde de analog müzik kasetleri gibi çalışıyor ve hafızasındaki şarkıları sorun çıkar-

madan alıyor. MultiMedia kartları ile 256 MB'a kadar yükseltilebilen hafızasıyla MP3 ve WMA formatlarını dinlemenize olanak tanıyan ürün 520 dakikaya kadar ses kaydı yapabiliyor ve kulaklık olmadığında sesi kendi hoparlöründen dışarı veriyor.

Fiyatı: 350 milyon TL

Bilgi için: www.hs.com.tr

Tel: (212) 671 10 71

DVD - DIVX PLAYER

VESTEL DVD 4500 DIVX ULTRA - SLIM

Salonda DivX keyfi: DVD, VCD, Müzik CD'si, CD-R, CD-RW, MP3 ve JPEG formatlarını oynatabilen yeni Vestel DVD 4500, aynı zamanda DivX formatındaki dosyaları da çalışabilmesi ile ev kullanıcıları için yeni bir kapı açıyor. Gittikçe popülerleşen ve yaygınca kullanılan DivX formatını bilgisayara bağlı kalmadan seyredebilme imkanı tanıyan yeni video oynatıcısı, Vestel'in dünya çapında ilgi görmesini beklediği bir ürünü. Cihaz, 5.1 ses sistemlerini destekleyen yapısı ve üreticinin özellikle vurguladığı ince tasarımı sayesinde ev sinemaları için uygun ve şık bir çözüm sunuyor.

Fiyatı: 261 milyon TL

Bilgi için: Vestel (212) 422 00 00

TÜKETİCİ ELEKTRONİĞİ

PROJEKTÖR

PHILIPS ASTAIRE DELUXE LC 6285

Ev sineması için: Philips'in yeni ev sineması projektörlerinden Astaire Deluxe, WVGA destekli ve 600:1 kontrasta sahip. 1000 ANSI Lümen parlaklığındaki LC6285, 6000 saatlik ampul ömrü ile Philips'in ekonomik projektör geleneğini sürdürüyor. LCD teknolojisi kullanan LC6285, gerçek 16:9 görüntü formatında çalışıyor. Projektör, DVD'den dijital kamera kadar tüm görüntü kaynaklarına uyumlu. Raf tipi tasarımına rağmen tavana asılabilmesiyle de bulunduğu ortama uyum sağlayabiliyor.

Fiyatı: 1800 euro + KDV

Bilgi için: www.philips.com.tr

BLUETOOTH KULAKLIK

BELKIN BLUETOOTH WIRELESS HEADSET

Kablosuz özgürlük: Otomobil kullanırken çalan cep telefonunuz canınızı sıkabilir. Zira yasalara karşı gelmek istemiyorsunuzdur ama telefonu da açmanız lazımdır. Bu gibi durumlar için hazırlanmış Belkin Bluetooth kulaklık, kablosuz teknolojinin kolaylığını kulağınıza getiriyor. Bluetooth özelliği, artık orta ve üst seviye telefonlarda standart olarak bulunuyor. Telefonunuza kolayca tanıtacağınız bu kablosuz kulaklık seti, ince ve hafif tasarımının yanında, şarj edilebilir piliyle de dikkat çekiyor. Telefonunuzla 9 metre uzaktan iletişim kurabilen ürün, 75 saat bekleme, 3 saat de konuşma olanağı sunuyor.

Fiyatı: 119 dolar + KDV

Bilgi için: www.dijitalcenter.com (212) 217 40 20

VİDEO KAMERA

CANON MVX3i

Canon DIGIC DV teknolojisi: Özel olarak tasarlanmış bir kamera olan MVX3i, sahip olduğu RGB ana renk filtresi ve Canon'un DIGIC DV işlemcisi ile mükemmel doğrulukta, kullanıcıları memnun edici video görüntüleri ve fotoğraf kaydedebilmek kendini gösteriyor. Optik Görüntü Sabitleyicili 10x optik zum özelliği bulunan MVX3i, ayrıca altı yapraklı diyaframa ve sürekli fotoğraf/video klip çekimi için otomatik açılır/kapanır flaşa sahip. Canon MVX3i, 3.5 inçlik renkli LCD ekranının yanında, manuel ses düzeyi kontrolünün yapılabilirdiği ve her çekim koşulunda yüksek görüntü kalitesi sağlamaya yarayan "süper gece konumu" gibi özelliklere sahip bir dijital fotoğraf makinesi olarak da kullanılabilir.

Fiyatı: 1899 euro + KDV

Bilgi için: www.erkayalar.com.tr (212) 519 26 11

DVD RECORDER - MUSTEK DVD-R100A/B

TV'DEN DVD'YE: Mustek ev kullanıcıları için ilk DVD kayıt cihazını üretirken ilgi toplarken, cihaz, Cirrus Logic'in gerçek zamanlı DVD kayıt algoritması ile hızlı DVD yazma platformunu kullanan ilk ürün olarak da öne çıkıyor. Örneğin televizyon seyrederken yayını aynı anda kayıt edebilen cihaz, DVD+ ortamlarına ya-

zabiliyor. Tüm DVD bölge kodlarını okuyabilen Mustek; DVD+RW, DVD+R, DVD-RW, DVD-R, DVD-VIDEO, VCD, SVCD, Müzik CD'si, MP3, CD-R, CD-RW, KODAK Picture CD ve JPEG Picture CD formatlarını tanıyor.

Fiyatı: 370 euro + KDV

Bilgi için: Mascom (212) 321 17 00

DİREKSİYON - MICROSOFT SIDEW. FORCE FEEDBACK WHEEL

HER TÜMSEĞİ HİSSE-

DİN: Microsoft'un Force Feedback teknolojisi ile donanmış Side-Winder oyun direksiyonu, beraberinde gelen pedallar ile hemen herkesin sevdiği otomobil yarış oyunlarını farklı bir deneyime dönüştürüyor. Otomobildeki sarsıntıları, lastiklerin üzerinden geçtiği taşları, tümsekleri oyuncuya hissettiren tepkili direksiyon, Windows işletim sistemi tarafından kolayca tanıyor ve kısa sürede oyuna hazır hale geliyor. Cihazın küçükler ka-

dar yetişkinlerin de ilgisini çektiğini de vurgulamak lazım.

Fiyatı: 50 dolar + KDV

Bilgi için: www.microsoft.com/turkiye

MOBİL ÜRÜNLER

NOTEBOOK

ACER TRAVELMATE C110TCI

İkisi bir arada: Hem dizüstü bilgisayar hem de tablet PC olarak kullanılabilen C110'da Pentium M işlemcisi, Intel 855GM chipseti ve Intel Pro/Wireless 2100 W-Lan çözümü var. Bu da beraberinde Centrino konseptinin en büyük özelliği olan düşük güç tüketiminde yüksek performans ile uzun çalışma süresini getiriyor. Ek olarak W-Lan'ın yanı sıra Bluetooth, Kızılötesi, 10/100 Mbps Fast Ethernet ve 56Kbps Modem bağlantısı C110'un dünyaya açılmasını sağlıyor. Ergonomisi ile göze çarpan C110'un oldukça hafif olması da büyük bir avantaj.

Fiyatı: 2099 dolar + KDV

Bilgi için: Infronic (216) 317 96 50

CEP TELEFONU

ERICSSON T610

Eksiksiz bir telefon: T610, gerek multimedya özellikleri gerekse de zengin fonksiyonları ve ergonomisi ile benzerlerinden çok farklı bir telefon. GPRS, HSCSD, e-posta istemcisi, MMS, WAP, Bluetooth, kızılötesi ve Outlook ile senkronizasyon T610'un özelliklerinden sadece birkaçı. Ayrıca dahili bir de kamerası bulunan T610, alüminyum kasası ile de sağlam bir görüntü çiziyor. 128 x 160 piksel 65.536 renkli bir ekrana sahip olan T610, resimleri e-posta ya da MMS yolu ile gönderilebiliyor. T610, 315 saat bekleme ve 14 saat konuşma süresine sahip.

Fiyatı: 400 euro + KDV

Bilgi için: Genpa (212) 359 00 00, KVK (216) 410 85 00

POCKET PC

HP iPAQ 5550

En güçlü PocketPC: HP iPAQ'in, 5410'u bile sollamaya hazır yeni serisinin çarpıcı ürünü iPAQ 2215'i yılın PocketPC'si seçmeye hazırlanırken, duyurulan yeni iPAQ 5550 ile tüm fikirlerimiz değişti. Tek kelime ile mükemmel bir PocketPC olan 5550, aynı zamanda en pahalı PocketPC ünvanını da almış durumda. Ancak WiFi, Bluetooth, büyük bir ekran, geniş hafıza, yeni eklenen Compact Flash desteği ile üstün genişleme özellikleri ve parmak izi tanıyan biyometrik güvenlik istiyorsanız zaten çok fazla bir seçeneğiniz yok. Ödenen paraya değerlidir.

Fiyatı: 800 dolar + KDV

Bilgi için: HP Türkiye (216) 579 79 79

SMARTPHONE - I-MATE SMARTPHONE

Bu PocketPC DEĞİL, TELEFON : Telefon olarak da kullanılabilen PocketPC ürünlerin tam tersi biçimde, I-Mate Smartphone, PocketPC olarak da kullanılabilen bir telefon. Geniş ekranı sayesinde multimedya uygulamalarında maksimum performans sunan cihaz, masaüstü ve dizüstü bilgisayarlar ile de ortak çalışabiliyor. SD genişleme yuvası ile Bluetooth, GPS, WiFi sağlayabilen, kamera kullanımına ve hafıza yükseltmeye olanak tanıyan bu telefon; tribant, WAP, GPRS ve MMS gibi, bir telefonda olması gereken tüm teknolojileri de içeriyor.

Fiyatı: 710 dolar + KDV

Bilgi için: KVK (216) 410 85 00

MOBİL ÜRÜNLER

OYUN KONSOLU
NOKIA N-GAGE

Cepteki oyun konsolu: Yüksek çözünürlükteki ışıklı renkli ekranı, sekiz yöne hareket edebilen kontrol paneli ile mobil oyuna yönelik tasarlanmış ergonomik yapıda bir oyun konsolu N-Gage. USB arabirimini kullanarak PC ile e-posta ve kurumsal bilgi yönetimini sağlayabilme, çalışma ajandanızı senkronize etme ve yüklediğiniz MP3 dosyalarını çalma imkanına da sahipsiniz. Buna ek olarak entegre radyo fonksiyonu ile FM bandındaki yayınlar dinlenebiliyor. N-Gage tüm bunları, sahip olduğu Series 60 platformu ve Symbian işletim sistemi altında yapıyor, böylece GPRS ile internette gezerken XHTML ve Java desteğine de sahip olabiliyorsunuz.

Fiyatı: 287 euro + KDV

Bilgi için: Nokia Türkiye (212) 351 70 60

TABLET PC

FUJITSU SIEMENS STYLISTIC ST4120

Gerçek bir tablet PC: Piyasadaki benzerlerinin aksine Stylistic ST4120 hibrid bir cihaz değil. Sadece tablet PC özelliklerine sahip olan ürün yapısı ile de bunu belli ediyor. Tutmayı kolaylaştırmak için kadifemsi bir dokuya sahip olan Stylistic ST4120, çalışır çalışmaz aktif duruma geçen fonksiyon tuşlarıyla kullanımı da oldukça kolaylaştırıyor. 933 MHz'lik düşük güç tüketimli işlemciye, 256 MB hafızaya ve 10.3" TFT ekrana sahip olan ürün, 3 saati aşan pil ömrü ile de kullanıcıyı tatmin edebiliyor. Gerçek bir tablet PC isteyenler için ergonomisi iyi bir ürün.

Bilgi için: Fujitsu Siemens Türkiye 4440372

Fiyatı: 2000 dolar + KDV

POCKET PHONE PC - ESCORT PCT206

FARKLI İŞLEMCI, DÜŞÜK GÜÇ TÜKETİMİ:

Pocket PC 2002 Phone Edition işletim sistemine sahip ürün GPRS, GSM ve kızılötesi bağlantıları sunuyor. PCT206'da Intel'in Xscale işlemcisinin tercih edilmesinin dikkat çekici. Escort PCT206'da Intel'in SA-1110 işlemcisi entegre edilmiş. 206 MHz'lik bir hızla sahip olan bu işlemci 64 MB ram ve 32 MB Rom bellekler ile güçlendirilmiş. Litium Polimer (1500 mAh) pil kullanan PCT206; RS-232, kızılötesi ve USB arabirimlerle PC sistemlerine bağlantı kurabiliyor ve dual bant GSM özelliğini de sunuyor.

Fiyatı: 750 dolar + KDV

Bilgi için: Escort (212) 212 07 50

PALM

SONY CLIE PEG-NX70V

En işlevsel Palm: Üzerinde PalmOS çalışan birçok cihazdan farklı olarak Sony, Intel XScale 200 MHz işlemcisi kullanıyor. Bu şekilde diğer Palm türü cihazlarda da olan ajanda, not ve adres defteri gibi özelliklere ek olarak ses ve video kaydı yapabiliyor ve 640x480 çözünürlükte fotoğraf da çekebiliyor. Çok sağlam bir yapıya sahip olan cihaz, kullanıcılara katlanabilir bir mini qwerty klavye de sunuyor. Çarpıcı özelliklerle performansı birleştiren ürün, uzun pil ömrü ile de PalmOS kullanan cihazlar arasında en iyisi olmayı hak ediyor.

Bilgi için: Sony Türkiye (216) 531 98 50

Fiyatı: 500 dolar + KDV

YAZILIMLAR

AKSİYON OYUNU CALL OF DUTY

Muhteşem bir atmosfer sunuyor: CoD kullandığı geliştirilmiş Quake3 oyun motoru ile bu motor ile hala neler yapılabileceğini gösteriyor. Ses ve grafik olarak her ne kadar FPS türüne çağ atlatan özellikler katmasa da, mevcut bütün özellikleri mükemmel bir şekilde kullanıyor. Böylece size şimdiye kadar hiç yaşamadığınız bir 2. Dünya Savaşı atmosferi yaşıyor. Yaklaşık 10 saat civarında bir oyun süresine sahip olan COD, buna rağmen oyuncuyu çok yoğun ve eşi benzeri az görülen bir şekilde memnun edebiliyor. Oyun bittikten sonra yeni tecrübeler yaşatan mükemmel çoklu oyuncu özellikleri de mevcut.

Fiyatı: 80.000.000TL KDV dahil
Bilgi için: Avaturk www.avaturk.com

OCR YAZILIMI ABBY FINEREADER 7.0

177 dil bilen yazılım: Türkçe de dahil olmak üzere tam 177 dil üzerinde işlem yapabilen ve 34 dil üzerinde kelime hatalarını düzeltebilen bu sektör lideri yazılım, aynı zamanda barkod okuyup grafikler ve resimler arasında kalmış metinleri de ayıklayabiliyor. Birçok OCR yazılımının üstesinden gelemediği sayfa tasarımının korunması konusunda ise FineReader öne geçiyor. Yazılım sayfaları doğrudan PDF dosyası haline dönüştürebiliyor. Taranan dokümanların e-posta olarak gönderilmesi de mümkün. Karakter tanımadaki başarısı da tartışılmaz.

Fiyatı: 150 dolar + KDV
Bilgi için: KETS Ltd. Şti. (212) 232 56 66

CHAT - MSN MESSENGER 6.0 PUBLIC

SADECE SOHBETLE YETİNMEYENLERE ÖZEL: İletişimin İsviçre çakısı olarak nitelendirilebilecek bir yazılım. Arkadaşlarınıza sadece anında mesajlar değil, standart e-postalar da gönderebileceğiniz, sesli ve görüntülü olarak sohbet edebileceğiniz, dosyaları ve web sayfalarını paylaşılabileceğiniz ve hatta telefon görüşmesi bile yapabileceğiniz bir yazılım haline gelmiş olan MSN Messenger 6.0'ı kişiselleştirebilmeniz de mümkün oluyor. Oyun desteği de sunan Messenger 6.0 içinde dama ve solitaire gibi hem kendi başınıza hem de online olarak oynayabileceğiniz oyunlar da mevcut.

Fiyatı: Ücretsiz
Bilgi için: Microsoft Türkiye
www.microsoft.com.tr

İ. SİSTEMİ - KNOPPIX LINUX

CD'yi TAK, SİSTEMİ ÇALIŞTIR: Dosya sistemi doğrudan CD üzerinden çalışan tek Linux yazılımı Knoppix değil. Benzer özellikler birçok diğer Linux sisteminde de yer alıyor, ancak bu yazılımı öne çıkaran özellik yeni başlayanlar için en iyi kullanıcı dostu arabirime sahip olan Linux dağıtımı olması. Herhangi bir ayara ve sabit disk alanına ihtiyaç duymaması ve orijinal işletim sisteminize bir zarar vermemesi de diğer avantajları. Windows kullanıp da Linux'u merak edenler için başlarına sorun açmadan deneme yapabilecekleri bir yazılım.

Fiyatı: Ücretsiz
Bilgi için: Knoppix Linux
www.knoppix.com

YAZILIMLAR

İŞLETİM SİSTEMİ
POCKET PC 2003

Kablosuz iletişim ön planda: Pocket PC 2003, ağırlıklı olarak kablosuz iletişim için çözümler sunuyor. İlgi çeken özellikleri arasında, standart 3.5 inç ekranlardan daha küçük ekranlar için destek sunması da yer alıyor. Daha önceye kıyasla düşük fiyatının yanı sıra, kullanılmadığı zamanlarda işletim sisteminin sıkıştırılarak saklanması ise gerçekten büyük bir avantaj. İşletim sisteminin web tarayıcısı ise Javascript 5.5, XHTML 4, WAP 2, IPv6, CSS ve WTLS destekliyor. Sistemin geliştirilmiş olan 2003 Phone sürümünde artık WMA ve midi zil sesleri için de destek sunuluyor.

Fiyatı: Donanım fiyatına dahil
Bilgi için: Microsoft Türkiye
www.microsoft.com.tr

WEB TASARIM YAZILIMI
MACROMEDIA DREAMWEAVER MX 2004

Herkes için web tasarımı: Üst seviyede, güçlü bir web geliştirme uygulaması olan Dreamweaver MX2004, yeni CSS desteği ve farklı tarayıcılar için kod doğrulayabilme özellikleri ile dikkati çekiyor. Tasarımcılar için basitçe sayfa tasarlamaya imkan tanıyan yazılım, geliştiricilere de veritabanı desteğine sahip uygulamalar geliştirecek kadar gelişmiş araçlar da sunuyor. Yazılım, HTML koduna doğrudan ulaşabilmek için mükemmel bir arabirime de sahip. En yeni Active Server bileşenleri için de destek sağlanıyor. Profesyoneller için ideal seçim.

Fiyatı: 606\$+ KDV
Bilgi için: Medyasoft Bilgi Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (212) 2105890

ANTİVİRÜS YAZILIMI
KASPERSKY ANTIVIRUS PERSONEL

Elinden kaçan virüs yok: Kaspersky'nin programı harika bir tarama performansı sunuyor. Yazılım testimizde yalnızca tüm ITW virüslerinde değil, aksine arşiv dosyalarında da en yüksek değer olan %100'e ulaşmayı başardı. İyi bir yazılımı oluşturan her şey işlev kapsamına dahil edilmiş: Bir zamanlama işlevi, karantina alanı, e-posta ve script filtresi. Tek eksiği pakette boot yeteneğine sahip bir CD bulunmaması. Her gün otomatik olarak düzenli bir şekilde güncellenen yazılım, arka planda bilgisayarınızı zorlamadan virüsleri engelleme konusunda ise büyük başarı gösteriyor.

Fiyatı: 22 dolar + KDV
Bilgi için: 64K Bilgisayar Reklamcılık İletişim Ltd. Şti. (216) 3692290

CD YAZMA YAZILIMI
AHEAD SOFTWARE NERO 6 ULTRA EDITION

CD yazmadan fazlasını sunuyor: Ahead'in Nero 6 Ultra sürümü CD yazmadan tutun da hazırlamaya ve oynatmaya kadar tüm ihtiyaçlarınıza çözümleri tek bir paket altında topluyor. Uygulama paketi içinde Nero Burning ROM yazılımı dışında InCD packet-writing yazılımı, geliştirilmiş Nero Vision Express 2 film hazırlama ve düzenleme yazılımı, tamamen yeni bir DVD/film dosya oynatıcısı ve BackItUp adlı bir yedekleme yazılımı da yer alıyor. Ayrıca ses düzenleyicisi, CD kapağı tasarımı yazılımı ve DivX dönüşümü için MPEG4 desteği de yazılımın diğer artılarını oluşturuyor.

Fiyatı: 80 dolar + KDV
Bilgi için: Ahead Software
www.ahead.de

OFİS YAZILIM PAKETİ
MICROSOFT OFFICE 2003

Şahsi oynamaya paydos: Bu yeni sürümde ortak çalışmaya yönelik gelişmiş özellikler en fazla dikkati çekenler. 2003 sürümünde Outlook'a eklenen yenilikler de dikkat çekiyor. Daha iyi bir e-posta yönetimi sunan yeni Outlook, spam filtreleme konusunda da oldukça fazla başarı sağlıyor. Önizleme bölümü ise iki kat daha fazla mesaj görüntüleyebiliyor. Word'de ise en çok yeni okuma modu ilgi çekiyor. Office'in yeni arabirimin bir parçası olan bu özellik sayesinde PDF'te olduğu gibi sayfaları kağıda basılmış haliyle izlemek ve düzenlemek mümkün oluyor.

Fiyatı: 513 dolar + KDV
Bilgi için: Microsoft Türkiye
http://msshop.arena.com.tr

SUNUCU İŞLETİM YAZILIMI
MICROSOFT WINDOWS STANDART 2003

En güvenli işletim sistemi: Güvenli, ölçeklenebilir ve kullanımı kolay bir işletim sistemi. Bu sürüm kesinlikle Windows 2000 ya da XP'nin bir güncellemesi değil. Sistem yöneticileri ve geliştiricilerinden gelen yorumlar ve öneriler ile hazırlanmış bu yeni sistem içinde dikkat çeken özelliklerin başında Volume Shadow copy özelliği yer alıyor. Bu servis, sabit diskinizin bir görüntüsünü kaydederek sorun çıktığı zaman geri almayı daha da kolay bir hale getiriyor. Sunucu yönetimi de ilk açılışta ekrana gelen arabirim ile oldukça kolaylaştırılmış.

Fiyatı: 1033 + KDV
Bilgi için: Microsoft Türkiye
http://msshop.arena.com.tr

STRATEJİ OYUNU - RISE OF THE NATIONS

STRATEJİYE YENİ BAKIŞ AÇISI: Risk, Civilization ve Age of Empires'i bu kadar güzel ve bu kadar kendine has bir şekilde har-

manlayabilen tek oyun olan Rise of Nations'ta, bir kere her uygarlığın oynanışını diğerlerinden tamamen ayıran özellikleri ve en az onun kadar tarihin akışını değiştiren dünya harikaları var. Teknolojiler, oyunun tamamında oynanışı belirliyor. Kısacası büyük strateji oyunlarında olması gereken her detay düşünülmüş. Ve buna rağmen oyun öyle güzel dengelenmiş ki, kolayca alışıp hiçbir kontrolle boğuşmadan, oynuyorsunuz.

Fiyatı: 53.550.000TL KDV dahil
Bilgi için: Microsoft Türkiye
http://msshop.arena.com.tr

RESİM DÜZENLEME YAZILIMI - ADOBE PHOTOSHOP CS

DİJİTAL FOTOĞRAFÇILARA ÖZEL: Photoshop 8'in en dikkat çeken özellikleri arasında dijital fotoğrafçılara yönelik olanlar ağırlığını hissettiriyor. Gerçek zamanlı yenilenen ve renkli olarak görüntülenen histogramlar sayesinde fotoğraflarınızdaki problemleri daha rahat görebiliyorsunuz. Photomerge aracının da Photoshop'a dahil edilmesi ile kullanıcılar panoramik fotoğraf oluşturma özelliğine kavuşmuş oluyorlar. Photo filters ise 81A, 81B gibi filtreleri emüle edip renkleri daha kolay bir şekilde düzeltebilmeyi mümkün hale getiriyor.

Fiyatı: Firmayı arayınız
Bilgi için: Bilkom
(212) 522 14 00

rafçılara yönelik olanlar ağırlığını hissettiriyor. Gerçek zamanlı yenilenen ve renkli olarak görüntülenen histogramlar sayesinde fotoğraflarınızdaki problemleri daha rahat görebiliyorsunuz. Photomerge aracının da Photoshop'a dahil edilmesi ile kullanıcılar panoramik fotoğraf oluşturma özelliğine kavuşmuş oluyorlar. Photo filters ise 81A, 81B gibi filtreleri emüle edip renkleri daha kolay bir şekilde düzeltebilmeyi mümkün hale getiriyor.

Fiyatı: Firmayı arayınız
Bilgi için: Bilkom
(212) 522 14 00

İÇİNDEKİLER

60	USB Bellekler: 33 USB bellek testte
72	A'dan Z'ye Kasalar: Kasa seçimine dikkat!
80	Firmware Güncellemesi: Eski donanımlara yeni güç
96	Web Kameraları: PC'niz sizi görebiliyor mu?
104	Yeni Donanımlar Testte: Ürün incelemeleri ve testleri
118	Donanım Günlüğü: CHIP Test Merkezinden...
120	CHIP TOP 10: Kasım ayının en iyileri

Dijital fotoğraf makinesi pazarında devrim

Dijital foto savaşı!

Dijital fotoğrafçılık pazarında hızlı bir dönüşüm başladı. Fotoğraf çekebilen cep telefonları dijital fotoğraf makinelerinden daha çok satılıyor.

■ Kameralı cep telefonları yüzünden geleneksel fotoğraf makineleri gitgide daha fazla baskıya maruz kalıyor. İngiliz pazar araştırma kurumu Strategy Analytics, 2003'ün ilk yarısında dünya çapında ilk kez kameralı cep telefonlarının dijital fotoğraf makinelerinden fazla satıldığını bildiriyor. Strategy Analytics, 2003 yılında, dahili fotoğraf makinesi bulunduran toplam 65 milyon cep telefonu satılacağını hesap ediyor. 2008 yılı için piyasa araştırmacıları 5 megapiksel çözünürlük beklentisindeler. Hem de cep telefonunda! Böyle giderse, cep telefonu üreticileri bir yandan da fotoğraf makinesi ve görüntüleme ürünleri pazarının liderliği için de kışacaklar.

Telefonla fotoğrafın maliyeti

Megapiksel çözünürlüklü cep telefonları ise henüz pek anlamlı değil. GSM üzerinden bir MB boyutunda bir fotoğrafın transferi 15 dakikadan fazla sürüyor. Ama bu durum UMTS ile birdenbire değişecek. Her bir UMTS cep telefonu bir fotoğraf makinesi işlevi sunacak, hatta birçoğu hareketli resimleri de aktarabilecek. Bu arada Intel, XScale işlemcilerinin mobil telefonlar, PDA'lar ve diğer taşınabilir aygıtlar için tasarlanmış bir sonraki kuşağı olan "Bulverde"yi geliştiriyor. Dahili kamerayla iletişimi hızlandıran Quick-Capture denilen arabirim de işte tam bu noktada gündeme geliyor. Ancak sırada

çözülmeyi bekleyen bir sorun daha var: Telefon üreticilerin, yüksek enerji tüketimiyle başa çıkması gerekiyor; zira dijital fotoğraf makineleri artık binlerce mAmper gücündeki pillerle bile yetinmiyorlar. Ama yalnızca hesaplı fotoğraf makineli cep telefonları değil, şimdiye kadar neredeyse hiçbir kесеye elverişli olmayan üst uç fotoğraf makineleri de artık olanca güçleriyle pazara yükleniyorlar. Örneğin Canon'un kısa bir süre önce çıkan EOS 300D'si, 6,3 megapiksel çözünürlüklü, değişken objektifler takılabilen bir DSLR ve fiyatı yalnızca yaklaşık 1.000 Euro. Bunun anlamı basit: Üst uç fotoğraf makinesi üreticileri de fiyat kırıyorlar. Canon'un pazarlama şefi Alessandro Stanza-ni bunun için şu açıklamayı getiriyor: "2003 yılında DSLR'larda bir önceki yıla karşılık yüzde 400'den 500'e bir büyüme bekliyoruz."

Aynı fiyata bir dijital SLR kamera almak dururken kim daha iyi bir kompakt fotoğraf makinesini seçer ki? Dijital fotoğraf kameralarında iki farklı eğilim mevcut: Bunlardan ilki, yarı profesyonellere hitap eden değişken optikli DSLR fotoğraf makineleri. Diğeriyse, yüksek zoom değerlerine sahip kompakt fotoğraf makineleri... Buna karşılık, entegre kameralı cep telefonları, aile ve anı fotoğrafları çekmek için kullanılan küçük, amatör ve ekonomik makinelerin çoğunu yakın tarihte piyasadan silebilirler.

Yeni Acer Aspire Türkiye'de

Multimedya merkezi

Acer'in yeni Aspire modeli bilgisayarları eğlence merkezi haline dönüştürüyor. Evlerin oturma odalarını ve genç odalarını hedefleyen Aspire RC900, bilgisayardan ve işletim sisteminden bağımsız TV, video, radyo,

CD çalar olarak kullanılabilir. Kablosuz fare, klavye ya da uzaktan kumanda aygıtı ile kontrol edilebilen yeni Aspire RC900'un tasarımı da alışıldık bilgisayar görünümünden farklılaşıyor.

Ürün bir mobilya gibi evlerde rahatça sergilenebilirken kasanın üzerindeki kontrol düğmeleri ve dijital ekranı ile bir müzik setinden veya ev sineması sisteminden ayırt edilemiyor.

Fiyatı: Yaklaşık 1900 dolar

Bilgi için: www.infronic.com

Sanyo Xacti Digital Movie C1

Flash RAM'li video kamera

Xacti Digital Movie C1 ürünü ile Sanyo 5,8x zumlu 3,2 megapikselli bir fotoğraf makinesini ve MPEG4 video kamerasını tek bir aygıtta birleştiriyor. Üreticinin açıklamalarına göre 512 Mbyte kapasiteli bir bellek kartı üzerine TV modunda (640 x 480, 30 kare/s) 30 dakika uzunluğunda bir film sığıyor. Hatta Dual-Shot işlevini kullanarak video kaydı sırasında da resim çekebiliyorsunuz. PC'ye, televizyona ya da DVD yazıcıya veri

aktarımı, ürünle birlikte gelen aksam ile gerçekleşiyor (Docking-Station ya da USB-/AV kablosu üzerinden).

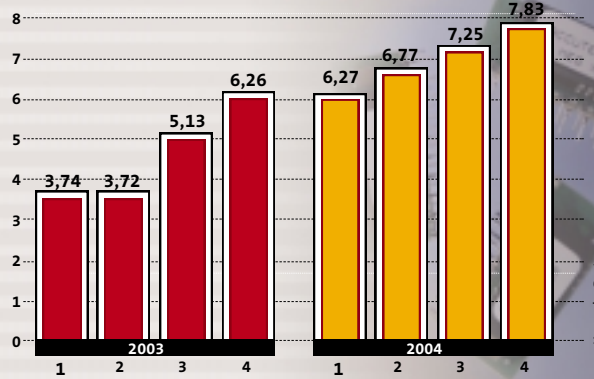
Fiyatı: Yaklaşık 700 Euro

Bilgi için: www.sanyo.com

ANABELLEK

DRAM dünya pazarı (Cirolar milyar dolar cinsinden)

BELLEK YONGALARI YÜKSELİŞTE: İki yıllık krizden sonra DRAM belleklere olan talep hızla yükseliyor. 2003 yılında dünya çapındaki yıllık ciro ilk kez kırpayı 19 milyar doların üstüne tırmanacak.

KISA... KISA...

► **Mercury Türkiye Ofisi açıldı**
Merkezi Singapur'da bulunan Mercury, Avusturya, Kanada, Hollanda, Hong Kong, Hindistan, İran, Lübnan, Nijerya, Pakistan, Tayvan, Dubai ve Amerika'dan sonra 14. ofisini İstanbul'da açtı. 1978 yılında kurulan firma, 38 ülkede yaklaşık 280 distribütör kanalı ile küresel bir dağıtım ağına sahip.
Bilgi için: www.kobian.com

EDİTÖRDEN NOTLAR

Cem Şancı,
Haber Müdürü

Teknolojinin rönesansı

Avrupa'da, dini baskılar ve karanlık çağların ardından gelişen toplumsal protestonun sanatsal yaratıcılık ve estetik arayışına yönelmesi ile başlayan Rönesans döneminin belirtileri, günümüz donanım ürünlerinde de kendini gösteriyor. Bir zamanlar soğuk iş makineleri olarak hor görülen bilgisayarlar, sanki onca karanlık yılın ardından artık onları hor görenlere cevap vermek için şık kasalarla salonların en değerli süsleri haline gelirken, telefonlar da birer moda unsuru olarak kıyafetleri bütünlemeye başladılar. Plazma televizyonlar ahşap çerçeveli şık bir ayna gibi, sabah traşını olan bir iş adamına küçük bir ekranda finans durumunu sunarken, mesela küçük robotlar da şirin tasarımlarıyla ev hayvanlarının yerine göz diktiler. Öyle görünüyor ki, farkında olmasak da, teknoloji alanında bir Rönesans yaşıyoruz.

IN & OUT

Mobil oyun

Mobil oyun cihazlarının oyun pazarında ağırlık kazanacağını düşünen üreticiler yeni ürünlerini duyuruyorlar.

Webcam

Bir ara çok popülerleşen web kameraları, kullanımlarındaki sorunlar nedeniyle gözden düşüler.

EX-Z4 ve QV-R40

Casio'dan yeni dijitaler

EXILIM serisi dijital fotoğraf makinelerinin yeni modeli EX-Z4 ve moda uygun dizaynıyla QV-R40 modeli kullanıcıların beğenisine sunuldu.

■ Yeni EXILIM EX-Z4 modeli 4.0 megapiksel çözünürlüğü ve 3x optik zumu ile yüksek performanslı bir dijital fotoğraf makinesi. Kredi kartı büyüklüğündeki dijital fotoğraf makinesinde 3X optik zum, hızlı fotoğraf çekimi, 2 inç LCD ekran, takvim ekranı, yüksek çözünürlük için 4.0 milyon etkin piksel, önceden oluşmuş klasöre fotoğraf ilave etme, 10 MB dahili hafıza, video çekim, USB Direct-Print uyumu gibi özelliklere sahip makinenin dış kısmı gümüş renkli hafif alüminyum alaşımdan yapılmış ve aygıt, kolay işlem menüleri ile modern bir tasarıma sahip. Casio'nun diğer modeli QV-R40 ise iki önemli özelliği ile dikkat çekiyor: "record ve playback". Ürün, herkesin yüksek kaliteli resimler çekebileceği ve çekilen resimlere hızlı ve kolay bir şekilde ulaşabileceği kullanım kolaylığını hedeflenmiş. Yeni ve birbirinden bağımsız REC ve PLAY tuşları çekim yaparken ve çekilen resimleri görüntülerken herkes tarafından kolayca an-

EXILIM İnceleği: Kredi kartı boyutlarındaki EXILIM'in yeni modeli de gelişmiş özelliklerle.

laşılan ve kullanılabilen bir tarzda tasarlanmış.

Yaklaşık bir saniyelik açma, 0.01 saniyelik deklanşör süresi ve 3X telescoping tip lensiyle, ürün hız konusunda öne çıkıyor.

Fiyatı: EX Z4: 550 dolar, QV-R40: 580 dolar

Bilgi için: www.hs.com.tr

Q-Sonic

Sabit diskli MP3 çalar

Q-Sonic, 2.5 inç sabit diskli MP3 çaları ile taşınabilir müzik keyfi vaat ediyor. Aygıtta 40 GByte büyüklüğüne kadar dizüstü bilgisayar sabit disklerini takabili-

yorsunuz. Dahili LCD ekran, ID3 etiketlerini ve de sabit diskin dosya yapısını gösterebiliyor. 8 MB kapasiteli şok önleme mekanizması, güçlü sarsıntılarda bile müzikte kesilme olmasını engelliyor. Cihazı PC üzerinden ya da uzaktan kumandasıyla kontrol etmek mümkün.

Fiyatı: Yaklaşık 100 Euro

Bilgi için: www.mp3.com

Canon LV-S3

Multi projektör!

Canon, hem sunumlar hem de sinema coşkusu dolu geceler için kullanılabilecek yeni multi-medya projektörü LV-S3'ü lanse etti. Üreticiye göre bu LCD Beamer 1.200 ANSI Lümen ışık gücü sunuyor ve görüntüyü SVGA çözünürlüğünde (800 x 600 piksel) yansıtabiliyor.

Fiyatı: Yaklaşık 1.300 Euro

Bilgi için: www.canon.com

Dünya eskisi gibi olmayacak

1 megapiksellik cep telefonu!

Samsung, Avrupa'da 1 megapiksel çözünürlüklü dijital kamera ile donatılmış ilk cep telefonunu tanıttı. PalmOs işletim sistemiyle çalışan ve aynı zamanda bir PDA olan Samsung i500'de, Koreliler ekran çö-

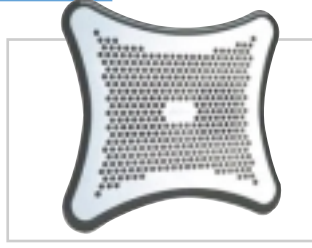
zünürlüğünü 320 x 320'den 324 x 356 piksele yükseltmişler. Böylelikle ekranda menünün görüntülenebileceği bir yer ayrılmış oluyor. Ancak daha önemlisi, cep telefonları ile yüksek çözünürlüklü ve ayrıntılı fotoğraf çekmek mümkün hale geliyor.

Bilgi için: www.samsung.com

Fiyatı: 500 dolar

KISA... KISA...

- **Zehirsiz "yeşil" DRAM'ler**
Infineon, kurşunsuz ve halojeniz 110 nm teknolojisiyle üretilmiş ilk DRAM modüllerini piyasaya sürdü. Bu ürünler arasında 256 MBit ve 1Gbit arasında DDR bellek ve grafik bellekleri, mobil RAM ve Cellular RAM'ler de dahil.
Bilgi için: www.infineon.com
- **ATI: Yüksek performanslı grafik kartı**
ATI kısa bir süre önce PCI Express arabirimli grafik kartlarının yeni bir kuşağının ilk prototipini tanıttı. PCI Express mevcut standart olan AGP'nin yerini alacak. İlk ürünler 2004 yılının ilk yarısında bekleniyor.
Bilgi için: www.ati.com
- **S3 ile yeniden**
S3, gelecek yıl grafik yongası serisi Deltachrome'u yeni PCI Express arabirimiyle sunmak istiyor. Gerek bu yeni işlemci, gerekse de orta sınıf ve üst uç grafik yongaları 2004 yılının üçüncü çeyreğinde çıkacak.
Bilgi için: www.s3graphics.com
- **Creative: Hesaplı 5.1 Ses**
Creative'in yeni ses kartı Audigy LS yaklaşık 70 Euro'ya 5.1 formatında çok kanallı ses sunuyor. Bunun dışında, pakete ses kaynaklarının kaydı ve işlenmesi için gereken programlar da dahil.
Bilgi için: www.europe.creative.com
- **AMD Opteron işlemciler için Solaris**
Linux ve Windows'dan sonra işletim sistemi Sun Solaris de AMD'nin sunucu işlemcisi Opteron'un 64 bit komut setini destekleyecek. Yeni sistem tahminen 2004 yılı sonunda piyasada olacak.
Bilgi için: www.sun.com
- **Leadtek: Video kaydedicili TV kartı**
WinFast DV2000, PC'yi bir TV eğlence merkezine dönüştürüyor. PCI kart, üzerinde bir TV ve FM alıcısına ek olarak bir de teletext kod çözücüsü içeriyor. Ürün aynı zamanda video işleme ve hazırlama işlevli bir sayısal video kayıt cihazı. Kutuya kumanda ve kapsamlı bir yazılım paketi de dahil edilmiş:
Fiyatı: Yaklaşık 90 Euro
Bilgi için: www.leadtek.com

Antec Notebook Cooler Aman dizleriniz yanmasın

Amerika'da bir kadın dizüstü bilgisayarının dizini yaktığını iddia ederek dava açtıktan sonra, dizüstü bilgisayarlar için üretilmiş soğutucu fanlar gündeme oturdu. Antec imzalı fan ısınmış dizüstü PC'leri soğutuyor ve böylece stabil bir çalışma sağlıyor. Bunun için taşınabilir bilgisayarınızı yalnızca 19 mm'lik soğutucunun alüminyum yüzeyi üzerine koyuyorsunuz. Fanlar USB portundan çektikleri akımla besleniyorlar.

Fiyatı: Yaklaşık 45 Euro

Bilgi için: www.antec-inc.com

S-Media GFFX5600-D128DVIO

Kendi filminizi yönetin!

Infronic, S-Media ekran kartı ürün portföyüne yeni bir üye daha kattı. Chipset teknolojisinin yeni modeli olan NVIDIA GeForce FX5600'ü barındıran ürün, 128 MB belleğe sahip. S-Media GFFX5600-D128DVIO ekran kartında DVI ve TV out çıkışları bulunuyor. DVI özelliği sayesinde görüntü iki ekrana bölünebiliyor. Böylece çalışırken çok daha büyük bir görüntü alanına sahip oluyorsunuz.

Ekran kartının en önemli özelliklerinden biri oldukça yüksek saat hızı değerine sahip olması. Bir diğer önemli özellik ise VIVO. Bu (Video in-Video out) özellik sayesinde görüntü yakalama olanağı oluyor. Böylece

lece dijital fotoğraf makinesi, web kamerası ya da video kamera ile çekilen görüntülerle kesme, ekleme ve montaj yapılarak film oluşturma imkanı doğuyor. Bir başka deyişle, kul-

lanıcı kendi filminin yönetmeni olabiliyor. 128 bit desteği olan S-Media'nın yeni ekran kartı, yüksek performanslı olması için DDR bellek ile üretilmiş ve iki yıl garantiye sahip.

Fiyatı: 200 dolar

Bilgi için: www.infronic.com.tr

HP'de kağıt kalem devrimi

Dijital kağıt kalem emrinizde

HP, kağıt ve kaleme çağ atlattı. HP Form Otomasyon Sistemi adı altında geliştirilen dijital kağıt ve kalem, yazı yazmayı dijitalleştiriyor.

■ HP Form Otomasyon Sistemi; HP Dijital Kalem 200, HP Workflow Connect 200 yazılımı ve HP Transaction Pack 200'den meydana geliyor.

HP Workflow Connect 200 yazılımı, Form Otomasyon Sistemi içindeki bütün etkileşimi sağlayan yazılımların bileşiminden oluşuyor. Temel işlevi, özelleştirilmiş formları kişiselleştirilmiş verilerle birleştirmek ve ortaya çıkan içeriği yazıcıdan bastırmak. Form Otomasyon Sistemi'ne uyumlu HP yazıcıları şöyle sıralanıyor: HP siyah beyaz LaserJet 2100, 2200, 4000, 4100, 4200, 4300, 8150, 9000, renkli LaserJet 2500, 3700, 4600 ve 5500. HP Dijital Kalem 200, yazıları kamerasıyla kaydediyor ve dahili belleğinde saklıyor. Daha sonra ana bilgisayara bir USB bağlantısı aracılığıyla transfer ediyor. Kalem ergonomik tasarımı ve kısa ısınma süresi

mobil kullanıcılar için büyük rahatlık anlamına geliyor.

Kartuş, güç algılayıcısı, kamera ve işlemciden meydana gelen karmaşık bir mimariye sahip olan Dijital Kalem, basılmış olan ve akıllı zemine sahip eski formları da tanıyabiliyor. Dijital Kalem, belleğinde 50 adede kadar form saklayabiliyor. Saklanan bilgiler şifrelenerek tutulduğu için maksimum güvenlik altında bulunuyor. Üzerindeki göstergeler yardımıyla da ne kadar batarya ömrünün kaldığını gösterebiliyor.

Bilgi için: www.hp.com.tr

DİJİTAL FORMLAR: Kalem formun üzerindeki alanları tanıyor.

ANAHTARLIK: Taşınabilir USB belleğin klasik görünümünü cebinizde taşımak için mükemmel bir seçim.

Test: Taşınabilir USB Bellekler

Verileri cebinizden eksik etmeyin

USB bellekler 1 GB'a kadar ulaşan kapasitelerinin yanı sıra kolay taşınabilirlikleriyle de rağbet görüyorlar. Dış müdahalelere karşı korumalı olan bu ürünler teorik olarak boot işlemini de başlatabiliyorlar. Bu ürünlerin gerçekte ne derecede kullanışlı olduklarını ise bu testimizde okuyabilirsiniz.

Ölü ilan edilenler daha çok yaşıyorlar. Sürekli ömrünün sonuna geldiği ilan edilen disket sürücülerini anımsarsınız. Hatta bir ara bu sürücülerin yerini ZIP sürücülerin yerini alacağı söyleniyordu; ancak bu söylentiler havada kaldı, çünkü disket sürücülerin bir sonraki aşaması olarak sürülen LS120 sürücüsü hakkında birçok kişi pek bir şey bilmiyor. Yani disket sürücüler hala dimdik ayakta. Şimdilik. Çünkü USB bellekler disket sürücülerinin işini bitirecekler. Nedeni bu ürünlerin artık her köşe başında bulunması ve oldukça düşük bir maliyetle yüksek kapasitelerde

satılması. Kısaca bu ürünler piyasada her an bir patlama yapabilirler. Bunda da hiç şaşırmanın gerek yok. Çünkü bu ürünler oldukça ergonomik yapıdadır, yaklaşık 300 kat daha hızlılar ve 1 GByte kapasiteye kadar bulunabiliyorlar. Ayrıca verilerin güvenli taşınabilmesi de en büyük avantajları. Manyetik alan, sarsıntılar, statik yüklenme, UV ışını veya mekanik bozulmalar bu ürünlerin içinde yer alan verileri yok edemezler. Hatta Freecom gibi firmaların işi bir adım ileri götürüp yağmura dayanıklı USB belleklerin yanı sıra tamamen su geçirmez ürünler de piyasaya süreceklerini duy-

İÇİNDEKİLER

Test birincisi TwinMos USB 2.0 Mobile Disk	62
Fiyat/Performans: Flexy Flash Disk (512 MB)	62
USB belleklere boot: DOS ile ilk müdahale	64
Nasıl test ettik?: Test platformu ve kriterler	66
Tablo ve sonuç: Teknik bilgiler ve puanlar	68

Her renk ve biçimde: Güncel USB belleklerin kullanım alanları

KOL SAATİ: Bileğinizi saran ve her an kullanıma hazır olan 128 MB. Flexy'nin bu ürünü testimizin 21. sırasında.

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ: Philips'in KEY008 ürünü 128 MB kapasitesi ile 1.3 Megapikselde maksimum 800 resim çekebiliyor.

MP3 ÇALAR: Aynı zamanda müzik dinlemek için. Daha ayrıntılı bilgi için MP3 USB Çalar yazımıza bir göz atın.

KABLOSUZ LAN: Kablosuz ortama erişmek ve verileri de yanında taşımak için.

duk. Lafı daha fazla uzatmadan sıra USB belleklerin testine geçelim. Testimize katılan ürünler hakkında detaylı bilgiyi ve birinciler hakkındaki yorumları ilerki sayfalarda bulabilirsiniz.

Veri transfer oranı: USB belleklerin hız değişimleri

USB belleklerde kapasitenin artışı veri transfer oranının önemini artırıyor. Çünkü yüksek kapasiteli bir dosyayı transfer etmek, birkaç Word belgesini kopyalamaktan çok daha zahmetli. Bu ürünlerin yüksek transfer oranlarına ulaştıran teknoloji ise USB 2.0. USB 2.0 ile USB 1.1'in sahip olduğu saniyedeki 1.5 Mbyte'lık (12 Mbit/sn) hız sınırı aşıyor.

Yalnız USB 2.0'ın sahip olduğu High Speed Mode ve saniyede 60 Mbyte (480 Mbit/s) veri transfer değerinin sadece teoride kaldığını söylememiz gerekli. Gerçekte USB 2.0 teknolojisi ve USB bellek ürünleriyle bu değerlere ulaşamıyor. Bunun nedenlerinden biri, veri bütünlüklerinin önemli bir veri bant genişliğine ihtiyaç duyması. Esas neden ise USB belleklerde yer alan Flash bellekle-

rin bir darboğaz yaratması. Bu da veri transfer oranını önemli ölçüde düşürüyor. Flash bellekleri yaklaşık 4 Mbyte/saniye'lik veri transfer oranına sahipler. USB belleklerde 2 ya da 4 adet Flash belleğinin kullanılması bu transfer oranını artırabilir. Paralel olarak yerleştirilen bu belleklerle 2, hatta 4 kat daha fazla bir veri transfer hızına ulaşılabilir.

Bu teknolojinin üreticiler tarafından çok az kullanılmasını biz de anlayamadık. Testimizde TwinMos, USB 2.0 teknolojisine sahip en hızlı USB bellekti. Ölçtüğümüz değerler okumada 7.543 Kbyte/saniye yazmada da 1.365 Mbyte/saniye. Gördüğümüz gibi bu değerler oldukça iyi, ama teorik değerlerden de çok uzakta. Karşılaştırmak açısından IDE disk sürücülerinden örnek verebiliriz. IDE diskler mekanik aksam- lara sahip olmalarına rağmen saniyede 40 Mbyte'lık hızlarla yazma ve okuma işlemlerini gerçekleştirebiliyorlar.

TwinMos ile birlikte benzer sonuçlar veren diğer bir marka ise testte beşinci sırayı alan Pocki Drive. Multimedia'nın kendi ürünü olan Pocki Drive, 5.129 Kbyte/saniye okuma ve 887 Kbyte/sani-

ye yazma değerleri ile ilgimizi çekti. Testimizin birincisiyse, en yüksek yazma ve okuma hızına sahip olan TwinMos USB 2.0 Mobile disk oldu. Burada TwinMos'un ilk üç sırayı paylaşması oldukça ilginç. Oldukça başarılı sonuçlar elde eden TwinMos birtakım konularda hayal kırıklığı da yaratmadı değil. Örneğin 1 Gbyte kapasiteli ürünü 1.092 Kbyte/saniye okuma ve 512 Kbyte/saniye yazma değerleri ile işin geniş kapasiteyle bitmediğini acı bir şekilde gösterdi. Ne de olsa 1 Gbyte'lık kapasitenin dolması için 33 dakikalık bir kopyalama zamanını kimse istemez.

Ergonomi: Hafif olmalı ve her cebe sığmalı

USB belleklerin ceplerde taşınabilecek boyutlara sahip olması şart. Bu özelliğe en çok sahip olan ürün, testimizin Z-Cyber Memtouch adlı katılımcısıydı. Yalnızca 8 gram ağırlığında ve 6.3 cm uzunluğunda olan bu ürün, küçücük boyutu ile James Bond filmlerinden çıkma bir aksesuarı anımsatıyor. Yalnız bu ergonomik yapıya rağmen Memtouch testimizde 14. sırada yer aldı, çünkü ürünün kul-

USB bellekler

MİLKTA TASARIMI: Mor renkli ve kullanışlı bu ürünün markası Zoltrix. Artısı ise ince yapılı ve hafif olması.

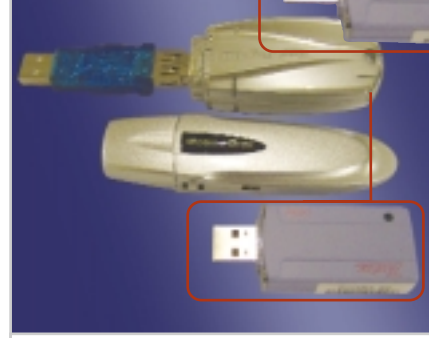
landığı USB 1.1 arayüzü yüksek veri aktarım hızlarına izin vermiyor. Ürünün sadece 64 MB'lık bir kapasiteye sahip olduğunu da unutmamak gerekiyor. Testimizde Inca'nın USB Flash Drive'ı, 14 gram ağırlığı ile Memtouch'un en yakın rakibi. Memtouch'tan biraz daha uzun olan bu ürün 512 MB'lık bir kapasitesiyle büyük bir avantaj sağlıyor. Yalnız ürünün işçiliğini pek beğenmediğimizi söylemeliyiz. Bu ürünlere zıt bir örnek ise Sandisk'in Cruzer ürünü. Aynı zamanda bir SD bellek okuyucusu olan Cruzer oldukça büyük hacimli ve ağır. Aynısı,

MP3 de çalabilen Gen-X ve Z-Cyber Bom'N Pro ürünleri için de geçerli.

Güç ihtiyacı: Az güç sarfiyatı dizüstü kullanıcıları için önemli

Ergonomi kategorisinin değerlendirmesinde yer alan son nokta bu ürünlerin ihtiyaç duydukları güç değerleri. Burada bu ürünler 0.1 Watt ile 0.9 Watt arasında güç çekiyorlar. Masaüstü PC'lerde ürünler arasındaki fark ancak virgülden birkaç basamak sonra ortaya çıkıyor. Bu yüzden, güç ihtiyacı en çok dizüstü sistemleri kullanan kişiler için önem ifade ediyor. Bu sayede pil kullanımı da düşüyor.

Yinede panik gerektirecek bir durumun olmadığını verdiğimiz örnekten daha iyi anlayacaksınız. Pentium 4 M işlemcisine sahip olan Samsung T10 dizüstü sistemi, 3D uygulamaları çalıştırılmadığında 30 Watt'lık bir güç çeker. Bu, yaklaşık 2 saatlik bir kullanım süresine denk düşüyor. Bu sisteme 0.9 Watt çeken bir USB bellek bağlandığında toplam ça-

UZUNLUK FARKI: Z-Cyber Memtouch oldukça küçük boyutu sayesinde anahtarlık yerine de kullanılabilir.

lışma zamanı %3 oranında azalır, bu da kısaca 4 dakika demektir. Bu yüzden de ergonomi puanı oluşurken güç ihtiyacının etkisi %10 olarak hesaba katılıyor.

Kapasite: MByte başına düşen maliyet

Piyasada bulunabilen USB belleklerin kapasiteleri 64, 128, 256, 512 ve 1.024 Mbyte olarak değişiyor. Bu ürünler ilgi gördükçe kapasiteleri artıyor ve maliyeti →

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

iyi

FİYAT: 154 dolar

BİLGİ İÇİN: www.twinmos.com

TwinMos USB 2.0 Mobile Disk

Hız ve yüksek kapasite

■ TwinMos, 512 MB kapasitesi ile teknik imkanların sınırlarını zorluyor ve dolayısıyla insan büyük sayılan bu kapasiteden iyi de bir hız bekliyor. Testimizde TwinMos'un 7.543 KByte/saniye'lik veri transfer hızı (okuma) bizi memnun etmeyi başardı. Öyle ki, diğer TwinMos markalı ürünlerle en hızlı USB bellekler arasında girebildi, üstelik yazmada da aynı performansı göstererek. TwinMos burada saniyede 1.365 KByte'lık değeri ile USB 2.0 bellekler arasında en hızlı değerlere sahip oldu. Ürünün en güçlü yanı boot özelliğini tam olarak desteklemesi. Ayrıca bölümlenme özelliği ve şifre korumasının da olması ürüne ek puan getirdi. Bu kategoride bizden tam puan alan ürün, teste katılan ve bu aşamada başarısızlığa uğrayan birçok ürün arasından kolaylıkla sıyrıldı.

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi

FİYAT: 132 dolar

BİLGİ İÇİN: www.hizlisistem.com.tr

Flexy Flash Disk (512 MB)

Tek eksiği boot özelliği

■ Flexy'nin USB 1.1 arabirimine sahip bu ürünü testimizde, 1.058 KByte/saniye okuma ve 546 KByte/saniye yazma değerleri ile ortalama bir veri aktarım hızı sergiledi. 512 MB kapasiteli Flexy, MB başına düşen 25 Cent'lik değer ile de oldukça ekonomik. Bu, ürün portföyüne baktığımızda fiyatlarının hep orta ve üst seviyelerde olduğunu gözlemlediğimiz Flexy için biraz ilginç doğrusu. Ürünün muhtemelen düşük fiyata sahip olmasından dolayı tasarımı ve işçilik için pek uğraşılmamış olduğu hemen göze çarpıyor. Flexy ürünlerinin en büyük eksiklikleri boot işlemini yapmamaları. Bu ürün ile hiçbir sistemi boot edemedik, hatta bu özelliğin özellikle bu ürüne entegre edilmediğini bile düşündük. Bu da veri transfer hızında zaten orta seviyelerde olan ürünü iyice arka sıralara gerilettili.

USB bellekler

SD CARD OKUYUÇLU: Scandisk Cruzer'ın rakiplerine göre en büyük özelliği aynı zamanda SD Card'ları okuyabilmesi.

USB Belleklerle açılış: Şansa kalmış boot

Disket sürücülerin bunca zamandır varlığını sürdürmesini sağlayan işletim sistemine boot işlemi USB belleklerde bir sorun. Her yeni teknolojiye görülen uyumsuzluk problemleri burada da kendini gösteriyor. Örneğin çok yaygın olan kullanılan Award BIOS, USB'den boot desteğine sahip olmasına karşın, bu bellekleri boot edilebilir hale getiremeyebiliyor. Asus tarafından geliştirilen AMI BIOS'ta ise buna karşın pek bir sorun görülüyor. Aynı şekilde Phoenix BIOS için de geçerli. Tabii bu söylediklerimizin nispeten dizüstü sistemleri için geçerli olduğunu unutmamak gerek.

Yine de bu BIOS'lara sahip olmak USB belleklerin kesin açılacaklarına dair bir garanti sunmuyor, zira USB belleğin içinde yer alan kontrol devresi ile BIOS arasındaki ilişkiye de büyük rol düşüyor. BIOS'un her bir cihaz için belirli bir boot süresi tanımlaması ve USB belleklerin kendilerini BIOS'a hemen tanıtmaması, boot sırasının bir sonraki ayağına geçmesine neden oluyor. Bu, USB belleklerde sıkça rastlanan bir sorun. Testimizde % 100'lük bir başarı oranı

BOOT UZMANI: TwinMos markalı ürünler boot konusundaki zengin özellikleri ve uygun fiyatları ile ilgi çekiyorlar.

yakalayamadığımızı belirtmeliyiz. Bu konuda en güvenilir ürünlerin TwinMos, Zoltrix ve TinyDisk olduğunu gördük. Buna karşın Pockie, Flexy, Apacer, Inca, Winfast ve MP3 çalabilen ürünler bu kategoride tam bir felaket.

İşletim sistemini USB'den çalıştırmak: Kolay ve zahmetsiz

USB belleğinin BIOS tarafından tanınmasından sonra, iş doğru işletim sisteminin seçiminde. Teoride bütün işletim sistemleri kullanılabilir. Ancak pratiğe bakıldığında DOS, Windows 95B ve Linux Kernel 2.4 ile sınırlı olduğumuzu söyleyebiliriz. Listeyi bu kadar kısıtlamamızın başlıca nedeni, Windows 98'in yarım yamalak USB desteği yüzünden →

CHIP İPUCU: MP3 USB BELLEKLER

» Gömlek cebinden gelen sesler: USB belleklerle müzik hazzı

Veri yedekleme işlevini bir kenara bıraktığımızda, MP3 USB belleklerin oldukça ilgi çekici bir hal aldıklarını söyleyebiliriz. İşin içine müziğin girmesi birçok kullanıcının ilgisini çekiyor. Bu tarz ürünlerin pratik kullanımlı olması da cabası: Tek yapmanız gereken cihazı PC'nin USB portuna bağlamak ve kendiliğinden kurulmasını beklemek; hepsi bu. Sonra gelsin müzik ziyafeti.

Bu tür ürünlerin avantajlarına gölge düşüren dezavantajlarını da ihmal etmemeli elbette. Örneğin genellikle kalitesiz, küçük ve (üzerinde yazı bulunmadığı için) işlevi anlaşılmayan tuş takımları, kullanımı bazen bir sinir harbine dönüştürüyor. Testimizde maalesef bu dezavantajın birçok üründe karşımıza çıktığını gördük.

Bu tarz ürünlere yönelen kullanıcıların farkında olması gereken birkaç hayati nokta daha var: Örneğin en çok dikkat edilmesi gereken hususun ses kalitesi olduğu asla göz ardı edilmemeli. Bu konuda ses kalitesinin kullanıma göre da-

ha ön plana çıkıyor. Ayrıca, iyi bir ses kalitesi sağlayacak donanımı bu kadar dar bir alana entegre etmenin maliyetinin hiç de düşük olmayacağını kabul etmelisiniz. Nitekim bu kategoride yarışan ürünler ucuz sayılmazlar.

GEN-X: Gen-X testimize katılan diğer MP3 USB belleklerden çok daha farklı bir ürün.

GEN-X: 256 MB kapasiteli MP3 çalar.

Çünkü sadece ses kalitesiyle değil, birlikte gelen donanımlarıyla da beğenimizi kazandı. Nice benzer ürün piyasada 128 MB'lık kapasiteleri ile boy gösterirken Gen-X 256 MB'lık kapasiteye sahip. Bu da tamı tamına 4 saat kesintisiz müzik zevki

demek. Ürünün diğer ayırt edici özellikleri arasında ses kaydı yapabilmesi ve oldukça kullanışlı bir bilgi ekranına sahip olması da sayılabilir. Ayrıca sahip olduğu kalite ve özellikleri düşünüldükçe fiyatı gayet makul. Bununla birlikte, veri depolama aygıtı olarak vasatın üzerine çıkamıyor.

INCA USB FLASH Drive: Inca, kullanım kolaylığıyla göze çarpan ve 128 MB'lık bir kapasiteye sahip olan bu ürün sadece ekstradan gelen bir USB kablo ile PC sistemine bağlanabiliyor. Buna karşın ses kayıt edebilme ve radyo çalabilme özellikleri bulunuyor. Yalnız ürünün ses kalitesi söz konusu olduğunda Gen-X'in gerisinde kaldığını söylemeliyiz.

İPUCU: Ürünlerle birlikte gelen kulaklıkların hemen hemen hepsi vasat. Bu özelliğe önem veren ve dolayısıyla kulaklıklarda da iyi bir kalite arayan kullanıcılar için tavsiyemiz Sennheiser'in MX-500 kulaklık ürününü almaları.

UZAY ÜSSÜ:
Apacer'ın
USB belleği
Docking
Station
ünitesi ile
birlikte
geliyor.

kurulumun sorunlu geçmesi. Ayrıca USB arayüzünden bihaber olan Windows NT4 de listeden siliniveriyor. Geriye kaldı Windows XP. Bu işletim sistemi de oldukça 1.2 GB gibi büyük bir kapasiteye ihtiyaç duyduğu için işi zora sokuyor. Kabul edersiniz ki bu değer testimizdeki 1 GB maksimum kapasiteli USB bellek ürünü için bile oldukça fazla. Buna ek olarak, USB bellekler gerekli kapasiteye sahip olsa bile Windows XP'nin açılmasının çok zaman alacağı kesin. Bundan ötürü bu ürünlerin, en azından kısa dönemde, bir sabit diskin yerini alamayacaklarını rahatlıkla söyleyebiliriz. Kısacası, USB belleklerden boot işlemi son çare olarak, yani sistem çöktüğünde

ve hiçbir şekilde açılmadığı durumlarda kullanılmalı. Böyle bir durum için de DOS tamamen yeterli.

Birlikte gelenler: LED, klips, düğmeler ve diğerleri

USB belleklerde, birlikte gelenler kısmında LED takımı gibi oldukça basit özelliklere dikkat ediliyor. Örneğin bu ürünlerinin taşınmasını sağlayan özel klipler bile fazladan puan kazandırıyorlar. Ürünün anahtarlık şeklinde olması veya taşıma korumasına sahip olması da bu kategoride oldukça etkili, çünkü kullanıcılar sadece 256 MByte'lık bir ürün için verdikleri paranın karşılığını almalılar. Bu da ürünlerle verilen ekstra donanımların cazibesini artırıyor. Apacer'la birlikte verilen Docking Station'lar gibi. Bazı üreticilerin ürünlerle birlikte USB kablosu vermemesini garipsedik. Kasa- nın ön panelinde bir USB girişine sahip olmayan ve bu yüzden ürünü kasanın arkasına, tam da kablo salatasının orta yerine takması gereken kullanıcılar çok zor anlar yaşayabilirler. Ürünlerle birlikte, hala popülerliğini koruyan Windows 98 işletim sistemi için gerekli sürücülerinin verilmemesi de bir başka şikayetimiz. Apacer ve Zoltrix Cool Disk 2.0

KAPASİTE TANKERİ: TwinMos'un 1 GByte kapasiteli diski adeta bir depo. Dezavantajı varsa o da USB 1.1 arayüzü.

Win98 sürücüsü veya ek bir kablo vermeyen ürünler arasında. Leadtek'in Winfast diski de ergonomisi en kötü olan ürün. Yine de şanslı sayılırız, çünkü internette araştırdığımız USB ürünlerinde bırakın DS ve uzatma kablosunu, veri koruma seçeneği bile yer almıyor. İronik bir nokta da bazı Windows 98 sürücülerinin diskette yer almasıydı. USB belleklerin disket sürücülere alternatif olarak piyasaya sürülmesine karşın kurulumun hala disket sürücüsü üzerinden gerçekleşmesi, başta da dile getirdiğimiz, "ölü ilan edilenlerin daha çok yaşadığı" fikrimizin doğruluğunu ispatlıyor.

Ecevit Bıktım, ecevitb@chip.com.tr, (MCSA+MCSE)

USB BELLEKLERİ NASIL TEST ETTİK?

Hız, ergonomi ve kapasite

Testimizi Pentium 4 platformunda, Windows XP işletim sistemi ile gerçekleştirdik. Arayüz ise Intel'in i845E yonga setinde yer alan USB 2.0 portu.

Veri performans oranı

Okuma ve yazma testini SiSoft Sandra'nın USB bellekler için hazırladığı test programını kullanarak gerçekleştirdik. Ayrıca kendi yazdığımız bir uygulama ile de ürünlerin çeşitli dosya büyüklüklerindeki işlem hızlarını ölçtük. Veri transfer hızı, toplamda %50'lik bir etki değerine sahip.

Kapasite

USB belleklerin kapasitesinin büyük olması, ekstra puan getiriyor. Yalnız burada puan artışı doğrusal değil de, daha çok logaritmik işliyor. Bunu nedeni, yüksek kapasiteli ürünler için ekstra bir artış miktarının ödenmesi.

Ergonomi

Ergonomi başlığı altında, ürünlerin boyut değerleri ve ağırlıkları ölçüldü. Burada boyut değerleri %12, ağırlık değerleri de %8 olmak üzere, toplamda %20'lik bir etki söz konusu.

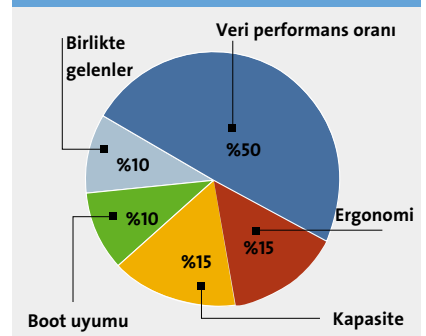
Boot uyumu

USB belleklerin çeşitli uyumsuzluk problemlerden dolayı, boot uyumu toplam değerlendirmeye %5 ediyor. Teste katılan ürünler ilk olarak dört adet test sistemini (PC için Award BIOS ve AMI BIOS, dizüstü sistemleri için Phoenix BIOS ve Dell dizüstü PC'lerin kendi BIOS'u) sorunsuzca açabilmeleri gerekiyor. Burada başarılı olduklarında, yüklenen açılış dosyaları ile gerçekten boot yapıp yapılamadığını ölçüyoruz. Ayrıca ürünlerin bölümlenebilme (partition) özelliği ve şifreli korumaya sahip olup olmadığı da büyük önem taşıyor.

Birlikte gelenler

Ürünlerin üzerinde bir LED takımı ile kopya koruma kilidi bulunması ekstra puan anlamına geliyor. Ekstra kablo, Docking Station ve Windows 98 sürücülerini de bu puanlamayı önemli ölçüde etkiliyor. Bu sebeple, birlikte gelenlerin toplam etkisi %10 civarında.

TEST KRİTERLERİ

Sonuç:

Twinmos farkı

Eccevit Bıktım,
CHIP Test Merkezi
Editörü

■ Toplam 33 adet USB belleği günlerce süren testler sonucunda bir sıralamaya koyabildik, ancak bunu yaparken her isteğimizi karşılayan ürünleri bulmakta zorluk çektik. Mesela kriterlerimizi yüksek kapasite, yüksek hız

ve boot özelliği olarak belirlediğimizde, yalnızca TwinMos'un 1 GB'lık ürünü karşımıza çıktı. "Benim için uygun fiyata yüksek kapasite önemli" diyen okurlarımız ise TwinMos ve Flexy'nin 512 MB'lık USB belleklerine yönelebilirler. Teste dahil olan ürünler arasında bir katılımcı vardı ki, hayranlık uyandırıcı ergonomisiyle Bond filmlelerinden fırlamış gibiydi. Memtouch adlı bu ürün, Z-Cyber tarafından üretilmiş ve herkesin sahip olmayı isteyeceği cinsten bir araç. Elbette sadece 64 MB için 35 dolar ödemeyi göze alabiliyorsanız. Flexy'nin Mega Memory Watch adlı ürünü takdire şayan katılımcılardan bir diğerydi. Hem bileğinize takabileceğiniz şık bir saat görünümünde, hem de USB bellek işlevine sahip bu ürünün boot edebilme ve şifre koruma özelliklerinin yanı sıra, bölümlenebilmesi gibi bir avantajı da var.

İlgi çeken bir başka USB bellek ise Scandisk'in Cruiser modeli oldu. SD kart okuyucu olarak da görev yapan Cruiser bu özelliği sayesinde yükseltilebilir. Ancak Cruiser'in bu özelliğinin ürünü biraz yavaşlattığını hemen belirtelim.

MP3 çalarlı USB bellekler de oldukça ilginç ürünler. MP3 çalmanın yanı sıra veri depolama için de oldukça uygun olan bu ürünler, en büyük sıkıntıyı düşük kapasiteleri ile yaşıyorlar. Bu küçük fedakarlığın karşılığı ise cebinize sığan bir müzik şöleni oluyor; tıpkı beğenimizi kazanan Inca ve Gen-X ürünlerinde olduğu gibi. Özellikle Inca'nın MP3'e ek olarak FM radyo özelliği de sunması gayet hoş.

■ ■ ■ ■ ■ Değerlendirme kutucukları:
90-100 Puan = 5 Kutu, 75-89 Puan = 4 Kutu,
60-74 Puan = 3 Kutu, 45-59 Puan = 2 Kutu,
0-44 Puan 1 Kutu

Ürün Model	TwinMos USB 2.0 Mobile Disk	TwinMos USB 2.0 Mobile Disk III	TwinMos USB 2.0 Mobile Disk
Fiyat (yaklaşık)	154	79	47
Firma	Vektron	Vektron	Vektron
Telefon	(212) 211 80 61	(212) 211 80 61	(212) 211 80 61
Internet (www.)	twinmos.com	twinmos.com	twinmos.com
Mbyte başına düşen fiyat	0.30078125	0.30859375	0.3671875
CHIP Toplam Puanı	86	83	76
Transfer Hızı (%50)	100	96	91
Ergonomi (%15)	64	88	64
Kapasite (%15)	50	25	12
Boot Özelliği (%10)	100	100	100
Birlikte Gelenler (%10)	90	80	90
Fiyat/Performans	iyi	iyi	orta
Teknik veriler			
Kapasite (Mbyte)	512	256	128
Ağırlığı (Gram)	25	15	25
Boyut (mm)	93x24x12	80 x 17 x 9	92x24x12
Arabirim	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0
Birbirine yakın portlarla uyumu	evet	evet	evet
Durum LED'i/ Yazma Koruması	●/●	●/●	●/●
Win 98 sürücüsü	●	●	●
Kablo / Docking Station	●/—	—/—	●/—
Boot Özelliği	●	●	●
Şifre Koruması	●	●	●
Partition özelliği	●	●	●
Transfer Hızı			
Okuma (Kbyte/sn)	7543	7543	7441
Yazma (Kbyte/sn)	1365	1263	1126

Ürün Model	Tiny Disk ITSpeed	Flexy USB 2.0 Flash Disk	Zoltrix Cool Disk 256
Fiyat (yaklaşık)	180	53	99
Firma	Arena	Hızlı Sistem	Turanlı
Telefon	(212) 364 64 64	(212) 671 10 71	(212) 216 05 20
Internet (www.)	buyitproducts.com	hizlisistem.com.tr	zoltrix.com
Mbyte başına düşen fiyat	0.3515625	0.4140625	0.38671875
CHIP Toplam Puanı	49	48	46
Transfer Hızı (%50)	27	56	24
Ergonomi (%15)	69	63	89
Kapasite (%15)	50	12	25
Boot Özelliği (%10)	100	0	100
Birlikte Gelenler (%10)	70	90	70
Fiyat/Performans	orta	vasat	orta
Teknik veriler			
Kapasite (Mbyte)	512	128	256
Ağırlığı (Gram)	17	21	17
Boyut (mm)	75x27x16	85x28x15	82x16x8
Arabirim	USB 1.1	USB 2.0	USB 1.1
Birbirine yakın portlarla uyumu	evet	evet	evet
Durum LED'i/ Yazma Koruması	●/●	●/●	●/●
Win 98 sürücüsü	●	●	●
Kablo / Docking Station	●/—	●/—	●/—
Boot Özelliği	●	—	●
Şifre Koruması	●	—	●
Partition özelliği	●	—	●
Transfer Hızı			
Okuma (Kbyte/sn)	1092	4813	922
Yazma (Kbyte/sn)	546	649	478

4	5	6	7	8	9	10
Zoltrix Cool Disk 2.0	Pockie Drive USB Flash Disk Drive	Zoltrix Cool Disk 2.0	TwinMos Mobile Disk	FLY USB Flash Disk	Flexy USB 2.0 Flash Disk	Zoltrix Cool Disk 512
195	72	105	259	149	39	185
Turanlı	Multimedya	Turanlı	Vektron	Multimedya	Hızlı Sistem	Turanlı
(212) 216 05 20	(212) 479 46 46	(212) 216 05 20	(212) 211 80 61	(212) 479 46 46	(212) 671 10 71	(212) 216 05 20
zoltrix.com	multimedya.com	zoltrix.com	twinmos.com	multimedya.com	hizlisistem.com.tr	twinmos.com
0.380859375	0.28125	0.41015625	0.252929688	0.291015625	0.609375	0.361328125
60	56	56	55	52	86	50
Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100
59	66	57	26	47	62	24
56	74	56	64	84	63	89
50	25	25	100	50	6	50
70	0	70	100	0	0	100
80	80	80	70	80	90	70
orta	iyi	vasat	çok iyi	iyi	kötü	orta
512	256	256	1024	512	64	512
25	15	25	20	15	21	17
93x30x16	80x25x13	93x30x16	93x24x12	75x23x9	85x28x15	82x16x8
USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 1.1	USB 2.0	USB 2.0	USB 1.1
evet	evet	evet	evet	evet	evet	evet
●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
●	●	●	●	●	●	●
-/-	●/-	-/-	●/-	●/-	●/-	●/-
●	-	●	●	-	-	●
●	-	●	●	-	-	●
-	-	-	●	-	-	●
4881	5129	4881	1092	4710	3413	922
717	887	683	512	444	1092	478

14	15	16	17	18	19	20
Z-cyber Memtouch	Zoltrix Cool Disk 128	Tiny Disk ITSpeed	TwinMos Mobile Disk	Inca USB Flash Drive	TwinMos Mobile Disk	TwinMos Mobile Disk
35	58	89	73	145	44	30
Turanlı	Turanlı	Arena	Vektron	Pasifik	Vektron	Vektron
(212) 216 05 20	(212) 216 05 20	(212) 364 64 64	(212) 211 80 61	(212) 212 88 65	(212) 211 80 61	(212) 211 80 61
z-cyber.net	zoltrix.com	buyitproducts.com	twinmos.com	pasifikbilgisayar.com	twinmos.com	twinmos.com
0.546875	0.453125	0.34765625	0.28515625	0.283203125	0.34375	0.46875
45	45	45	44	42	41	40
Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100
26	25	27	27	28	25	25
100	89	69	67	87	67	67
6	12	25	25	50	12	6
100	100	100	100	0	100	100
60	70	70	70	70	70	70
kötü	vasat	orta	iyi	iyi	orta	vasat
64	128	256	256	512	128	64
8	17	17	20	14	20	20
63x26x13	82x16x8	75x27x16	93x24x12	70x20x9.5	93x24x12	93x24x12
USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1
evet	evet	evet	evet	evet	evet	evet
●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
●	●	●	●	●	●	●
-/-	●/-	●/-	●/-	●/-	●/-	●/-
●	●	●	●	-	●	●
●	●	●	●	-	●	●
●	●	●	●	-	●	●
922	956	1092	1092	990	1058	1058
546	512	546	546	580	478	478

USB bellekler

	21	22	23	24	25
Ürün Model	Flexy Mega Memory Watch	Apacer Handy Steno 1.1	Flexy Flash Disk	Sandisk Cruzer	Apacer Handy Drive
Fiyat (yaklaşık)	69	150	132	113	46
Firma	Hızlı Sistem	Koyuncu	Hızlı Sistem	Turanlı	Koyuncu
Telefon	(212)671 10 71	(216) 522 99 00	(212)671 10 71	(212) 216 05 20	(216) 522 99 00
Internet (www.)	hizlisistem.com.tr	apacer.com	hizlisistem.com.tr	sandisk.com	apacer.com
Mbyte başına düşen fiyat	0.5390625	0.29296875	0.2578125	0.44140625	0.359375
CHIP Toplam Puanı	40	38	37	36	34
Transfer Hızı (%50)	31	27	27	33	28
Ergonomi (%15)	45	67	63	49	67
Kapasite (%15)	12	50	50	25	12
Boot Özelliği (%10)	100	0	0	35	0
Birlikte Gelenler (%10)	60	70	70	50	80
Fiyat/Performans	kötü	iyi	çok iyi	vasat	orta
Teknik veriler					
Kapasite (Mbyte)	128	512	512	256	128
Ağırlığı (Gram)	44	17	21	36	17
Boyut (mm)	-	85x28x15	85x28x15	76x44x19	85x28x15
Arabirim	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1
Birbirine yakın portlarla uyumu	hayır	evet	evet	hayır	evet
Durum LED'i/ Yazma Koruması	●/●	●/●	●/●	●/-	●/●
Win 98 sürücüsü	●	-	●	●	●
Kablo / Docking Station	●/-	●/●	●/-	●/-	●/●
Boot Özelliği	●	-	-	-	-
Şifre Koruması	●	-	-	●	-
Partition özelliği	●	-	-	-	-
Transfer Hızı					
Okuma (Kbyte/sn)	1024	1024	1058	990	990
Yazma (Kbyte/sn)	649	546	546	717	580

USB BELLEKLERİ AÇILIŞ İŞLEMİNE UYGUN HALE GETİRMEK

» DOS tabanlı ilkyardım sistemini USB belleklerden yüklemek

Boot özelliğine sahip bir USB bellek ürünü, olası felaketlerde can simidiniz olabilir. Örneğin PC'nizin işletim sistemi hiçbir şekilde açılmıyorsa bu ürünler yardımınıza koşabilir. Dolayısıyla en optimal çözüm, USB belleğe, oldukça az yer kaplayan DOS işletim sistemini yüklemek. Örneğin 16 MByte'lık bir kapasite birçok DOS uygulamasını çalıştırmak için fazlasıyla yeter. Bu bölümde sizlere USB belleklere açılış özelliğini nasıl kazandırabileceğinizi göstereceğiz.

1 İlk olarak disket ya da CD sürücüsünde çalışabilecek bir DOS sürümüne ihtiyacınız var. Burada DOS işletim sistemini Windows 95/98'den ya da eski DOS disketlerden alıp almadığının pek fark etmediğini hemen söyleyelim. Önemli olan, sahip olduğunuz açılış disketinin sys.com komutunu içermesi. Bu komuta sahip olmayan kullanıcılar www.bootcd.info web sitesinden açılış

disketlerini sistemlerine indirebilirler.

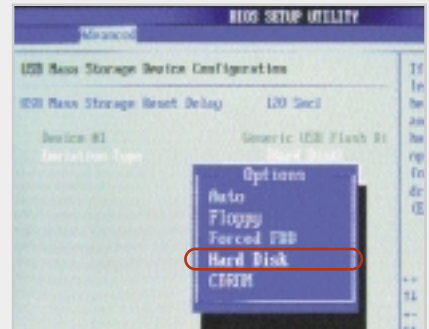
2 Sonraki adım USB belleği sisteme entegre etmek ve açılış disketini de gerekli sürücüye tanıtmak. Sistem açılır açılmaz [Del] ya da [F2] tuşuna basarak BIOS'a giriş yapabilirsiniz.

► **PC (AMI BIOS) :** BIOS menüsü altında yer alan *USB Mass Storage Device Configuration* seçeneğinden *Emulation Type* ayarını *Auto*'dan *Hard disk* kipine getirmelisiniz. Sonrasında açılış disketinin bulunduğu sürücüyü ilk boot cihazı olarak seçin. İkinci boot cihazı ise USB bellek olarak atanmalı. Bu ayarları BIOS'ta kayıt edip sistemi yeniden başlatın. Bu işlem BIOS'un USB belleği sabit disk olarak görmesini ve çalıştırılmasını sağlayacaktır. Olmuyorsa, *Hard disk* yerine *Floppy* veya *Forced FDD* seçenekleri denemeli.

► **PC (Award BIOS):** Testimizde Award BIOS'un üç sürümünün hiç birinde de USB bellekleri BIOS'a sabit disk olarak tanı-

mayı başaramadık.

► **Dizüstü (Phoenix BIOS):** Dizüstü bilgisayarın BIOS'unda *BOOT* menüsü altında USB bellekler sabit disk olarak tanımlanabiliyor. Dolayısıyla, yapmanız gereken tek şey boot sırasını belirlemek. Yani ilk sıraya açılış disketinin bulunduğu sürücü, ikinci sıraya da USB belleği tanımlamanız yeterli. Sonraki işlem ise boot işlemini başlatmak.

AMI-BIOS: Yeni anakartların BIOS'larında yer alan *USB Settings* menüsünde USB bellekleri bir sabit disk gibi tanımlayabilirsiniz.

MP3 + USB BELLEK

26	27	28	29	30	31	32
Flexy Flash Disk	Leadtek WinFast Disk	Inca USB Flash Drive	Inca USB Flash Drive	GenX USB Flash Drive	Z-cyber Boom'N	Z-cyber Boom'N
74	47	105	93	135	95	35
Hızlı Sistem	Multimedya	Pasifik	Pasifik	Infronic	Turanlı	Turanlı
(212) 671 10 71	(212) 479 46 46	(212) 212 88 65	(212) 212 88 65	(216) 317 96 50	(212) 216 05 20	(212) 216 05 20
hizlisistem.com.tr	leadtek.com.tw	pasifikbilgisayar.com	pasifikbilgisayar.com	onlinegenx.com	z-cyber.net	z-cyber.net
0.2890625	0.3671875	0.8203125	0.7265625	0.52734375	0.7421875	0.546875
29	24	30	29	28	26	23
Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100	Puan 0 50 100
17	18	27	27	22	22	15
63	57	48	48	46	47	51
25	12	12	12	25	12	6
0	0	0	0	0	0	0
70	50	70	65	60	65	65
iyi	orta	vasat	vasat	orta	vasat	orta
256	128	128	128	256	128	64
21	22	54	54	46	45	41
85x28x15	85x37x17	86x38x15	86x38x15	95x32x21	90x30x23	91x32x15
USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1	USB 1.1
evet	hayır	hayır	hayır	hayır	hayır	hayır
●/●	●/●	●/-	●/-	●/-	●/●	●/●
●	●	●	●	●	●	●
●/-	●/-	●/-	●/-	●/-	-/-	-/-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
1024	1058	1058	1058	887	887	887
273	307	546	546	444	444	239

3 Açılış disketi işini doğru yaptıktan sonra DOS işletim sistemine geçip a:\ yoluna bir göz atın. Çünkü sıradaki işlem, USB belleklere boot özelliğini kazandırmak.

Her şey yolunda gittiyse USB belleğiniz sabit disk olarak tanımlandığı için c:\ olarak görülmeli. Aman dikkat! Sys komutunun USB bellek üzerinde bulunan tüm verileri sileceğini sakın aklınızdan çı-

karmayın.. Bu yüzden “dir” komutunu kullanarak C sürücüsünün içeriğine bakmanızda fayda var, ne de olsa sabit diskinizdeki veriler silinsin istemezsiniz. USB belleğe hangi harf atandığını bu komutu harfler altında deneyerek öğrenebilirsiniz. Emin olduktan sonra “sys (USB belleğinin atandığı sürücü harfi):” komutunu çalıştırarak boot verilerinin USB belleğe kopyalanması işlemini başlatabilirsiniz.

4 Üçüncü adım başarıyla tamamlandıktan sonra açılış disketini çıkarın ve sistemi yeniden başlatın. Başlatırken de USB belleği çıkartmayın ve çalışıp çalışmadığına bakın. Her şey yolunda ise sisteminizi önemli ilk müdahaleler için garanti altına almış olursunuz. İş daha sağ-

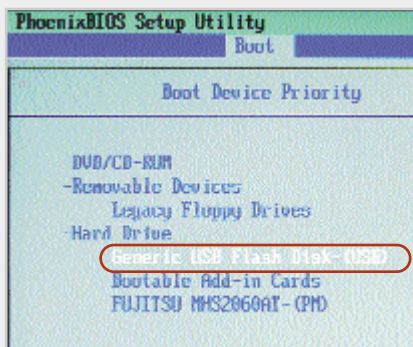
USB bellekler için kullanılabilecek uygulamalar

Adı	Türü	Link
DOS	DOS-Tools	açılış disketinde yer alıyor
Volkov Commander	DOS için veri düzenleyicisi	www.egner-online.de/vc/
ReadNTFS	DOS için NTFS okuyucusu	www.ntfs.com/products.htm
Partition Magic	Sürücüler için bölümlendirme yazılımı	www.powerquest.com
Norton Ghost	İmaj Yazılımı	www.symantec.com
asus.sys	CD-ROM sürücüsü	www.asus.com.tw
F-Prot	Virüs tarama yazılımı	www.f-prot.com
Bootdisks	çeşitli açılış diskleri	www.bootcd.info

lama almak için yukarıdaki tabloda bizim tarafımızdan tavsiye edilen DOS kurtarma uygulamalarından da faydalanabilirsiniz.

Award BIOS'a sahip kullanıcılara tavsiye:

Yukarda anlattığımız ikinci ve üçüncü adımları AMI veya Phoenix BIOS'lu sistemlerde uygulayın. Bunu yaparsanız USB belleğiniz Award BIOS altında açılış disketi gibi çalışacaktır. Testimizde bu yöntemle %90'lık bir başarı elde ettiğimizi söylemeliyiz.

PHOENIX-BIOS: USB bellek otomatik olarak tanınıyor. Yapmanız gereken tek şey açılış sırasını belirlemek.

Kasa satın alma rehberi

PC'nizin evini dikkatli seçin

İçine koyduğunuz donanım ne kadar hızlı ve yeni olursa, PC'nizin kasaasına da aynı derecede önem göstermek zorundasınız. Kasa alırken cimri davranmamakta fayda var.

PC'mize ev sahipliği yapan kasaları acaba yeterince ciddiye alıyoruz mu? PC'nizin kasaasını sadece plastik ve metal karışımı bir kutu olarak görüyorsanız çok yanılıyorsunuz. Bazen en kaliteli parçalardan oluşturulmuş bir PC, sık kasanın kalitesizliği yüzünden çalışamaz hale gelebilir. Kasaları bu kadar önemli kılan şey, tabii ki güç kaynakları. Eskiden güç kaynağındaki doğrultucuların kalitesi az sayıdaki önemli kriterlerden biriyken, artık buna yeni kriterler de katıldı. Yeni donanım ürünlerinin artan güç ihtiyacı, kuşkusuz

güç kaynaklarından beklentileri de artıran önemli bir faktör oldu. Dolayısıyla kasa satın alırken sahip olduğu güç kaynağına mutlaka bakıp inceleyin. Güç kaynakları artık çok özel bileşenler haline geldiler. Öyle ki, bazı kasalar güç kaynağı olmadan satılırken, ayrıca satılan kaliteli güç kaynaklarına da sıkça rastlamak mümkün.

Güç kaynağınız acaba yeterince güçlü mü?

Günümüzde kasaların içindeki güç kaynaklarının üzerinde genelde 250-300

W'lık bir güç sağlanabileceği ibaresi var. Öte yandan bu noktada farklı sorular devreye giriyor. Acaba sizin sisteminizin güç ihtiyacı nedir? Ya da güç kaynağının üzerindeki ibareye ne kadar güvenebilirsiniz? Sisteminizin güç ihtiyacı donanım bileşenlerinize bağlı olarak değişecektir. Örneğin GeForce 3 işlemcili ekran kartınızı GeForceFX 5800 işlemcili bir karta terfi ettirdiğinizde, açılışta ekran kartınızın ek güç kablosunu takmadığınız uyarısıyla karşılaşabilirsiniz.

Benzer şekilde, CPU'nuzu terfi ettirdiğinizde yine duruma göre güç kaynağı

PC kasaları

yetersiz kalabilir. İşin kötüsü, bazı durumlarda sistemlerinde yaşadıkları problemlerin temelinde güç kaynağı yamasına rağmen birçok kullanıcının bunu fark edemeyip gereksiz parça değişimi ya da terfi yapmaları. Güç kaynağı sisteminize yeterli güç sağlayamazsa, kilitlenmeler ya da mavi ekranlarla karşılaşabilirsiniz. Buna ek olarak, ilgili donanım size sebebini anlayamayacağınız bir hata mesajı verebilir. Örneğin IDE kanallarındaki bir problem nedeniyle CD yazma işleminin yarıda kaldığını belirten “tuhaf” bir diyalog penceresi sizi şüpheli düşüncelere garkederken, tüm firmware ve sürücü güncellemelerini yapmanıza rağmen sorunu çözememiş olmak gittikçe sinirlerinizi bozmaya başlamıştır bile.

Peki ama yeterli güç ne kadar olmalı?

Modern PC’lerde kullanılması öngörülen güç kaynakları en az 250-300W sağlayabilmelidir. Tabii bu bahsettiğimiz rakamların giriş seviyesi olduğunu hatırlatmaya gerek yok. Zira CPU, fanlar, ek-

MOBİLYA KASA: Üreticilerin, standart dışı olduğu için üretmeye yanaşmadığı pek çok kasa modeli, kullanıcılar tarafından bizzat tasarlanıp hazırlanabiliyor.

AKVARYUMLU KASA: Üreticiler zaman zaman oldukça farklı tasarımlara yönelebiliyorlar.

ran kartı, anakart ve diğer PCI kartlar ve I/O bileşenleri, toplamda 200W, hatta daha fazla güç çekebiliyor. Öte yandan eğer yeni ve güçlü bir sisteminiz varsa bu güç talebi daha da fazla olacaktır. PC’nizde kullandığınız donanım sayısı ve niteliği burada anahtar rol oynar. Bir diğer nokta da güç kaynağı üreticisinin ne kadar dürüst olduğu. 300W diye satın aldığınız bir güç kaynağı size 175W’lık bir performans verebilir. Peki 300W güç sağlayabileceğini iddia eden bir güç kaynağının gerçekten bunu yapabileceğini

nasıl anlayabiliriz? Bu konuda ölçüm yapmak çok kolay olmasa da, belli başlı bazı kriterler yok değil.

Güç kaynağı ne kadar ağırsa o kadar iyi (mi)?

Ağırlık her ne kadar bu konularda bir yargıya varmak için bilimsel bir kriter olarak görünmüyorsa da, hafif bir güç kaynağının kaliteli olduğu pek görülmemiştir. Özellikle bazı ucuz kasaların içindeki güç kaynakları neredeyse güç kaynağı kutusunun içinin boş olduğu hissi- →

PC kasaları

SESSİZ ÇALIŞMA ÖNEMLİDİR: İyi bir güç kaynağı, güç sağlama konusundaki beklentilerinizi tam anlamıyla karşılar-ken bunu sessiz yapabilmelidir.

ni verebilmekte. Güç kaynağı içinde olması gereken soğutma elemanları, bobinler ya da büyük kondansatörler gibi bileşenler, ağırlığı artıran öğelerdir. Dolayısıyla iyi bir güç kaynağı içi boş bir kutu hissi vermez. Hatta güç kaynağının ağır olması, üzerinde yazan güç çıkışının doğruluğu konusunda güven veren bir etken. Bunun dışında yapılacak en doğru davranış güç kaynağı seçerken ucuza kaçmamak, hatta markalı bir güç kaynağı seçmektir. İsim yapmış kasa üreticileri, ürettikleri kasalarda kaliteli güç kaynakları kullandıkları için güvenilir bir profil çizerler.

Güç kaynağının sadece güçlü olması yeterli değil

Güç kaynağı, PC'niz donanım ile dolu olmasına rağmen size yetiyor ve sizi bu bağlamda üzüyor olabilir. Fakat çalışma sırasında çıkarttığı ses yüzünden ortalığı ayağa kaldırıyor ise performansının yüksekliği pek anlam taşımaz. İyi bir güç kaynağı sadece güçlü değil, aynı zamanda sessiz de olmalıdır. Son yıllarda üretilen özel sessiz güç kaynakları bu konuda çok başarılı fakat bu ürünler de nispeten yüksek fiyatlarıyla göze çarpıyorlar. Yani konfor için biraz paraya kıymak gerekebilir. Öte yandan, eski güç kaynağınız zamanla gürültülü bir hale gelmişse, eğer elinizden geliyorsa içini açıp biriken tozları basınçlı hava ile temizlemek işe yarayabilir.

Güç kaynakları konusundaki bir diğer kriter de kaç tane cihazı besleyebildikleri. Besleme kablolarının sayısı, güç kaynağının kalitesiyle doğru orantılı olarak artıyor. Eğer bu sayı kasanızın içindeki bileşenlere yetmiyorsa bu du-

rumda ek çoklayıcı kablo almak zorunda kalabilirsiniz. Her halükarda kaliteli bir güç kaynağında genellikle buna gerek kalmayacak kadar bağlantı ucu bulunur.

İyi bir kasanın özellikleri acaba nasıl olmalı?

Güç kaynağı ile ilgili beklentileriniz bir yana, kasanın kendisi için de pek çok kriter mevcuttur. Kolay açılıp kapanan, modüler yapıya sahip bir kasa, özellikle PC'nize sık sık yeni bileşen takıp çıkarıyorsanız tercih sebebidir. Ayrıca kasa içinde kesici bölgelerin olmaması da bir başka önemli konu. Zira montaj sırasında kolayca yaralanmalar olabilir. Kasanın iç tasarımını bu konu gözetilerek hazırlanmış olması güvenli bir montaj sağ-

CHIEFTECH DRAGON: Şık tasarım ve iyi bir güç kaynağı bu kasanın özellikleri arasında.

lar. Ayrıca sabit disk ve optik sürücüler için yeterli sayıda yuva olması, daha sonra kasanın sizi sıkıntıya sokmaması açısından önem taşır. 5.25"lik yuvalar en az 3 adet olarak desteklenirken, bazı modellerde bu sayı 4'e çıkabiliyor. 4 adet 5.25" yuva, örneğin DVD sürücü, CD/DVD yazıcı, Audigy Platinum ve Flash kart okuyucu gibi cihazlarla doldurulabilir. Genelde 3 adet yuva yeterliyse de, bazı durumlarda belirttiğimiz gibi 4 adet yuva şart olabiliyor. Bu konuda mevcut ve satın almayı düşündüğünüz donanımı düşünüp ona göre plan yapmanız yerinde olacaktır.

Benzer şekilde, sabit disk için de genelde 2 adet yuva vardır. Fakat bu çoğu kullanıcı için yeterli olmaz. Kasanın farklı noktalarına sabit disk yuvası eklenmişse bu da o kasa için artı puandır. Bir önemli konu da AGP ya da PCI kartların montajı için arka kısımda kullanılan yapı. Üreticiler bu kısımda farklı stratejiler izleyebiliyorlar. Satın almadan

önce kasanın arka kısmına bir bakmanızda fayda var.

Hepsi bir yana, kasa kolay devrilmeyen sağlam bir tasarıma sahip olmalı ve estetik olarak size hitap etmeli. Renk ya da şekil olarak beğenmediğiniz bir kasa-yı satın almanızı tavsiye etmeyiz. Kimi kullanıcılar rengarenk kasaları severken, kimileri de daha düz modellerin üzerinde duruyor. Bu noktada kişisel zevk belirleyici rol oynamakta.

İyi kasa nereden bulunur ve nasıl satın alınır?

Kasa seçerken dikkat etmeniz gereken noktalar bir yana, teknik konulara ya-bancıysanız iyi bir kasa satın almak için en kolay, bilinen ve güvenilir bir marka seçmek. Ülkemiz ucuz ve kalitesiz kasalar konusunda bir cennet. Fakat neyse ki kaliteli ve başarılı kasa tasarımları da kolayca bulunabiliyor. Tahmin edebileceğiniz gibi bu kaliteli kasalar, ucuz kasalardan iki kat, hatta bazen daha da fazla pahalı olabiliyor. Öte yandan daha önce de belirttiğimiz gibi, böyle bir kasa satın almak sisteminizi baştan sağlam bir şekilde inşa edebilmeniz için çok önemli. Şimdi ülkemiz piyasasında kolayca bulabileceğiniz bazı kaliteli kasa tasarımlarına bir göz atalım.

► **Chieftech Dragon 360W:** 360W'lık güç kaynağıyla donatılmış olan bu kasa, tasarımıyla da beğenimizi topluyor. 4 adet 5.25"lik yuva ve 2 adet floppy disket sürücü yuvasına sahip olan kasa 16 kg →

AOPEN H600B: Kasanın saydam yan kapağı ve mavi neon aydınlatma çok hoş bir görünüm sağlıyor.

ağırlığında. Ön panele gizli 2xUSB ve bir adet de FireWire portu bu kasanın diğer özellikleri arasında. Mavi, siyah ve gri renkli modelleri olan Chieftech Dragon 360W, kaliteli bir kasa satın almak isteyen okuyucularımız için iyi bir seçim.

Bilgi için: www.dijitalcenter.com

Fiyat: 126 euro + kdv

► **Aopen H600B-B14:** Uygun fiyat ve kalitenin iyi bir birleşimi olan bu kasa, 300W'lık güç kaynağına sahip ve 7 adet PCI slotu destekliyor. 4 adet 5.25, 2 adet 3.5" yuvarının yanı sıra, alt kısımda mikrofon, kulaklık ve 2 adet ek USB bağlantısı için gerekli soketler mevcut. Geniş iç hacim ve sağlam yapının dışında saydam yan kapak ve iç aydınlatma ürünü farklı bir yere koyuyor.

Bilgi için: Çözüm A.Ş (216) 329 19 89

Fiyat: 82 dolar + kdv

CODEGEN 8011: Vidasız açılabilme sayesinde ürün kolay bir montaj olanağı sağlıyor.

► **Codegen 8011:** 350W'lık güç kaynağı ile daha ziyade üst seviye kullanım için tasarlanmış olan bu kasa, farklı tasarımıyla kolayca dikkat çekiyor. 7 adet 5.25" lik yuvaya sahip olan kasa, kuşkusuz bu konuda en başarılı seçeneklerden birisi. Vidasız olarak kolayca her iki yandan açılabilme özelliği olan kasanın üst kısmında kulaklık, mikrofon ve USB bağlantı noktaları da mevcut. Kalitesi

ELAN VITAL T-10: Devrilmeye karşı ayak sistemi olan T-10 güven veren bir yapıya sahip.

KÜÇÜK PC'LER GELİYOR: VIA'nın Epia anakartları sayesinde PC'lerin yarı yarıya, hatta daha da fazla küçülmesi mümkün oldu.

kadar uygun fiyatıyla da dikkat çeken Codegen 8011, 8.1 kg ağırlığında ve beğenimizi kazanan modeller arasında. **Bilgi için:** Kont (216) 499 62 99 **Fiyatı:** 48 dolar + kdv

► **Elan Vital T-10:** Daha önce Asus'un bir efsane haline getirdiği T serisi kasaları tanımayan sanırsız çok azdır. Elan Vital markasıyla satılan T-10 da 300W'lık güç kaynağı ve devrilmeye karşı ayak sistemiyle oldukça güvenilir bir görünüm sergiliyor. Hiç kuşkusuz kasanın en büyük özelliği, modüler bir yapıda olması. Öyle ki T-10'un tüm parçalarını demonte ederseniz tekrar birleştirmeniz biraz zaman alabilir.

Bilgi için: Çizgi Elektronik (212)3567070

Fiyat: 57 dolar + kdv

PC'lerde kasa modifikasyonu nedir, ne işe yarar?

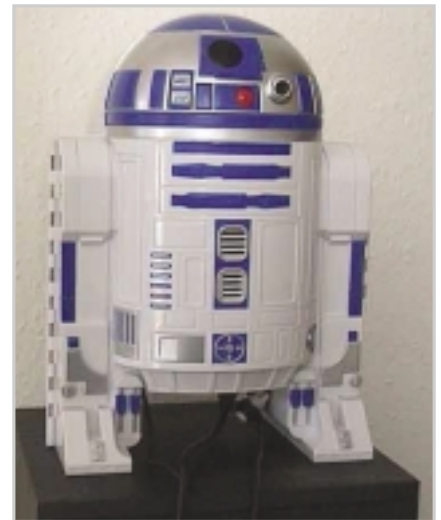
PC'ler hayatımıza bu derece girmişken, bazı becerikli kullanıcıların farklı varyasyonlar denemesi kaçınılmaz. Kasalar ne kadar hoş görünürse görünsün, sonuçta fabrikasyon ürünler ve basit bazı değişiklikler yapılarak çok daha ilginç, hatta daha işlevsel hale getirilmeleri mümkün. Kullanıcıların yaptığı modifikasyonlar için kuşkusuz belirli ölçüde el becerisi gerekiyor. Ayrıca kasaların metal kısımlarını kesebilmek ya da kasa üzerinde değişiklik yapabilmek için bazı aletlere de gereksinim var.

Fabrikasyon bir kasadan tamamen si-zi anlatan özgün bir modele terfi etmek, çalışma odanızda sürekli sizinle beraber olacak büyük bir eşya söz konusuysa önemli olabilir. Ashına bakarsanız seri üretim kasaların çoğu, sıkıcı görünümleriyle sanki genel bir modifikasyona davetiye çıkarıyor gibi. Kasaların belirli kısımlarını keserek buralara pleksiglas tü-

revi saydam malzemeler yerleştirmek ve kasa içini renkli ışıklarla aydınlatmak en sık görülen modifikasyonlar arasında. Ayrıca elektronikten anlayan bazı kullanıcılar, tasarladıkları kasanın ön kısmına bir işlevsel bir gösterge paneli koyarak PC üreticilerini kışkırtacak modellere imza atabiliyor.

Kasa üzerinde değişiklik yapanlar bazen işi daha ileri götürüp tamamen kendi tasarımları olan sıfırdan yeni bir kasa yapmaya kadar işi götürebiliyor. Bu hünerli kullanıcıların sadece kendi tasarımlarını yapmakla kalmayıp, bir dikey makinesini ya da oyuncak arabayı tam anlamıyla işlevsel bir PC haline getirecek kadar becerikli olabilmeleri ilginç. "PC modding" ya da "case modding" kelimeleriyle yapacağınız bir araştırma sonucunda gelecek sayfalar, size standart kasa üreticilerinin hayal güçlerinin ne kadar sınırlı olduğunu anlatacak. ■

Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr

VARYASYONLAR SINIRSIZ: Star Wars'un unutulmaz aktörü R2D2'yu tanımadığınızı söylemeyin sakın. Fakat o artık tam donanımlı bir PC haline gelmiş durumda.

Yeni firmware

Telefon ve PDA

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- Uyumluluk ve daha hızlı veri aktarımı
- Bluetooth optimizasyonu
- SMS yetenekleri ve hata önleme

Dijital kamera

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- Daha hızlı zum
- Yeni dosya formatlarının desteklenmesi (örneğin RAW-Mode gibi)
- Doğrudan baskılar için sonradan EXIF ya da DPOF desteği

DVD yazıcı

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- Yüksek ortam uyumluluğu
- Müzik CD'lerinin yüksek hızda okunması (Audio Ripping)
- Daha hızlı yazma ve hata düzeltme

Firmware güncellemesi

dopingi

Eskileri yenileyin: Güncel bir firmware, eski donanımınızdan hiç beklemediğiniz bir performans artışı sağlayabilir. Ancak yeni aygıtlar da dahili mikro kodların güncellenmesinden karlı çıkabiliyor.

Elektronik pazarındaki rekabet baskısı acımasız. En büyük kar, yeni ürünlerini rakiplerinden daha önce rafa çıkartanların oluyor. Bu kargaşanın bitiminde, müşterinin elindeki paketten henüz olgunlaşmamış bir aygıt çıkabiliyor. Bunun sonucuysa ortada:

Alıcılar stabil olmayan sistemlerle uğraşıyor, vaat edilen ama doğru çalışmayan işlevlere sinirleniyor ve daha üç ay dolmadan elindekini takip eden bir ürün ortaya çıktığında şaşıracağıyla kalıyor.

Şansa bakın ki, modern aygıtların donanımı esnek bir yapıya sahip. Bunların iç yaşamı yeniden programlanabilir (flash) dahili depolanmış bir mikro kod, yani firmware tarafından belirleniyor. Böylelikle, bir aygıtın işlevselliğini sonradan iyileştirmek, genişletmek ve sınır bozucu hataların önüne geçmek mümkün oluyor.

Yeni firmware, yeni çehre demek: Daha hızlı, daha iyi ve uyumlu

Bir firmware güncellemesi gerçek mucizelere yol açabilir: CD ve DVD yazıcı yazılım tedavisinden sonra daha fazla orantı başa çıkabiliyor, ayrıca daha hızlı okuyabiliyor ve daha hızlı yazabiliyor; anakartlar daha büyük sabit disklerle ve de daha hızlı işlemcilerle işbirliğini artık reddetmiyor ve uygulamaları daha yüksek bellek transfer oranı sayesinde hızlandırıyor. Cep telefonları bile birdenbire daha yüksek veri transfer oranlarına erişiyor, yıllanmış dijital fotoğraf makineleri nihayet yeni 512 MByte-Com-

pactFlash hafıza kartıyla da sorunsuz bir şekilde çalışabiliyor.

Güncelleme süreci kulağa karmaşık gelse de, aslında çoğu kez basit. Başarıya giden yolda biraz ter dökmeyi göze almak gerekiyor. Kullanıcı aygıtı için Firmware güncellemesini her şeyden önce çalıştırmak zorunda - ki bu işlem pratikte genellikle, üreticinin kullanım kılavuzunda dile getirdiğinden çok daha basittir. Bunun için normal olarak internet bağlantılı bir PC, bir DOS açılış disketi (Bkz. "DOS altında Flash") ve örneğin bir veri kablosu ya da bir CD yazıcı gibi bir donanım.

Bu işe gözünüz kapalı girişmeyin: Üreticinin talimatlarına uyun!

CHIP gelecek sayfalarda her bir ürün kategorisine örnek olarak somut aygıtlar kullanarak Firmware güncelleme sürecini açıklıyor ve en son güncellemeleri karşılaştırmalı bir tabloda bir araya topluyor. Firmware güncellemeleri ve garantisi konusu ile ilgili ipuçlarını **88**'de bulabilirsiniz. Şimdi işbaşına - ve yeni, eski donanımınızla iyi eğlenmeler!

! DİKKAT: Bir Firmware'in gerçekten de sizin aygıtınız için yazılmış olup olmadığını inceden inceye tetkik edin, ve üreticinin güncelleme talimatlarına tam olarak uyun.

CHIP, yazma işlemi sırasında karşılaşılabilecek sorunlarla ilgili olarak hiçbir sorumluluk almayacaktır. Elektrik kesintisi gibi bir sorunla karşılaşmamak için kesintisiz güç kaynağı kullanmanızda fayda var.

DOS ALTINDA FLASH

» Açılış disketi

Günümüzde bile çoğu firmware sürümü hala DOS altında güncelleştiriliyor. Bu işlemi Windows XP altında gerçekleştirmek için:

- ▶ Sürücüyü bir disket yerleştirin.
- ▶ Windows Explorer'ı başlatın ve sağ fare tuşuyla 3,5" Disket Sürücüsü (A:) üzerine tıklayın.
- ▶ *Biçimlendir* penceresindeki *MS-DOS başlangıç disketi oluştur* seçeneğini işaretleyin ve *Başlat* düğmesine tıklayın.
- ▶ Destek web sitesinden tam olarak sizin aygıtınıza uyan Firmware ve Flash programını yükleyin.
- ▶ Dosyaları açıp diskete kopyalayın.
- ▶ PC'nizi yeniden başlatın. BIOS'ta disketin ilk açılış aygıtı olarak ayarlanıp ayarlanmadığını kontrol edin.
- ▶ Açılış disketini sürücüyü yerleştirin ve PC'yi yeniden başlatın.
- ▶ DOS-Prompt "A:\>"da Flash programının dosya adını, peşinden firmware'in tam açıklamasını (uzantısı ile beraber) girin. [Enter] tuşuna basın.
- ▶ Eğer program size etkin firmware ya da BIOS sürümünün güvence altına alınmasını önerirse, bunu kabul edin.
- ▶ Bir güvenlik sorgusundan sonra asıl güncelleme süreci başlar. İşlemi, görünüşte hiçbir şey yapılmıyormuş gibi görünse de, hiçbir surette yarıda kesmeyin.
- ▶ Bir süre sonra program güncelleme sürecinin sona erdiğini bildirecektir. Bilgisayarınızı yeniden başlatın, işte bu kadar!

DVD/DivX-Player

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- Yükseltilmiş ortam uyumluluğu
- Daha fazla dosya biçimi desteği
- Menü yönetimi
- SVCD çalınırken 5.1 ses
- PAL - tam resim görüntüleme
- DivX oynatıcılarda daha yeni (ya da eski) video ve ses codec'lerinin desteklenmesi

■ DVD oynatıcılar Firmware güncellemeleri ile güncel ortam çeşitleri ile uyumlu hale getirilebilirler; DivX destekli oynatıcılar ise çok sayıda video ve ses biçimiyle daha iyi başa çıkabiliyor.

GRUNDIG LIVANCE GDP 3200: Grundig'in bu DVD oynatıcısı, yeni firmware sayesinde artık RGB (Scart) üzerinden de NTSC video oynatabiliyor. Altyazılar ekrana doğru yansıtılıyor, SVCD'de de MPEG 5.1 ses çıkışı sorunsuz bir şekilde alınabiliyor. VCD'lerde bir MPEG ses izinin çalınması olanaklı (MPEG-PCM arasında geçiş), ayrıca MP3 dosyaları ID3v2-Tag'lerle doğru gösteriliyor. Ayrıca aygıt artık S-/VCD'lerin oynatılmasında daha yüksek bir görüntü kalitesine ulaşıyor.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: Önce Firmware sürümünü öğrenin, keza cihazınız en güncel firmware sürümüne de sahip olabilir. Bunun için "i" tuşuyla menüyü çağırın. Kurulum için "5"i, ek işlevler için bir kez daha "5"i seçin. "3" üzerinden servis menüsünü çağırın ve "1" ile sistem bilgilerini açın. Burada sürüm numarasını göreceksiniz. Uygun firmware normal olarak satıcıda CD üzerinde mevcuttur ama isterseniz üreticinin ana sayfasından da indirebilirsiniz. Korkmayın, 650 MByte

birden yüklemek zorunda değilsiniz. Dosyalar yalnızca 1 ila 2 MB büyüklüğünde. Bunun için www.grundig.com/produkte/dvd/upgrade.html adresine girin ve *Livance GDP 3200* üzerine tıklayın. "WEST_V1_05.exe" dosyasını PC'ye yükleyin ve arşivi açın. "be_firm" klasörünü boş bir CD-R'ın kök dizinine yazın. **! DİKKAT** sakın CD-RW kullanmayın!

Şimdi güncelleme CD'sini DVD oynatıcıya yerleştirin. Sizden [Yukarı Ok] tuşuna basmanız istenecek: İşte başlıyor. Güncelleme biraz vakit alabilir. Aygıtı kapatıp yeniden açtıktan sonra tüm yeni özellikler emrineze amade olacaktır.

Bazı oynatıcılarda bu işlem biraz daha zor olabilir: Burada firmware adeta elle, EPROM yongası üzerine flash edilmek zorunda. Bu, acemilere göre bir iş değil. Önkoşulu, yeteri kadar teknik bilginin yanı sıra bir de EPROM yazma aygıtı. Bu oynatıcınızın deneyim sahibi bir uzman atölyede terfisiinden daha pahalıya mal oluyor. Bu tür bir işleme kalışmanızı tavsiye etmiyoruz.

Kiss DP-450, Revoy 3200DX vs.: Eğer Kiss DP-450 gibi DivX destekleyen bir DVD oynatıcıya sahipseniz, sürüm 2.7.0

üzerine yapacağınız bir firmware güncelleme yardımıyla, artık DivX 3.11'i de bir dereceye kadar kabul edilebilir bir kalitede oynatabilirsiniz. Şimdiye kadar yalnızca DivX 4.x ve DivX 5.0.x oynatımı olanaklıydı. Revoy 3200DX için de aynı şey geçerli. Bu cihaz yapı itibarıyla Kiss DP-450'den farksız.

Elta 8882 MP4, Waitec DVD-X4, Scott 842, Xoro HSD420 ve Mecotek MK-X4000 modellerinde firmware aramak sorun değil, çünkü hepsi de aynı Firmware'i kullanıyor. Mecotek, web sitesinde (www.mecotek.com/MCDEU/news.asp/) sürüm 1.0.0.6 üzerine bir güncelleme hazırlamış. Bu firmware ile DivX-3.11 ile kodlanmış filmlerin oynatılması mümkün.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: Üreticilerin sitelerinde firmware güncellemeleri arayıp

LiteOn LDV2001: DivX destekleyen birçok DVD oynatıcıya bir Firmware güncellemesi ile DivX 3.x de eklenebiliyor.

oynatıcınız ile uyumlu olan en güncel sürümü indirin. Bir LiteOn LDV2001 sahibi olanlar orijinal üreticide kalmak zorunda, çünkü ürün modifiye edilmiş/genişletilmiş bir firmware kullanıyor.

Üreticilerin web sitelerinde uygun bir firmware güncellemesi bulamazsanız üçüncü kişilerin yazdıkları firmwareleri de Google gibi bir arama motorundan aratabilirsiniz. Ancak yabancı bir firmware yüklemek çok tehlikeli olabilir.

DVD OYNATICILAR: GÜNCEL FIRMWARE SÜRÜMLERİ

ÜRETİCİ	MODEL	FİRMWARE	WEB ADRESİ	OPTİMİZASYON
Cyberhome	CH-DVD 505	20762.4.20.051	www.cyberhome.de	DVD-R hatası düzeltilmiş, DVD+R hatası düzeltilmiş, JPEG desteği, JPEG Slideshow, Mp3 hatası düzeltilmiş, otomatik 16:9 değişimi, SVCD zoom fonksiyonu, SVCD navigasyon, MPEG2 desteği geliştirilmiş, Mini DVD okunması
Cyberhome	AD-L 528	10.01	www.cyberhome.de	MHV DVD'ler, MP3 CD'lerinin doğru çalınması, ileri/geri sarma, kopya korumalı ses CD'si uyumu, Mini DVD desteği
Grundig	Xenaro GDP 5100	1.11	www.grundig.de	RGB üzerinden NTSC oynatma, SVCD'de MPEG 5.1 ve VCD'de MPEG oynatımı, ID3v2 etiketli MP3 dosyaları, iyileştirilmiş VCD/SVCD oynatma
SEG	Hollywood II	4.1, Build706	www.dvdboard.de	SVCD desteği, birkaç yeni DVD destekleniyor, MP3 çalma
Centrum	100B/Gemini/Libra	B 3.388	www.dvdboard.de	2 ses izli SVCD'ler, bölge kodları ve Macrovision modifiye edilmiş
Elta	DVD 8882AMP4*	1.0.0.6	www.elta.de	DivX videoların çalınması iyileştirilmiş (özellikle DivX3.11 dosyaları)

*Waitec DVD-X4, Scott 842, Xoro HSD 420 ve Mecotek MK-X4000 ile aynı yapıda

Dijital kameralar

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- İşlev genişletmeleri
- Daha hızlı zum
- Yeni dosya formatlarının desteklenmesi (örneğin RAW)
- Doğrudan baskılar için sonradan EXIF ya da DPOF desteği
- Enerji tasarrufu
- Daha yüksek kapasiteli bellek

■ Dijital fotoğraf makinelerinde iyileştirme olanakları geniş bir yelpazeye yayılmış durumda: Metafoninin doğru gösterimi gibi küçük şeylerden başlayıp daha hızlı seri resim çekmeye kadar uzanıyor. Maalesef bazı üreticiler önce peşin para görmek istiyor.

MINOLTA DIMAGE 7, OLYMPUS E10: Minolta, Ağustos ayından beri Dimage 7 için 59 Euro'ya bir güncelleme sunuyor. Yeni firmware, seri resim çekme hızını saniyede 1,1'den 1,5 resme yükseltiyor, hatta bu sayı Ultra-Highspeed modunda, ancak 1.280 x 960 piksellik sınırlı bir çözünürlükte, saniyede 5 resme kadar çıkıyor. Dimage 7'nin müdahaleden sonra entegre flaşın elle yönetilmesine imkan tanınması ise ilginç bir nokta olarak göze çarpıyor. Daha iyileştirilmiş flaş ölçümünde ayrıca objektif önce otoma-

tik netlemeden manuel moduna geçmek zorunda kalmaksızın elle odaklanıyor. Olympus E10'un en yeni Firmware ile donatılması yaklaşık 30 Euro tutuyor ve bu güncelleme ile otomatik odaklama yeniden ayarlanıyor. Bundan sonra SLR kamera nihayet IBM Microdrive'ı da destekliyor ve Pixel mapping becerisi kazanıyor: Cihaz artık fotoğraf işlemcisinin "ölü" piksellerini tanıyıp onları pasifleştiriyor. Resimde eksik bilgiler komşu piksel temel alınarak entropolasyonla gideriliyor.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: Dimage 7 ve Olympus E10 modellerini güncellemek için yetkili bir teknik servise başvurmalsınız.

CANON, NIKON VS.: Birçok kamera için web'de ücretsiz güncellemeler mevcut. **GÜNCELLEME İŞLEMİ:** İnternet üzerinden

firmware güncellemesi için ilk iş, fotoğraf makinenizin modelini tam olarak tespit etmek. Ayrıca seri numarasını da elinizin altında bulundurmanız, doğru güncellemeye ulaşmanızı kolaylaştıracaktır. Canon gibi üreticiler bu numara olmadan hiçbir güncelleme sunmuyor. Üretici sayfasından uygun firmware güncellemesini yükleyin ve dosyayı açın.

Cihazlarınızı iki farklı yoldan güncelleyebilirsiniz. Bunun için bellek kartını kullanabilir veya fotoğraf makinesiyle PC arasındaki bir kablo bağlantısından faydalanabilirsiniz. İlk durumda firmware dosyaları bir kart okuma aygıtı ile bilgisayardan bir bellek kartı üzerine kopyalanır, bu kart fotoğraf makinesine takılır ve güncelleme süreci başlar. İkinci durumdaysa yeni firmware doğrudan PC'den fotoğraf makinesine aktarılır. İşte hepsi bu kadar!

Olympus E10: Bu yeni firmware ile ürün Microdrive'ları tanıyor, hatta "ölü" pikselleri CCD üzerinde telafi ediyor.

DİJİTAL KAMERALAR: GÜNCEL FIRMWARE SÜRÜMLERİ

ÜRETİCİ	MODEL	FIRMWARE	WEB ADRESİ	OPTİMİZASYONU
Canon	D30	1.0.3.0	www.canon.com	USB bağlantısı, Index/DirectPrint, DPOF, LCD resim görüntüsü
Canon	D60	1.0.4	www.canon.com	Yetersiz ışıktaki aydınlatma, ön izlemeler, dosya isimleri
Canon	Digital Ixus 300	1.0.0.2	www.canon.com	DirectPrint, Exif 2.2, enerji tasarruf modu
Canon	Digital Ixus V	1.0.0.2	www.canon.com	DirectPrint/DPOF, enerji tasarruf modu
Canon	Digital Ixus V3	1.0.2.0	www.canon.com	Bazı PC'ler ile uyumluluk, uzun süreli çekimlerde aydınlatma
Canon	Powershot G1	1.0.0.3	www.canon.com	Beyaz dengeli, işaretçi, pil yönetimi, SpeedLite flaş
Canon	Powershot G2	1.1.0.0	www.canon.com	Seri çekim aydınlatması, pil yönetimi, CP-100 ile DirectPrint
Canon	Powershot G3	1.0.2.0	www.canon.com	Bazı PC'ler ile uyumluluk, SpeedLite 380EX flaş
Canon	Powershot S10	1.0.0.2	www.canon.com	Microdrive tanıma
Casio	EX-S & M-Serie	1.12 + R	www.casio-europe.com	Image Roulette, Power Down Image
Casio	QV 4000	1.01	www.casio-europe.com	Pil yönetimi, resim kalitesi
Casio	QV-3000EX/lr	1.003	www.casio-europe.com	1 GB Microdrive desteği, veri aktarımı
Casio	QV-R3	1.01	www.casio-europe.com	Odak
Casio	QV-R3/R4	1.01	www.casio-europe.com	"Lens Error" sorununun çözümü
HP	Photosmart 935	1.02.02	www.hp.om.tr	MMC tanıma, ses kaydı (ps734mu.exe)
Minolta	Dimage 7*	A1v021e	www.minolta.com	Otomatik odak, seri resim modu, flaş yönetimi - ölçümü, Exif Print
Nikon	Coolpix 3100	1.2	www.nikon.com	Pil durumu göstergesi
Nikon	Coolpix 4500	1.2	www.nikon.com	Sıkıştırılmamış TIFF dosyaları
Nikon	Coolpix 5400	1.4	www.nikon.com	RAW/NEF kaydı (Hazırlanıyor)
Nikon	Coolpix 5700	1.1	www.nikon.com	RAW modu
Olympus	E10*	1.33	www.olympus.com	Pixelmapping, Justage Autofocus

* Firmware ücretli

CD/DVD yazıcı

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- Daha yüksek ortam uyumluluğu (özellikle boş DVD'lerde)
- Müzik CD'lerinin okunmasında daha yüksek hız (Audio-Ripping)
- Daha yüksek yazma hızı
- Hata düzeltme
- Mount-Rainier desteği

■ Hemen hemen hiçbir ürün kategorisi için optik yazıcılar ve sürücüler için olduğu kadar çok firmware güncellemeleri mevcut değildir. Bazı üreticiler yazıcılarını sadece çalışabilir firmware sürümü ile teslim ediyor ve hedef pazara ulaşana kadar çoğu kez haftalarca süren nakliyat süresini olabildiğince hatasız bir sürüm programlamak için kullanıyorlar. Bu yüzden yeni alınan bir cihazın güncellenmesi bile genellikle olumlu sonuçlar veriyor. Özellikle de pazara yeni çıkan boş DVD diskleriyle sorunsuz bir şekilde çalışabilmek için satışında patlama yaşanan DVD yazıcıların güncellemeleri şu anda revaçta.

SONY DRU-500A/X: Çoklu formatlı DVD yazıcı, piyasaya sunulduktan sonra DVD+R biçiminin yazılmasında bir hayli sorun yaşadı. Ancak cihaz, 1.0f sürümünden itibaren artı ortamlarını da 4 hızlı yazabiliyor. Ayrıca Sony bu Firmware sürümüyle, yazılmış gümüş disklerde daha yüksek güvenilirlik, dengesiz ortamlarda daha az titreşim ve yazılmış CD'lerin oturma odasındaki müzik seti ile daha uyumlu bir şekilde çalışabilme-

sini sağlıyor..

GÜNCELLEME İŞLEMİ: Web sitesi "The Firmware Page" (<http://forum.rpc1.org/portal.php>) adının hakkını veriyor. Çünkü neredeyse her bir optik sürücü için gerekli bilgilere ve güncelleme dosyalarına bu web sayfasından ulaşabiliyorsunuz., hatta dizüstü bilgisayarlarda kullanılan ince sürücüler için bile. Firmware yazma işlemi çoğu, yazıcıda DOS açılış disketi vasıtasıyla gerçekleştiriliyor. (Bkz. 81).

Birçok işletme, firmware güncellemelerini artık Windows altında çalıştırılabilir kurulum rutini olarak sunuyor ve bu yöntem Sony yazıcılarında da sorunsuzca işliyor. Ancak Windows altında güncellemeyi sağlama almak için sistem açılışından önce PacketWriting yazılımını ve muhtemelen kurulu olan bir Intel-Application-Accelerator sürücüsünü kaldırmanız ve de DMA erişiminin kapatmanız, herhangi

bir sorun yaşanma ihtimaline karşı önlem olarak tavsiye ediliyor.

PLEXTOR 40/12/40U: Harici CD yazıcı, yeni bir firmware sayesinde, Microsoft'un CD-RW ortamlarının disket sürücüler yerine kullanımı için geleceğin standardı olarak öngördüğü Mount-Rainier standardına hakim oluyor. Ancak şu sıralar bu işlevi kullanabilmek için henüz Nero ile birlikte gelen InCD gibi yardımcı programların kullanımı gerekli. Şeffaf, doğrudan işletim sistemi tarafından destekli bir kullanım, görüldüğü kadarıyla ancak Windows XP'nin Service Pack 2'sinden itibaren olanaklı olacak.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: Plector-Homepage'inden (www.plector.be) USB-2.0 yazıcısı için doğru Firmware (şu anda W4012A105.EXE) dosyasını indirdikten sonra çalışan tüm programları kapatın. Eğer varsa cihaz içerisindeki CD'yi sürü-

Sony DRU-500A/X: Bu çoklu format DVD yazıcısı, firmware 1.0f'den itibaren (+) formatındaki boş DVD'leri 4 hızlı yazabiliyor.

cüden çıkartın ve dosyayı çalıştırın. Birkaç güvenlik sorgusundan sonra yazılım yazıcının ROM'una aktarılacak. Şimdi artık yalnızca bilgisayarı yeniden başlatmanız gerekiyor, hepsi bu kadar!

! DİKKAT: Her güncellemeden önce eski firmware'in yedeğini mutlaka alın.

CD/DVD YAZICILAR: GÜNCEL FIRMWARE SÜRÜMLERİ

ÜRETİCİ	MODEL	FIRMWARE	WEB ADRESİ	OPTİMİZASYON
CD yazıcı				
Yamaha	CRW-F1	1.0g	http://forum.rpc1.org/portal.php	Medya uyumluluğu, yazma stratejisi, müzik CD'si yazma hızı
Teac	CD-W552E	1.09	http://forum.rpc1.org/portal.php	Servo ve yazma performansı
Plextor	PlexWriter Pr.	1.03	http://forum.rpc1.org/portal.php	GigaRec 8x yazma, disk veritabanı, yazma kalitesi
LiteOn	LTR-52327S	QS09	http://forum.rpc1.org/portal.php	Geliştirilmiş disk veritabanı
Cyberdrive	CW 099D	140M	http://forum.rpc1.org/portal.php	Veri ve müzik CD'lerinin daha iyi okunması ve yazılması
DVD yazıcı				
NEC	1300A	1.06	http://forum.rpc1.org/portal.php	Medya uyumluluğu, yazma stratejisi
Sony	DRU-500A/X	1.0g	http://forum.rpc1.org/portal.php	Artık 4x DVD+R yazabiliyor
Teac	DV-W50E	1.30	http://forum.rpc1.org/portal.php	Yazma performansı
Plextor	PX-504A	1.01	http://forum.rpc1.org/portal.php	Yazma kalitesi, DirectCD sorunu çözülmüş
Pioneer	DVR-A06	1.06	http://forum.rpc1.org/portal.php	4x DVD-R yazma ve DVD+RW okuma

Modem ve ağ

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- ▶ Windows XP ile uyumluluk
- ▶ Peer-to-Peer ağların kullanımı için en iyi yapılandırma
- ▶ Çocuklara karşı koruma
- ▶ Güvenli port yapılandırması ve güvenlik duvarı seçenekleri
- ▶ W-LAN üzerinden daha hızlı veri aktarımı

■ W-LAN gibi genç teknolojiler firmware güncellemelerini diğerlerinden daha sık kullanıyor. Ayrıca yaşlandığını düşündüğünüz modemınızı gençleştirmek için de firmware güncellemesi yapabilirsiniz.

US ROBOTICS 56 K EXTERNAL: US Robotics 56 K harici modemini V92'ye yükseltmek için cihazınızın firmware'ini güncellemeniz. Bu sayede V92'nin sunduğu yenilikleri de rahatlıkla kullanabilirsiniz. V92'nin getirdiği en önemli üç yenilik, Modem On Hold, Quick Connect ve özel yazılımlar ile veri gönderme hızını 48 kbps'e kadar çıkarabilen V.PCM Upstream'dir.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: İlk olarak www.us-robotics.com adresindeki web sayfasını açın ve buradaki listeden *Other European* bağlantısına tıklayın. Takip eden penceredeki *Support* bağlantısına, peşinden de *Analogue External* başlığı altındaki *USRxx5630B* bağlantısına tıklayın. Şayet sahip olduğunuz modem modelinden

emin değilseniz cihazın ürün kodunu kutunun arkasındaki veya modem üzerindeki barkoda bakarak öğrenebilirsiniz. Kutunun arkasında iki adet barkod bulunur. Bunlardan üstteki ürün kodu, diğeri seri numarasıdır. Cihazın üzerindeki barkodun ise ilk 8 hanesi veya dahili modemler için iki parça halinde olan numaranın son 8 hanesine bakmalısınız. Cihazınızı güncellemek için ister ControlCenter yazılımını kullanabilir, isterseniz de V92 Standalone Upgrader

US Robotics 56K External Modem: Firmware update ile eski modeminizi yeni standartlarla uyumlu hale getirin.

aracını kullanabilirsiniz. Kullanımı oldukça kolay olan bu güncelleme aracını sabit diskinize kaydettikten sonra üzerine çift tıklayarak çalıştırmanız yeterli olacaktır.

D-Link D1-614+: Bu W-LAN baz istasyonunun sahipleri, 2.18 sürümü firmware'den itibaren W-LAN transfer oranının, firmaya özgü W-LAN kartlarıyla saniyede 11'den 44 Mbit'e (Advanced/Performance/4X Mode) yükselmesinin keyfini yaşayabilirler

GÜNCELLEME İŞLEMİ: İlk olarak www.d-link.com adresindeki *Support / Driver* bağlantısına tıklayın. Açılan menüden D1-614+ modelini seçin ve uygun firmware'i yükleyin. Web tarayıcınızda router'ın yapılandırma menüsünü başlatın, *Tools* altındaki *Firmware* düğmesine tıklayın. *Browse* düğmesini kullanarak firmware dosyasının disk üzerindeki konumunu belirtin.

D-Link AirPlus XtremeG: D-Link, bu ürün serisi için Ağustos ayından beri, Haziran 2003 ortası tasdik olmuş IEEE 802.11g standardı üzerine ücretsiz bir firmware güncellemesi sunuyor. Cihazlar, söz konusu güncelleme ile beraber verileri 2,4 GHz'de saniyede en fazla 54 MBit ile transfer edebiliyorlar.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: Router'ın internet tarayıcısı konfigürasyon penceresinde *Update* düğmesine tıklayın. Sonraki adımda dosyanın indirileceği kaynağın yolunu girin ve *Ok* düğmesine tıklayın.

BAŞARISIZ OLMUŞ GÜNCELLEMEDE NE YAPMALI?

» Güncellemelerde teminat ve garanti: Çoğunlukla hak iddia edilemez

§ Güncellemede bir şey yolunda gitmezse, satıcıya ya da üreticiye karşı hak iddia etmek çok zor. Özellikle de güncelleme her halükarda çalışıyorsa ve daha önceden tahmin edilemeyecek, alışılmadık bir durum ile karşı karşıyaysanız.

Standart bir ürünün hatalardan tümüyle arınmış olması normal durumda beklenemez, öyle ki normal olarak kusur varsayılmaz. Ama daha satın alma sırasında var olan bir kusur, satıcıya karşı teminat hakkı iddia etmek için önkoşuldur. Ayrıca güncellemeyi de çoğunlukla satıcı değil, bilakis üretici sunar.

Ancak bazı üreticiler gönüllü olarak

garanti hakları tanırlar. Bu yüzden, aygıtınızın garanti belgesinde bir firmware güncelleme durumunda neyin geçerli olduğunu mutlaka kontrol edin. Garantinin yanı sıra, güncelleme üzerine bir lisans sözleşmesi, hak iddia etmeyi mümkün kılabilir. Oysa normal olarak üreticinin suçlu olduğunu kanıtlamak zorundasınız. Üretici sorumluluğu mümkün mertebe reddetmeyi deneyecektir. Bu yüzden basılı metni önceden en ince ayrıntısına kadar tam olarak okuyun!

Ürün sorumluluğunda sorunlu olan temel olarak yalnızca üretilmiş üründen başka ürünlerdeki zararların yerinin doldurulabilir olması ve yasaya göre geçerli

olan katılım ücretinin öngörülmüş olmasıdır. Ancak her iki hasar türü güncellemede ender olarak ortaya çıkmaktadır.

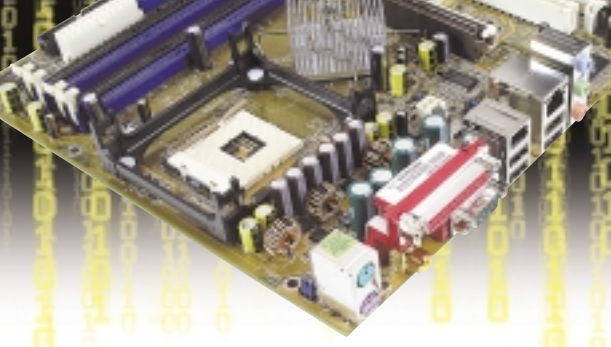
SONUÇ Ne garanti

hakkı itibarıyla bir kusur, ne de gönüllü bir üretici garantisi ya da üreticinin kaba bir suçu ortada yoksa, başarısızlığa uğramış firmware güncellemelelerinde hak iddia etme şansınız çok azdır. Bu yüzden güncelleme sırasında üreticinin talimatlarına dikkat etmelisiniz.

Avukat Michael Schweizer'den ipuçları

Anakartlar

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- Yeni işlemci tiplerinin desteklenmesi
- Daha hızlı bellek zamanlama
- Daha yüksek sistem hızı (Front-Side-Bus)
- Daha büyük sabit diskler (120 GByte üzeri) doğru tanınıyor
- Enerji tasarruf modunda sorunları ortadan kaldırma
- Performans seçeneklerini etkinleştirme

■ Anakartlarda BIOS (Basic Input Output System) terimi, firmware kavramını geride bırakmış bulunuyor ancak burada da kastedilen aynı şey: Çoğu anakart ancak yeni bir BIOS ile gerçek gücüne ulaşabiliyor.

INTEL i865, 845PE: Güncelleme yoluyla performans kazanımına en güncel örnek Intel'in yeni i865 yonga setli anakartlarıdır. Güncel bir BIOS, birçok i865 anakartı üzerinde "Performance Acceleration Technology" (PAT) özelliğini etkinleştirmeyi olanaklı kılıyor. Her ne kadar üreticiler, telif hakkı nedenlerinden dolayı "Hyper Path" (Asus) ya da "Game Acceleration Mode" (Abit) gibi başka ni telemeler kullansalar da. Bu şekilde "ince ayarı yapılmış" anakartlar (örneğin Asus P4P800 Deluxe) kuzey köprüsüyle DDR RAM arasında yaklaşık yüzde 20 daha hızlı veri aktarımı ile, 50 - 80 Euro daha pahalı olan i875 yonga setli anakartların performans değerlerine ulaşabiliyorlar.

Intel'in 845PE yonga setini temel alan anakart sahipleri de karlı çıkıyor: Yeni BIOS ile FSB çevrimi efektif olarak 533

MHz'den, Pentium 4-C işlemcilerini de kullanmak için bir önkoşul olan 800 MHz'e yükseltilebiliyor.

Şöyle işliyor: BIOS'u DOS altında flash etmek (Bkz. 81'deki kutu) gibi yaygın bir yöntemin yanı sıra, gitgide daha fazla üretici Windows altında da çalışabilen Flash araçları sunuyor. Örneğin P4P800 için Asus'ta EZ-Flash yazılımı mevcut. Award'ın WinFlash aracı da çok yaygın. WinFlash, güncel Windows sürümleri altında çalışıyor ve tüm üreticilerin anakartlarına ayak uyduruyor. Bunun için yerine getirilmesi gereken ön koşul ise BIOS'un Award tarafından üretilmiş olması.

EZ Flash'ın ya da WinFlash'ın uygulaması kendi kendini açıklıyor: Aracı çalıştırdıktan sonra daha önceden indirdiğiniz Firmware dosyasının konumunu belirtip *Update* düğmesine tıklayın. WinFlash ilk olarak anakartınızın eski BIOS'unu yedekleme olanağı sunacak. Her ihtimale karşı, kullandığınız BIOS sürümünü mutlaka yedeklemelisiniz. Çeşitli güncel test sistemlerinde hiçbir sorun yaşanmıyor. Ancak bazı durumlarda

İŞLEMCI FIRMWARE

» Transmeta CPU'yu hızlandırın

CRUSOE-TM5800: Compaq/HP kökenli Tablet PC TC1000 sahipleri için sevindirici bir haber. HP'nin Firmware güncellemesi 2.00B, Transmeta'nın Crusoe-TM5800 işlemcisine daha fazla performans getiriyor, daha hızlı açılmasını sağlıyor ve USB 2.0 sorunlarını ortadan kaldırıyor. Yeni firmware, Crusoe işlemcisinin içindeki Code-Morphing-Software'i de (CMS) optimize ediyor: İşlemci kapanırken Translation Cache'in bölümlerini bir dosyada depoluyor. Daha sonra açılış sırasında bu dosyayı okuyor ve uygulamaları optimize edilmiş kod ile başlatabiliyor.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: HP sitesinden <http://h18007.www1.hp.com/support/files/compaqtabletpc/usrevision/7352.html> sitesinden yaklaşık 1,1 MByte büyüklüğündeki "Soft-Paq" kurulum dosyasını indirin. Dosyayı başlatın ve ekrana gelen direktifleri takip ederek güncellemeyi yapın.

WinFlash bir BIOS sürümünün Windows altında yeniden yazılmasını reddediyor ve bir uyarı mesajı veriyor. Bu durumda geriye DOS'un karanlık ekranları arasında çalışmaktan başka çare kalmıyor.

İPUÇU: Bir BIOS güncellemesi başarısızlığa uğrarsa, anakartı hayata geri döndürmek için çeşitli araçlar ve yollar mevcut. BIOS güncellemesi konusunda ayrıntılı bilgi ve çeşitli araçlar için www.jumperz.de/english/index.htm adresine göz atabilirsiniz.

ANAKARTLAR: GÜNCEL BIOS SÜRÜMLERİ

ÜRETİCİ	MODEL	FIRMWARE	WEB ADRESİ	OPTİMİZASYON
AMD Anakartlar (Athlon XP)				
Asrock	K7MV2	1.80	www.asrock.com	Athlon XP 2400+ desteği, AGP FastWrites etkinleştirilmiş
EpoX	8K9A2+	11.11.2002	www.epox.com	CPU çarpanı serbest bırakılmış
MSI	K/N2G	8/2003	www.msi-com.tw	Nvidia GeForce FX 5800, 5900/Ultra sorunu çözülmüş
Gigabyte	GA-7NNXP	F12	www.giga-byte.com	CPU ısısını doğru gösteriyor
Asus	A7N8X Deluxe	1006	www.asusturk.com	Yeni Applebred CPU (Duron 1400/1600/1800) desteği
Intel Anakartlar				
Gigabyte	GA-8KNXP Ultra	F6	www.giga-byte.com	1. Seviye RAID desteği
Albatron	PX845PE ProII	R1.10a (Beta)	www.albatron.de	CPU hızı için 400 MHz FSB ayarı
MSI	Neo2-FIS2R	5/2003	www.msi.com.tw	BIOS'a "Dynamic Overclocking" seçeneği ekliyor
Asus	P4P800	1009	www.asusturk.com	Maxtor 6Y120M0 YAR51BW0 Seri ATA sabit disklerini tanıyor
Asrock	P4I45D	1.50	www.asrock.com	USB 2.0, "Stand-By Mode" sonra doğru başlatılıyor

Yazıcı ve tarayıcı

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- Ağ sorunlarının ortadan kaldırılması
- Renk yönetimi
- Farklı üreticilerin dijital fotoğraf makineleriyle daha yüksek uyumluluk (Foto yazıcılarda)
- Optimize edilmiş arabirim kontrolü

■ Üretici firmalar; yazıcı ve tarayıcı ürünleri için de aşağıdaki örneklerin gösterdiği gibi kullanmaya geçecek firmware güncellemeleri sunuyor.

CANON CP-300: Canon, Thermo-Sublimation yazıcısı CP-300 için yeni bir firmware hazırlamış. Bu güncelleme ile PictBridge uyumluluğu yükseltiyor. PictBridge, fotoğrafları, üreticiden bağımsız olarak doğrudan dijital fotoğraf makinesinden basabilmek için oluşturulmuş bir endüstri standardı. Yazıcı, satın alındığı zaman yalnızca Canon'un dijital fotoğraf makineleriyle çalışabilirken, söz konusu firmware güncellemesinden sonra "yabancı" kameralarla da sorunsuz bir şekilde çalışabiliyor.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: Güncellemeyi indirmek için www.canon.co.jp/Imaging/cp300/cp300_firmware-e.html adresine gidin ve buradaki açıklamaları inceledikten sonra *To Download Page* düğmesine tıklayın. Takip eden sayfada ekrana gelen lisans sözleşmesini okuduktan sonra alt tarafta bulunan kutucuğa cihazınızın seri numarasını girin, *I Agree* üzerine tıklayarak sözleşme şartlarını kabul edin ve firmware dosyasını indirin. Bundan sonra yapmanız gereken tek şey programı çalıştırmak ve ekrana gelen talimatlara uymak olacak.

LEXMARK C750: Üretici firma, renkli lazer yazıcı Lexmark C750 için 85.30.07 numaralı firmware'i sunuyor. Bu, yazıcı DHCP sunuculu bir ağa bağlıyken ortaya çıkan sinir bozucu hata mesajlarını ortadan kaldırıyor.

ŞÖYLE İŞLİYOR: www.lexmark.com.tr ana sayfasındaki *Yükleme Merkezi/Ağ Bağdaştırıcısı Firmware* bağlantısına tıklayın ve cihazınızın ismini girerek uygun firmware dosyasını indirin. Daha sonra internet tarayıcınızdan yazıcının web arabirimini çağırın ve buradaki *Configuration* düğmesine tıklayın. Ardından takip eden sayfadaki *Update Print Server Firmware* bağlantısına tıklayın ve *Browse* düğmesini kullanarak daha önce sabit diskinize kaydettiğiniz dosyanın yerini gösterin.

UMAX POWERLOOK: Powerlook saydam tarayıcılarda genellikle sistem yeni bir başlangıçtan sonra SCSI bağdaştırıcısı tarafından doğru olarak tanınmıyor ve bu cihazlar aygıt yöneticisinde ekrana geliyorlar. Bu, neredeyse tüm Powerlook modellerini ilgilendiren bir durum. Umax bu hatayı tespit etmiş ve sorunu çözmek için uygun bir firmware hazırlamış. Örneğin, Powerlook 3000 için 2.2 sürümü sunulmuş.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: Bu modellerin EP-

ROM'larının üzerine yazılamadığı için yeni Firmware kurulumu, normal yüklemelerden biraz daha farklı gerçekleştirilecektir. Bunun için uygun EPROM'u Umax'dan satın almalı ve yaklaşık olarak 10 Euro'luk bileşeni kendiniz değiştirmek zorundasınız. www.umax.co.uk adresindeki *Support* bağlantısına tıklayın. Takip eden penceredeki *Firmware Updates* bağlantısını kullanarak ulaşabileceğiniz pencereden güncellemeler hakkında ayrıntılı bilgi edinebilirsiniz.

HP SCANJET 7400C: HP düz yataklı tarayıcı 7400C için güncelleme sorununu açıkçası çok şık bir şekilde çözmüş. Cihazın üzerindeki *Scan* tuşu görevini yerine getirmeyi reddediyordu. 0.8S sürümünden itibaren yeni bir firmware ile bu sorun ortadan kaldırıyor.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: Firmanın www.hp.com.tr adresindeki Türkçe ana sayfasında bulunan HP ana sayfasındaki

Umax Powerlook 3000: SCSI sorunlarında yalnızca bir EPROM değişikliği yardımcı olabilir.

Sürücüler / HP Sürücüler bağlantısına tıklayın, güncellemek istediğiniz cihazın ismini girin veya listeden seçin. Daha sonra *Firmware Download* bağlantısına tıklayın ve çalıştırılabilir dosyayı sabit diskinize kaydedin. Tarayıcının açık olduğundan ve PC ile bağlantısında herhangi bir sorun yaşanmadığından emin olun. Kurulum rutinini başlatın ve bir süre bekleyin. Firmware otomatik olarak değiştirilecektir.

YAZICILAR VE TARAYICILAR: GÜNCEL FIRMWARE GÜNCELLEMELERİ

ÜRETİCİ	MODEL	FIRMWARE	WEB ADRESİ	OPTİMİZASYON
Yazıcı				
Brother	HL-2400C	2.10	www.brother.com	Color Management, BR-Script
Canon	CP-300	08.07.03	support.canon.com	PictBridge uyumluluğu
Lexmark	C750	85.30.07	www.lexmark.com.tr	LAN'daki DHCP sunucu hata mesajı önlenmiş
Tarayıcı				
HP	Scanjet 7400C	0.85	www.hp.com.tr	Scan tuşunun doğru çalışması
Reflecta	DigitDia 3600	(duyuruludu)	www.reflecta.de	Resim yoğunluğu spesifikasyona ayarlanmış
Umax	Powerlook 3000	2.2	www.umax.co.uk	SCSI sorunu çözülmüş

Cep telefonları ve PDA

ŞUNLAR İYİLEŞİYOR

- Hata düzeltmeleri (Bugfixes)
- Uyumluluk
- Daha hızlı veri aktarımı
- SMS yetenekleri
- Bluetooth optimizasyonu
- Büyük bellek kartlarının desteklenmesi (biçimlendirme dahil)
- Ekran kumandasının optimizasyonu (Enerji tasarrufu)

■ Mobil telefonları ve cep ajandalarının da firmware güncellemeleri ile daha performanslı çalışması ve hatalardan arınması sağlanabilir.

HP iPAQ 3630: Büyük bir kullanıcı grubuna sahip olan iPAQ, kapsamlı üretici desteği ile yenilikleri yakından takip ediyor. Cihaz için sunulan en yeni firmware, Microdrive desteği sunuyor, Expansion Pack kullanımında pil durumu uyarısını düzeltiyor. Ayrıca iPAQ şimdi Dual Expansion Pack'in ilk soketindeki PC Card'ları da tanıyor; "Wake on Ring" sinyallerinde Expansion Pack'e kesme isteği gönderiyor ve full duplex ses sunuyor.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: En yeni ROM sürümünü www.compaq.com.tr adresindeki web sayfasında bulabilirsiniz. Buradaki "Destek/HP sürücü indirmeleri, yazılım güncellemeleri ve düzeltme yazılımları" bağlantısına tıklayın ve takip eden sayfa üzerindeki kutuya, güncel firmware sürümünü aradığınız cihazın modelini girin. Takip eden listeden cihazınızı ve ardından işletim sistemini seçin. Şimdi ekrana gelen sayfadan, kullanabileceğiniz tüm güncellemelere ulaşabilirsiniz. Ancak bizim için burada sadece BIOS System ROM önemli. Bu ROM dosyasını üzerine tıklayarak indirin. SP20011.EXE dosyasında bir ROM Image ve ilgili kurulum rutini bulunur. Şimdi iPAQ'ınızı Cradle'a yerleştirin. Senkronizasyon yazılımı ActiveSync'i çalıştırın ve senkronizasyon işlemi tamamlanana kadar cihaza hiçbir şekilde müdahale etmeyin. Güncelleme işlemi başlatmadan önce cihaz üzerindeki tüm verileri mutlaka yedekleyin ve kurulumu, ekrana gelen di-

rektifleri takip ederek yerine getirin. Bir süre sonra (seri bağlantı noktasını kullanan bir cradle için 45 dakika olabilir) işlemin sorunsuz bir şekilde tamamlandığını bildiren bir mesaj ekrana gelecek. Şimdi, kalemciği kullanarak cihazın arka tarafında bulunan *reset* tuşuna basın ve iPAQ'ı yeniden başlatın. Bunun sonucunda sistem açılışında yeni ROM ekrana gelecektir.

SIEMENS S45: www.my-siemens.com adresinde, ilgili modele ait sayfada bulunan *Downloads & Applications* bağlantısına tıklayın ve ardından *Device Software*'i seçin. Örneğin, S45 modeli cep telefonları için 21 sürüm numarasına sahip bir firmware güncellemesi sunulmaktadır. Bu güncellemeyi yüklemek için, daha eski modellerin genellikle kutusundan çıkan bir veri kablosuna ihtiyacınız olacak. Güncellemeden sonra aygıt kızıltötesi (IrDA) üzerinden de GPRS Class 8 (57,6 kBit/s veri alımı) ve 760 karakter-

lik, resimli ve sesli EMS mesajlarını destekleyecektir. Ayrıca MS Outlook ile veri senkronizasyonu da kızıltötesi üzerinden mümkün olabilecek. Siemens, kullanıcıların boş vakitlerini daha eğlenceli geçirebilmeleri için "Kung Fu by Battlemail" ismindeki bir oyunu da yazılıma entegre etmiş.

Siemens, ME45 modeli için de güncel bir firmware sürümü sunuyor. Bu firmware de S45 ile aynı özelliklere sahip. **GÜNCELLEME İŞLEMİ:** Önce aygıtınızın firmware sürümünü öğrenin. Bunun için "*#06#" yazın ve daha sonra ekranın sol altında bulunan softkey'e basın. Siemens'in fabrika çıkışında güncel 21 sürümü ile donattığı yeni modeller için firmware güncellemesine gerek yok.

Daha eski model cep telefonu sahiplerinin ise yaklaşık 4 MByte büyüklüğündeki kurulum programını indirmesi ve güncellemenin gerçekleştirilebilmesi için cep telefonu ile bilgisayarı birbirine veri kablosuyla bağlaması gerekiyor. Ardından ilgili EXE dosyasına çift tıklayarak güncelleme işlemine başlayabilirsiniz. İşlemin devamında, ekrana gelen direktifleri uygulayın. Güncelleme sırasında cep telefonu üzerinde kayıtlı adresler ve diğer veriler kaybolmuyor.

! DİKKAT: Mobil aygıtları, mümkünse güncelleme sırasında şarj cihazlarını kullanarak şebeke cereyanından beslemeye dikkat edin veya azından yeni bir yedek pil seti kullanın. Bunlar mümkün değilse, bataryayı tamamen doldurun. ■

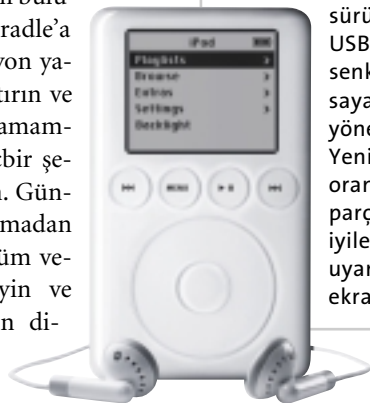
ME-DW / Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

APPLE'IN MP3 ÇALARI İÇİN FIRMWARE GÜNCELLEME

» » iPod: MP3 çalarınıza gençlik aşısı

APPLE IPOD: Apple'ın MP3 çaları iPod da yeni firmware ile olumlu sonuçlar veriyor. Güncellemeden sonra MP3 arşivi nihayet sanatçı adlarına göre düzenlenebiliyor, ayrıca Windows sürümü, iPod ile PC arasında USB 2.0 üzerinden daha hızlı senkronizasyonu ve bir bilgisayarda birden fazla iPod'un yönetimini olanaklı kılıyor. Yeni firmware, değişken bit oranlarına sahip MP3 müzik parçalarının işlenmesini de iyileştiriyor, genişletilmiş bir uyandırma işlevi sunuyor ve ekranı parlaklaştırıyor.

GÜNCELLEME İŞLEMİ: İlk olarak www.apple.com ana sayfasında, "Support" başlığı altında bulunan, yaklaşık 30 MB'lık iPod 2.0.1 Updater dosyasını indirin. Ancak bunun için ilk olarak kayıt olmanız gerekli. Şimdi iPod'u bilgisayarınıza bağlayın ve otomatik olarak çalışan Musicmatch Jukebox programını kapatın. Ardından *Başlat / Programlar / iPod* yolunu izleyerek güncelleme programını çalıştırın. *Update* seçeneği üzerine tıkladığınızda güncelleme işlemi başlar. Ardından iPod'un kablosunu çıkarın ve hemen tekrar takın. iPod, güncelleme işleminin başarıyla sonuçlandığını bildiren bir mesaj ekrana getirecektir.

Uzaklara bakan elektronik gözünüz: Webcam

PC'niz sizi görebiliyor mu?

Küçük bir web kamerası ile görüntülü sohbet dünyasına ilk adımınızı atabilirsiniz. Ancak bu cihazların tek görevi sohbetlerinizi farklı bir boyuta taşımak değil.

Internetle yeni tanıştığımız yıllarda ortalığı kasıp kavuran sohbet fırtınası, bugün de tüm hızıyla devam ediyor. Ancak sadece metin tabanlı mesajlarla sınırlı olduğumuz günler geride kaldı. Artık sohbetlere kendi görüntümüzü ekleyebiliyoruz; aynı şekilde karşı taraftaki arkadaşımızı görebiliyoruz. Sohbet anlayışını tamamen değiştiren bu gelişmeyi, büyük oranda web kameralarının yaygınlaşmasına borçluyuz.

Bu küçük kameraların sadece görüntülü sohbet için kullanıldığını düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Bir web kamerası, aynı zamanda basit bir fotoğraf makinesi ya da güvenlik kamerası olarak da görev yapabilir. Bu yazıda, web kamera-

ları ve kullanım alanları hakkında merak edilen tüm ayrıntıları bulacaksınız.

Web kameraları ve dijital fotoğraf makineleri

Web kameralarının dijital fotoğraf makinelerinden ayrıldığı en önemli nokta, hiç kuşkusuz çözünürlük. Bugün yeni nesil dijital fotoğraf makinelerinde 5 megapikselin bile üzerine çıkan çözünürlüklere rastlamak mümkün. Ancak bir web kamerasının böylesine yüksek rakamlara ulaşması mümkün değil.

Çözünürlüğü bir kenara bırakırsak, web kameralarının aslında dijital fotoğraf makineleri ile oldukça benzer özelliklere sahip olduklarını söyleyebiliriz.

Web kameralarında da merceğe gelen ışınlar, öncelikle küçük bir algılayıcı yonga üzerine düşüyor. CMOS ve CCD olmak üzere iki farklı şekilde karşımıza çıkan bu küçük yonga, foton adı verilen ışık taneciklerini toplamak ve elektron haline dönüştürmekle görevli.

Piyasadaki uygun fiyatlı web kameralarının büyük çoğunluğunda CMOS algılayıcıya yer veriliyor. Bunun başlıca nedeni ise, CMOS'un CCD'ye oranla çok daha düşük bir maliyete sahip olması. Ancak CMOS teknolojisinin CCD kadar yüksek bir görüntü kalitesine ulaşması da oldukça güç. Bu yüzden dijital fotoğraf makinelerinde daha çok CCD algılayıcılara rastlıyoruz. Web kameralara →

Web kameraları

HER USB AYNI DEĞİL: Günümüzde iki farklı USB alternatifi bulunuyor. USB 2.0, USB 1.0'a oranla çok daha yüksek bir veri aktarım hızına sahip.

MERCEĞİN GÖREVİ: Işığın algılayıcı üzerine düşmesi, kameranın merceği tarafından sağlanıyor.

NASIL ÇALIŞIYOR?: Webcam'in çalışma mantığı, aslında dijital fotoğraf makinelerinden çok da farklı değil.

rında ise CMOS'un sunduğu görüntü kalitesi yeterli olabiliyor. Çünkü kullanıcılar bir web kamerasının çok yüksek çözünürlüklere ulaşmasını zaten beklemiyor.

Tabii tüm bunlar, web kameralarında sadece CMOS algılayıcı kullanıldığı anlamına da gelmemeli. Bazı modellerde CCD algılayıcılar görmeniz de mümkün. Bu sayede görüntü kalitesi, standart bir web kamerasına oranla çok daha yüksek olabiliyor.

Fotonların algılayıcı üzerine düşmesi, mercek yardımıyla gerçekleşiyor. Işık öncelikle mercekten geçiyor ve algılayıcıya düşmesi sağlanıyor.

Sırada, algılayıcı tarafından oluşturulan elektronların dijital veri haline dönüştürülmesi var. Bu işlem için ADC (Analog to Digital Converter) adı verilen küçük bir işlemci devreye giriyor. Daha sonra veriler arabirim yardımıyla sisteme aktarılıyor.

Bilgisayar bağlantısı için kullanılan farklı arabirim alternatifleri

Günümüzde web kameralarının bilgisayara bağlanması, genellikle USB arabirimi yardımıyla gerçekleşse de; öncelikle eski bir teknoloji olsa da seri bağlantıdan bahsetmekte yarar var.

Anakart üzerindeki seri port yardımıyla gerçekleştirilen bilgisayar bağlantısı, bundan birkaç yıl öncesine kadar son derece yaygın olarak kullanılıyordu. Ancak hem veri aktarım hızının yeterli olmaması, hem de kurulumu zorlaştırması nedeniyle yavaş yavaş geçerliliğini yitirmeye başladı. Üzerinde seri bağlantı noktası bulunmayan anakartların her geçen gün biraz daha arttığını düşünür-

sek, bu tip bir bağlantıyı kullanan web kameralarının neden yok olduklarını da daha rahat anlayabiliriz. Artık seri bağlantı ile çalışan bir web kamerası satın almak neredeyse imkansız.

Bugün piyasada bulabileceğiniz web kameralarının büyük çoğunluğu USB arabirimini destekliyor. USB arabirimi, hem veri aktarım hızı, hem de sunduğu kullanım kolaylığı ile web kameraları için en uygun alternatif. Ancak bu nok-

tada USB'nin iki farklı şekilde karşımıza çıkabileceğini de unutmamalıyız.

USB 1.1 arabirimi saniyede 10 Mbit ile veri transferi yapıyor. USB 2.0'da ise bu rakam saniyede 480 Mbit'e kadar çıkmış durumda. Eğer kameranızdan yüksek performans bekliyorsanız, bu durumda USB 2.0 desteği sunan ürünlere yönelmeniz yarar var. Aksi halde 10 Mbit ile sınırlı kalmak zorundasınız.

Firewire ise, USB'nin alternatifi ola- →

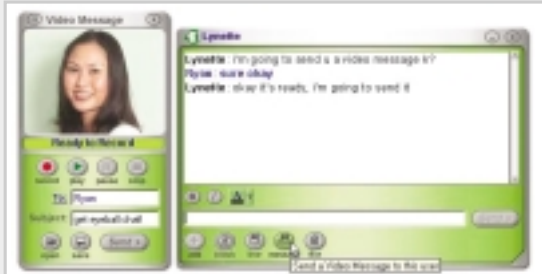
GÖRÜNTÜLÜ SOHBET YAZILIMLARI

» NetMeeting'e alternatif programlar

NetMeeting'den memnun kalmayan kullanıcılar, farklı alternatifleri deneme şansına da sahip. Bugün görüntülü sohbet için sayısız yazılım bulunabiliyor. Ancak bunların büyük kısmının pek de başarılı olmadıklarını rahatlıkla söyleyebiliriz. Tabii arada istisnalar da yok değil...

Örneğin Eyeball Chat isimli küçük ve ücretsiz bir yazılım, NetMeeting'den çok daha fazlasını sunmayı başarıyor. MSN ve Yahoo'nun Messenger'ları ile tam uyumlu olan Eyeball Chat ile sadece görüntülü sohbet etmek zorunda değilsiniz. Aynı zamanda standart bir messenger gibi görev yapan yazılım, kendinize ait bir arkadaş listesi (contact list) oluşturmanıza ve kimin online olduğunu görmeye de izin veriyor. Eyeball Chat hakkında daha ayrıntılı bilgi almak ya da yazılımı indirmek için www.eyeballchat.com adresini ziyaret etmeniz yeter-

li. Tercih edebileceğiniz diğer bir yazılım ise ICUII adını taşıyor. Resimli mesaj gönderme özelliğine sahip olan ICUII, NetMeeting ve Eyeball Chat'in aksine, ücretsiz değil. Yazılımı kullanmak için 50 Dolar gibi oldukça yüksek bir ücreti ödemek zorundasınız. P2P desteği sun-

BAŞARILI BİR ALTERNATİF: MSN ve Yahoo Messenger ile tam uyumlu olan Eyeball Chat, NetMeeting'in karşısında duran en büyük rakiplerden birisi.

mayan ICUII ile bağlantı kurmak için, IC-Q'da olduğu gibi öncelikle sunucuya bağlanmanız gerekli. Ayrıntılı bilgi için www.icuii.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

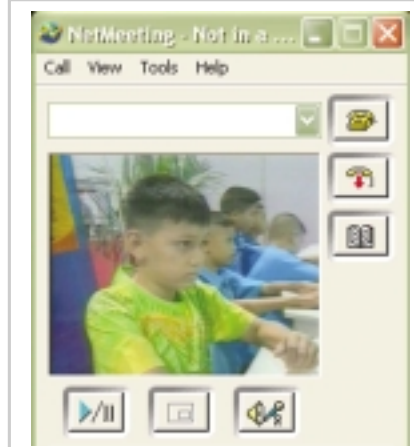
Web kameraları

rak geliştirilen ve daha çok görüntüleme cihazları için kullanılan farklı bir arabirim. Saniyede 400 Mbit veri akışını destekleyen Firewire, USB 2.0'ın gördüğü büyük ilgiyi henüz yakalamış değil. Ancak bu arabirimi destekleyen anakartların giderek yaygınlaşması, yakın gelecekte Firewire arabirimini kullanan web kameralarına ve diğer cihazlara daha sık rastlayacağımızı açıkça ortaya koyuyor.

Web kamerası ile görüntülü sohbet keyfi

Web kamerası dendiğinde hemen herkesin aklına internet üzerinde görüntülü sohbet gelecektir. Zaten bu tip cihazlara web kamerası denmesinin altında yatan ana neden de bu. Bilgisayarınıza bağlayacağınız küçük bir kamera yardımıyla görüntünüzü karşı tarafa göndermeniz mümkün. Aynı şekilde sohbet ettiğiniz arkadaşınız web kamerasına sahipse, onun görüntüsünü kendi monitörünüzde izleyebilirsiniz. Peki ama kulağa oldukça hoş gelen bu işlem nasıl gerçekleşiyor?

Görüntünün kamera tarafından algılanması ve bilgisayara aktarılmasından yukarıda bahsetmiştik. Bu görüntünün

GÖRÜNTÜNÜN GÖNDERİLMESİ: Görüntünün karşı taraftaki bilgisayara gönderilmesi, H.3xx adı verilen özel bir codec yardımıyla gerçekleşiyor.

internet üzerinden başka bir bilgisayara gönderilmesi ise tamamen bağlantının kalitesine ve küçük bir codec'e bağlı. Diyelim ki karşınızda sizinle sohbet etmek isteyen bir arkadaşınız var. Öncelikle kameranın yakaladığı görüntüler arabirim yardımıyla bilgisayara ulaşır ve özel bir video codec'i tarafından kodlanır. Bu codec'e genel olarak H.3xx adı veriliyor. Kodlanan veriler internet üzerinden

karşıdaki bilgisayara ulaştırılır ve bu bilgisayar da aynı codec'i kullanarak kodlamayı çözer. Bunun sonucunda da görüntünüz arkadaşınızın monitörüne yansımış olur.

Görüntülü sohbet için iki farklı yöntem kullanmanız mümkün. Bunlardan ilki, standart sohbet yazılımlarında olduğu gibi belli bir sunucuya bağlanmak. Örneğin ünlü Mirc yazılımını ele alalım. Mirc'de sohbet edebilmek için önce bir sunucuya, daha sonra da bu sunucu üzerindeki sohbet odalarından birisine bağlanmanız şart. Görüntülü sohbet için de aynı yöntemi kullanabilirsiniz. Öncelikle görüntülü sohbet hizmeti veren bir sunucu bulmalı ve bu sunucu ile bağlantı kurmalısınız. Bağlantı tamamlandığında karşınızda o sunucuya bağlı olan diğer kullanıcıların listesi çıkacak. Siz de bu listeden istediğiniz birini seçip onunla sohbet etmeye başlayabilirsiniz.

Bu tip sunucuların son zamanlarda sohbet etme amacından iyice uzaklaşmaları, doğrudan bağlantının (P2P – point to point) daha çok tercih edilmesini de beraberinde getiriyor. P2P bağlantısı, bir kullanıcının direkt olarak diğer bir bilgisayara bağlanması anlamını taşı- →

GÖZÜNÜZ ARKADA KALMASIN

» Web kameraları ile güvenlik

Büyük bir market ya da alışveriş merkezinde kullanılan güvenlik kameraları mutlaka dikkatinizi çekmiştir. Ancak bu tip bir sistemi kurmak çoğu zaman büyük masrafları da beraberinde getirecektir. Eğer evinizin güvenliğini sağlamak istiyorsanız ve bu iş için harcayacak fazla paranız yoksa, web kameralarına baş vurabilirsiniz.

Öncelikle bir ya da birkaç web kamerasına sahip olmanız gerekiyor. Bu kameraları gerekli noktalara yerleştirdikten sonra, hepsini aynı anda kullanmanızı sağlayan bir yazılıma ihtiyacınız olacak. Bu noktada SupervisionCam isimli yazılımı tercih edebilirsiniz.

SupervisionCam, aynı anda birçok farklı görüntü yakalama cihazını kontrol etmenizi sağlayan oldukça ilginç bir yazılım. Örneğin dört farklı web kamerasını tek bir ekranda izleyebilir,

bununla birlikte TV kartı ve video kameralarını da bu ekrana dahil edebilirsiniz. Kullanıcılara önceden tanımlanmış belli aralıklarla görüntü yakalama imkanı sağlayan SupervisionCam, aynı zaman-

da harekete duyarlı bir şekilde de çalışabiliyor. Eğer bilgisayara bağlı kameralardan herhangi birisi hareket algıarsa, görüntü yakalama işlemi de otomatik olarak başlatılıyor. Bu yazılım hakkında ayrıntılı bilgileri www.supervisioncam.com adresinde bulabilirsiniz.

Daha profesyonel bir güvenlik sistemi için X10 imzasını taşıyan kamera çözümlerine göz atmanızda yarar var. X10, özellikle güvenlik kameraları ile yıllardır en çok dikkat çeken şirketlerin başında geliyor. X10'un kullanıcılarına sunduğu çözümler arasında evinizin kapısına yerleştirilecek tek bir kamera bulabileceğiniz gibi, birçok kameradan oluşan gelişmiş sistemlere rastlamanız da mümkün. Üstelik kameraların kablo lu ya da kablolu olmaması gibi detayları belirlemek de yine sizin elinizde.

EN BASİT GÜVENLİK SİSTEMİ: SupervisionCam ile birçok kamerayı aynı anda kontrol etmeniz mümkün.

Web kameraları

FARKLI GÖRÜNÜM: Compaq'ın web kamerası alışıldık tasarımlardan farklı.

yor. Eğer karşıdaki bilgisayarın IP numarasını biliyorsanız, bu numara üzerinden bağlantı kurmanız mümkün. Böylece hem direkt olarak istediğiniz arkadaşınızın bilgisayarına bağlanabilir, hem de rahatsız edici veya cinsel içerikli mesajlardan kurtulabilirsiniz.

Görüntülü sohbet için: Microsoft'tan NetMeeting

Görüntülü sohbet için ihtiyacınız olan sadece küçük bir web kamerası değil. Herhangi bir sunucuya bağlanmak ya da diğer bir bilgisayarla bağlantı kurmak için kamerayla birlikte kullanılmalı bir sohbet yazılımına da ihtiyacınız olacak. Görüntülü sohbet yazılımları arasında Microsoft'un NetMeeting'i ayrı bir yere sahip. Günümüzde web kamerası olan kullanıcıların yarısından çoğu NetMeeting'i tercih ediyor. Ancak bu durumun altında yatan asıl neden yazılımın başarısı değil. NetMeeting'in Windows XP ile birlikte geliyor olması, neden yoğun olarak kullanıldığını da net bir şekilde ortaya koyuyor.

NetMeeting'i ilk kez çalıştırdığınızda öncelikle adınız ve soyadınız gibi kişisel bilgileri girmeniz gerekli. Hemen ardından yazılım kameranızı algılıyor ve gerekli ayarlar yapılıyor. Bu ayarlar arasında ışık oranı ve ses seviyesi gibi seçenekler yer alıyor. Eğer bir mikrofona sahipseniz, görüntünüzle birlikte sesinizi de karşı tarafa iletme şansınız var. Ses seviyesi de, göndereceğiniz sesin şiddetini temsil ediyor.

Tüm ayarlar tamamlandığında NetMeeting'in ana ekranı ile karşı karşıya kalacaksınız. Bu noktada iki farklı alternatifte sahipsiniz. İsterseniz karşı taraf- taki bilgisayarın IP'sini yazarak P2P

bağlantısı kurabilir, isterseniz de bir sunucuya bağlanıp sohbet etmek istediğiniz kişileri seçebilirsiniz. Herhangi bir sunucuya bağlandığınızda karşınızda o sunucuya bağlanmış diğer kullanıcıların listesi çıkacak. Bu listede kimlerin kameraya ve mikrofona sahip olduğunu da görebilirsiniz. Eğer karşı tarafın kamerası yoksa görüntü gönderen tek taraf siz olacaksınız. Başka bir deyişle, karşı taraf sizi görebilecek, ancak kendi görüntüsünü size gönderemeyecek.

Ses ve görüntünün yanında beyaz tahta desteği de sunan NetMeeting, masaüstü paylaşımı gibi ilginç özelliklere de sahip. Ancak resimli mesaj göndermek ve almak, ne yazık ki NetMeeting ile mümkün değil.

Web kameralarının sunduğu ekstra özellikler

Web kameralarının büyük kısmı, aynı zamanda küçük bir dijital fotoğraf makinesi olarak da kullanılabilir. Yeni nesil kameraların birçoğu, sahip oldukları deklanşör sayesinde, arabirim bağlantısına ihtiyaç duymadan da fotoğraf çekimi yapabiliyorlar. Aynı şekilde saniyede 25 karelik kısa filmler çekmeniz de mümkün. Ancak tüm bunları yaparken yüksek çözünürlük oranlarına ulaşmayı da beklemeyin. Küçük bir web kamerası ile çekeceğiniz fotoğrafların çözünürlüğü, çoğu zaman 1.280x1.024 ya da 1.024x768 pikseli geçmeyecektir. Film-

ler içinse bu rakam 640x480 piksel ile sınırlı kalıyor. Bilgisayardan bağımsız olarak fotoğraf çekebilen web kameraları arasında dahili flaş sahip olan modellere de rastlayabilirsiniz. Bu flaş yardımıyla ışığın yetersiz kaldığı ortamlarda bile çekim yapabiliyoruz.

Bu tip kameralar, yapılan çekimleri çoğu zaman dahili belleklerinde saklıyorlar. Ancak dahili bellek kapasitesi,

FLAŞ DESTEĞİ: Işığın yetersiz olduğu ortamlarda fotoğraf çekerken en büyük yardımcılarınız, kamera üzerindeki flaş olacak.

genellikle düşük tutuluyor. 4 – 16 MB'lık dahili bellek, çekilen fotoğraf ve filmlerin düşük çözünürlüklerde olacağı düşünülürse yeterli gibi görünebilir. Ancak yeni nesil ürünlerin üzerinde bir de bellek kartı girişine yer veriliyor. Eğer dahili bellek sizin için yeterli değilse, bu girişe uygun bir bellek kartı yerleştirerek bellek kapasitesini arttırabilirsiniz.

Son olarak OCR (karakter tanıma) özelliğine sahip web kameralarından bahsetmekte de yarar var. Daha çok tarayıcılarla birlikte anılan bu özellik, herhangi bir resim dosyası üzerindeki metinleri bularak Word belgesi haline getirebiliyor. Eğer bir tarayıcınız varsa, tarayacağınız bir kitap sayfasını OCR yazılımı ile açabilir ve metinleri kelime işlemcinize aktarabilirsiniz. Web kameralarında da sistem aynı şekilde işliyor. Ancak bu kez sayfanın taranması yerine kamera tarafından algılanması gerekli. Algılanan sayfa yine OCR yazılımı tarafından gözden geçiriliyor ve içerdiği metinler ayrı bir dosya şeklinde kaydediliyor. ■

Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr

BİR NUMARALI SEÇENEK: Microsoft'un NetMeeting'i, görüntülü sohbet için en çok kullanılan yazılım alternatifi olarak dikkat çekiyor.

İÇİNDEKİLER

105

Fare
Logitech MX 700
Optik Sürücü
MSI X48 Kombo Sürücü
Dijital Video Kamera
Panasonic SV-AV20

106

Sabit Disk
Seagate Momentus
WebCam
GenX X-eye
WebCam
Creative WebCam
Notebook

108

MP3 Çalar
Archos Jukebox FM
Recorder
DVD Yazıcı
LiteOn LDW-401S
Ekran Kartı
Creative Blaster 5
RX9800 Pro

110

PC Sistemi
Exper Diamond 400
Klavye + Fare Seti
A4Tech Rechargeable
Wireless Desktop
MP3 / CD Çalar
Napa DAV-396

112

Video İşleme Aygıtı
Canopus MPEG Pro emr
Yarış Gidonu
Ducati Corse
DVD Yazıcı
Teac DV-W50D-PUK

114

Dijital Fotoğraf Makinesi
HP Photosmart 945

116

Mobil Oyun Konsolu
Nokia N-Gage

Yeni Donanım TESTLERİ

Bilgisayar piyasasına her ay yeni ürünler katılıyor. CHIP Test Merkezi olarak, bu ürünleri mümkün olduğunca tanıtmayı hedefliyoruz. Her ay bu sayfalarda yeni ve ilginç donanım ürünlerinin incelemelerini bulabilirsiniz.

■ Senenin bitimine sadece günler kaldı artık. Bu, yılbaşı dolayısıyla hediye trafiğinin ve doğal olarak birçok üretici için de satışların artması anlamına geliyor.

Test merkezimize bu ay da yine birbirinden ilginç ürünler geldi. Örneğin Nokia'nın tüm dünyada kendisinden söz ettiren N-Gage ürünü gibi. 150 milyon adet satılan Gameboy'a rakip çıkan N-Gage, bir cep telefonundan çok oyun konsolu olarak lanse ediliyor. Bunda da pek haksız sayılmaz doğrusu, çünkü Tomb Raider veya Tony Hawk gibi beğenilen oyunları oynamak ancak bu tür bir cihazda mümkün olabilirdi. Güçlü telefon özellikleriyle diğer telefonların yanında da kendini ezdirmeyen N-Gage'in, oyun oynarken veya radyo dinlerken telefon özelliğini kapatabilmesi en çok tuttuğumuz özellik. Kısaca

tek bir cihazda oyun oynamak, radyo ve MP3 dinlemek isteyen kullanıcılar için N-Gage gayet doğru bir seçim. Beğenimizi kazanan diğer bir ürün ise HP'nin yeni dijital fotoğraf makinesi oldu. Oldukça ilgi gören Photosmart 850'den sonra Photosmart 945 ile karşımıza çıkan HP; 56X zum, ortam ışığına göre kendisini ayarlama ve 5.3 megapiksel çözünürlük özelliklerine sahip bu ürün ile bir kez daha beğenimizi kazanmayı toplamayı başardı. Ama bizi asıl şaşırtan, cihazın dijital flaş özelliği oldu. Bu yeni teknoloji sayesinde Photosmart 945 açık renkli ortamları daha da aydınlatarak daha iyi bir ışık ve gölge dengesi sağlayabiliyor. Bu iki ürün ve birçokları hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek için ilerleyen sayfalara bir göz atmanız yeterli.

Ecevit Bıktım, ecevitb@chip.com.tr, (MCSA+MCSE)

DEĞERLENDİRME

Donanım test sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandırarak bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı".

Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz. Bu yeni puan sistemini ürünleri daha kolay

değerlendirip sıralandırmak için uygun gördük. Böylece puanlandığımız ürünleri başka ürünler ile kıyaslayıp size göre bir alternatif oluşturup oluşturmadığını belirleyebilirsiniz. Ürünlerin teknik verilerini ayrıca bir kutu halinde vermemizin sebebi ise, ürünler arasında karşılaştırmayı kolaylaştırmak. Burada test edilen ürünler, eğer puanları tutarsa her ay güncellediğimiz TOP 10 listelerimizde yer alabilecekler. Bu sayede piyasada bulunan en iyi 10 ürünü bir bakışta görebilirsiniz. Top 10 listelerinin tamamına www.chip.com.tr adresinden de ulaşabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/donanim adresinde bulabilirsiniz.

Donanım Testi

Fare

LOGITECH MX 700

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Hızlı Sistem
BİLGİ İÇİN (212) 671 10 71
FİYAT 90 EURO + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim USB, Fast RF
Tuş sayısı 3 +5 adet
Kaydırma tekeri var
Teknolojisi Optik
Optik algılayıcı 30x30 piksel
Sanıyedeki tarama hızı 5250

Optik Sürücü

MSI X48 KOMBO SÜRÜCÜ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Multimedya
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46
FİYAT FİRMAYI ARAYINIZ

TEKNİK VERİLER

Arabirim IDE/ATAPI
CD-R/RW 48X/24X
DVD-ROM 16X
CD-ROM 48X
Önbellek 2 MB
Yazma koruması SuperLink

Dijital Video Kamera

PANASONIC SV-AV20

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Tekofaks
BİLGİ İÇİN (212) 210 69 00
FİYAT 408 EURO + KDV

TEKNİK VERİLER

Sensör 300.000 piksel
Çözünürlük 640 x 480
Bellek 32 MB
Bellek yuvası SD
Boyut 62 x 26 x 75 mm
Ağırlık 119 gr

KRİTİK KARŞILAŞMALARDA KAZANAN

SİZ OLUN: Oyun meraklıları, Logitech markasını yakından tanırlar. Değişen oyun türleri ve yapıları yüzünden artık oyunların yüzde doksanı sadece klavye ve fare ile oynanıyor ve bu yüzden de oyun severler artık ortalamanın üstünde olan ürünlere rağbet ediyor. Profesyonel oyuncuların özellikle fare konusunda sergiledikleri ihtimamın sebebi, oyunlardaki performansı doğrudan etkiliyor olması. Dolayısıyla, kritik bir karşılaşmada maçı kimin kazanacağını farenizin kalitesi belirleyebilir. Biz de bu özellikten yola çıkarak geniş bir ürün seçeneğine sahip olan Logitech'in, oldukça ilginç bulduğumuz MX700 ürününü inceledik. Logitech MX 700 sadece sağ ele oturan bir yapıya ve standart tuşlara ek olarak beş adet fonksiyon tuşuna sahip olan bir fare. Kablosuz iletişim teknolojisi ile haberleşen MX700, ek bir Docking Station sayesinde otomatik olarak şarj edilebiliyor.

SONUÇ: Hem performans hem de üretim kalitesi en üst noktada olan MX700, aynı başarıyı ne yazık ki fiyat politikasında göstermiyor.

- + Mükemmel optik performans ve üretim kalitesi
- + Fast RF teknolojisi ile haberleşme
- Yüksek fiyat

DEĞİŞTİRİLEBİLİR KAPAKLI: Kombo sürücüler birden çok sürücüye gerek bırakmadıkları, az yer kapladıkları ve daha ekonomik oldukları için kullanıcılardan rağbet görüyorlar. Özellikle MiniPC'lerin yaygınlaşması da kombo sürücülerin popülerlik kazanmasında etkili bir sebep. MSI'nın X48 adlı yeni kombo sürücüsü CD ve DVD okuyabilmesinin yanı sıra CD de yazabiliyor. Her ne kadar çoğu zaman teknik özelliklerin gölgesinde kalsa da, sürücü alırken dikkat edilmesi gereken özelliklerden birisi de dış görünüm olmalı. Zira farklı renkte bir optik sürücü, kasanızın görünümünü bozabiliyor. MSI X48'in kutusunda ürüne takılabileceğiniz 2 farklı kapak çıkıyor. Böylece ürünü hem koyu hem de açık renk kasalar ile kullanabilmeniz mümkün oluyor. Açma kapama tuşu, aynı zamanda bir LED lambası. DVD okurken yeşil, CD okuyup yazarken de mavi yanması donanımına hoş bir görünüm katıyor. Hem yatay hem de dikey olarak monte edilebilen MSI X48'in teknik özellikleri de her kullanıcıya hitap ediyor.

SONUÇ: Bir kombo sürücüde aradığımız her özellik bu sürücüde bir araya geliyor.

- + İki farklı renk kapak
- + Overburn desteği
- + 800 ve 870MB'lık CD'leri destekliyor

HIGHTECH OYUNCAK: Tek bir cihazda fotoğraf, video ve ses kaydının yanı sıra MP3 dinlemeye ne dersiniz? Olmaz demeyin, Panasonic'ın yeni ürünü olan SV-AV20 ile tüm bunları yapmak mümkün. Üstelik cebe sığan ergonomik yapısı ile her an ve her yerde yanınızda olmak kaydı ile. Hemen söyleyelim. SV-AV20 profesyonel ihtiyaçları karşılamak için tasarlanmış bir ürün değil. Zaten kameranın 300.000 piksellik çözünürlük değeri bunu en iyi şekilde gösteriyor. Dolayısıyla SV-AV20'yi büyükler için tasarlanmış bir oyuncak gibi görmek gerekiyor. Ne de olsa cihazın üzerinde bir flaş ve 2 inçlik bir LCD ekran yer alıyor. Fotoğraf çekmenin yanı sıra 180 derece dönebilen LCD ekranı ile MPEG4 formatında video kaydı da yapabilen bu ürün, 32 Mbyte'lık hafızası ile bu kayıtları saklayabiliyor. SV-AV20'nin karanlık ortamlarda pek iyi bir kalite yakalayamadığını söylemeliyiz. Aynısı video kayıt için de geçerli. Işıklı ortamlarda da ortalama kalitenin altında.

SONUÇ: Birçok fonksiyonu üzerinde barındıran Panasonic, fazla beklentisi olmayan kullanıcılar için oldukça eğlenceli bir ürün.

- + Fonksiyonlar tek bir cihazda toplanmış
- + Kullanımı kolay ve oldukça küçük
- Görüntü kalitesi vasat

Sabit Disk**SEAGATE MOMENTUS**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS -

FİRMA Datagate
BİLGİ İÇİN (212) 321 41 41
FİYAT FİRMAYI ARAYINIZ

TEKNİK VERİLER

Arabirim	Ultra ATA/100
Kapasite	40 GB
Bellek	8 MB
Dönüş hızı	5400 rpm
Disk sayısı	1
Kafa sayısı	2

WebCam**GENX X-EYE**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Infronic
BİLGİ İÇİN (216) 317 96 50
FİYAT 25 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Algılayıcı	CMOS
Arabirim	USB
Çözünürlük	350 x 288 piksel
Renk derinliği	24 bit
Bellek	yok
İ. sistemi	Windows 98, Me, XP, 2000

WebCam**CREATIVE WEBCAM NOTEBOOK**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Koyuncu, Kont, Multimedya*
BİLGİ İÇİN (216) 522 99 00
FİYAT 66 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Çözünürlük	640 x 480 piksel
Sensor	CMOS
Bellek	yok
Mikrofon	yok
Arabirim	USB
İ. sistemi	Windows 98, Me, XP, 2000

SESSİZ, DAYANIKLI VE ÇOK HIZLI: Dizüstü bilgisayarlarda, yüksek dönme hızından dolayı fazlaca güç çeken ve pil ömrünü azaltan sabit diskler genellikle tercih edilmez. Anlaşılan Seagate, Momentus isimli yeni ürünüyle bunu değiştirmeye kararlı, çünkü 5400 rpm dönüş hızına sahip olan bu ürün ancak 4200 rpm'lik bir dizüstü PC diski kadar güç çekiyor. Momentus'un özellikleri elbette bununla sınırlı değil. SoftSonic akışkan dinamik motor ve yeni QuietStep ramp load (okuyucu kafa konumlandırma mekanizması) teknolojisi ile daha dayanıklı ve sessiz çalışabilmesi de Momentus'un artı özelliklerden. Dizüstü sistemlerinde pilden sonra ikinci önemli özelliğin sessiz çalışma olduğunu düşünürsek, Seagate'in bu ürünle ne derecede etkili olacağını varın siz hesaplayın. Ayrıca disk kullanılmadığı zaman kafaların güvenli bir şekilde ayrı durması ve 225 G'lık darbelere dayanıklı olması da güvenilirlik bakımından büyük avantajlar sağlıyor.

SONUÇ: Testlerde oldukça iyi bir performans gösteren Momentus, gerek düşük güç tüketimi gerekse de sessiz çalışması ile ilgi çekiyor.

- + Yüksek performans
- + Sessiz çalışıyor ve düşük güç tüketiyor
- + 8 MB ön bellek ile yüksek veri aktarımı

DİZÜSTÜNDE WEBCAM KEYFİ: Video ve resimlerinizi anında yaratmaya, sonra da arkadaşlarınıza, sevdiklerinize yollamaya ne dersiniz? Kulağa hoş geliyor, değil mi? Genx X-eye ile bunu yapmak adeta çocuk oyuncağı. Size tek düşen ürünü bilgisayarınıza takmak, yazılımları bilgisayarınıza kurmak ve tek bir tıklamayla video veya resimleri çekmek. Dizüstü kullanımı için tasarlanan X-eye, gerek hafifliği gerekse ergonomik boyutları ile büyük bir avantaj sağlıyor. Buna ek olarak özel ayağı sayesinde PC sistemlere bağlanabilmesi, USB kablosunun uzun olması ve durağan görüntüleri yakalamak için üzerinde ayrıca bir tuş bulundurması gibi, takdir ettiğimiz özellikleri de var. Fakat yazılım desteğinin kısıtlı olması bu ürünün zayıf noktalarından birini oluşturuyor. Bir diğer dezavantajı da çözünürlük ve renk kalitesinin orta seviyelerde seyretmesi teşkil ediyor. Bunun önde gelen nedeni X-eye'nin 350 x 288 piksel çözünürlüğünün üstüne çıkamaması ve ışıklandırmanın düşük olması.

SONUÇ: Ürün, ergonomik yapısı ve hafif ağırlığının yanı sıra değişik gövde yapısı ile dizüstü sistemlerine uyumlu.

- + Uygun boyutlu ve hafif
- Görüntü kalitesi orta kalitede
- Yazılım desteği zayıf

KALEM PİL BOYUTUNDA WEBCAM: Başarılı multimedya çözümleri ile tanıştığımız Creative, dizüstü bilgisayar kullanıcıları için minik bir WebCam ile karşımıza çıkıyor. Creative Web Cam Notebook olarak adlandırılan, 58x42x25 mm boyut ve 40 gram'lık bir ağırlık değerine sahip olan bu yeni ürün her ne kadar bir kalem pile benzese de, saniyede 30 kare yakalayabilmesi ile ilgi çekiyor. Sahip olduğu klips sayesinde dizüstü PC'nizin ekranının üst kısmına tutturulan Creative'de, sabit görüntü çekimleri için bir tuş bulunmaması bizi şaşırttı doğrusu. Neyse ki bu çok da sorun değil, zaten ürün ile birlikte verilen yazılımı kurduğumuzda birçok fonksiyona otomatikman erişebiliyorsunuz. Creative ile birlikte gelen yazılımın kullanımı oldukça basit olsa da, ürünün genel görüntü kalitesi beklentilerimizi karşılamakta yetersiz kaldı. Ne yazık ki otomatik ayarlardan manuel ayarlara geçmemiz de kar etmedi ve durum pek değişmedi.

SONUÇ: Başarılı bir ergonomiye sahip olan Web Cam Notebook, fazla beklentisi olmayan dizüstü kullanıcılar tarafından tercih edilmeli.

- + Ergonomik yapısı ile her dizüstü sisteme uygun
- + Yazılımın kullanımı oldukça basit
- Görüntü kalitesi vasat

* Kont tel: (216) 499 62 99,
Multimedya tel: (212) 479 46 46

MP3 Çalar

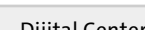

ARCHOS JUKEBOX FM RECORDER

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Dijital Center
BİLGİ İÇİN (212) 217 40 20
FİYAT 347 EURO + KDV

TEKNİK VERİLER

Bellek 20 GB
ID3 Tag Şarkıcı adı, şarkı adı, şarkı uzunluğu
Arabirim USB 2.0
Boyut 113 x 79 x 30 mm
Ağırlık 290 gr
Diğer Şarj edilebilir Li-Ion pil, FM Radyo

DVD Yazıcı

LITEON LDW-401S

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

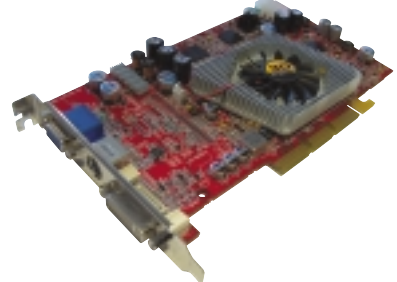
FİRMA Datagate
BİLGİ İÇİN (212) 321 41 41
FİYAT FİRMAYI ARAYINIZ

TEKNİK VERİLER

Arabirim ATA/IDE
DVD+R 4X
DVD+RW 4X
CD-R/RW 40X/24X
DVD-ROM 12X
CD-ROM 40X

CHIP TOP 10 | 7.Sıra

Ekran Kartı

CREATIVE BLASTER 5 RX9800 PRO

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Koyuncu
BİLGİ İÇİN (216) 522 99 00
FİYAT 445 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Chipset ATI Radeon 9800 Pro
Bellek 128 MB
GPU Frekansı 380MHz
Bellek Frekansı 680 MHz
Veriyolu AGP 2X/4X/8X
Diğer TV-Out ve DVI çıkışı var

MP3 DEPONUZ YANINIZDA: Özellikle flash bellekli MP3 çalarların kapasitesi size yeterli gelmiyorsa, Archos Jukebox FM Recorder ihtiyaçlarınıza cevap verebilir. 20GB kapasiteli bu taşınabilir sabit disk, USB 2.0 arabirimini kullandığı için CD'ler dolusu video ya da ses dosyasının hızlı bir şekilde aktarımına imkan sağlıyor. Yüksek bir ses kalitesi sunan Archos Jukebox'u sadece MP3 çalar olarak kullanmak cihaza haksızlık olur. Zira genel amaçlı bir harici sabit disk arıyorsanız bu ürün tam size göre. Line in girişi sayesinde harici ses kaynaklarından da kayıt yapabilen ürünün FM radyosu da olunca geriye pek bir eksik taraf kalmıyor doğrusu. Aklınıza hemen pil tüketimi konusu gelebilir, çünkü bu tür MP3 çalarların pil tüketimi konusunda tam bir canavar olduğu, bilinen bir gerçek. Öte yandan Archos Jukebox bu konudan da yüzünün akıyla çıkıyor. Zira dahili Li-Ion pil tam bir şarjın ardından 12 saat aralıksız müzik dinlemeniz mümkün.

SONUÇ: Yüksek ses kalitesi bir yana, 20GB'lık kapasitesi, FM radyosu, kayıt olanakları ve pil tüketimi konusundaki cimriliğiyle, Archos Jukebox FM Recorder beğenimizi kazandı.

- + Yüksek ses kalitesi
- + FM radyo
- + Yüksek kapasite

VERİ YEDEKLEME İÇİN BİREBİR: Veri yedeklemeye yarayan ve birçok firma tarafından kullanılan Zip Drive ya da Tape Drive ürünlerini çoğu son kullanıcı bilmez. Bunun başta gelen sebepleri, sözünü ettiğimiz ürünlerin gayet pahalı, yazma hızlarının da bir hayli yavaş olması. Avantajları ise, son kullanıcı tarafından sıkça tercih edilen CD-R medyalarından daha fazla bilgi depolayabilmeleri. Yakın bir geleceğe kadar böyle olan durum, tek bir boş DVD'ye 4.7 GB sığdırabilen DVD yazıcıların çıkmasıyla birlikte, değişmeye yüz tuttu. Bu ay sizlere tanıtacağımız LiteOn LDW-401S de bu yazıcılardan biri. DVD+R medyalarını 4X hızında kopyalayabilen LDW-401S, DVD+RW medyalarını da aynı hızda kopyalayarak kendisini benzer ürünlerden ayırıyor. Ayrıca CD yazmada da oldukça iyi değerlere sahip olması LiteOn'a, rakiplerine göre büyük bir avantaj sağlıyor. Ürünün bir dezavantajı varsa, o da çoklu format yazabilen rakiplerinin aksine, sadece DVD+R/RW yazma standardını desteklemesi.

SONUÇ: Yazma hızında oldukça iyi değerlere ulaşabilen LiteOn, bu özelliğini genel performansa da yansıtıyor.

- + Yüksek hızda DVD+RW ve CD yazma
- + Mini PC'ye uyumlu tasarım
- Çoklu format desteği yok

ATI İMZALI CREATIVE: Creative'in ekran kartı piyasasına geri döndüğünü geçen ay söylemiş; hatta bize gelen ve daha çok giriş seviyesi sistemler için düşünülen ATI Radeon 9200 grafik yonga setli ekran kartını sizler için incelemiştik. Bu ay da sıra Creative'in oyun çılgınları için tasarladığı ve ATI 9800 Pro yongasını barındıran Blaster 5 RX9800 Pro'ya geldi. Birçoğumuzun bildiği gibi, 9800 Pro, 9700Pro'nun geliştirilmiş sürümü. Burada yapılan değişiklik, Vertex ve Pixel Shader fonksiyonlarını bir üst seviyeye (ver. 2.1) taşımak. Ayrıca dahil edilen HyperZ III teknolojisi ile bellek bant genişliği saniyede 22.4 Gbyte'lık bir değere kadar yükseliyor. Radeon 9700'de bu değer 19,8 Gbyte/saniye olduğunu düşünürsek Radeon 9800 Pro'nun bir hayli geliştiğini söyleyebiliriz. Gerçekleşen değişimler bununla da sınırlı değil; bellek ve chip frekans değerleri de yükseltilmiş, entegre edilen bir F-Buffer sayesinde daha büyük yazılım kodları da işlenebilir hale getirilmiş.

SONUÇ: Oyunlarda yüksek performans, multimedia uygulamalarında da maksimum verimlilik için oldukça başarılı bir seçenek.

- + Yüksek performans değerlerine sahip
- + TV-Out çıkışı ve DVI çıkışı var
- Sürücülerden başka yazılım verilmiyor

PC Sistemi**EXPER DIAMOND 400**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Datateknik
BİLGİ İÇİN (212) 288 17 65
FİYAT **1436 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Anakart Asus P4P800
İşlemci P4 3 GHz 800 FSB
Bellek 512 MB DDR 400
HDD 120 GB Western Digital SATA
Optik sürücüler 16X DVD, 52 X CD-RW
Monitör 19" LG F900B

Klavye + Fare Seti**A4TECH RECHARGEABLE WIRELESS DESKTOP**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Mascom, Multimedya*
BİLGİ İÇİN (212) 321 17 00
FİYAT **39 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

Arabirim PS/2, USB, RF
Alıcı 2 Kanal, 255 ID
Teknolojisi Optik
Çözünürlük 800 DPI
Saniyedeki tarama hızı 1000-2300 fps
Haberleşme mesafesi 2 metre

MP3 / CD Çalar**NAPA DAV-396**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Hızlı Sistem
BİLGİ İÇİN (212) 671 10 71
FİYAT **89 \$ + KDV**

TEKNİK VERİLER

MP3 ESP 480 saniye
CD ESP 160 saniye
LCD ekran Kablo kumanda üzerinde
Güç tüketimi 2 şarj edilebilir Pil ile 12 saat
Boyut 134 x 135 x 18.4 mm
Ağırlık 150 gr

OYUN TUTKUNLARININ YENİ GÖZDESİ:

İyi bir işlemci ile çalışabilecek bir anakart ve ona uygun bir bellek seçmek, birçok kişi için oldukça kafa karıştırıcı bir iştir. Bunun nedeni, piyasada oldukça fazla sayıda ürün bulunması ve bunların zaman zaman birbirlerine uyumsuz olması. Dolayısıyla, bu tür işlemlerle uğraşmak istemeyen kişiler için en mantıklı seçim hazır bir sistem almak. Bu ay inceleme fırsatı bulduğumuz Exper'in Diamond 400 sistemi, yukarıda sözünü ettiğimiz ihtiyaca başarılı bir şekilde karşılık veren bir çözüm. 3GHz hızında çalışan, 800 MHz FSB'li Pentium 4 işlemcisine sahip olan Diamond 400, bileşenlerin seçimi ile hemen göze çarpıyor. Örneğin Asus'un i865PE yonga setli anakartı, 512 MB'lık DDR-400 bellek modüllerinin entegrasyonu ve 120 GB'lık bir SATA disk çalıştırılması sistemin güçlü olduğu sinyallerini veriyor. 300 Watt'lık kasa sistemi ve multimedya tutkunları için TV-Out'lu ATI Radeon 9800 Pro ekran kartı yer alması da cabası.

SONUÇ: Yüksek performansa sahip olması, ürünü çok yönlü bir sistem haline getiriyor. Oyun ve multimedya uygulamaları için rahatlıkla kullanılabilir.

- + Yüksek performans
- + En son teknolojiyi içeriyor
- + Donanım bileşenleri başarılı seçilmiş

KABLOSUZ FARE VE KLAVYE: Klavye ve fare, artık evlerin teknoloji merkezi haline gelen bilgisayarlar için hayati önem taşıyor. Örneğin salonunuzdaki TV'ye bağlı bir PC'yi koltuğunuzdan kontrol edebilmeniz için kablosuz bir klavye ve farenin büyük bir kolaylık ve rahatlık sağladığı aşikar. Keza işyerinde de bir sunum yaparken bilgisayar başına çakılıp kalma problemini bu sayede aşabilirsiniz. A4Tech'in seti, kablosuz multimedya klavye ve optik kablosuz fareden oluşuyor. USB portundan sisteme takılan alıcı, aynı zamanda kutudan çıkan iki adet pili şarj ediyor. Böylece bataryasız kalma problemi de ortadan kalkıyor. Klavyede 23 adet programlanabilir tuş ve bir adet tekerlek bulunuyor. Ayrıca tuşların A şeklindeki yerleşimi, el ve bilek rahatsızlıklarına engel oluyor. 3 tuşlu ve tekerlekli optik fare 800 DPI çözünürlüğe sahip. Ayrıca radyo alıcısı klavye ve fareden ayrı ayrı frekans almıyor. Fare klavyeye, klavye de alıcıya gönderiyor. Bu tek yönlü iletişim, oyunlar gibi çözünürlüğün önemli olduğu durumlarda performans kaybını engelliyor.

SONUÇ: Her yönüyle başarılı bu ürünün klavyesine alışmak biraz zaman alıyor.

- + Alıcı pil şarj edebiliyor
- + Ergonomi ve yüksek çözünürlük
- 2 metreden uzakta çalışmıyor

* Multimedya tel: (212) 479 46 46

HAFİF VE İNCE MP3 CD KEYFİ: Hem yanınızda taşıyabileceğiniz, hem de bir ses sistemine bağlayarak kaliteli çıkış alabileceğiniz bir müzik çalar sahibi olmak eskiden bir hayaldi belki, ama artık teknolojinin hayatımıza soktuğu gerçekliklerden sadece biri. MP3 ve müzik CD'lerini çalabilen Napa DAV-396, oldukça ince tasarımı sayesinde benzerlerinden daha rahat taşınabiliyor. İki adet şarj edilebilir Ni-MH çubuk pil ile birlikte yaklaşık 12 saat aralıksız çalabilen ürün, kutudan çıkan adaptör ile kolayca şarj edilebiliyor. Yeni nesil MP3/CD çalarlarda ihmal edilmeyen kablo kumandalar kulaklık ile MP3/CD çalar arasına takılıyor. Kumanda üzerindeki LCD ekran ve tuşlar sayesinde ile sesi açıp kırmak, çalan parçayı değiştirmek, kalan batarya durumunu öğrenmek gibi işler yapılabilir. Napa'da unutulmuş tek şey ise ürünün üzerinde bir LCD ekran. Bu da kablo kumanda kullanımını zorunlu kılıyor. Buna karşın kılıf ve şok koruması var.

SONUÇ: Daha fazla format desteği olabildi ve ürün üzerine LCD ekran konmamış. Ancak ID3 desteği ve şarj edilebilir piller, ürünün gözden kaçmaması gereken özellikler.

- + Hafif ve ince
- + Kablo kumanda mevcut
- MP3/CD çaların üzerinde LCD ekran yok

Video İşleme Aygıtı

CANOPUS MPEG PRO EMR

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Computorium
BİLGİ İÇİN (212) 320 88 20
FİYAT 570 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim USB 1.1/2.0
Bağlantılar (Giriş) S-Video (Y/C), Stereo RCA
Bağlantılar (Çıkış) yok
Video Çözünürlüğü 720 x 480 NTSC/PA
Video Bitrate 15Mb/Saniye
İşletim Sistemi Windows XP/2000

Yarış Gidonu

DUCATI CORSE

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA ATM Bilgi Sistemleri
BİLGİ İÇİN (212) 631 33 40
FİYAT 39 \$+ KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim USB, Oyun portu
Tuş sayısı 15 adet programlanabilir
Açı değeri 90 derece
Birlikte gelen oyun yok
Yapı Lastik kaplı kollar
Diğer Ayak eklentileri

DVD Yazıcı

TEAC DV-W50D-PUK

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA SKY
BİLGİ İÇİN (212) 225 68 08
FİYAT 345 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Ara birim USB 2.0
DVD+R/RW 4X/2.4X
DVD-R/RW 4X/2X
CD-R/RW 16X/10X
DVD-ROM 12X
CD-ROM 32X

VIDEO PRODÜKSİYONUN YENİ ADI: Canopus MPEGPRO, donanım bazlı MPEG-1 ve MPEG-2 kodlama ve DVD işleme özelliğine sahip olan harici bir video işleme cihazı. MPEG kodlamayı gerçek zamanlı olarak gerçekleştiren Canopus'un aynı zamanda çeşitli filtreleme fonksiyonlarını da içermesi ilgi çekiyor. Bu sayede DVD veya VCD yaratmak adeta çocuk oyuncağına dönüşüyor. Ulead DVD Workshop SE yazılımı ile güçlendirilen Canopus, videolar içine çeşitli menüler, alt yazılar ve etkileşimli efektler ekleyebiliyor. Buna modern filtre teknikleri de eklenebiliyor ve sonuçta, tek bir tuşla oluşturulan videolar CD ya da DVD medyalarına yazılabilir. Her şey iyi ve güzel görünse de Canopus MPEGPRO'yu kullanmak için iyi bir sisteme ihtiyaç duyulduğunu da söylememiz gerekli. Örneğin PIII 866 MHz'in altındaki sistemlerle pek bir verim alınmıyor; sistemin işlem gücünün artması ile birlikte cihaz da daha performanslı çalışmaya başlıyor.

SONUÇ: Güçlü bir sisteminiz varsa video işleme süresini oldukça kısaltan Canopus, bu sayede oldukça başarılı.

- + Firewire yerine USB 2.0 ile daha geniş bir destek sunuyor
- + Geniş yazılım desteği
- Güçlü bir sistem istiyor, fiyatı da yüksek

MOTOSİKLET YARIŞLARI ARTIK DAHA HEYECANLI: Yarış oyunları için üretilen özel donanımlar, oyun severlere daha fazla keyif alma şansı sunuyor. Örneğin araba yarışları için bu özel donanım, artık bir set halinde pedalları ve vitesiyle birlikte gelen bir direksiyon oluyor. Tanıtacağımız Ducati Corse adlı ürün ise motosiklet yarışlarını sevenler için ideal bir yarış gidonu. Ducati tarafından tasarlanan bu ürün, gerçekçilik yönünden oldukça başarılı bir görünüme sahip. Fren ve gaz kolu da tıpkı gerçekten motosiklet kullandığınız havasını veriyor. Üç farklı şekilde kullanabileceğiniz Ducati Corse, istenilirse ayak eklentileri ile bir masaya ihtiyaç duyulmadan da çalıştırılabilir. Ayak eklentileri ile oturduğunuz sandalyeye ayaklarınız yardımıyla sabitlenebilir. Ürün, masaya ise altındaki vantuzlar ile tutturuluyor. Ducati Corse üzerinde, oyunlarda gerekebilecek her türlü fonksiyonu yerine getirebileceğiniz 15 adet programlanabilir tuş yer alıyor.

SONUÇ: 90 derecelik dönüş açısı, lastik kaplı kollar, üç farklı kullanım şekli ve ayak eklentilerine karşın tek hayal kırıklığı, kutudan bir oyun çıkmaması.

- + 15 programlanabilir tuş
- + İster USB ister oyun portu bağlantısı
- + Üç farklı kullanım açısı

ÇOKLU FORMAT DVD YAZICISI: Piyasada birçok DVD yazma formatı olması ve bunlarda hala bir standartlaşmaya gidilmemesi, doğaldır ki çok sayıda kullanıcıyı çekimsiz davranmaya zorluyor. Geliştiriciler arasında yaşanan bu format savaşına katılmak istemeyen birtakım üreticiler de, kararsız kalan kullanıcıları cezbedecek farklı çözümler sunuyorlar. Bu konuda en etkili çözümlerden biri, tek tek standartlarla uğraşmak yerine tüm standartları tek bir cihazda birleştirme fikri. TEAC DV-W50D, çoklu format desteği sunan bu tür DVD yazıcılarından biri. Bu yüzden DV-W50D ile ister DVD-R/RW isterseniz de DVD+R/RW biçimlerindeki boş DVD'leri istediğiniz bilgilerle doldurmanız mümkün. Dahası, harici bir ürün olan ve USB 2.0 arabirimini destekleyen DV-W50D, Mac desteği de sunuyor. DVD ve CD yazma performansını oldukça başarılı bulduğumuz TEAC, yakından bakıldığında Pioneer'in DVD yazıcısına çok benziyor. Hatta bu ürünlerin aynı üretim bandından çıkmış olması bile mümkün.

SONUÇ: TEAC, başarılı bir yazma performansının yanı sıra çoklu format desteği ile ön plana çıkıyor.

- + IDE DVD yazıcılar kadar başarılı
- + Çoklu format desteği
- Büyük boyutlu, taşınabilirliği az

Dijital Fotoğraf Makinesi

AYIN ÜRÜNÜ
CHIP
12/2003

HP PHOTOSMART 945

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	HP Türkiye
BİLGİ İÇİN	(212) 579 79 79
FİYAT	535 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Sensör	5.3 Megapiksel
Çözünürlük	2.608 x 1.952 piksel
Bellek	32 MB
Bellek yuvası	SD/MMC Card
Boyut	123 x 85 x 85 mm
Ağırlık	300gr (pilsiz)

İSTEKLER KARŞILIKSIZ KALMAYACAK:

Yazıcı ve tarayıcı derken dijital fotoğraf makinesi pazarına da el atan HP, bu konuda da oldukça iddialı. Hatırlayanlar bilir, geçen aylarda yaptığımız dijital fotoğraf makinesi testimize HP, Photosmart 850 ürünü ile katılmış, bu ürün de gerek klasik tasarımı gerekse fiyatı ile oldukça ilimizi çekmişti. Üstelik performansı da gayet başarılıydı. Şimdilerde HP, yeni ürünü olan Photosmart 945 ile aynı ilgiyi yakalamayı hedefliyor ve bunu da fazlasıyla başarıyor. Çünkü ürünün üzerindeki fonksiyonlar sayesinde hem amatör kullanıcılar rahatlıkla işlerini görebiliyor, hem de otomatik fonksiyonları manuel ayarına getirmek sureti ile profesyonel kullanıcılar da 945'in marifetlerinden faydalanabiliyorlar. Ürünün her kesime hitap etmesi için 5.3 Megapiksel çözünürlüğüne sahip algılayıcı sensör ile 8X optik (37-300 mm/F2,8-3) ve 7X dijital zum özelliği entegre edilmiş.

Teknik detaylarına bakış

Siyah yapıda klasik tasarıma sahip olan Photosmart 945, kullanıcıya tam bir fotoğraf makinesi hissi veriyor. Farklı markalardaki ürünlere baktığınızda, genel eğilimin daha çok kredi kartına benzer ürünler üretmekten yana olduğunu görürsünüz. HP'nin bu yolda olmaması,

Dijital Fotoğraf Makinesi

Amatör ruhlu profesyonel

HP, oldukça ilgi gören Photosmart 850'den sonra bu sefer de Photosmart 945 ile karşımızda.

ürüne daha iyi bir görsellik kazandırıyor ancak boyut değerlerini de olumsuz yönde etkiliyor. Yine de 123 x 85 x 85 mm'lik boyut ve 370 gramlık ağırlık değerinin iyi olduğunu düşünüyoruz. Zaten ürünün bu boyutları, çektiğiniz resimleri daha iyi inceleyebilmeniz için 5 cm çaplı bir renkli ekran dahil edilmesini mümkün kılmış. Ayrıca şu an lider konumunda olan ve daha kaliteli çekimler yapmanızı sağlayan RETINEX dijital flaş teknolojisi de kullanılabilmiş. Dijital flaş teknolojisini kullanan ilk dijital kamermanın HP olduğunu düşünürsek, Photosmart 945'i satın aldığınızda nasıl bir avantaj yakalayacağınızı anlatmamız

de daha doğal yansıtılabiliyor. HP Adaptive Lighting teknolojisi ise dijital flaşın, çekim yapılacak objeyi daha gerçekçi gösterecek şekilde yapılanmasını sağlıyor, yani burada açık renkli ortamlar daha da aydınlanarak daha iyi bir ışık ve gölge dengesi sağlanıyor.

Makinelerde daha çok manuel ayarları tercih eden kullanıcılar için sepya, siyah beyaz ve renkli fotoğraf seçenekleri yer alıyor. Dış ortam, portre, netleme, keskinlik ve kontrast gibi diğer ayarlar bildiğimiz dijital fotoğraf makinelerindeki olduğundan farksız bir şekilde yapılıyor. Ayarlar arasında kaybolmamak için yardım fonksiyonlarının da yer alması iyi düşünülmüş. Ayrıca üzerinde bulunan HP Direct Print tuşu ile resmi PC üzerinden anında baskıya yollaması da artı özellikte. Resimleri aynı anda 34 farklı e-posta adresine de gönderebiliyorsunuz.

Sonuç: Yeni bir konsept - Retinex

Photosmart 850'nin gelişmiş versiyonu olan 945, doğal ışığın olmadığı ortamda biraz daha karanlık resimler çekiyor. Ama bunu sadece otomatik ayarlarda yapıyor. Çünkü manuel ayarlara geçtiğimizde ve ışık hassasiyetini ayarladığımızda söylenen değerlere ulaştık ve istediğimiz sonuçları elde ettik. Ürün için söyleyebileceğimiz diğer bir nokta geniş aç objektifi ile oldukça net resimler çekilmesi. Tabii burada kullanılan Adaptive Lighting teknolojisinin de önemi büyük. Neticede yüksek performans ve stabilite arayan kullanıcılar için oldukça başarılı bir ürün ile karşımıza çıkan HP Photosmart 945, gerek kişisel gerekse de profesyonel ihtiyaçlara rahatlıkla cevap verebiliyor.

- + Net ve kaliteli resimler
- + Dijital flaşla ortama uyumluluk sağlıyor
- + Kısayol tuşları ve yazılım desteği

Fuji PHOTO OPTICAL: 945 gerek Zoom gerekse de resim kalitesi ile oldukça başarılı bir ürün.

sanırsız gereksiz olacaktır. Üründe ilgi çeken diğer özellikler, art arda yapılması gereken çekimler için seri çekim özelliğine sahip olması ve 60 saniyeye kadar sesli video çekimleri yapabilmesi.

Teknoloji entegrasyonu

Photosmart 945'in özellikleri bunlarla sınırlı değil kuşkusuz. Cihaz, üstün teknoloji entegrasyonu ile de göze çarpıyor. Örneğin HP Imaging teknolojisi, en optimal ışık gereksinimini hesaplıyor. Buna ek olarak kontrast ve renk derinliği

Mobil Oyun Konsolu

AYIN ÜRÜNÜ
CHIP
12/2003

NOKIA N-GAGE

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Nokia Türkiye
BİLGİ İÇİN	(212) 351 70 60
FİYAT	287 EURO + KDV

TEKNİK VERİLER

Bekleme süresi	150-200 saat
Ekran	176 X 208 piksel ölçülerinde 4.096 renk
Şebekeler	GSM 900, GSM 1800, GSM 1900
Boyut	133,7 X 69,7 X 20,2 mm
Ağırlık	137 gr
Diğer	GPRS, XHTML, Java, MMS, Bluetooth, FM Radyo, MP3

KABLOSUZ ÇOKLU OYUNCU PLATFORMU: Ülkemizde en çok ilgi çeken ürünlerin başında kuşkusuz cep telefonları gelir. Öyle ki, mobil haberleşme avantajını sağlayan cep telefonlarını her kesimden herkesin elinde görmek mümkün. Bu ürünlerin, aynı zamanda gelişen teknoloji ile birlikte en çok yenilenen ürünler listesinin başındaki yerlerini kimseye kaptırmama gibi bir özelliği daha var. İstatistiklere bakılırsa, cep telefonu kullanıcıları ortalama iki senede bir cep telefonu alma ihtiyacı duyuyorlar. İş böyle olunca, sürekli alıcısı bulunan bu piyasada gün geçtikçe daha çok özellikli ve işlevli ürünlere rastlamamak mümkün değil. Bu tür teknoloji entegrasyonlarını ve değişimlerini başarılı bir şekilde gerçekleştirebilen üreticilerden biri de ülkemizde kendisinden fazlasıyla söz ettiren Nokia. Nokia, kızıltötesi, WAP, GPRS, Bluetooth ve entegre kamera ile başlayan yeniliklere cep telefonunu bir oyun konsoluna dönüştürmesi ile şimdilik noktayı koydu.

Oyun dünyasında yeni bir devrim

Nokia N-Gage, yüksek çözünürlükteki ışıklı renkli ekranı, sekiz yöne hareket edebilen ve "rocker" adı verilen kontrol paneli ile mobil oyuna yönelik tasarlan-

Mobil Oyun Konsolu

Cep telefonlu oyun konsolu

Nokia, N-Gage ürününü piyasaya sürdü. Tomb Raider ve Tony Hawk'ı cep telefonuna taşıyan bu yeni ürün inceleme altında...

mış ergonomik yapıda bir oyun konsolu. USB arabiriminden PC'ye bağlanan ürüne bu sayede müzik dosyalarını ve çeşitli uygulamaları aktarabiliyorsunuz. Böylece PC ile e-posta ve kurumsal bilgi yönetimini sağlayabilme, çalışma ajandanızı senkronize etme ve yüklediğiniz MP3 dosyalarını dinleme imkanına da sahipsiniz. Buna ek olarak entegre radyo fonksiyonu ile FM bandındaki yayınlar dinlenebiliyor. N-Gage tüm bunları, sahip olduğu Series 60 platformu ve Symbian işletim sistemi altında yapıyor, böylece GPRS ile internette gezerken XHTML ve Java desteğine de sahip olabiliyorsunuz. N-Gage'in kullanma süresine gelince, karışımıza çeşitli değerler çıkıyor. Örneğin oyun tipine bağlı olarak 3 ila 6 saat oyun oynama, 2 ila 4 saat konuşma, 150 ila 200 saat bekleme, 8 saat müzik dinleme ve 20 saat radyo dinleme süreleri gibi.

Etkileşimli oyun seçenekleri

Oyun sevenler için geliştirilen Nokia N-Gage günümüzün sevilen oyunlarını online, mobil ortamda ve çoklu oyuncu katılımı ile oynanmasına olanak sağlıyor. Belli başlı birçok oyunun mevcut olduğu Nokia N-Gage'de, örneğin Lara Croft karakterinin yer aldığı Tomb Ra-

ider'ı oynayabiliyorsunuz. Buna ek olarak, Bluetooth kablosuz teknolojisi ile Tony Hawk's Pro Skater oyununu çoklu oyuncu arenasına taşıyabiliyorsunuz. Bununla yetinmeyen oyun sevenler için elbette farklı seçenekler mevcut. Örneğin Splinter Cell, Ghost Recon, Rayman 3 ve Marcel Desailly Pro Soccer her tür zevke hitap etmeye hazır halde bekliyor.

Sonuç: Bu bir cep telefonu değil!

N-Gage büyük boyutlu olmasına rağmen, kızıltötesi bağlantıya ve kameraya sahip değil. Ayrıca alışılmadık şeklinden dolayı, konuşma yapmak için cihazı yan tutmanız gerekiyor. MMC kartlarını takmanız içinse arka kapağı çıkarmaktan başka çare yok. Buna rağmen oyun oynarken veya müzik dinlerken telefon özelliğini kapatabiliyor ve bir telefonun kapalı tutulması gereken yerlerde de N-Gage ile oyun oynayabiliyorsunuz. Üstün grafik özellikleri ve başarılı işçiliği de göz önüne alındığında, Nokia'nın N-Gage ile oldukça başarılı olacağını düşünüyoruz. Çünkü o sıradan bir cep telefonu değil, bir mobil multimedia üssü.

- + MP3 ve radyo fonksiyonun yanı sıra yüksek kalitede oyun özelliği
- + Bluetooth ile karşılıklı oyun oynama
- + Menüler arası hızlı erişim

SIRADIŞI TASARIM: N-Gage'i bir cep telefonu olarak düşünmek yanlış. Çünkü bu ürün telefon özelliğini üzerinde barındıran bir oyun konsolu.

Yeni bir akım: Mobil oyun

Başta Nokia olmak üzere bazı üreticilerin mobil oyun konsolu alanına el atması, çok işlevli ve oldukça eğlenceli cihazları hayatımıza sokacak.

5 Kasım: Yeni bir mobil oyun konsolu

Nokia'nın ateşlediği mobil oyun konsolu çılgınlığı, farklı cihazlarla daha da yaygınlaşacak gibi. Tapware Zodiac da bu trende uyan ürünlerden biri. 200MHz Motorola i.MX1T ARM 9 işlemcisine ve 8MB VRAM bellekli ATI Imageon W4200 grafik arabirimine sahip olan Zodiac'ın, 32MB ve 128MB bellekli iki versiyonu var. 16 kanal polifoniye sahip, dalga tablosu MIDI sentezleyicili Yamaha ses işlemcisi ise Zodiac'ın gücüne güç katan öğelerden bir diğeri. 16 bit renk derinliğindeki 480x320 piksellik çözünürlüğü kuşkusuz Zodiac'ı oyun severler için vazgeçilmez yapacak bir özellik. Daha da ilginç, cihazın işletim sis-

temi olarak Palm OS 5.2.6 kullanması. Böylece tüm PalmOS uygulamalarını çalıştırabilir, MP3 dinleyebilir, hatta DivX izleyebilirsiniz. Kablosuz bağlantı için BlueTooth kullanan Zodiac, 16 saat dayanabilen 1540mAh kapasiteli Li-Ion pile sahip. 2 adet SD Card genişleme yuvasından birisi MMC ve SD Card bellekleri kabul ederken, diğer yuvada ek olarak SDIO işlevselliği de var. Böylece cihaza kamera, radyo ya da benzeri ek aksesuarlar takmak mümkün olabiliyor.

Zodiac'ın en çok hoşuma giden tarafı gerçekten çok işlevli olması. Yani bu bir PalmOS PDA'mı? Evet. Mobil oyun konsolu mu? Evet. MP3 ve DivX çalar mı? Yine evet! Hepsi bir yana, fiyat konusu da insanın ağzının tadını kaçırmıyor. 32MB bellekli modelin fiyatı 299 dolar 128MB bellekli Zodiac'ın fiyatıysa 399 dolar olarak belirlenmiş. Eh, PalmOS 5.0 destekli cihazların fiyatları göz önüne alındığında, Zodiac'ın gayet uygun fiyatlı olduğunu söylemek mümkün. Şu anda sadece Amerika'da satılan Tapware Zodiac, Ocak ayından itibaren Avrupa'da da satılmaya başlanacak.

7 Kasım: Microsoft, CPU işine giriyor (mu?)

XBOX oyun konsoluyula istediği patlamayı yapamayan Microsoft, XBOX2 ve ötesi için uzun vadeli planlar yapıyor. Daha önce XBOX2 için nVidia yerine ATI ile anlaştığını duyuran şirket, söylentilere göre CPU konusunda agresif bir yaklaşım sergilemeyi düşünüyor. Buna göre Microsoft, yeni nesil XBOX'ların CPU'larını kendi üretecek. XBOX Next adını taşıyan bu konsollarda Microsoft'un kendine ait işlemcileri kullanmak is-

HEPSİ BİR ARADA:
Tapware Zodiac, PalmOS bir PDA ve mobil oyun konsolunun zengin özelliklerini bünyesinde toplamayı başaran ilginç bir tasarım.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

temesinin altında, mevcut XBOX'ların standart bir PC'ye dönüştürülerek çalıştırılabilmesi yatıyor. Böylece 179\$ gibi bir fiyata tam anlamıyla işlevsel bir PC sahibi olunabiliyor. Microsoft, XBOX Next'te bunun önüne geçmeye kararlı ve gerekirse kendi işlemcisi ni üretmeyi bile göze almış durumda. Chipset cephesindeyse Microsoft'un çoktan SiS'i seçtiği biliniyor.

Sony ise Playstation 3 için IBM ve Toshiba ile hazırladığı "Cell" adındaki işlemcisine oldukça güveniyor. Şimdilik büyük bir gizlilikle üzerinde çalışılan Cell'in oyun konsollarında yeni bir çığır açacağı tahmin ediliyor.

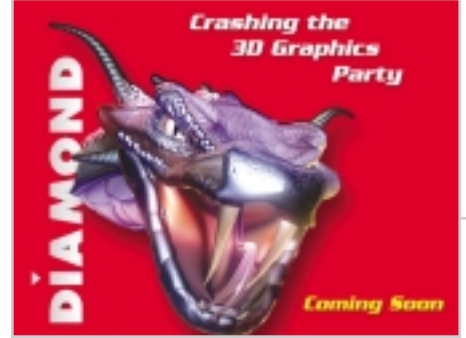
XBOX'TA LINUX: Hacker'lar tarafından XBOX'a Linux yüklenebilmesinin mümkün hale getirilmesi, Microsoft'un hiç hoşuna gitmedi. Şirket, XBOX2'de de aynı şeyin olmaması için elinden geleni yapıyor.

10 Kasım: AMD'nin yol haritası

AMD, 64 bit ailesinin orta seviye kullanıcıları hedef alan üyesi AMD 64'ü geliştirerek Newcastle kod adıyla 2004'ün başında piyasaya sürmeye hazırlanıyor. Bu işlemci de AMD 64 gibi 0.13 mikron teknolojiyle üretilecek. Bu kategorideki 0.09 mikron'luk Winchester kod adlı işlemcinin ise 2004'ün ortasında piyasaya sürüleceği belirtiliyor. Giriş seviyesi içinse 0.13 mikronluk Paris kod adlı işlemci ile AthlonXP'nin yerini dolduracak olan şirket, üst seviyede AthlonFX için 2004 ortasında 0.09 mikron'luk San Diego işlemcisini piyasaya sürecek. AMD'nin bu yeni işlemcilerle sağlayacağı performans artışı ne olacak, şu an için bilinmiyor. Öte yandan Intel Prescott işlemcisinin resmi olmayan kaynaklara ait ilk benchmark'larında işlemcinin harikalar yaratmadığı, üstelik ısınma sorunu olduğu görülmüş. Prescott hakkında konuşmak için

» 18 Kasım: Diamond'un dönüşü

Özellikle Viper serisi kartlarıyla büyük beğeni toplamış olan Diamond, yıllardan sonra tekrar sektöre geri dönüyor. Sadece ekran kartı değil, modemden MP3 çalarlara kadar farklı kategorilerde ürünleri bulunan şirketin web sitesinden 2-3 ay öncesine kadar sürücü indirmek bile mümkün değildi. Artık tarih oldu derken, önce sürücü desteği canlandırıldı, sonra da şirket içinde değişiklikler yapılarak bir yol haritası oluşturuldu. Diamond ekran kartları için zamanında (ben de dahil olmak üzere) hep "iyi bir kart üreticisi fakat kötü sürücülere sahip" türünden eleştiriler yapıldı. Sürücü işini işlemci üreticileri bu kadar aktif bir şekilde üstlenince, geriye Diamond'un yapmayı en iyi bildiği şey kalıyor. İlk aşamada GeForceFX 5200 ve Radeon 9200SE işlemcili kartlarla giriş seviyesi kullanıcıları hedefleyen Diamond zamanla orta ve üst seviye kullanıcılar için de kart üretecek.

İYİ KARTLAR, KÖTÜ SÜRÜCÜLER: Sektöre geri dönen Diamond'ın eskiden yaşadığı sürücü problemleri, Detonator ve Catalyst sürücülerini sayesinde tekrar yaşanmayacak.

henüz çok erken. Öte yandan kesin olan bir şey varsa o da 2004 yılında CPU pazarında dananın kuyruğunun kopacağı.

20 Kasım: Intel'in 2004 planları

Chipset pazarında 2004'te yeni bir dalga bizi bekliyor. i875'in, yani Canterwood'un yerine gelecek olan Alderwood chipset'i, özellikler itibarıyla oldukça etkileyici bir profil çiziyor.

Chipset 533MHz saat hızında çalışan çift kanal bellek denetleyiciye ve 4GB'a kadar DDR-II bellek desteğine sahip. Sürekli adından bahsettiğimiz PCI Express 16x de nihayet bu chipset'le hayata geçiyor. Ayrıca Intel'in i875 chipset'inde kullandığı PAT özelliğinin daha gelişmiş bir sürümü de, yine Alderwood'un özellikleri arasında. 2004'te göreceğimiz bir diğer chipset olan Grantsdale-P ise daha ziyade şu anda kullanımda olan 865P'ye karşılık geliyor. Grantsdale-P'nin tıpkı i865 gibi, fiyat/performans açısından gayet cazip bir chipset olması bekleniyor. Entegre görüntü birimine sahip olan Grantsdale-G ise tahmin edebileceğiniz gibi bayrağı i865-G'den devralacak. Bu chipset'te önemli bazı DirectX 9.0 bileşenlerinin de destekleniyor olması, kuşkusuz bütçesi dar olan fakat oyun oynamayı seven kullanıcıları memnun edecek. Bütçesi daha da dar olan kullanıcılar ise Grantsdale-GV'yi çekici bulabilirler. Entegre grafik desteğine sahip olan bu chipset, yeni chipset'lerin giriş seviyesini teşkil ediyor. Böylece SiS ya da VIA'nın da yolunu kesmeyi hedefleyen Intel, giriş seviyesi de olmak üzere oldukça geniş bir kullanıcı segmentine hitap ediyor. Yeni chipset'leri taşıyan anakartların bahara doğru piyasaya çıkacağı da gelen haberler arasında. ■

ARALIK 2003 CHIP TOP 10

En iyi donanımlar

Donanım piyasasına güncel bir bakış! Burada yer alan ürünler, CHIP Test Merkezi tarafından bu ayki ve daha önceki sayılarda yer alan testlerle değerlendirilip sıralamaya konmuştur. Yeni bir donanım almaya karar verdiğinizde TOP 10 tabloları size rehberlik edecektir.

CHIP, donanım ürünlerinin en iyilerini yayınlamaya devam ediyor. Her sene yaklaşık 1000 tane ürün Test Merkezimize gelerek incelemeye alınıyor. Burada donanım editörlerimiz her bir ürünü tek tek ve test prosedürlerine sadık kalarak en ince ayrıntılarına kadar test ediyorlar. Böylece sizinle paylaşabileceğimiz çok büyük bir donanım veritabanı oluşuyor. 12 kategorilik TOP 10 tablolarımızda, test edilen donanımlarla ilgili her türlü bilgiye rahatlıkla ulaşabilirsiniz. Hatta aydan aya eklenen ye-

ni ürünleri güncel fiyatları ile bu listede bulabilmek de mümkün. Fakat yine de satın alma aşamasında, e-CHIP'te yer alan CHIP TOP 10 bölümündeki irtibat telefonunu arayarak fiyat alırsanız, herhangi bir sürprizle karşılaşmamış olursunuz. Kategorilere ayırdığımız ürünlerin her biri ayrı bir tabloda bulunuyor. Bu tabloda ürünler performans puanlarına göre sıralandırılıyorlar. Satın alırken etkili olması için her ürün için ek olarak fiyat/performans puanı da yer alıyor. Fiyat/performans sadece TOP 10 tablo-

sunda yer alan o ayki ürünler için geçerli bir puanlama. Yani performans puanı yüksek olan bir ürünün fiyatı da uygunsa, diğer ürünlerin fiyat/performans oranlarını da değiştirebiliyor. Tabloya bakıp bir ürünü seçip beğendiğinizde, onun incelemesinin hangi ayda yayınlandığını da anında görme imkanına sahipsiniz. Dergimizle birlikte verilen CD'de TOP 10 listelerimizdeki ürünleri hangi kriterlere göre test ettiğimize, nasıl puanlandırdığımıza ve ürünlerle ilgili firmalara dair bilgileri bulabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME

» Kendi kriterlerinize göre değerlendirin

Test tablolarına dergiden olduğu gibi www.chip.com.tr adresinden de ulaşabilirsiniz. Bu tablolarda, TOP 10 listesine girmeyi hak eden yeni ürünlerle birlikte, performans puanı yüksek olan ürünleri aynı anda görebilirsiniz. Tablolarda iki ayrı puan türü yer alıyor. Bunlar Performans ve Fiyat/Performans olarak sınıf-

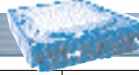
landırıldı. Sizin için ürünün fiyatından çok performansı önemli ise, size hitap edecek olan performans puanlandırmasıdır. Ama eğer bir ürünün performansından çok fiyatına önem veriyorsanız, o zaman Fiyat/performans oranı belirleyici faktörünüz olacaktır. TOP 10 sıralamasını yaparken ürünler performans puanına göre

en iyiden en kötüye göre yer alırlar.

Bu liste her ay güncellendiğinden, fiyatların değişmesi fiyat/performans oranını da her ay değiştiriyor. Fakat fiyatın test kriterleri içinde ayrı bir başlık olmamasından dolayı, fiyat/performans sıralamasını tabloya bakarak kendinizin oluşturması gerekiyor.

CHIP TOP 10

IDE Sabit Diskler

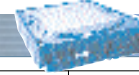
Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/ Perfor.	Transfer Oranı	Gürültü Oranı	Erişim Süresi (ms)	Veri Tabanı	Güç Tüketimi	Fiyatı (+ kdv)	Teknik Veriler	CHIP
► 1	Samsung SP1604N	89	■■■■■	80	100	72	70	100	150 \$	160 GB, U-DMA/133, 2MB, 7200 rpm	9/03
► 2	Samsung Spinpoint V60 SV1204H	81	■■■■■	73	100	76	67	100	110 \$	120 GB, U-DMA/100, 2MB, 5400 rpm	5/03
► 3	Seagate Bar. ATA V ST3120023A	77	■■■■■	84	69	93	81	74	130 \$	120 GB, U-DMA/100, 2MB, 7200 rpm	5/03
► 4	WD Caviar WD1200BB	75	■■■■■	89	57	100	75	73	99 \$	120 GB, U-DMA/100, 2MB, 7200 rpm	5/03
► 5	Maxtor Maxline II 5A250J0	74	■■■■■	71	82	67	68	98	350 €	250 GB, U-DMA/133, 2MB, 5400 rpm	5/03
► 6	WD Caviar WD1200AB	74	■■■■■	78	67	90	69	84	89 \$	120 GB, U-DMA/100, 2MB, 5400 rpm	5/03
► 7	WD Caviar WD2000JB	74	■■■■■	99	49	77	83	72	189 \$	200 GB, U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm	5/03
► 8	Hitachi/IBM Deskstar 180GXP	73	■■■■■	100	31	88	100	74	330 €	180 GB, U-DMA/100, 8MB, 7200 rpm	5/03
► 9	Hitachi/IBM Deskstar 120GXP	70	■■■■■	85	35	100	87	78	190 €	120 GB, U-DMA/100, 2MB, 7200 rpm	5/03
► 10	Seagate U6 ST380020A	68	■■■■■	57	84	50	67	99	120 €	80 GB, U-DMA/100, 2MB, 5400 rpm	5/03

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

Ürünler hakkında bilgi alabileceğiniz firma telefonlarını CHIP CD'de yer alan CHIP TOP 10 bölümünde bulabilirsiniz.

SCSI Sabit Diskler

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/ Perfor.	Ort. Oku. Trans. H.	Ort. Yaz. Trans. H.	Veri Erişim Hızı	Rasgele Okuma H.	Dönüş Hızı (rpm)	Fiyatı (\$ + kdv)	Teknik Veriler	CHIP
► 1	Seagate Cheetah 10K.6	99	■■■■■	100	98	100	98	10000	1240	146.8 GB, Ultra320 SCSI, 8MB	11/02
► 2	Seagate ST373405LW	96	■■■■■	97	95	97	95	10000	800	73.4 GB, Ultra160 SCSI, 4 MB	4/02
► 3	Quantum Atlas 10 KII	95	■■■■■	95	94	95	96	10000	460	73.4 GB, Ultra160 SCSI, 8 MB	6/01
► 4	Seagate ST173404LW	87	■■■■■	88	97	79	85	10000	955	73.4 GB, Ultra160 SCSI, 4 MB	6/01
► 5	Seagate ST336706LW	87	■■■■■	86	92	85	85	10000	205	36.9 GB, Ultra160 SCSI, 4 MB	3/02
► 6	Quantum Atlas 10 KII	74	■■■■■	80	29	91	97	10000	399	36.7 GB, Ultra160 SCSI, 8 Mb	6/01
► 7	Seagate ST318451LW	74	■■■■■	62	69	76	91	15000	262	18 GB, Ultra160 SCSI, 4 MB	9/01
► 8	Quantum Atlas V	74	■■■■■	66	71	66	95	7200	308	36.7 GB, Ultra160 SCSI, 4 MB	6/01
► 9	Quantum Atlas V	72	■■■■■	78	75	52	84	7200	240	18.36 GB, Ultra160 SCSI, 4 MB	6/01
► 10	Seagate ST1181677LW	72	■■■■■	64	70	61	94	7200	1207	180 GB, Ultra160 SCSI, 16 MB	9/01

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

DVD Sürücüler

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/ Perfor.	DVD Perfor.	CD Perfor.	Audio Grabbing	Hata Düz. Perfor.	Beraber. Gelenler	Fiyatı (\$ + kdv)	Teknik Veriler	CHIP
► 1	Pioneer DVD-105SZ	87	■■■■■	99	93	49	50	100	61	16X, 40X, Slot	9/01
► 2	Acer DVP1640A	87	■■■■■	100	100	57	26	90	39	16X, 40X, Tray	9/01
► 3	Aopen DVD-1640PRO	83	■■■■■	87	94	57	52	95	69	16X, 40X, Slot	9/01
► 4	LG DRD 8160B	83	■■■■■	80	85	60	95	87	35	16X, 40X, Slot	12/01
► 5	LG DRD 8120B	74	■■■■■	73	74	44	100	87	53	12X, 40X, Tray	9/01
► 6	Aopen DVD-1240	69	■■■■■	72	82	59	20	85	70	12X, 40X, Tray	9/01
► 7	BTC BDV 316B	67	■■■■■	65	77	74	18	90	39	16X, 48X, Tray	9/01
► 8	Sony DDU1621	63	■■■■■	65	55	98	26	85	44	16X, 40X, Tray	10/01
► 9	Lite-On LTD-163	60	■■■■■	44	78	100	4	90	47	16X, 40X, Tray	9/01
► 10	Nec DV-5800A	53	■■■■■	59	55	26	21	85	43	16X, 48X, Tray	9/01

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

Tarayıcılar

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/ Perfor.	300 dpi RRTH	600 GGTH	300 dpi RRTK	600 GGTK	Ergonomi	Fiyatı (\$ + kdv)	Teknik Veriler	CHIP
► 1	Epson Perfection 2450 Photo	97	■■■■■	100	100	96	94	100	399	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 1.1/2.0, F.	10/02
► 2	HP Scanjet 3970	87	■■■■■	85	87	92	90	95	135	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 1.1/2.0	10/03
► 3	Canon Canonscan D1250 U2F	87	■■■■■	75	71	94	97	98	295	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 1.1/2.0	10/02
► 4	HP Scanjet 3570C	83	■■■■■	45	56	96	100	100	144	1200 x 1200 dpi, 48 bit, USB 1.1/2.0	10/02
► 5	Mustek BearPaw 2400TA	83	■■■■■	39	54	100	97	88	91	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 1.1	10/02
► 6	Benq S2W 7400UT	83	■■■■■	70	70	91	96	90	179	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0	9/03
► 7	Benq S2W 6400UT	82	■■■■■	68	72	90	95	90	145	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0	8/03
► 8	Genius ColorPage-HR7X Slim	81	■■■■■	65	80	90	90	85	111	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0	10/03
► 9	Canon Canonscan N670U	80	■■■■■	63	87	87	89	80	102	600 x 1200 dpi, 48 bit, USB 1.1	10/02
► 10	Canon Canonscan N1240U	80	■■■■■	39	91	92	94	80	122	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 1.1	10/02

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

R.R.T.H.: Renkli Resim Tarama Hızı, G.G.T.H.: Gri tonlarında Grafik Tarama Hızı, R.R.T.K.: Renkli Resim Tarama Kalitesi, G.G.T.K.: Gri tonlarında Grafik Tarama Kalitesi

CHIP TOP 10

17" Monitörler

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/Perfor.	Convergence	Kontrol Seviyesi	Renk Skala Değerlen.	Ergonomi	Geometri	Fiyatı (\$ + kdv)	Teknik Veriler	CHIP
► 1	Sony CPD-G220P	94	■■■■□	76	100	97	100	95	328	T. CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200 P.	4/02
► 2	Sony CPD-G200P	92	■■■■□	71	100	98	97	94	375	T. CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200 P.	10/01
► 3	ADI Microscan G700i	80	■■■■□	74	50	95	89	93	260	T. CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200 P.	10/01
► 4	Samsung SyncMaster 757 NF	80	■■■■□	76	50	94	88	92	267	N.Flat, 0.25 mm, 1920x1440 P.	06/02
► 5	Samsung SyncMaster 757 DFX	79	■■■■□	75	50	93	88	90	250	D.Flat, 0.20 mm, 1920x1440 P.	11/01
► 6	Philips 107B4	78	■■■■□	73	50	86	90	90	189	D. Pitch, 0.25 mm, 1600x1200 Pixel	4/03
► 7	Miro 17F95	78	■■■■□	74	50	91	89	87	206	D. Pitch, 0.25 mm, 1600x1200 P.	10/01
► 8	Viewsonic GS773	77	■■■■□	90	50	83	83	81	330	D. Pitch, 0.26 mm, 1280x1024 P.	10/01
► 9	Iiyama VisionMaster Pro 410	76	■■■■□	43	50	100	91	100	380	D.Tron, 0.25 mm, 1600 x 1200 P.	10/01
► 10	Sony CPD-E220E	76	■■■■□	57	50	98	86	92	299	T. CRT, 0.24 mm, 1280 x 1024 P.	10/01

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

19" Monitörler

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/Perfor.	Conv.+ Geo. P.	Ergonomi Puanı	Yatay Fre. (kHz)	Düsey Fre. (Hz)	Boyutları (GxYxD)	Fiyatı (\$ + kdv)	Teknik Veriler	CHIP
► 1	Sony G400	98	■■■■□	96	100	30-96	48-120	446x464x461	549	Trinitron, 0.24 mm, 1600 x 1200 dpi	3/01
► 2	LG 995FT	95	■■■■□	96	94	30-96	50-160	470x480x470	324	Flat S. Tube, 0.24 mm, 1600 x 1200 dpi	6/01
► 3	Philips 109P	95	■■■■□	95	94	30-110	50-160	456x469x438	384	Flat S. Tube, 0.25 mm, 1920 x 1440 dpi	1/01
► 4	Samsung SyncMaster 959 NF	94	■■■■□	97	90	30-110	50-160	468x493x458	395	N.Flat, 0.24 mm, 1920x1440 Pixel	6/02
► 5	Nec FP950	94	■■■■□	100	85	31-110	55-160	442x456x447	762	G. Pitch, 0.25 mm, 1600 x 1200 dpi	1/00
► 6	ViewSonic PF790	91	■■■■□	92	83	30-97	50-160	470x470x477	552	P. Flat, 0.25 mm, 1600 x 1200 dpi	11/00
► 7	Sony E400	91	■■■■□	96	83	30-96	48-120	446x464x461	349	Trinitron, 0.24 mm, 1600 x 1200 dpi	3/01
► 8	Sony G420	90	■■■■□	87	95	30-96	48-120	446x464x461	685	Trinitron, 0.24 mm, 1600 x 1200 dpi	5/02
► 9	Hyundai ImageQuest Q910	89	■■■■□	85	95	30-107 kHz	50-150 Hz	436 x 431 x 456	257	DynaFlat-X, 0.20 mm, 1600 x 1200 dpi	9/03
► 10	Benq V991	88	■■■■□	90	85	30-95 kHz	50-160 Hz	466 x 455 x 463	219	Flat S. Tube, 0.25 mm, 1600 x 1200 dpi	8/03

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

Mürekkep Püskürtmeli Yazıcılar

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/Perfor.	Office Baskı H.	Resim Baskı H.	Grafik Baskı H.	Resim Kalitesi	Grafik+ Metin Kali.	Fiyatı (+ kdv)	Teknik Veriler	CHIP
► 1	HP Deskjet 5652	95	■■■■□	100	100	92	90	91	147 \$	2400*1200 dpi, Paralel, USB 2.0	11/03
► 2	Epson Stylus Photo 935	95	■■■■□	85	87	87	100	95	278 €	5760*720 dpi, Paralel, USB	11/03
► 3	Epson Stylus Photo 915	94	■■■■□	83	82	87	100	94	180 \$	5760*720 dpi, Paralel, USB	8/03
► 4	Canon S750	90	■■■■□	95	86	84	82	91	240 \$	2400*1200 dpi, Paralel, USB	8/02
► 5	Canon S520	84	■■■■□	74	85	72	81	85	216 \$	2400*1200 dpi, Paralel, USB	8/02
► 6	Epson Stylus PhotoC80	80	■■■■□	75	48	87	76	84	142 \$	2880*720 dpi, Paralel, USB	8/02
► 7	Epson Stylus Photo810	77	■■■■□	35	51	42	89	88	140 \$	2880*720 dpi, Paralel, USB	8/02
► 8	Epson Stylus Photo895	74	■■■■□	35	30	40	87	87	273 \$	2880*720 dpi, USB	8/02
► 9	Epson Stylus Photo890	74	■■■■□	34	31	40	88	88	196 \$	2880*720 dpi, Paralel, USB	8/02
► 10	Lexmark Z65	71	5 kutu	35	35	34	80	85	128 \$	4800*1200 dpi, Ethernet, USB	8/02

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

2500 \$'ın Altındaki Lazer Yazıcılar

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/Perfor.	Office Baskı H.	Grafik Baskı H.	Resim Kalitesi	Grafik Kalitesi	Ergono. + B. Gelen	Fiyatı (+ kdv)	Teknik Veriler	CHIP
► 1	Xerox Phaser 4400	95	■■■■□	97	98	94	90	95	1100 \$	1200 x 1200 dpi, 64 MB	1/03
► 2	Lexmark Optra T614	94	■■■■□	93	100	95	86	93	1032 \$	1200 x 1200 dpi, 16 MB	4/01
► 3	Xerox Docuprint N2125	93	■■■■□	86	85	97	100	100	1614 \$	1200 x 1200 dpi, 32 MB	4/01
► 4	Kyocera Mita FS-3800	87	■■■■□	90	82	87	86	95	962 €	1200 x 1200 dpi, 16 MB	7/03
► 5	Kyocera Mita FS-1900	86	■■■■□	87	78	92	87	95	689 €	1200 x 1200 dpi, 16 MB	5/03
► 6	HP Laserjet LJ1300	84	■■■■□	91	85	80	81	90	384 \$	1200 x 1200 dpi, 16 MB	5/03
► 7	Xerox Phaser 3120	83	■■■■□	88	87	75	82	90	215 \$	600 x 600 dpi, 8 MB	11/03
► 8	Brother HL-1430	81	■■■■□	84	85	76	78	85	198 \$	600 x 600 dpi, 4 MB	11/03
► 9	Kyocera Mita FS-1010	79	■■■■□	82	84	78	74	75	392 \$	1200 x 1200 dpi, 16 MB	12/02
► 10	OKI B4200	79	■■■■□	85	85	80	70	70	199 €	1200x600 dpi, 8 MB	10/03

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

Dijital Video Kameralar

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/Perfor.	Resim kalitesi	Ergo-nomi	Beraber. Gelen Don.	Beraber. Gelen Yaz.	Ekran/ Vizör Süre	Fiyatı (€+ kdv)	Teknik Detay (Bellek türü ve Ağırlık)	CHIP
► 1	Panasonic NV-MX500EG	90	■■■■■	100	100	85	85	83/101 dk	1500	Mini-DV, SD-Card, 680 gr	9/03
► 2	Sony DCR-TRV50E	88	■■■■■	92	63	100	88	116/155 dk	1500	Mini-DV, Memory Stick, 800 gr	9/03
► 3	Sony DCR-PC120E	83	■■■■■	86	73	98	92	110/152 dk	1450	Mini-DV, Memory Stick, 680 gr	9/03
► 4	Panasonic NV-GX7EG	80	■■■■■	86	85	81	81	77/93 dk	950	Mini-DV, SD-Card, 630 gr	9/03
► 5	Canon MV550i	77	■■■■■	75	62	65	94	117/185 dk	890	Mini-DV, SD-Card, 530 gr	9/03
► 6	Panasonic NV-GS5EG	75	■■■■■	61	91	78	85	96/125 dk	980	Mini-DV, SD-Card, 480 gr	9/03
► 7	Panasonic NV-GS70EG	75	■■■■■	70	95	65	85	85/102 dk	1280	Mini-DV, SD-Card, 530 gr	9/03
YENİ 8	Sony DCR-PC8E	70	■■■■■	67	51	78	77	10x / 120x	880	0,4 MP, 580 gr	12/03
YENİ 9	Canon MV5i MC	70	■■■■■	72	89	82	100	10x / 200x	690	0,8 MP, 400 gr	12/03
YENİ 10	Sony DCR-IP55	69	■■■■■	74	65	87	85	10x / 120x	1500	1,0 MP, 434 gr	12/03

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

DVD Yazıcılar

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/Perfor.	DVD Okuma Perfor. P.	CD Okuma Perf. P.	DVD Yazma Puanı	CD Yazma Puanı	Ergonomi	Fiyatı (\$ + kdv)	Servis ve Dokümantasyon	CHIP
► 1	Plexwriter PX-504A	92	■■■■■	93	88	100	91	85	235	77	9/03
► 2	LG GSA-4040B	92	■■■■■	92	89	93	94	100	288	79	9/03
► 3	Mitsumi DW-7802TE	90	■■■■■	83	87	91	98	95	220	80	9/03
► 4	Philips DVDRW416	89	■■■■■	86	89	92	100	75	213	78	9/03
► 5	Teac DV-W50E	88	■■■■■	81	88	97	86	85	279	74	9/03
► 6	Nec ND-1300A	88	■■■■■	88	90	87	94	95	270	70	9/03
YENİ 7	LiteOn LDW-401S	87	-	80	85	94	88	90	F.A.	70	12/03
▼ 8	Pioneer DVR A05	87	■■■■■	77	88	96	86	85	279	70	9/03
▼ 9	Sony DRU-500AX	78	■■■■■	59	42	86	93	95	233	65	9/03
▼ 10	Panasonic SW-9571	74	■■■■■	100	89	49	87	85	245	70	9/03

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

F.A.: Firmayı arayınız

Cep Telefonları

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/Perfor.	Mobi-lite	Donanım	Pratik	Ağırlık	Özel Telsiz Standartları	Fiyat (€+ kdv)	Teknik Veriler	CHIP
► 1	Sony Ericsson P800	82	■■■■■	44	97.2	81.4	159	Trib., GPRS, HSCSD	575	117 x 60 x 28 mm, R.E., 225 dk k.s.	09/03
YENİ 2	Sony Ericsson T610	82	■■■■■	67	81.4	78.5	94	Trib., GPRS, HSCSD	339	102 x 44 x 19 mm, R.E., 185 dk k.s.	12/03
YENİ 3	Nokia 6600	82	■■■■■	52	81	82.8	128	Trib., GPRS, HSCSD	590	109 x 58 x 24 mm, R.E., 166 dk k.s.	12/03
YENİ 4	Nokia 7250i	81	■■■■■	67	82.2	75.9	88	Trib., GPRS, HSCSD	339	106 x 45 x 19 mm, R.E., 198 dk k.s.	12/03
▼ 5	Nokia 3650	80	■■■■■	44	88	78.7	132	Trib., GPRS, HSCSD	309	129 x 57 x 24 mm, R.E., 173 dk k.s.	09/03
▼ 6	Siemens SL55	80	■■■■■	85	61.4	82.4	77	Triband, GPRS	366	82 x 44 x 22 mm, R.E., 145 dk k.s.	09/03
▼ 7	Nokia 7650	80	■■■■■	47	73.6	80.6	155	GPRS, HSCSD	415	114 x 56 x 26 mm, R.E., 157 dk k.s.	09/03
YENİ 8	Samsung SGH-E700	80	■■■■■	76	84	65.8	89	GPRS	550	90 x 45 x 24 mm, R.E., 203 dk k.s.	12/03
YENİ 9	Siemens S55	79	■■■■■	72	63.2	80.6	81	Triband, GPRS	356	101 x 47 x 19 mm, R.E., 163 dk k.s.	12/03
YENİ 10	Samsung SGH-P400	78	■■■■■	56	84.4	67.4	107	Triband, GPRS	600	110 x 59 x 24 mm, R.E., 208 dk k.s.	12/03

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

k.s.: konuşma süresi R.E.: Renkli Ekran

CHIP ÖZEL SAYILARINI KAÇIRMAYIN

- Yıl içinde oynadığınız ve oynayacağınız en iyi oyunlar
- 4 tam sürüm oyun Wolfenstein: Enemy Territory ve dahası
- 4 CD dolusu oyun 2.6 Gb dolusu demo, eklenti ve tam sürüm

- Test ve Temel Bilgiler: CD&DVD yazıcıların ve yazılabilir CD'lerin testi. İhtiyaç duyduğunuz tüm teknik detaylar
- Pratik: MP3, fotoğraf, audio CD'si yazma, film kopyalama

www.hepsiburada.com ve http://abone.vogel.com.tr adreslerinden sipariş verebilirsiniz.

CHIP TOP 10

150\$'ın Altındaki Ekran Kartları

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/ Perfor.	3D Performansı	Birlikte Gelenler	Ergonomi	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (MHz)	Fiyatı (\$ + kdv)	Grafik Chipi	CHIP
1	Leadtek WinFast A280 TD	97	■ ■ ■ ■ □	96	100	100	128 DDR	275/500	149	Geforce4 Ti4800SE	8/03
2	Asus V9280 Video Suite	91	■ ■ ■ ■ □	89	100	100	128 DDR	250/512	145	Geforce4 Ti4200	8/03
3	Aopen Aeolus Ti 4200S 8X	89	■ ■ ■ ■ □	89	80	100	128 DDR	250/400	146	Geforce4 Ti4200	8/03
4	Eagle Geforce Ti 4200	83	■ ■ ■ ■ □	89	55	65	128 DDR	250/512	149	Geforce4 Ti4200	8/03
5	Lifview Geforce4 Ti 4200	83	■ ■ ■ ■ □	74	50	70	128 DDR	250/512	150	Geforce4 Ti4200	8/03
6	MSI FX5200	67	■ ■ ■ ■ □	62	95	85	128 DDR	25/400	86	Geforce FX 5200	8/03
7	Inno Tornado Geforce FX 5200	66	■ ■ ■ ■ □	62	80	80	128 DDR	25/400	75	Geforce FX 5200	8/03
8	Leadtek WinFast A340 TDH	66	■ ■ ■ ■ □	62	85	80	128 DDR	25/400	91	Geforce FX 5200	8/03
9	Sparkle GeForceFX 5200	64	■ ■ ■ ■ □	62	60	80	128 DDR	25/400	89	Geforce FX 5200	8/03
10	Albatron GeForceFX 5200	64	■ ■ ■ ■ □	62	65	80	128 DDR	25/400	83	Geforce FX 5200	8/03

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

150\$'ın Üstündeki Ekran Kartları

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/ Perfor.	3D Performansı	Birlikte Gelenler	Ergonomi	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (MHz)	Fiyatı (\$ + kdv)	Grafik Chipi	CHIP
1	MSI GeforceFX 5900 VTD 128	99	■ ■ ■ ■ □	100	100	98	128 DDR2	500/1000	659	Geforce FX 5900	9/03
2	Abit Geforce FX5900 OTES	98	-	99	99	95	128 DDR2	500/1000	-	Geforce FX 5900	10/03
3	Leadtek Winfast 350 TDH	98	■ ■ ■ ■ □	95	100	100	128 DDR2	400/850	435	Geforce FX 5900	11/03
4	Leadtek Winfast A300 Ultra TD	97	■ ■ ■ ■ □	98	100	95	128 DDR2	500/1000	549	Geforce FX 5800 Ultra	7/03
5	Gigabyte Radeon 9800 Pro	96	■ ■ ■ ■ □	97	94	90	128 DDR	380/680	508	ATI Radeon 9800 Pro	7/03
6	HIS Excalibur Radeon 9800 Pro	96	■ ■ ■ ■ □	97	94	90	128 DDR	380/680	508	ATI Radeon 9800 Pro	7/03
7	Creative Blaster 5 RX9800 Pro	95	■ ■ ■ ■ □	97	90	90	128 DDR	380/680	445	ATI Radeon 9800 Pro	12/03
8	MSI FX5800 Ultra TD8X	95	■ ■ ■ ■ □	98	94	78	128 DDR2	500/1000	465	Geforce FX 5800 Ultra	7/03
9	Asus V9900 Ultra TD	95	■ ■ ■ ■ □	98	93	78	128 DDR2	500/1000	489	Geforce FX 5800 Ultra	7/03
10	Gigabyte Radeon 9700 Pro	88	■ ■ ■ ■ □	88	93	90	128 DDR	325/620	372	ATI Radeon 9700 Pro	7/03

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

B.F.: Bellek Freqansı

CD Sürücüler

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/ Perfor.	Ort. Veri Trans. H.	Maks. Trans. H.	Veri Erişim Süresi	Ergonomi	Audio Ripping	Fiyatı (\$ + kdv)	Teknik Veriler	CHIP
1	MSI MS-8152	94	■ ■ ■ ■ □	88	96	100	95	93	19	52X, IDE Ultra DMA 33	6/03
2	Aopen CD-956E	93	■ ■ ■ ■ □	100	100	99	90	45	20	56X, IDE Ultra DMA 33	6/03
3	Asus CD-S520	89	■ ■ ■ ■ □	93	98	98	90	36	20	52X, IDE Ultra DMA 33	6/03
4	Aopen CD-952E	85	■ ■ ■ ■ □	90	96	78	95	53	19	52X, IDE Ultra DMA 33	6/03
5	Samsung SC-152	81	■ ■ ■ ■ □	79	82	81	90	80	17	52X, IDE Ultra DMA 33	6/03
6	Mitsumi FX5401W	76	■ ■ ■ ■ □	68	71	79	90	90	24	54X, IDE Ultra DMA 33	6/03
7	BTC BCD-F563E	75	■ ■ ■ ■ □	71	69	68	90	100	19	56X, IDE Ultra DMA 33	6/03
8	NEC CD3002A	71	■ ■ ■ ■ □	62	59	86	90	69	20	52X, IDE Ultra DMA 33	6/03
9	Benq CD 656A	62	■ ■ ■ ■ □	48	48	74	95	72	22	56X, IDE Ultra DMA 33	6/03
10											

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

CD Yazıcılar

Tüm Değerlendirmeler Puanlandırılmıştır

Sıra	Marka - Model	CHIP Top. P.	Fiyat/ Perfor.	Audio CD Yazma	Data CD Yazma*	Data CD Yazma**	CD Okuma Perf.	Ergonomi Bir. gelen.	Fiyatı (\$ + kdv)	Teknik Veriler	CHIP
1	Samsung SW-252	86	■ ■ ■ ■ □	78	100	100	66	100	46	52/24/52, 8 MB	9/03
2	Plextor Premium	83	■ ■ ■ ■ □	97	95	91	55	80	125	52/32/52, 2 MB	9/03
3	Plextor PX-W5224TA	83	■ ■ ■ ■ □	100	94	87	58	70	79	52/24/52, 2 MB	9/03
4	LG GCE-8523B	82	■ ■ ■ ■ □	75	67	97	89	85	48	52/24/52, 2 MB	9/03
5	Benq CRW5524P	75	■ ■ ■ ■ □	52	49	87	97	100	49	52/24/52, 2 MB	9/03
6	Aopen CRW5524	67	■ ■ ■ ■ □	49	45	99	67	80	42	52/24/52, 2 MB	9/03
7	Mitsumi CR-48ETE	67	■ ■ ■ ■ □	41	40	97	75	80	45	52/24/52, 2 MB	9/03
8	Philips PCRW5224	65	■ ■ ■ ■ □	52	49	82	67	70	45	52/24/52, 2 MB	9/03
9	MSI CR-52-A2	61	■ ■ ■ ■ □	31	29	88	76	85	50	52/24/52, 2 MB	9/03
10	Asus CRW-5234A	61	■ ■ ■ ■ □	38	35	87	53	100	50	52/24/52, 2 MB	9/03

▲ Yükseldi, ► Aynı kaldı, ▼ Geriledi

* CD'den Yazma, ** HDD'den yazma F.A.: Firmayı arayınız

İÇİNDEKİLER

- 132 **Ayın Shareware'leri:**
Sizin için seçtiğimiz yazılımlar
- 136 **Resim İşleme Programları:**
Ücretsiz ve işe yarar araçlar
- 152 **En İyi Ofis Paketleri:**
4 ofis paketi incelemede
- 156 **10 Bedava Yazılım:**
Her kullanıcıya göre...
- 164 **Digicam Araçları:**
En faydalı programlar
- 168 **Windows Yönetim Konsolu:**
Management Console
- 172 **Microsoft Visio:**
Yeni sürümün getirdikleri
- 178 **Microsoft OneNote:**
Mükemmel not yönetimi
- 184 **Yeni Yazılımlar Testte:**
Yazılım incelemeleri
- 192 **eCHIP İçeriği:**
Programlar ve bölümler

Windows Longhorn, Milestone 5

Kaba inşaat bitti

Microsoft ser verip sır vermese de, Windows XP'nin takipçisi Longhorn'un erken bir sürümü, kullanıcının hangi yeniliklerle karşılaşacağını gösteriyor.

■ Yeni Windows sürümü Longhorn'un gelişimi sürüyor. Dünyada bilişim basının, eline geçen Longhorn sürümünün adı Milestone 5. Bu sürüm erken bir alfa sürümü ile karşılaştırılabilir. Yüzeyin modifiye mi edileceği (Plex) ya da tamamen yeni mi tasarlanacağı (Aero) henüz karara bağlanmış değil. Ama bazı görsel yenilikler şimdiden görülebiliyor. Kullanıcı, ekranın sağ kenarındaki bir çubuğa (Sidebar) saati, Media Player'ı, Messenger'ı ve erişmek istediği yazılımları yükleyebiliyor. Tüm pencerelerde simgeler aşırı boyutlara kadar büyütülebiliyor, hatta aygıt yöneticisinde eğlenceli bir biçimde daire şeklinde düzenlenebiliyor.

Daha önce adı "Palladium" olan ve korkutan güvenlik konsepti NGSCB (Next Generation Secure Computing Base) henüz işletim sistemine dahil edilmiş değil. Ama bunun yerine çocuklar için bir güvenlik filtresi mevcut. Her bir hesap için yaş basamağına göre oyunlar serbest bırakılıyor, bilgisayarda geçirilebilecek zaman kısıtlanıyor ya da tüm işlemlerin kaydı tutuluyor. Internet Explorer da ActiveX, Java ve Flash için eklenti yöneticisi ya da Pop-up önleyici gibi yeni ilginç özellikler sunuyor. Sembol

çubuğunda kullanıcı daha sonra Fast Back butonu üzerinden hızla bu sayfaya geri dönebilmesini sağlayacak "Fast Bookmark"lar yerleştiriyor. Dosya indirme yöneticisi değişik önceliklere izin veriyor ve artık indirilen dosyaların da bir kaydı tutuluyor.

Yeni Outlook Express'te güvenliğe büyük önem veriliyor: "Virus Protection" ile Microsoft'un virüs uzmanı RAV'ı devralışı ilk meyvelerini veriyor. Outlook 2003'te

HTML postalarında resimlerin devre dışı bırakılabilmesi de iyi düşünülmüş bir özellik.

Başta spamcilerin potansiyel müşterileri bulmak için kullandığı bu tip resimler sıklıkla web sunucularından yükleniyor.

Multimedya alanında da bazı şeyler değişecek: "Photo & Video Library" dosyaları otomatikman tarihlerine göre düzenleniyor, hobisi fotoğraf olanlar için ise montaj, kontrast ve kırmızı göz düzeltimi gibi basit resim işleme işlevleri mevcut.

Novell, SuSe Linux'u Satın Aldı

Novell, Linux'ta iddialı

Novell, son dönemlerde Linux üzerine yoğunlaşan stratejisinin bir parçası olarak, SuSe Linux'u 210 milyon dolara satın aldığını açıkladı. Böylece Novell, masaüstünden sunuculara kadar dünyanın en geniş Linux

çözümleri sunan ve teknik destek sağlayan teknoloji şirketi konumuna geldi. 20 yılı aşkın işletim sistemi tecrübesine de sahip olan Novell, bu deneyimlerini Linux'u geliştirmek için kullanacağını da belirtti. Linux'un önemli destekçilerinden olan IBM de Novell'e 50 milyon dolar yatırım yapacağını duyurdu. Bu arada Suse Linux'un 9.0 versiyonu da artık piyasada. Open Office 1.1 yazılımını içeriyor ve PDF, Flash gibi formatları destekliyor.

Bilgi için: www.suse.com

F-Secure Türkiye'de

Antivirüs ve Firewall

64K Bilgisayar Reklamcılık İletişim firması, F-Secure Corporation ile anlaşma imzalayarak F-Secure yazılımlarının Türkiye'deki dağıtımını üstlendi. 64K, F-Secure Anti-Virus Client Security ve F-Secure Internet Gatekeeper adlı iki yeni ürünün tanıtımını ve pazarlamasını da yürütecek.

F-Secure Anti-Virus Client Security ürünü, antivirus, distributed firewall, uygulama

kontrolü ve saldırı önleme sistemlerini tek bir pakette sunarak virüslere ve saldırılara karşı entegre çözüm sunan bir yazılım. F-Secure Internet Gatekeeper ise internet (HTTP ve HTTP üzerinden FTP) ve e-posta (SMTP) trafiğinin virüslere ve diğer zararlı içeriğe karşı yüksek hızda taranmasını sağlayan, firewall ve posta sunucusundan bağımsız bir çözüm.

Bilgi için: www.64k.net

Cyberlink Media Carneval Tasasız çoklu ortam paketi

Paket, DVD oynatımı için PowerDVD, televizyon yayınlarını kaydetmek için PowerVCR, video montajı için PowerDirector Pro, film ve fotoğrafları CD ve DVD üzerine yazmak içinse PowerProducer'dan oluşuyor. Media Carneval, ek olarak multimedia dia gösterileri üreten Medi@Show'un bileşenlerini ve iki de yeni programı içeriyor: Dosyaları ve müzik parçalarını yazmak için Power2Go ve de "sürükle ve bırak" üzerinden verilerin hızla yazılmasını sağlayan InstantBurn. Paket, bundle olarak pazarlanacak.

Bilgi için: www.gocyberlink.com

Steganos Generation 6

Son model güvenlik yazılımı

Steganos tüm güvenlik ürünleri portföyünün "Generation 6"sını yayınlıyor. Steganos'un Internet Anonym'i ile burada ilk kez profesyonel bir ürün de mevcut. Anonym 6 Pro Internet iz yokedicisi 6.5 paketini içeriyor ve böylelikle sadece sörften değil, 97 tür çalışmadan arta kalan izin yok edilmesini koordine ediyor. Masaüstü ve dizüstü PC üzerinde veri şifreleme için Steganos Safe dört sanal sürücüye kadar 128 GByte veriyi aklında tutuyor. Verilerin güvenli nakliyatı için de Portable Safe isimli bir çözüm dahil edilmiş. Steganos Hacker Tools, hacker'ların dünyasından bir kesit gösteriyor ve uygun korunma önlemleri öneriyor.

Fiyatı: Yaklaşık her biri 30 Euro
Bilgi için: www.steganos.com

KISA... KISA...

► Sophos, ActiveState'i satın aldı

Anti virüs pazarının önde gelen firmalarından Sophos, Anti spam yazılımı ve açık kod bazı yazılımcılar için profesyonel araçlar sağlayan Kuzey Amerika kökenli yazılım firması ActiveState'in satın alındığını bildirdi. Kanada merkezli ActiveState, içlerinde HP, Intel ve Microsoft'unda bulunduğu iki milyondan fazla müşteriye hizmet veriyordu.

Bilgi için: www.sophos.com

EDİTÖRDEN NOTLAR

Cem Şancı,
Haber Müdürü

Köşe yazısı verimi

Yazılım ürünlerindeki verimlilik faktörünün sadece kurumlar için değil, bireyler için de önemi sık sık vurgulanıyor. Microsoft, HP ve Intel'in ortak düzenlediği bir toplantıda konuşan ekonomist Deniz Gökçe de 20 yıl önce Türkiye'ye döndüğünde gazeteye küçük bir köşe yazısı göndermek için tüm gününü harcadığından yakınıp, bugün iletişim olanakları ve bilgisayar sayesinde 20 farklı isimle değişik gazetelerde köşe yazıları yazmayı planladığını dinleyicileri gülümseterek anlatırken, bizim için rutin işleri üstlenen yazılımların hayatımızı nasıl kolaylaştırdığını ve katma değer yaratıp, gelir üretmemize yardımcı olduğunu vurgulamaya çalışıyordu.

IN & OUT

Spam programları

Kullanıcıları çıldırtsa da, orta ölçekli firmalar müşterilerine spam SMS gönderebilecekleri yazılımları çok sevdiler. Büyük hata ama "in".

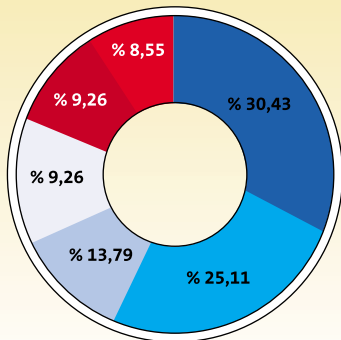
E-posta programları

Outlook ve Express sürümü, 3. parti e-posta istemcilerini piyasadan sildiler. Kullanıcılar 3. parti yazılımların yüzüne bile bakmıyorlar.

AYIN ANKETİ

Blaster solucanına nasıl tepki verdiniz?

Kaynak: iSuppli / Stanford Resources

BLASTER GERÇEĞİ: Çoğu kullanıcı, saldırgan solucan Blaster ile pek bir problem yaşamadı. Solucan Microsoft'un Update sunucularını çöktürmeyi amaçlıyordu.

SHAREWARE

Top Downloads www.chip.com.tr

1. **KaZaA Media Desktop**
Bu program ile popüler P2P ağında arama yapabilirsiniz
2. **ICQ Lite**
Gereksiz özelliklerden arındırılmış ICQ sürümü
3. **iMesh**
Multimedya dosyalarını indirmeye yarayan bir yazılım
4. **WinZip**
Popüler dosya sıkıştırma yazılımının yeni sürümü
5. **Ad-aware**
Reklam destekli yazılımlara karşı sistemde tarama yapar
6. **ICQ Pro 2003a beta**
Arkadaşlarınız ile sohbet için en tanınmış iletişim aracı
7. **Spybot- Search & Destroy**
PC'nizi her türlü ajan yazılımlardan temizleyin
8. **Morpheus**
Gnutella tabanlı popüler P2P yazılımı

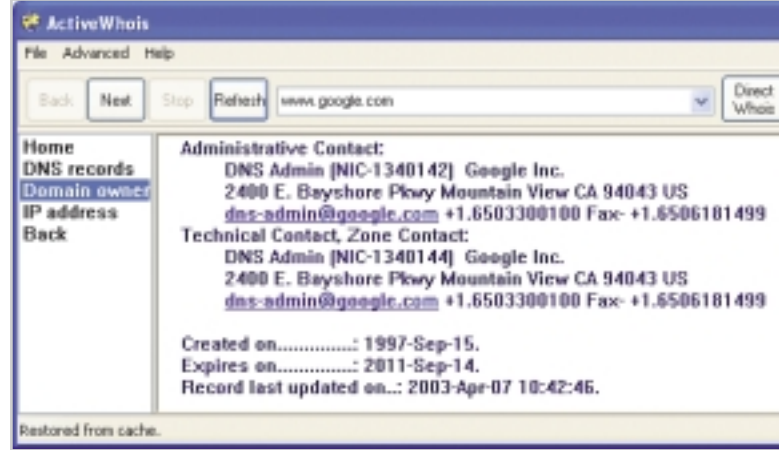
ECHIP'TE YER ALANLAR
© eCHIP Code **SHAREWARE**

ActiveWhois Browser 2.0 ©

Bu site kimin sitesi?

Bir telefon numarasının kime ait olduğunu rehberde bakarak öğrenebilirsiniz. IP numarası konusunda bir yardımcı arıyorsanız da bu yazılım yardımınıza koşacak ve alan adlarının kime ait olduğunu size bildirecektir.

ActiveWhois, bir IP adresi ya da bir alan adının sahibi hakkında tüm bilgilere ulaşabileceğiniz, kullanımı çok kolay bir yardımcı ağ aracı. Kullanıcılara isim, e-posta adresi, mektup adresi ve ülke gibi birçok bilgi sağlayan bu yazılım, diğer whois araçlarına göre çok daha kullanışlı bir arabirim sunuyor. Bu şekilde amatör bilgisayar kullanıcıları bile yazılımdan faydalanabilirler. Yazılımı kullanarak sörf yaparken içinde en popüler web siteleri de dahil olmak üzere tüm sitelerin sahipleri hakkında ve sitelerin bulundukları sunucularla ilgili bilgiyi sadece tek bir fare tıklaması ile elde edebiliyorsunuz. ActiveWhois, zeki bir şekilde ortalama 80 adet whois sunucusu üzerindeki yer alan bilgileri taramanın yanı sıra, dinamik olarak diğer sunuculardan gelen cevaplara göre en doğru sunucuyu bula-

TÜM BİLGİLER BURADA: Bir sitenin ya da alan adının kime ait olduğunu tüm detaylarıyla görebilirsiniz.

biliyor. Benzeri olmayan "who-is-hyper-link" özelliği sayesinde artık alan adları veritabanlarını web üzerinden sorgulamak daha da kolaylaşıyor. ActiveWhois internete bağlı değilken de kullanılabilir. Daha önceki aramalarınızın sonuçları sabit

diskinizde tutulduğu için bu şekilde tekrar sorguladığınızda sonuçlar hızlı bir şekilde karşınıza geliyor. Alan adlarının kime ait olduğunu merak ediyor, ancak sırf üşendiğiniz için kontrol etmiyorsanız bu yazılım tam size göre.

Biraz da eğlenmeye ne dersiniz?

► Horrorween ©

Horrorween, bir zamanların bağımlılık yapan oyunu Crimsonland'e çok benziyor. Oyunun kuralları da çok basit. Etrafta koşuşturup canavarları öldürerek olabildiğince uzun süre sağ kalmaya çalışıyorsunuz. Size verilmiş silahların dışında oyun boyunca alabileceğiniz birçok ek silah bulunuyor. Müzikleri gerçekten fantastik ama oyunun bazı hataları da yok değil.

► Halloween Havok ©

Cadılar bayramı nedeniyle hazırlanmış bu kapsamlı oyun, küçük yaşta ki oyun severlerin bile hemen anlayabileceği kolaylıkta.

Oyunda kısa ama önemli görevinizi tamamlamak için size iki dakika süre veriliyor. Oyunda cadılar bayramına uygun birçok karakter yer alıyor. Oyunu öğrenirken gerçekten uzun saatler boyunca hoşça vakit geçirebilirsiniz.

► Neverball ©

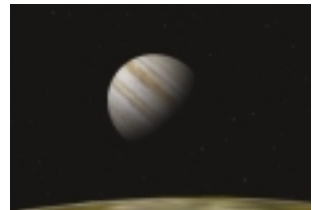
İnanılmaz özelliklere sahip oldukça eğlenceli bir oyun. Her yaştan oyun severin ilgisini çekecek olan bu oyunun amacı ise çok basit.

Üzerinde bir top ve engeller bulunan masayı çeşitli yönlerle oynatarak topu hedefe ulaştırmaya çalışıyorsunuz. Ancak bunun kolay olacağını sanmayın. Çünkü bir taraftan zaman, bir taraftan da kontroller sizi zorlayacaktır.

► Celestia ©

Aslında Celestia bir oyun olarak tasarlanmamış. Ancak yine de öğretici yönleri bulunduğu ve başarılı render edilmiş uzay ve gezegen görüntülerine sahip olduğu için özellikle küçük yaşta ki kullanıcıların ilgisini çekeceğine inanıyoruz. Yazılım içinde istediğiniz her yöne serbest hareket edebileceğiniz gibi, görmek istediğiniz gezegeni listeden de seçebilirsiniz.

Ten Thumbs Typing Tutor 2.4 ☺**Parmaklarınızı konuşturun**

Anlaşılması kolay bir arabirim üzerinden size adım adım on parmak klavye kullanımını öğretebilecek bir yazılım olan Ten Thumbs Typing Tutor, QWERTY'nin yanı sıra DVORAK klavye için dersler de içeriyor.

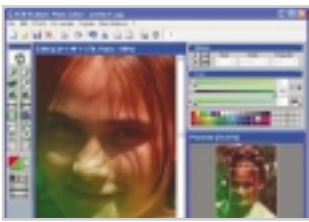
Ancak sadece İngilizce klavye desteği olması bir dezavantaj. Ağ desteği ile birlikte öğrencilerin başarılarını kontrol edebilmeye de olanak tanıyan Ten Thumbs Typing Tutor, belli derslere daha fazla ağırlık vererek daha etkili bir öğrenim yöntemi sunmuş oluyor. Her yaştan kullanıcı için kullanıcı dostu arabirimi ile evlerde, okullarda ve iş yerlerinde sorunsuzca kullanılabilir. Yeni sürüm, eğitimcilerin öğrenciler üzerinde daha fazla kontrol sahibi olacakları ek özellikler de içeriyor.

Post-it Software Notes Lite 3.0.1.1069 ☺**Bu post-it'ler düşmüyor!**

Bir gün sonrasında bir şeyleri hatırlamak için monitörünüzün kenarına astığınız sarı not kağıtlarının düşüp kaybolma riski oldukça yüksektir. Ancak bu yazılımı kullanarak notlarınızı daha sağlam bir yere, doğrudan masaüstünüze yapıştırmanız mümkün oluyor. Post-it'leri

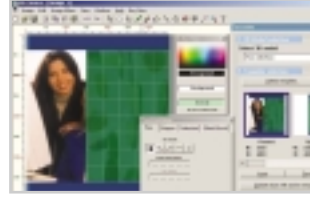

yaratılan firma 3M'nin bu dijital post-it çözümü sayesinde bundan böyle herhangi bir toplantıya ya da işinizi unutmak tarihine karışıyor. Tamamen ücretsiz olan yazılımı kullanarak yarattığınız notlar üzerine resimler ve web bağlantıları ekleyebilirsiniz.

VCW VicMan's Photo Editor 7.5 ☺**Bedava fotoğraf düzenleme**

Hem kullanımı kolay hem de tamamen ücretsiz olan bu fotoğraf düzenleme yazılımı, hızlıca çektiğiniz fotoğraflarınıza profesyonellik katmanıza yardımcı olabiliyor. Ayrıca dahili çizim araçları ile sıfırdan kendi çizimlerinizi de gerçekleştirebiliyorsunuz. Bunun için kalem, fırça ve silgiyi istediğiniz şekilde, büyüklükte ve şeffaflıkta

kullanabiliyorsunuz. Profesyonel yazılımlardaki gibi renk seçim, degrade ve antialiased metin yazma araçlarına da sahip olan VCW VicMan's Photo Editor, 20'den fazla resim biçimi tanıyabiliyor. Distortion araçları arasında bükme, dalga, döndürme, aynalama ve balık gözü gibi efektler yer alırken trilinear filtreleri kullanarak da fotoğraflarınıza 3 boyutlu efektler ekleyip onları daha flu ya da daha keskin bir hale getirmeniz de mümkün oluyor. Adobe Photoshop uyumlu filtreler için sunulan desteğin yanı sıra yazılım içinde birçok hazır eklenti de mevcut.

Cover Creator 2.0 ☺**Kabına bakıp karar vermeyin**

Yazılım kutularınız, kitaplarınız, e-kitaplarınız, CD'leriniz ve hatta elektronik magazinleriniz için profesyonel kalitede 3 boyutlu sanal kapaklar hazırlamanıza yardımcı olacak bir yazılım olan Virtual Cover Creator'un kullanımı da oldukça basit. Beş dakikadan daha kısa bir sürede tüm işlemleri tamamlamanıza olanak tanıyan yazılım tüm gerekli araçları da bünyesinde barındırdığı için, ek bir yazılım kullanmanızı gerektirmiyor. Ayrıca gerçek zamanlı olarak 3 boyutlu düzenleme ve render yapabileceğiniz yazılım içinde resimleri eksen etrafında döndürmek ve boyutlandırmak gibi işlemlere ek olarak yansıma ve gölge gibi özel efektler eklemeniz de mümkün. Yazılım içinde, 100 adet de taslak yer alıyor.

MixMeister Express5.0 ☺**DJ olmanın en kolay yolu**

Profesyonel kalitede müzikler yaratabileceğiniz yazılımda aynı bir radyo ya da club DJ'yi gibi şarkıları birbirine bağlamanız mümkün oluyor. Bunun için MixMeister Express 5, iki şarkının ritmlerini hesaplayıp otomatik olarak tempolarla oynayıp uygun bir geçiş yapabiliyor. Pitch değerini değiştirmeden şarkıları yavaşlatıp hızlandırmanıza imkan tanıyan yazılım, bu şekilde uzun şarkıların daha kısa sürede tamamlanmasını ya da kısa şarkıların daha uzun zaman çalmasını sağlayabiliyor. Bir parti düzenlemeyi düşünüyorsanız tüm işlemi bu yazılıma devredebilirsiniz.

KISA... KISA...**BionicSpider 1.5** ☺

PC'nizdeki masaüstü artık size yetmiyor mu? Kullandığınız tüm program pencerelerini farklı masaüstü grupları altında toplayan BionicSpider adlı yazılım yardımınıza koşacak. Bir kere tüm pencerelerinizi ekran üzerinde yerleştirdikten sonra yeni bir masaüstü görünümüne geçip yeni pencereleri de buraya yerleştirebiliyorsunuz.

Homeserver 1.5 ☺

Sadece evde kişisel kullanım için bir web sunucusu açmak istiyorsanız web'in yanı sıra, ftp sunucu ve ek olarak birçok yararlı online araç da sunan Homeserver işinizi görecektir. Dahili güvenlik duvarı, erişim kontrolü ve hacker'lara karşı birkaç savunma mekanizması da içeren yazılım, bilgisayarınızı ve kişisel sunucunuzu saldırılara karşı güvenli bir şekilde koruyabiliyor.

Explorer Toolbar Maker ☺

Bir Windows yardımcı aracı olan Explorer Toolbar Bar Maker, herhangi bir HTML sayfasından, resimden, Flash dosyasından ya da Microsoft Office belgesinden kendi Explorer çubuğunuzu yaratmanıza olanak tanıyor. Bu el yapımı çubuklar, çalışma alanınızı kişiselleştirip geliştirmenizi sağlayabiliyor. Böylelikle kendi intranetiniz içinde daha rahat çalışabiliyorsunuz.

Active System Locker 2.8 ☺

Klavye ve farenizi kilitleyebilen System Locker, bu şekilde istenmeyen kişilerin PC'nizi kurcalamasını engelleyebiliyor. Siz yerinizde değiken bilgisayarınızı koruyan yazılım, güçlü başlangıç seçeneklerine ve araç çubuğu uyarı mesajlarına da sahip Brute-force şifre kırma girişimlerine karşı da önlem sunan koruma sistemi, tüm gerçekleştirilen işlemleri bir kayıt dosyasında tutabiliyor. Yeni sürümde kilitleme ile birlikte seçilen bir yazılım da çalıştırılabilir.

Web üzerinden grafik imkanları

Ücretsiz resim işleme programları

Her zaman Photoshop kullanmaya mahkum değilsiniz; internet, size fotoğraflarınız üzerinde çalışabileceğiniz tamamen ücretsiz programlar sunuyor. CHIP, dijital fotoğraf makinesi sahipleri için internetteki en iyi ücretsiz yazılımları inceledi.

Acele çektiğimiz fotoğraflar nadiren istediğimiz gibi olurlar. Kısa sürede istediğimiz kareye odaklanamayız ya da ışığı tam olarak kullanmak mümkün olmaz. Sonuçta güzel bir kare yakalamışızdır, ancak çektiğimiz resim çok bulanık ya da karanlık çıkabilir. İşte bu durumda dijital fotoğraf makinesi kullanıcıları avantajlı durumda, çünkü bu tarz fotoğrafların üzerinde oynayabiliyorlar. Bu işle uğraşanların çoğunun aklına Paint Shop Pro ya da PhotoImpact gibi programlar geliyor ve bu programların ortalama bedeli 100 Euro

civarında. Oysa ki bu yazılımlara para yatırmak zorunda değilsiniz. İnternet size aynı derecede mükemmeliyet sağlayan bedava programlar da sunuyor.

CHIP, resim düzeltme ve yönetim araçlarından eklentilere ve görsel efekt yazılımlarına kadar en iyi ücretsiz araçları sizler için inceledi. Bu programların çoğunu eCHIP'te bulabilirsiniz (© eCHIP-Code Resim İşleme). Bazı ücretsiz programlar ücretli olan benzerlerinden çok daha fazlasını yapıyor, örneğin flash kartlarındaki silinmiş resimleri kurtarabiliyorlar.

Yönetim programları

Resimleri düzenlemeden fotoğraf arşivi yapmanın karmaşaya yol açacağı gerçeğiyle, er ya da geç bütün dijital fotoğraf tutkunları yüzleşmek zorundadır. Bu başlık altında tanıtacağımız araçlar fotoğrafları katalogluyor, minyatür görüntüler ile hepsini bir bakışta görme olanağı sağlıyor ya da mevcut dosyaları topluca bir başka resim biçimine dönüştürüyor. Bu arada, resim yönetim araçlarının piri olarak tabir edebileceğimiz ACDSee 3.1 programının tam sürümünü yine CD'mizde, (© eCHIP-Code Resim İşleme) bölümünde bulabilirsiniz.

JPegger 4.25: Resimlere genel bakış için basit bir araç

Bu ücretsiz yazılım bütün temel işlevleri sunuyor ve fotoğrafların tamamına hızlı bakış sağlıyor. Ancak basit kullanımlı bu program profesyonel kullanıcıları yeterince tatmin etmeyebilir.

Bu resim yönetme aracı tek bir pencerede, küçültülmüş resimleri sol tarafta sıralı bir şekilde, seçtiğiniz resmin büyütülmüş haliniyse sağ tarafta gösteriyor. Minyatür resimlerin boyutları ve sıralarını değiştirebilirsiniz. Üzerine tıklanan minyatür resim, sağ tarafta büyük halde görüntüleniyor. Ayrıca küçültülmüş resimlerin üzerinde ok tuşları ile gezip büyütülmüş olarak görmeniz mümkün. Yazılım alternatif olarak size sadece resimlerin isimlerini içeren ve yer tasarrufu sağlayacak bir liste de sunuyor. Bu listenin yanında en son kullanılmış olan klasörleri de görebiliyorsunuz. JPegger size her bir resim için dijital fotoğraf makinesinden sağlanmış Exif dosyalarını da (fotoğraf çekim bilgilerini içeren dosyaları) gösteriyor, ancak dijital fotoğ-

raf makinesi ile iletişim kurduğunuz pencerenin her seferinde kapatılıp tekrar açılması şart.

Katalog baskılarında program, minyatürleri farklı büyüklüklerde basmaya imkan tanıyor. Baskıda küçük resimlerin altında sadece dosya adı yer alıyor; dosya büyüklüğü ya da tarih gibi veriler basılmıyor. Katalog baskısındaki siyah çerçeveyi kaldırmak mümkün değil. Katalog şeklindeki baskılarda olduğu gibi, tek bir resmi bastığınızda da JPegger size rahat ve büyütülüp küçültülebilen (zum seçeneği) bir önizleme sağlıyor.

Program, herhangi bir klasörün içindeki aynı büyüklükteki resim dosyalarını bulabiliyor. Resimlerin üzerinde 90 derece çevirme veya yeniden örnekleme dışında bir değişiklik yapma şansınız yok. Slayt şovlar sadece müziksiz ve otomatik olarak oynatılabilir. JPegger, fotoğrafın boyutunu pencere büyüklüğüne uygun olarak ayarlıyor fakat bunun dışında fazla bir zum olanağı sunmuyor.

Sistem: Win 9x/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.vallen.de/freeware

FotoAlbum 3.4.1: Resimleri Web'de yayınlayan veritabanı

İngilizce olan programın en göze çarpan yönü topladığınız resimlerinizi tek bir tıklamayla, Amerikan şirketi Fototime'in sitesinde (Fototime.com) ücretsiz olarak 30 gün süreyle yayınlatabilmenize izin vermesi. Bu sürenin sonunda hizmetten faydalanmaya devam edecekse, yolda 24 dolar ödemek zorundasınız. Resimlerini geniş bir kitleye en hızlı şekilde sunmak isteyenler için FotoAlbum 3.4.1 çok iyi bir seçim.

IrfanView veya JPegger gibi diğer programlar fotoğraf albümlerini değil, sadece klasörlerin içindeki fotoğrafları

FotoAlbum 3.4.1: Albümleri 30 gün boyunca internette ücretsiz olarak yayınlatabilirsiniz.

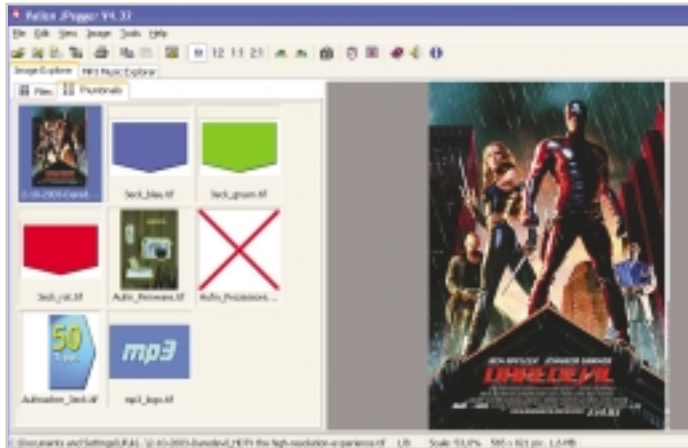
gösterebiliyorlar, ancak bu program ile resimleri dizin yapısından bağımsız olarak da bir araya getirip albümleme şansına sahipsiniz. Bu yöntem, fotoğraflardan slayt şov hazırlarken ya da arkadaşlarınıza verme amacıyla toplarken çok kullanışlı. Tarih veya isim gibi sınıflandırma kriterlerinin yanında resimleri manuel olarak da gruplayabiliyorsunuz.

Program, birçok resme bir arada yazılı notlar ve anahtar kelimeler atama imkanı sunuyor. Bunlar, resimleri, aradığınızda daha kolay bulabilmenizi sağlıyor. FotoAlbum, metin ve tarih seçenekleri ile resimlerin bulunabilmesine de izin veriyor. Program isim, boyut veya tarih seçeneklerini doğrudan fotoğrafın altında göstermiyor, bunun yerine resmin üzerine fare aracılığıyla gittiğinizde, sarı olarak çıkan açıklama kutucuğuyla size bu bilgileri ve bunlara ek olarak resmin başlığını gösteriyor.

Programın içinden geçiş efektleri kullanan bir slayt şov da başlatabiliyorsunuz. FotoAlbum, tek bir önizleme fonksiyonunda tek resim baskısını ve farklı katalog planlarında ve tablolarla düzenleme imkanı sunuyor. Ancak fotoğrafların altında isim veya veriler görünmüyor ve boyutlarıyla serbest bir şekilde oynamak da mümkün değil. İlginç olan bir nokta ise, FotoAlbum'un CD'ye yazma özelliği ile kendi fotoğraf CD'lerinizi de oluşturabilirsiniz. CD'nizi CD sürücüyü yerleştirmeniz ile birlikte resim veritabanınız otomatik olarak harekete geçiyor ve slayt şovu tek bir tıklamayla başlatabiliyorsunuz.

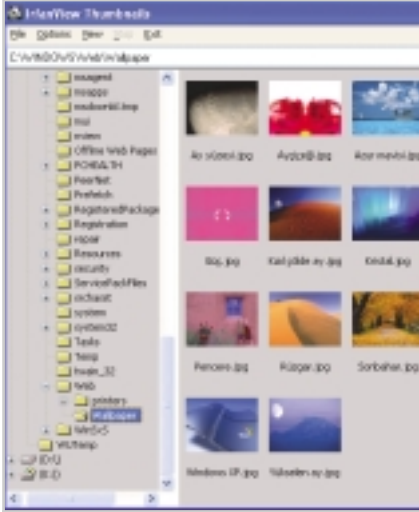
Sistem: Win 98/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.fototime.com

JPEGGER 4.25: Almanya'nın yukarı Baviera bölgesinde yer alan Vallen-Systeme firmasına ait bu program, resimlerin bulunduğu dizine hızlı bir şekilde erişim sağlıyor.

Resim işleme araçları

IRFANVIEW: Resim tarayıcısı dizindeki resimleri gösteriyor. Ücretsiz olan bu program hızlı bir şekilde resimleri bakmak için uygun bir seçim.

IrfanView 3.80: Yüksek performanslı bir yığın dosya işlemcisi

IrfanView, kalitesini büyük miktarda fotoğraf üzerinde aynı işlemler yapılacağı zaman sergileyebiliyor. Bu yeteneği sayesinde birçok TIF uzantılı dosya, web ve grafikler için daha uygun olan JPEG formatına kısa sürede dönüştürülebiliyor.

[T] tuşuna bir kere basmak suretiyle resim veritabanı tekli resim sunumlarının yanındaki bir pencerede açılıyor.

Program bir dizindeki bütün resimleri minyatür olarak gösteriyor. Hazır şablonların istenildiği takdirde kullanıcı tarafından silinebilmesi ya da adlarının değiştirilebilmesi mümkün. IrfanView farklı boyut ve sıralama olanakları sunuyor. Buna rağmen dosya yapısından bağımsız olan sanal dizinler bulunmuyor.

Yığın (batch) işlemlerinde bir defada

kontrast, resim kesiti, piksel sayısı ve renk derinliğini ya da dosya isimlerini değiştirmek mümkün. IrfanView istenildiği takdirde ekran koruyucuları veya müzikli slayt şovlar yaratabilir ve bunu IrfanView kurulmuş olmayan bilgisayarlarda bile çalışabilecek şekilde hazırlayabilir.

Sistem: Win 98/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.irfanview.com

Exifer 2.1.5: Exif bilgileri konusunda uzman

Exifer, alışlagelmiş resim veritabanı fonksiyonları dışında, JPEG ya da IPTC standardına tabi olan JPEG dosyaları içinde saklanan meta verilerini ve dijital fotoğraf makinesinden gelen Exif ışıklandırma bilgilerini size sunuyor. Program bu bilgileri anlaşılabilir bir şekilde gösteriyor, bilgileri ihraç edebiliyor ve resim dosyalarının içine tekrar yazabiliyor. Bu, diğer programlar Exif değerlerini sildiği zaman oldukça faydalı olan bir özellik.

Fotoğraflarını tarih sırasına göre düzenlemek ve adlandırmak isteyenler aradıkları desteği bu programda tam anlamıyla bulabilirler: Otomatik olarak yeniden adlandırmada Exifer, dosya adlarına sizin belirlediğiniz IPTC ya da Exif değerlerini ekliyor. Sözelimi fotoğraf tarihi, kategorisi ya da fotoğrafın çekildiği yer adının dosyaya kaydedilmesini sağlamak elinizde. Ücretsiz olan bu program, resimde yapılan değişikliklerden sonra "dosyanın değişime uğradığı tarih" bilgisini fotoğrafın asıl çekildiği tarih ile değiştiriyor. Exifer yeniden adlandırma ve tarih değiştirme işlemini bir defada toptan hallederek özellikle tembellere kolaylık sağlıyor.

IPTC alanlarının düzeltilmesi konusunda da bu program örnek olarak gösterilebilir: Program isteğe göre birçok dosyayı bir defada işleyebiliyor. İşlem sırasında kayıtlı bilgilere değişiklik ya da ekleme yapılmasına olanak sağlıyor. Exifer, Exif veya IPTC bilgilerini diğer yazılarla birlikte direk olarak resmin üzerinde görünebilecek şekilde resmin içine kaydetmenizi mümkün kılıyor. Eğer istediğiniz sadece bu bilgileri resme kaydetmek ise **148**'de bulabileceğiniz daha basit kullanımlı Watermark tanıtımına göz atmak isteyebilirsiniz.

Sistem: Win 98/Me/NT/2000/XP

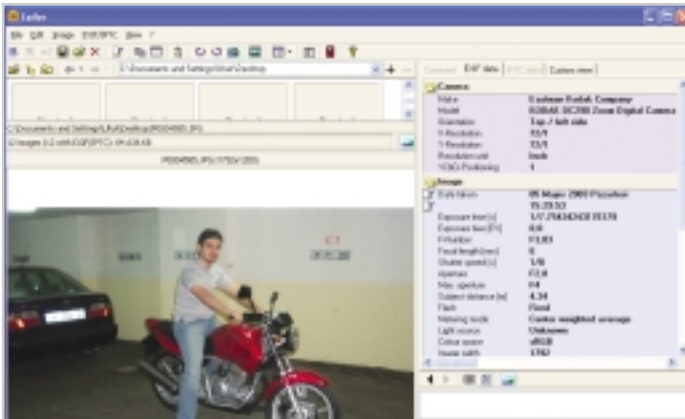
Bilgi: www.exifer.friedemann.info

İşleme araçları

Bu programlar fotoğraflarınızı olabildiğince güzel hale getiren yazılımlardır. Fotoğrafın netliğini ayarlar, rengini değiştirir, efektler ekler ya da bazı alanların boş kalmasını sağlarlar.

Gimp 1.2.5: Profesyoneller için Photoshop alternatifleri

Bu program yüksek kalitede bazı resim işleme fonksiyonları sunuyor. Rötüş, kontrastı artırma ve montaj gibi görevler için uygun özelliklere sahip. Program dört aşamalı otomatik düzeltme yöntemi ile bozuk fotoğrafları güzelleştiriyor. Bunun dışında manuel olarak kontrast ve renk ayarlarıyla oynamanız için de birçok imkan sağlıyor (bunun için sayfa 146'daki atölyeye bakabilirsiniz). Ücretsiz olan bu program zum ve aydınlatma gibi efektlere sahip, ancak maalesef program orijinal resim üzerinde önizleme gösteremiyor. Programcılar renk ge-

EXIFER 2.1.5: Bu ücretsiz yazılım, dijital fotoğraf makinelerinin resim dosyalarına kaydettiği Exif ve IPTC bilgilerine ulaşır.

GIMP 1.2.5: Ücretsiz yazılım, seçme ve montaj araçlarıyla olduğu gibi göze çarpan düzeltmelerle de dikkat çekiyor.

Resim işleme araçları

lişimleri için yoğun çaba sarfetmişler.

Seçim ve montaj fonksiyonları tam anlamıyla birinci sınıf: Gimp sadece yaygın olarak kullanılan "sihirli değnek" ya da "kement" gibi araçlarla seçim olanağı sunmakla kalmıyor, bunun yanı sıra vektör fonksiyonlarıyla da resim parçalarını bir araya getirilebiliyor veya kesebiliyor. Program, yapıştırılmış resim parçalarını montaj nesneleri olarak hafızasında tutuyor. Böylece istenildiği zaman bu parçalar bağımsız olarak başka yerlere taşınabiliyor. Palet, katmanları şeffaflaştırma ve dönüşüm yöntemleri ile ilgili nesneleri barındırıyor. Program, katman maskeleri aracılığıyla montaj elementinin parçalarını, silinmesine gerek kalmadan gizlemeye olanak veriyor. Bu sayede kullanıcılar istedikleri değişiklikleri rahatça test edebiliyorlar.

Ancak Gimp'in yetersiz kaldığı bazı alanlar da var: Araç çubuğu, ana menü çubuğu, ekran penceresi ya da çok sayıda palet gibi program elemanlarının tümü ayrı araç çubuklarında toplanmış ve bu yüzden sürekli birbirlerinin üzerine kapılıyorlar. Ayrıca Gimp'te önizleme fonksiyonu bulunmuyor. Fakat geri alma fonksiyonlarının oldukça gelişmiş olduğunu da yine vurgulamak gerekli: Tam 255 adet adımınızı geri alabiliyor ve

her adımın bir minyatür resmini görebiliyorsunuz.

Sistem: Windows 95 ve yukarısı

Bilgi: www2.arnes.si/~sopjsimo/gimp

AnmanieSMP 2.4: Oyunseverler için eğlenceli efektler

Bu programda sadece fareyi hareket ettirerek resim parçalarını uzatabilir, döndürebilir ya da bu parçalara daha yumuşak bir görünüm kazandırabilirsiniz. Bu program sadece sırtan yüzler (sağdaki resimde olduğu gibi) yapmak için kullanılmıyor, Anmanie aynı zamanda bira göbeklerini bir güzel inceltmekte ya da araba kasalarını daha fiyakalı hale getirmekte kullanılabiliyor ve dosya formatı olarak JPEG, TIF ya da BMP gibi resim formatlarını tanıyor.

En önemlisi, yazılım, resimde yaptığınız çarpıtmaları filme de çevirebiliyor. Animasyon çubuğuna sekiz adede kadar farklı resimleri yerleştirirseniz, Anmanie her resim arasındaki görüntü kaymalarını kendi hesaplayacaktır. Geçişlerin nüanslarını ayarlayabiliyorsunuz. Sonuçta bir AVI video oluşuyor. Bunun yanında animasyon çubuğu farklı durumlardaki resimleri göstermeye yarıyor.

Sistem: Win 9x/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.anmanie.de

ANMANIESMP 2.4: Program, resmin parçalarını tanınmayacak hale gelene kadar lastik gibi çekeştirebiliyor.

Eklentiler

Photoshop, Gimp ve benzeri grafik işlem programlarının yeteneklerini eklentiler aracılığıyla genişletip resimleri ilginç efektlerle zenginleştirebilirsiniz.

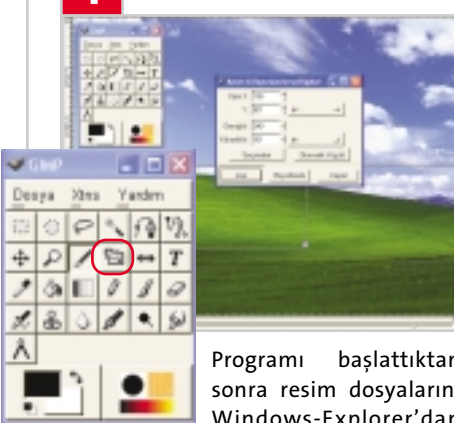
Mura's Filter Meister: Mükemmel bir eklenti koleksiyonu

Murakuma adlı Japon programcının eklentileri internetteki en iyi ücretsiz ek- →

ATÖLYE GIMP 1.2.5

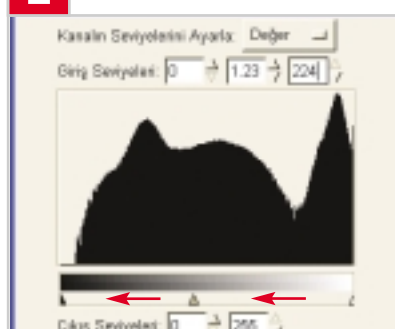
» Bulanık ve karanlık fotoğrafları bu şekilde düzeltebilirsiniz

1 Kenarları kaldırın

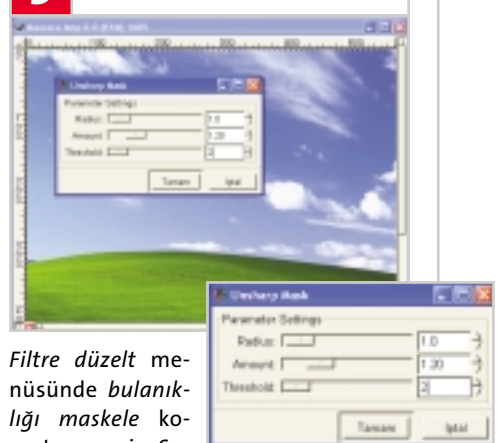
Programı başlattıktan sonra resim dosyalarını Windows-Explorer'dan araçlar çubuğuna "sürükleyip bırak" ile taşıyınız. Bıçak görünümündeki resmi kes ya da boyutunu değiştir komutunu tıklayın. Saklamak istediğiniz resim parçasını çerçeve içine alın. Çerçevenin üzerine çift tıklayarak kenarlarını keserek ayırın.

2 Ton değerlerini düzeltin

Fotoğrafın içine sağ tuşla tıklayarak Image / Colors menüsünün içindeki Values seçeneğine girin. Yukarıdaki histogramda resim açık ton içermiyor (en sağda). Beyaz renkli kaydırma çubuğunu içeri doğru kaydırırsanız varolan en açık tondaki renkleri düz beyaza çevirirsiniz. Ortada görülen gri kaydırma çubuğunu sol tarafa biraz kaydırarak orta koyuluktaki pikselleri canlandırabilirsiniz.

3 Resmi netleştirin

Filtre düzelt menüsünde bulanıklığı maskeleyi komutunu seçin. Seçilen değerler resim kalitesine ve piksel miktarına bağlıdır. Yarıçap için 1.0 deneyin, miktar olarak 1.2 yi alın, sınır değeri de 2 olmalı. Resim taneçikli görünüyorsa sınır değeri'ni 8 ya da 15 alıp bir kez daha deneyin.

lentiler arasında anılıyor. Hatasız bir program yapısına sahip olmanın dışında büyüteçli bir baskı önizleme fonksiyonu, pek çok parametreyi ayarlama imkanı ve yeni kullanıcılar için oldukça faydalı hazır ayarları var. "MASTER" serisinin eklentilerini internette tek tek indirme olasılığı da mevcut.

Tone efekti popüler sanat veya günlük gazetelerde görülebilecek ilginç taraflı alan efektlerine benzer efektler yaratmaya yarıyor. *Cloud 2.2* ise web sayfalarında veya montajlarda kullanılabilecek doğal görünümlü bulutlar oluşturabiliyor. Manuel olarak oluşturması zor olan bu efekti günümüzde kullanılan pek çok resim işlem programında göremiyoruz.

Montajladığınız parçaları tekrarlayan veya yamultan özel filtreler özellikle etkileyici: *Copies 1.3*, resme sokulmuş parçaları kopyalayarak döngü veya dalga şeklinde yüzeyler şeklinde yapılandırıyor. *Copies* montaj yüzeyini kesiksiz şekilde birleştirilmiş kenarlar halinde ekrana yerleştirebiliyor.

Mura's Filter Meister: "Perspective Tiling" resmi eğip ufuk çizgisine kadar tekrarlıyor.

Perspective Tiling filtresi ise resmi derinlemesine doğru eğmek ve ufuk çizgisine kadar tekrarlamak suretiyle sonsuz alan (yurakıdaki resimde) etkisi yaratıyor. *Pole Transform 2.1*, motifleri metalden bir silindirin içinde görüntü yansıtmışçasına daireselleştiriyor. Bu şekilde metni bir halka şekline sokmak veya manzara görüntülerini bir gezegen görünümüne sokmak mümkün.

Sistem: Win 9x/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.geocities.com/murakuma

RGB2Gray: Renkli fotoğraflardan mükemmel siyah-beyaz resimler

RGB2Gray RGB(Red-Green-Blue, monitör ekranının renk bileşenleri) renkli resimleri gri tonlamalı resimlere dönü-

TAVSİYELER

» Eklentilerin en iyi şekilde kullanılması

Sorunsuz kurulum

► Kullandığınız grafik işlem programının ayarlarında ya da yardım dosyalarında programın eklentileri hangi alt dizinlerde aradığını bulun.

► ".8bf" ve benzeri uzantılardan tanıyabileceğiniz eklentileri bu dizine kopyalayın.

► Eklentilerle gelen readme dosyalarını da eklenti dizinine aktarın, çünkü bu dosyalar filtrelerin çalışmasını engellemezler ve kullanım konusunda da oldukça faydalı ipuçları içerirler.

► Farklı şirketlerden gelen filtre yazılımlarını ayrı dizinlerde saklayın. Böylece ihtiyacınız olmayan filtreleri ayrı ayrı kaldırmamız kolaylaşır. Eklenti dizininin tüm alt dizinleri normalde otomatik olarak taranır, bazı grafik işlem programlarında bu tarama ayarını seçeneklerde kendiniz yapmanız gerekebilir.

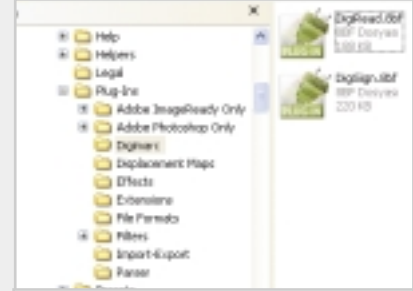
► Grafik işlem programınızı tekrar açtığınız zaman eklentiler kullanıma hazır olacaktır. Genellikle *Effects* veya *Filters* menülerinin altında görünürler.

Sorunsuz çalışma

► Çoğu eklenti programı sadece 24 bit derinliğinde (Truecolor) renkli RGB resimler üzerinde çalışabilirler. Eğer program eklentiye desteklemiyor veya eklenti beklediği gibi çalışmıyorsa, resmini RGB moduna çevirin. Örneğin Paint Shop Pro'da bu komuta *Colors / Increase Color Depth / 16 Million Colors (24 Bit)* menüsünden ulaşabilirsiniz.

► Mura'nın Filtre Uzmanı serisinde yer alan bazı eklentiler, montaj düzlemlerini bükebiliyorlar. Bu tür işlemler, filtrelediğiniz düzlemlerdeki şeffaf yüzeyler üzerinde çalışmaya karşı bir koruma getirmemiş olmanızı gerektiriyor. Üzerinde çalıştığınız dosyayı *Workspace* ko-

mutu ile biraz daha genişleterek kendinize biraz daha çalışma alanı yaratın. Elde ettiğiniz sonuçları %100'lük büyütme düzeyinde rötüş araçlarıyla güzelleştirmeniz gerekecektir.

KURULUM: Filtrelerinizi readme dosyaları ile beraber grafik işlem programınızın eklentileri barındıran alt dizinine kopyalayın.

Kısayollar sayesinde daha verimli çalışın

Pek çok program size son kullanılan filtrelerle ilgili olarak kullanılmak üzere özel kısayol tuşları sunarlar. Bu sayede iç içe geçmiş pek çok menü arasında yolunuzu kaybetmeden istediğinizi bulabilirsiniz.

Gimp:

[Alt]+[F]: Son filtreyi çağırır

[Shift]+[Alt]+[F]: Diyalog penceresini çağırarak

Photoshop (Elements):

[Ctrl]+[F]: Son filtreyi çağırır

[Ctrl]+[Alt]+[F]: Diyalog penceresini çağırarak

PhotoLine:

[Ctrl]+[Shift]+[L]: Son filtreyi çağırır

PhotoImpact: Hızlı komut paletinde son kullanılmış fonksiyonlar listesi

TAVSİYE EDİLEN DİĞER EKLENTİLER

Ad	Fonksiyon	Web adresi
Art Texture	Soyut desenler	www.ulead.com/download/freedownload.htm
EdgeWorks	Renk ve kenar efektleri	www.cybia.co.uk/edge.htm
FilterFarm	Sanatsal efektler	www.kees.cc
Flare Effects	Işık efektleri	www.axionfx.com
Harry's Filters	Deforme etme ve eğiltme	www.thepluginsite.com/products/harrysfilters
Kang 1 - 4	Deforme etme	www.asan.com/users/kangaroo/graphics.htm
Page Curl	Resim kenarlarını yuvarlaklaştırma	www.freephotoshop.com/html/mark.html
Particle	Duman, ateş, baloncuklar, kar taneleri, bulutlar	www.ulead.com/download/freedownload.htm
ScreenWorks	Yapısal değişiklikler ve ızgara şeklinde çizgiler	www.cybia.co.uk/screen.htm
Unplugged	Deforme etme	www.v-d-l.com

Resim işleme araçları

türüyor. Almanca bu programın diğerlerinden farkı çevrim sırasında daha fazla seçenek sunması ve renklerin tüm tayfla kıyaslanıp ölçümlendirilerek değiştirilmesi. Örneğin mavi su rengini ihtiyaca göre çok koyu veya çok açık bir tona çevirebiliyorsunuz. Renkli bir resmin gri tonlama versiyonuna geçmeden önce bu filtre aracılığıyla nasıl sonuçlar alabileceğinizi test etmek oldukça yararlı olacaktır. Önizleme kullanımından sonra yeni resminiz teknik açıdan halen eski renk tonlaması versiyonunda bulunacak, yani gri tonları sabit diskinizde gerçek renkli kaydedilmiş kadar geniş yer kaplayacaktır. Eğer resminize normal renk tayfindan başka renkler eklemek istemiyorsanız önizlemeyi bitirerek gri tonlamaya geçin. Bundan sonra resmin görünümü tekrar değişmeyecektir.

Sistem: Win 9x/Me/NT/2000/XP

Bilgi: <http://webuser.rhein-main.net/grafcolor>

Redfield Plug-ins 1.51: 3D Bükülmeler

Redfield-Plug-ins paketi ücretsiz ve tatmin sürümü olan değişik filtreleri bir araya toplamış. Bunların arasında en ilgi çekici olan ücretsiz üç boyutlu eğriltme

filtresi Jama3D. Bu eklenti, şekillerin balık pullarına benzer üç boyutlu bükülmelerini sağlayabiliyor. Bu efekt özellikle banknot, CD ya da ekran görüntüleri gibi düz yüzeylerin resmi üzerinde uygulandığında etkileyici sonuçlar veriyor, fakat yüz resimleri üzerinde de uygulamak mümkün. Eğme ve aydınlatma konusunda oldukça fazla ayarlama seçeneği var. Bu filtre "Jaluzi", "Balık sırtı" ve "Parmaklıklar arkasında" gibi işinize yarayabilecek önceden tanımlanmış ayarlar ile geliyor. Kendi tanımladığınız ayarlarınızı da saklayıp ekranda katlanarak kapanan bir menüyü açmak suretiyle çağırabiliyorsunuz.

Sistem: Win 9x/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.redfieldplugins.com

Plugin Commander 1.52 Light: Filtre yönetimi

Eğer zamanında bol bol eklenti toplamışsanız bunlar menülerinizi oldukça karmaşık bir hale getirecektir. Plug-in' Commander, elinizdeki eklentilerin takibini yapabilmenizi sağlıyor. Efekt listeleri bir dosya dizini gibi görünse de aslında size filtre programlarının belirlediği menü düzenlemesi gösterilir. Bu önizlemeden istediğiniz eklentileri çağırabilir, kapatabilir veya silebilirsiniz. Ayrıca istediğiniz filtreleri farklı alt menülere taşımanız veya kendi alt menülerinizi oluşturmanız da mümkün.

Ücretsiz olan ve oldukça yaygın olarak kullanılan Filter Factory (FF) tipindeki filtreleri doğrudan bu programın içinden açıp kullanabilirsiniz. Bu tür filtreleri genellikle ince-uzun ve beyaz renkli diyalog kutucuklarından tanırırsınız. RGB2Gray de bu tip filtrelerin bir örneğidir. İlk açıldığında Plug-in Commander sizi yeni ve oldukça cazip bir arayüzle karşılayacaktır. Bu arayüz, size bütün ayarların rastgele değiştirilmesi gibi ilginç seçenekler de sunuyor. Programın ücretsiz versiyonunda diğer eklentileri açmanız mümkün değil; sadece eklenti yönetimi yapabilirsiniz.

Sistem: Win 9x/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.thepluginsite.de

PLUGIN COMMANDER 1.52 LIGHT EDITION: RGB2Gray gibi yönetimli filtreler plug-in listesinden doğrudan, sıradışı bir arayüzle çalıştırılıyor.

Sunum araçları

Sonunda resimleriniz mükemmelliğe ulaştığına göre, sıra geldi onları sergilemeye. CHIP sizin için en iyi sunum araçlarını inceledi.

Gallery Maker 2.3.4: Web Galerisine giden hızlı ve kolay yol

Almanca olan bu küçük program sizi akıllı adımlarla web galerisine ulaştırıyor. Fare imlecini üzerinde bulunduğu yerde yapılabilecek işlemle ilgili açıklama *Gallery Assistent* aracılığıyla ayrı bir pencerede görülebiliyor. Resimlerin seçimi, sunum ayarları ve tasarım ile ilgili ayarlardan sonra dördüncü aşamada galerinizi oluşturabiliyorsunuz. Gallery Maker size, resimlerinizi bazı örnek fonlarla birlikte, istediğiniz boyut ve düzenlemeyle sunma imkanı da veriyor. Ayrıca bu araç, yazılım piyasasında nadiren görünen, yeni bir resim açarken diğerini otomatik kapatma özelliğini de kullanıcıya sunuyor. Galeriniz tamamlandıktan sonra program size galerinize web tarayıcınızdan ulaşma veya web sunucuya FTP ile yükleme imkanı sağlıyor.

Fakat Gallery Maker'ın bir eksikliği bulunmakta: Galeri sayfanızda Gallery Maker'ın kendi reklamlarının yer alması.

Sistem: Windows 95 ve üzeri

Bilgi: www.gallerymaker.de

JoJoThumb 2.8 beta: İnternet için şık galeriler

Großen Gestaltungs-Spielraum hat der JoJoThumb 2.8 de kullanıcıya tasarımlarını gerçekleştirebilmek için geniş imkanlar sunuyor. Minyatürler ve tek resimleri sergilemek için hazır düzenler de mev-

RGB2GRAY: Bu eklenti, renkli resim örneklerini detaylı ayarlarla gri tonlamalarına geçirmenizi sağlıyor.

Resim işleme araçları

cut: JojoThumb ayrıca ihtiyaca göre kullanılabilecek önceden hazırlanmış resim altı yazıları, düğmeler, boyut ve arka plan şablonları sunuyor. Satır ve sütun başına konacak resim sayısı ayarlanabiliyor. Ayrıca JojoThumb'da dijital fotoğraf makinelerinden alınan exif bilgilerini ve fotoğrafların çekim tarihini ekranda görebiliyorsunuz. İstendiği takdirde JojoThumb resim bilgilerini grafik veya yazı olarak resme eklemenize imkan veriyor. Tüm düzenler programın profillerinde toplanarak kaydedilmiş, böylece istenildiği zaman ulaşılması da kolay bir hal almış.

Şimdi size bir ipucu: Programın henüz başındayken seçeneklerde *HTML* bölümüne gelip *Jojo-Thumb-Copyright-notiz'i* seçerseniz galeri sayfalarınızda JojoThumb'un reklamlarına bir daha rastlamazsınız.

Sistem: Win 9x/Me/NT4/2000/XP

Bilgi: www.jojosoftware.de

Slide Show Movie Maker 3.5.3:

Bilgisayarda slayt şov

Movie Maker, tatil resimlerinizi her bilgisayarda çalışabilecek olan AVI biçiminde, müzikli bir slayt şov halinde sunmanız için birebir. Her resim için ayrı

bir geçiş zamanlaması ayarlayabiliyorsunuz.

Program bir düzine çekici ve göz kamaştırıcı görsel efekt sunuyor. Mesela bir resmi hareketlendirerek bir sonraki resme geçmesini sağlayabilir ya da adeta lastik bir top gibi diğerinin üzerine düşürebilirsiniz. Ayrıca Movie Maker resimlerin monitörde gezinmelerini de sağlıyor. Panorama görüntüleri ekranın üzerinde farklı yönlerde dolaşabiliyorlar. Ses dosyalarını kullanarak resim değişimlerini istediğiniz seslerle senkronize edebiliyorsunuz; ancak bu işlem için Movie Maker yalnızca çok yer kaplayan WAV dosyalarının kullanımına izin veriyor.

Programdaki yazı yazma seçenekleri de oldukça iyi. Harfleri tüm yazı tipleri ve renkleriyle resimlerin içine birçok farklı efekt ile yerleştirebiliyorsunuz. Movie Maker her fotoğrafı ismiyle ve isteğe bağlı olarak diğer bilgileriyle birlikte sunmasına rağmen fotoğrafın Exif bilgilerini otomatik olarak göstermiyor.

Program hazırlanmış olan slayt şovu proje olarak, neredeyse hiç yer tutmayan sade bir yazı metniyle birlikte kaydediyor. İşlemler tamamlandıktan sonra Movie Maker'ın videoyu yaratma süreci

birkaç dakika alabiliyor.

Sistem: Win 9x/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.joern-thiemann.de/tools

Diğer araçlar

Son olarak telif haklarını koruyan, zarar görmüş resim dosyalarını tamir eden ya da Exif verileri ile ilgili özel araçlara göz atalım.

Joe 3.1a: Çok sayıda resmin adını topluca değiştirin

Dijital fotoğraf makinelerinden ya da Photo CD'lerden alınan resim dosyaları genellikle "img_5873.jpg" gibi anlamsız isimlere sahiptir. Bunları konularına göre düzenlemek istediğinizde şöyle bir sistem uygun olabilir: "Girit_08_2003_[No]". Bir CD dolusu fotoğrafın çıktısını almak üzere baskıya gönderdiğinizde, baskı adedi veya boyutu gibi bilgilerin dosya adından anlaşılabilmesi önemli olabilir.

Büyük miktarda resim dosyasının adını bir defada resim veritabanlarıyla da değiştirebilirsiniz; fakat Joe 3.1a kullanarak bu işlemi çok daha hızlı ve esnek bir şekilde gerçekleştirmeniz mümkün. →

Resim işleme araçları

Bu Almanca programın penceresinden istediğiniz dosyanın adını, numarasını ya da tarihini değiştirebilirsiniz. Joe, *Yeni İsim* satırında yeni verilen dosya adını gösterir. İhtiyaca göre adını değiştirmek istemediğiniz bir dosyayı işleme sokmabilir ya da dosyaların sırasını değiştirebilirsiniz.

Joe farklı klasörlerdeki resimlerinin adlarını da bir defada değiştirebilir. İhtiyacınıza göre adını değiştirdiğiniz dosya adı parçalarını (harf, sayı v.b.) silebilir ya da saklayabilirsiniz. *Ara* ve *Değiştir* komutlarıyla dosya adlarını veya ad parçalarını da kolayca değiştirebilirsiniz. Joe en son kullanılan parametreleri de bir listede hazır bulunduruyor.

Sistem: Win 98/Me/2000/XP

Bilgi: www.lab1.de

Watermark:**Copyright için filigranlar**

Resimlerinize gurur duyuyor ve başkalarının bu resimleri kendi adlarıyla kullanmasının önüne geçmek mi istiyorsunuz? Öyleyse Watermark tam size göre. Watermark resimlere yazı ya da grafik eklemek suretiyle sizin eseriniz olarak "damgalıyor". JoJoThumb da bunu yapabiliyor ama Watermark'ın kullanımı çok daha kolay. İsterseniz her bir resmin önizlemesiyle çalışabilir ya da programa bütün bir koleksiyonu düzeltirebilirsiniz. Fakat programın ücretsiz sürümü bir defada sadece beş dosyayı değiştirebiliyor. Yazı ve logolar, resim üzerinde istenilen hemen her yere yerleştirilebiliyor. Watermark size istediğiniz düzeyde bir saydamlık sağlıyor ve böylece logolarınızı çok göze çarpmayan bir şekilde konumlandırabiliyorsunuz. Bu programla, fotoğrafın çekim tarihi gibi Exif verilerini ya da resme dair yapılmış yo-

WATERMARK: Fireware sayesinde resimlere yazı ve grafikler eklenebiliyor.

rumların IPTC girdileri gibi meta verilerini de resim dosyasının içine kaydedebilirsiniz. Bütün yazı tipi ve boyutlarını da destekleyen program, fotoğraf üzerindeki değişikliklerin tarihi ve dosyanın ismini de gösteriyor.

Watermark ayrıca grafikleri de şeffaf olarak eklemenizi sağlıyor. Böylece taramacı ile beyaz kağıttan taradığınız logolarınızın arka plan rengini gizleyebilirsiniz. Bu özellik, kullandığınız nesnelerin dikkdörtgen şeklinde olması zorunluluğunu ortadan kaldırıyor. Bu araç, dosya üzerinde yaptığınız işlemlerde kullandığınız metin ve resimlerle ilgili bilgileri de bir profile saklıyor.

Sistem: Win 9x/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.bildschutz.de/

Exif-O-Matic 1.1.8:**Exif verilerini gönderin**

Bu küçük program dijital fotoğraf makinelerinden alınan resimlerin Exifmeta verilerini (resmin çekildiği tarih, poz süresi, flaş kullanımı gibi) gösteriyor. Exif-O-Matic bu bilgileri HTML ya da metin dosyası olarak da saklayabiliyor. Bu dos-

yalardan verileri rahatça belgelerinize aktarabilir ve herhangi bir şekilde biçimlendirebilirsiniz. Program her resim için ayrı bir dosya oluşturuyor.

Sistem: Win 9x/Me/NT/2000/XP

Bilgi: www.instituteofthefuture.org

PC Inspector smart recovery 4.1: Dosyalarınızı kurtarın

Almanca olan bu ücretsiz programla dijital fotoğraf makinenizden yanlışlıkla sildiğiniz dosyalarınızı kurtarabilirsiniz. Dosyalar hala hafıza kartında saklansa da, fotoğraf makinesinde silinmiş olarak görünürler. Silme ya da formatlama işleminden sonra dosyaları kurtarabilmeniz için, başka fotoğraf çekmemiş olmanız gerekiyor. Her bulunan dosyaya yeni bir isim veren program, değiştirme tarihi olaraksa yeniden oluşturulma tarihini kaydediyor. Fakat derseniz yine Exifer gibi bir program kullanarak dosyalarınızın son değiştirilme tarihini, fotoğrafların çekildiği tarihe geri çevirebilirsiniz.

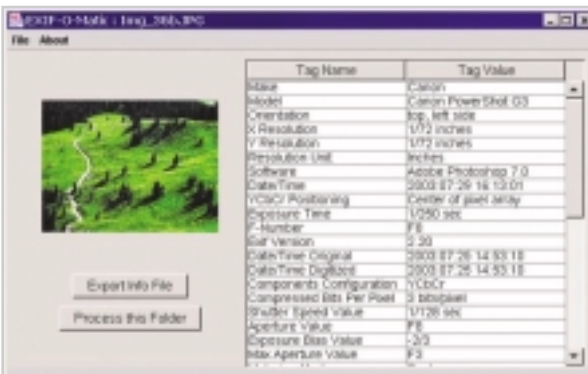
Ayrıntılı arama seçeneğiyle araç, hafıza kartında bulunan resimlerden görülebilen parçaları yaratıyor. Resim dosyası zarar görmüşse, program bu dosyanın işlevsel kısmını kurtarabiliyor ve kurtarılamayan kısım da resim programlarında geniş ve tek renk bir alan olarak gözüküyor. Pek çok resim programı bu resim parçalarını açabiliyor.

PC Inspector'la sık kullanılan resim, ton ve video formatlarındaki dosyalarla çalışabilirsiniz. Fakat arama yapmak istediğinizde arama başına yalnızca bir formattaki dosyaları arayabiliyorsunuz. Programın üreticileri, bu sorunun 4.2 sürümünde çözüleceğini söylüyorlar.

Sistem: Windows 95 ve üzeri

Bilgi: www.pcinspector.de

HN / AB-BY-ÖK-SB-SY, enformatik@chip.com.tr

EXIF-O-MATIC 1.1.8: Bu küçük program dijital kameradan kaydedilmiş Exif bilgilerini gösteriyor.

PC INSPECTOR SMART RECOVERY 4.1: Bu ücretsiz araç bellek kartlarından silinen resimleri kurtarıyor.

En iyi ofis paketleri

Ofis piyasası yeniden hareketleniyor. Tümüyle yenilenen üç ürün, diğerleriyle rekabet halinde. CHIP hangi paketin ofis kullanımı için daha uygun olduğunu açıklıyor.

Microsoft Office'in tüm rakiplerini bertaraf ettiği düşünülmesi bir süredir iyiden iyiye kabul görmeye başlamıştı. Ne var ki Corel firmasıyla birlikte Sun Star Office de uzun bir zamanın ardından piyasaya geri döndü. Öte yandan Microsoft da 2003 sürümünü piyasaya sürmek üzere yeniden işe koyuldu. Sun StarOffice 7 ve Lotus Smart Suite 9.8 kullanıcılara aynı alanda hizmet vermeye çalışan ürünlerden. CHIP'in bu mini testi, hangi ofis paketinin rakiplerinden önde olduğunu araştırıyor.

MS Office 2003 Professional: Çok yönlü ofis paketi

Office 2003 çok yönlü paketiyle öncelikle kurumsal pazara hitap ettiğini açıkça ortaya koyuyor. Bu nedenle ev kullanıcılarının yeni sürümü edinmek için pek de fazla nedeni olmadığı ortaya çıkıyor. Yeni paketi, Windows'un 2000 öncesi sürümlerinde çalıştırmak mümkün değil. Paketin en önemli yeniliklerinden biri, XML'in genel dosya formatı olarak kullanılması. Standart kullanıcıların Word, Excel gibi programlarda bu özelliğe pek ihtiyacı yok.

Oysa profesyoneller için manzara çok daha farklı: XML dosyaları, firmadaki

temel iş verilerine entegre edilmek üzere Word ile saklanabiliyor. Bunun avantajı, XML ile farklı kaynaklarda bulunan verileri değiş tokuş yapabilmeniz ve kullanabilmeniz. Ancak bu veriler Excel'de sorunlara neden olabiliyor. Sebep, programın hata düzeltme özelliğinin şu aşamada yetersiz kalması.

Word'ün her biçimdeki metinleri gerçek bir kitap biçiminde görüntüleyen okuma modu etkileyici. Powerpoint'teki yegane ama gerçekten önemli değişiklik ise sunum CD'si oluşturmaya yarayan destek. Windows Media Player, bu sayede, metin ve ses ile donatılmış sunumları Powerpoint kurulu olmayan bilgisayarlarda da görüntüleyebiliyor.

IBM Lotus SmartSuite 9.8: İyi bir takım çalışması

SmartSuite, XML entegrasyonu noktasında benzerlerinin hayli gerisinde. Ancak başarılı takım çalışması özellikleri paketi firmalar için uygun alternatifler arasına sokuyor. SmartSuite ek özelliklerinin sınırlılığı karşısında Office XP kullanıcılarına bu ürüne geçmek için pek az sebep kalıyor. Yine de iki paket arasında geçiş yapmak isteyen kullanıcılar, MS-Office ve WordPerfect menülerini Lotus SmartSuite komutlarına "çeviren" yar-

dımcıdan faydalanabilir. Programcılar uyumluluk konusunda özel bir çaba gösterdiklerinden, diğer paketlerle oluşturulan programları sorunsuz kullanmaya devam edebilirsiniz.

Lotus 1-2-3 tablo hesaplamaları çok sayıda özellik ve kapsamlı analiz aracına sahip. Tablo biçimlendirme işlemleri ise hala zahmetli. Çalışma sayfaları "Sürük-le ve Bırak" metoduyla diğer çalışma dosyalarına aktarılabilir. Web entegrasyonu iyileştirme yapılan bir diğer alan. Kullanıcı bir sitedeki dosyaları bir tablo yada intranet adresiyle ilişkilendirebiliyor. Web için tasarlanmış özelliklerden bir diğeri Freelance Graphics, sunumları web'e uygun hale getiren bir sihirbaz. En önemli yanı, kullanıcı dosya ve oynatıcıyı birlikte kaydederek sunumları Freelance Graphics olmadan da görüntüleyebiliyor.

Sun StarOffice 7.0: Ekonomik ve hızlı ama firmalar için uygun değil

StarOffice, hiçbir Office paketine sahip olmayan kullanıcılar için tüm önemli uygulamaları ekonomik bir fiyatla sağlayan bir seçenek. Gerekli takım çalışması özelliklerinin eksikliği bu XML standardı entegre edilen paketin görebileceği ilgiyi azaltıyor.

Microsoft

MS OFFICE 2003
PROFESSIONAL

CHIP PUANI

92

FİYAT/PERFORMANS

orta

BİLGİ

www.microsoft.com

FİYAT

500 DOLAR

Puan

0

50

100

Metin (%40)

92

IBM

LOTUS

SMARTSUITE 9.8

CHIP PUANI

83

FİYAT/PERFORMANS

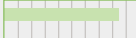
iyi

BİLGİ

www.lotus.com

FİYAT

224 DOLAR

	Puan	0	50	100
Metin (%40)	84			
Tablolar (%30)	84			
Sunumlar (%20)	93			
Ek özellikler (%10)	52			

+

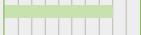
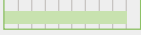
Çok iyi takım özellikleri

+

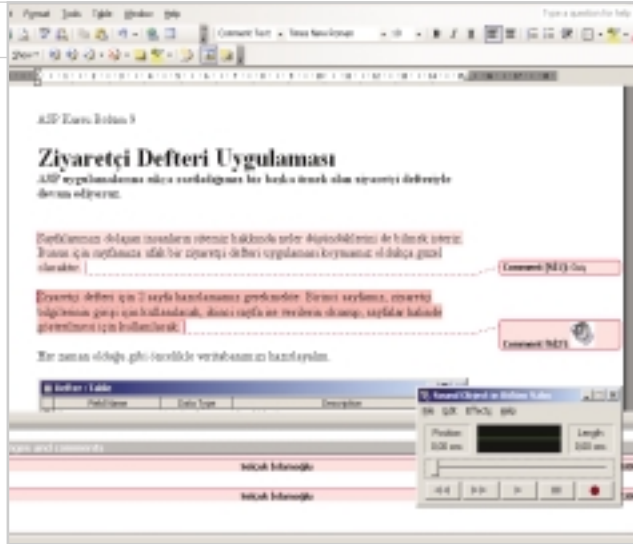
Başarılı web araçları

-

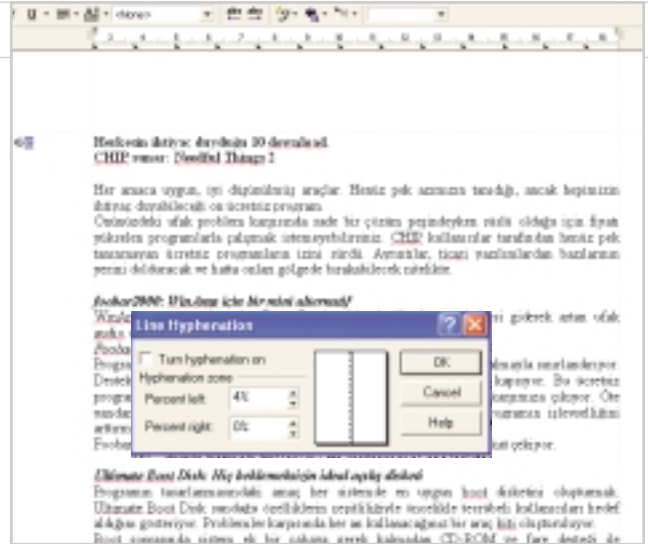
Yetersiz sayıda ek modül

		SUN STAROFFICE 7		
CHIP PUANI	78			
FİYAT/PERFORMANS	çok iyi			
BİLGİ	www.staroffice.com			
FİYAT	80 DOLAR			
	Puan	0	50	100
Metin (%40)	80			
Tablolar (%30)	71			
Sunumlar (%20)	71			
Ek özellikler (%10)	90			
+ Eski sürüme göre 2 kat daha hızlı + PDF ve Flash export desteği - Ortak çalışma özellikleri yok				

Test: Ofis paketleri

YENİLİKLER: Word kendini yeni ve daha anlaşılır metin düzenleme özellikleriyle ortaya koyuyor.

CAN SIKICI: WordPerfect otomatik heceleme devre dışı bırakıldığında bile kullanıcıyı uyarmayı sürdürüyor.

Yeni sürümün neredeyse iki kat daha hızlı açılıyor olması dikkatinizden kaçmayacaktır. Hazırlanan dosyaların PDF ve Macromedia Flash dosya biçiminde kaydedilebilmesi ise yazılım içinde yer alan yeni özellikler arasında başı çekiyor. Güvenli ve paylaşılmış bir çalışma ortamı yaratmak ise artık yeni ayarlama sihirbazı ile daha kolay gerçekleştiriliyor. Ayrıca alternatif giriş cihazlarını ve ses tanıma yazılımları gibi 3. parti araçlar için sağlanan destek de erişilebilirlik özelliklerini iyice güçlendirmiş. Ücretsiz sürümü OpenOffice.org'a göre daha iyi yazım araçları, 3. parti karakter tipleri, göz dolduran multimedya galerisi, veri tabanı yazılımı ve Sun tarafından sağlanan son kullanıcı desteği gibi bir çok üstünlüklere de sahip.

Kısıtlı sürüm olsa da paket içinde Adabas D 12.0.1 veri tabanı yazılımı ve

StarOffice SDK'nın yanı sıra Java 2 Runtime Environment 1.4.2 de yer alıyor. Arabirimi makyajlanmış olan ofis paketi bileşenlerinin hepsi ortak bir arayüz kullanıyor. Böylece hem disk alanından tasarruf sağlıyor hem de kullanımı kolaylaştırıyor. Microsoft Office ile tam uyumlu olan yazılım sorunsuz olması ve fiyat avantajı ile son kullanıcılar için çekici bir yazılım. Ancak içinde bir PIM/e-posta yazılımı ve Publisher benzeri yazılım bulunmuyor. Ayrıca ortak çalışma özellikleri de mevcut değil.

Corel WordPerfect Office 11 Standart: PDF destekli

Corel bir e-posta istemcisinden kaçınsa da, paket XML desteği sayesinde firmalar için uygun çalışma ortamını yaratabiliyor. Bu destek, paketin az sayıdaki yeniliklerinden biri. Diğer yenilikler WordPerfect'te yoğunlaşıyor.

Yeni belge düzenleme aracı belge içinde yer bulmayı kolaylaştırır da WordPerfect'in uzun metinlerde engelleyemediği sorunlar dikkat çekiyor. Bu nedenle test sırasında içerik, üst - alt bilgi ve dipnot satırlarının eklenmesi öncesinde çökmeler yaşandı. WordPerfect'in pratik yanlarından biri çok uzun metinlerle çalışıldığında tasarımı istenen sayfa sayısına göre uyarlayabilmesi.

Paketin en önemli artılarının biri PDF desteği. Sunum ve WordPerfect dosyaları bu formatta saklanabiliyor. Quattro Pro tablo hesaplamalarında ise bu desteğin hayata geçirilmesini beklemeye devam ediyoruz. 3D ve rendering

özellikleri, programı sunum grafiklerinde rakiplerinin açık ara önüne taşıyor.

Quattro Pro, en başarılı analiz özelliklerini sergilese de karmaşık olmaktan kurtulamıyor. Sunum, en kolay hazırlanan belge türü. Sunum aracı Powerpoint'in işlev çeşitliliğinin gerisinde kalsa da, mükemmel şablonlar sağlıyor.

SONUÇ: Microsoft'un ofis paketi araç ve modüllerdeki çeşitliliği standart haline getiriyor. Yeni sürümün ev kullanıcıları ve küçük boyuttaki işletmeler için gereğinden daha zengin olduğunu söyleyebiliriz. 2000 ya da XP gibi daha eski bir sürüme sahip olan için 2003'e geçmek çok gerekli değil. Ancak bu kullanıcılar için SmartSuite 9.8, StarOffice 7.0 veya WordPerfect Office 11'e geçmek de gereksiz. Büyük boyuttaki işletmeler, iyileştirilmiş takım çalışması özellikleri sayesinde yeniliklerden yarar sağlayabilir.

Bilgisayarında herhangi bir Office paketi olmayan kullanıcılar daha ekonomik alternatiflerden birini satın almayı düşünmeli. WordPerfect ev kullanımı için gerçek bir alternatif ve XML entegrasyonu firmaları dahi memnun edecek düzeyde.

SmartSuite mükemmel takım özellikleri sayesinde, lisans fiyatlarında daha dikkatli olma durumundaki küçük işletmeler için daha ekonomik seçenek. Kişisel kullanım için en hesaplı olan ise Sun firmasının StarOffice'i. Program paketi üst düzeyde beklentileri olmayan kullanıcılar için ideal. ■

VG, Ozan Ali Dönmez, ozand@chip.com.tr

COREL WORD-PERFECT OFFICE 11	
CHIP PUANI	73
FİYAT/PERFORMANS	orta
BİLGİ	www.wordperfect.com
FİYAT	35 EURO
	Puan 0 50 100
Metin (%40)	68
Tablolar (%30)	85
Sunumlar (%20)	85
Ek özellikler (%10)	31
+ Entegre PDF desteği + Çok iyi analiz özellikleri - Kendi e-posta istemcisi yok	

Herkesin ihtiyaç duyduğu 10 yazılım

Gizli Freeware'ler

Her amaca uygun, iyi düşünülmüş araçlar. Henüz pek azımızın tanıdığı, ancak hepimizin ihtiyaç duyabileceği, pahalı rakiplerini hiç aratmayan on adet ücretsiz program.

Önünüzdeki ufak problem karşısında sade bir çözüm arayışındaysanız, sırf süslü olduğu için fiyatı yüksek olan programlarla çalışmak istemeyebilirsiniz. CHIP, henüz yeterince tanınmayan ücretsiz programların izini sürdü. Bu alternatifler ticari yazılımlardan bazılarının yerini dolduracak ve hatta onları gölgede bırakabilecek nitelikte. Bu yazılımları Ocak 2004 eCHIP'inde bulabileceksiniz.

1 foobar2000: WinAmp için bir mini alternatif

<http://foobar2000.hydrogenaudio.org>

WinAmp programcılarının Peter Pawlowski, şimdilerde popülaritesi giderek artan ufak audio oynatıcısını geliştirmekte. Program, kendisini asıl yapması gereken işle, yani müzik dosyalarını çalmayla sınırlandırmış. Sunulan destek, günümüzün en yaygın formatı MP3'ü ve Ogg/Vorbis'i de kapsıyor. Bu ücretsiz program temel kurulum ardından çalışmaya başlıyor. Öte yandan, üreticinin web sayfasındaki çok sayıda ücretsiz eklenti, prog-

ramın işlevselliğini artırmak üzere, yüklemenizi bekliyor. Foobar2000, düşük kaynak kullanımı ve mükemmel ses kalitesiyle dikkat çekiyor.

2 Ultimate Boot Disk: Hiç beklemeksizin ideal açılış

www.startdisk.com

Programın tasarlanmasındaki amaç, her sisteme en uygun boot disketini oluşturmak. Ultimate Boot Disk, sunduğu özelliklerin çeşitliliğiyle öncelikle tecrübeli kullanıcıları hedef aldığını gösteriyor. Problemler karşısında her an kullanacağınız bir araç kiti oluşturuluyor.

Boot sonrasında sistem ek bir çabaya gerek kalmadan CD-ROM ve fare desteği ile başlatılabilir. Program BIOS özelliklerini kaydedebildiği gibi yazılımları da CAB dosyalarından ayıklayabiliyor. Donanım tanıma da kayda değer diğer özelliklerden.

3 Tyler: Tatil fotoğraflarından mozaik hazırlayın

www.smalleranimals.com

Bu ücretsiz araç, gazete ve dergidekilere benzer fotoğraf mozaiklerini kolayca oluşturabilmeniz için hazırlanmış. Fotoğrafları etkileyici sanat eserlerine dönüştürmek elinizde: Yüzlerce farklı resmi bir araya getirerek renkli posterler oluşturabilirsiniz.

Yazılım, yüklediğiniz mozaik bileşenlerini karşılaştırıp doğru konumlara ardı ardına yerleştiriyor. Başarılı sonuçlar elde etmek için dört adım yeterli:

- Oluşturulacak son resmi belirleyin.
- Sonucu oluşturacak mozaik resimlerinin yer aldığı klasörü seçin.
- Resmin kaç farklı resimden oluşacağını girin.
- Sonucun saklanacağı kayıt konumunu seçin ve *Create*'e tıklayın.

Tamamlanan resmin kalitesi kaynak olarak kullanılan resim sayısı ile orantılı bir artış gösterecektir.

GSPOT: Bu ücretsiz yazılım, video ile ilgili sorunlarda sağ kolunuz olacak.

4 GSpot: Video codec sorunlarında yardımcı

www.headbands.com/gspot

Video gösteriminde sorun çıktığı vakit hatayı hızla bulmanız için

AVI formatındaki her video her PC'de çalışmaz. Sebep, genellikle Windows'a kurulu codec'lerle ile videoyu sıkıştıran codec'in farklılığıdır. GSpot adlı ücretsiz araç, AVI dosyalarının hızla çözülmesine yardım eder ve kusursuz gösterim için gerek duyulan codec ve DirectShow filtrelerini listeler.

Bu ücretsiz program herhangi bir kurulum gerektirmedikten yüklemenin ardından hemen kullanılabilir.

5 WinHTTrack: Ekonomik sörf

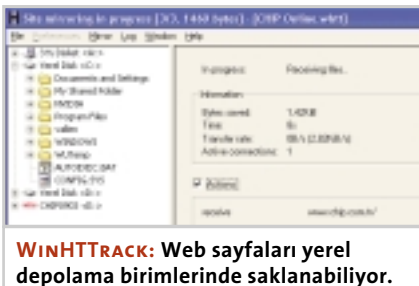
www.httrack.com

Ücretsiz yazılım web sayfalarını tümüyle indirerek sonradan çevrim dışı gezinmenizi sağlıyor. WinHTTrack'de, web sitelerini tüm alt sayfaları, resim ve diğer öğeleriyle birlikte bilgisayarınıza tümüyle indirebilirsiniz. Seçilen web sayfası dosya sisteminize uygun şekilde saklandığında çevrim dışı da gezilebilir. Yapılandırma seçenekleri sayesinde aracı gereksinimlere uygun ve mükemmel çalışır hale getirmek size kalmış. Proxy sunucular da destekleniyor.

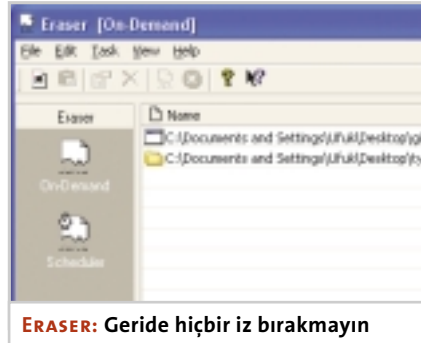
6 Eraser:Sabit diskinizi tertemiz yapıyor

www.tolvanen.com/eraser

Ardında iz bırakmayan, ücretsiz ve kolay kullanılabilir bir dosya öğütücüsü.

WINHTTRACK: Web sayfaları yerel depolama birimlerinde saklanabiliyor.

ERASER: Geride hiçbir iz bırakmayın

Herhangi bir dosyayı Windows Gezini penceresi üzerinden sildiğiniz halde, içeriğinin gerçekte yok olmadığı şüphesine kapıldığınız oldu mu?

Eraser işte tam bu noktada imdadınıza koşuyor. Aracın işlevi, ücretsiz ve iyi tasarlanmış arayüzü aracılığıyla tüm dosyaları güvenilir şekilde ortadan kaldırmak. Zaman ayarlı silme özelliği internet tarayıcınızın önbelleğini belirli aralıklarla, yeniden ulaşılamayacak şekilde temizliyor. Bu sayede, hayati önemdeki dosyaların yanlış ellere geçmeyeceğinden emin olabilirsiniz. Kuşku kullanıcılar için, Eraser'ın kaynak kodu da erişilebilir halde.

7 The Panorama Factory: 360 derece resimler

www.panoramafactory.com

Farklı fotoğrafları aynı panoramik resimde kusursuzca bir araya getirebilen ücretsiz yazılım.

En son tatilinizi yakınlarınıza ve dostlarınıza anlatmak istiyorsanız; bir kumsaldan, bir dağın zirvesinden veya gökyüzünden çekilmiş panoramik resimler çok çarpıcı olacaktır.

Dilediğiniz manzarayı oluşturmak için resimleri yükleyin ve ne çeşit bir objektif kullandığınızı belirtin. Program geçişleri otomatik olarak hesaplayacaktır. Fotoğraflar genellikle doğru konuma oturtuluyor ancak bu işe yaramazsa, manuel ayarlardan da yardım alabilirsiniz.

8 Miranda IM:Dostlarınızla bağlantıda kalın

<http://miranda-im.org>

ICQ, AIM, MSN ve Jabber ile bağlantı kurabilen ücretsiz çoklu Messenger

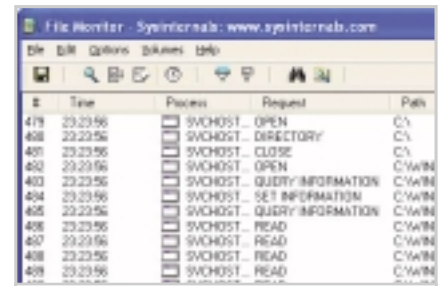
Reklamlardan arındırılmış çoklu haber iletme yazılımı, modüler yapısı sayesinde yüksek performanslı ve kaynakları boşa sarf etmeyen bir araç unvanını kazanıyor. Miranda; ICQ, AIM, MSN ve Jabber ile bağlantı kurabildiği gibi, ilet

geçmiş ve dosya aktarımı özelliklerini de destekliyor. Üreticinin web sayfasından çok sayıda ücretsiz eklenti indirmek mümkün. Ufak tefek online oyunlar bu eklentilere bir örnek.

9 Filemon: Windows'unuz neyle meşgul?

www.sysinternals.com

Bu ücretsiz yazılım, sistem etkinliklerinin tümünü kullanıcılara gerçek zamanlı olarak bildirebiliyor. Yazılım, sistem işleyişi hakkında bir takım kayıtlar tutabiliyor ve kaydedilen işlem türü, tam saat ve dosya konumu bilgileri, kullanıcıya

FILEMON: Sistem etkinliklerinden gerçek zamanlı haberdar olmak için.

olası hataların kaynak tespitinde yardım sağlıyor. Filtre özelliği ise farklı işlemlerin taranması için kullanılabilir.

Dosya boyutu düşük bu sistem aracı ayrıca kurulum gerektirmiyor.

10 MetaBench: Ücretsiz Benchmark testi

www.7byte.com

MetaBench kapsamlı ölçümler için gereken testleri bir araya getiriyor.

MetaBench, donanım bileşenlerinizi 50 farklı test ile baştan aşağı denetleyen bir araç. 7Byte adlı üretici firma, sentetik ve pratik ölçüm araçları da sunuyor. Sentetik testler, donanım bileşenlerinin performansını hesaplamak için kullanılıyor. Pratik testler ise, ses kodlama örneğinde olduğu gibi, sistem performansını daha gerçekçi koşullarda ölçüyor. MetaBench, HyperThreading işlemcilerini de mercek altına alıyor. XML export özelliği sayesinde ölçüm verileri profesyonel anlamda da kullanılabilir. Henüz Beta hali indirilebilse de yazılımın 1.0 sürümü pek uzakta değil. Programda stabilite problemleriyle karşılaşılıyor. Şimdilik ücretsiz olsa da, bu durum final sürümüyle birlikte değişebilir. ■

Ozan Ali Dönmez, ozand@chip.com.tr

Dijital fotoğraf makineleri için ücretsiz yazılımlar

Freeware yazılımlar

Piyasada dijital fotoğraf işleme amaçlı çok sayıda pahalı yazılım bulunsa da, ücretsiz araçlara rastlamak çok güç. CHIP, en kaliteli ücretsiz yazılımları sizler için inceledi.

Resimlerin dijital ortamda iflenmesi, düzeltilmesi, yönetilmesi ve yayınlanması. Dijital fotoğraf işleme yazılımlarının kullanım oranları her geçen artıyor ve bunlar, yazılım listelerinin tepesindeki yerlerini koruyorlar. Bununla birlikte, birçok işlem için ücretsiz ancak görevlerini eksiksiz yerine getiren akıllı yazılımlardan faydalanabilirsiniz.

PhotoPlus: Photoshop'a ciddi ve ücretsiz bir rakip

Kaliteli resim işleme programları normalde oldukça pahalıdır ancak ücretsiz olarak dağıtılan PhotoPlus bir istisna teşkil ediyor. Ücretsiz yazılımlar arasın-

da "Resim İşleme" ifadesinin hakkını veren çok az program var. PhotoPlus, sahip olduğu profesyonel karakteri ile kendisinden beklenenleri fazlasıyla veri-

yor. Nice aracın aksine, kendi resimlerinizi oluşturmanıza izin vermekle kalmıyor, fotoğrafların rahatlıkla düzenlenmelerine de imkan tanıyor.

PHOTOPLUS: Windows uyumlu arayüzü ile Photoshop'a rakip olabilecek, GIMP kadar iyi bir resim işleme yazılımı.

Dijital fotoğraf araçları

SMART RECOVERY: Sildiğinizi sandığınız resimleri bu ücretsiz yazılımı kullanarak bulabilir ve isterseniz kurtarabilirsiniz.

Kullanıcıya, resimlerin görünimleri üzerinde değişiklik yapabilmesi için Sharpen, Noise veya Blur gibi çok sayıda farklı efekt sunuluyor. Ancak daha geniş bir biçim desteğine sahip olmak için yeni eklentiler de yükleyebilirsiniz. Uzman kullanıcılar ve profesyoneller için de ayrıca katman yönetimi ve kullanışlı seçim araçları sunuluyor.

Seçim kementi, tarayıcı desteği, Photoshop uyumluluğu, maskeleme fonksiyonu, sihirli değnek ve kalp, damla veya zikzak şeklindeki çeşitli biçimlerin haricinde ek olarak bir Histogram mevcut. Export Optimizer ise resimlerin sıkıştırılmadan önce, örneğin JPEG biçiminde kontrol edilmesini mümkün kılıyor. Bu sayede karar vermeden önce kullanıcının dört farklı sıkıştırma derecesini aynı anda önizleme üzerinde görmesi sağlanıyor.

İnternet kullanıcıları için de ayrıca web optimizasyon fonksiyonları mevcut. Bunlar, bölünmüş resimlerin ve

animasyonların, düğme çubuklarının ve ImageMap'lerin (üzerindeki belirli bir alana tıklandığında başka bir sayfa açan resimlerin) oluşturulmasını sağlıyor.

Programı uzun süre kullanabilmek için online formu kullanarak kaydolmalı ve e-posta adresinizi gönderilen kayıt anahtarını *Registration Key* kutusuna girmelisiniz. Program, açılırken söz konusu anahtarı girmenizi isteyecek, aksi takdirde *Help / Registration Wizard* komutunu kullanabilirsiniz.

HotPixels Eliminator ve CleanSkin FX: Hızlı resim optimizasyonu

Bu küçük, ücretsiz yazılımları sadece tek bir tıklama ile dijital fotoğraflarınızı gerçekten iyileştiriyor.

HotPixels Eliminator: HotPixel'ler, dijital fotoğraf makinelerinin gerçekten sıkıntı veren bir sorunu. Özellikle uzun pozlama süreleri ile çekilen fotoğraflar, söz konusu can sıkıcı parlak noktalardan etkilenirler. Oldukça kullanışlı olan araç,

bu noktaları tek bir tıklama ile yok ediyor.

CleanSkinFX: Bu ücretsiz program, dijital portreler için hızlı bir rötuşlama aracı. Program, deriyi pürüzsüzleştirirken gözler ve saç kısımları gibi önemli tüm yüz ayrıntılar rötuş işlemi sonrasında orijinal halleriyle kalıyor.

PC Inspector Smart Recovery: Silinen fotoğrafların kurtarılması

Farkına varmadan sildiğiniz, hızlı biçimlendirdiğiniz veya yanlışlıkla kaydettiğiniz resim ve videoları PC Inspector Smart Recovery ile arayabilir ve gerekirse geri yükleyebilirsiniz.

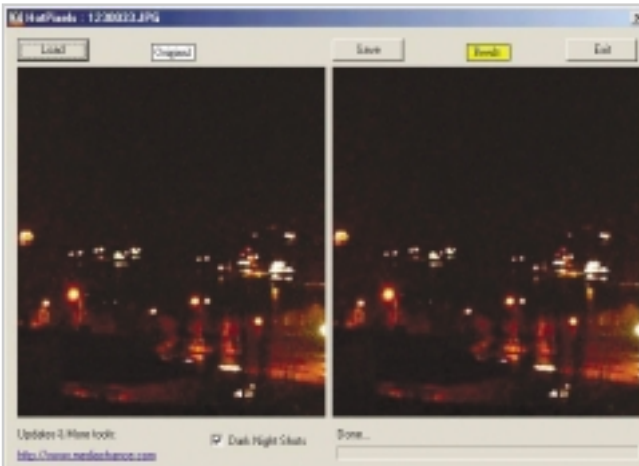
Bu ücretsiz yazılım, ek bir sürücü olarak sisteme bağlanan ve bir sürücü ismi alan, bilinen tüm hafıza ortamlarını destekliyor. Program; JPG, BMP, TIF, GIF, AVI, WAV, Canon CRW, Fuji RAF, Olympus ORF, MOV und DSS Audio biçimindeki dosyaları da tanıyabiliyor.

XnView: Hızlı resim görüntüleme ve dia gösterisi hazırlama

XnView, resimleri görüntüleyen ve dönüştüren birinci sınıf bir freeware olarak dikkat çekiyor. Program, 400'ün üzerinde resim biçimini tanıyor ve ayrıca sahip olduğu filtreler ile resimlerin daha sonradan işlenebilmesini sağlıyor.

XnView, standart fonksiyonlarının haricinde bir dia gösterisi hazırlama seçeneği sunuyor ve kendi sınıfındaki diğer resim görüntüleyici programlara kıyasla gerçekten oldukça hızlı çalışıyor. Ayrıca program dosyaları 400'ün üzerinde biçimde kaydedebiliyor. Sahip olduğu entegre tarayıcı, bir klasör içerisin-

→

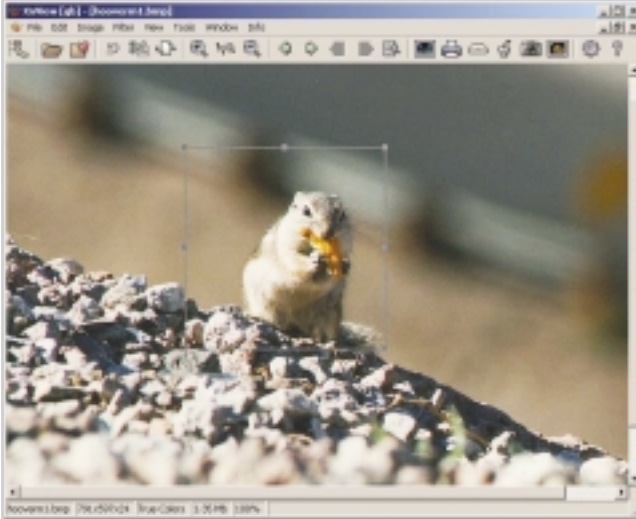

HOTPIXELS ELIMINATOR: Bu yazılım yardımıyla gece çekimlerinde oluşan sinir bozucu noktaları rahatlıkla temizleyebilirsiniz.

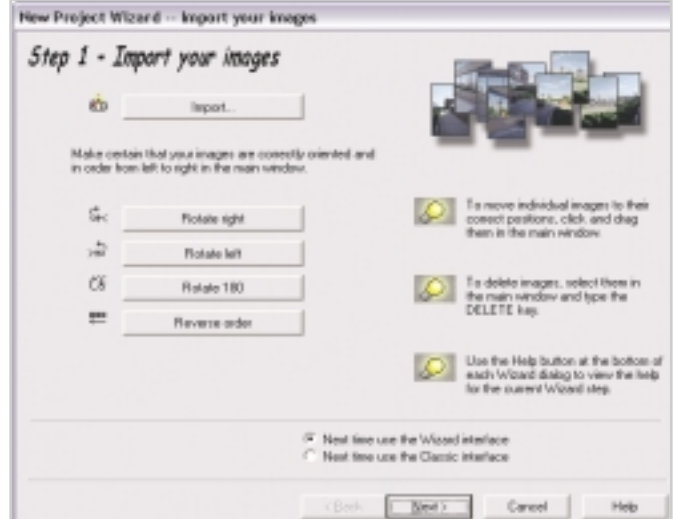

CLEANSKIN FX: Yüz çekimlerinde teninizin daha pürüzsüz görünmesini istiyorsanız CleanSkin FX tam size göre demektir.

Dijital fotoğraf araçları

XNVIEW: Sunduğu resim işleme fonksiyonları ve yüksek performansı ile resim görüntüleyicilere ücret ödenmesini engelleyebilecek bir freeware

PANORAMA FACTORY: Panorama Factory, eklenen resimler arasında geçiş bilgilerini otomatik olarak hesaplayıp uygun şekilde yan yana yerleştiriyor.

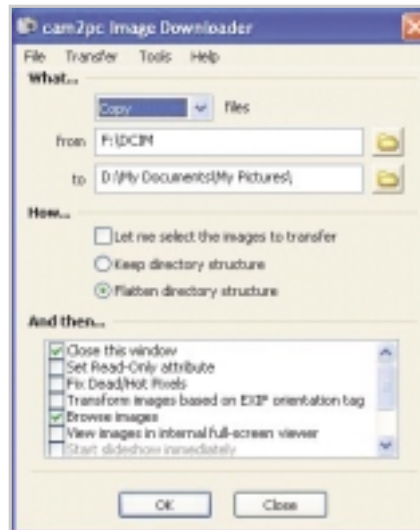
deki tüm resimleri küçük önizlemeleri ile ekrana getiriyor ve bu, büyük koleksiyonların bile kolaylıkla açılmasını ve işlenmesini sağlıyor.

Aynı klasördeki tüm dosyaların seçilen bir resim biçimine döndürülebilmesi ise programın en önemli fonksiyonlarından biri olarak göze çarpıyor. Bu sayede dosyaların ve dolayısıyla klasöründe disk üzerinde kapladığı alan değiştirilebiliyor. Ayrıca sunulan birkaç filtre ve efekti de resim işleme için kullanabilirsiniz. Resim kataloglarındaki dosyalar ise otomatik olarak isimlendirilebiliyorlar. Yazılımın bir parçası olan "NConvert.exe" (NConvert + Plug-Ins, yani FlashPix ve LuraTech) ile kullanıcılar komut satırını kullanarak yığın şeklinde dönüştürme işlemi de gerçekleştirebilirler.

Cam2PC: Resimlerin bilgisayara zahmetsizce aktarımı

Dijital fotoğrafların doğrudan PC'de görüntülenebilmesi ve üzerinde istenilen değişikliklerin yapılması çok zevklidir. Ah, bir de resimlerin aktarımı hep söylendiği kadar kolay olsaydı! Ücretsiz

olarak sunulan Cam2PC, bir dijital fotoğraf makinesi veya kart okuyucusundaki resim dosyalarını sadece fare tıklamasıyla kolayca sabit diske aktarıyor. Daha sonra bu fotoğraflar önceden hazırlanmış klasörlere, çekilme bilgilerine göre yerleştiriliyor.

CAM2PC: PC ile hafıza kartı arasında arabulucu işlevi gören bu ücretsiz yazılım ile resimlerinizi anında görüntüleyebilirsiniz.

Bilgisayara aktarılan resimler programın sahip olduğu entegre görüntüleyici ile ekranda izlenebiliyor. Söz konusu görüntüleyici araç resimleri döndüren, büyüklüklerini değiştiren veya farklı biçimlere dönüştürebilen resim düzenleme araçlarına sahip. Ayrıca program dia gösterileri hazırlayabiliyor ve dosyanın EXIF Meta bilgilerini, yani ayrıntılı resim bilgilerini de gösteriyor.

The Panorama Factory: 360 derece resimler

The Panorama Factory isimli ücretsiz programla fotoğraflarınızdan 360° panorama veya geniş açılı resimler oluşturabilirsiniz. Yazılım, panoramik görüntü oluşturmak üzere eklenen resimler arasındaki geçiş bilgilerini otomatik olarak hesaplayarak fotoğrafları uygun yerlerinden üst üste yerleştiriyor. Ayrıca sahip olduğu manuel optimizasyon seçenekleri ile geçiş alanlarındaki gölgeleri ve çeşitli küçük hataları temizleyebilirsiniz. Sonuçta, neredeyse mükemmel bir 360° panorama veya geniş açılı bir resim elde edebilirsiniz. ■

Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

MÜKEMMEL: Bu ücretsiz yazılımı kullanarak mükemmel yakın geniş açılı resimler hazırlayabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

169

Kendi konsolunuzu yapın:
Size özel konsollar

170

Bir bakışta:
MS yönetim konsolları

171

Düzenleme:
Konsollarda değişiklik

171

Bileşen ekleme yöntemi:
Konsola yeni bileşenler

Microsoft Yönetim Konsolu

Hepsi bir çatı altında

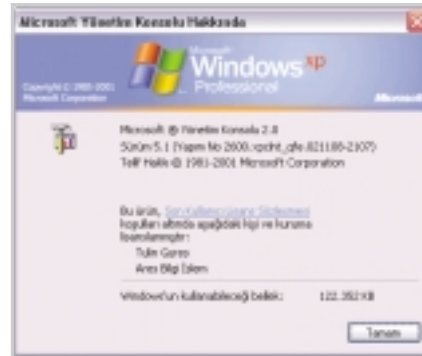
Windows'un ayarları için çok fazla program ve seçenek olması kafanızı mı karıştırıyor?

Management Console tek başına da kullanılabilen birçok önemli ayar programını bir araya getiriyor.

Windows her yeni sürümle daha da mükemmelleşiyor; ancak bir o kadar da karmaşılaşıyor. Yeni eklenen işlevler hem doğru kullanılabilirmeli, hem de kolayca yönetilebilmeli. Bu yüzden de Denetim Masası'ndaki sembol sayısı ve ayar programları her yeni sürümde artıyor. Doğru ayarı yapabilmek; hatta bazen sadece bir ayarı değiştirmek, en profesyonel kullanıcılar için bile gittikçe daha da zorlaşmakta. Windows XP 'nin tanıtımlarında aksi söylendiyse de, gerçekte durum böyle.

Microsoft Windows XP'de en azından yönetim konusunda verdiği sözleri tutmuş görünüyor. Birçok fonksiyon tek bir çatı altında (Microsoft Management Console) toplanmış. Ancak ilk bakışta

bunu anlamak zor; çünkü her bileşen (Snap-In: Microsoft Management Console'da çalışan modüllerin resmi adı) ayrı ayrı olarak da çalıştırılabilir.

MODÜLER: *Hakkında'ya girerek Disk Birleştirici'nin Yönetim Konsolu'nun bir bileşeni olduğunu görebilirsiniz.*

Bu modüler yapıyı anlamak için şöyle bir yöntem kullanabilirsiniz: *Başlat / Programlar / Donatılar / Sistem Araçları* menüsünden *Disk Birleştirici*'yi çalıştırın. Yukarıdaki menülerden *Yardım / Yönetim Konsolu Hakkında*'yı seçerseniz açılan pencerede söz konusu Microsoft Yönetim Konsolu'na ait telif bilgilerini göreceksiniz. Bunun anlamı, Disk Birleştirici programında bir bileşenin söz konusu olduğu ve yüklendiği zaman Yönetim Konsolu'nun arka planda çalıştığı.

Bir yöntem daha: *Disk Birleştirici*'yi kapatın ve *Denetim Masası*'nı açın. Yönetimsel araçlar sembolüne çift tıklayın ve yeni açılan pencereden de *Bilgisayar Yönetimi*'ne çift tıklayın. Burada da menülerden *Yardım / Yönetim Konsolu Hakkında*'ya gelip az önce gördüklerini-

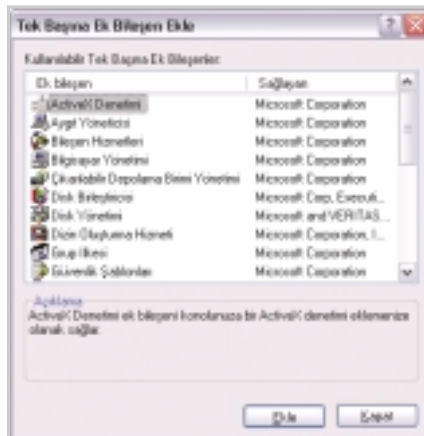
zi görebilirsiniz. Konsolun kullanıldığı, sürekli aynı pencere menüsü olmasından, yani *Dosya, Eylem, Görünüm, Pencere* sıralamasından da anlaşılabilir aslında.

Gerçekten şaşırtıcı olan ise Bilgisayar Yönetimi içinden *Depolama* sekmesine tıklarsanız Disk Birleştirici'nin simgesini göreceğiniz. Simgeye tıkladığınızda da sağ tarafta Disk Birleştirici'nin program penceresini göreceksiniz. Dikkat ederseniz konsol sadece tek bir bileşen değil, birçok bileşeni tek bir çatı altında ve rahatça ayarlanabilir bir şekilde sunuyor.

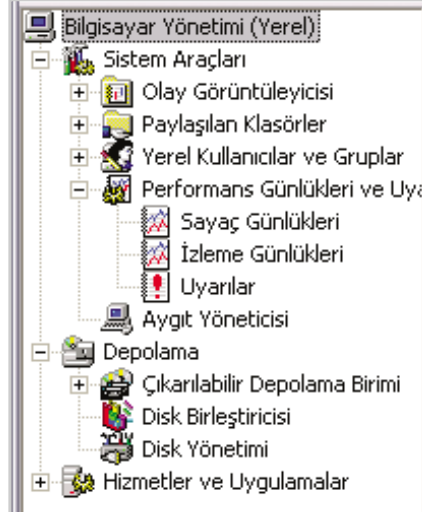
Açılan konsolun tablosunda görünen bileşenlerin yanı sıra, herhangi bir konsolda yer almayan, normal şartlarda da herhangi bir konsol içinde bulunmayan bileşenler de mevcut. Bunları açık bir konsola ya da yeni bir konsola entegre etmek mümkün.

Mevcut bir konsolu açmanın birden fazla yolu var: Windows Gezgini ile bir konsol dosyası üzerine gelip çift tıklama ile konsola ve içindeki bileşenlere ulaşmak mümkün. Ya da *Başlat / Çalıştır* komutunu verdiğinizde açılan pencereye “mmc” yazıp *Tamam*'a basarak Yönetim Konsolu'nu doğrudan da açabilirsiniz. Açılan program penceresinde yukarıdan *Dosya / Aç* seçerek konsol programlarının olduğu klasöre geçip istediğiniz konsolu açabilirsiniz.

Bir konsolda değişiklikler yapar ve menüden *Farklı Kaydet*'i seçerseniz programdan çıkarken yaptığınız değişiklik sistemdeki haklarınıza bağlı olarak Windows değişiklikleri kayıt etmek isteyip istemediğinizi soracaktır.

KENDİ KONSOLUNU YARAT: Sunulan bileşenler ile kendinize göre bir konsol da tasarlayabilirsiniz.

TEK KONSOLDA BİRÇOK BİLEŞEN: Denetim Masası içindeki “Bilgisayar Yönetimi” de Microsoft Yönetim Konsolu'nu baz alarak çalışıyor.

Sorulan soruya *Evet* yanıtı verirseniz Windows, değişiklikleri konsol dosyası içinde saklayacaktır. Değişiklikleri yapmak için alternatif bir yol da konsol dosyalarını doğrudan değiştirmek. Microsoft bu dosyalar için format olarak XML'i seçmiş ve bu da bir miktar XML bilgisine sahip kişilerin veri yapısını anlayıp istedikleri değişiklikleri yapabilmelerini sağlıyor.

Kendi konsolunuzu kendiniz yaratabilirsiniz

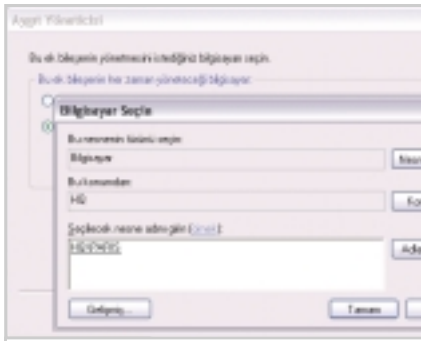
Microsoft tarafından hazır sunulan konsolların yanı sıra, siz de az bir çaba ile kendi konsollarınızı yaratabilirsiniz. Bu sadece belli amaçlara yönelik çalıştığınız zaman, Microsoft'un hazır konsollarında istediğinizden gereksiz yere fazlası olduğu durumlarda ya da ihtiyacınız olan iki bileşen ayrı ayrı konsollarda bulunduğu zaman çok gerekli olacaktır. Örneğin sadece Aygıt Yöneticisi ve Performans Günlükleri ve Uyarıları sizi ilgilendiriyorsa, Bilgisayar Yönetimi bileşenlerinin birçoğu sizin için gereksiz olacaktır.

Kendi konsollarınızın bir faydası daha var. Eğer ağ ortamında çalışıyorsanız başka bir PC için konsol hazırlayıp oradan yönetebilirsiniz. Bunu yaparak oturduğunuz yerden uzaktaki bir PC'de tüm aygıtların doğru çalışıp çalışmadığını kontrol edebilir, ortalıkta “ünlem” olup olmadığına bakabilirsiniz.

Kendi konsolunuzu yaratabilmek için *Başlat / Çalıştır* üzerinden “mmc” ko-

mutuyla yeni bir Yönetim Konsolu açın. Konsola yeni bileşenler ekleyebilmek için *Dosya / Bileşen Ekle / Kaldır* menüsüne tıklayın. Açılan diyalog kutusunda *Tek başına ek bileşen* sekmesinde alt tarafta bulunan *Ekle*'ye basın. Yeni açılan diyalogda PC'nizde hazır bulunan tüm bileşenlerin sıralandığını göreceksiniz. Dikkat ederseniz listede kendi içinde birçok bileşen bulunduran "Bilgisayar Yönetimi" de var.

Farz edelim ki tüm PC'lerdeki aygıtları tek bir bakışta kontrol etmek istiyoruz. Bileşen listesinden *Aygıt Yöneticisi*'ni seçin ve aşağıdan *Ekle*'ye tıklayın. Yeni bir diyalog penceresi açılacak. Burada da *Yerel Bilgisayar*'ı seçip *Son'a* tıklayın.

AĞ I: Konsollar aracılığıyla (yeterli yetkilere sahipseniz) ağdaki diğer makinelerin özelliklerini görmek ve onları yönetmek de mümkün.

Yeni Yönetim Konsolu'nuzda Bileşen listesinde Aygıt Yöneticisi yerini aldı. İsterseniz buraya başka bileşenler de ekleyebilirsiniz. Ancak bizim işimiz henüz bitmedi. Amacımız birkaç PC'yi bu konsol üzerinden takip etmektir. Yukarıda yaptığımız işlemleri tekrar yapın. Ancak bu sefer son adımda *Diğer Bilgisayar*'ı seçin. Hemen yanındaki boş kutuya da kontrol etmek istediğiniz PC'nin adını girin. Bunu klavyeyle yapabileceğiniz gibi orada bulunan *Gözet*'a tıklayarak ağdaki tüm PC'leri listeleip oradan da dilediğiniz çift tıklama ile seçebilirsiniz.

Seçiminizi yaptıktan sonra *Son'a* tıklayarak işleminizi geçerli kılabilmeniz için o PC'de yeterli erişim haklarına sahip olmanız gerekiyor. Yetkileriniz yeterli ise bileşen listesine ikinci sembol de eklenecektir. Bu işlemleri konsolunuzdan aygıt yönetimini yapmak istediğiniz tüm bilgisayarlar için tekrarlayın. Tüm seçimleriniz bittikten sonra ilgili seçim

BİR BAKIŞTA

» Microsoft yönetim konsolu

Windows XP ile beraber farklı bileşenlerden oluşmuş birkaç adet hazır yönetim konsolu geliyor. Mevcut Yönetim Konsollarını kısa yoldan kolayca öğrenebilirsiniz. *Başlat / Ara* aracılığıyla açılan pencereden *Dosya ya da Klasör*'ü seçip ".msc" uzantılı dosyaları aratın.

Windows tüm sabit diskinizi tarayıp bulduğu yönetim konsollarını gösterecektir. Zaten normal şartlarda "COMEXP.MSC" hariç tümü \Windows\System32 klasörü altındadır. "COMEXP.MSC" ise \Windows\System32\Com altında.

Dosya Adı	Açıklama
CERTMGR.MSC	Elektronik sertifikaların yönetimi. Örneğin sürücüler veya Internet Explorer eklentileri ile program kaynaklarının güvenilirliğinin ispatı için kullanılır.
CIADV.MSC	Dizin hizmetleri yönetimi için kullanılır. Belirlenen klasörlerin içeriği indekslenerek dizin hizmeti için hazırlanabilir. HTML, metin, Office 95 ve üstü belgeleri, postalar ve birçok başka dosya formatı indekslenebilir. Hizmet hazırlandıktan sonra belgeler aratılabilir ya da belli kriterlere göre filtreleme yapılabilir. Dizin hizmetinden faydalanabilmek için önce hizmetin etkinleştirilmesi ve yapılandırılması gerekli.
COMPMGMT.MSC	Denetim Masası'ndan Yönetimsel Araçlar'a girdiğinizde çalıştırdığınız Bilgisayar Yönetimi. Bu konsol içine Disk Birleştirici gibi birçok bileşen dahil edilmiş durumda.
DEVMGMT.MSC	Aygıt Yöneticisi. (Bilgisayar Yönetimi içinde entegre) PC'de bulunan donanımların yönetimi için kullanılır.
DFRG.MSC	Disk Birleştirici. Sabit diskiniz üzerinde sırasız halde bulunan veri bloklarını birleştirmek için kullanılan bir araç. Bilgisayar Yönetimi'nin bir bileşeni olduğu gibi, doğrudan <i>Başlat / Programlar / Donatılar / Sistem Araçları</i> altından da çalıştırılabilir.
DISKMGMT.MSC	Disk yönetimi amaçlı geliştirilmiş bir bileşen. Sabit disk bölümleme, biçimlendirme gibi işlemler ve sürücü isimlerinin, harf sıralamalarının değiştirilmesi bu araçla yapılıyor. Bu bileşen de Bilgisayar Yönetimi konsolunun bir ek bileşeni.
EVENTVWR.MSC	Olay Görüntüleyicisi. Oluşan kullanım, güvenlik ya da hata bildirimlerini <i>Uygulama</i> , <i>Güvenlik</i> ve <i>Sistem</i> başlıkları altında, listeleyen bir bileşen. Buradan gerekli incelemeler ve analizler yapılabilir. Bu bileşen, aynı zamanda Bilgisayar Yönetimi ve Bileşen Hizmetleri'nin alt bileşeni.
FSMGMT.MSC	Paylaşım açılmış klasörler ve o anda başka kullanıcılar tarafından kullanılan dosyalar bu bileşen aracılığıyla kontrol edilebilir. Bu bileşen de Bilgisayar Yönetimi konsolunun bir alt bileşeni.
LUSRMGR.MSC	Yerel Kullanıcılar ve Gruplar, PC üzerindeki tüm kullanıcı ve grupların haklarını yönetmeye yarayan bir bileşen. Bilgisayar Yönetimi konsolunda sadece Windows XP Professional sürümünde kullanılabilir.
NTSMGR.MSC	Çıkarılabilir veri depolama aygıtlarının yönetimi için kullanılan bu bileşenle kataloglama da yapılabilir. Bilgisayar Yönetimi konsolunun bir alt bileşeni.
NTMSOPRQ.MSC	Çıkarılabilir veri depolama aygıtları yönetimi konsolundan çalışan bu bileşen, hata bildirimleri yönetiminden sorumlu.
PERFMON.MSC	Performans Günlükleri ve Uyarıları bileşeni, sistemin o anki yükü hakkında bilgiler sunuyor. PC'deki hangi parçaların gözlemleneceği (işlemci, ağ kartı, veri depoları vb.) serbestçe seçilebilmekte. Performans verilerinin sunulması görevini üstlenen bu bileşen de Bilgisayar Yönetimi Konsolu'nun altında bulunuyor.
SERVICES.MSC	Bu bileşen üzerinde tüm hizmetler yönetilebilir. Listedeki hizmetleri başlatmak, durdurmak ve Windows açılışındaki durumlarını belirlemek mümkün. Hem Bilgisayar Yönetimi Konsolu üzerinden hem de Denetim Masası'ndan doğrudan erişilebilir.
WMIMGMT.MSC	(Windows Management Instrumentation, WMI) Windows Yönetim Araçları Bileşeni'nin amacı, WBEM (Web Based Enterprise Management, Web tabanlı yönetim) entegrasyonunu sağlamak. Erişimin ve yönetim bilgilerinin dışarıya sunumunun standartlaştırılması amaçlı bir Microsoft bileşeni.
COMEXP.MSC	Olay ve hizmetlerin yanı sıra (her ikisi de ayrı birer konsol olarak da yapılandırılmış) PC'de kurulu COM+, DCOM- ve dağıtılmış işlemler üzerine bilgiler bu bileşen aracılığıyla yönetilebilir.

penceresini kapatın. Şimdi konsolunuz-
da alt alta birçok Aygıt Yöneticisi sem-
bolü görüyor olmalısınız.

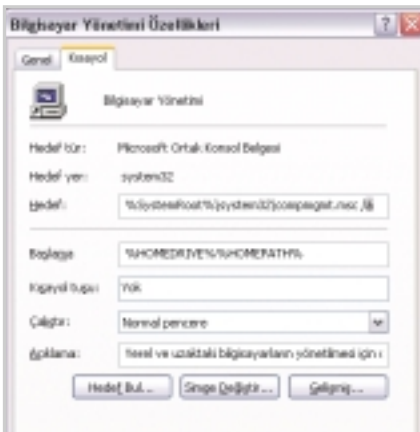
Artık bu şekilde kaydedebiliriz. *Dos-
ya / Farklı Kaydet* ile dilediğiniz bir isim
vererek ve yer olarak da kendi profilini-
ze ait bir klasörü seçerek bu işlemi de
gerçekleştirin. Burada şöyle bir ipucu
verebiliriz. Eğer kendi *Başlat* menünüz
altında “Yönetim” adında bir klasör
açıp oraya kaydederseniz ileride erişim-
niniz de kolay olacaktır.

Yaratmış olduğunuz konsol ile kendi PC'nizin
ve ağındaki tüm PC'lerin Aygıt Yöne-
ticileri'ne doğrudan erişim şansınız var.
Yalnızca okuma amaçlı erişim izniniz
olmasına dikkat etmeniz de fayda var.
Çünkü bileşenler çoğu zaman herhangi
bir uyarıda bulunmuyor.

Hazır bileşenlerde değişiklik yapmak da mümkün

Hazır olarak gelen konsollarda da de-
ğişiklik yapmak mümkün. Örneğin *Dene-
tim Masası*'ndaki *Bilgisayar Yönetimi*'ne
bir bileşen ekleyelim. Normal bir şekil-
de programı çalıştırıp da *Dosya* menü-
süne gelerseniz orada *Ek Bileşen Ek-
le/Kaldır* seçeneğinin olmadığını göre-
ceksiniz. Bunun sebebi, konsolun de-
ğişikliklere karşı korunmuş olması. Kon-
solda değişiklikler yapabilmek için şu
adımları uygulamanız gerekiyor:

Denetim Masası'nı açın ve *Yönetimsel
Araçlar* simgesine çift tıklayın. Açılan
pencerde yönetim araçlarını göreceksi-
niz. *Bilgisayar Yönetimi* üzerine farenin
sağ tuşuyla tıklayın. Çıkan menüden
Özellikler'i tıklayın ve yeni açılan ileti-
şim penceresinde *Kısayol* sekmesine ge-
lin.

**AĞ II: Kendinize özel bir konsol ile
ağıdaki PC'lerin donanım özelliklerine
kolayca erişmeniz mümkün.**

Hedef in karşısındaki kutuda en son-
da “/s” yazdığını göreceksiniz. Bunun
yerine “/a” yazın. *Tamam* ile değişikliği
kaydedin. Şimdi *Bilgisayar Yönetimi*'ni
çift tıklama ile açtığınızda menüdeki ek-
siklerin eski yerlerine geldiğini görebir-
lirsiniz.

Yönetim konsoluna yeni bileşen ekleme metodları

Yeni ekleyeceğimiz bileşenin *Bilgisayar
Yönetimi* altına yerleşebilmesi için ön-
celikle eklenme yeri olarak görünen
Konsol kökünü *Bilgisayar Yönetimi* (Ye-
rel) ile değiştirmeniz gerekiyor.

Şimdi *Ekle*'ye basarak yeni bileşenler
ekleyebilirsiniz. Deneme amaçlı olarak
Web adresine bağla'yı seçin ve *Ekle*'ye
bastığınızda çıkan sihirbazda ilk kutu-
cuğa **windowsupdate.microsoft.com**
yazın. Bir sonraki adımda bir isim verin.
Örnek olarak “Windows Güncelleme
Sayfası” diyebilirsiniz. İşlemi sonlandı-
rın. Konsola geri döndüğünüzde yeni
eklenen dalı göreceksiniz. Az önce ver-
diğiniz isim altındaki bu yeni dal, az ön-
ce eklediğimiz bileşen. Sol tarafta bu da-
la tıklarsanız sağ tarafta (eğer internete
de bağlıysanız) web sitesinin yüklendi-
ğini göreceksiniz. Bu şekilde başka bağ-
lantılar da ekleyebilirsiniz. Örneğin
PC'nizin bileşenlerinin üreticilerinin
sürücü sayfaları iyi bir fikir.

En son olarak az önceki değişikliği
geri almayı unutmamanızı tavsiye ede-
riz. Kısayol özelliklerinde “/a” yerine “/s”
yazarak normal kullanımda konsolun
değiştirilmesine engel olabilirsiniz. ■

MH / Güçlü Aydoğan, guclu@chip.com.tr

Microsoft Visio

Söylediklerinizi gösterin

Eğer bir fikri satmayı, sunmayı ya da geliştirmeyi planlıyorsanız Office System'in parçalarından biri olan Visio hakkında biraz daha bilgilenmekten zarar gelmez deriz.

Vıs0, daha anlaşılır olması için bilgiyi grafik biçiminde sunarak karmaşık fikirlerin, sistemlerin ve süreçlerin iletilmesine yardımcı olarak Microsoft Office System'in önemli bir parçası haline geldi. Visio özellikle BT profesyonellerine, mühendis ve geliştiricilere kolayca bilgi oluşturma ve paylaşma amaçlı çok kapsamlı teknik diyagram oluşturma ve çizim araçları sunuyor.

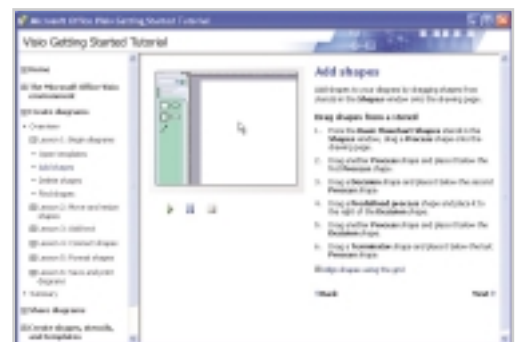
Visio, çizim ihtiyaçlarınızı karşılamak için gerekenleri 16 kategoride toplamış. Her bir kategori aslında farklı bir iş veya süreci temsil ediyor. Bazı kategoriler daha çok yazılım geliştiricilerin işine yarayacakken, bazı kategoriler bir fikri görür hale getirip, gereksiz karmaşadan kurtarmak isteyen herkes için hazır bekliyor.

Aslında söylediğimiz gibi, Visio, Office System'in bir parçası. Bu anlamda Office System ile birlikte olduğunda size yarattığınız dokümanlar üzerinde ortak

çalışabilme avantajları da birlikte getiriyor. Tablet PC kullanıcıları için ise burada çok hoş bir özellik gözümüze çarptı: Visio'da çizimlere açıklama ekleyebilmeniz için yeni bir yöntem var. Dijital kalem entegrasyonu ile, varolan çizimlerin üzerinde açıklama ve notlar alabilmeniz ve Tablet PC'de kalem kullanarak elle çizim yapılabilmesi destekleniyor. Artık klavye ve fareye alternatif yöntemlere sahip olmak gerçekten çok hoş.

Bir sonraki başlıktan itibaren size 16 kategoriden ve bu kategoriler altında verilen şablonlardan, bu şablonların nasıl kullanılabileceğinden bahsedeceğiz. Burada bir noktayı gözden kaçırmamakta fayda var; Visio elbetteki daha profesyonel şablonlar çizmeniz için gerekli olan bir araç. Ancak Visio’u tanımlarken, “işinize yaracak şablonlar sunan bir araçtır” demek biraz haksızlık olur. Visio’nun bize sağladığı, yaptığınız işi daha görsel hale getirerek bir katma değer sağlamak. Visio’nun katma değeri sizin rakamlar-

dan ve uzun metinlerden arındırılan şablonlarınız sayesinde, sorunlara farklı bir bakış açısı getirmenizi ve olayı bütünüyle görmenizi kolaylaştıracak bir araç olması. Şimdi Visio'nun kimler için hangi şablonları sağladığını kategori kategori inceleyelim, aynı zamanda Visio'nun günlük iş yaşamınıza nasıl bir katkısı olacağını göstermek için, gerçek hayattan örnekler oluşturmaya çalışalım.

TEMEL EĞİTİM: Visio içinde çok yardımcı olacak bir de temel eğitim bölümü var.

Çizim türü

► **Blok çizimler:** Hiyerarşik yapısı ve alt-üst ilişkileri olan çözümleri 2-D ve 3-D olarak yapmanızı sağlar.

► **Beyin fırtınası:** Beyin fırtınası, fikir üretmek veya sorunlara farklı bir bakış açısı getirmek istediğinizde kullanabileceğiniz bir kategori. Örneğin yeni iş stratejileri, kitap özetleri, toplantı notları ya da yolculuk planları gibi ilişkili fikirleri geliştirmenize yardımcı olabilir. Kısacası yazı ile anlatacağınız bir konuyu, grafik ile göstermek diyebiliriz. Konular arasındaki hiyerarşik yapıyı ve ilişkileri görsel olarak vermeniz de mümkün olacaktır. Visio bu noktada size anlatımınızın güçlendirilmesi ve böylece sunduğunuz fikrin karşı tarafa çok daha net aktarılabilmesini sağlamakta. Ayrıca gözde canlandırabilmeyi mümkün kılması, tüm kullanıcılara bir de artı değer kazandırıyor. Siz yaptığınız işin, fikrin tanıtımını daha iyi yapabilirken, sizi dinleyen kişinin de aslında okunmayan bir sürü kağıt arasında kaybolmasını engelleyerek amaca odaklanmasını sağlamış oluyorsunuz.

► **İş Süreci:** Bu kategori sanırsanız daha çok Altı sigma kalite geliştirme veya ISO 9000 gibi süreçler hedef alınarak hazırlanmış. Bu süreçler için gerekli olan belgelerin çoğu bu kategorideki çizimlerle gösterilebiliyor. Ayrıca iş süreci şemaları, kavramsal şemalar, karar ağaçları, akış şemaları, süreç ve yordam şemaları gibi karmaşık sistemlerin analiz edilmesi sizin işiniz ise, gerekli şablon ve çizimleri bu kategori altında bulabilirsiniz.

► **Şemalar ve Grafikler:** Çubuk grafikler, çizgi grafikler, pasta grafikler ve özel efekt içeren grafikler oluşturmak amacıyla kullanılabiliyor. Bu kategori daha çok sunumunuza koymak için kullanıma hazır grafikler arıyorsanız size yardımcı olacaktır.

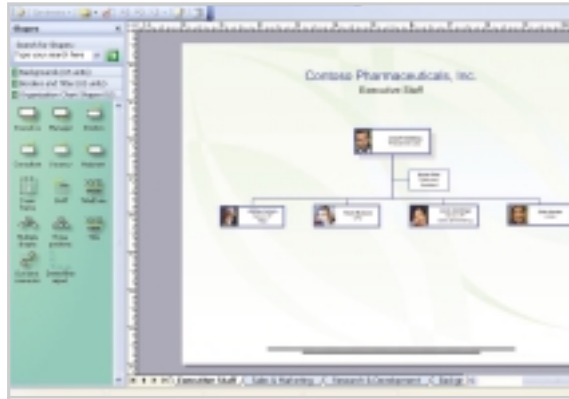
► **Pazarlama Şema ve Çizimleri:** Ürün ömrü, pazarlama ve kaynak analizleri, fiyatlandırma matrisleri gibi, pazarlama departmanlarının yoğunlukla içinde olduğu kavramların şema ve çizimlerini hazırlamak için gerekenler, şablon halin-

de bu kategori altında toplanmış.

► **Akış Şeması:** Akış şeması şablonları çeşitli kategoriler altında uygulanmış. İş süreçleri ile, organizasyonel ve fonksiyonel olarak departmanların durumunu gösterebileceğiniz şablonlar mevcut. Ayrıca muhasebe bölümleri için, muhasebe işlemleri, finans yönetimi, mali durum bilgileri, para yönetimi ve karar alma şemaları için denetim çizimleri adı verilen şablonlar kullanılabiliyor. Bunlara ek olarak, sebep - sonuç, iş akışı, veri akışı gibi şablonlar da bu kategori altında.

► **Harita:** Bu bölüm size, okunması son derece kolay haritalar yapmanız için çok hoş olanaklar sunuyor. Bir güzergah tanımlamak istiyorsunuz diyelim; yol işaretleri, otobüs güzergahları gibi yönlendirici şekiller ekleyebiliyorsunuz. Hatta çizimlerin daha anlaşılır olması için bu haritalara köprüler, ağaçlar, nehirler, evler, binalar gibi şekiller koyabiliyorsunuz.

► **Organizasyon Şeması:** Sanıyoruz bu,

ORGANİZASYON: Visio ile çok şık organizasyon şemaları yapmak mümkün.

açıklamaya en az ihtiyaç duyan bölümlerden biri. Her firmanın, kişilerin, işlevlerin, genel yapının gösterilebilmesi amacıyla oluşturulduğu bir organizasyon şeması mutlaka vardır. Bizce Visio'nun burada yarattığı fark, bu bilgiyi dinamik ve diğer sistemlerinle entegre hale getirmesi. Eğer çalışanlarınızın bulunduğu bir veritabanınız zaten varsa, şema oluşturmak ve her seferinde değişiklikleri takip etmek için enerji harcamanıza gerek kalmıyor. Organizasyon şemasını bu veritabanını kullanarak bir sihirbaz yardımı ile oluşturduktan sonra, veritabanındaki değişikliklere bağlı olarak otomatik güncellenmesini sağlamak mümkün.

► **Proje Zamanlaması:** Kuruluşunuzda

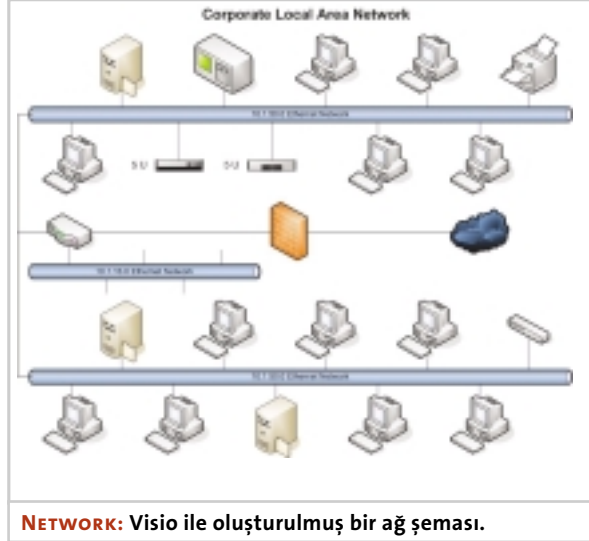
Microsoft Visio

projeleri planlamak ve yönetmek için kullanabileceğiniz takvim, Gantt şemaları, program değerlendirme ve inceleme tekniği (PERT) şemaları gibi birkaç Visio çizimi zaten bulunmaktadır. Visio 2003'te buna ek olarak Proje yönetimi, görev yönetimi, zaman çizelgeleri, günlükler, proje ömrü döngüleri ve hedef belirleme amacıyla Gantt şemaları oluşturulabilir. Takvimi, ilişkili görevler ve randevuların yanı sıra çalışmanızı süslemenize yarayan Calendar Art şekilleri de içeriyor. PERT şemaları ise görevleri düzene koymak, zaman çizelgeleri oluşturmak ve ilişkili görevleri göstermek için kullanılabilir.

► **Zaman Çizelgesi:** Bir projenin tasarlanması aşamasındasınız diyelim; Visio bu projenin tamamlanmasına kadar geçecek zaman için dönüm noktalarını ve zaman dilimlerini gösteren çizelgelerin oluşturulması amacıyla kullanılabilir. Visio, zaman çizelgeleri ve zaman dilimlerini yıllık, üç aylık, aylık, haftalık, günlük, saatlik, dakikalık ve eğer projeniz çok daha hızlı geliyorsa saniyelik olarak da görüntüleyebiliyor.

► **Yapı Mühendisliği:** Bu bölüm aslında görüldüğünün aksine, mimarlar kadar profesyonel olmayıp, çalıştığı yerde demirbaş ve yerleşim planı gibi işler ile ilgilenen kişilerin işine daha çok yarayacak bir bölüm. Bu şablonlar mobilya ve donanımı yerleştirmek ve oturma planlarını oluşturmak için kullanılıyor. Visio 2003 bu şablonlar ile ayrıca elektronik görüntülerden ve Visio Space şekillerinden bina planları oluşturmak için kullanılabilir. Bu bölümde yeni eklenmiş bir özelliği de belirtelim, Oda şekillerini kullanarak oluşturulan oda planlarından, Mekan Planı oluşturma sihirbazını kullanarak oluşturulan kat planlarına kadar tüm bina planlarını hazırlamak mümkün.

► **Veritabanı:** Visio 2003, IDEF1X modelleme tekniğini, ilişkisel gösterimleri, nesne ilişki modellerini, kimlik düzeyinde ve şema düzeyinde çizimleri, EXPRESS-G gösterimini kullanan ürün verisi modellerini destekleyen veritabanı çizimleri için özel çözümler sunuyor. Çizim sayfasına şekilleri sürükleyerek ya da var olan bir veritabanı yapısına Microsoft SQL Server™, Microsoft Access,

NETWORK: Visio ile oluşturulmuş bir ağ şeması.

Oracle ve IBM'in DB2 veritabanı gibi uyumlu veritabanlarından birinden ters mühendislik işlemleri uygulayarak çizimleri oluşturabilirsiniz.

► **Elektrik Mühendisliği:** Visio Professional 2003'te, 2002 sürümünde bulunan bazı eksikler kapatılmış. Elektrik Mühendisliği şekilleri bölümünü, çizimlerin daha kolay oluşturulmasını sağlayacak ve uluslararası EE sembolü standartlarını daha iyi destekleyecek biçimde güncelleştirilmiş.

► **Makine Mühendisliği:** Makine mühendisleri için iki önemli şablon içeriyor: Fluid Power ve Part & Assembly çizimleri. Fluid Power çizimi, mekanik ve elektronik denetimlerle hidrolik ve hava ba-

sıncı sistemlerin hızla tasarlanmasına ve sistem prototiplerinin oluşturulmasına olanak sağlıyor. Part & Assembly çizimi, teknik çizimlerde olduğu gibi, doğru ve tam geometrik ölçütlerle özel şekillerin oluşturulmasını destekliyor; tasarım ölçütlerinizi belirlemeniz için gereken boyutlandırmaları ve açıklamaları içeriyor.

► **Ağ:** Bu bölümde ağ şablonları ve şekilleri var. Temel ağ çizimleri daha taslak olarak, belki de sunumlarda, tekliflerde ya da genel olarak bir yapı tasarımı yapmak istediğinizde size yardımcı olabilecek nitelikte. Aynı

şekilde, gerçek ağ yapılandırmaları gibi daha karmaşık ve ayrıntılı çizimler oluşturmak için Ayrıntılı Ağ çizimleri de kullanabilirsiniz. Visio 2002 ile karşılaştırıldığında burada gözle görülür derecede yenilikler yapıldığını söylemek gerekir. Şekiller ve şablonlar çok daha detaylandırılmış ve çeşitlenmiş. Yeni bir özellik olan Raf Çizimi, ağ sunucusu oda çizimlerini gerçekleştirebileceğiniz raf ve dolap şekillerinin yanı sıra raf bileşeni ve oda şekillerini de içeriyor. Burada çok ayrıntılı çalışma imkanı mevcut, çünkü ilgili çizimlerin kolayca oluşturulabilmesi için, raf bileşenleri sektöre özgü boyutları, raf ve dolap şekillerini kullanıyor.

VISIO 2003 İÇİN SİSTEM GEREKSİNİMLERİ

Tarafsız olarak bakıldığında en az 128 MB RAM isteyen Visio 2003 bizi biraz

endişelendirdiyse de, kullanmanız için sistem gereksinimleri aşağıdaki gibi:

Bileşen	Gereksinim
Bilgisayar ve işlemci	Intel Pentium 233 megahertz (MHz) ya da daha hızlı bir işlemciye sahip bir kişisel bilgisayar; Pentium III önerilmektedir
Bellek	En az 128 megabayt (MB) RAM
Sabit disk	Sabit disk kullanımı, yapılandırmanıza bağlı olarak değişebilir; özel kurulum seçenekleri, daha az ya da daha fazla disk alanı gerektirebilir. Visio Standard 2003 ve Visio Professional 2003 sürümleri için sabit disk gereksinimleri şöyle: Visio Standard 2003: 160 MB boş disk alanı; işletim sisteminin yüklenmiş olduğu sabit diskte 75 MB boş disk alanı İsteğe bağlı olarak, kurulum dosyalarının ön belleğe alınması (önerilir) için 155 MB daha boş disk alanı gerekmektedir. Visio Professional 2003: 210 MB boş disk alanı; işletim sisteminin yüklenmiş olduğu sabit diskte 75 MB boş disk alanı İsteğe bağlı olarak, kurulum dosyalarının ön belleğe alınması (önerilir) için 185 MB daha boş disk alanı gerekmektedir.
İşletim sistemi	Service Pack 3 (SP3) yüklenmiş Microsoft Windows® 2000 ya da üst bir sürümü; veya Windows XP ve üst sürümleri
Ekran Kartı	Super VGA (800x 600) ya da daha yüksek çözünürlükte bir monitör
Tarayıcı	Microsoft Internet Explorer 5.5 ya da sonraki bir sürümü

EK ÖZELLİKLER

» Ek öğeler ve servisler

Bazı özellikler ya da gelişmiş işlevler için ek gereksinimler söz konusudur.

Ses tanıma:

- Pentium II 400 MHz ya da daha hızlı bir işlemci
- Mikrofon ve ses çıktı cihazı
- İnternet işlevleri için çevirmeli ağ ya da geniş bant internet erişimi gerekmektedir.
- Bazı kalem özellikleri için, Office uygulamasını Microsoft Windows XP Tablet PC Edition'da çalıştırmalısınız.
- Bazı gelişmiş birlikte çalışma işlevleri için, Microsoft Windows SharePoint™ Services çalıştırılan bir Microsoft Windows Server™ 2003 işletim sistemi gerekmektedir. Windows SharePoint Services için sistem gereksinimlerini, Windows Server 2003 sitesinde ayrıntılı olarak bulabilirsiniz.

► **Süreç Mühendisliği:** Bu bölüm iki şablon içeriyor. Bunlardan ilki Boru ve Tesi sat çizimleri için, ikincisi ise Süreç Akış çizimleri.

► **Yazılım:** Bu bölüm yazılım geliştirme sürecinde görev alan kişiler için düşünülmüş. Çeşitli insan ve program işlemlerini tanımlayarak tasarım fikirlerini tartışmak amacıyla standart gösterim kullanabilir, yazılım geliştirme sürecinde tasarım süreçlerini açıkça belirleyebilirsiniz. Visio 2003, Unified Modeling Language (UML) gibi birkaç Yazılım çizimini destekliyor. UML, kavramların, otomatik işlemlerin, insan ve kuruluş ilişkilerinin nasıl gösterildiğini belirleyen bir gösterim sistemidir.

► **Web şeması:** Bu bölüm, Http sunuculardaki web siteleri için, ağ sunucuları ve

sabit diskler için site haritası çıkartmada kullanılıyor. Site haritası bağlantıları için çeşitli metin görüntüleme seçeneklerinden biri seçebildiği gibi, web çizimi özelliklerini de içeriyor. Özel şekiller kullanma ve web sitesindeki bağlantıları otomatik olarak bulma gibi çok faydalı bulacağınıza inandığımız özellikler de bizim gözümüze çarpanlar arasında.

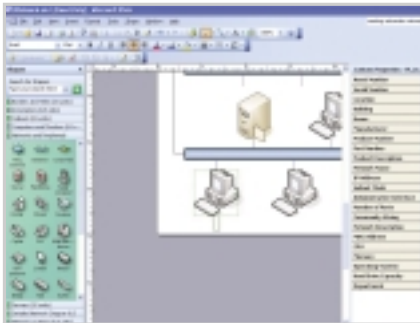
Ürün ile ilgilenenler, sistem gereksinimlerini içeren kutuyu 174'te bulabilirler.

Raporlama

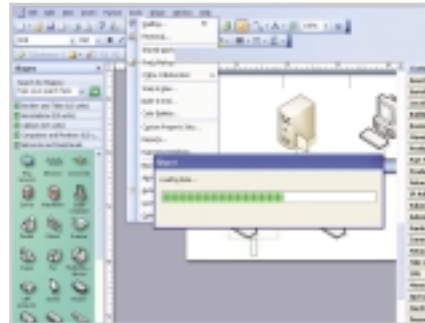
Visio ile diğer programların birlikte çalışabilme yeteneklerinden biri de raporlama kısmı olarak göze çarpmakta. Visio'da yarattığınız nesneler bir resimde çizdiğiniz nesnelerden çok farklı. Bunun sebebi bu nesnelerin özelliklerini o resim içinde saklamak ve gerektiğinde bu özellikleri kullanarak raporlar almak, hatta sorgular yapabilmek mümkün. Basit bir ağ şemasının üzerindeki her bilgisayarı ve ağ elemanının seri numarasından, o aracın hangi bölümde durduğuna kadar ilgili tüm bilgileri girmeniz ve bu şemayı ufak bir envanter olarak kullanırken, diğer taraftan istediğiniz formatta bu envanter ile ilgili sorgular oluşturmanız mümkün. Gelin yazının başında Ağ kategorisini açıklarken örnek olarak resmini verdiğimiz Visio çizimi üzerinde Visio'nun raporlama yeteneklerini inceleyelim.

Öncelikle buradaki her item üzerine gerekli bilgilerin doğru ve tam olarak girildiğinden emin olmak gerekiyor. Her item üzerine çift tıklayarak resimde görüldüğü gibi ilgili bilgileri girmeniz mümkün.

Raporlama işlemi için önce *Tools* menüsünden raporlama seçeneğini seçiyο-

BİLGİ GİRİŞİ: Her maddenin üzerine çift tıklayarak bilgileri girmek mümkün.

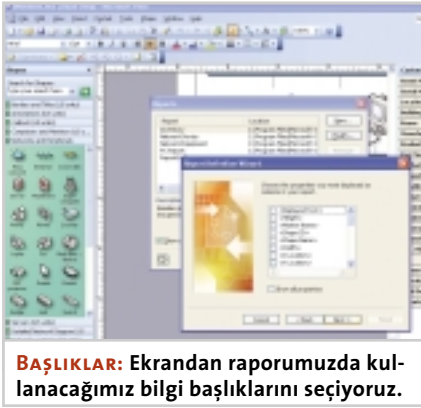
RAPORLAMA: Report ekranından New diyerek raporumuzu yaratmaya başlıyoruz.

Microsoft Visio

ruz.

Karşımıza gelen ekranda bazı hazır şablonlar var. Dilersek direk bu şablonlardan birini seçip *Run* diyerek ve formatı Excel seçerek gelen Excel tablosu üzerinde düzenlemeler yapmayı tercih edebilirsiniz. Ancak isterseniz siz de sadece kendi raporlamak istediğiniz alanları belirleyerek, herhangi bir şablona bağımlı kalmadan rapor tipini ayarlayabiliyorsunuz. Bunun için *Report* ekranından *New* demeniz ve raporunuzda görmek istediğiniz detaya inebilmek için kullanmak istediğiniz alanları seçmeniz yeterli.

Bir sonra karşımıza gelen ekranda ise bu rapor ile ilgili bazı ayrıntıları belirliyoruz. Sıralamaların neye göre yapılacağı, bazı alanlara göre gruplama yapılmasını isteyip istemediğimiz gibi. Ancak eğer bu raporu Excel'e alacaksanız, tüm bu ayarlamaları daha sonradan oradan

BAŞLIKLAR: Ekrandan raporumuzda kullanacağımız bilgi başlıklarını seçiyoruz.

da yapmak mümkün.

Daha sonra yine raporumuzla alakalı nereye kayıt etmek istediğimiz, ne isim vereceğimiz, bir tanımlama satırı yazıp yazmayacağımız konusundaki alanları dolduruyoruz. Böylelikle raporun genel hatlarını tamamlamış olduk. Döndüğümüz raporlama ana ekranından yarattığımız raporu seçip *Run* dediğimizde, Visio bize bu raporu hangi formatta istediğimizi soruyor.

Ve raporumuz istediğimiz biçimde karşımıza getiriliyor. Excel, HTML, XML gibi bilgi tipleri seçmek mümkün. Biz format olarak Excel'i seçtik. Karşımıza gelen ekran, üzerinde rahatça değişiklik yapabileceğimiz bir Excel ekranı. Sade bir rapor ile istediğimiz bilgileri karşımıza getiriyor. Şu an örnek olarak kullandığımız Visio şablonu ufak olduğu için Excel'de düzenleme yaparken bir sorun ile karşılaşmadık. Ancak daha büyük ve detaylı bir veritabanı isteyenler

için XML'i tavsiye ediyoruz. Her Visio şablonunda bilginin izin verdiği ölçüde rapor almak mümkün. Ayrıca bazı şablonlarda doğrudan bir veritabanı üzerinden şablonu yarattırmak ve güncellemeleri yaptıkça otomatik olarak Visio'nun da kendini güncellemesini sağlayabilirsiniz (Organizasyon şeması gibi).

Bu ayki yazımızı, size daha fazla araş-

tırma yapabilmeniz için yardımcı olabilecek bir bağlantı vererek bitirelim. <http://office.microsoft.com/home/default.aspx> adresinden, şu anda Visio'nun içinde hazırda gelen şablonlara ek olarak size yardımcı olabilecek şablon ve örnek diyagramları da bulabilirsiniz. ■

Cihan Baykal, cihan@chip.com.tr

HANGİ VISIO SÜRÜMÜ BANA UYGUN?

Visio elbette genel olarak düşünüldüğünde profesyonel yaşamda kendi fikrini şemalara aktarıp, daha görünür kılarak sunmak isteyen herkes için önerilebilir. Bu arada, sürümler kendi içinde uyumlu olduğundan biri ile hazırlanan belgelerin diğerinde açılması açısından bir sorunları yok. Ancak Visio Standart olarak adlandırılan kutunun içindeki araçlar, daha çok insan kaynakları departmanları, proje yöneticileri, satış ve

pazarlama uzmanları gibi grupları kapsıyor. Visio Professional'ı açıklarken söylenecek en doğru şey, standart sürümdeki tüm araçların yanı sıra bilgi işlem yöneticileri ve çalışanlarının, uygulama geliştiricilerin kullanacağı araçların da ek olarak bulunması. Ancak kafanızda kalabilecek soru işaretlerini gidermek için, her zaman olduğu gibi karşılaştırma tablomuzu bu sayfalarda bulabilirsiniz.

Yeni Özellikler	Standart	Profess.
17 farklı dilde piyasaya sürülüyor	Var	Var
İçeriğe duyarlı yardım ve göreve özgü çevrimiçi şablonlara bağlantılar	Var	Var
İnceleme modu	Var	Var
Microsoft SharePoint™ sitesiyle entegrasyon	Var	Var
Dijital kalem de dahil, Tablet PC desteği	Var	Var
Microsoft .NET programlanabilme desteği	Var	Var
Extensible Markup Language (XML) Web servisleriyle entegrasyon	Var	Var
Microsoft Visual Basic® for Applications (VBA) makro kaydedicisi	Var	Var
İş süreci çizimleri	Var	Var
Beyin fırtınası çizimleri	Var	Var
Ağ yapısı çizimleri	Yok	Var
Geliştirilmiş Özellikler	Standart	Profess.
Var olan veriden çizim oluşturmak için sihirbazlar	Var	Var
Microsoft Office 2003 uygulamaları hissi ve görünümü	Var	Var
Yerel ya da çevrimiçi olarak şekil arama entegrasyonu	Var	Var
Akış şemaları	Var	Var
Özellik raporları	Var	Var
Gezinti denetimleri ve özellik görüntüleyicisi ile Web Sayfası Olarak Kaydet komutu	Var	Var
Organizasyon şemaları	Var	Var
Zaman çizelgeleri ve takvimler	Var	Var
Web sitesi haritaları	Yok	Var
Yazılım çizimleri ve ters mühendislik	Yok	Var
Veritabanı çizimleri ve ters mühendislik	Yok	Var
Mühendislik çizimleri	Yok	Var
Bina, alan ve kat planları	Yok	Var
Mantıksal ağ çizimleri	Yok	Var
Ana Özellikler	Standart	Profess.
Şekil köprüleri	Var	Var
Şekiller için özelleştirilebilen özellikler	Var	Var
Sürükle ve bırak çizimleri	Var	Var
Blok çizimler	Var	Var
Intelligent SmartShapes® simgeleri	Var	Var
Sık kullanılan grafik biçimlere dosya verme	Var	Var
Satış ve pazarlama amaçlı görsel öğeler	Var	Var
Yön haritaları	Var	Var
Temel ofis yerleşimleri	Var	Var
Dizin servisi çizimleri	Yok	Var

Microsoft OneNote 2003

Not almanın en kolay yolu

Bilgisayarınızda kullanabileceğiniz, insan doğasına en uygun kontrol aygıtı hangisi? Microsoft Office System'in yeni not alma yazılımı OneNote, neredeyse unutmaya başladığımız kaleme yeniden popülerlik kazandırıyor.

uygulamanın arayüzü aracılığıyla Not Defterim klasörüne kaydedilmiş bilgilere, dolayısıyla da birden çok projenin bilgilerine ulaşmanız da kolaylaşmış oluyor.

Yazılımı çalıştırdığınızda karşınıza kullanımı kolay ve sade bir çalışma alanı geliyor. Burada çalışma alanının hemen üstünde yer alan not defteri bölümünü kullanarak, örneğin öğrenciyse farklı dersler için farklı not defterleri yaratabiliyorsunuz. Sağ bölümde yer alan sekme ise, o not defterinin sayfalarını temsil ediyor. Bu sekmeleri tıklayarak doğrudan ilgili sayfaya gidebiliyorsunuz. Fareyi ya da kalemle bu sayfa sekmeleri üzerinde tuttuğunuzda da sayfa başlığı ve sayfanın oluşturulduğu tarih de dahil olmak üzere her sayfaya ilgili bilgiler karşınıza geliyor. Aradığınız bir sayfayı bulmak için kağıttaki notları nasıl arıyorsanız, aynı şekilde farenizin düğmesini basılı tutup tüm sayfa sekmeleri üzerinde sürükleyerek de benzer bir aramayı gerçekleştirebiliyorsunuz.

Kağıt üzerindeki notlarda olduğu gibi, OneNote içindeki sayfada da istediğiniz herhangi bir noktaya not alabilmeniz mümkün oluyor. Eğer Tablet PC ya da kalemle giriş yapmaya olanak sağlayan bir bilgisayar kullanıyorsanız istediğiniz yere de yazı yazabilirsiniz. El yazısı notlarınız, Tablet PC'lerde tekrar düzenlenebilir metin haline de çevrilebiliyor. Ancak kalemle giriş yapmaya olanak sağlayan taşınabilir bilgisayarlarda ya da masaüstü bilgisayarlarda ise ne yazık ki →

Oluşturduğumuz, başkalarından aldığımız ve paylaştığımız bilgileri izlerken, hepimiz zaman zaman çeşitli sorunlarla karşılaşırız. Rapor ve sunum hazırlarken, önemli toplantılara hazırlanırken ya da sınavlara çalışırken doğru verileri doğru zamanda etkili şekilde düzenleyebilme ve kullanabilmeye ihtiyaç duyarız. İşte bu noktada Microsoft Office ürün ailesindeki yeni bir uygulama olan Microsoft OneNote yardımınıza koşuyor ve güçlü özelliklerle elektronik ortamda alacağınız notlarınızı istediğiniz gibi düzenlemenize yardımcı oluyor. Yazılımın esnek arayüzünün sunduğu dijital not defteri sayesinde ne kadar çok klasör, bölüm ve sayfa oluşturmuş olursanız olun, tüm bunları

tek bir yerde tutabiliyorsunuz. Yazılım, bilgilerinizi nasıl düzenlerseniz düzenleyin, tamamını kolayca tarayıp istediğiniz bilgilere en kısa sürede ulaşmanızı da sağlayabiliyor.

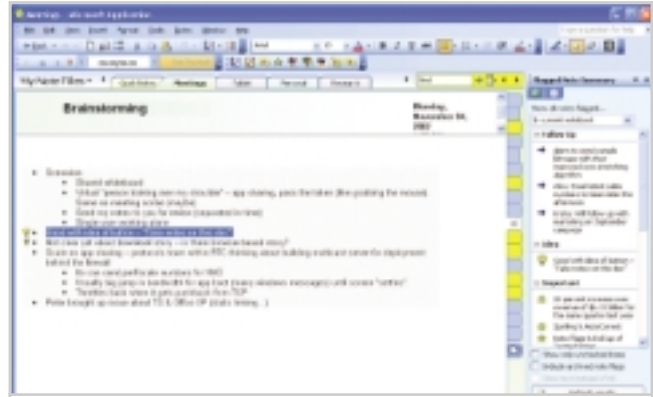
Dijital not defteri gerçek not defteri kadar esnek mi?

OneNote uygulamasının dijital not defteri, bilgilerinizi düzenlemeniz ve dosyalamanız için birden çok klasör sunuyor. Bu klasörlerde her bölümde o bölüme ait not sayfalarının saklandığı bölümler de oluşturulabiliyor. OneNote uygulamasında oluşturulan not defteri klasörleri ve bölümleri "Belgelerim" klasöründeki "Not Defterim" klasörüne otomatik olarak kaydediliyor. Daha sonradan da

Microsoft OneNote 2003

SAYFA SEKMELERİ: İstedığınız not sayfasına doğrudan ulaşmak için sağdaki sayfa sekmeleri kullanılabilir.

NOT İŞARETLERİ: Önemli notların bir bakışta görünmesini sağlamak için onları işaretlerle ayırabilirsiniz.

bu avantaj ortadan kalkıyor. Bu durumda el yazılarınız resim dosyaları olarak saklanıyor. Diğer taraftan sayfa yüzeyinde nereye not alırsanız alın, zengin kelime işlem özelliklerini kullanmaya devam edebileniz de bir avantaj.

Düzenleme araçları yardımıyla karışık not defterlerine son

OneNote, tüm bunlara ek olarak gerek not alırken, gerekse aldığınız notları düzenlerken kullanıcıya yardımcı olması için birçok düzenleme aracı da sunuyor. Örneğin OneNote, basit cümlecik listelerini, madde işaretli paragraflarını veya geleneksel başlık hiyerarşisi numaralarını ve harflerini kendiliğinden ana hat türleri olarak tanıyabiliyor. Bu şekilde bilgileri nasıl biçimlendireceğinizle uğraşmadığınız için bilgilerin kendileriyle ilgilenmek için daha fazla zamanınız olmuş oluyor. Ayrıca bir listedeki öğeleri birbirinden görsel olarak ayırmak için kolayca madde işareti ekleyip belirli maddelere dikkat çekebilmeniz de mümkün oluyor. İsterseniz öğelerin sırasını göstermek için sayıları da kullanabiliyorsunuz. Notlarınızın üzerinden fare ya da kalemle geçtiğinizde, notlarınızın yanında görüntülenen not tutamaçları adı verilen küçük simgeleri kullanarak notları sayfanın üzerinde kolayca taşıyabiliyorsunuz. Bu özellik sayesinde bir listedeki öğelerin sırasını değiştirebileceğiniz gibi sayfa üzerinde dağınık durumdaki benzer konuları da birleştirme imkanınız oluyor.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, OneNote uygulamasını başlattığınızda ekrana kendiliğinden boş bir sayfa açılıyor. Bununla birlikte, isterseniz önceden tanımlanmış farklı sayfa stillerini de kullanabiliyorsunuz. OneNote içinde üç te-

mel sayfa türü yer alıyor. Çizgili kağıt grubunda farklı satır çizgileri olan sayfaları kullanabiliyorsunuz. Kolay kullanılabilen formlar grubunda ise düşüncelerinizi ve bilgilerinizi farklı not alma senaryolarına göre düzenleyebilmenizi sağlayan sayfalar bulunuyor. Burada not gövdesi için belirli bir ana hat stilini kendiniz belirleyebiliyorsunuz. Son grup olan tasarımcı kağıtlarında ise resimlerden ve bunlarla ilgili yazı tiplerinden ve yazı tipi renklerinden oluşan sayfa türleri yer alıyor. Bir not defteri bölümünde belirli bir sayfa türü seçildiğinde OneNote bunu o bölüm için varsayılan boş sayfa olarak kullanıyor.

Not işaretleyicileri yardımıyla önemli notlarınızı öne çıkarın

OneNote; önemli öğeleri, acil notları ya da izlenmesi gereken bilgileri işaretlemek için dokuz not işareti seçeneği sunuyor. Not işaretlerinizin simgelerini ve

SAYFA TÜRLERİ: OneNote içinde bulunan 3 farklı grup altında kullanabileceğiniz birçok sayfa türü yer alıyor.

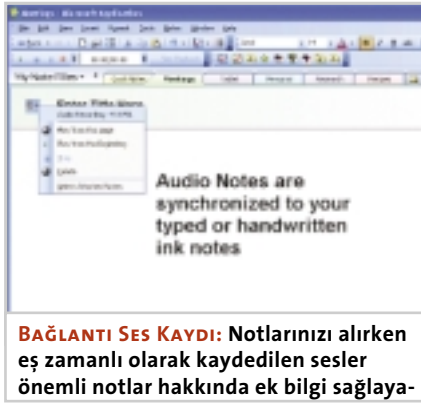
adlarını özelleştirebileceğiniz gibi, notun yanına istediğiniz renk, vurgu ve işaret kutusu birleşimini uygulayabilmeniz de mümkün. Bu özellik sayesinde önemli işler ve hatırlatma notlarını atlatma sorunu da ortadan kalkmış oluyor. Ek olarak, OneNote içindeki not işaretleri Microsoft Office Outlook içindeki görevlerle ve işaretlerle tümleşik olarak da kullanılabiliyor. Not işaretleri, notlarla ilgili öncelik sırası oluşturma ve notları işaretleme özelliklerinin yanı sıra bilgilerinizi düzenlemek için de kullanılabilir. Bu şekilde not işaretlerine bağlantılar atanıp üzerine tıklandığında başka bir sayfaya ya da bölüme geçiş yapılabilmesi de sağlanmış oluyor. Örneğin, bir not işaretini "yönetici" işaret olarak özelleştirdiğinizde, toplantı sonrasında yöneticinizin söylediği tüm eylem öğelerini görüntüleyebilirsiniz.

OneNote uygulaması içinde, etkili not alma olanağı sunan bir başka özellik de "bul" özelliği sayılabilir. Bu özellik, anahtar sözcük bazında not araması yapabiliyor. Bul kutusuna anahtar sözcük yazdığınızda, OneNote açık olan tüm not defteri bölümlerindeki tüm notları arayarak bu anahtar sözcükleri hemen bulabiliyor. OneNote aynı zamanda eşleşme içeren sayfaları sayfa sekmelerinde vurgulu olarak da gösteriyor. ENTER tuşuna bastığınızda ya da "sonraki eşleşme" okunu tıkladığınızda, OneNote hemen notlarda ya da herhangi bir not defteri bölümünde bir sonraki eşleşmeye atlayarak, birden çok bölümde aynı anda arama yapmayı da kolaylaştırmış oluyor. Eşleşmeler arasında atlama yapma özelliğine ek olarak isterseniz tek bir düğmeyi tıklayarak OneNote uygulamasının internet arama motorlarında verilen sonuçlara benzer şekilde sonuç →

listesi görüntülemesini de sağlayabiliyorsunuz. Bu sonuçlar varsayılan olarak bölüm sırasına göre gruplandırılıyor. Ancak sayfa listesi bölmesindeki *Tarih* veya *Başlık* düğmelerini tıklayarak bunları tarih veya başlık bazında da gruplandırabiliyorsunuz.

OneNote'un not defterinde not almanın birçok yolu var

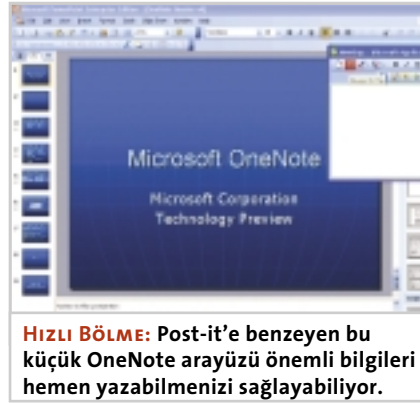
OneNote ile notlarınızı istediğiniz şekilde alabileceğinizden bahsetmiştik. Bu şekilde, sayfa üzerinde istediğiniz bir yere klavyeyle yazı yazabileceğiniz gibi, ses

kaydedebilir ya da kalem yardımıyla notlarınızı elle de yazabilirsiniz. Ayrıca OneNote uygulamasını kullanarak farklı kaynaklardan bilgiler kullanabilmeniz ve tüm bunları diğer kişilerle paylaşabilmeniz de mümkün olabilir. Uygulamanın esnekliğinden yararlanarak bilgileri çeşitli şekillerde notlarınıza dahil edebilirsiniz.

Yazılım, toplantılarda ve seminerlerde ilgili konuyu resmetmek ya da karatahta üzerinde beyin fırtınası çalışması yapmak için şekiller kullanmanıza da izin veriyor. Ayrıca notlarınızı elle yazabilmeniz ya da resimleri kolayca çizebilmeniz için Tablet PC ya da kalemle giriş yapmaya olanak sağlayan masaüstü ve dizüstü bilgisayar kullanımı konusunda da gelişmiş özellikler sunuyor. Böylece, aynı sayfa üzerine hem el yazısı yazabilmeniz, hem de notları klavyeyle girebilmeniz mümkün oluyor. Kalemınız yoksa, OneNote içinde şekiller çizmek ve taslak çalışması yapabilmek için farenizi kullanabiliyorsunuz. Yazılım, Tablet PC'lerde, Microsoft'un el yazısı üzerinde sanki bir metin üzerinde çalışıyormuşçasına çalışmanıza olanak sağlayan yeni teknolojisi olan dijital mürekkep özelliğini kullanarak yazı yazabilmeniz de imkan tanıyor.

Ayrıca biraz önce bahsettiğimiz klavye yardımıyla alınan notlar için kullanılan düzenleme araçları, dijital mürekkeple yazılan notlar için de geçerli. Hatta OneNote içindeki bul özelliği, Tablet PC üzerindeki OneNote not defterlerine kalemle yazılmış mürekkep notları içinde de arama yapabiliyor. Ayrıca yazılımı kullanarak gerektiği takdirde dijital mürekkep notlarını klavyeyle yazılmış metin haline de dönüştürebiliyorsunuz. OneNote uygulamasında farklı renkler ve kalınlıklar da dahil olmak üzere, çeşitli mürekkep stilleri arasında

seçim yapabilmeniz de mümkün oluyor. Bu şekilde kalemle not bölümlerini vurgulayabiliyor ya da kalem silgi olarak da kullanabiliyorsunuz.

OneNote uygulamasını kullanarak Tablet PC'de elle yazılmış dijital mürekkep notlarını kolayca metin biçimine dönüştürebilirsiniz. Bunun için imleci kullanarak dönüştürmek istediğiniz mürekkep notlarını vurgulayarak bir sözcükten metnin tamamına kadar her bileşen üzerinde işlem yapılabilir. Daha sonra araç çubuğundan *Dönüştür* seçeneğini seçmeniz yeterli oluyor.

Notları anlaşılabilir kılmak için ses desteği yardımı

Notlar, fikirlerin ya da tartışmaların kısa özetlerinden oluşuyorlar. Bununla birlikte, bazen bu kısalık anlam karışıklığına da neden olabilir ve belirli bir sözcüğün ya da cümlecüğün ne anlama geldiğini her zaman hatırlayamayabilirsiniz. Eğer bir de kalemle giriş yaptıysanız, el yazınızı deşifre ederken zorluk yaşayabilirsiniz. Bu durumda OneNote size konuyla ilgili ses kaydı yapabilmeyi de sağlayarak yardımınıza koşabiliyor. Bilgisayarınızda mikrofon varsa, OneNote içinde "kaydet" seçeneğini tıklayarak ses kaydını başlatabiliyorsunuz. Daha sonra OneNote ile her zamanki gibi not almaya devam ettiğinizde, yazılım ses kaydıyla yazılı notlar arasında zaman uyumunu da sağlayabiliyor. Sonuç olarak, ilerde aldığınız notu okurken aynı andaki ses kaydını dinlemek de mümkün oluyor.

Bazı durumlarda ise, örneğin telefon görüşmesi yaparken, çok hızlı bir şekilde kısa notlar almanız da gerekebilir. Bu durumda ise OneNote içindeki "hızlı bölme" özelliği size yardımcı oluyor. Microsoft Windows görev çubuğundaki OneNote hızlı bölme simgesi aracılığıyla etkin, düzenli ve küçük bir OneNote görünümüne ulaşabiliyorsunuz. Bu küçük OneNote penceresi, OneNote içindeki tüm işlevlere hızlı bölme adı verilen küçük bir ekranın içinden ulaşabilmenizi sağlıyor. Basma pimi simgesini tıklayarak, notu ekranın herhangi bir kısmına ilâştirebilmeniz mümkün oluyor ve bu not isterseniz diğer PC uygulamalarının üzerinde de açık kalabiliyor. Böylece ilgili bilgileri ve hatırlatma notlarını her zaman elinizin altında bulundurabiliyorsunuz. Bu uygulama bir bakıma OneNote uygulamasının tüm güçlü özelliklerini içeren bir bilgisayar "yapışkan notu" olarak da görülebilir.

Bu özellik aynı zamanda araştırma yaparken de kullanışlı olabiliyor. Örneğin, ekranın üstüne bir hızlı bölme ilâştirdikten sonra bir web tarayıcısını açıp web sitesindeki bilgileri hızlı bölmeye sürükleyebilirsiniz. Hızlı bölmeye alınan tüm notlar otomatik olarak OneNote içine kaydedileceğinden daha sonra OneNote uygulamasını açıp hızlı bölmeyi tıklayarak hızlı bölme penceresinde oluşturulan tüm notlarınızı da görebilirsiniz. ■

Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

Resim Düzenleme Yazılımı
Adobe Photoshop CS
Uzaktan Erişim Yazılımı
PocketHub 2

E-ticaret Yazılımı
4D Business Kit
Kişisel Güvenlik Yazılımı
Zone Labs' IMsecure Pro
Resim Düzenleme Yazılımı
Corel Photobook

Yardımcı E-posta Yazılımı
Qualcomm Eudora 6
Masaüstü Yayıncılık Yazılımı
Corel Print House 6
Anti-virüs Yazılımı
McAfee VirusScan 8.0

CHIP Oyun Özel
Call Of-Duty

Yeni Yazılım TESTLERİ

Yazılım dünyasındaki firmalar, her geçen gün daha fazla özellik içeren yazılımlarla kullanıcıların karşısına çıkıyorlar. Bunlar arasında en çok dikkat çekenleri, yazılım testi sayfalarımızdan inceleyebilirsiniz.

■ Adobe, Creative Suite ile yılın son ayında 2003'e damgasını vurdu. Bu paket içinde yer alan Photoshop CS, özellikle dijital fotoğrafçıların kalbini çalacak gibi görünüyor. Artık tam anlamı ile eksiksiz bir elektronik karanlık oda halini almış olan bu fotoğraf düzenleme yazılımına uygun fiyatlı bir alternatif olarak ise, yine bu ay incelediğimiz Corel Photobook'u önerebiliriz. Bu ayki yazılım inceleme bölümümüzde yer alan diğer bir Corel ürünü ise Print House 6. Bu yazılımı kullanarak takvim ve davetiyelerin yanı sıra, artık makas ve yapışkan gerektiren el işi projeleri de gerçekleştirebilirsiniz.

Güvenlik konusunda sıkıntılar yaşayan okuyucularımıza ise, bu ay yer verdiğimiz yazılımlar arasında kendilerini spam belasından tamamen kurtaracak bir yazılım olan Eudora 6'yı, virüsler konusunda en

iddialı isimlerden biri olan McAfee Virusscan 8.0'ı ve anında mesajlaşma yazılımlarını kullanırken güvenliği sağlayabilecek bir yazılım olan IMsecure Pro'yu özellikle incelemelerini tavsiye ederiz.

Sürekli seyahat ediyorsanız bilgisayarınıza, e-postalarınıza,

adres defterinize ve hatta dosyalarınıza sadece internet tarayıcısı yardımıyla uzaktan erişmenizi sağlayacak bir yazılım olan PocketHub 2 de, bu ayki incelemelerimiz arasında yer alıyor. Son olarak, sanal mağaza açmak isteyenlerinin bu emellerine oldukça ekonomik bir şekilde ulaşmalarını sağlamak ve mağazalarını kendi sunucuları üzerinde eksiksiz bir şekilde host etmek için kullanabilecekleri en başarılı sanal mağaza yazılımlarından biri olan 4D Business Kit, incelemeden geçmemeniz gereken yazılımlar arasında yer alıyor.

Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

CHIP, yazılımların kalitesini 0 ile 10 arasında bir puanlama sistemiyle değerlendiriyor ve buradaki üç kriter olan işlevsellik, ergonomi ve kaynaklar 4:3:3'lük bir ortalama ile toplam değerlendirmeye giriyor.

Kriterlerden işlevsellik, yazılımın görevini ne derece yerine getirebildiği sorusuna cevap veriyor. Burada ne kadar az hata yaptığı ve ne kadar fazla özelliğe sahip olduğu değerlendirilmeye giriyor.

Ergonomide ise CHIP, yazılımın dokü-

mantasyonunun ve kullanışlılığının kalitesini değerlendiriyor. Kullanım kitapçığı ne kadar anlaşılır ve kapsamlı? Online yardım alınabiliyor mu? Asistanlar mevcut mu?.. gibi sorulara cevap aranıyor. Kaynaklarda ise donanım ile uyumluluğa puan veriliyor. Bu toplam puanlamadan sonra CHIP ayrıca fiyat ve performans değerlerini tavan puan 100 üzerinden değerlendiriyor. Bu değerlendirme, yazılımın verilen paraya değip değmediğini gösteriyor.

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/yazilim adresinde bulabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

Resim Düzenleme Yazılımı

ADOBE PHOTOSHOP CS

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Win 98/ME/NT/2000/XP www.adobe.com
FİYAT	600 \$

FOTOĞRAFÇILAR KAÇIRMASINI: Photoshop 8'in dikkat çeken özellikleri arasında 16 bit renk derinliğine sahip katmanlarla çalışmaya olanak tanınması birinci sırada yer alıyor. Gerçek zamanlı yenilenen ve renkli olarak görüntülenen histogramlar sayesinde ise artık fotoğraflarınızdaki problemleri daha rahat görebiliyorsunuz. Bicubic'e ek olarak sunulan Bicubic Smoother ve Bicubic Sharper gibi yeni interpolasyon rutinleri sayesinde, resimlerin çok fazla bozulmadan büyütülüp küçültülmesine olanak tanımış. Elements 2 içinde yer alan Photomerge aracının da Photoshop'a dahil edilmesi ile kullanıcılar uzun zamandır eksikliği hissedilen panoramik fotoğraf oluşturma özelliğine kavuşmuş oluyorlar. Eğri ve yanlış taranmış fotoğrafları düzelterken ve beyaz kısımlarını kırpan Crop And Straighten ve uygulamak istediğiniz filtreleri ön izlemenize olanak tanıyacak filtre galerisi özellikleri ise yazılımın diğer çarpıcı yeniliklerini oluşturuyor. Yazılım, kullanıcıların 81A, 81B gibi fotoğraf filtrelerini emüle ederek, gerçek hayattan alıştıkları gibi renkleri daha kolay bir şekilde düzeltebilmelerini de sağlıyor.

SONUÇ: Yeni renk eşleştirme sistemi, gerçek dünyadakine yakın bir lens bulanıklılığı veren lens blur efekti ve kare olmayan piksel desteği gibi ek özelliklerle, Photoshop CS vazgeçilmez bir fotoğraf düzenleme aracı olmayı sürdürüyor.

- ⊕ Gelişmiş foto düzenleme araçları
- ⊕ Panoramik görüntüler oluşturabiliyor
- ⊕ Kare olmayan piksel desteği

Uzaktan Erişim Yazılımı

POCKETHUB 2

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Win 9X/ME/NT/2000/XP pocketwatchsystems.com
FİYAT	70 \$

UZAKTAN POSTA KUTUNUZA ERİŞMEK İÇİN İDEAL: Sürekli seyahat edenler için e-postalar gerçekten sorun olabilir. Hotmail gibi web tabanlı posta hizmetleri ile herhangi bir internet kafeden postalarınızı okumanız mümkün olsa da, Outlook Express ile yapabileceğiniz bir-çoğunu yapamazsınız. İşte bu noktada devreye giren PocketHub 2, sadece bir browser yardımıyla uzaktan bilgisayarınıza ulaşarak tüm postalarınıza, adres defterinize ve hatta dosyalarınıza da ulaşmanızı sağlayıp sorununuzu çözebiliyor. Yazılım, doğrudan Outlook Express ya da diğer e-posta yazılımlarınızla bağlantıya geçtiği için, aldığınız ve gönderdiğiniz iletiler de bilgisayarınızda saklanıyor. Basit bir kurulum işleminin ardından bilgisayarınız PocketHub sistemine kaydediliyor ve size özel bir web adresi tanımlanıyor. Daha sonra bu adresi kullanarak nerde olursanız olun şifrenizi yazıp bilgisayarınıza erişebiliyorsunuz. Kullanımı çok kolay olan yazılım, dosyalarınıza da tam erişim imkanı tanıyor. Hatta resim dosyaları ve Word belgeleri gibi desteklenen dosya tiplerini tarayıcı içinden izlemeniz mümkün oluyor. Bu aşamada izlediğiniz dosyayı e-posta olarak gönderebileceğiniz gibi bilgisayarınıza da indirebiliyorsunuz.

SONUÇ: Gerçekten zekice düşünülmüş bir yazılım. Hızlı bir bağlantı gerektirse de, erişim için sadece web tarayıcının yeterli olması bir avantaj.

- ⊕ Kurulumu kolay
- ⊕ Kullanıcı dostu arabirim
- ⊖ Boyutlu dosya indirmede sorun çıkıyor

Yazılım Testi

eCHIP Code IMSecure

E-ticaret Yazılımı

4D BUSINESS KIT

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Win98/ME/NT/2000/XP www.4d.com
FİYAT	500 \$

Kişisel Güvenlik Yazılımı

ZONE LABS' IMSECURE PRO

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Windows 98/ME/2000/XP www.zonelabs.com
FİYAT	20 \$

Resim Düzenleme Yazılımı

COREL PHOTOBOOK

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Windows 2000/XP www.corel.com
FİYAT	40 \$

KENDİ SANAL MAĞAZANIZI KENDİNİZ

KURUN: Otomatik sihirbazlar yardımıyla sanal mağazalar oluşturabilen 4D Business Kit, bilgisayarınızı bir HTTP sunucusuna dönüştürüyor ve siparişler alınıp satışlar yapıldıkça, kalan stoklarınızı web sayfanızda en doğru belirtmek için de sunucunuzda arka planda çalışan bir veritabanı sağlıyor. Yazılım içinde oto galerisi, pizzacı ve şarap dükkanı gibi farklı başlıklar altında 12 adet önceden hazırlanmış taslak yer alıyor. Bunlar içinde bulunan örnek veriler sayesinde yazılımın nasıl çalıştığını anlamanız da mümkün. İsterseniz yine 4D Business Kit içinde yer alan araçlar sayesinde bu taslakları özelleştirebilirsiniz. Ancak bunun için tabii ki profesyonel düzeyde web tasarımı bilmeniz gerekiyor. Tasarımda maksimum düzeyde esneklik sağlanması için sanal mağazaların sıradan HTML editörlerde düzenlenebilmesine olanak tanınmış. Yazılıma ait özelliklerin dahil edilmesi için ise sayfalara özel etiketlerin yerleştirilmesi yeterli oluyor. Ödemelerin güvenliği 128 bitlik SSL payment gateway'ler üzerinden sağlanırken, sipariş takibi özelliği de hem müşteri hem de satıcı tarafından kullanılabilir. Yazılımı internet tarayıcısı yardımıyla uzaktan yönetmek de mümkün oluyor.

SONUÇ: Sanal mağazalarını kendi sunucularında barındırmak isteyenler için ideal bir yazılım.

- ⊕ Güçlü ve esnek geliştirme araçları
- ⊕ Kullanıma hazır sanal mağaza taslakları
- ⊖ Kullanmayı öğrenmek zaman alabiliyor

GÜVENLİĞİ ÖN PLANDA TUTAN İM KUL-

LANICILARINA ÖZEL: Popülerliği hızla artan anında mesajlaşma yazılımları ne yazık ki hiç güvenilir değiller. Eğer siz de bundan yakınıyorsanız kişisel firewall yazılımı ZoneAlarm'ın yapımcısı Zone Labs tarafından satışa sunulan IMsecure Pro yazılımını mutlaka denemeniz gerekiyor. Yazılım, istenmeyen ve tehlikeli mesajları tanımlayıp size ulaşmadan yok edebiliyor. Kullanımı kolay bir yazılım olan IMsecure Pro, AOL Instant Messenger, MSN Messenger, Yahoo Messenger ve Trillian'ı desteklese de ne yazık ki halen ICQ ve IRC için bir çözüm sunmıyor. Bu gerçekten bir dezavantaj. Yazılımın en çarpıcı özelliği olan "ID lock", sohbet sırasında kişisel bilgilerinizin karşıya gönderilmesini engelleyebiliyor. Bu şekilde Truva atları da engellenmiş oluyor. Yazılımın "Spam Blocker" özelliği ise reklam amaçlı istenmeyen mesajları engelliyor. Karşılıklı sohbetleri şifreleyerek yabancı gözlerden koruyan IMsecure Pro ile karşıdan gelen dosya transferi, ses ve video sohbet taleplerinin otomatik olarak engellenebilmesi de mümkün. Varsayılan ayarları ile sorunsuz bir şekilde çalışan yazılımda, üst seviye güvenlik seçildiğinde iletişim sorunları ortaya çıkmaya başlıyor.

SONUÇ: IM kullanırken gelebilecek tüm zararları engelleyebiliyor. Üst seviye güvenlik kipini kullanmadıkça bir sorun yaratmıyor.

- ⊕ Uygun fiyat
- ⊕ Truva atlarını da engelliyor
- ⊖ IRC ve ICQ desteği yok

EKONOMİK FOTOĞRAF DÜZENLEME YA-

ZILIMI: Corel tarafından satın alındıktan sonra artık Photobook adıyla satılacak olan bu ürün, Paint Shop Pro'dan bile daha ucuz. Buna rağmen sorunlu dijital fotoğrafları düzeltmek için iyi seçilmiş araçlar ve çok geniş bir yelpazede özel efekt ve çizim aracını da bünyesinde barındırıyor. Yazılımın kullanımı kolay arabirimi ilk başlangıçta size daha önceden kaydedilmiş bir dosyayı açma, dijital kameradan resim alma ya da boş bir sayfa ile başlama gibi üç seçenek sunuyor. Seçiminizi yaptıktan sonra ise Photobook, resminizi ana çalışma alanında görüntülerken ekranın sol tarafında da gerçekleştirmek istenecek bir takım basit işlemleri de listeliyor. Buradaki seçenekler arasında metin eklemekten özel efektler uygulamaya kadar birçok işlem bulunuyor. Sihirbazlar ise kullanıcıların işlemleri takılmadan tamamlamasını sağlayabiliyor. Yazılım paketi içindeki PhotoAlbum yazılımı ise Adobe'un Photoshop Album'üne benzer bir şekilde fotoğraf koleksiyonlarınızı düzenlemenize yardım ediyor. Diğer taraftan yazılımın sorunları da yok değil. Örneğin farenin iki tuşuna birden basmayı gerektiren kırpma işleminin kullanımı oldukça zor.

SONUÇ: Photobook yenilikçi ve orijinal bir yazılım değil. Ancak gerçekten uygun fiyata resim düzenleme araçlarının birçoğuna kavuşabiliyorsunuz.

- ⊕ Ucuz
- ⊕ Çok sayıda özel efekt filtresi
- ⊖ Bazı araçların kullanımı zor

Yazılım Testi

eCHIP Code Eudora

Yardımcı E-posta Yazılımı

QUALCOMM EUDORA 6

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFOR.	
SİSTEM	Win98/ME/NT/2000/XP
BİLGİ	www.qualcomm.com
FİYAT	50 \$

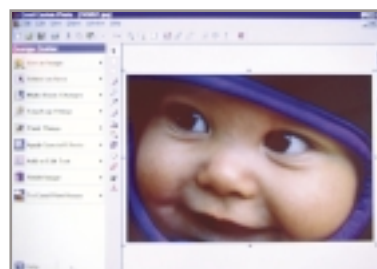
QUALCOMM DA SPAM'E SAVAŞ AÇIYOR:

Eğer bir e-posta yazılımına ayıracak 50 dolarınız varsa yeni antispam eklentisine sahip Eudora yazılımını satın alıp spam derdinden kurtulabilirsiniz. Yazılım içinde SpamWatch paketi altında toplanmış antispam araçları arasında özellikle junk-mail tanımlama motoru dikkatleri çekiyor. İletilerin içeriğini inceleyerek spam olduğuna karar verdiği iletileri karantina altına alan bu özelliği, eğiterek geliştirmeniz de mümkün oluyor. Öğrenme özelliği, Eudora'nın junk posta filtresini, Outlook 2003'ün filtresi karşısında bir adım öne geçiriyor. Çünkü Outlook, sadece kara listeye yeni e-posta adresleri eklenerek eğitilebiliyor. Eudora'nın bu detaylı koruması e-posta alımını biraz yavaşlatabiliyor. Eudora'nın junk filtresini eğitirken arada sırada junk posta kutusuna bakıp gereksiz olmayan postaların engellenip engellenmediğine de göz atmanızda fayda var. Yazılım önemli iletileri önemsizlerden ayırmak için bir puanlama sistemi de kullanıyor. Böylelikle iletileri puana göre sıralayıp yüksek puanlıları okuyarak zamandan da tasarruf edebiliyorsunuz.

SONUÇ: Eğer gelen kutunuz spam'ciler tarafından istila edildiye ve önemli iletileri önemsizlerden ayıramıyorsanız bu yazılımı denemenizde fayda olabilir. 50\$ biraz yüksek bir miktar olsa da spam sorununuzu kökten çözmek için satın almaya değer.

- + Güçlü antispam motoru
- + Spam olasılığına karşı puanlama
- Nispeten pahalı

Masaüstü Yayıncılık Yazılımı

COREL PRINT HOUSE 6

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFOR.	
SİSTEM	Windows 2000/XP
BİLGİ	www.corel.com
FİYAT	40 \$

PARTİ DAVETİYELERİNİZ NASIL OLSUN?:

Corel Print House'un, bilgisayarınıza kurduğunuz andan itibaren tüm ev halkının favorisi olacağına emin olabilirsiniz. Yeni sürüm olan 6.0 ile birlikte yazılım, artık takvimler ve tebrik kartları gibi temel baskı projelerinden çok daha fazlasını yapabilecek bir hale gelmiş. Ayrıca yazılım paketi ile birlikte gelen geniş taslak kütüphanesi sayesinde, şık bir şeyler tasarlamak için yeteneğiniz olması da gerekmiyor. Bir dizi temel çizim aracının yanı sıra, çekici metin biçimleri ve özel efektler de yazılımı çekici kılan diğer unsurları oluşturuyor. Ek olarak Print House paketi içinde Custom Photo adı altında basit bir fotoğraf düzenleme aracı da yer alıyor. Projeleriniz için fotoğraflar hazırlamanıza yardımcı olacak olan bu araç nispeten basit olsa da yeterli sayılabilecek araçlar ve özel efektleri bünyesinde barındırıyor ve kullanımı da çok kolay. Eğer yazıcıdan bir şeyler bastırmaya meraklıysanız, bahsettiğimiz özellikler bile sizi tatmin etmeye yetecektir. Ek olarak yazılım, makas ve yapıştırıcı yardımı da gerektiren çok farklı projeler geliştirmenizi de sağlayabiliyor. Bunlar içinde kapı tokmağına asacağınız duvarlardan kağıt çantalar, kağıt kuklalarından 3 boyutlu figürlere kadar birçok örnek yer alıyor.

SONUÇ: Sadece davetiye hazırlayacaksanız bu yazılım size fazla gelebilir. Çocuklarınızı oyalayabileceği de bir gerçek.

- + Ucuz
- + Geniş taslak kütüphanesi
- Düzenleme araçları yetersiz

Anti-virüs Yazılımı

MCAFFEE VIRUSSCAN 8.0

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFOR.	
SİSTEM	Win 98/ME/NT/2000/XP
BİLGİ	www.mcafee.com
FİYAT	60 \$

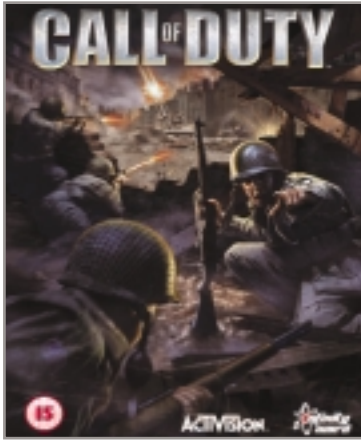
NORTON ANTİVİRÜS 2004'ÜN TÜM

ÖZELLİKLERİNE SAHİP: Hem gelen hem de giden iletileri tarayan, solucanlara karşı koruma sağlayan ve spyware ile adware'leri engelleyen yeni sürüm McAfee, böylelikle Norton ile özellik açısından başa baş hale gelmiş. Hatta güncellemelerin arka planda yapılması ve basit tarama programlama özellikleri ile Norton'a göre kullanımı çok daha kolay. Eğer güncelleme yapacaksanız firewall özelliğinin artık VirusScan içinde yer almadığını görmek sizi şaşırtacaktır. McAfee'nin sadece antivirüs özelliği içeren diğer rakipleri ile rekabet edecek fiyatlar sunmak istemesi ise bunun en büyük nedeni. Yenilenmiş ve basitleştirilmiş bir arabirime sahip olan yazılım, kurulduğu zaman masaüstünüze iki adet simge yerleştiriyor. Kullanımı kolay "Scan for Viruses", disklerinizi taramak için size birkaç basit seçenek sunuyor. Daha karmaşık olan "McAfee Security Center" ise en son virüs uyarılarını edinmek, güvenlik durumunuzu izlemek ve daha gelişmiş ayarlara ulaşmak için size seçenekler sağlıyor. VirusScan varsayılan olarak üst düzey koruma sağlıyor ve otomatik olarak da güncelleniyor. Ek olarak e-posta virüs taraması ve WormStopper özelliği sayesinde tanımlanmamış solucanlara karşı bile koruma sağlanabiliyor.

SONUÇ: VirusScan artık spyware, adware ve dialer gibi virüs harici zararlı içeriklerle de tarayabiliyor.

- + Kullanımı çok kolay
- + Posta kutunuzu da koruyabiliyor
- Firewall artık dahili değil

CHIP OYUN ÖZEL

CALL OF DUTY

CHIP PUANI

BİLGİ www.activision.com

YAPIM INFINITY WARD

DAĞITIM Activision

TÜR FPS

CESARET KORKUNUN 5 DAKİKA GEÇİKMESİDİR: Bir mirasçı geldiğine göre artık Mohaa'yı da gönül rahatlığıyla ölü sayabiliriz. CoD kullandığı geliştirilmiş Q3 oyun motoru ile bu teknolojinin hala nelere kadir olduğunu ortaya koyuyor. Ses ve grafik bakımından her ne kadar FPS türüne çağ atlatan özellikler katmasa da bütün mevcut özelliklerden faydasıyla yararlanıyor ve size 2. Dünya Savaşı atmosferini şimdiye kadar hiç tatmadığınız bir gerçekçilikte sunuyor.

CoD'nin oyun süresi kısa (yaklaşık 10 saat civarında) fakat çok yoğun ve eş benzeri az görülen bir şekilde tatmin edici. Öyle ki, Amerikan 101. Hava indirme biriminin bir üyesi olarak savaşa başladığınızda, hemen halletmeniz gereken göreviniz dışında hiçbir şey düşünmüyorsunuz. Haritanın sınırı olan çit biraz ötede olmasına rağmen oraya gitmek gibi bir istek duymuyorsunuz, çünkü o esnada ağır makineli yuvalarını dağıtmak için kanatlardan ilerleyen askerlere destek olmak zorundasınız. Ve baskı ateşi ile makineli tüfekçinin başını kaldıramamasını sağlamaya çalışıyorsunuz. Siz düşman ateşini üzerinize çekince, keskin nişancı onları teker teker avlıyor.

Medal Of Honor'a mirasçı geldi!

Elinize silah almadan savaşın içine ancak bu kadar girebilirsiniz. Medal Of Honor'un tahtı elden gitti.

Gerçekten de 2. Dünya Savaşında piyadeler nasıl ilerlemiş ve çarpışmışsa, siz de öyle çarpışıyorsunuz. Oyunda Amerikan, İngiliz ve Sovyet ordularında görev yapıyorsunuz ve oynadığınız tarafın silahları, taktikleri, konuşmaları, kısacası ayırt edici özellikleri, o görevlerin oynanışını ve zevkini diğerlerinden apayrı kılıyor. Şöyle özetlemek gerekirse, Sovyetler'de elinizde silah bile olmadan cepheye, ağır makineli silahların önüne sürülüyorsunuz, ancak savaş alanında doğru yerden ilerleyip ölenlerin silahlarını toplayarak, doğru yerden doğru atışı yaparak hayatta kalabiliyorsunuz. Bunu yaparken de limanlardan gelen yüzlerce askerin devamlı bir şekilde ateş altında ölüşüne oluyorsunuz. Savaşı kazanan tek bir adam değildir, bu oyunda da üç taraftan üç kişiyi oynuyoruz; doğru yerde doğru zamanda doğru hareketi yapan, ne kadar şanslı oldukları tartışılabilir üç kişiyi.

Baskı ateşi, dikkat çekme, sarma, kuşatma manevraları, araziye avantajına kullanma ve daha nice taktiğin ustası olmanız gerekiyor. Devamlı karşılıklı askerler akıyor, her birinin ismi, bir görevi var ve oyunda devamlı bir hareketlilik, devamlı bir akıcılık göze çarpıyor. Gökten havan yağıyor, haritanın çoğu yeri

mayın kaplı, yıkık binalar yanıyor ve patlıyor. Gece göğünde 88 milimetrelik topların alevleri ve yağın paraşütçüler size o büyük bütçeli savaş ve filmlerini ve romanları yaşıtıyor. Ama daha büyük bir dehşet faktörüyle, çünkü bu oyunda kafanızı yerden uzak tutmak cidden akıllıca değil. Şaşırlacak derecede çabuk ölüyorsunuz, zaten bu yüzden kitaptaki bütün numaraları kullanmanız gerekiyor. Bütün bunlar olup biterken sesler hayatınızın önemli bir parçası haline geliyor. Silah sesleri de tatmin edici.

Sadece 2.Dünya Savaşı konulu oyunlardan hoşlananların değil, bilgisayar oyunlarından hoşlanan herkesin arşivinde bulunması gereken bir klasik, sindirmek için bir an duracağınız bir tecrübe.

Ali Güngör, gali@level.com.tr

MULTIPLAY

LAN, İNTERNET

MİNİMUM SİSTEM

600 MHz CPU, 128 MB RAM, 1.4 GB HDD, 32 MB EKRAN KARTI

ÖNERİLEN SİSTEM

1.2 GHz CPU, RAM, 64 MB EKRAN KARTI

ARTILAR

OYUN BİTTİKTEN SONRA DA YENİ TECRÜBELER YAŞATAN MÜKEMMEL ÇOKLU OYUNCU MODU.

EKSİLER

DAHA FAZLASINI İSTİYORSUNUZ. İNSANI BEZDİRECEK KADAR ZORLAŞABİLİYOR.

eCHIP İÇERİĞİ

- » Recover My Files
Dosyalarınızı kurtarın!
- » Tam Sürüm Program
Ashampoo Uninstaller
- » Network Searcher
Yerel ağda dosya indirme
- » Photo2VCD
Etkileşimli fotoğraf albümü

e-CHIP

Recover My Files

Dosyalarınızı kurtarın!

Silinen dosyalarınız, formatlanan sabit disklerdeki verileriniz sonsuza dek kaybolmuş değil. Recover My Files ile kolayca dosyalarınızı geri alabilirsiniz.

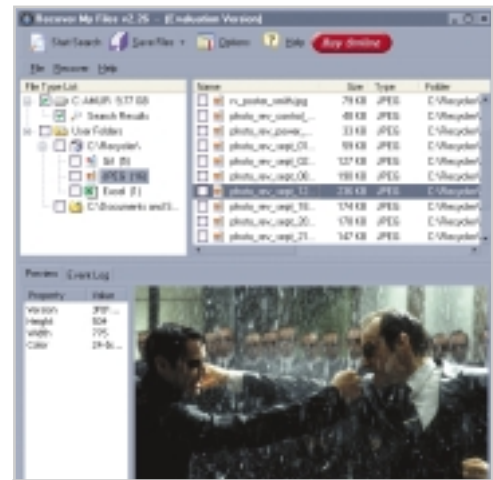
■ Bilgisayarınızı ne kadar bilinçli kullanırsanız kullanın, yine de gözünüzden kaçan noktalar olabilir. Bir dosyayı yanlışlıkla siler veya bilinçli olarak sildiğiniz bir dosyaya daha sonra ihtiyaç duyabilirsiniz. Aynı şekilde, sabit disk formatladıktan sonra, yedeklemeyi unuttuğunuz verilerinizi geri kazanmak da isteyebilirsiniz. Recover My Files, size bu imkanları sunabilen bir yazılım.

Aman dikkat!: Programı kurmadan önce dikkat etmeniz gereken noktalar var. Öncelikle programı kurtarmak istediğiniz verilerin olduğu sabit diske kurmamanız gerekiyor. Örneğin C: sürücüsündeki verilerinizi kurtarmanız gerekiyorsa D: veya E: gibi sürücülere kurmalısınız. Aksi takdirde, kaybettiğiniz dosyaları geri getirmek şöyle dursun, bir daha hiç kurtaramayabilirsiniz. Eğer başka bir sabit diskiniz yok ise değişik çözüm yolları da mevcut. Programı CD'den çalıştırabilir veya www.recovermyfiles.com adresinden indirebileceğiniz RecoverMyFiles-Floppy.exe dosyası ile disketten açabilirsiniz.

Ayarlar: Bu bölümde dosya türlerini seçebilir, kayıt defterinin sınırlarını belirleyebilir ve arama özelliklerini denetleyebilirsiniz. Sabit diskinizin bölümlerini seçebilir, arama kriterlerini belirleyebilirsiniz.

Dosyaları kurtarmak: Programı açtığınızda karşınıza bir kullanıcı sihirbazı çıkıyor ve yaşadığınız soruna göre menülerde çeşitli

seçenekler bulunuyor. Fast Search menüsünde, daha önceden silinmiş dosyalar ve klasörleri sabit diskinizde taratabilirsiniz. Taratmak istediğiniz sabit diski seçip taramanın hangi dosya türlerini içereceğine karar vermeniz yeterli. Fakat daha ayrıntılı bir

BULUNAN DOSYALAR: Arattığınız dosyaların listesinden istediğinizi seçebilirsiniz.

tarama istiyorsanız Complete Search menüsünden daha uzun süren ayrıntılı bir sonuç alabilirsiniz. Veya Format Recover ile format attığınız sabit diskinizdeki kaybettiğiniz dosyaları geri getirebilirsiniz. Bulunan dosyalardan istediklerinizi Windows ortamına kopyalayabilirsiniz. Fakat programın deneme sürümünde bunu yapamıyorsunuz, programı satın almanız gerekiyor. Bu durumda programın deneme sürümünü kaybettiğiniz dosyaları aramak için kullanabilirsiniz. Eğer işe yarar dosyaları bulursanız programı satın alabilirsiniz.

TAM SÜRÜM PROGRAM

Ashampoo Uninstaller 2002/2003 v1.3.1.4: Sisteminize yüklediğiniz programlar oldukça çok yer kaplıyor ve kurulum sırasında birçok bilinmeyen dosyayla birlikte geliyorlar. Üstelik sadece kendi klasörlerine değil, sabit diskinizin farklı klasörlerine de kendi dosyalarını kopyalıyorlar. Siz Windows'un "Program Ekle/Kaldır" aracıyla bu programların sadece ana dizinini kaldırabiliyorsunuz. Ashampoo Uninstaller ise programı kaldırdıktan sonra tüm dosyaları silerek, adeta hiç kurulmamışçasına temizleyebiliyor.

Programın ayrıca çift dosyaları silme, boş klasörleri kaldırma, geçici dosyaları silme ve internet temizliği fonksiyonları bulunuyor.

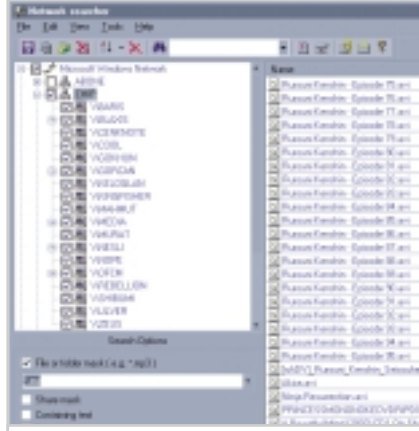
Network Searcher

Yerel ağda dosya indirme

Eğer çalıştığınız şirkette internet bağlantınız iyiyse, siz de çılgınca dosya indirme isteğinize yenik düşebilirsiniz; resim, MP3 derken artık video klipler ve hatta filmler indirmeye başlayabilirsiniz. Buraya kadar pek bir sorun görünmüyor. Ama eğer bir dosyayı aynı anda üç kişi indiriyorsa, internet bağlantısı gereksiz yere yavaşlayabilir. Bunu önlemek için ilk önce yerel ağınızda bir arama yapabilirsiniz ve eğer aradığınız dosya ağınızda mevcutsa, boşu boşuna internetten indirmenize gerek kalmaz.

Tüm dosyalar elinizin altında

Network Searcher, adından da anlaşılacağı gibi, yerel ağınızı tarayıp aradığınız dosyayı bulmanıza yardımcı oluyor. Programın çalışma mantığı çok basit: Ağınızda tüm bilgisayarların paylaşımlarına giriyor ve seçtiğiniz dosyaları arıyor. Örneğin bir film dosyası arıyorsunuz. Arama satırına *.avi yazdığınızda ağdaki avi uzantılı filmlerin

SEÇENEKLER: Tüm ağ yerine belli bir çalışma gurubunu seçip işleminizi hızlandırabilirsiniz.

hepsi bulunuyor ve arasında sizin aradığınız dosya olup olmadığına bakıyorsunuz. Böylece, eğer dosya başka bir bilgisayarda kayıtlıysa boşuna interneti işgal etmiyorsunuz.

Photo2VCD

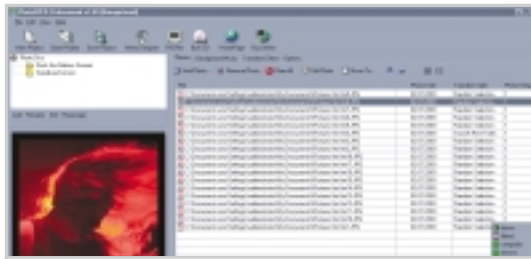
Etkileşimli fotoğraf albümü

Dijital fotoğrafın her geçen gün popülerleştiği günümüzde, hiç kuşkusuz sizin de bilgisayarınızda birçok fotoğraf bulunuyordur. Bu fotoğrafları Windows ortamında çeşitli programlarla izleyebilirsiniz. Fakat size farklı bir seçenek sunan Photo2VCD, dijital fotoğraflarınızı bir albüm

neklerin çıkması. Buradan hangi kategoriye girmek istediğinizi seçebilirsiniz.

Müzik ve efektler

Yarattığınız albümlerdeki fotoğraflar arasındaki geçişleri de çeşitli efektlerle süslemeniz mümkün. İç içe geçmiş resimler, çeşitli geometrik şekiller ile geçişler vb. 50'ye yakın efekt mevcut. Ayrıca fotoğrafları izlerken arka plana müzik de koyabiliyorsunuz. En kolay olarak MP3 dosyalarını atayabilirsiniz. Geriye, seçmeniz gereken görüntü formatı kalıyor. PAL mı yoksa NTSC mi yapacağınızı, ekran boyutu gibi seçenekleri belirlemeniz gerekiyor. Daha sonra VCD'yi yazmaya

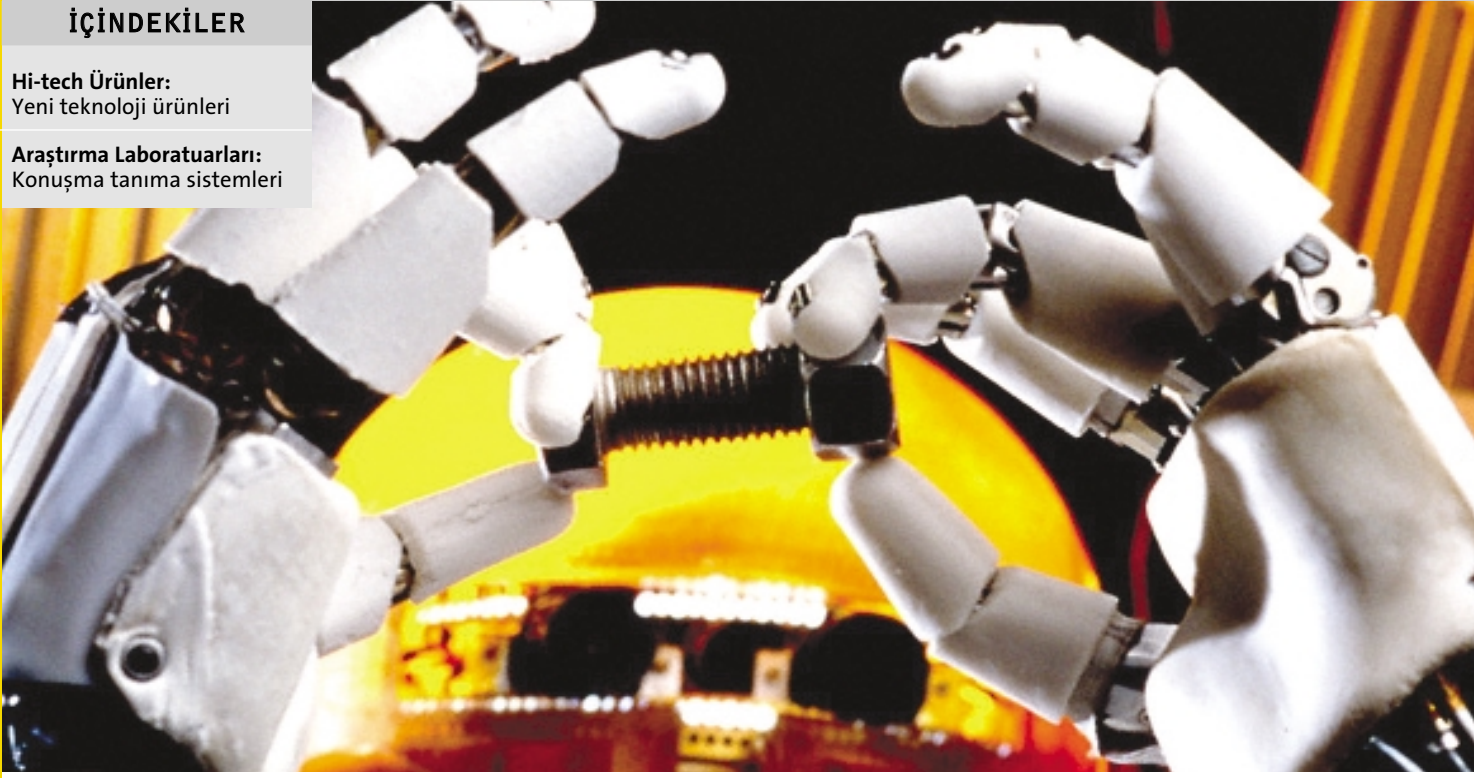

ALBÜMLER: Birden çok kategorideki fotoğraflarınız için albüm hazırlayabilirsiniz.

başlayabilirsiniz. VCD yapmanız için herhangi bir CD yazma programına ihtiyacınız yok. CD yazma kısmında çeşitli seçenekler de mevcut. Programın bir özelliği de yaptığınız bu albümü MPEG formatına çevirebilmesi. CD'yi yazma seçeneğini seçiyoruz ve son olarak karşımıza VCD, SVCD ve kalite seçenekleri çıkıyor. Bunları da tamamladıktan sonra VCD'miz hazır oluyor.

şeklinde, görsel açıdan güçlü bir ortamda sunma imkanı veriyor. Çaktığınız dijital fotoğrafları bilgisayar haricinde VCD ve DVD oynatıcılarda izleyebilmemiz için yapmanız gereken çok kolay. Sabit diskinizdeki fotoğraf arşivinizi seçip bir albüm ismi vermeniz yeterli. Albümleri ayırmamızdaki amaç, CD'yi VCD oynatıcınıza taktığınızda karşınıza seçe-

İÇİNDEKİLER

Hi-tech Ürünler:
Yeni teknoloji ürünleriAraştırma Laboratuvarları:
Konuşma tanıma sistemleri

Robonotlar uzayda ilk görevlerine çıkmaya hazırlanıyor

Yıldızların yeni kaşifi: Astronot robot

Uzay yolculuğundaki en büyük handikap, yani insan bedeninin uzay şartlarına dayanıksız olması, sahneye yeni bir aktör çıkardı: Robonot!

■ Uluslararası uzay istasyonu, uzaya ilk çıkıldığı andan beri bir rüyaydı. Sovyetler'in uzayda kurdukları istasyon ise bilimkurgu romanlarında konu edilen, yörüngede dolaşan, içinde insanların yaşadığı, ticaret ve yolcu gemilerinin girip çıktığı uzay şehirleri kavramından çok uzakta bir denemeydi. Hatta içine iki üç kişinin zor sığıldığı insanlığın ilk uzay istasyonu bakımsızlıktan ölüp dünyanın üzerine düşme tehlikesi oluşturduğunda, daha birkaç yıl önce devletler bir araya gelip bu "ufak" soruna çare bulmak için pazarlığa oturdular. Ancak ilk uzay istasyonu denemesinden insanlığın çıkardığı dersler büyük oldu, zira "bakarsan bağ bakmazsan dağ olur" atasözü kendini gösterdi ve bakımsızlıktan çürüyen Mir'in başına gelenlerin, insanlığın ikinci uzay istasyonu olan ISS'in de (International Space Station) kaderi olmaması için kapsamlı bakım ve onarım planları yapıldı. Buna karşın istasyonda meydana gelebilecek acil bir durumda hasarı tamir etmeye başlamanın bile en az üç saat sürdüğü dikkat çekiyordu ki, söz konusu üç

saat, istasyonda görevli bir astronotun onu uzay şartlarından koruyacak 12 milyon dolarlık uzay elbisesini giyip, kendini uzay yürüyüşüne hazır hale getirme süresidir. Bu şartlar altında istasyonda çıkabilecek bir yangının, kaçığın ya da acil çözülmesi gereken bir

AYAKLARIN NEREDE BOBA FETT: Robonot'un uzay gemisi üzerinde ayağa ihtiyaca olmayacak. Yüzeye sabitlenecek veya raylar üzerinde hareket edecek.

sorunun, daha personel müdahale etmeye fırsat bile bulamadan geri dönülemez şekilde hasar verebileceği gerçeği, mühendisleri yeni ve hızlı bir çözüm arayışına ittiğindeyse ortaya “robot”lar çıktı.

İnsanların gidemediği her yerde Robonot

Robonot kelimesi, tahmin edebileceğiniz üzere, robot ile astronot (astronaut) kelimelerinin birleşiminden türetilmiş. Aslında, uzay adamı anlamına gelen astronot kelimesinin robotlar için karşılığı Astrobot da olabilir, ne var ki iki kelimenin fazlasıyla benzeşmesinin insanlık tarihine geçebilecek bir felaketin traji-komik nedeni olmaması için, bilim adamları bu yeni mekanik uzay kaşiflerine Robonot (Robonaut) ismini vermişler. Robonotlar kısaca, uzay görevlerinde hayati öneme sahip olan tamir, bakım, onarım işlemlerinde insanların yerini almak, uzay gemilerinin üzerinde her an hazır iş gücü olarak hizmet vermek için tasarlanmış robotlar. Bununla birlikte, tek görevleri bu değil. Robonot-

HASSAS ELLER: Robonot için geliştirilen eller vida sıkabilecek, tıpkı insan eli gibi, hassas işler yapabilecek.

lar için kullanılan genel tanım, bir insanın yapamayacağı her şeyi yapmak olarak kısaltılabilir ve bu görevlerin içinde sadece uzayda değil, dünyada da insanlar için tehlikeli olacak yerlerde hizmet vermek de bulunuyor. Okyanusların altında, doğal afet ya da nükleer kirlenme durumlarında, bilimsel araştırmalarda...

Star Wars hayranı mühendisler robot yaparsa...

Amerikalıların uzaya çıkan herkesi “hero” yani kahraman ilan etmesi alışkanlığı ile uzayın yeni kahramanları kabul edilebilecek robotlar 1,90 boyunda, 182 kilo ağırlığında ve alüminyumdan oluşmuş; ama uzaydaki mikrometeorların vücutlarına kurşun gibi saplanma-

SANAL KONTROL: Astronotlar, sanal gözlük ve eldivenle robotları uzaktan kumanda edebilecekler.

ması için bedenleri kevlar ve teflondan oluşan kurşun geçirmez zırhla kaplanmış. Ancak baş kısmındaki zırh, mühendislerin Star Wars hayranlığından olsa gerek, bu filmdeki Boba Fett isimli ödül avcısını andırıyor ki, yabancı basında çıkan yorumlarda da bu detaya gönderme yapılmadan geçilmiyor. Robotların işlem platformları ise bir PowerPC işlemcisinden ve C++ ile yazılmış Vx-Works isimli özel bir işletim sisteminde oluşuyor. NASA, PowerPC ile Vx-Works kombinasyonunun robotların kontrol edilmesinde çok esnek olanaklar sağladığını belirtiyor. Kontrol mekanizması ise, bir sanal gözlük ve kolları hareket ettirmeye yarayan sanal eldivenlerden oluşuyor. Böylece astronotlar gemi dışındaki robotları oturdukları yerden hareket ettirebiliyorlar, ancak işlemci güçlerinin yıldan yıla katlanması ile yakın gelecekte robotların insan müdahalesine gerek kalmadan çalışabilecek yapay zekaya sahip olabilecekleri belirtiliyor. Elbette bu durumda uzak gezegenlere, yıldız sistemlerine yapılacak ama onlarca yıl sürebileceği için insanların gönderilemeyeceği yolculukların sonunda keşif gemisinden gezegene ilk adımı atacak olan kaşifler de muhtemelen robotlar olacaktır. Bu noktada robotların insanlara başkaldırdığı bilimkurgu romanlarının, filmlerinin hatırlanmaması mümkün değil. Dolayısıyla insanlar robot gibi projelerin yapay zeka araştırmalarının söz konusu olduğu her yerde, robotların bir gün yeni bir gezegen keşfettiğinde “Benim için küçük ama robotlar için büyük bir adım” diyebileceklerinden şüpheleniyorlar.

Bilgi için: vesuvius.jsc.nasa.gov/ ■

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Yüksek Teknoloji

Gelişen teknolojinin en son örnekleri

Nokia 7700: Mobil Web Gezgini

N-Gage'den sonra sıra web tutkunlarında...

Nokia 7700, tam donanımlı internet tarayıcı sayesinde kullanıcılarına yüksek hızlı şebeke üzerinden web sitelerini gezebilme imkanı tanıyor. Nokia 7700'ün internet sitelerinin içeriklerini net şekilde görebilmeyi sağlayan 65.000 renkli dokunmatik ekranı da önemli özelliklerden biri. Diğer özellikler arasında, müzik ve video oynatma ile streaming, dahili VGA kamera, FM radyo, multimedya mesaj desteği ve kişisel bilgi yönetimi yer alıyor. Nokia 7700, GSM/GPRS/EDG 900/1800/1900 şebekelerinde çalışabilecek.

Bilgi için: www.nokia.com

Fiyatı: belli değil

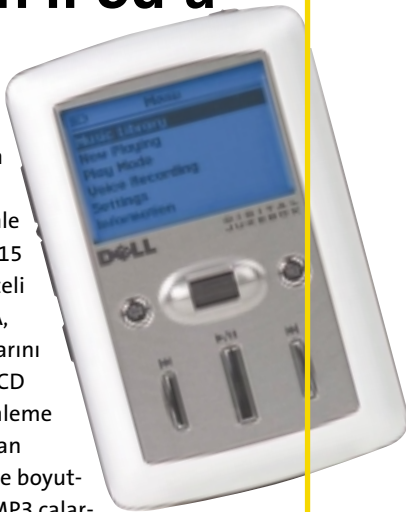
Dell DJ: Dell Digital Jukebox

Dell'den iPod'a rakip

Apple'in iPod'unun yakaladığı başarıdan sonra, Dell iPod'a rakip olacak bir ürünle ortaya çıktı. Dell DJ, 15 GB ve 20 GB kapasiteli iki seçeneği ile WMA, MP3 ve WAV dosyalarını çalabiliyor. 2 inçlik LCD ekranı ve 15 saat dinleme süresi ile göz dolduran cihaz, 9x6 santimetre boyutlarıyla da en küçük MP3 çalarlardan biri.

Bilgi için: www.dell.com

Fiyatı: 250 -300 dolar

Televizyonunuzu cebinizde taşıyın

Televizyonunuzdan ayrı yaşayamıyor musunuz? Casio'nun cep televizyonu EV670, renkli TFT ekranı ile her yerde televizyon seyretmenize imkan veriyor. 3 inçlik ekranı 89 bin renk gösterebiliyor. VHF ve UHF bantlarını çekebilen alıcıya video bağlamak da mümkün. Elektrik şebekesine de bağlanabilen cihazın kulaklık çıkışı da mevcut ve ekranı gün ışığında da seyredilebilecek şekilde parlamalara karşı koyabiliyor.

Bilgi için: www.casio.com

Fiyatı: 250 dolar

**Casio LCD
Renkli
Televizyon
EV670**

IBM-CDL Paron

PDA'daki parmak izi!

IBM ve CDL'in ortak geliştirdikleri Paron, Bluetooth erişimine de sahip, parmak izi kontrollü bir cep telefonu ve avuç içi bilgisayar. Cihaz özellikle güvenlik gerektiren uygulamalar kullanmak durumunda olan kullanıcılar için geliştirilmiş. Halen Honkong'da hava alanı güvenliğinde, ABD Savunma Bakanlığı'nda, ABD Hava Kuvvetleri ve ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nda kullanılan cihazla, kullanıcı parmak izini tanıttıktan sonra, söz konusu kurumların veritabanlarına girebiliyor. Paron gibi cihazlarla yakın gelecekte cep telefonu üzerinden alışveriş, oy kullanımı ve benzeri e-devlet uygulamalarının yapılabilmesi bekleniyor.

Bilgi için: www.cdlnusa.com

Fiyatı: Yaklaşık 500 dolar

Sony RM-AV3000

Evrensel uzaktan kumanda

18 cihazın kumandasını tek bir cihazda toplamaya yardımcı olan yeni Sony'nin uzaktan kumandası, dokunmatik ekranı üzerinde oluşturabileceğiniz sanal tuşlarla elektronik cihazlara istediğiniz gibi kumanda edebilmenizi sağlıyor. Mavi ışıklı ekran karanlıkta kolay görmeye yardımcı olurken, saat ve zamanlama araçları ile cihazları açılıp kapanmaya, kaydetmeye programlamanız da mümkün.

Bilgi için: www.sony.com

Fiyatı: 160 dolar

Konuşma tanıma

Seni çok iyi anlıyorum, dostum

Bilgisayarlı konuşma tanıma yeni kıyılara yelken açıyor: Teknoloji her kullanıcıya ayak uyduruyor, sistemler içerikleri anlıyor ve diyalog yeteneği kazanıyor.

Neredeyse sihirden farkı: Sürüflü simülasyon cihazındaki deneye, yalnızca aracın hangi işlevlerini sesle ya da el işaretleriyle yönetmesi gerektiği söyleniyor. Elektronik ölçüm cihazlarıyla donatılmış vasıtaya binışı sırasında, bu kişiye başka hiçbir talimat verilmiyor. 7 serisi BMW'nin direksiyonunu, denek kendisi kullanmak zorunda. Dev perdedeki sanal manzara üzerinde seyreden yolculuk, denegin tüm dikkatini toplamasını gerekiyor. Sürücü, istediği her şeyi konuşarak ve el işaretleriyle ifade edebiliyor. "Sesi aç. Başka kanala geç. Bayern üç. Bir sonraki." Radyoyu yönetmek için hangi sözleri kullanırsa kullansın, işler yolunda gidiyor. Doğru kanalları ayarlanıyor, ses seviyesi sürücünün keyfine göre belirleniyor. Klimayı ayarlamak içinse gevşek bir el hareketi yetiyor da artıyor bile. Peki, otomobilin üzerindeki bilgisayar bir gecede kuantum sıçramasıyla mı bu hale geldi, yoksa işin içinde sihirli bir değnek mi var? Gerçekten de Münih Teknik Üniversitesi'nde bu alanda kullanılan yöntemin adı "Oz Büyücüsü". Ancak sihri gerçekleştiren, bir camın ardındaki kontrol odasında oturan ve çok sayıda monitörden araçtaki ve çevresindeki olayları gözlemleyen deney yöneticisi. Arabayı kullanan denek bilgisayarın tüm emirleri yerine getirdiğini zannetse de, aslında onun dileklerini yerine getiren (üstelik de bunu elle

yapan) camın gerisindeki bu bilim adamı. Araştırmacılar bu tarz deneyler yürüterek, insanların baştan itibaren yeteneklerinden emin olduğunda bir bilgisayarı nasıl kullanacağını su yüzüne çıkarmak istiyorlar. Bu testler akıllı makineleri geliştirmeyi ve onları insana yaklaştırmayı hedefliyor. İnsan ile makine arasındaki iletişimin çeşitli biçimlerinin araştırıldığı Münih'teki kurum gibi laboratuvarlar, konuşma tanıma alanındaki yeni gelişmelerin başını çekiyor. Profesör Gerhard Rigoll, bilgisayar üzerinden konuşma tanımayı daha verimli ve gündelik hayata uygun hale getirmek için güncel yaklaşımlardan birini, "Kelime hazinesini büyük ölçüde kısıtlıyor, buna karşın daha fazla anlam gündeme getiriyoruz", şeklinde açıklıyor. Rigoll, Münih Teknik Üniversitesi'nde insan-makine iletişimi kürsüsünde ordinaryüs.

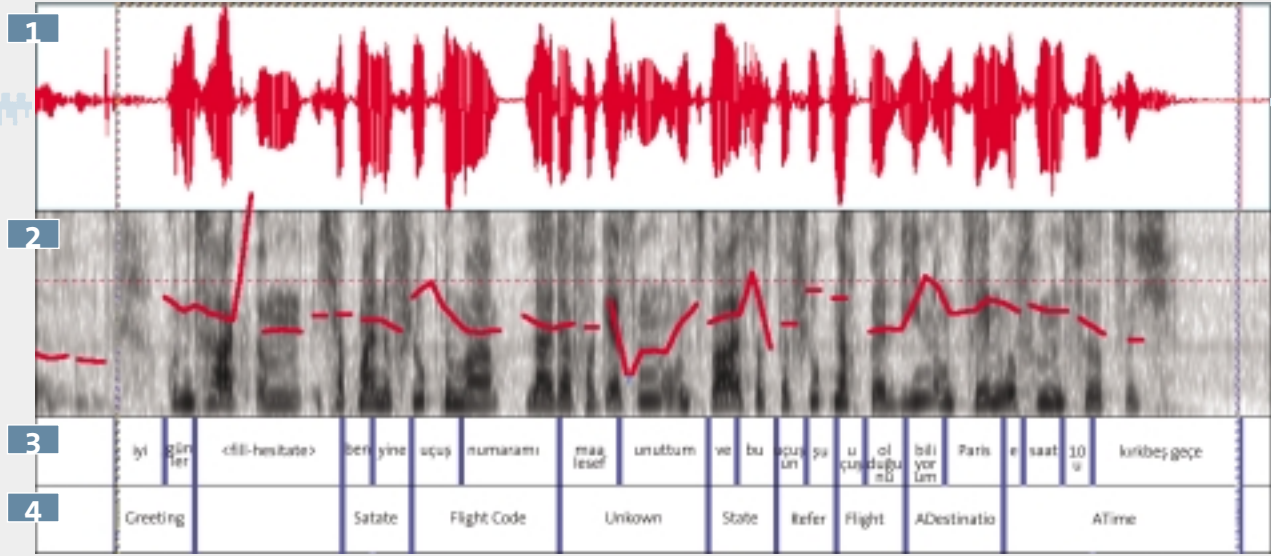
Kelime hazinesi ne kadar küçükse anlama işlemi de o kadar başarılı

Sloganımız uzmanlaştırma: Öteki dil tanıma programları 100.000 sözcüğü aşan kelime kapasiteleriyle boğuşur ve %100'lük isabet kotasına hiçbir zaman ulaşamazken, özel programlar 1.000 kelimeden daha küçük bir sözcük dağarcığıyla yetiniyor. Bu programlar söylenenin içeriğini anlamayı ve konuşmanın amacını kestirmeyi deniyor. Hedef,

UÇUŞ YARDIM YAZILIMI: BİLGİSAYAR KONUŞMA İÇERİĞİNİ NASIL ANALİZ EDİYOR?

Seslerle sözcüklerin eşleştirilmesi zorlu bir iş. Konuşulan tınılardan, sesbirimlerden, sözcüklerden, tümce parçalarından ya da tam cümlelerden yazılı bir metin oluşturma işlemini, bilim adamları “yazıya dökme” olarak niteliyor. Kullandıkları bir

araçla kontrolü ellerinde bulunduruyorlar. Yazılım, konuşulan şeyin doğru olarak tanınıp tanınmadığını gösteriyor. Son adımda ise kararlaştırılan sözcüklere bir anlam atılıyor; bu, insan ile makine arasındaki diyalogun temelini oluşturuyor.

1 Frekans diyagramı: Bu, tanınması gereken sayısallaştırılmış orijinal veriyi gösteriyor. Burada, konuşmayı mikrofon girişi sayesinde sayısal ortama aktaran bir ses kartı kullanılıyor.

2 Tayf: Burada, bir araya gelerek dili oluşturan tüm elemanlar görünüyor. Ya-

zılım, her on milisaniyede bir sinyalin kısa bir kesitini alıp birçok ayırt edici özelliği hesaplıyor ve tınların tanınmasını sağlayan bir vektör haline sokuyor. Örneğin kırmızı renk, konuşma melodisini karakterize eden temel frekansa denk.

3 Konuşma tanıma: Önce hazırlanmış

verilere uygun sesbirimler, yani kısa ses unsurları atılıyor, sonra bunlardan oluşan uygun sözcükler aranıyor.

4 Anlamsal tanıma: Kullanılan sözcükler, cümle yapısı ve bağlam, sisteme konuşulan cümlenin içeriğini çözümleme imkanı tanıyor.

insan ile makine arasında, çok kısıtlı bir konu üzerine de olsa, hakiki bir diyalog. Rigoll, örnek uygulama olarak bir bilgisayarın kullanıcıyla diyaloga geçtiği (yukarıdaki grafiğe bakınız.) otomatik bir uçuş yardım sisteminden söz ediyor. Sistem yalnızca kullanıcının ne dediğinin farkına varmakla kalmıyor, terimleri teker teker anlamlarına göre düzenliyor. İçerik, daha giriş aşamasında anlamsal bakımdan inceleniyor. Ancak bu, yalnızca adı geçen anahtar sözcükler gerçekten uçuş danışmanlığı ile ilgiliyse gerçekleşiyor. Bilgisayar, anlamadığı bir şey olduğunda yanlış yorumlamaktansa, planlı bir biçimde, etraflıca soruyor. Gerhard Rigoll bürosundaki siyah deri koltuğa bir güzel kuruyor ve önemli bir bölümü kendi tarihini de içeren konuşma tanıma tarihi üzerine çene çalmaya başlıyor. 45 yaşındaki bilim adamı, yirmi yıldan fazla bir zamandır konuşma tanıma (speech recognition) konusuyla uğraşıyor. “Başlangıçta ben de günün birinde bir bilgisayarla diyaloga girebileceğimizden kuşkuluydum”, diye anlatıyor Rigoll. Rigoll 1986 yılında ABD’ye IBM’in araştırma kısmına gitmiş. O yıllar konuşma tanıma konusunun patlak verdiği ve ilk ticari ürünlerin piyasaya çıktığı yıllarmış. Hidden-Markov denilen modellerin konsepti (yukarıya bkz.) geli-

tiricilerin eline dili istatistiksel karakteristiklere bakarak tanıyabilen bir araç veriyor. Bu sırada örneğin frekanslar gibi belirli karakteristiklerin üretilme olasılığı ortaya çıkarılıyor. Bu karakteristik özelliklere bakılarak da sözcükler belirleniyor. İstatistik ile dil tanımanın yolu açılmadan önce, sayısallaştırılmış sinyalleri seslere ayırma denenmiş. “Ama dil, duyu organlarımızın derininde bulunan bir süreç. Bu yüzden dili “Eğer – Öyleyse” kuralları haline indirmek kolay değil,” diyor Rigoll. Hidden-Markov modelleri dil tanıma alanında çığır açmış bulunuyor. IBM, bunu temel alan dikte sistemi ViaVoice ile piyasanın önderi haline gelmiş ve diğer firmalar da bu alana yönelmekte hiç gecikmemiş.

Pratikte iletişim sorunları

Ancak coşku geçmişte kalmış. Çoğu işyeri konuşma tanıma sisteminden vazgeçiyor; çünkü hata oranı, rahat bir kullanıma izin vermeyecek kadar yüksek. Bunu, bekleme odasında kırmızı bir mekanik daktilo bulunduran Rigoll da biliyor. Kendi ofisindeki deneyleri çok geçmeden askıya almış. Bilim adamı Rigoll’u şimdi ilgilendiren, algoritmaların “acımasızca hassaslaştırılması ve iyileştirilmesi.” Ma-

→

BİLGİSAYAR KONUŞMAYI NASIL TANIYOR?**» Veritabanları, algoritmalar ve istatistik**

Sürekli konuşmada sözcükler çoğu zaman aralarında boşluklar olmadan, peş peşe sıralanır. Bir bilgisayar için bu ses örneğini sözcüklere ayırtmak külfetli bir iş.

1. BASAMAK: SESBİRİMLERİNİ (FONEMLERİ) TANIMAK. Tam bir sözcük birçok

USABILITY-LAB: Programla eğitim insanla bilgisayarın daha iyi anlaşabilmesine yardımcı oluyor.

sesbirimden ibaret (Sesbirim: anlam ifade eden, ancak kendisi anlam taşımayan en küçük dilsel birim). Normal konuşma hızında, bir sesbirim 10 ila 40 milisaniye uzunluğunda. Konuşma tanıma işleminde, yaklaşık 10 milisaniyelik aralıklarla sesin kısa süreli tayfları oluşturuluyor. Sistem buradan ayırt edici değerleri tek tek hesaplıyor ve bunları bir karakteristik vektöründe bir araya getiriyor. Karakteristik vektörünün zamansal dizilişi, hangi sözcüğün konuşulmuş olduğunu saptamayı mümkün kılıyor. Bunun için, karakteristik vektörleri depolanmış referans örnekleriyle karşılaştırılıyor.

2. BASAMAK: HIDDEN-MARKOV MODELLERİ. Bu karşılaştırmaları optimal tanımda olabildiğince hızlı gerçekleştirebilmek için

Markov zincirleri denilen yapıları temel alan istatistiksel bir işlemden yararlanılıyor. Bunlar bir sesbirimden diğerine geçiş olasılıklarını belirten zincirler. Bir alıştırma aşamasından sonra, bilinmeyen bir örneği tanımda, modelin bu akışı üretebilmesi olasılığı hesaplanıyor. Bu hesaplama tekrar tekrar yapılıyor. Bu, yüksek bir hesaplama gücünü şart kılıyor.

3. BASAMAK: Bİ- VE TRİGRAM. Bir konuşma tanıma programının daha da yüksek bir tanıma doğruluğuna erişebilmesi için, Hidden-Markov modellerinin yanı sıra başka bir istatistik yöntemi daha mevcut. Dikte sırasında sürekli hesaplamalarını yürüten Bi- ya da Trigram istatistiği yoluyla bir bağlam sınaması gerçekleştiriliyor. Böylece sistem gitgide daha fazla konuşmacıya ve konuşmacıların bireysel dil tarzına uyum sağlıyor.

kine ile iletişimde insanı her şeyin ölçüsü yapmak ne derece değerliyse, sistemlerden daha fazla tanıma performansı elde etmek için insan o derece gereksizdir. “Bizde bugün hiçbir insan artık bilgisayar ile konuşmuyor”, diye açıklıyor Rigoll. Araştırmacıların bilgisayara bir metin okuması ve akabinde yazılımın ne kadarını hatasızca tanıyabildiğini sınıadığı zamanlar geride kalmış bulunuyor. Artık en küçük ilerlemeleri de görünür kılan yeniden üretilebilir test koşullarını standartlaştırılmış veritabanları sağlıyor. İngilizce uluslararası standart olsa da, algoritmaların hassaslaştırılmasında dilin hiçbir rolü yok. İşin tamamı, büyük ağırlığını programlamanın oluşturduğu, son derecede zahmetli bir prosedür. Araştırmacılar, bir şey elde edemediklerini bazen saatler, aşırı durumlarda ise haftalar süren hesaplamalar sonucunda görmek zorunda kalıyorlar. “Tüm istatistik yöntemlerinin altında yatan soru şu: Belirli karakteristik noktalar gözlemlendiğinde, hangi sözcükler hangi olasılıkla konuşulmuş oluyor?” diye özetliyor Profesör Günther Ruske. Münih Teknik Üniversitesi’nde araştırmalar yürüten Ruske, zorunlu soyutlamaların hakından geliyor.

Eğrilerin incelenmesi hedefe götürüyor

Dilde örneği tanıma, tıpkı el yazısı, harf ya da yüz tanıma sistemlerinde olduğu gibi işliyor. Birçok görüş arasından ayırt edici olanlar süzülüyor. Ruske, verimli algoritmaların önemini, “Ne de olsa bir insanın bir evin ev olduğunu anlaması için dünyadaki bütün evleri görmüş olması gerek-

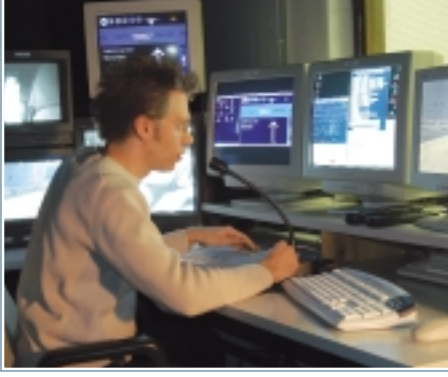
mez,” diyerek açıklıyor. Otomatik konuşma tanıma alanında yalnızca insanlara bakmak çok az şey kazandırmış. Bu iş için çizilmiş eğriler daha fazla şey ifade ediyor. Ruske gerçekler üzerinde duruyor: “Bence bu ilkel bir yaklaşım, ama sonuçlar çok iyi olduğu için kullanıyoruz.” Bilim

» Günümüzde algoritmaların acımasızca özelleştirilmesi ve optimize edilmesi ön planda

Profesör Gerhard Rigoll, Münih Teknik Üniversitesi

adamları tayfsal maksimumlara bakarak sesli harfleri kolayca tanıyabiliyorlar. Örneğin “A” sesi spektrumunda hep çok önde yer alıyor ve böylece bir nirengi noktası görevini üstleniyor. Bu rezonansın yerinin belirli bir insanda tam olarak nerede bulunduğunu ise, Ruske’nin ses üretim yoluna taktığı isimle, pasif “boru” tayin ediyor. Bu yer ses üretim yolunun uzunluğuna bağımlı ve ağız ve dil hareketleriyle kaydırılıyor. Logaritmik kaydırma vasıtasıyla bu sesli harf uzunlukları sistemde standartlaştırılıyor ve böylece yazılımların konuşmacıyla uyumu sağlanıyor. “Saniyeler içinde bir konuşmacıya adapte olan bir sistem bir düş olurdu,” diyerek güncel sınırları gösteriyor Ruske. Kelime hazinesi kısıtlaması olmadığına ve sistemin bir konuşmacıya uyumu sağlanmadığında tanımanın ne kadar zor olduğunu şimdiden kullanılan dil tanımanın üst uç uygulamaları gösteriyor. Makine için örneğin bir Amerikan

SÜRÜŞ SİMÜLATÖRÜ: Münih Teknik Üniversitesi'ndeki bir usability Lab'da otomobilin kaportası altında bir motor yerine simülasyonu yöneten eski bir Pentium bilgisayar çalışıyor (solda üstte). Kontrol odasında (solda) test sürücüsünün sesli komutları henüz manuel olarak giriliyor. Bu sürücü ve araç arasındaki otomatik bir diyalog için ön çalışma.

uçak gemisi ile Almanya'daki bir konferans salonu arasındaki farklar ortadan kalkıyor. Her iki durumda da bir sistem saatlerce tüm iletişimi kaydediyor. Bu, ilke itibarıyla büyük bir diktafondan farksız, ancak iş içeriklerin açıklığa kavuşturulmasına geldiğinde aksaklıklar çıkıyor. Sistem

olay yerinde bulunmamış olan kişilere de bilgiler veriyor. Toplantı tutanaklarının yazıya aktarılması, bir toplantıya katılmadan da bilgilenmek isteyen yöneticiler için en son moda. Mobil aygıtlar için dil tanıma çok sakıncalı bir konu. Gelecekte internette sörf yapacağımız UMTS cep tele- →

Konuşma tanıma

GEVEZE: İster konferans salonu, ister apron olsun, yazılım her şeyi kaydediyor. Ancak uzmanlaşma eksikliği yüzünden içerikle ilgili sorunlar var.

fonları da eninde sonunda küçük klavye ile yetinemeyecek. Gerhard Rigoll, "Bu yeni bir kullanıcı arabirimi talep ediyor ve ben mobil alanda da konuşma tanımının sağlam bir yer edineceğinden eminim," diye iyimserliğini belli ediyor. Ancak burada talepler çok yüksek, çünkü yalnızca farklı kullanıcılar değil, kötü ton kalitesi ve rahatsız edici parazitler de hesaba katılmak zorunda. Konuşma tanıma daha fazla iyileştirilebilir ve daha sağlam yapılabilirse de, bir cep telefonu bunun için gerekli hesaplama performansını sağlamakta zorlanacak. Dağıtılmış tanıma ise bir çıkış yolu olabilir. Cep telefonu, algılanan konuşmanın yalnızca en önemli karakteristiklerini hesaplar ve ilgili verileri ser-

» Gerçekten önemli olanı tanımaktan henüz çok uzağız.

Profesör Günther Ruske, Münih Teknik Üniversitesi

vis sağlayıcıdaki bir sunucuya gönderir. Orada büyük bir bilgisayar konuşma tanıma yönelik asıl hesaplamaları yürütür. Siemens, Münih'te daha şimdiden cep telefonu tarafında ilgili performansı sağlayacak bir yonga üzerinde çalışıyor. Bunun kullanılıp kullanılmayacağı ve şayet kullanılacaksa bunun ne zaman gerçekleşeceği henüz belli değil, çünkü henüz hiçbir cep telefonunun büyük bir bilgisayarın yardımına ihtiyacı yok. ■

MF / Garo Antikacıoğlu, agaro@chip.com.tr

LİNKLER

www.mmk.ei.tum.de/forschung/
<http://verbmobil.dfki.de/Vm.Info.Phase2.html>

SÖZCÜĞÜ SÖZCÜĞÜNE

» Konuşma tanımının yarım asırlık tarihi

1952 Bell Laboratuvarları telefonda konuşulan 0 – 9 arası rakamları tanıyan bir sistem sunuyor.

1959 MIT'nin ürettiği sistem sesli harflerin yüzde 93'ünü tanıyor. Yedi yıl sonra bu oran 50 sözcüğe ulaşıyor.

1962 Konuşma yeteneğine sahip ilk aygıt piyasaya çıkıyor. IBM 7772'nin sesi içi boş bir tenekeninkinden biraz daha iyice.

1968 Bilimkurgu yine yıllarca önden gidiyor. "2001 – Uzak Macerası" filminde, bilgisayar HAL astronotlarla konuşuyor.

1976 Bruce Lowerre komple cümleleri ve basit dilbilgisi yapılarını tanıyan Harpy sistemini geliştiriyor. Bunun için 50 bilgisayar yoluyla paralel işlem gerekiyor.

1977 İnşaat bankası Wüstenrot, "konuşabilen" bir sistemin Almanya'daki ilk ticari müşterisi oluyor.

1978 Texas Instruments bir dil işlemcisi ni bir yonga üzerine yerleştiriyor.

1986 IBM Tangora 4 gerçek zamanlı istatistiksel yapıları tanıyor.

1988 Dragon, PC için ilk konuşma tanıma yazılımını üretiyor.

1996 OS/2 Warp sesle yönetim özelliği bulunan ilk işletim sistemi.

1997 Gitgide daha fazla program piyasaya sürülüyor. Temmuz ayında 23.000 sözcük tanıyan Dragon NaturallySpeaking, Ağustos ayında ise IBM'in Via Voice'u piyasaya çıkıyor. Onu hemen ardından Philips ve Lernout & Hauspie takip ediyor.

2000 Wolfgang Wahlster dil dönüştürücü "Verbmobil"i çıkarıyor.

İÇİNDEKİLER

205	Ayın Hatası: Kapanan programlar
205	Okuyu İpucu: Virüs düşmanları
206	50 İpucu: En etkili ipuçları
222	Adım Adım Tam Sürüm Kurulum ve kullanım
224	Tips&Tricks: Windows, uygulamalar...

500 MHz Overclock!

En hızlı Athlon XP

AMD'nin yeni işlemcileri gizli rezervlere sahipler. Birkaç BIOS değişikliği ile bir Athlon XP 2500+'tan 500 MHz daha yüksek performans elde edebilirsiniz.

■ Athlon XP 2500+, sahip olduğu yüksek fiyat performans oranı ile dikkatleri üzerine çeken bir işlemci. Ancak Socket 462 yapısındaki işlemci sadece 1.833 MHz hızında çalışıyor ve bu yüzden de 95 Dolar gibi ucuz bir fiyattan satılıyor. Ancak aslında bu işlemciden daha yüksek bir performans elde edilebilir. Doğru işlemci çekirdeği ("Barton"), yeni AQXEA Stepping (ürün serisi) ve uygun ana kart kullanımı ile işlemcinin hızını herhangi bir ek soğutma birimine gerek duymadan 2.1 GHz'e kadar artırabilir, böylece işlemcinizi Athlon XP 3000+ seviyesine çıkarabilirsiniz. Ayrıca yonga setine, normalde ihtiyaç duyduğundan daha fazla güç verilmesiyle daha yüksek değerlere de ulaşabiliyor. Yaptığımız performans testinin sonunda işlemciyi tam 2400 Megahertz değerinde çalıştırmayı başardık. Bu, henüz piyasada olmayan Athlon XP 3500+ işlemcisine denk geliyor.

Performans artışı için ilk olarak 400 MHz Frontside Bus (sistem hızı) ve DDR400 ile çalışan nVidia nForce Ultra 400 chipsetine sahip

bir anakart uygun. CHIP, Gigabyte'ın yeni GA-7NXP modelini tercih etti. Gigabyte anakartın en büyük avantajı işlemci besleme gücünün 1.1 Volt ile 1.85 Volt arasında rahatlıkla değiştirilebilmesi. Ancak overclock özelliğine sahip diğer anakartlar da bu işlem için uygun olabilirler.

Overclock işlemine başlamak için anakartın BIOS'una girip çarpan, FSB hızı ve besleme gerilimi değerlerini değiştirin. Hangi kombinasyonların çalıştığını ve test sürecindeki işlemcilerinin isimlerini aşağıdaki tabloda bulabilirsiniz. Overclock işlemi sonucunda elde edilecek başarı, işlemcinin kalitesine bağlı. Ancak yeni AQXEA Stepping özelliğine sahip Athlon XP 2500+ ile XP 3200+ işlemcisine ait performans değerlerine ulaşma ihtimaliniz oldukça yüksek. Bunun sonucunda neredeyse 250 dolar tasarruf etmiş olursunuz.

Ayrıca XP 2500+'ın ısısı, 2.2 GHz hızında sadece 50 dereceye yükseliyor. 2.400 Mhz değerindeyse 58 dereceye yükseliyor ki bu, gayet normal bir değer.

ATHLON XP İÇİN OVERCLOCK AYARLARI

Athlon XP	Gerçek CPU frekansı	Saat çarpanı	FSB hızı	Vcore	Isı (gerçek)	Tasarruf (çekirdek)
2500+	1.833 MHz	11,0	166 MHz	1.52 Volt	42 °C	-
3000+	2.167 MHz	13,0	166 MHz	1.55 Volt	43 °C	Yaklaşık 180 Dolar
3000+	2.100 MHz	10,5	200 MHz	1.58 Volt	45 °C	Yaklaşık 240 Dolar
3200+	2.200 MHz	11,0	200 MHz	1.66 Volt	50 °C	Yaklaşık 270 Dolar
Yaklaşık 3400+	2.300 MHz	11,5	200 MHz	1.76 Volt	54 °C	-
Yaklaşık 3500+	2.400 MHz	12,0	200 MHz	1.85 Volt	58 °C	-

Aydın hatası

Kapanan programlar!

Bir donanım hatası sinirinizi mi bozdu, hemen bize iletin: CHIP Yazı İşleri, Donanım Hatası başlığı ile Gayrettepe mah. Vefa Bayırı sok. Gayrettepe İş Merkezi B Blok No:6 34349 Gayrettepe/İst. veya ktuztas@chip.com.tr adresine sorularınızı gönderin.

PROBLEM: Bir okuyucumuz, 2.4 GHz Pentium 4 işlemcili, MSI (SIS yonga setli) anakart, 1 GByte hafıza ve ATI Radeon 9100 TV Out ekran kartı bileşenlerine sahip yeni bir bilgisayar satın almış ve işletim sistemi olarak da XP Home yüklemiş. Ancak bilgisayar ile çalışırken programlar

YABANCI PARÇA: Bu hafıza modülü, sistemin çökmesine neden olarak PC'nin çalışmasını etkiliyor.

kendiliğinden kapanmaya başlamışlar. Herhangi bir kilitlenme yaşanmıyor, ancak programlar tamamen sorunsuz bir şekilde kapanmaya ve ayrıca PC de ara sıra kendi kendine reset atmaya başlamış.

HATA TESPİTİ: Yukarıdaki sorunlara neden olan sistemi yakından incelemeye karar verdik. Sistemin yeniden başlatılması termik bir sorundan veya güç kaynağının zayıflığından kaynaklanıyor olabileceğini düşünerek cihazın kendi güç

kaynağını testler için kullandığımız yeni bir güç kaynağıyla değiştirdik. Bilgisayar sorunsuz bir şekilde açıldı. Ancak test için çalıştırdığımız ve bir MPEG dosyası oynattığımız Media Player, daha üç dakika geçmemişti ki, herhangi bir hata mesajı vermeksizin kendiliğinden kapandı. Aynı sorun kendini tekrar tekrar gösterdi ancak her seferinde geçen süre farklıydı. Böylece, sorunun güç kaynağı ile ilgili olmadığını öğrendik.

Bir sonraki adımda işlemci ve kasanın ısılarını kontrol ettik. Bunun sonucunda 40/45° gibi kabul edilebilir değerler elde ettik. Ardından sıra ekran kartına geldi. Bunun için ilk olarak Radeon'un fanının çalışmasını engelledik ancak buna rağmen sistem kilitlenmedi. Geriye sadece hafıza kaldı. Bunun için iki tane 256 MByte'lık modülü çıkardık ve sadece 512 MByte'lık olanı bıraktık. Sorun devam etti. Ardından 512'liği çıkardık ve bunun yerine test için kullandığımız modülü yerine yerleştirdiğimizde, sorunun ortadan kalktığını tespit ettik.

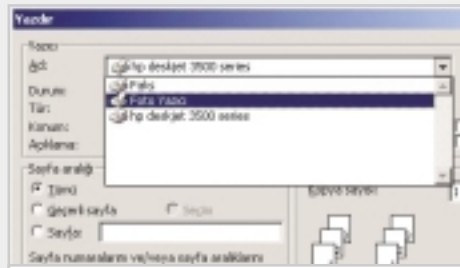
ÇÖZÜM: Bilgisayarın aslında sadece 256 MByte RAM ile satıldığını ancak hafızasının daha sonradan artırıldığını öğrendik. Bu güncelleme sonrasında 512 MByte'lık hafızanın ayarlara uygun olmadığı ortaya çıktı.

OKUYUCU İPUCU

Hızlı yazıcı çıktısı

Kartuş fiyatlarının ne kadar yüksek olduğunu göz önüne alırsanız yazıcı ayarlarının en ince ayrıntısına kullanılması gerekliliği ortaya çıkıyor. Renkli ya da siyah beyaz, yüksek çözünürlük ya da düşük maliyet gibi baskı çözünürlükleri her yazıcıda bulunur. Ancak her çıktı almak istediğinizde bu ayarları tek tek değiştirmek zaman kaybına neden olacaktır. Örneğin, resim veya mektup yazdırmak için genellikle farklı ayarlara ihtiyaç duyuyorsanız sisteme yeni bir yazıcı yükleyerek çalışmanızı hızlandırabilirsiniz. Bunun için yeni bir yazıcı almanıza da gerek yok, tek yapmanız gereken, sahip olduğunuz yazıcıyı bir kez daha yüklemek. Bu sırada "yeni" cihazı standart yazıcı olarak kurmamaya dikkat edin. Kurduğunuz yeni yazıcı-

ya herhangi bir isim verin (örneğin "FotoYazıcı") ve yazdırma ayarlarını gerektiği gibi değiştirin. Bundan böyle, bir fotoğraf yazdırmak istediğiniz zaman bu fotoğraf yazıcısını seçtiğinizde otomatik olarak uygun ayarlar kullanılacak.

İkiz: Yazıcınızı, farklı ayarlarla tekrar tekrar yükleyebilirsiniz.

SÜRPRİZ YUMURTA

► Virüs Düşmanları

Symantec Antivirus programını geliştiren takımın resmini görebilmek için *Help / About Symantec Antivirus* komutunu çalıştırın. Pencereyi [Ctrl]+[Shift]+[Alt] tuşları basılıyken fare ile seçin ve ardından farenin sağ tuşunu kullanarak üzerine çift tıklayın. Bu sürpriz yumurta için **Raci Şakıyan**'a teşekkürler...

SİZ DE KATILIN

► Siz de komik bir hata, sürpriz yumurta (easter egg) ya da kullanışlı bir ipucu bulduysanız, ekran görüntüsü (screenshot) ile birlikte ktuztas@chip.com.tr adresine gönderin. Yayınlanan her sürpriz yumurta ya da ipucu için **10 milyon TL** kazanabilirsiniz.

EDİTÖRLERİN FAVORİ PROGRAMLARI

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Genel Yayın Yönetmeni

Spamihilator

Spam sorunu artarak devam ederken anti-spam araçları da daha etkili filtrelerle istenmeyen elektronik postaların kökünü kazımaya devam ediyor. Spamihilator bunlar arasında ücretsiz ve en başarılı olanlarından biri. Özellikle Bayesian filtrelemeden faydalanan yeni Learning Filter (öğrenebilen filtre), antispam aracını kendi ihtiyaçlarınıza göre ayarlayabilmeniz ve spam kabusundan kurtulmanız için en büyük yardımcınız olacak. Günde yüzlerce spam içerikli e-posta aldığım ve bunların hepsine sadece göz atmak bile korkunç bir zaman kaybına neden olduğu için Spamihilator favori programlarım arasında başta geliyor. Şu anda %100'e yakın bir başarı oranıyla çalıştığını söyleyebilirim. Hemen her e-posta programıyla uyumlu olarak çalışan aracı aynı zamanda oldukça etkili eklentilerle donatabiliyorsunuz. **Bilgi için:** www.spamihilator.com

İÇİNDEKİLER

WINDOWS

XP: Gezgin penceresinin sabitlenmesi	207
XP: Sıkıcı açıklamaların kapatılması	207
XP: Sabit disk alanı uyarısının kapatılması	207
XP Professional: Kısayol menüsü üzerinden şifreleme	207
XP Home: XP Home altında yedekleme aracı	207
XP: Başlat menüsünün hızlandırılması	207
XP: CD'lerin otomatik açılmasının engellenmesi	207
XP Prof.: XP Pro altında gelişmiş dosya paylaşımı	208
XP: Paylaşılan Belgeler'in Bilgisayarım'dan kaldırması	208
XP: Dosya önizlemelerinin saklanmaması	208
XP: Windows'un eski ayarlarla yeniden kurulumu	208
XP: "Tümüne Hayır" işlevinin etkinleştirilmesi	208
XP: Parola disketi oluşturulması	210
XP: Internet Explorer'in yeniden kurulumu	210
XP: Me istemcilerin ağ erişiminin hızlandırılması	210
XP: Windows XP altında Google	210
Profesyonel ipucu XP Home: Paylaşım ayarları	210
XP Professional: Güncel kullanıcının görüntülenmesi	212
XP Prof.: Rezerve bant genişliğinin serbest bırakılması	212
XP: Otomatik kullanıcı kaydı	212
XP: Kayıt ekranında da Cleartype	212
XP: Yabancı temaların XP'de kullanımı	212

OFFICE

Word XP: Tüm biçimlendirmelerin kaldırılması	212
Word XP: İçindekiler dizini ile gezinti	212
Word XP: Durum çubuğunun zekice kullanımı	214
Word XP: Metne yer işareti eklenmesi	214
Word XP: Tablo büyüklüğünün tam ayarlanması	214
Word XP: Belgeler için farklı tasarımlar	214
Excel XP: İşlemlerin kopyalama ile kullanımı	214
Excel XP: Sadece değerlerin kopyalanması	214
Excel XP: Web sayfalarının Excel'e bağlanması	214
Kısa Atölye PowerPoint: Fotoğraf albümü oluşturma	216
Excel XP: Yenilenebilir tabloların Word'e aktarımı	216
Outlook XP: Outlook XP'nin sistem çubuğu simgesi	216
Outlook XP: Günlerin yan yana görüntülenmesi	216
Outlook XP: Randevuların tuşlar ile ertelenmesi	216
PowerPoint XP: Sunumların Bitmap olarak saklanması	216

UYGULAMALAR

Nero 5.5: Programın daha hızlı açılması	218
M. Player 9: Dosya biçimi sınırlandırmasını kaldırmak	218
M. Player 9: Açılışta Ortam Kılavuzu'nu yüklememek	218
Media Player 9: Ortam Kitaplığı'nın kapatılması	218
Media Player 9: Veri aktarımının engellenmesi	218
Winamp: Tüm pencerelerin küçültülmesi	218
WinZip 8 & 9: Virüs tarayıcının WinZip ile çalışması	220
ICQ2003a: Spam iletilerinin engellenmesi	220
ICQ2003a: Firewall ile ICQ kullanımı	220
ICQ2003a: İletim arşivinin taranması	220
Prof. İpucu Nero 5.5: Yüksek kapasiteli CD yazma	220
Emule: Dosyaların sorunsuz taşınması	220
SmartFTP: Dosyaların kolayca indirilmesi	220

Windows XP, Office, Uygulamalar

50

İpucu
optimal bilgisayar
için

Bazı ipuçları; hız, güvenlik ve performans sağladıkları için "vazgeçilemez" kategorisinde yer alırlar. CHIP, bu başlık altında yer alan en iyi 50 ipucunu sizler için bir araya getirdi.

LOGOLARIN ANLAMLARI

Daha Hızlı: Bu logonun bulunduğu ipuçları performans artırmaya yöneliktir.

Daha Rahat: Bu ipuçları kısaltmalar içerir ve çalışmanızı kolaylaştırırlar.

Daha Güvenli: Bu ipuçları yardımıyla, örneğin dosyalarınızı izinsiz erişimlere karşı koruyabilirsiniz.

Windows

Sisteminizin sınırlarını yeniden keşfedin ve Microsoft'un öngörmediği yeni işlevler ekleyin.

1 Windows XP

Gezgin penceresinin sabitlemesi

Windows, oturumu her kapattığınızda görev çubuğunun ve tabii ki gezgin penceresinin büyüklüğünü ve konumunu kaydeder. Söz konusu değerlerin değişmemesini, pencerenin konumunun ve büyüklüğünün sabit kalmasını istiyorsanız, Kayıt Defteri'ne bir ek yapabilirsiniz.

Bunun için ilk olarak söz konusu pencere ve görev çubuğunu istediğiniz gibi yerleştirin. Ardından Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarını etkinleştirin. Burada, "NoSaveSetting" adında yeni bir DWORD değeri oluşturun. Bu yeni kaydın üzerine çift tıklayın ve Değer alanına "1" rakamını girin. Ardından, yaptığınız değişikliğin etkinleşebilmesi için Windows'u yeniden başlatın.

2 Windows XP

Sıkıcı açıklamaların kapatılması

Simgelerin üzerinde bilgi kutucuklarının açılması ve konuşma balonlarının Windows turu hakkında açıklama yapması, haklı olarak birçok kullanıcıyı rahatsız eder.

Bu yardım metinlerini devre dışı bırakmak için aşağıdaki işlemleri uygulamalısınız: Kayıt Defteri'ndeki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced" anahtarı altında bulunan "ShowInfoTip" kaydına çift tıklayın ve değer olarak "0" girin. Ardından "EnableBalloonTips" adında aynı tipte yeni bir kayıt oluşturun ve bunun değerini de "0" olarak değiştirin. Sistemi yeniden başlattıktan sonra yardım metinlerinden tamamıyla kurtulmuş olarak çalışmaya başlayabilirsiniz.

3 Windows XP

Disk alanı uyarısının kapatılması

Sabit disk üzerindeki kullanılabilir boş alan ne kadar azalırsa, Windows o kadar sık yetersiz alan uyarısı verecektir. Videolar gibi oldukça büyük dosyalar ile çalışanlar ve sabit diskin kapasitesi konusunda bilgiye sahip olan kullanıcılar için böyle tekrarlanan uyarılar sinir bozucu bir hal alabilir. Eğer siz de bu durumdan şikayetçiyse, bu uyarı mesajlarının ekrana gelmesini rahatlıkla engelleyebilirsiniz:

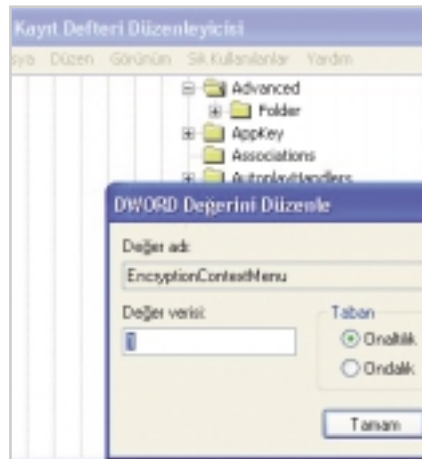
Kayıt Defteri'ndeki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarını etkinleştirin. Burada "NoLowDiskSpaceCheck" adında ve DWORD tipinde yeni bir kayıt oluşturun ve değerini "1" olarak değiştirin.

4 Windows XP Professional

Kısayol menüsü üzerinden şifreleme

NTFS bölümleri, bilgilerin şifrelenmelerine imkan tanırlar. Ancak bunun için menüler arasında uzun bir gezinti yapmanız gerebilir. Ancak bunun yerine dosya ve klasörlere ait nesne menüsüne yeni bir komut eklemek çok daha kolay olacaktır:

Kayıt Defteri'ni açın ve buradaki "HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced" anahtarını etkinleştirin. Düzen menüsündeki Yeni/DWORD Değeri komutunu çalıştırın. Bu kayda isim olarak "EncryptionContext-

4 HIZLI VE GÜVENLİ: Küçük bir hile ile dosyalarınızı kısayol menüsünden şifreleyebilirsiniz.

BİLMENİZ GEREKENLER: REGISTRY İLE ÇALIŞMA

Birçok ipucunun çalışması için Kayıt Defteri'nde uygun değişikliklerin yapılması gerekmektedir. Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırmak için *Başlat* menüsündeki *Çalıştır* komutu ile ekrana gelen penceredeki Aç kutusuna "regedit" yazın ve ardından *Tamam* düğmesine tıklayın.

Daha sonra, örneğin bir DWORD değeri oluşturmak için istenen anahara gidin, *Düzen* menüsündeki *Yeni* komutu altından kayıt türünü seçin. Ardından bu kayda değer atayabilirsiniz.

Menu" girin ve ardından değerini "1" olarak değiştirin.

5 Windows XP Home

XP Home altında yedekleme aracı

İşletim sisteminin standart kurulumunda yer almasa bile program, kurulum CD'sindeki bir klasör içerisinde gizlenmiş. Bu aracı yüklemek için kurulum CD'sini sürücüye yerleştirin ve üzerindeki VALUEADD\MSFT\NTBACKUP klasörünü açın. Buradaki NTBACKUP.MSI isimindeki dosyaya çift tıklayın. Kurulum sonrasında yedekleme aracını çalıştırmak için *Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Sistem Araçları / Yedekleme* yolunu izlemelisiniz.

6 Windows XP

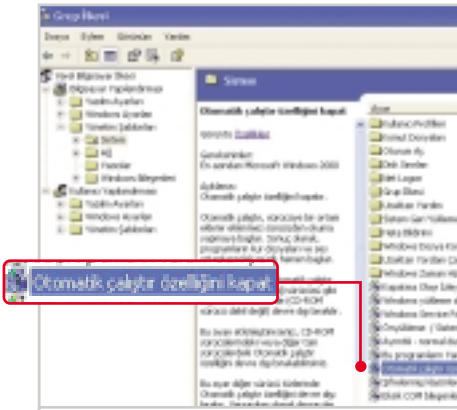
Başlat menüsünün hızlandırılması

Başlat menüsü içerisinde gezinirken bir sonraki alt menünün ekrana gelmesi yaklaşık bir saniye sürebilir. Söz konusu zamanı kısaltmak için Kayıt Defteri'nde bir değişiklik yapılması gerekiyor. Bunun için "HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop" anahtarındaki "MenuShowDelay" kaydına çift tıklayın ve ekrana gelen pencereye değer olarak, örneğin "200" girin. Bunun sonucunda *Başlat* menüsü 200 milisaniyelik bir gecikme ile açılacaktır.

7 Windows XP

CD'lerin otomatik açılması

Sürücüye yerleştirdiğiniz her CD-ROM, üzerindeki kurulum programını otoma- →

7 OTOMATİK BAŞLAT: Bu seçeneği kullanarak CD-ROM'ların sürücüyü takıldıklarında otomatik olarak çalışmalarını engelleyebilirsiniz.

tik olarak çalıştırır. Eğer CD üzerindeki sadece bir kısım veriye ulaşmak istiyorsanız otomatik başlat fonksiyonu oldukça rahatsız edici bir hal alabilir.

Bu özelliği geçici olarak kapatmak için küçük bir hileye başvurabilirsiniz: CD-ROM'u sürücüyü yerleştirdikten sonra [SHIFT] tuşuna basılı tutun. Bu sayede otomatik başlat fonksiyonu bu defaya mahsus olmak üzere çalışmayacaktır. Eğer bu işlevi tamamen kapatmak istiyorsanız aşağıdaki işlemleri yerine getirmelisiniz:

XP Home: Kayıt Defteri'ndeki "HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\Current-ControlSet\Services\Cdrom" anahtarını etkinleştirin, pencerenin sağ tarafında ekrana gelen "Autorun" kaydına çift tıklayın ve değerini "0" olarak değiştirin.

XP Professional: Başlat / Çalıştır komutu ile ekrana gelen pencereyi kullanarak "gpedit.msc" konsolunu çalıştırın. *Bilgisayar Yapılandırması* başlığı altındaki *Yönetim Şablonları / Sistem* dizinini etkinleştirin. Ardından pencerenin sağındaki *Otomatik çalıştır özelliğini devre dışı bırak* öğesine çift tıklayın ve takip eden penceredeki *Etkin* seçeneğini işaretleyin. Yaptığınız değişikliği *Tamam* düğmesine tıklayarak onaylayın.

8 Windows XP Professional

XP Pro'da gelişmiş dosya paylaşımı

Dosyaların ve yazıcıların ağ paylaşımına açılmasının olumsuz bir tarafı mevcut: Bu kaynaklara herkes ulaşabilir. Windows XP Professional sürümünü kullanıyorsanız her bir kullanıcıya okuma ve

yazma hakları atayarak kaynakların kullanımını denetim altında tutabilirsiniz. Ancak bunun için bir ağ etki alanına bağlı olunması gerekiyor. Buna rağmen küçük bir hile yardımıyla herhangi bir firma ağına bağlı olmadan da erişim haklarını kontrol altında tutabilirsiniz.

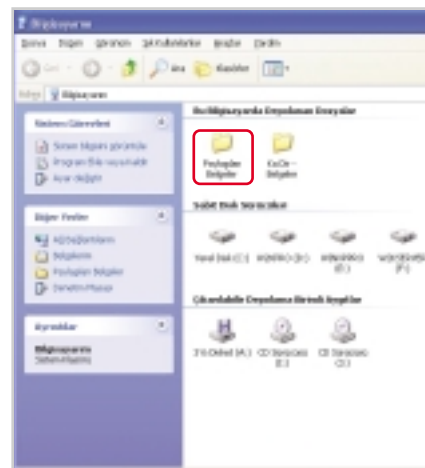
Başlat menüsündeki *Bilgisayarım* komutunu kullanarak aynı isimli pencereyi açın. Ardından *Araçlar* menüsündeki *Klasör Seçenekleri* komutunu çalıştırın. *Görünüm* kartındaki *Basit dosya paylaşımı kullan (Önerilen)* seçeneğindeki işareti kaldırın. Ardından *Tamam* düğmesine tıklayarak yaptığınız değişikliği onaylayın.

9 Windows XP

Paylaşılan Belgeler'in Bilgisayarım'dan kaldırılması

Bilgisayarım penceresinden sadece sürücülere değil, aynı zamanda bağlanan ağ kaynaklarına da ulaşabilirsiniz. Bunun sonucunda tüm ekran bir anda çok sayıda simge ile dolabilir. Bunlara bir de *Paylaşılan Belgeler* eklenir. Ancak buradaki en son simgeyi korkmadan silebilirsiniz.

Bunun için de tekrar Kayıt Defteri'ne başvurmanız gereklidir. Bu sefer "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\My Computer\NameSpace\DelegateFolders" anahtarını etkinleştirin ve buradaki "{59031a47-3f72-44a7-89c5-5595fe6b30ee}" kaydını silin. Sistem yeniden başlatıldıktan sonra *Paylaşılan Belgeler* simgesi *Bilgisayarım* penceresinde ekrana gelmeyecektir.

9 GEREKSİZ: Paylaşılan Belgeler klasörü genellikle kullanılmadığı için rahatlıkla silebilirsiniz.

10 Windows XP

Dosya özizlemelerinin saklanmaması

Bir klasörü *Küçük Resimler* görünümünü kullanarak her çalıştırdığınızda Windows, burada bulunan resimlerin THUMBS.DB adındaki bir ön bellek dosyasına kaydeder.

Sabit disk alanından tasarruf etmek için söz konusu fonksiyonu rahatlıkla kapatabilirsiniz. Bunun için *Bilgisayarım* penceresini açın ve *Araçlar* menüsündeki *Klasör Seçenekleri* komutunu çalıştırın. *Görünüm* kartındaki listede bulunan *Küçük resimleri ön belleğe alma* seçeneğini işaretleyin ve yaptığınız değişikliği *Tamam* düğmesine tıklayarak onaylayın.

11 Windows XP

Windows'un eski ayarlarla yeniden kurulumu

Denemek için shareware ve ücretsiz yazılımların kurulması sonrasında, dosyaların eksik olması veya Kayıt Defteri'nin doğru çalışmaması sonucu ortaya çıkabilir. Windows'un yeniden kurulumu ise kuşkusuz tüm ayarların kaybedilmesi anlamına geliyor. Ancak küçük bir hile yardımıyla Windows'u yeniden kurabilir ve buna rağmen yapılandırma bilgilerini de koruyabilirsiniz.

Bunun için XP CD'nizi sürücüyü yerleştirin ve *Başlat / Çalıştır* komutu ile ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna aşağıdaki ifadeyi girdikten sonra *Tamam* düğmesine tıklayarak çalıştırın:

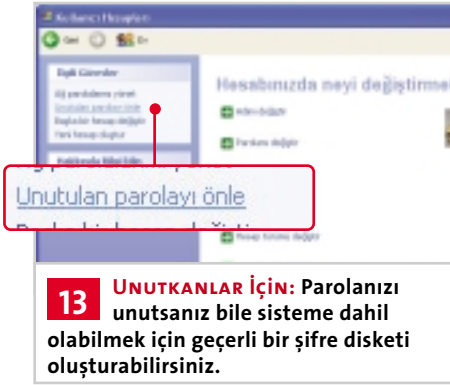
<CD Sürücü İsmi>:\i386\winnt32.\unattend

Bunun sonucunda kurulum işlemi başlayacak ve tüm önemli dosyaları onaracaktır.

12 Windows XP

"Tümüne Hayır" fonksiyonunun etkinleştirilmesi

Dosyaları, içerisinde aynı isimli başka dosyaların bulunduğu bir klasöre kopyalarken veya taşıırken bir onay iletişim penceresi ekrana gelir. Buradan güncel dosya ile değiştirilmesi ve bu ayarın takip eden diğer tüm dosyalar için de geçerli olmasını sağlayabilirsiniz. Ayrıca başka bir düğme yardımıyla dosyaların üzerine yazılmamasını da saplayabilirsiniz.

niz. Ancak ve ancak takip eden tüm dosyaların silinmemesini sağlayan fonksiyon eksiktir, daha doğrusu iyice gizlenmiştir. Bunun için *Hayır* düğmesine basarken [Shift] tuşunu basılı tutmanız yeterli olacaktır.

13 Windows XP

Parola disketi oluşturulması

İnsanoğlu, özellikle şifreler söz konusuysa oldukça unutkanlaşabilir. Şifre disketini, Windows'unuz için yeni bir şifre atadığınız zaman oluşturabilirsiniz.

Bunun için biçimlendirilmiş, boş bir disketi sürücüyü yerleştirin, *Başlat* menüsündeki *Denetim Masası* komutu ile ulaşılan pencereden *Kullanıcı Hesapları* bağlantısına tıklayın. Kullanıcı hesabınıza ait buradaki simgeye ve ardından pencerenin solunda *Unutulan parolayı önle* bağlantısına tıklayın. Daha sonra bu disketi oluşturmak için, ekrana gelen sihirbazın direktiflerini takip edin. Ancak bu noktada, söz konusu disketi temin eden herkesin sisteminize rahatlıkla erişebileceğini de göz önünde bulundurmalısınız.

Unutulan parolayı yeniden oluşturmak için hoş geldiniz penceresindeki ilgili kullanıcı ismine tıklayın ve herhangi bir parola girin. Şifre yanlış girildiğinde "Parolanızı mı unuttunuz?" mesajı ekrana gelir. Sihirbaz yardımıyla yeni bir erişim kodu aramak için konuşma balonundaki *Parola sıfırlama disketini kullanabilirsiniz* bağlantısına tıklayın.

14 Windows XP

Internet Explorer'in yeniden kurulumu

Web sayfaları artık doğru görüntülenmiyor ve yüklemeler aniden kesiliyorlarsa, Internet Explorer (IE) için yazılan küçük ek programların önemli sistem özelliklerini değiştirdikleri söylenebilir.

Birçok uzman bu durumda Windows'un yeniden kurulmasını tavsiye eder, ancak aslında bu gerekli değildir. Sadece IE'nin yeniden kurulması tek başına yeterli olur. Bunun için XP CD'sini sürücüyü yerleştirin ve *Başlat / Çalıştır* komutu ile ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna aşağıdaki ifadeyi girdikten sonra *Tamam* düğmesine tıklayın:

```
rundll32.exe,setupapi,InstallHinfSection.DefaultInstall.132.%windir%\inf\ie.inf
```

15 Windows XP

Me istemcilerin ağ erişiminin hızlandırılması

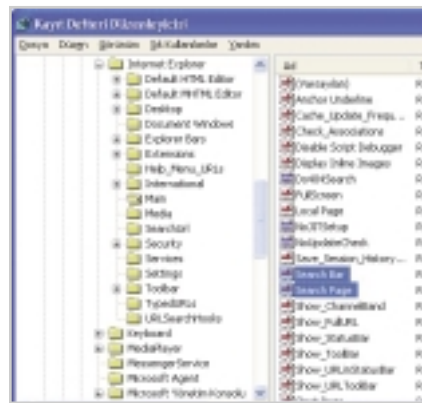
Windows XP kullanıyorsanız ağ üzerinden Me istemcilerine erişim her zaman çok yavaştır. Bunun nedeni, XP'nin her bilgisayar üzerinde zamanlanmış görevlerin çalışıp çalışmadığını kontrol etmesidir. Bu kullanışsız arama işlemini rahatsızlıkla sonlandırabilirsiniz.

Bunun için Kayıt Defteri'ndeki "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\RemoteComputer\NameSpace" anahtarını etkinleştirin ve "{D6277990-4C6A-11CF-8D87-00AA0060F5BF}" ismindeki alt anahtarı silin.

16 Windows XP

Windows XP altında Google

Google, internetteki bir numaralı arama motoru. Ancak Windows XP buna rağmen web'deki arama işlemleri için her zaman MSN sayfasını kullanıyor.

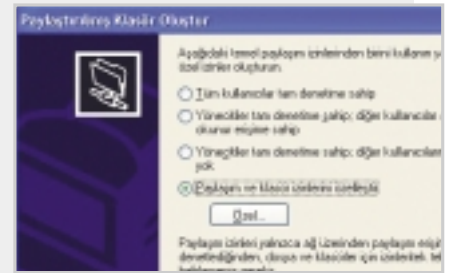

16 MSN'siz ARAMA: Kayıt Defteri'nde değişiklik yaparak Windows XP'nin MSN yerine Google'ı kullanmasını sağlayabilirsiniz.

17 Profesyonel İpucu XP Home

» XP Home altında kullanıcı paylaşımları

Şimdiye kadarki tüm Windows sürümlerinde gördüğümüz XP Home altında parola korumalı dosya paylaşımları mümkün değil gibi görünüyor. Windows XP işletim sisteminin ev kullanımına özel versiyonunu kullananlar dosyalarını paylaşım açabiliyor ancak bunları parola ile koruyamıyor veya kişiye özel erişim hakları atayamıyorlar. Ancak küçük bir hile bu durumu değiştirebilir. *Başlat / Çalıştır* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna "shrpwb" yazın. *Tamam* düğmesine tıkladıktan sonra *Paylaşılmış Klasör Oluştur* adında bir sihirbaz penceresi ekrana gelir. Bu sihirbaz yardımıyla oluşturulan kaynaklara kimlerin erişim hakkına sahip olacaklarını belirleyebilirsiniz.

SİZ KARAR VERİN: "shrpwb" sihirbazını kullanarak paylaştırdığınız klasörlere erişim haklarını belirleyebilirsiniz.

Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın ve buradaki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\Main" anahtarı altında iki yeni Dize Değeri oluşturun. Bunlardan birine isim olarak "Search Page" ve değer olarak "http://www.google.com.tr" girin. Diğereine isim olarak "Search Bar" ve değer olarak da "http://www.google.com/ie" girin. Ardından "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\SearchUrl" anahtarını etkinleştirin ve buradaki "(Varsayılan)" anahtar değerini "www.google.com/keyword/%s" olarak değiştirin. Ardından "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Internet Explorer\Search" anahtarını etkinleştirin, buradaki "SearchAssistant" kaydına çift tıklayın ve değerini "http://www.google.com/ie" olarak değiştirin. Artık Windows altında →

Google arama motorunu kullanabilirsiniz. Bunun için *Başlat* menüsündeki *Ara* komutunu çalıştırın ve takip eden iletişim penceresindeki *İnternette ara* bağlantısına tıklayın.

18 Windows XP Professional

Güncel kullanıcının masaüstünde görüntülenmesi

XP sistemindeki kullanıcı sayısı ne kadar artarsa o anda hangi kullanıcının sisteme kayıtlı olduğunu tespit etmek o kadar zorlaşır. Ancak bir Kayıt Defteri öğesi yardımıyla o an kullanılan hesabın ismini *Bilgisayarım* simgesi altında görüntülenmesini sağlayabilirsiniz. Bunun için "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\CLSID\{20D04FE0-3AEA-1069-A2D8-08002B30309D}" anahtarını etkinleştirin ve *Düzen* menüsündeki *Yeni / Dize Değeri* komutunu kullanarak yeni bir öğe oluşturun. Buna isim olarak "Bilgisayarım %USERNAME%" yazın.

Ancak bu kayıt sadece etkin kullanıcı için geçerlidir. Bu nedenle aynı işlemleri diğer tüm kullanıcı hesapları için tekrar etmelisiniz. Bunun için diğer kullanıcı isimlerini kullanarak sisteme dahil olmalı ve yukarıda anlatılan işlemleri yerine getirmelisiniz.

19 Windows XP Professional

Rezerve bant genişliğinin serbest bırakılması

Windows XP, ağ aktarım hızının standart olarak yüzde onunu özel işlemler için rezerve eder. Söz konusu sınırlandırmayı kaldırmak için *Başlat / Çalıştır* komutu ile ekrana gelen pencereye *Aç* kutusuna "gpedit.msc" yazdıktan sonra *Tamam* düğmesine tıklayın. Takip eden pencereye *Bilgisayar Yapılandırması* altında bulunan *Yönetim Şablonları / Ağ / QoS Paket Zamanlayıcısı* dizinini etkinleştirin. Buradaki *Ayrılabilir bant genişliğini sınırla* kaydına çift tıklayın ve ayarını *Devre Dışı* olarak değiştirin.

20 Windows XP

Otomatik kullanıcı kaydı

Eğer bilgisayarınızda birden fazla kullanıcı hesabına sahipseniz, ancak çoğunlukla sadece bir tanesini kullanıyorsanız otomatik kayıt fonksiyonundan fayda-

lanmanız tavsiye edilir. Bu fonksiyonu aşağıdaki gibi etkinleştirebilirsiniz:

Kayıt Defteri'ndeki "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\WindowsNT\CurrentVersion\Winlogon" anahtarını etkinleştirin ve buradaki "AltDefaultName" kaydına çift tıklayın. Bu kaydın değerini otomatik kayıt fonksiyonu için kullanmak istediğiniz hesabın ismi ile değiştirin. Şayet mevcut değilse "AutoAdminLogon" adında bir dize değeri oluşturun ve bunun değerini "1" olarak değiştirin. Ardından "DefaultPassword" yeni bir dize değeri daha oluşturun. Bu kaydın değerini ise biraz önce belirlediğiniz kullanıcı hesabına ait parola ile değiştirin. Windows XP, bir dahaki açılışında otomatik olarak Kayıt Defteri'nde belirtilen kullanıcıyı etkinleştirecektir. Şayet farklı bir kullanıcı hesabı kullanmak isterseniz açılış sırasında [Aralık] tuşuna basarak otomatik kayıt fonksiyonunun geçici olarak devre dışı kalmasını sağlayabilirsiniz.

21 Windows XP

Kayıt ekranında da ClearType kullanmak

ClearType işlevi, yazıların TFT monitörlerindeki görüntüsünü iyileştirir. Ancak söz konusu fonksiyon maalesef kayıt ekranında kullanılmamaktadır ve bunun için Kayıt Defteri'nde değişiklik yapılması gerekmektedir. İlk olarak "HKEY_USERS\DEFAULT\Control Panel\Desktop" anahtarını etkinleştirin ve buradaki "FontSmoothingType" kaydına çift tıklayın. Söz konusu işlevin etkinleşmesi için bu kaydın değerini "2" olarak değiştirmeli ve Windows'u yeniden başlatmalısınız.

22 Windows XP

Yabancı temaların XP'de kullanımı

Temalar yardımıyla Windows XP'nin görünümünü tamamen değiştirebilirsiniz. Ancak Windows'un yabancı temaların kullanımını reddetmesi, kullanıcıların sinirini bozabilir. Bunun nedeni, özel bir rutinin her seferinde dosyanın kaynağını kontrol etmesi ve yabancıları göstermemesidir. Ancak küçük bir hile yardımıyla söz konusu engeli rahatlıkla aşabilirsiniz. Bunun için sadece UXtheme adındaki bir yamayı (eCHIP-Code 50 İpucu) yüklememiz.

Office

Bu hilelerle iş arkadaşlarınızı kışkırtacaksınız. Bunlarla Word ve diğer uygulamalar ile daha etkili çalışabileceksiniz.

23 Word XP

Tüm biçimlendirmelerin kaldırılması

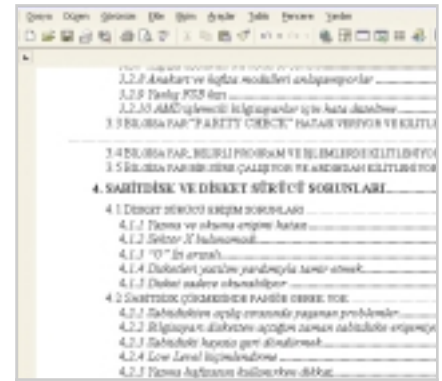
Farklı kaynaklardan alınan metinler, genellikle çok farklı biçimlendirme özelliklerine sahiptirler. Eğer tek bir kalıptan çıkmış bir doküman oluşturmak isterseniz ilk adım tüm biçimlendirme özelliklerinin kaldırılması olmalıdır. Bunları bir kısayol tuş kombinasyonu yardımıyla rahatlıkla temizleyebilirsiniz. Metnin bir paragrafını seçin veya tüm doküman üzerindeki çalışmak için [Ctrl]+[A] tuş kombinasyonunu kullanarak metnin tamamını seçin. Ardından [Ctrl] tuşu basılı durumdayken [Shift] ve [N] tuşlarına da aynı anda basarak biçimlendirme özelliklerini sıfırlayın.

24 Word XP

İçindekiler dizini ile gezinti

Uzun dokümanlar içerisinde çalışırken kaybolmamak için oldukça çaba harcamanız gerekir. Burada belge içerisinde gezinirken bir içindekiler dizini oldukça yardımcı olabilir. İmleci, söz konusu dizini belge içerisinde eklemek istediğiniz konuma taşıyın ve *Ekle* menüsündeki *Başvuru / Dizin ve Tablolar* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresindeki *İçindekiler Tablosu* kartındaki →

24 Hızlı Erişim: İçindekiler tablosu uzun metinler içerisinde gezinmeyi oldukça kolaylaştırır.

Seçenekler düğmesine tıklayarak Word'ün, içindekiler dizininin katmanlarını istediğiniz gibi düzenleyip düzenlemediğini kontrol edin ve iki kere **Tamam** düğmesine tıklayın.

Artık belge içerisinde istediğiniz konuma [Ctrl] tuşu basılı durumdayken içindekiler tablosundaki sayfa numarasına fare ile tıklayarak rahatlıkla ulaşabilirsiniz.

25 Word XP

Durum çubuğunun zekice kullanımı

Durum çubuğu sayfa numaraları veya sayfa başlangıcı ile imleç arasındaki mesafeyi göstermenin yanında çok sayıda kullanışlı araca da sahiptir. Buradaki tüm fonksiyonlara menülerini kullanarak da ulaşabilirsiniz; ancak durum çubuğunda sadece tek bir fare tıklaması yeterlidir.

Örneğin, makro kaydını başlatmak için buradaki "KAY" kısaltmasını kullanabilirsiniz. Yabancı yazarların belgede yaptıkları değişiklikleri rahatlıkla takip edebilmeyi sağlayan **Değişiklikleri İzleme** modunu ise "DİM" seçeneğini kullanarak etkinleştirebilirsiniz. "SEÇ" üzerine çift tıklanması ise **Seçimi Genişlet** modunu etkinleştirir. Bu sayede paragrafları seçmek için tek bir tıklama yeterli olacaktır. "ÜYZ" ise **Üstüne Yaz** modunu etkinleştirir. Bu durumda yeni girilen karakterler takip eden metnin üzerine yazılırlar.

26 Word XP

Metne yer işareti eklenmesi

Uzun dokümanlar ile çalışırken belirli bir bilginin hangi sayfa üzerinde bulunduğunu her zaman hatırlamayabilirsiniz.

niz. Ancak gizli yer işaretleri yardımıyla bu sorunu ortadan kaldıracabilirsiniz.

Bu tür bir yer işareti eklemek için ilk olarak imleci metindeki ilgili yere taşıyın ve **Ekle / Yer İşareti** komutunu çalıştırın. Takip eden pencereye söz konusu bağlantının ismini girin ve **Ekle** düğmesine tıklayın. İleride bu tür bir işaretin bulunduğu yere atlamak için [F5] tuşuna basın. Daha sonra ekrana gelen penceredeki **Git** kartında bulunan **Gidilecek Yer** listesinden **Yer İşareti** ögesini ve gitmek istediğiniz işaretin ismini de **Yer işareti adını girin** kutusundan seçin. Artık aradığınız bilgiye ulaşmak için yapmanız gereken tek şey **Git** düğmesine tıklamak.

27 Word XP

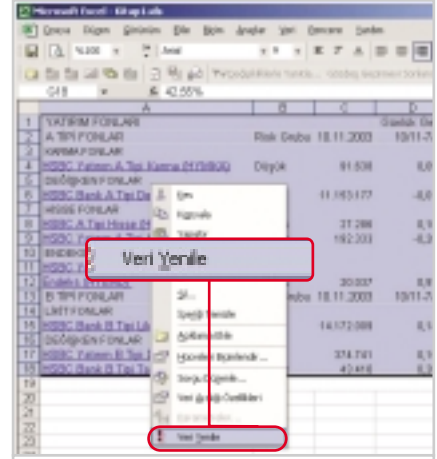
Tablo büyüklüğünün tam ayarlanması

Tablonun büyüklüğünü, çerçeveler sadece adım adım taşınabildiği için tam olarak ayarlamak çok kolay değildir. Bunun nedeni, görünmeyen kılavuz çizgilerinin çerçevenin adımlarını kontrol altında tutması. Tabloyu tam olarak yerleştirebilmek için [Alt] tuşunu basılı tutarak işlem yapmalısınız.

28 Word XP

Belgeler için farklı tasarımlar

Word, metinlere, fon renkleri veya belirli yazı tipleri gibi kişisel eklentiler yapılmasına imkan tanır. Bunun için **Biçim** menüsündeki **Tema** komutunu çalıştırın. Ekrana gelen pencereden kullanabileceğiniz temaları görebilir ve istediğinizi rahatlıkla seçebilirsiniz. Bazı temalar ilk defa kullanıldıklarında yüklenecekleri için Office kurulum CD'sini elinizin altında bulundurmanızda fayda var.

31 DAİMA GÜNCEL: Tablolarınızı, Excel yardımıyla web üzerinden güncelleyebilirsiniz.

29 Excel XP

İşlemlerin kopyalama ile kullanımı

Excel XP altında seçili tüm hücreleri belirli bir hesaplama işleminde kullanabilirsiniz. Örneğin, bir yıllık rapordaki tüm sayıları 365'e bölerseniz raporun günlük sonuçlar ile nasıl görüldüğünü kontrol edebilirsiniz.

Bunun için bir hücreye "365" sayısını girin ve bu hücreyi [Ctrl]+[C] tuş kombinasyonu yardımıyla kopyalayın. Ardından değiştirmek istediğiniz alanı seçin. **Düzen** menüsündeki **Özel Yapıştır** komutunu çalıştırın ve **İşlem** başlığı altından istediğiniz fonksiyonu seçin. **Tamam** düğmesine tıklayarak hesaplama işlemini başlatın.

30 Excel XP

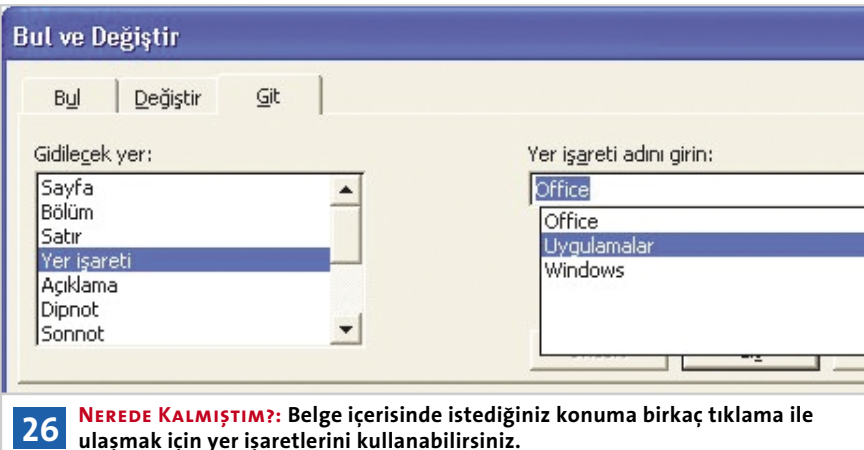
Sadece değerlerin kopyalanması

Tabloların yayınlanması için Excel sayfasındaki tüm formüllerin silinmesi ve sadece değerlerin bırakılması anlamlıdır. Bunun için [Ctrl]+[A] tuş kombinasyonu yardımıyla tüm tabloyu seçin ve [Ctrl]+[C] ile de seçili alanı kopyalayın. Yeni bir sayfa açın ve **Düzen / Özel Yapıştır** komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresindeki **Yapıştır** başlığı altındaki **Değerler** seçeneğini işaretleyin ve **Tamam** düğmesine tıklayın.

31 Excel XP

Web sayfalarının Excel'e bağlanması

Hisse senetleri veya diğer güncel rakamları internette alarak kendi hazırladığınız tablolara rahatlıkla ekleyebilirsiniz. →

26 NEREDE KALMIŞTİM?: Belge içerisinde istediğiniz konuma birkaç tıklama ile ulaşmak için yer işaretlerini kullanabilirsiniz.

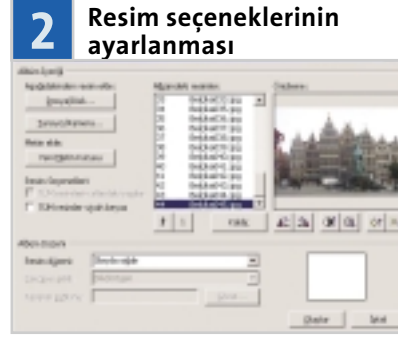
32 KISA ATÖLYE

» PowerPoint ile fotoğraf albümü

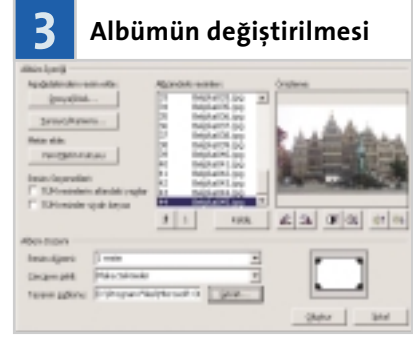
PowerPoint, sadece satış rakamları veya bilançolar gibi soğuk gerçekleri göstermek için kullanılmaz. İşyerlerine özgü bu programla sadece üç adımda dijital fotoğraflarınız için bir albüm oluşturabilirsiniz.

1 Albümün yapısı
PowerPoint'i açın ve *Ekle / Resim / Yeni Fotoğraf Albümü* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresini kullanarak resimlerin, sabit diskten mi, dijital fotoğraf makinesinden mi, yoksa tarayıcıdan mı alınacağını belirleyin. Bunun için ilgili düğmeye tıklayın ve istediğiniz dosyaları ekleyin.

2 Resim seçeneklerinin ayarlanması
Artık resimlerin ekrana gelme sırasını belirleyebilirsiniz. Bunun için bir resim isminin üzerine tıklayın ve bunu, isimlerin altındaki ok tuşlarını kullanarak istediğiniz sıraya yerleştirin. Yan taraftaki önizlemenin altından parlaklık, kontrast ve yön ayarlarını da istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz.

3 Albümün değiştirilmesi
Albüm Düzeni başlığı altında, tüm albüm için geçerli seçenekler var. *Resim Düzeni*, slayttaki dosyaların sayısını belirler. *Çerçeve Şekli* seçeneğini kullanarak resimleri belirli bir biçimde gösterebilirsiniz. *Yeni Metin Kutusu* yardımıyla, örneğin üzerinde başlık görüntülenecek olan bir ara slayt oluşturabilirsiniz.

Bunun için internet sayfasından kopyalamak istediğiniz değerleri seçin ve [Ctrl]+[C] tuş kombinasyonunu uygulayın. Ardından Excel'i açın ve *Düzen* menüsündeki *Ekle* komutunu çalıştırın. Tablonun sağ alt köşesinde ekrana gelen Smart Tag üzerine tıklayın ve *Yenilenebilir web sorgusu oluştur* komutunu çalıştırın. Takip eden pencereden istediğiniz tablonun yanındaki sarı kutucuklara tıklayın ve *Al* düğmesine tıklayarak onaylayın. Bilgileri ileride güncellemek için farenin sağ tuşunu kullanarak ilgili verilere tıklayın ve nesne menüsündeki *Veri Yenile* düğmesine tıklayın.

33 Excel XP

Yenilenebilir tabloların Word'e aktarımı

Word belgesi içerisinde kullandığınız bir tablonun daima güncel kalmasını istiyorsunuz. Bunun için Excel altında yapılan değişikliklerin Word'e de etki etmesi gerekiyor. Bunun için Excel altındaki tabloyu seçin ve [Ctrl]+[C] tuş kombinasyonunu kullanarak panoya kopyalayın. Word altında *Düzen / Özel Yapıştır* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda ekrana gelen penceredeki *Bağ Yapıştır* seçeneğini işaretleyin ve yanındaki listeden Excel nesnesi öğesini seçin. Artık

Excel dosyasında yaptığınız değişiklikler sonrasında Word belgesindeki tablo da otomatik olarak güncellenecektir.

34 Outlook XP

Outlook XP'nin sistem çubuğu simgesi

Office paketi içerisinde bulunan e-posta programı çalıştırıldığında görev çubuğu üzerinde çok fazla yer kaplar. Şayet bu durumdan rahatsız oluyorsanız Outlook'un görev çubuğu yerine sistem çubuğu üzerinde görünmesini sağlayabilirsiniz. Bunun için Kayıt Defteri'ndeki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office\10.0\Outlook\Preferences" anahtarını açın. Burada "MinToTray" adında ve DWORD tipinde yeni bir kayıt oluşturun. Daha sonra bu kaydın değerini "1" olarak değiştirin.

35 Outlook XP

Günlerin yan yana görüntülenmesi

Outlook takviminde, birbirleri ile bağlantısı olmayan günleri tek tek yan yana görüntüleyebilirsiniz. Bunun için gün görünümüne geçin ve ilgilendiğiniz bilgilerin üzerine sağ tuşla tıklayın. Bu esnada [Ctrl] tuşunu basılı tutun. Buna karşılık tarih seçerken [Alt] tuşunu basılı tutmalı ve sıfır ile dokuz arasında bir

rakam girmelisiniz. Bu sayede birçok günü yan yana görüntüleyebilirsiniz. Buradaki sıfır rakamı, on adet gün görüntülenecek anlamına gelmektedir.

36 Outlook XP

Randevuların tuşlar ile ertelenmesi

Eğer zamanınız kısıtlı ise randevuları klavye yardımıyla ileri bir tarihe atabilirsiniz. Bunun için istediğiniz kaydı seçin ve randevuyu bir hafta sonraya ertelemek için [Alt]+[Aşağı Ok] tuş kombinasyonunu uygulayın. Bunun tam tersi şekilde bir hafta öne almak için de [Alt]+[Yukarı Ok] tuş kombinasyonunu kullanmalısınız.

37 PowerPoint XP

Sunumların Bitmap olarak saklanması

Eğer sunum içerisinden sadece bir slaydın gönderilmesi gerekiyorsa bunun için en iyi yol bir Bitmap dosyası oluşturmaktır. Slayt görünümü modunda istediğiniz slayda farenin sağ tuşunu kullanarak tıklayın ve *Kopyala* komutunu çalıştırın.

Şimdi herhangi bir resim düzenleme programını çalıştırın ve biraz önce kopyaladığınız slaydı [Ctrl]+[V] tuş kombinasyonunu kullanarak yapıştırın.

Uygulamalar

Burada, gizli fonksiyonları nasıl ortaya çıkaracağınızı ve programları daha efektif kullanmayı öğreneceksiniz.

38 Nero 5.5

Programın daha hızlı açılması

Windows, XP versiyonu ile beraber kendine ait bir CD yazma programına sahip oldu. Bu nedenle Nero ve benzeri diğer yazılımlar alışılmışın aksine daha yavaş açılıyorlar. Söz konusu gecikme ise Windows'un çalıştırdığı özel bir frenleme hizmetinden kaynaklanmakta. Bu engeli rahatlıkla ortadan kaldırabilirsiniz. Ancak bunun sonucunda Nero ile sorunsuz bir şekilde çalışabilmenize rağmen XP'nin CD yazma programını kullanamazsınız.

Bunun için ilk olarak *Başlat / Denetim Masası* komutunu çalıştırın ve buradaki *Yönetimsel araçlar* altındaki *Hizmetler* simgesine çift tıklayın. Ekranı gelen penceredeki listede bulunan *IMAPI CD Yazma COM Hizmeti* öğesinin özelliklerini görüntüleyin ve *Başlangıç Türü* altındaki *Devre Dışı* seçeneğini işaretleyin. Yaptığınız değişikliği *Son* düğmesine tıklayarak onaylayın.

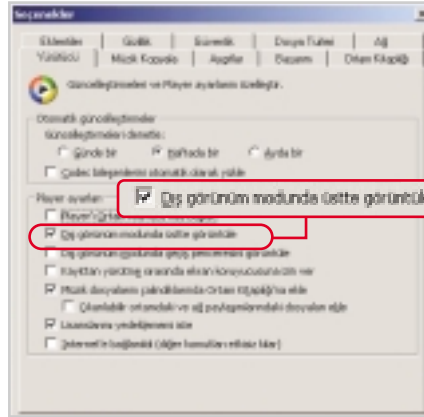
39 Media Player 9

Dosya biçimi sınırlandırmasının kaldırılması

Filmlerin oynatılması konusunda Media Player'dan çok daha iyi olan programlar var. Bu nedenle çoğu kullanıcı söz konusu dosya biçimlerini diğer oynatıcılar ile ilişkilendirirler. Ancak Media Player danışmaya gerek duymadan dosyaları tekrar kendisi ile ilişkilendirir.

Media Player'ın dosya ilişkilerini bilginiz haricinde değiştirmemesi için program ana penceresindeki *Araçlar / Seçenekler* komutunu çalıştırın. Buradaki *Dosya Türleri* kartı üzerinde bulunan listeden başka bir program ile çalıştırmak istediğiniz dosya türlerindeki işaretleri kaldırın. Yaptığınız değişikliklerin geçerli olması için daha sonra *Tamam* düğmesine tıklayarak onaylamanız gerekiyor.

40 Hızlı Açılış: Bu seçeneği kullanarak Media Player'ın her açılışta Ortam Kılavuzu'nu kullanmasını engelleyebilirsiniz.

40 Media Player 9 Q

Açılışta Ortam Kılavuzu'nun yüklenmemesi

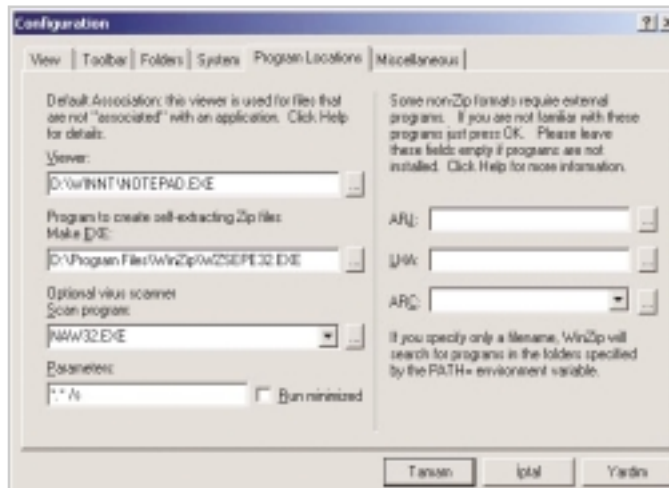
Media Player, her çalıştırdığınızda otomatik olarak Ortam Kılavuzu'nu açıyor ve internet bağlantısı kurmanızı istiyor. Bu sadece rahatsız edici bir durum olmakla kalmaz, aynı zamanda telefon faturanızın yükselmesine neden olur. Söz konusu durumu ortadan kaldırmak için *Araçlar* menüsündeki *Seçenekler* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki *Yürütücü* kartı üzerinde bulunan *Player'ı Ortam Kılavuzu'nda başlat* seçeneğindeki işareti kaldırın. *Tamam* düğmesine tıklandığı zaman Ortam Kılavuzu ile ilgili sorun ortadan kalkacaktır.

41 Media Player 9 S

Klasör kontrolünün kapatılması

Media Player, örneğin yeni MP3'leri otomatik olarak algılamak ve kataloguna eklemek için klasörleri gözetim altın-

44 GÜVENLİ KORUMA:

Virüslere karşı etkili koruma sağlamak için antivirüs programınızı Winzip ile ilişkilendirmelisiniz.

da tutar. Ancak içerisinde yüzlerce şarkının bulunduğu birbirleri ile bağlantılı klasör yapılarında sistem performansı oldukça düşer.

Bu fonksiyonu devre dışı bırakmak için *Araçlar* menüsündeki *Seçenekler* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki *Ortam Kılavuzu* kartını etkinleştirin. Buradaki klasör inceleme düğmesine tıklayın ve programın kontrol etmesini istemediğiniz klasörü *Sil* düğmesini kullanarak listeden çıkartın.

42 Media Player 9 S

Veri aktarımının engellenmesi

Microsoft'un, kullanıcılarının özel bilgilerini izinsiz alacağı konusunda söyleniler mevcut. Bu durumda hoşgörü göstermek yerine dikkatli olmak daha iyi olur. Küçük bir hile yardımıyla Media Player'ın evi ile bağlantı kurmasını rahatlıkla engelleyebilirsiniz. Bunun için *Başlat / Çalıştır* komutu ile ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna aşağıdaki ifadeyi yazın:

regsvr32./u.lcdll.dll

Daha sonra çalıştırmak için *Tamam* düğmesine tıklayın. Microsoft'la kurulan bağlantıyı bu sayede kesebilirsiniz.

43 Winamp

Tüm pencerelerin küçültülmesi

Müzik programı çalıştırıldığı zaman şarkı listesi ve bunun yanında bir de ekolayzır penceresi ekrana gelecek ve Winamp masaüstünde büyük bir alan kaplayacaktır. Bu nedenle Winamp'ın sadece istendiği zaman ekrana gelmesi daha kul-

lanışlı olabilir. Şayet çalınan parça içerisinde ileri geri hareket etmek istemiyorsanız Winamp'ın başlık çubuğuna çift tıklayın. Bu sayede pencere küçülecek ve diğer programlarla çalışmanız için masaüstünde daha büyük bir alan boş kalacaktır.

44 WinZip 8 & 9

Virüs tarayıcının WinZip ile çalışması

Virüsler bilgisayarlara genellikle arşiv dosyaları içerisinde ulaşırlar. Bu nedenle kurulu virüs tarayıcının WinZip ile ilişkilendirilmesi yararlı olur. Bunun için ilk olarak sıkıştırma programını açın ve *Options / Configuration* komutunu çalıştırın. Buradaki *Program Locations* kartındaki *Optional virus scanner Scan Program* kutusuna antivirüs programınızın konumunu girin. Bunun için gerekli olabilecek bilgileri aşağıdaki tablo-
da bulabilirsiniz:

İsim	Komut satırı	Seçenekler
McAfee Virus Scan	SCAN32.EXE	%d /autoscan /nosplash
Norton Antivirus	NAVW32.EXE N32SCANW.EXE NAVNT.EXE	*.*/s
Kaspersky Anti-Virus	AVP32.EXE	%d /s

45 ICQ2003a

Spam iletilerinin engellenmesi

Mesajlaşma aracı ICQ da spam iletilerden payını alıyor. Bilinen spam ileti kaynaklarını uzak tutmak için, rahatsızlık veren kullanıcıyı engellenen kullanıcılar listesine eklemeniz yeterli olacaktır. ICQ penceresindeki program simgesine tıklayın ve *Security and Privacy Permissions* komutunu çalıştırın. Ekranı gelen pen-

ceredeki *Ignore List* başlığını etkinleştirin. Artık sizi rahatsız etmesini istemediğiniz kullanıcıları iletişim listesinden bu pencere üzerindeki listeye taşıyabilirsiniz.

46 ICQ2003a

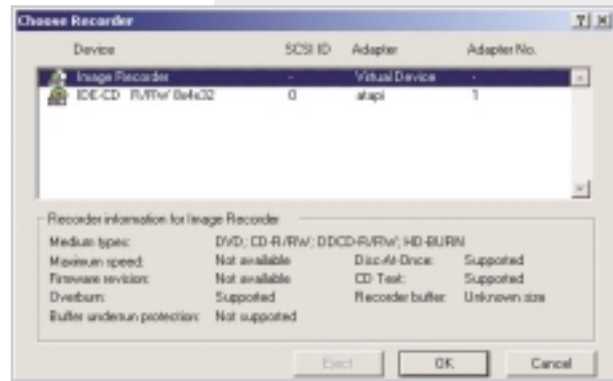
Firewall ile ICQ kullanımı

Yanlış yapılandırılmış bir güvenlik duvarı, kullanıcıların dışarıyla bağlantı kurmalarını engelleyebilir. Özel ICQ gibi programlar bu durumdan olumsuz yönde etkilenirler. Bunun için sadece, söz konusu sohbet programının hangi portları kullandığının bilinmesi yeterlidir. ICQ, haberleşme için "5190" numaralı portu kullanır. Diğer kullanıcılarla veri alışverişi yapabilmek için de "1024-65535" numaralı TCP portlarını serbest bırakmalısınız. Ancak bu, çok büyük bir saldırı cephesi açacağı için tavsiye edilmez. Bu nedenle diğer ICQ kullanıcılarına dosya göndermek için e-posta veya FTP kullanmanız daha iyi olacaktır.

48 Profesyonel İpucu Nero 5.5

Yüksek kapasiteli CD yazma

Nero, eğer disk üzerindeki alanın yeterli olmadığını düşünürse CD'nin kapasitesinden fazla yazmayı reddeder. Ancak uzman ayarları üzerinde değişiklik yaptıysanız üç ila beş MB alan kazanabilirsiniz. Bunun için aşağıdaki hileden faydalanabilirsiniz: İlk olarak Image Recorder ile bir imaj oluşturun ve bunu daha sonra CD'ye yazın. Bu sayede birkaç megabyte daha fazla bir alan kazanabilirsiniz.

Seçim: Nero'nun yüksek kapasiteli CD'lere yazma seçeneğini sunması için bir imaj kullanmalısınız.

47 ICQ2003a

İleti arşivinin taranması

ICQ'nun ileti arşivinde tüm sohbet protokolleri saklanır. Arşivi açmak için istediğiniz bir kullanıcının üzerine farenin sağ tuşunu kullanarak tıklayın ve ekrana gelen nesne menüsündeki *Message History / Message Archive* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresini kul-

lanarak istediğiniz kriterler yardımıyla arama işlemini başlatabilirsiniz.

49 Emule

Dosyaların sorunsuz taşınması

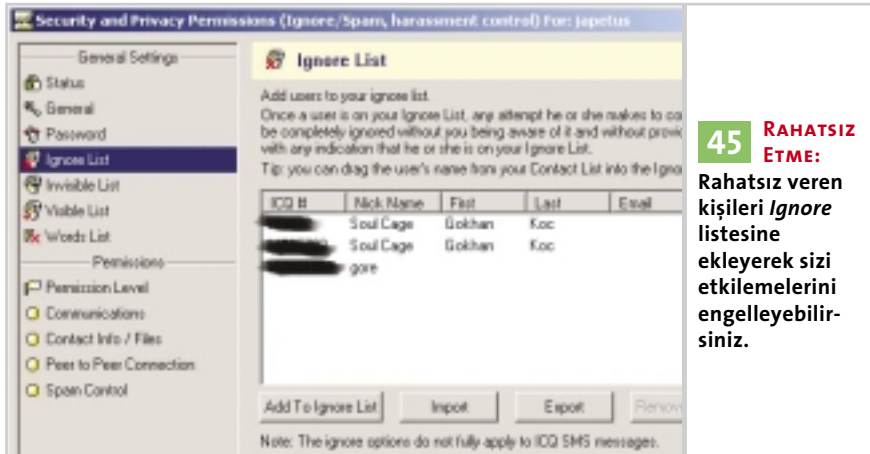
Eğer Emule dosya paylaşım aracını kurduysanız bu, Windows altında bazı dosyaların taşınmasına engel olabilir. Bunun nedeni Emule'un kullandığı dosyaları yazmaya karşı korumasıdır. Söz konusu koruma ise ancak Emule kapatıldığı zaman kalkmaktadır.

50 SmartFTP

Dosyaların kolayca indirilmesi

Internet Explorer bazı FTP sunucuları ile çalışırken sorunlar yaşayabilir ve bunun sonucunda dosya indirme işlemi yarısında kesilebilir. Bu durumda ücretsiz olarak dağıtılan ve eCHIP'den yükleyebileceğiniz SmartFTP (© eCHIP-Code 50 İpucu) aracını kullanabilirsiniz. ■

FK / Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

45 RAHATSIZ ETME:
Rahatsız veren kişileri Ignore listesine ekleyerek sizi etkilemelerini engelleyebilirsiniz.

» 5 ADIMDA KOLAY ÇÖZÜM

Ashampoo Uninstaller 2002/2003

Programları kökünden silin

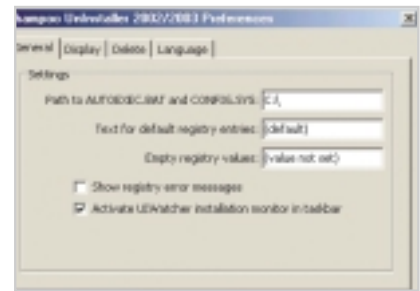
Ashampoo Uninstaller, yeni programların kurulumları sırasında sistemde yaptıkları değişiklikleri kaydederek, bunları geride hiçbir iz bırakmadan eski haline döndürebiliyor.

■ Windows'un yapısı gereği, kurulan bir programı tamamen yani sistemde herhangi bir iz bırakmadan kaldırmak maalesef mümkün değil. Her ne kadar bütün programlar kendilerine ait özel kaldırma araçlarına sahip olsalar da, ister istemez arkalarında mutlaka birkaç küçük iz bırakıyorlar. Eğer çok sık program kurup kaldırıyorsanız zaman içerisinde biriken bu veri artıkları ve sistemde yapılan değişiklikler de bilgisayarınızın performansı olumsuz yönde etkileyecektir. Arka planda devamlı aktif olarak çalışan Ashampoo Uninstaller ise program kurulumu aşamasında devreye girerek, kurulum sırasında sistemde meydana gelen değişikliklerin ve yapılan eklentilerin kaydını tutuyor. Program kaldırılırken, söz konusu kayıt göz önünde bulundurularak sistemin kurulumdan önceki duruma geri döndürülmesi sağlanıyor.

Program, bilgisayarınızdaki dosya çiftlerini, boş klasörleri ve geçici dosyaları da bulup silerek sabit disk alanından tasarruf etmenizi sağlıyor. Ashampoo Uninstaller yardımıyla sisteminizde yüklü olan yazı tiplerini yönetebilir, silebilir veya internet gezintileriniz sonrasında arkanızda bıraktığınız izleri ortadan kaldırabilirsiniz. Tam sürüm anahtarını elde etmek için internete bağliken program ana penceresindeki *Internet / Get Free Full Version Key* komutunu çalıştırın. Ekranı gelen web sayfasına e-posta adresinizi girin. Daha sonra e-posta ile gönderilen kayıt anahtarını program açılışında veya *Internet / Enter Reg / Trial Key* komutunu verdiğinizde ekrana gelen pencereye girin.

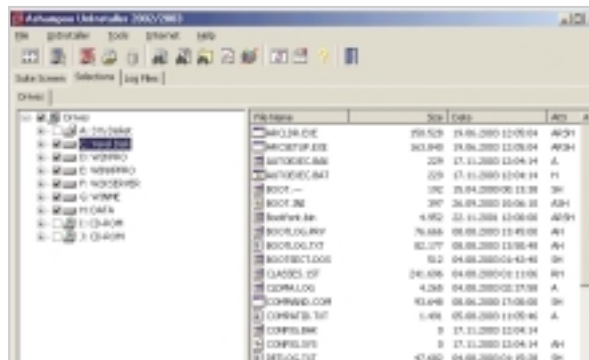
1 Program konfigürasyonu

Ashampoo Uninstaller 2002/2003 ile çalışmaya başlamadan önce ilk olarak programın ayarlarını kontrol etmeli ve gerekiyorsa değişiklik yapmalısınız. Ayarlara *File / Preferences* komutunu kullanarak ulaşabilirsiniz. Buradaki *General* kartında bulunan *Path to AUTOEXEC.BAT* ve *CONFIG.SYS* kutusu, Windows 95, 98 ve Me işletim sistemleri ile ilgilidir ve normalde "C:\" kök dizininde bulunur. Eğer emin değilseniz bu alanı boş bırakmalısınız. Registry ile ilgili seçenekleri de olduğu gibi bırakın. Pencerenin en altında bulunan seçeneği ise mutlaka işaretleyin. Böylece UIWatcher Windows açılışında otomatik olarak etkinleşir ve "install.exe" veya "setup.exe" adındaki programlar çalıştırıldı-

ğında kurulum işlemini kaydeder. Kaldırılan programların Geri Dönüşüm Kutusu'na mı atılacağına, yoksa başka bir klasörde mi saklanacağına ise *Delete* kartı üzerinden karar verebilirsiniz. *Display* ve *Language* kartları ise programın arayüzü ile ilgili.

2 Yeni bir program kurulumu

Programın, uygulamaları sistemden kaldırabilmesi için ilgili yükleme sırasında toplanan kurulum bilgilerine ihtiyacı var. Bu nedenle sistem konfigürasyonu yükleme öncesinde ve sonrasında kaydediliyor ve karşılaştırma yapılarak kurulum bilgileri oluşturuluyor. Sistem konfigürasyonu için kontrol edilecek olan sürücüler program ana penceresindeki *Selections* sekmesi üzerindeki listeden seçebilirsi-

niz. Sisteme yeni bir program yüklemek için görev çubuğundaki UI-Watcher simgesine sağ tuşla tıklayın ve kısayol menüsündeki *Install An Application* komutunu çalıştırın. Takip eden pencereden kurulum programını seçin ve yükleme işlemine başlayın. Alternatif olarak

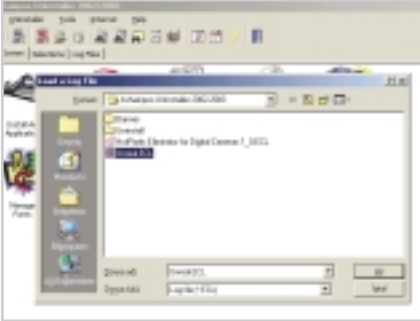
program ana penceresindeki *Suite Screen* kartında yer alan *Install An Application* simgesine de çift tıklayabilir ve yükleme-yi ekrana gelen direktifler doğrultusunda gerçekleştirebilirsiniz. Uninstaller, kurulum sırasında sistemin yeniden başlatılmasından etkilenmeden çalışmasına devam edecek, yükleme sonrasında meydana gelen değişikliklerin hangi isim altında kaydedileceğini soracaktır.

Ashampoo Uninstaller 2002/2003'ün tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

3

Programların sistemden kaldırılması

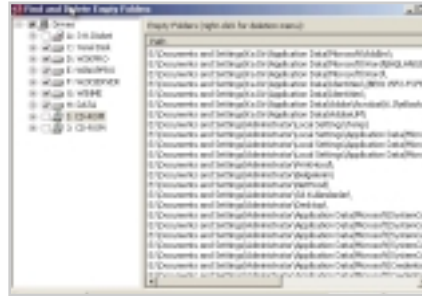
Bir programı UIWatcher ile kaldırmak için ilk olarak simgesine sağ tuşla tıklayın ve *Uninstall an Application* komutunu çalıştırın. Kaldırmak istediğiniz programa ait kayıt dosyasını seçin. Kayıt dosyaları genellikle programlarla aynı isimdedirler ve ECL

uzantısına sahiptirler. Alternatif olarak program ana penceresindeki *Suite Screen* sekmesinde bulunan *Uninstall An Application* simgesine çift tıkladıktan sonra ekrana gelen direktifleri de takip edebilirsiniz. Program kaldırdıktan sonra ilgili kayıt dosyasını da silmek isteyip istemediğiniz sorulur. Ashampoo Uninstaller tarafından kaydedilmemiş bir programı kaldırmak için de *Suite Screen* sekmesindeki *Uninstall an Unlogged Application* simgesine çift tıklayın ve tistediğiniz programı seçtikten sonra *Uninstall Selected Application* düğmesine tıklayın. Buradaki listede kendi özel kaldırma programları ile Windows'un *Program Ekle/Kaldır* modülüne kayıtlı olan programlar bulunur.

4

Sistemdeki fazla yüklerin temizlenmesi

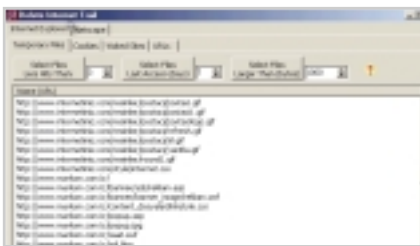
Ashampoo Uninstaller, sadece programların iz bırakmadan uzaklaştırmanın haricinde sahip olduğu araçlar sayesinde sisteminizdeki fazla yükleri temizleyerek hem sabit disk alanından tasarruf etmenizi, hem de performans artışı sağlar. Araçları çalıştırmak için *Suite Screen* penceresindeki simgelerine çift tıklamanız yeterli. *Find/Delete Temp Files* sisteminizdeki geçici dosyaları tespit ederek silmenizi kolaylaştırır. Bunun için *New Entry* düğmesine tıklayarak yeni arama konuları ve kriterleri belirleyebilir veya *Edit Entry* yardımıyla a varolan kriterler üzerinde değişiklik yapabilirsiniz. *Find/Delete Empty Folders* ise sisteminizdeki boş klasörleri tespit eder. Bunun için sadece aranacak sürücü veya

klasörleri seçmeniz ve *Start Search* düğmesine tıklamanız yeterlidir. *Find/Delete Duplicates* ise sisteminizde birden çok sayıda bulunan aynı dosyaları tespit eder. Arama için "İsim, Boyut, İçerik" veya "İsim, Boyut, Tarih" karşılaştırmalarından birini kullanabilirsiniz.

5

Yazı tipi yönetimi ve internet izleri

Manage Fonts ile sisteminizde yüklü olan yazı tiplerini inceleyebilir, yazı tipi bilgilerini öğrenebilir ve işinize yaramayanları sile-

bilirsiniz. Önizleme penceresindeki yazı tipi büyüklüğünü ve içerisindeki metni istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz.

Delete Internet Trail aracını kullanarak siz sörf yaparken internet tarayıcınız tarafından saklanan dosyaları ve yapılan kayıtları rahatlıkla temizleyebilirsiniz. Ayrıca geçici dosyalar için kullanım sayısı, en son ziyaret tarihi veya büyüklük gibi kriterler belirleyerek bu şartlara uyanların silinmelerini de sağlayabilirsiniz.

İPUÇLARI ARALIK 2003

» WINDOWS

1	Windows 2000, XP: Dialer programlarına karşı koruma	224
2	Windows 98, Me, 2000, XP: Masaüstünü Göster simgesinin oluşturulması	224
3	Windows 2000: Çevirme sırasında kesintinin önlenmesi	225
4	WSH: Resimlerin dosya isimlerine tarih eklenmesi	225

» UYGULAMALAR

5	Word 97, 2000, XP: Eklenen resimlerin metinde döndürülmesi	226
6	Word 97, 2000, XP: İçindekilerin başka bir belgeye uygulanması	227
7	Word 97, 2000, XP: Cevapların görüntülenmesi veya görüntülenmemesi	227
8	Excel 97, 2000, XP: Sadece görünür hücrelerin kopyalanması	228
9	Powerpoint 97, 2000, XP: Excel tablo ve grafiklerinin doğru bağlanması	228

» İLETİŞİM & İNTERNET

10	Outlook XP: E-posta eklentilerinin otomatik kaydedilmesi	230
11	Outlook XP: İletilerin fare ile taşınarak kaydedilmesi	230
12	Opera: Frame içeren sayfaların kaydedilmesi	230

» DONANIM

13	Dizüstü: Num Lock parola girişini engelliyor	231
14	Xbox: Daha büyük ve sessiz sabit disk montajı	231

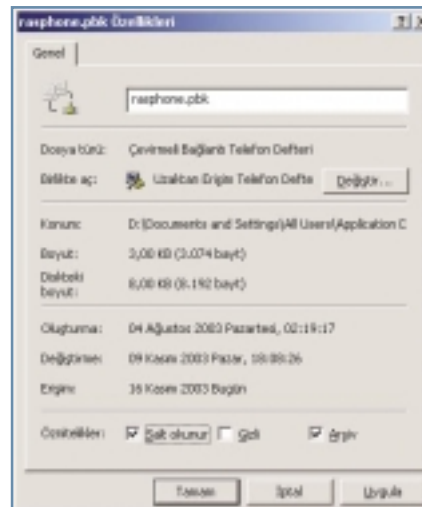
1 Windows 2000, XP

Dialer programlarına karşı koruma

Sisteminizdeki çevirmeli ağ bağlantısının pahalı yurtdışı veya özel numaralara bağlanması riskini en aza indirmek istiyorsunuz.

İPUÇU: Çevirmeli ağ bağlantısında, bilginiz haricinde bir değişiklik yapılmasını, çevirmeli ağ telefon defterini yazmaya karşı koruyarak rahatlıkla engelleyebilirsiniz. Bunun için Windows gezgini penceresini açın ve “Documents and Settings\All Users\Application Data\Microsoft\Network\Connections\Pbk” klasörünü etkinleştirin. Buradaki “RASPHONE.PBK” dosyasına farenin sağ tuşunu kullanarak tıklayın ve ekrana gelen nesne menüsündeki Özellikler komutunu çalıştırın. Takip eden pencere-
deki **Özellikler** başlığı altında bulunan **Salt Okunur** seçeneğini işaretleyin, ardından sırasıyla **Uygula** ve **Tamam** düğmelerine tıklayın. Sisteminizde kayıtlı olan tüm kullanıcı profilleri için “Documents and Settings” altında “All

Users\Application Data\Microsoft\Network\Connections\Pbk” klasörünün ve burada da RASPHONE.PBK dosyasının var olup olmadığını kontrol edin. Bulduğunuz bu dosyaları da salt okunur hale getirmelisiniz. Eğer ileride yeni bir çevirmeli ağ bağlantısı oluşturmak isterseniz ilk olarak söz konusu dosyanın yazma korumasını kaldırmalısınız.

1 GÜVENLİ: RASPHONE.PBK dosyasını yazmaya karşı koruyarak Dialer araçlarına karşı basit bir güvenlik önlemi alabilirsiniz.

Tips & Tricks

Donanım ve yazılım sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçasıdır. CHIP size sorunları güvenli bir şekilde çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor ve rehberlik ediyor.

Şayet telefon şebekesine modem veya ISDN kartı üzerinden fiziksel bir bağlantı mevcutsa bir Dialer aracı, aynı zamanda paralel olarak DSL ile sörf yapıyor olsanız dahi, buna bir çevirmeli ağ bağlantısı kurabilir.

2 Windows 2000

Masaüstünü Göster simgesinin oluşturulması

Hızlı Başlat çubuğundaki “Masaüstünü Göster” simgesini yanlışlıkla sildiniz. Şimdi bu simgeyi Hızlı Başlat çubuğuna tekrar eklemek istiyorsunuz.

İPUÇU: Windows XP, bunun için ne Denetim Masası’nda bir seçenek ne de Kayıt Defteri içerisinde bir kayıt sunar. İlk bakışta bu simgenin bir sonraki Windows kurulumuna kadar kaybolduğunu düşünebilirsiniz. Ancak Windows’u yeniden kurmak veya bu simge olmadan çalışmaya devam etmek arasında seçim yapmanız gerekmiyor. İlk olarak herhangi bir metin düzenleyiciyi (örneğin Not Defteri) kullanarak yeni bir dosya oluşturun ve aşağıdaki ifadeleri yeni, boş belgenin içerisine yazın:

```
[Shell]
Command=2
IconFile=Explorer.exe,3
[Taskbar]
Command=ToggleDesktop
```

Oluşturduğunuz bu metin dosyasını

2 MASAÜSTÜNÜ GÖSTER: Kendi hazırlayacağınız bir sistem dosyası yardımıyla "Masaüstünü Göster" simgesini tekrar oluşturabilirsiniz.

"MASAÜSTÜNÜ GÖSTER.SCF" adıyla, masaüstünde istediğiniz herhangi bir klasör içerisine kaydedin. Bu dosyayı, fare yardımıyla *Hızlı Başlat* çubuğu üzerinde istediğiniz bir konuma taşıyın. Windows, "Masaüstünü Göster" simgesinin yerleştirileceği konumunu kalın, siyah bir çizgi ile işaret eder. Farenin sol tuşunu bıraktığınız zaman söz konusu simge tekrar *Hızlı Başlat* çubuğunda ekrana gelecektir.

3 Windows 2000

Çevirme sırasında kesintinin önlenmesi

Internet servis sağlayıcınızla (ISS) bir bağlantı kurmak istiyorsunuz. İlk başta bağlantı sorunsuz bir şekilde kurulmuş gibi görünüyor ancak birkaç saniye sonra herhangi bir hata mesajı vermeden kesiliyor. Çalışmanızı engelleyen bu sorunu bir an önce çözmek istiyorsunuz.

İPUCU: Muhtemelen kullandığınız internet bağlantısının TCP/IP özelliklerinden IP güvenliği (IPSec) olarak "Sunucu (İstek Güvenliği)" veya "Güvenli Sunucu (Güvenlik Gerekli)" seçeneklerin-

den bir tanesi ayarlanmıştır. Bu istemci konfigürasyonu genellikle ISS'lerin sunucu ayarları ile uyumlu olmaz.

Söz konusu güvenlik ayarlarını değiştirmek için aşağıdaki işlemleri uygulayabilirsiniz. *Başlat/Ayarlar/Ağ ve Çevirmeli Bağlantılar* komutunu kullanarak farklı bağlantı ayarlarınızın görüntülediği pencereyi açın. Sorun çıkartan bağlantının buradaki simgesine sağ tuşla tıklayın ve nesne menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresindeki *Ağ İletişimi* kartını etkinleştirin, buradaki listeden *Internet İletişim Protokolleri (TCP/IP)* seçeneğini işaretledikten sonra *Özellikler* ve *Gelişmiş* düğmelerine sırasıyla tıklayın. Artık *Seçenekler* kartındaki *IP Güvenliği* seçeneğini işaretleyin ve *Özellikler* düğmesine tıklayın. Buradan IP güvenliği olarak *İstemci (Yalnızca Yanıt)* veya *IPSec (IP Güvenliği)* kullanma seçeneğini işaretleyin. Ardından tüm iletişim pencereleri kapanana kadar *Tamam* düğmesine tıklayın.

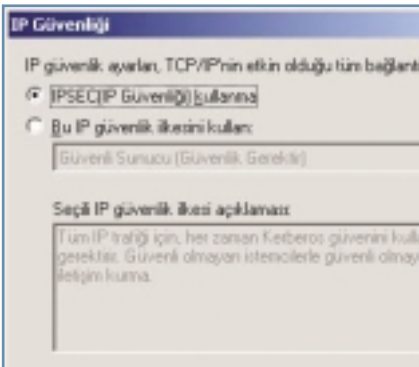
4 Windows SCRIPTING HOST

Resimlerin dosya isimlerine tarih eklenmesi

Tüm dijital fotoğraflarınızı bilgisayarınızdaki bir klasör içerisinde JPEG dosyaları olarak saklıyorsunuz. Dosyaları rahatlıkla sıralayabilmek ve fotoğraflarınıza kronolojik sırasıyla göz atabilmek için daha sonradan dosya isimlerine mümkün olan en kolay biçimde çekim tarihlerini eklemek istiyorsunuz.

İPUCU: Windows Scripting Host ve VBScript yardımıyla bu işlemi rahatlıkla gerçekleştirebilirsiniz. Aşağıdaki kaynak kodu herhangi bir metin editörü yardımıyla girin ve dosyayı YENİDENADLANDIR.VBS adıyla kaydedin.

Script, çalıştırıldıktan sonra fotoğrafları sakladığınız klasörün yerini sorar ve girdiğiniz bilgiyi "szFolder" değişkenine yazar. Örnekte, standart olarak tanımlanmış klasör olan "C:\Data\Kadir\Fotos" gösterilir. Script, bu bilgiyi kullanarak "ScriptingFileSystemObject" türündeki "objFileSystem" nesnesini oluşturur.

3 GÜVENLİK ENGELİ: Yanlış IPSec ayarları, ISS ile bağlantı kurmanızı engelleyebilir.

Dosyalara tarih ekleyen Visual Basic Script'i

```

Option Explicit
Dim listArgs
Dim objFileSystem, objFolder, objFile
Dim szFolder, szDateCreated, szYear, szMonth, szDay
Set listArgs = WScript.Arguments
If listArgs.Count = 0 Then
    szFolder = InputBox("Hangi klasör?", "Klasör Seç", "C:\Data\Kadir\Fotos")
Else
    szFolder = listArgs(0)
End If
Set objFileSystem = CreateObject("Scripting.FileSystemObject")
If objFileSystem.FolderExists(szFolder) Then
    Set objFolder = objFileSystem.GetFolder(szFolder)
    For Each objFile In objFolder.Files
        If objFile.Type = "ACDSee JPG Image" Then
            szDateCreated = objFile.DateCreated
            szYear = Year(szDateCreated)
            szMonth = Month(szDateCreated)
            szDay = Day(szDateCreated)

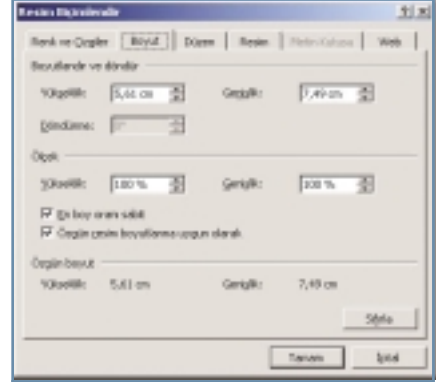
            If szMonth < 10 Then
                szMonth = "0" & szMonth
            End If
            If szDay < 10 Then
                szDay = "0" & szDay
            End If

            szDateCreated = szYear & szMonth & szDay
            If szDateCreated <> Left(objFile.Name, 8) Then
                objFile.Name = szDateCreated & " " & objFile.Name
            End If
        End If
    Next
Else
    MsgBox "Seçilen klasör bulunamadı!"
End If

```

Daha sonra bu klasör içerisinde bulunan ve Tür'ü "ACDSee JPG Image" olan dosyalar "objFile" bir "For Each" döngüsü içerisinde arka arkaya işlenirler. Sisteminizde dosya türü bilgisini görmek için gezgin penceresindeki *Görünüm / Ayrıntılar* komutunu kullanarak *Tür* sütunu-

nundaki açıklamaya bakabilirsiniz. Script, "objFile.DateCreated" özelliğinden dosya tarihi için sene, ay ve gün bilgilerini çıkartır ve ardından bunları "szYear", "szMonth" ve "szDay" değişkenlerine yazar. Tek haneli gün ve ay bilgilerinin önüne de "0" rakamı eklenir.

5 DÖNDÜRÜLMÜŞ: Word, eklenen bit eşlem ve vektör resimlerini serbestçe döndüremez. Burada harici bir resim düzenleme programından yardım alabilirsiniz.

Yukarıda elde edilen tarih bilgileri kullanılarak "YYYYAAAGG" biçimindeki "szDateCreated" değeri oluşturulur. Script son olarak dosya isminin ilk sekiz hanesinin "szDateCreated" ile aynı olup olmadığını kontrol eder. Şayet bu kontrol sonucunda olumsuz bir cevap elde edilirse işlenen dosyaların isimleri "objFile.Name = szDateCreated & " " & objFile.Name" komutu kullanılarak uygun şekilde değiştirilir.

5 Word 97, 2000, XP**Eklenen resimlerin metinde döndürülmesi**

Hazırladığınız metnin içerisine farklı türlerde resimler eklediniz. Bunların sadece bir kısmı Word'ün kendi fonksiyonları yardımıyla döndürülebilir. Ancak belgenin görünümü açısından tüm resimleri serbestçe hareket ettirebilmeniz gerekiyor.

İPUÇU: Word altında bir belgeye yerleştirilen grafiğin daha sonradan döndürülebilmesi, söz konusu resmin türü ile ilgilidir. Word'ün resim için biçim ayarları nedeniyle sadece çizim nesneleri serbestçe döndürülebilirler, buna karşılık eklenen vektör resimleri döndürülmeye karşı korunmuştur. Buna rağmen her resmi rahatça döndürebilmek için söz konusu nesneyi bir çizim nesnesine dönüştürebilirsiniz. Bunun için ilk olarak *Görünüm / Araç Çubukları / Çizim* komutunu kullanarak aynı isimli araç çubuğunu etkinleştirin. Ardından istediğiniz resmi seçin. Ardından biraz önce

Ad	Boyut	Tür	Değiştirme	Görünüm
200308117 0036.JPG	66 KB	ACDSee JPG Image	01.02.2002 05:16	A
200308117 0039.JPG	64 KB	ACDSee JPG Image	01.02.2002 05:16	A
200308117 0040.JPG	65 KB	ACDSee JPG Image	01.02.2002 05:16	A
200308117 0041.JPG	56 KB	ACDSee JPG Image	01.02.2002 05:16	A
200308117 0042.JPG	56 KB	ACDSee JPG Image	01.02.2002 05:16	A
200308117 0043.JPG	56 KB	ACDSee JPG Image	01.02.2002 05:16	A
200308117 0044.JPG	56 KB	ACDSee JPG Image	01.02.2002 05:16	A
200308117 0045.JPG	56 KB	ACDSee JPG Image	01.02.2002 05:16	A
200308117 0046.JPG	55 KB	ACDSee JPG Image	01.02.2002 05:16	A

4 KRONOLOJİK: Dosyaların oluşturulma tarihlerini VBScript yardımıyla isimlerine ekleyebilirsiniz.

açtığınız araç çubuğundaki *Çiz* menüsünde bulunan *Gruplandırmayı Kaldır* komutunu çalıştırın. Daha sonra bu resim bileşenlerini *Çiz / Gruplandır* komutunu kullanarak tekrar grup haline getirin. Farenin sağ tuşunu kullanarak resim nesnesine tıklayın ve açılan menüdeki *Resim Biçimlendir* komutunu çalıştırın. Artık *Boyut* kartı üzerindeki *Döndürme* seçeneği kullanılabilir olacaktır. Buraya istediği açı değerini girerek resmin döndürülmesini sağlayabilirsiniz. Bit eşlemler gibi eklenen piksel resimleri ise normalde Word altında serbest biçimde döndürülemezler. Ancak Word XP, resmin sağ açısında döndürülmesini mümkün kılar. Bunun için ilk olarak istediğiniz resmi seçin ve *Resim* çubuğu üzerindeki *Sola Döndür* düğmesine bir veya daha çok defa tıklayın. Eğer bir resmi serbestçe döndürmek istiyorsanız en iyi yol Paint Shop Pro gibi harici bir resim düzenleme programı kullanmaktır. Resmi, söz konusu programı kullanarak istediğiniz ölçüde döndürün ve daha sonra kaydedin. Artık üzerinde değişiklik yaptığınız resmi Word'e ekleyebilirsiniz.

6 Word 97, 2000, XP

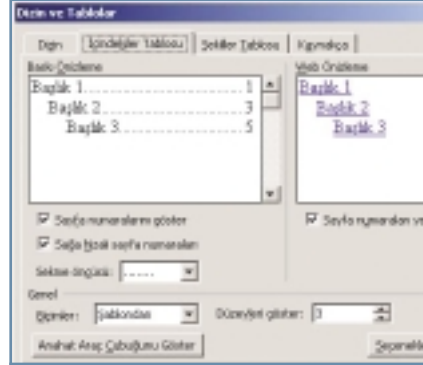
İçindekilerin başka bir belgeye uygulanması

Üzerinde çalıştığımız uzun bir belge için bir içindekiler tablosu oluşturduunuz. Ancak bunu başka bir belgeye uygulamak istiyorsunuz. İlk bakışta herhangi bir sorun yokmuş gibi görünse de, belgeyi kapatıp yeniden açtığımızda metin kayboluyor ve yerine bir hata mesajı ile karşılaşıyorsunuz. Ancak içindekiler tablosunu kalıcı olarak kopyalamak istiyorsunuz.

İPUCU: İçindekiler tablosu normalde dinamik alan fonksiyonları ile oluşturulur ve bir belgenin açılması sırasında veya [F9] tuşuna basıldıktan sonra içerisinde kayıtlar belgedeki başlıklar kontrol edilerek güncellenir. Söz konusu başlıklar, içindekiler tablosunun yeni belgeye kopyalanması ile kaybolurlar.

Bu sorunu aşağıdaki gibi çözebilirsiniz. İçindekiler tablosunu alıştığınız gibi panoya kopyalayın. Ardından yeni belgeyi etkinleştirin ve içeriği *Düzen / Ya-*

pıştır komutunu kullanarak buraya ekleyin. Şimdi bu içindekiler tablosunu seçin ve [Ctrl]+[Shift]+[F9] tuş kombinasyonunu uygulayın. Bu işlem sonucunda o ana kadarki tüm alan bağlantıları kaldırılır ve böylece alan fonksiyon-

6 KAYIP: Word, içindekiler tablosunu alan fonksiyonlarını kullanarak hazırlar. Başka bir belgeye kopyaladığınız zaman dosya kapatıldıktan sonra tablo kaybolur.

ları sadece içerisindeki metinler kalır. Ardından [Ctrl]+[SPACE] tuş kombinasyonunu kullanarak karakter biçimlendirmesini ve [Ctrl]+[Q] tuş kombinasyonu yardımıyla da paragraf biçimlendirmesini standart ayarlarınıza uydurabilirsiniz.

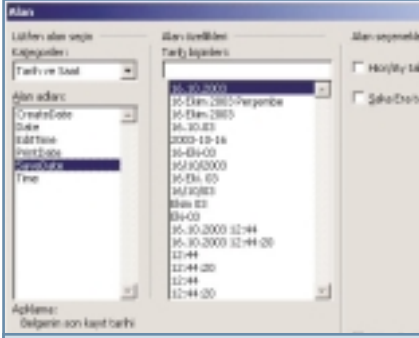
! DİKKAT Alternatif bir yol olarak *Düzen / Özel Yapıştır* komutunu da kullanabilirsiniz. Ancak bu komut size kısmen yardımcı olabilir. Çünkü içindekiler tablosunu biçimlendirilmemiş metin olarak kopyaladığınız zaman alan fonksiyonları kaldırılmış olacaktır ama beraberinde her satırdaki sayfa numaralarının konumu gibi önemli biçimlendirme özellikleri de kaybolacaktır.

7 Word 97, 2000, XP

Belge tarihinin isteğe bağlı güncellenmesi

Faturalarınızda Ekle/tarih ve Saat komutunu kullanıyorsunuz, ancak bir dosya açıldığı zaman söz konusu tarih otomatik olarak yenileniyor. Belgelerinizin kronolojik sırasının bozulmaması için tarihin sadece istediğiniz zaman güncellenmesini istiyorsunuz.

İPUCU: Tarih bilgisinin otomatik olarak güncellenmesini engellemek için başka

7 HER ZAMAN GÜNCEL: Word, farklı tarihlerin otomatik olarak belgeye eklenebilmesi için esnek alan fonksiyonlarına sahiptir.

bir alan fonksiyonundan faydalanabilirsiniz.

Ekle/Alan komutunu çalıştırın ve takip eden iletişim penceresindeki *Kategoriler* listesinden *Tarih ve Saat* öğesini seçtikten sonra Word'ün tarih bilgisini belgenin kaydedilmesi sırasında güncellemesi için "SaveDate" alanını seçin. Alternatif olarak "PrintDate" alanı da kullanılabilir. Bu alan belge içerisindeki tarihi sadece yazdırma komutu ile günceller. Böylece tekrarlanan yazdırma işlemlerinde her zaman en güncel tarih kullanılır. Buna karşılık "CreateDate" alanı Word'ün sadece bir defaya mahsus olmak üzere belge oluşturulduğunda imlecin bulunduğu yere tarih eklemesini sağlar. Tarihin değiştirilmesi ancak ileride dosyanın farklı bir isim altında kaydedilmesi ile mümkün olur.

Artık *Seçenekler* altından istediğiniz tarih biçimini belirleyebilirsiniz. Penceredeki *Tarih Biçimleri* listesinden istediğiniz bir görünümü seçin ve ardından *Tamam* düğmesine tıklayın. Word, metin içerisindeki görünümün haricinde her belgenin alan bilgilerinin *Dosya / Özellikler* komutu ile ekrana gelen penceredeki *İstatistik* kartı üzerinde de saklar.

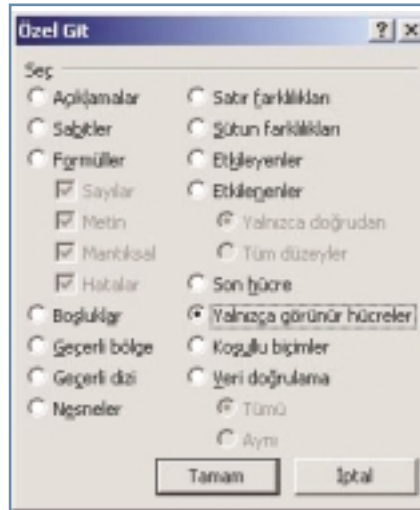
8 Excel 97, 2000, XP

Sadece görünür hücrelerin kopyalanması

Bir tabloyu, Otomatik Süz yardımıyla değerlendirdiniz. Şimdi de süzülen liste içerisindeki bir veri alanını kopyalamak ve başka bir konuma yapıştırmak istiyorsunuz. Ancak yapıştırma işlemi sonrasında seçili alanın yerine kaynak

tablosunda daha önceden süzülen hücreler görünüyor. Bunu engellemek istiyorsunuz.

İPUCU: Yukarıda anlatılan sorunun çözümünü gizli bir menü komutu içerisinde bulabilirsiniz. İlk olarak tablodan kopyalamak istediğiniz alanı seçin ve *Düzen / Git* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresindeki *Özel* düğmesine tıklayın ve buradaki *Yalnızca görünür hücreler* seçeneğini işaretleyin. *Tamam* düğmesine tıklandıktan sonra Excel, seçili alanı istediğiniz gibi düzenleyecek ve böylece sadece görünür durumdaki verileri panoya kopyalayabileceksiniz.

8 GÖRÜNÜR: Excel altında seçtiğiniz bir alanı kopyalamadan önce seçimi, sadece görünür hücreler ile sınırlandırmalısınız.

Eğer bu yöntemi çok sık kullanmanız gerekiyorsa söz konusu komutu daha hızlı ulaşabileceğiniz bir yere taşıyabilirsiniz. Bunun için *Araçlar / Özelleştir* komutunu çalıştırın ve takip eden penceredeki *Komutlar* sekmesine geçin. Soldaki kategori listesinden *Düzen* öğesini seçin ve daha sonra *Komutlar* listesinde *Görünür Hücreleri Seç* komutunu arayın. Daha sonra komutu, farelin sol tuşu basılı durumdayken istediğiniz araç çubuğu veya menü (örneğin *Düzen*) üzerine taşıyın. Menü açıldıktan sonra ekrana gelen siyah çubuğu istediğiniz yere taşıyın ve

komutu eklemek istediğiniz yeri seçtikten sonra farelin sol tuşunu bırakın. Son olarak *Kapat* düğmesine tıklayarak *Özelleştir* iletişim penceresini kapatın.

İleride sadece tablo içerisinde istediğiniz alanı seçmeniz ve ardından *Düzen / Görünür Hücreleri Seç* komutunu çalıştırmanız veya araç çubuğuna eklediğiniz düğmeye tıklamanız yeterli olacaktır.

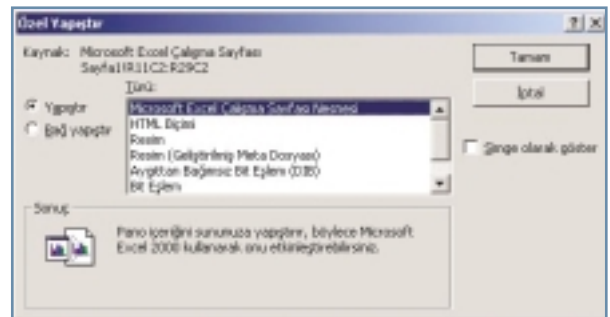
9 Powerpoint 97, 2000, XP

Excel tablo ve grafiklerinin doğru bağlanması

Hazırladığınız sunuda çok sayıda Excel bileşeni kullanıyorsunuz. Ancak ölçeklendirme eve yazı tipi büyüklüğü daha önceki ayarlar ile uymuyor. Bu sorunu çözmek ve ileride oluşmasını engellemek istiyorsunuz.

İPUCU: Eğer Powerpoint'e çok sayıda Excel nesnesi bağladıysanız sunum aracı bir anda sınırlarına ulaşır ve nesnelerin yönetimi konusunda yetersiz kalır. Bu nedenle tablolarınızı ve grafiklerinizi direkt olarak Excel altında düzenlemeli ve sunuma bir kısayol bağlantısı eklemelisiniz.

Bunun için istediğiniz çalışma sayfasını Excel altında çalıştırın ve buradan istediğiniz veri alanını seçin. Excel altında *Düzen / Kopyala* komutunu çalıştırıp Powerpoint'e geçin. Burada *Düzen / Özel Yapıştır* komutunu çalıştırın. Takip eden iletişim penceresindeki *Bağ Yapıştır* seçeneğini işaretleyin ve *Microsoft Excel Çalışma Sayfası Nesnesi* seçeneğini işaretli bırakın. Seçili bilgilerin sunuya bağlanması için *Tamam* düğmesine tıklayın. İleride bu bilgiler üzerinde deği-

9 HARİCİ NESNE YÖNETİMİ: Çok sayıda tablo ekleyecek olursanız Powerpoint sorun yaşayabilir. Bu nedenle Excel verilerinin bağlanması daha etkili olur.

şiklik yapmak için Excel'i kullanın ve bunları tekrar çalışma sayfasına kaydedin. Daha sonra Powerpoint'i çalıştırdığınız zaman ekrana gelen, varolan bağlantıların güncellenmesi ile ilgili soruya da *Tamam* cevabını verin.

10 Outlook XP

E-posta eklentilerinin otomatik kaydedilmesi

Düzenli olarak e-posta ile gönderilen hesap bilgilerinizi her seferinde belirli bir klasöre elle kaydediyorsunuz. Ancak artık bu işlemin otomatik bir şekilde gerçekleştirilmesini istiyorsunuz.

İPUCU: Bu işlemi basit bir örnek yardımıyla açıklayabiliriz. Çalışma arkadaşlarınızdan düzenli olarak haftalık raporlar aldığınızı ve bunları takip eden hafta içerisinde incelemek için otomatik olarak belirli bir klasör içerisine kaydetmek istediğinizi varsayalım. Bu tür iletileri konu satırındaki "Haftalık Rapor" başlığı sayesinde rahatlıkla ayırt edebilirsiniz.

Outlook XP'yi açın ve *Araçlar / Makro / Visual Basic Düzenleyicisi* komutunu çalıştırın. Project Explorer penceresindeki "Proje 1" ve ardından da "Microsoft Outlook Objects" kayıtlarının önünde bulunan artı işaretlerine tıklayın. Bunun sonucunda ekrana gelen "ThisOutlookSession" ögesini de üzerine de çift tıklayarak açın.

Ekrana gelen penceredeki sol tarafta bulunan açılır listeden *Application* ve sağ taraftaki listeden de *NewMail* ögesini seçin. Outlook, bunun sonucunda aşağıdaki kaynak kodu içerisine gireceğiniz "Application_NewMail()" adında bir prosedür bloğu oluşturur.

```
Private Sub Application_NewMail()
Const constFolder = "C:\Data\Haftalık Rapor"
Const constSubject = "Haftalık Rapor"

On Error Resume Next
Set objInbox = Application.Get
Namespace("MAPI").GetDefaultFolder
(oldFolderInbox)
For Each objNewMail In objInbox.Items
If objNewMail.UnRead = True Then
If objNewMail.Subject = constSubject Then
```

```
intAttachments = objNewMail.
Attachments.Count
If intAttachments > 0 Then
For intCounter = 1 To intAttachments
objNewMail.Attachments.Item
(intCounter).SaveAsFile constFolder &
"\ " & objNewMail.Attachments.Item
(intCounter).FileName
MsgBox objNewMail.Attachments.
Item(intCounter).FileName &
constFolder & "klasörüne kaydedildi!"
Next
End If
End If
End If
Next objNewMail
End Sub
```

Kod içerisindeki "constFolder" değişkeni, "constSubject" ile belirtilen konuya sahip tüm iletilerin sahip oldukları eklentilerin kaydedilecekleri klasörü belirtir. VBA projenizi kaydedin, Visual Basic Düzenleyicisi'ni ve Outlook XP'yi kapatın, sonra uygulamayı yeniden başlatın.

Outlook, "Application_NewMail()" prosedürünü yeni ileti alınırken otomatik olarak çalıştırır. Bu, Gelen Kutusu'ndaki okunmamış tüm iletileri kontrol eder ve "constSubject" değişkeninde sabit olarak belirtilen ifade ile aynı konuya sahip olan iletilerin tüm eklentilerini "constFolder" ile belirtilen klasöre kaydeder. Ayrıca kaydedilen her dosya için kullanıcıya bir bilgi mesajı verilir.

11 Outlook XP

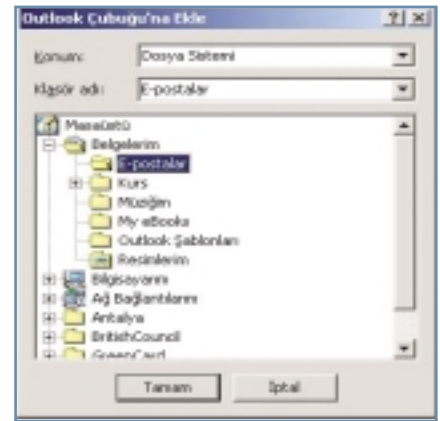
İletilerin fare ile taşınarak kaydedilmesi

İletilerinizi düzenli olarak MSG dosyası olarak sabit diskinize kaydediyorsunuz. Bunun için her seferinde doğru dosya türünü seçmek zorunda olduğunuz Dosya / Farklı Kaydet komutunu kullanıyorsunuz.

İPUCU: Bu işlemi, Outlook çubuğunu kullanarak daha hızlı bir şekilde gerçekleştirebilirsiniz. Outlook çubuğunun altında bulunan *Diğer Kısayollar* düğmesine tıklayın. Burada standart olarak Bilgisayarım, Belgelerim ve Sık Kullanılanlar klasörlerine ait kısayollar bulunur. Pencerenin sağ taraftaki listeden MSG dosyası olarak kaydetmek is-

tediğiniz iletiyi seçin ve fare yardımıyla Belgelerim kısayoluna taşıyın. İmlecın yanında küçük bir artı işareti belirdiğinde farenin sağ tuşunu bırakın. Outlook, bunun sonucunda seçili iletinin bir MSG dosyası olarak "Belgelerim" klasörü içerisine kaydedecektir.

Eğer iletilerinizi kendi belirleyeceğiniz başka bir klasöre kaydetmek istiyorsanız ilk olarak buna ait bir kısayol oluşturmalsınız. Bunun için farenin sağ tuşunu kullanarak *Diğer Kısayollar* çubuğuna tıklayın ve kısayol menüsündeki *Outlook Çubuğu Kısayolu* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda Outlook Çu-

11 HEDEF KLASÖR: İlk olarak iletilerinizi fare yardımıyla içerisine kaydetmek istediğiniz klasöre ait bir kısayol oluşturmalsınız.

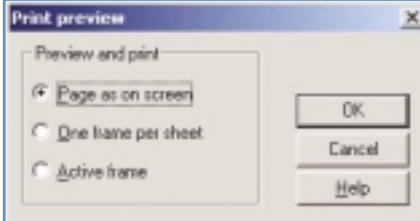
buğunda *Ekle* penceresi ekrana gelir. Buradaki *Konum* listesinden *Dosya Sistemi*'ni seçin ve aşağıdaki dizin yapısını kullanarak iletilerinizi kaydetmek istediğiniz klasörü işaretledikten sonra, *Tamam* düğmesine tıklayın. Outlook bunun sonucunda yeni bir kısayol oluşturur. Artık iletilerinizi istediğiniz klasöre rahatlıkla kaydedebilirsiniz.

12 Opera

Frame içeren sayfaların kaydedilmesi

Bir web sayfasını yazdırmak istiyorsunuz ancak Opera, asıl görünümü her biri web sayfasının sadece bir kısmını gösteren birçok kağıda dağıtıyor. Ancak aslında çıktının ekrandaki ile aynı olması lazım.

İPUCU: Opera, web sayfası üzerindeki her bir çerçeveyi ayrı ayrı yazdırır. Ancak isterseniz, tarayıcının web sayfasını

12 **ORİJİNAL HALİ:** Opera, bu seçenek sayesinde tüm çerçeveleri, web sayfasında görüldüğü gibi yazdırır.

tek parça halinde yazdırmasını da sağlayabilirsiniz. Bunun için ilk olarak *File / Print Preview* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen penceredeki *Page as on screen* seçeneğini işaretleyin. Şimdi *Ok* düğmesine tıklayın ve ardından *File / Print* komutunu kullanarak veya *Print* düğmesine tıklayarak yazdırın. Çıktı süresi, Opera tüm sayfayı resim olarak işleyeceği için biraz uzun olabilir. Sayfa önizlemesinden çıkmak için yine *File / Print Preview* komutunu kullanabilirsiniz.

13 Dizüstü

Num Lock parola girişini engelliyor

Yabancıların bilgisayarınızı kullanmasını engellemek için dizüstü bilgisayarınızı BIOS seviyesinde parola ile korumak istiyorsunuz. Ancak cihaz, parolayı doğru girmenize rağmen açılış sonrasında çalışmaya devam etmenize izin vermiyor.

İPUÇU: Muhtemelen açılış sırasında klavyenin sayı bloğu etkinleştirilmiştir. Söz konusu tuşlar yeteri kadar yer olmaması nedeniyle klavyenin sağ yarısındaki harflerin üzerine üçüncü katman olarak yerleştiriliyor. Bu nedenle sistem, parola girilmesi sırasında örneğin "K" harfi yerine "2" rakamına basıldığını sanabilir ve bu sırada girilen karakterler gizlendiği için yanlış anlamının farkına varamazsınız. Bunun tam tersi düşünüldüğünde parola oluşturulurken de sayı bloğu etkin halde kalmış olabilir. Bu durumda sizin parola olarak girdiğiniz ifade istediğinizden çok daha farklı olabilir. Sayı bloğunu etkinleştirmek veya devre dışı bırakmak için [Fn] ve [Num] tuşlarına

aynı anda basabilirsiniz. Ayrıca parola girme veya oluşturma sırasındaki yanlış anlamaların önüne geçmek için söz konusu fonksiyonu direkt olarak BIOS'tan kapatabilirsiniz. Bunun için Numlock öğesinin değerini off olarak değiştirmeniz yeterli olacaktır.

14 Xbox

Daha büyük ve sessiz sabit disk montajı

Xbox'ınızın sabit diskini çok ses çıkartıyor. Ayrıca 8 GByte'lık saklama kapasitesi de neredeyse dolmak üzere. Bu nedenle Xbox'ın sabit diskini daha büyük ve sessiz bir tanesi ile değiştirmek istiyorsunuz.

İPUÇU: Standart olarak sunulan 8 GByte'lık sabit disk maksimum saklama kapasitesi 120 GByte'a kadar çıkabilen 3.5 inçlik başka bir sabit disk ile değiştirebilirsiniz. Microsoft'un dosya sistemi FATX daha büyük bir alanı adresleyemeyeceği için daha yüksek kapasiteli bir sabit disk kullanamazsınız. Satın alırken, daha az ses çıkarması için 5.400 rpm'lik bir modeli tercih edebilirsiniz. Ayrıca sabit diskini değiştirmek için bir tane de Mod işlemcisine ihtiyacınız olacaktır. Aksi takdirde Xbox'ın BIOS'u bu yeni sabit disk kabul etmez. Yeni sabit disk monte etmeden önce biçimlendirmeli ve eski sabit diskteki sistem dosyalarını aktarmalısınız. Ardından sabit disk cihaza monte edin ve bu sırada jumper ayarlarını "Cable Select" olarak bırakmaya dikkat edin. Ardından Xbox'ın alt yüzeyindeki vidaları çıkartın ve cihazın üst tarafını çıkartın. Eski diskteki IDE ve güç kablolarını çıkartın ve plastik tutucunun vidalarını sökün. Diski oyun konsolunun içinden çıkartın ve diskin yan tarafındaki vidaları da sökün. Artık yeni disk, eskisinin yerine monte edebilir ve cihazı toplayabilirsiniz. Güvenlik açısından eski sabit disk de elinizin altında bulundurun.

! DİKKAT Microsoft, orijinal sabit diske sahip olmayan kullanıcıların "Xbox Live" adındaki internet hizmetinden faydalanmalarını engelliyor. Bunun için sabit diskin değiştirilmesini tavsiye etmiyoruz. ■

www.parcane.net.com

ERPA'dan

MONİTÖR

PRİNER

VE NOTEBOOK

ONARIMI YAPAN FİRMALARA YEDEK PARÇA DESTEĞİ

Erpa Monitör ve Printer Laboratuvarı müşterilerimizden gelen istekler doğrultusunda Eylül 2003 tarihi itibarı ile onarımı yapan firmalara yedek parça ve teknik destek verebilecek bir departman kurmuştur.

parcane tamirat konusunda yedek parça ve teknik bilgi gerektiren her türlü ihtiyacınızı karşılayabilecek bir sistemdir. Yurt içinde verilecek bayiliklerle ister internet üzerinden ister telefon ile bağlantı kurduğunuz takdirde ihtiyacınız en kısa sürede en uygun fiyatla elinizde olacaktır.

Daha detaylı bilgi ve teknik destek için arayınız.

Servislik ve Bayilik Verilecektir

ERPA İLETİŞİM VE ELEKTRONİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

MERKEZ: YÜKSEKALDIRIM CAD. YUNUS BEY İŞHANI
NO: 64 KARAKÖY/İSTANBUL
TEL: 0 212 293 58 26-HAT FAX: 0212 293 47 69

ŞUBE : OSMANAĞA MAH. YOĞURTÇU ŞÜKRÜ SOK.
NO: 64 MEF DERŞANESİ YANI KADIKÖY/İSTANBUL
TEL: 0 216 449 63 60 BPX FAX : 0 216 449 63 59

Web : www.erpamonitor.com
e-mail : erpa@erpamonitor.com

İÇİNDEKİLER

236

Yılbaşı rehberi:
Takın sepeti kolunuza

240

Alternatif dosya paylaşımı:
FTP ve HTTP sunucusu kurun

244

Blogging:
Online seyir defterleri

248

Video Streaming:
Web'den video ve DVD kaydı

Uluslararası Domain adları

Türkçe harflere internet yolu açılıyor

Web'in bir anlamda sahibi sayılan ICANN, uluslararası Domain adlarını gündeme getirdi. Böylece latin alfabesinin geçerli olmadığı ülkeler kolaylık yaşayacak.

■ Babil kralı Nebukadnezar'ın inşa ettirdiği kule, İncil'de aktarıldığına göre dünyanın en yüksek yapıydı ama bu megalomaniye karşı Tanrı'nın verdiği ceza, o kuleyi tüm dillerin kökeni yapmak oldu ve böylece insanlar birbirini anlamaz oldu. Ancak yüzyıllar sonra bir buluş, yani internet, dil karmaşasına bir son verdi. O zamandan beri online dünya İngilizce konuşuyor ve latin harfleriyle yazıyor. Ama bu daha fazla sürmeyecek.

Çünkü 25 Ekim'den beri Domain kayıtları Web adreslerinde metaforleri, Çince, Kiril veya öteki dillerin özel karakterlerini gündeme getirebiliyorlar. Bu gelişmenin nedeni, Asyalı Web kullanıcılarının latin yazısı yüzünden sık sık zorluk yaşamaları. Çin'in kuytu bir köşesindeki her bir firma, ne kadar küçük olursa olsun, web sitesine latince bir URL vermek zorunda.

Teknolojik olarak bir devrim

Çok dilli web ise adeta bir devrim. Üstelik teknik olarak da. Çünkü Internet Explorer gibi bir yazılım yalnızca ASCII karakterlerinden anlıyor. Üstelik buna Alman metaforleri bile dahil değil. Eklentiler yoluyla yazılım geleneksel

ASCII seti için bir Unicode genişletmesi sunan yeni karakter seti "Punycode"u tanıyacak. Bu sayede Türkçe'ye özel harfler de alan adına eklenebilecek. Örneğin, www.çanakkale.com adresini browser "www.xc-anakkale.com" olarak çevirecek. "xc" burada bir Punycode-URL'in söz konusu olduğunu bildirecek. Ama bu yüzden bir Çin web adresinde latince klavye ile sörf yapmak daha da karmaşıklaşacak. Yani bu gelişmenin uluslararası alanda bir dezavantajı var. Eskiden latin harfleri ile en azından teknik olarak serbest bilgi akışı mümkün olurken, çok dilli web dünyayı yazı bölgelerine bölecek. Diktatörler artık yalnızca latince klavyeleri yasakladıkları takdirde, halkının internette sörf yapmasını ve yabancı sitelere girmesini büyük oranda zorlaştırmış olacak ve böylece bu ülkelerde yaşayan insanlar internete girdiklerinde, çoğunlukla kendi hükümetlerinin, diktatörlerinin propaganda-sını yapan sayfalarla karşılaşacaklar. Kısacası, yeni dil reformuyla World Wide Web'in ideali komik bir saçmalığa dönüşebilir. Ama akıllarda soru işareti oluşturan konu, ICANN gibi batı medeniyetinin kontrolünde olan bir kurum bu hatayı nasıl yapar?

internet

Motorola cep telefonu

Windows'lu Smartphone

Motorola daha kısa bir süre önce Linux işletim sistemli bir mobil telefonu duyurarak sürpriz yapmıştı, şimdiyse piyasaya bir de Windows aygıtı sunuyor. Motorola MPx200, randevuları, kontakları ve e-postaları PC ile senkronize etmek için

Microsoft Outlook'un bir mini sürümünü çalıştırıyor. Ekranı 65.000 renk gösterebiliyor ve Windows Media Player, aygıtı video ve MP3 çalarlı bir multimedia makinesine dönüştürüyor. Internet Explorer sayesinde cep telefonunu mobil bir sörf istasyonu olarak da kullanabilirsiniz.

Fiyatı: 579 Euro

Bilgi için: www.motorola.com

Elektronik uçuş rezervasyonu

Uçmak için bilete gerek yok

Koç Grubu şirketlerinden Bookinturkey.com, Türkiye'de ilk defa Lufthansa, KLM, Alitalia ve Delta Havayolları'nın sunduğu elektronik rezervasyon ve bilet işlemlerini e-seyahat alanına taşıyarak bilet almadan uçuş imkanı tanıyor. Elektronik bilet (E-Bilet) olarak da adlandırılan bu hizmetle Bookinturkey.com üzerinden rezervasyon yaptırıldığı an, sadece gerekli uçuş bilgilerinin seyahat edecek kişilere fakslanması yetiyor. Hava alanına gelindiği zaman elektronik bilet yolcularının faydalanabildiği otomatik check-in

makinalarından veya özel check-in noktalarından zaman kaybetmeden ve beklemeden uçağa binilebiliyor. Pasaport, kredi kartı ve rezervasyon yaptırılan kart gösterildikten sonra

biniş kartı alınıp check-in yaptırılan noktada, seyahat bilgileri, uçuş ücreti, havalimanı güvenlik ve servis ücretlerini içeren bir yolcu belgesi veriliyor.

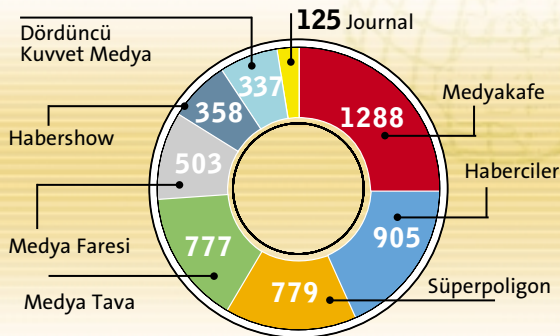
Bilgi için:

www.bookinturkey.com

MEDYA HABERLERİ

Medya Portallarında haber (haber sayısı)

Kaynak: Medya Takip Merkezi

MEDYA DEDİKODULARI: İnsanlar medya dünyasının perde arkasını izleyen portallara yoğun ilgi gösterdiler. Bu alanda, Medyakafe, Haberciler ve Süperpoligon en zengin siteler.

Nokia konferanslarından sonra...

Tasarımlar göz dolduruyor

Nokia, bu yıl Fransa'nın Nice şehrinde düzenlenen yıllık Nokia Mobil Internet Konferansı

ve Avustralya, Brisbane'deki Destination % 100 Nokia Pure Mobility Organizasyonu'nda ilginç tasarımlarını görücüye çıkardı. Nokia'nın, araç sürüşü sırasında kolay ve rahat bir şekilde ses ve veri iletişimi sağlayan yeni araç telefonu Nokia 610, kablosuz Bluetooth teknolojisini kullanıyor. Nokia 610 araç kiti SIM kartını değiştirmeye gerek duymadan araç içi iletişim

imkanı sunuyor. GSM 900/1800 şebekelerinde işlem görmesine ek olarak Nokia 610 araç kiti dış GSM anten bağlantısı, ayrı ekran ve veri cihazı ile sürücüyü göre düzenlenen işletimiyile dikkat çekiyor. Bir diğer Nokia tasarımı ise, modayı takip edenler için yeni bir cep telefonu, Nokia 7200. Dekoratif bezenmiş kapakları ile açılıp kapanabilir tasarımı, entegre kamera, renkli ekran, FM radyosu, sohbet ve MMS işlevi ile Nokia 7200, Still kategorisi ürünlerinden. Nokia'nın yeni ürünleri. 2004 yılının ilk yarısında kullanıcılarla buluşacak.

Bilgi için: www.Nokia.com.tr

Televizyonlar internete Japonya'da internet TV atağı

Japonya'da özel sektörden firmalar ve hükümet, dijital yayınların sinyallerini internet üzerinden alabilecek, ancak bir PC'ye ihtiyaç duymayacak bir televizyon setinin geliştirilmesi için projenin başlatıldığını açıkladılar. Proje başarıya ulaşırsa, Japonya'da anten yerine televizyonlara internet kablosu bağlamak yeterli olacak. Proje Japonya'nın önde gelen iletişim ve teknoloji firmalarından NTT Communications, Nippon Telegraph and Telephone ve NEC bulunuyor.

Bilgi için: www.nec.com

BAĞLANTI ÜCRETLERİ

superonline superonline.com (212) 310 0000
Skyrunner
Silver 69 milyon TL

sınırsız erişim
1 ay 18.9 milyon TL
3 ay 49 milyon TL
12 ay 119 milyon TL

e-pack
üyelik+10 saat 6,5 milyon TL
10 saat 5,5 milyon TL

tt net ttnet.net.tr (212) 444 0145

pstn 1 ay 9.5 milyon TL
3 ay 22.5 milyon TL
6 ay 38.5 milyon TL
12 ay 58 milyon TL
isdn-ba 1 ay 9.5 milyon TL
3 ay 22.5 milyon TL
6 ay 38.5 milyon TL
12 ay 58 milyon TL

turknet turknet.net (212) 444 0077

1 ay 15 milyon TL
3 ay 39 milyon TL
12 ay 139 milyon TL
net.ultra 1 ay 24 milyon TL
3 ay 59 milyon TL
12 ay 199 milyon TL

e-kolay e-kolay.com (212) 478 0478

1 ay sınırsız 15 milyon TL
3 ay sınırsız 35 milyon TL
12 ay sınırsız 95 milyon TL

trnet tr.net (312) 295 9000

aylık sınırsız 13 milyon TL
yıllık sınırsız 117 milyon TL

ışnet ış.net (312) 289 8060

s. paket 1 ay 15 milyon TL
3 ay 40 milyon TL
6 ay 75 milyon TL
12 ay 150 milyon TL

anet anet.com.tr (212) 336 1919

Sınırsız internet

1 ay 11 milyon TL
3 ay 30 milyon TL
12 ay 90 milyon TL

Webbee webbee.com.tr

1 ay sınırsız 14 milyon TL
3 ay sınırsız 29 milyon TL
12 ay sınırsız 89 milyon TL

Kablonet www.kablonet.com

Ev kullanıcıları
64/16 Kbps 61 milyon TL
128/32 Kbps 116 milyon TL
256/64 Kbps 198 milyon TL
512/128 Kbps 377 milyon TL

IN & OUT

ADSL

Türk Telekom'un başvuruları açmasıyla ADSL, internet kullanıcılarının ağızından düşmeyen kavram haline geldi.

Altavista

Bir dönemin en popüler arama motoru, Google'ın karşısında adı bile hatırlanmayacak durumda.

WEB GÖZCÜ

Dünyayı tehdit eden yeni virüs Sober virüsüne dikkat

'Sober' isimli bir virüsün internette yayıldığını belirten antivirüs firmaları kullanıcıları uyarıyorlar. Kendini antivirüs şirketlerinden gelen bir güncelleme e-postası olarak gösteren virüsü pek çok kullanıcıyı yanıltıyor. Tam adı W32/Sober@MM olan Sober virüsü girdiği bilgisayarlardaki adresleri kaydederek, kendini yeni adreslere göndermeyi başarıyor. Virüs ilk olarak Almanya'da görülmesinin ardından İngiltere'de de ortaya çıktı. Antivirüs

şirketi Messsage Labs birkaç gün içinde 3400 adet virüslü e-posta yakaladıklarını açıkladı. Sober'ın bilgisayara bulaşması için, e-postanın önce açılması ve sonra da ek dosyanın yüklenmesi gerektiğinden, şüpheli e-postalarla gelen iliştilenmiş dosyaların açılmaması tavsiye ediliyor.

Bilgi için: www.message-labs.com

GÜNCEL VİRÜS UYARILARI

► Half-Life2: Çalınan kodlar

Oyun geliştiricisi Valve dudakları uçuklatan bir hacker saldırısına kurban oldu. Firmanın oyuncular tarafından sabırsızlıkla beklenen oyunu Half-Life 2'nin kaynak kodu çalındı. Valve'nin yöneticisi Gabe Newell, bir hayran forumunda, hacker'ın muhtemelen 11.9.2003'te, Outlook'taki bir güvenlik gediği üzerinden saldırmış olduğunu bildirdi. Bunu takip eden süre zarfında sisteme bir de keylogger kurulmuş. Newell'e göre hacker'lar bir hafta da sonra kaynak kodunu çalmışlar.

Bilgi için: www.valvesoftware.com

► Microsoft: Daha iyi yamalamak

Yazılım firması Microsoft'un şefi Steve Ballmer, New Orleans'taki Worldwide Partner Conference'de Windows için yeni bir güvenlik konsepti tanıttı. Bu planın bir bölümü, Windows sistemlerini otomatikman güvenlik gediklerine yönelik olarak tarayacak ve gerekli güncellemeleri ağdan yükleyecek olan, 2004 yılı için planlanmış ücretsiz yazılım "Update Services 2.0".

Bilgi için: www.microsoft.com

Yerli alışveriş siteleri

Yeni yıl yaklaşıyor: Alışveriş zamanı!

Yeni yıl yaklaşırken sevdikleriniz için sürpriz hediyeler almayı mı planlıyorsunuz? Eğer henüz tam olarak kararınızı vermediyseniz bu yazıyı okumanızda yarar var. CHIP, yerli online alışveriş sitelerini inceleyerek, yılbaşı özel fırsatlarını, ödeme kolaylıklarını ve ürün kapsamını sizler için araştırdı.

■ Koskoca bir yılı daha geride bıraktık ve önümüzde bizleri bekleyen, sürprizlerle dolu yeni bir yıl var. Zaman hızla geçiyor ve biz yaklaşık bir ay sonra 2004'e merhaba diyeceğiz. Herkes gibi siz de yeni yılda sevdiklerinize, onların zevklerine uygun hediyeler almayı plan-

lıyorsunuz ve hesaplı bir çözüm yolu arıyorsanız bu yazıyı okumaya devam edebilirsiniz. CHIP, bu ay Türkiye'nin önde gelen alışveriş sitelerini mercek altına alarak sizler için rehber niteliğindeki bu yazıyı hazırladı. Online alışveriş sitelerinin yılbaşı için sunduğu özel fırsatlar,

indirimler, ödeme kolaylıkları, ürün kapsamı gibi bir dizi bilginin yanı sıra, bu sitelerin müşterilerinin güvenli alışveriş yapmasına olanak sağlayacak ne tür tedbirler aldıklarını da yazımızda bulabilirsiniz.

Onur Seven / Uğur Seven (MCP), seven@chip.com.tr

<http://www.ideefixe.com>

1997 yılında yayın hayatına başlayan IDÉEFIXE, Türkiye’de kültür ürünleri denilince akla gelen ilk ve en gelişkin online satış noktası olmak üzere tasarlanmış. Yayın hayatına girdiği 1997 yılında veritabanında 35.000 kitap bulunan IDÉEFIXE, gün geçtikçe popülaritesini artırmakla beraber, sadece kitap satışı ile sınırlı kalmadı. Şu anda veritabanında 130 bine yakın ürün barındıran kuruluş, kitaptan oto

aksesuarına, kozmetikten cep telefonuna, elektronikten DVD’ye varan geniş ürün kapsamıyla müşterilerine hizmet veriyor.

ÜRÜN KAPSAMI

IDÉEFIXE şu anda, Kitap, Müzik, DVD/VCD, Sağlık/Güzellik ürünleri, Telefon, Bilgisayar, Elektronik/Fotoğraf, Oto Aksesuar gibi ürün dallarında müşterilerine hizmet veriyor.

Hediye Bulucu: Eğer hediye seçmekte zorlanıyorsanız IDÉEFIXE’te bulunan “Hediye Bulucu” servisini kullanabilirsiniz. Bu serviste öncelikle hediye alacağınız kişinin özellikleri belirtip daha sonra kendi imkanlarınıza göre belirli bir fiyat aralığı giriyorsunuz. Servis bu kriterlere göre bir arama yapıp en uygun ürünleri size tavsiye ediyor.

YILBAŞI ÖZEL FIRSAT VE İNDİRİMLERİ

IDÉEFIXE yılbaşı için de çalışmalarına başlamış, mesela parti süslerinde ve kartpostallarda % 20 indirim söz konusu.

Ayrıca yılbaşına özel bazı kampanya ve indirimleri şöyle;

► Telefonlarda ve fotoğraf makinelerinde % 14 indirim: Nokia 7250i, Sony dijital fotoğraf makineleri.

- Kitaplarda % 60’a varan indirimler: Çocuk kitapları, çizgi romanlar...
- Oto Aksesuar Dükkanı’ndan yapılan alışverişlerde birçok ürünün yanında hediyeler veriliyor.
- DVD’lerde % 58’e varan indirimler.
- Sağlık Güzellik’te % 30’a varan indirimler: Kitosnelle ve Tris diyet ürünleri...
- Toshiba dizüstü bilgisayarlarda IDÉEFIXE müşterilerine çok özel bir indirim.

ÖDEME ŞEKİLLERİ VE TESLİMAT

IDÉEFIXE, müşterileri için üç farklı ödeme şekli sunuyor ve hangi ödeme şeklini seçerseniz seçin 20 milyon üzerindeki alışverişleriniz için kargo ücreti ödemiyorsunuz.

Kredi kartı ile: IDÉEFIXE’ten kredi kartı ile alışveriş yapan üyeler, ister peşin ister 12 aya varan taksit seçenekleriyle alışverişlerini tamamlıyorlar.

Havale ile: IDÉEFIXE müşteri hizmetleri yapılan havaleleri gün içinde kontrol ediyor ve havalesi yapılan sipariş aynı gün

içerisinde işleme alınıyor. Havale ile yapılan ödemelerde üye, ürünün fiyatı cinsi fark etmeksizin % 4’lük peşin ödeme indiriminden faydalaniyor.

Kapıda Ödeme: IDÉEFIXE, 1 ay önce yeni bir uygulama başlattı: Hemen Teslim. Hemen teslim ile, yoğun ilgi gördüğü için stokta tutulan ürünler, İstanbul 1. Bölge’deki semtlere (Beşiktaş, Şişli, Beyoğlu, Maslak) siparişle aynı gün içinde teslimi ediliyor.

GÜVENLİK

IDÉEFIXE’te kullanıcı ve müşteri bilgileri, üçüncü şahısların gözünden ve müdahalesinden 128 bit SSL güvenlik alanı içinde korunuyor.

Siparişle ilgili bilgilerin şifrelenerek korunmasının yanı sıra bu bilgilerin, ancak üyenin satış işlemleri sürecine bağlı olarak ve verdiğiniz talimat istikametinde kullanıldığı belirtilmiş. Üçüncü kişilere gösterilmediği ve devredilmediği vurgulanmış.

İNDİRİMLİ: IDÉEFIXE’te Sony dijital fotoğraf makinelerinde % 14 yılbaşı özel indirimi var.

GÜVENLİĞİNİZİ SAĞLAYAN SİSTEM

» Secure Sockets Layer (SSL) Nedir?

SSL, yani Secure Sockets Layer, kullanmış olduğunuz internet tarayıcısıyla bağlı olduğunuz sitenin web sunucusu arasında güvenli bilgi alışverişi sağlayan bir yöntemdir. Herhangi bir web sitesinde dolaştığınız ve bilgi girişi yaptığınız zaman, yaptığınız işlemlerin üçüncü şahıslar tarafından izlenme olasılığı vardır. Bu da sizin için önem taşıyan kişisel bilgiler, kredi kartı bilgileri ve başkalarının görmesini istemediğiniz diğer

verileriniz açısından tehlike yaratabilir. SSL güvenlik sistemi, bu tür istenmeyen olayların önüne geçmek amacıyla geliştirilmiş bir şifreleme yöntemidir. SSL güvenlik alanında, gönderilen bilgiler şifrelenerek karşı tarafa ulaştırılır ve şifreyi çözebilecek anahtara ancak verinin gönderildiği web sunu-

cusu sahiptir. Sonuç olarak, SSL kullanan bir sitede verilerin güvenli bir şekilde aktarıldığından emin olabilirsiniz.

SSL: Bağlandığınız Web Sayfasının SSL güvenlik sistemini kullanıyorsa, tarayıcınızın sağ alt köşesinde bir kilit simgesi belirecektir.

<http://www.kangurum.com>

Türkiye’de online alışveriş denildiğinde hemen anımsanan kuruluşlardan biri olan Kangurum’un bünyesinde 30 farklı kategoride yaklaşık 60 mağaza yer alıyor ve bu mağazalarda 100 binden fazla ürün müşterilere sunuluyor. Ayrıca Kangurum, internet ortamında alışverişini kolay ve keyifli kılmak için yoğun çaba gösteriyor.

ÜRÜN KAPSAMI

Kangurum sırasıyla şu kategorileri barındırıyor; Bilgisayar, Çiçek, Elektronik, Ev-Bahçe, Güvenlik, Hediye ve Aksesuar, Kitap-Film-Müzik, Ofis Malzemeleri, Otomotiv ve Aksesuar, Pastane ve Gurme, Sağlık ve Güzellik, Spor Malzemeleri, Süpermarket, Tekstil-Kuru Temizleme ve Telekomünikasyon.

YILBAŞI ÖZEL FIRSAT VE İNDİRİMLERİ

Kangurum’un yılbaşına özel hazırlanmış hediye seçenekleri arasında özel yılbaşı sepetlerinden Mickey Mouse hediyeli çiçek aranjmanlarına kadar her zevke hitap eden ürünler bulunuyor. Kangurum kullanıcılarının farklı ve özel zevklere uygun

yılbaşı hediyelerinden bir diğeri de bu özel gün için hazırlanmış pastalar ve çikolatalar. Yılbaşına özel hazırlanan çiçek aranjmanlarının yanı sıra Kangurum kullanıcıları sevdiklerine ister cam vazoda, ister hasır sepette ulaştırabilecek, isterlerse özel ambalajda tek bir gül de gönderebilecekler.

ÖDEME ŞEKİLLERİ VE TESLİMAT

Kangurum’dan geçerli bir Visa ya da Mastercard kredi kartıyla veya Koçfinans AKILLIKART’la taksitli olarak alışveriş yapabilirsiniz.

Kangurum Sanal Alışveriş Merkezi’nin dağıtım işlemleri UPS tarafından yapılıyor. Kangurum Sanal Alışveriş Merkezi’ndeki mağazalardan satın aldığınız ürünleri alışveriş sepetinize doldurup sipariş emri verdiğinizde, sistem tarafından aynı anda size, ürünlerini satın aldığınız mağazalara, Kangurum’un anlaşmalı olduğu lojistik şirketi olan UPS’e veya varsa mağazanın kendi nakliye sistemine, siparişinizin verildiğine dair e-posta gönderiliyor. İlgili mağazaların yetkilileri, siparişinizi gördükten sonra önceden taahhüt et-

tikleri süre içinde, sipariş ettiğiniz ürünleri lojistik şirketine vermek üzere hazırlıyor ve daha sonra lojistik şirketi, ilgili mağazaların teslimat noktalarından siparişlerinizi toplayıp, dağıtımına başlıyor.

GÜVENLİK

Kangurum’da güvenliğinizi iki kademe halinde sağlıyor. Öncelikle tüm işlemlerin yürütüldüğü sunucu bilgisayarlar ve diğer çevre donanımların, güvenilirliği her gün test edilen Koç-Net güvenlik duvarlarına ve ağ güvenlik sistemlerine sahip olduğu belirtiliyor. Söz konusu donanımlar aynı zamanda dünyanın en güvenli yazılımlarıyla çalıştırılıyor. İkinci olarak Kangurum’da alışverişinizi yaparken girdiğiniz tüm verilerin gizliliği ve bütünlüğü ise SSL (Secure Sockets Layer) şifreleme teknolojisiyle sağlanıyor. Bu sistemde kredi kartı bilgileriniz provizyon almak için SSL teknolojisiyle şifrelendikten sonra online olarak bankaya yollanıyor; ayrıca kredi kartı bilgilerinizi, ne alışveriş yaptığınız mağazaların, ne de Sanal Merkez T.A.Ş. (Kangurum) çalışanlarının göremediği belirtilmiş.

ÇİÇEK ARANJMANLARI: Kangurum yeni yılda sevdiklerinize gönderebileceğiniz özel çiçek aranjmanları hazırlamış.

<http://www.ystore.com.tr>

Türkiye’nin ilk online alışveriş sitelerinden biri olan ystore, geniş ürün kategorisi ile müşterilerine çok geniş bir yelpazede hizmet sunuyor. Yeni yıl için müşterilerine özel fırsatlar da sağlayan kuruluş, üyelerinin, bütçe ve zevklerine uygun hediyeleri kolay ve hesaplı bir biçimde temin edebilmelerini kolaylaştırıyor.

ÜRÜN KAPSAMI

Geniş ürün kategorisine sahip ystore’da Bilgisayar, Çiçek, Elektronik, Ev, Fırsat Reyonu, Film, Giyim ve Aksesuar, Gourmet, Hobi, İç Giyim, Kırtasiye, Kişisel Bakım, Kitap, Müzik, Oto Aksesuar, Oyuncak, Saat, Sağlık, Seyahat, Sigorta, Spor, Telefon kategorilerindeki ürünlere ulaşabilirsiniz.

Online alışveriş siteleri

YILBAŞI ÖZEL FIRSAT VE İNDİRİMLERİ
estore her yıl olduğu gibi bu yıl da yılbaşı-
na özel bir kategori oluşturmuş. Bu kate-
goride çeşitli fiyat aralıkları ve özel hediye
seçenekleri bulunuyor.

Ayrıca, Aralık ayı boyunca estore'dan
alışveriş yapan müşterilere, belli kriterler
doğrultusunda çeşitli hediyeler verilecek.
Buna göre müşteriler, bir ay süreyle, cep
telefonu, ev aletleri, DVD ve kitap gibi he-
diyeler kazanma şansına sahip olacaklar.

ÖDEME ŞEKİLLERİ VE TESLİMAT

estore'dan ürünü Kredi Kartı veya Havale
yöntemiyle satın alabiliyorsunuz. Kesinle-
şen siparişlerin yurtiçinde Yurtiçi Lojistik
ve MNG Kargo, yurtdışında Fedex firmala-
rı tarafından Teslimat Süreleri Tablo-
su'nda (sitede yer alıyor) belirtilen süre-
lerde teslim edildiği belirtilmiş. Siparişini-
zin durumunu www.estore.com.tr ana

İyi Bir Seçim Olabilir: Hediye tercihinizi
güzel bir saatten yana da
kullanabilirsiniz.

sayfasından veya <http://wap.estore.com.tr>
adresini kullanarak cep telefonunuz ile
sorgulayabileceğiniz vurgulanıyor.

GÜVENLİK

estore'da bütün dünyada geçerli, en gü-
venli iletişim protokollerinin kullanıldığı
belirtilmiş. Tüm bilgi alışverişi SSL güven-
cesi altında ve tüm veri akışı şifreli olarak
yapılıyor. Kart numaranızı kimsenin gö-
rüntüleyemeyeceği vurgulanmış. Para
transferi işlemlerinin Garanti Bankası, Fi-
nansbank ve Yapı Kredi Bankası Vpos'ları
üzerinden, dünya standardı olan SET pro-
tokolü kullanılarak yapılmasının yanı sıra,
limit aşımına uğramış, sahte veya çalıntı
olarak bildirilmiş kartların kullanımının,
banka ile on-line bağlantıda olan estore
tarafından görüleceği ve bu tür kartların
estore'da kullanımının mümkün olmaya-
cağı belirtiliyor.

<http://www.hepsiburada.com>

Türkiye'de online alış-
verişin öncü ve popüler
kuruluşları arasında yer
alan Hepsi Burada, ge-
niş ürün kategorisi ile
müşterilerine güvenli ve
rahat bir alışveriş orta-
mı sunuyor. Yapmış ol-
dukları kampanyalar ve
indirimli ürünler, terci-
hinizi yaparken size yar-
dımçı olabilir.

ÜRÜN KAPSAMI

Hepsi Burada, ürün kapsamı açı-
sından bakıldığında kategori çeşit-
liliği hemen göze çarpıyor. Bilgisay-
ar, Ofis ve Kırtasiye, Telefon, Mü-
zik, Film, Kitap, Çocuk, Ev Elektro-
niği, Hediyelik, Spor, Çiçek, Mut-
fak, Sağlık ve Güzellik, Saat, Oto
Aksesuar kategorileri altında iste-
diğiniz ürünlere kolayca ulaşabili-
yorsunuz.

YILBAŞI ÖZEL FIRSAT VE İNDİRİMLERİ

Hepsi Burada'da yazımızın hazırlanma
aşamasında yılbaşı için herhangi bir kam-
panyadan söz edilmiyordu. Ama siz bu ya-
zıyı okuduğunuz tarihlerde mutlaka yeni
yıl için özel fırsat ve indirimlerini site
üzerinden duyuruyor olacaklardır. Sitede
bunun dışında belirli tarih aralıklarında
indirimde olan ürünler bir hayli fazla. Aynı
şekilde belirli tarihler verilerek bu tarihler
arasında çeşitli kampanyalar düzenleyip
müşterilerine çeşitli imkanlar sunuyorlar.
İndirim ve kampanyadaki ürünlerin bir
hayli fazla olduğunun altını çizelim.

ÖDEME ŞEKİLLERİ VE TESLİMAT

Hepsi Burada'dan satın alacağınız ürünler
için 3 şekilde ödeme yapabiliyorsunuz.
Kredi kartı, faks emri veya banka havalesi.
Ödeme şekilleri hakkında detaylı bilgilere
site üzerinden ulaşabilirsiniz.

Verdiğiniz siparişlerin en geç 3 iş günü

içerisinde kargoya verildiği ve teslimat ad-
resinin İstanbul'a olan uzaklığına göre 1-3
gün içinde de kargo şirketi tarafından tes-
lim edildiği belirtiliyor. Ayrıca 40 milyon
TL ve üzeri siparişlerde herhangi bir kargo
ücreti talep edilmiyor.

GÜVENLİK

Hepsi Burada, müşterilerine 24 saat
kesintisiz hizmet verebilmek için son tek-
nolojiler kullanılarak yapılandırılmış.
Kişisel bilgilerinizi girdiğiniz her sayfa SSL

güvenlik yöntemi ile korunuyor. Ayrıca
kuruluş, kişisel bilgilerinizin gizliliği
konusunda son derece hassas davrandık-
larının da altını çiziyor. ■

**KAMPANYA
GÜNLERİ:**
Hepsi Burada
belirli tarihler
arasında bazı
ürünleri kam-
panya kap-
samına alıyor.

PC'nizi FTP ya da Web sunucusuna dönüştürün

Dosya paylaşımında farklı yöntemler

Küçük boyutlu ücretsiz yazılımlar sayesinde Windows yüklü her bilgisayarı küçük bir web sunucusuna dönüştürebilirsiniz. CHIP, dostlarınızla dosya alışverişinde bulunmak ya da kendi web sitenizi çevrim dışı test etmek için kullanabileceğiniz yöntemleri açıklıyor.

Diyelim ki, dosyalarınızı diğer kullanıcılarla bir dosya paylaşım ağında olduğundan daha hızlı ve daha güvenli bir şekilde, doğrudan değiş tokuş etmek istiyorsunuz. Bu durumda en kolay çözüm, diğer bilgisayarların FTP üzerinden bilgisayarınıza erişebilmesini sağlamak. Bu işlem tehlikeli gibi görünse de, yalnızca gerekli klasörlerin belirli kullanım haklarıyla paylaşımı açılması halinde güvenli.

CesarFTP: Çok sayıda özelliğe sahip başarılı bir freeware

Bazı FTP sunucuları, içinde aradığınızı bulmanızı imkansızlaştıracak kadar çok seçenek sunuyor. Giriş düzeyi programlar ise genellikle önemli özelliklerden bazılarını eksik bırakıyor. CHIP sizin için çok iyi bir FTP sunucusu seçti.

CesarFTP kolay yapılandırılabilir FTP sunucularından biri. Program birkaç dakika içerisinde kurulsa da, kullanıcı hakları olabildiğince kesin çizgilerle belirlenebiliyor. CesarFTP'de gruplar tanımlanabildiğinden, her bir kullanıcı için hakları yeniden belirlemek gerekmi-

yor.

Programın en büyük avantajı, yüksek performanslı sanal dosya sistemi. Diğer FTP programlarının pek çoğunda sabit diskteki dosyaları FTP istemcisinde dosya paylaşımına sunulacağı şekilde organize etmek gerekiyor. CesarFTP farklı bir yol izliyor. Kullanıcının klasör yapısını dilediğince belirleyebildiği CD yazma programlarındaki gibi; burada da FTP sunucusunun klasör yapısı şekillendirilebiliyor.

Okuma, silme ve yazma hakları her klasör için ayrıca belirlenebiliyor. Bu sa-

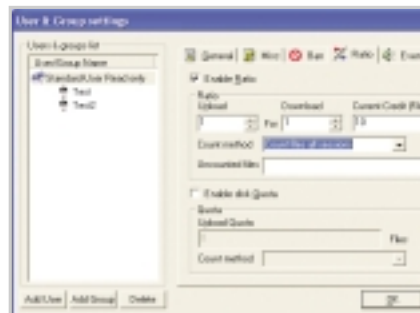
yede kullanıcıların dosyalarını kaydedebileceği özel bir klasör oluşturmak ve onlara diğer tüm klasörlerde yalnızca okuma izni vermek mümkün.

Her kullanıcı yada kullanıcı grubu için "Ratios" adı verilen oran sınırlamasının uygulanıp uygulanmayacağını belirtebilirsiniz. Bu sayede kullanıcının indirebileceği dosya büyüklüğü, kendi katkısıyla sınırlanabiliyor. Değiş tokuş oranı byte cinsinden de belirlenebilir.

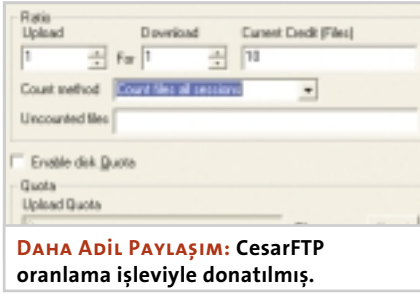
FTP sunucusunu en iyi şekilde kurmak

Sunucu yazılımı internetten indirin, kurun ve programı başlatın. Sunucunun kullanımı son derece basit. Geriye yalnızca, kullanıcı tanımlamak ve hakları belirlemek kalıyor.

Öncelikle kimlerin mini sunucunuza erişebileceğini belirleyin. Aslında sisteminize erişim yalnızca servis sağlayıcısından aldığınız IP adresi üzerinden gerçekleşiyor. Öncesinde herhangi birinin şans eseri FTP sunucunuza erişmesi düşük bir ihtimal. Kullanıcıların hiçbirisi te-
oride tüm kullanıcılara bilgisayarına

ÖZETLE: Kullanıcı denetimi, ayrıntılı ayarlamalara olanak tanıyor

DAHA ADİL PAYLAŞIM: CesarFTP oranlama işleviyle donatılmış.

bağlanma imkanı tanımak istemez. *Settings / Edit Users & Groups* ile ayarları değiştirmelisiniz.

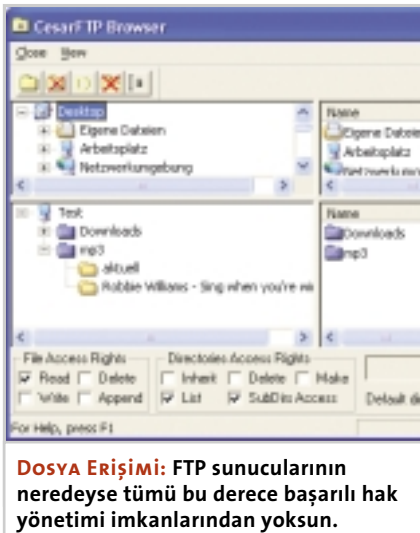
FTP programında grup ve kullanıcıları tanımlamak

Kullanıcıları denetlemenin en kolay yolu, onları haklarını ayrıca belirleyeceğiniz gruplara ayırmak. Öncelikle grupları tanımlamalı, daha sonra kullanıcı profilleri oluşturmalı ve onları uygun kategorilere dağıtmalısınız.

Gruplara gerekli gördüğünüz erişim haklarını *File Access Rights* ile dağıtın. İkili Windows Gezgini penceresinden dilediğiniz dosya ve klasörleri alt pencereye sürükleyerek sanal bir dosya sistemi oluşturun. Alt kısımdaki klasörlerden birinin adını değiştirdiğinizde sabit diskiniz üzerindeki dosya adı bundan etkilenecektir.

Klasör ve dosya erişimi için hak tanımlama

FTP dosya sistemi tamamlandığında, hak belirleme konusunda yoğunlaşmalısınız. En kolayı ekranın alt kısmından öncelikle yalnızca en üstteki düzlem için tanımlama yapmak. Otomatik olarak etkinleşen *Inherit* kutusu sayesinde tüm

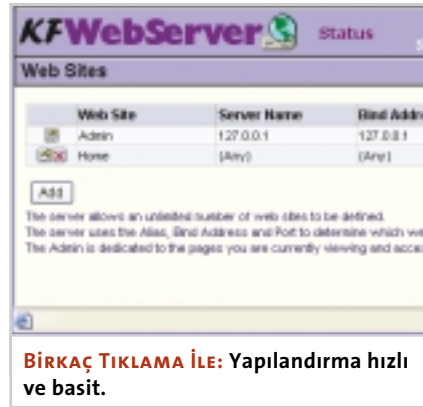
DOSYA Erişimi: FTP sunucularının neredeyse tümü bu derece başarılı hak yönetimi imkanlarından yoksun.

alt klasörlerin üstlerindeki ile aynı özellikleri kazanır. Ancak her bir klasör için ayrı haklar belirleyebilirsiniz.

Herhangi bir kullanıcının dosyalarına tam erişimi büyük olasılıkla nadiren isteyeceğiniz bir durum. *Read*'in yanına eklenecek onay işareti çoğu durumda en iyi seçenek. FTP sunucunuza dosya yüklenebilmesini istiyorsanız *Upload* adında bir klasör oluşturun ve gerekli hakları atayın. Yazma ve silme seçenekleri arasında dahi seçim yapabilirsiniz.

Web sunucusunu 2 dakikada kurabilirsiniz

Küçük bir web sayfasına kısa süreliğine internet üzerinden erişim sağlamak ya da kendi oluşturduğu HTML sayfalarını çevrim içi denemek isteyenler bilgisayarlarını web sunucusuna dönüştürebilir-

BİRKAÇ TIKLAMA İLE: Yapılandırma hızlı ve basit.

ler. Kombine FTP ve webserver seçenekleri sunulsa da, gerçekte bunların hiçbirinden memnun kalmadık. Bu programların çoğu, FTP konusunda CesarFTP'deki özelliklerin çoğundan yoksun.

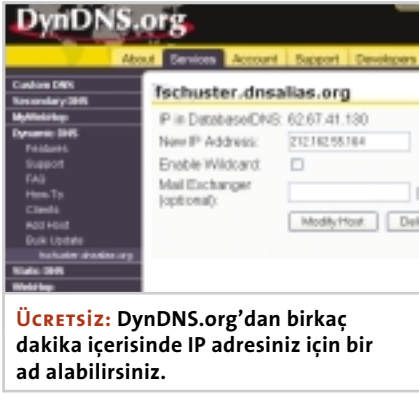
Keyfocus Webserver hoş web arayüzüne sahip, hızlı yapılandırılabilir bir web sunucusu. Program kurulumunun ardından sistem çubuğu üzerinde ekranın sol altında, saatin yanındaki yerini alıyor. Sağ fare tuşu ve *Administration* ile web menüsüne erişin. Öncelikle bir sistem yöneticisi parolası belirleyin.

Web sayfası klasörlerini tanımlamak

Teoride, bu yazılımla sonsuz sayıda web sayfasını çevrim içi erişilebilir hale getirebilirsiniz. *Web Sites*'de iki farklı kayıt göreceksiniz. Bunlardan biri Admin menüsü, diğeri ise hayali *Home* web sayfası için. Öncelikle bu kayıtlı ilgili değişiklikleri gerçekleştirin. *Document Root*'tan

En sevdiğiniz karakterler duvar kağıtlarıyla

internetimiz.com'da
www.internetimiz.com

sabit disk üzerindeki web sayfası klasörünün konumunu girin. Web sunucusu ile ilgili her talep bu klasöre iletilecektir.

Sunucu, tam dosya adı verilmeden yapılan basit bir çağrının ardından *Directory Index* olarak tanımlanmış dosyayı görüntülemeye çalışır. Dosya genellikle "index.htm" adındadır. Index dosyası yoksa bir dosya listesi görüntülenir. Bu görüntülemeyi engellemek için *Server / Directory Browsing*'den gerekli değişikliği gerçekleştirin.

Değişiklikleri tamamladıktan sonra kaydetmeli ve sunucuyu yeniden başlatmalısınız. Bunun için de *Save and Restart* düğmesine tıklamanız yeterli.

DynDNS: Daima aynı adresten erişilebilirlik

Geleneksel çevirmeli ağ bağlantısından yararlanıyorsanız, bilgisayarınızın IP adresi her yeni bağlantıda değişecektir. Ancak mini sunucunuzu internet üzerinden erişilebilir kılan da işte bu değerdir. Ücretsiz DynDNS.org servisinin prensibi son derece basit: Aramanın ardından bağlantı kesilene dek erişilebilir olacağınız yeni IP adresinizi bildirin. Servis, bu IP'yi kısmen kendinizin belirleyebileceği bir açık adrese bağlıyor.

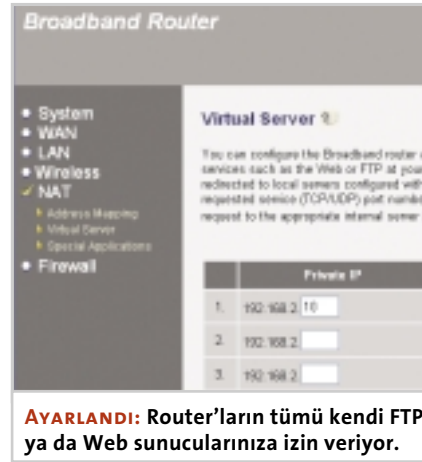
DynDNS.org başvurunuzun ardından *Dynamic DNS* seçeneği ile ücretsiz olarak beş subdomain adresi oluşturabilir ve online kullanabilirsiniz. Alan adı olarak dnsalias.net, homeftp.net veya isa-geek.com gibi onlarca isim kullanılabiliyor. Bu sayede sunucunuza **adım.dnsalis.net** web adresinden erişebilirsiniz. Bu seçenekler fırsatın değerlendirilmesi açısından yeterli. Değişken IP adresini gerçek bir alan adıyla birleştirmek için belirli bir miktar ödeme yapmak gerekiyor. DynDNS.org IP adresini manuel değiştirmek istemeyen kullanıcılar ufak bir ek program yükleyebilir.

Dynamic DNS / Clients'ta çeşitli seçenekler mevcut. Netgear benzeri bazı router'lar DynDNS'de IP adresinin otomatik güncelleştirilmesini ek araca gerek duymadan gerçekleştirebiliyor.

Özel durum: Router ya da Firewall sunucuyu engelliyor

Bilgisayarını doğrudan internete bağlamak yerine router yada firewall kullananlar, mini sunucunun kurulumu sırasında sorun yaşayabilir. Ancak çözüm yolu kısa.

Router ve firewall'lar güvenlik gereğiyle dışarıdan sisteminize yönelen her erişim denemesini engeller. Ancak şu anki amaç bilgisayara erişim sağlamak İnternette erişim belirli portlar üzerinden gerçekleşir. Sebebi tek bir Host'ta (örneğin tek IP adresli bir bilgi-

sayar) birden fazla iş yürütülebilmesi.

FTP genellikle 21., bazen 20., HTTP yani normal web servisleri ise 80. porttan çalışır. PC'nizi FTP yada web sunucusu olarak kullanmak için bu portları açmalısınız. Ayarlamayı birkaç tıklama ile tamamlayabilirsiniz. Router'ların çoğunda değişiklikleri Firewall yada güvenlik yapılandırmasındaki *Portforwarding*'den, bazılarında ayrıca NAT port açma ile gerçekleştirin.

Portforwarding'de hangi portun ağdaki hangi porta sevk edileceğini girin. Örneğin internetten port 31 üzerinden bir istek geldiğinde bu FTP sunucusu bilgisayarınıza aktarılmalı. Yerel ağ da bu dışarıdan görülemeyen genellikle 192.168.x.x biçimindeki kendi IP adresine sahiptir. İşte bu IP, Portforwarding için aktarma hedefi olarak göstereceğiniz hedef.

Değişikliklerin uygunluğunu ikinci

bir internet bağlantısı ile sınavabilirsiniz. Kendi ağıңызda harici IP ile erişim sağlayamazsınız. Bir dostunuzdan test amaçlı olarak sunucunuza erişmesini isteyin.

Sonuç: Sürekli ve sabit bağlantıyı doğru kullanmak

FTP yada web sunucularına tercihen statik IP ile internet üzerinden erişilebilir. Ücretsiz yazılımlarla sabit hat servisi sağlayıcınızı kandırabilirsiniz.

Elbette servis sağlayıcılar sabit hat DSL bağlantınızı bir web sunucusu işletmek için kullanmanızı istemeyecektir. Ancak bu kurulum, DynDNS gibi ücretsiz servisler sayesinde sürekli aynı adres altından yapabilmemiz mümkün. Dostlarıyla dosyalarını paylaşmak isteyen kullanıcılar sunucuya gerek duymayacaktır. FTP ile e-posta iletilerinden daha hızlı ve daha problemsiz sonuçlar alabilirsiniz. Sunucuyu başlatın ve kullanıcı hesabını oluşturun. Artık karşınızdakine (harici) IP adresinizi ve onun kullanıcı adı/parola kombinasyonunu aktarmanız yeterli. Arkadaşınızın mini sunucunuza ulaşmak için yalnızca web tarayıcısı gerekli. Birden fazla dosyanın ardı ardına kolayca aktarılabilmesi için PSFTP gibi gerçek bir FTP istemcisi öneriyoruz.

Sunucusunu sürekli olarak online kullanıma sunmak isteyenler eski bilgisayarlardan yararlanabilir. Bunun için Pentium işlemcili herhangi bir PC yeterli. Normal bir ADSL bağlantısı 128KBit/saniye veri aktarımı değerini aşmıyor. Az önce incelediğimiz CesarFTP veya HF Webserver gibi programlarda kaç kullanıcının aynı anda bilgisayarınıza erişebileceğini belirleyebilirsiniz. CesarFTP, ayrıca bant genişliğini sınırlama imkanı da sağlıyor. ■

Ozan Ali Dönmez, ozand@chip.com.tr

Blogging

Online seyir defterleri

Günlüğünüzü internete taşımaya ne dersiniz? Tüm yazdıklarınızı bir yere toplamak ve hatta bu yazılar sayesinde para kazanabilmek hayal değil.

İnternetin ülkemize girifli matbaanın gibi biraz geç olsa da, “site”li reklamlarla, gazetelerle dağıtılan bağlantı paketleriyle ve eskiden her köşe başında rastlanabilen Atari salonlarının internet cafe’liğe terfi etmeleriyle, biz de çağın en önemli teknolojik gelişmelerinden birisine ayak uydurabildik. Bu gecikme, donanım ve yazılım teknolojilerinde olduğu gibi internetin alt dallarında da kendisini yineliyor. Ülkemizde yeni popüler olan “Blogging” kavramı da bunun bir göstergesi.

Blogging nedir? Weblog’lardan günümüze

Blog sözcüğü aslında 90’ların başından beri interneti özgür bir düşünce platformu yapan weblog’lardan türetilmiş bir kelime. Weblog’lar kişisel fikirlerin dünyaya açılması konusunda elektronik posta gruplarından sonra geliyor. Alıştığımız kişisel web sayfası standartlarından çok, sıkça eklenen yazılarla kendi devamlılıklarını sürdürüyorlar. Yazıların içeriğinde günlük yaşama dair duygu ve düşünceler olabileceği gibi, ilginç veya işe yarar bir web sayfasına verilen bağlantı, beğenilen şarkı sözleri, fotoğraflar gibi farklı tipte veriler de bulunabiliyor.

İnternetteki büyük sitelere bakıldığında fark edilen, her şeyin adeta bir

merkezden çıkmışçasına üretilmiş olduğu fikrini weblog’lar yıktı. Çünkü her weblog, tıpkı yazarı gibi, kendine has fikirlerden ve görünümünden oluşuyor. Bu da blog yazarlarına internette fikir ve görüntü olarak kişisel duruşa sahip olma ve kendini en iyi şekilde ifade edebilme şansı veriyor.

İlk zamanlarda daha çok site bağlantılarından oluşan blog’lar yerlerini şim-

dilerde her türlü günlük olayın yorumlarına bıraktı. Popüler blog sitelerine baktığımızda, ortak paydada buluşmuş birden çok kişinin yazdığı, yazarların kısa bir biyografilerinin ve resimlerinin bulunduğu, ilgi alanlarına hitap eden web sitelerine bağlantıların yer aldığı, göze olabildiğince hoş gelen ve kullanımı kolay olan siteler görüyoruz. Flash ve Java gibi gelişmiş web teknolojileri kullanmak yerine sade bir HTML bilgisi ile bu blog’lar hazırlanabiliyor. Bunun yerine ücretsiz bir blog sitesinin altyapısından faydalanmak ta elinizde.

Blog’ların birçok farklı kullanım amacı var

İlk bakışta günlük ya da seyir defteri çevresinde toplanan amaçlara hizmet eden blogging, aslında eğitim için bile kullanılıyor. Blog’ların henüz tüm işlevlerinin keşfedilmediğini de belirtmekle birlikte genel kullanım alanlarının başında bilgi paylaşımı ve yönetimi, müşteri ilişkileri, etkileşimli habercilik, iletişim, kendini ifade etme, öğrenim, pazarlama, kampanya ve sosyal reform, topluluk oluşturma geliyor.

Serbest Akış olarak da adlandırılan, herkesin dilediği fikri belirtebilmesi ve bu fikirlere temel olarak herkesin erişebilmesi, Blog’ların en önemli özelliği.

Blogging

Ziyaretçi sayısı ve gelen yorumlara bakıldığında iyi blog'lar ve kötü blog'lar da kolayca ayırt edilebiliyor.

Her şeyin gerçek zamanlı olması okuyucunun hiçbir şeyi kaçırmamasını sağlıyor. Merak ettiğiniz bir blog'u takip etmek, tıpkı bir TV dizisinin ya da radyo programının sonraki bölümünü beklemek gibi.

Topluluk sitelerinde gazetelerdeki gibi tek bakışa sahip fikirler yer almiyor. Her yazar kendi bakış açısıyla çeşitli olayları değerlendirebiliyor. Hatta verilen bağlantılardan bile bu farkı ayırt edebilmek mümkün. Tabii ki internette yüz binlerce blog sitesinin bulunması, internet kullanıcısı açısından biraz karmaşık durumlara yol açabiliyor. Tıpkı Napster'ın yaptığı gibi, her şey dağınık kaynaklardan geliyor. Yani farklı adres-

İNTERAKTİF BLOG SİTESİ: Livejournal'da kullanıcıları birçok farklı kritere göre aratabilmek mümkün.

lerde, birbirine benzeyen aynı zamanda birbirinden çok farklı olan çok sayıda blog yer alıyor. Bu da fikirlerin ortak bir merkez yerine, dağınık haldeki bir çok merkezden yayılmasına sebep oluyor.

Bunda hazırlanan blog'un ne kadar tanıtılmak istendiği ve tanıtıldığı da önemli. Bazı blog siteleri blog'unuzun sadece sizin istediğiniz kişiler tarafından okunabilmesini sağlayabiliyor. Bu da çoğunlukla özel hayatı üzerine blog yazanlar için seçici bir geçirgenlik sağlıyor.

Otomasyon araçları blog'ların yaygınlaşmasında etkili oldu

Hiç bir teknik bilgi sahibi olmadan bir weblog oluşturabilme gücünü, web'in eskisi kadar sıra dışı olmaktan çıkıp her evden erişilebilir olması ve herkesin bir weblog oluşturma isteği, Blogger gibi sitelerin yaratılmasını sağladı. Bu da bir çok insanın otomatik olarak kendi weblog'unu, yani yeni adıyla "blog"unu oluşturabilmesini sağladı.

Tamamıyla kendinize ait bir blog →

ADIM ADIM

» 6 adımda blog sitenizi hazırlayın

1 ÜYE OLMAK İÇİN: Internet tarayıcınızı açın ve www.blogger.com adresine yönlendirin ve orta kutudaki **Start Now!** kutusuna tıklayın.

2 TÜM BİLGİLERİ GİRİN: Sayfadaki forma sırasıyla kullanıcı adı, ad, soyad, elektronik posta adresi, şifre (iki kutuya da) yazdıktan sonra Servis Anlaşmasını okuduğunuzu ve kabul ettiğinizi belirten kutuyu işaretleyerek **Sign Up** kutusuna tıklayın.

3 BAŞLIK SEÇİMİ ÖNEMLİ: **Title** bölümüne blog'unuzun başlığını, **Description** bölümüne ise tanımını yazdıktan sonra eğer blog'unuzun Blogger dizininde yer almasını istemiyorsanız **Public Blog** sorusunu **No** olarak işaretleyerek **Next** kutusuna tıklayın.

4 ÜCRETSİZ WEB ALANI: Eğer blog'unuzun ücretsiz bir web alanında yayımlanmasını istiyorsanız üstteki seçeneği, kendi web alanınız varsa ve buraya FTP yoluyla gönderilmesini istiyorsanız alttaki seçeneği işaretleyin. Tamamen ücretsiz bir blog oluşturmak için üsttekini seçin ve **Next** kutusuna tıklayın.

5 ALAN ADINI BELİRLEYİN: Oluşturacağınız blog'a internetten ulaşılabilir adresi belirleyin, BlogSpot Servis Anlaşmasını okuduğunuzu ve kabul ettiğinizi belirten kutuyu işaretleyin ve **Next** kutusuna tıklayarak ilerleyin.

6 ŞABLON SEÇİMİNE DİKKATİ: Hazır şablonlardan birisini seçerek **Next** kutusuna tıklayın.

Blogger, artık belirlediğiniz adresten erişilebilen blog sitenizi oluşturdu. Blogger sitesinden kullanıcı adı ve şifrenizle giriş

yaparak yeni bir blog girebilir, şablonu istediğinize göre değiştirebilirsiniz.

oluşturabilmek için dinamik bir web dili, orta düzeyde veritabanı bilgisi ve bir web alanı gerekiyor. Bunlar her kullanıcının sahip olmadığı düzeyde lüks ihtiyaçlar. Hem bunları bilmeden ve tüm hizmetleri bedava alabiliyorken neden kullanıcılar bunca zaman kaybederler ki?

Kişisel bir blog için, bunların yerine ücretsiz alan adı ve yayımlama hizmeti kullanılabiliyor. Güncellemeler için de çeşitli araçlar mevcut. Hatta biraz masraflı olsa da mobil telefon ile blog yazılabiliyor ve çekilen fotoğraflar blog'a eklenbiliyor.

Blog yazan bir topluluk oluşturmak için, yönetilebilir bir web yayımlama hizmeti almak en mantıklı seçim. Bunun için Drupal gibi hazır PHP araçları internet üzerinde bulunuyor. Gereken teknik bilgileri izleyerek Hafff.org, Bildir-

gec.org ya da Slashdot.org gibi haber, blog ve web bağlantılarına dayalı, üye olunabilen, üye ve okuyucular arası etkileşimli ortam oluşturan bir sistem kurulabiliyor.

En yaygın blog sitesi: Blogger'ın yaklaşık bir milyon üyesi var

Pyra Labs tarafından 1999 yılında kurulan Blogger, insanları ücretsiz bir blog sitesi sahibi yapabilmek amacıyla kurulmuş. Kendi tabirleriyle sitenin amacı, bir blog sitesi hazırlamayı sadece birkaç tıklama zorluğuna indirgemekmiş. Kısa bir sürede yüz binlerce üyeye sahip olan Blogger'ın başarısı dev internet şirketlerinin dikkatini çekmekte gecikmemiş ve Google yakın bir zamanda Blogger'ı satın almak için harekete geçmiş. Elbette ki birçok önemli internet aracının bu şekilde keşfedilmesi kafalarda soru işaretleri bırakıyor. Çünkü büyük şirketler bu tip servisleri satın aldıktan sonra, kendi istekleri doğrultusunda yoğunlaşarak, küçük şirketi kapatıyorlar. Ancak Blogger'ın kendi sitesinde yaptığı açıklamada da belirttiği gibi, bu satış sadece Blogger'ın daha da büyümesi için. Pyra Labs'ın bu satışla kuruluş amaçlarından birisi olan yararlı internet araçları oluşturma yolunda önemli bir yol kat ettiği de belirtiliyor.

Şu an için Blogger'ın bir milyondan fazla üyesi bulunuyor. Halihazırda görülebilen aktif blog sayısı ise 200.000 civarında. Blogger'ın 2002 yılında Forbes tarafından en başarılı medya şirketi seçilmesi de diğer devlerin blog işine girmesine sebep olmuş. MSNBC.com ve The Guardian gibi medya devleri de kendi blog'larını oluşturmuşlar.

Hiç bilgisi olmayan bir kullanıcı, internet tarayıcısını Blogger.com adresine yönlendirdiği

zaman, birkaç adımda sitesini yayına hazır hale getirebiliyor. Sitenin genel görünümü, yazıların görünümü derseniz hazır şablonlarla derseniz kendi oluşturabildiğiniz bir şablon ile değiştirilebiliyor. Yardım dosyalarından faydalanaarak kendi web sitenize bu dosyaları göndermesini isteyebiliyorsunuz. Böylece si-

zin hazırladığınız web sitesinin sadece bir bölümüne ufak bir blog yerleştirmek mümkün oluyor.

Ancak Blogger kullanıcıya herhangi bir adres vermiyor. Ücretsiz bir adres sahibi olmak için Blogger'ın desteklediği Blogspot'u kullanabilirsiniz. Aylık bir ücret karşılığında Blogspot kullanıcıları, resim yayımlama ve bulundurma, çoklu sayfa ve blog desteği, ücretsiz sitelerde yer alan reklamlardan arındırma ve site trafiğinizi takip etme özelliklerini de sunuyor.

KULLANILILI ARAÇLAR: MovableType aracıyla birden fazla blog sitesini tam anlamıyla yönetebilmek kullanıcıyı bir çok zahmetten kurtarıyor.

İnternet üzerinde Blogger'ın birçok da alternatifi mevcut. Bunlardan BlogD-rive, ücretsiz bir adres altında çoklu blog hesabından faydalanmayı sağlıyor. En önemli özelliği ise rahatsız edici reklamlardan arınmış bir site sunuyor olması.

Topluluk siteleri yoruma açık! Kullanıcılar mesajlaşabiliyor

Arama sitelerinde blogging sözcüğünü arattığınızda karşınıza gelen "Hangi Blogging aracısınız?" ya da "Blog'unuz ne kadarınıza sahip?" gibi testlerden de anlaşıldığı üzere blog birçok insanın yaşam biçimi haline aldı bile. Topluluk siteleri de Blog dünyasının sosyal tarafını oluşturuyor. Bir topluluk sitesine üye olmak beğendiğiniz blog'ların altına yorum yazabilme avantajını getiriyor. Takip edilen blog yazarları arkadaş listesi-ne eklenerek, onlara özel mesajlar da yazılabiliyor.

Bu sitelerin başını LiveJournal çekiyor. Sitenin benzerlerinden farklı bir üyelik sistemi var. Temel olarak ücretli üyelik ile çalışan LiveJournal, bir kez üye

PRATİK

» İlk blog'unuzu yazın

Blogger'a kullanıcı adı ve şifrenizle giriş yaptıktan sonra karşınıza gelen yönetim ekranında sayfanın üst kısmında yer alan menüde *Post* seçeneğini seçin. Blog yazma bölümü iki panel halinde görüntülenecektir. Üstteki boş alana blog'unuzu yazın. Blog içerisinde HTML etiketleri kullanarak yazılarınızın görünümünü değiştir-

YÖNETİM PENCERESİ: Blogger'a giriş yaptıktan sonra tüm ayarlar tek ekrandan yapılabilir.

bilirsiniz. Tüm yazıların görünümü ve şablon değiştirmek için üstteki *Settings* ekranı kullanılabilir. Blog'unuz tamamlandıktan sonra üst kısmındaki *Post&Publish* seçeneğine tıklayın. Müjde! Artık yeni blog'unuz sayfanıza eklendi.

Blogging

olan kullanıcıya belirli sayıda ücretsiz üyelik hakkı veriyor. Kullanıcı bu ücretsiz ve biraz daha kısıtlı özelliklere sahip hesapları arkadaşlarına verebiliyor. 600 bin civarındaki aktif üyeden oluşan site, kişisel gizlilik konusunda başarılı fonksiyonlara sahip.

Her yazılan blog ayrı bir güvenlik seviyesine sahip olabiliyor. Yani yazdığınız her blog'u ayrı ayrı kimlerin okuyabileceği, kişisel bilgilerinizin görüntülenme önceliği gibi öğeler bulunuyor. Ancak çok başarılı bir güvenlik unsuru var ki, atlanmamalı. LiveJournal kullanıcıya, kimlerin mesaj yazabileceğini belirleyebilme hakkı tanıyor.

Bunun dışında özel topluluklar oluşturabilmek, bu toplulukları bir dizine kaydedebilmek mümkün. Ayrıca isteyen kullanıcılar dizinlerden seçtikleri topluluklara erişebiliyor ve tıpkı e-posta listeleri gibi katılımda bulunabiliyor.

Ücretsiz araçlarla işler bir hayli kolaylaşıyor

Bir blog sitesine üye oldunuz, yanında ücretsiz bir adres de temin edildi. Şimdi sıra güncellemeye geldi. Yani yeni blog yazmak için her sefer siteye bağlanıp, şifrenizi girip yazılarınızı bu site üzerinden güncelleyebilirsiniz. Ya da daha kolay bir yol izleyebilir ve bir yazılım kullanabilirsiniz.

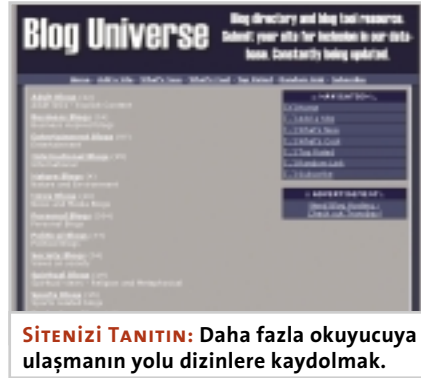
Blog araçlarının en önemli özelliği, çoğunun birden çok blog sitesini destekliyor olması ve tarayıcı üzerinden yaptığınızdan daha kısa sürede işlerin halledilebilmesini sağlaması. Araçlar yazıların bir veya daha çok siteye gönderilmesi dışında da kolaylıklar sağlıyor. Hazır etiketler sayesinde yazıların içerisine bağlantılar ve resimler yerleştirebilmek kolaylaşıyor. Tanımlanabilir etiketler ile farklı yazı biçimleri de uygulanabiliyor.

Örneğin MovableType, kendi partneri olan TypePad sitesindeki blog'ların yanı sıra Blogger ve LiveJournal gibi popüler siteleri de destekliyor.

Farklı işlevler için farklı araçlar: Birden fazla blog'u yönetin

Bir topluluk sitesine katılmadan da kendi blog'unuza farklı özellikler de ekleyebilirsiniz. Örneğin blog'larınızın altına okuyucuların blog hakkındaki yorumlarını yazabilmeleri için reBlogger'dan faydalanılabiliyor. reBlogger, Blogger kullanan blog'larda çalışabilen ve kişisel sitelerde yer alan ziyaretçi defterlerine benzer mantıkla işleyen bir sistem.

Farklı sitelere olan bağlantıları kontrol edebilmek de dinamik bir sisteme ihtiyaç duyuyor. Ancak ücretsiz çözümler mevcut. Blogrolling, kendi veritabanına eklediğiniz bağlantıları rasgele, alfabetik sırayla ya da eklenme sırasına göre kendi sitenizde görüntüleyebilmenizi sağlıyor. Blogrolling kullanılarak her yeni bağlantı eklendiğinde, sitenizde bir değişiklik yapma ihtiyacı da ortadan kalkmış oluyor.

Blog sitelerinde kullanıcı okuyucu arası iletişimi sağlamak ve biraz da olsa etkileşimlilik katabilmek için hazırlanmış araçlar bulunuyor. Bunların başında Bloglet geliyor. Bloglet'e üye olduktan sonra size verdiği kodu sitenize koyduğunuzda, sitenize bir başvuru kutusu ekleniyor. Okuyucular buraya elektronik posta adreslerini yazarak blog'unuzdaki yeniliklerden haberdar olabiliyorlar. Bu, blog sahibine istatistiksel bilgi sahibi olma açısından da yardımcı oluyor.

Özellikle çok kullanıcı blog'ların en büyük ihtiyaçları site içerisinde arama yapılabilmesi. Bunun yanında internette arama yapabilmek için de bir kutu konması sitenin kullanılabilirliğini artıracaktır. Bunun için AtomSearch, Google

veya Yahoo gibi siteler işe yarayabilir. RadioUserLand blog sitesinin kullanıcıları için blogSearch sistemi yazılan bloglar içerisinde arama yapılabilmesini sağlıyor. Başka blog sitelerinde arama yapabilmek için de DayPop kullanılabiliyor. Kendi blog sitenizi buraya ekleyerek arama sonuçlarında sizin sitenizin de çıkmasını sağlayabilirsiniz ■

Aytun Çelebi, ayturn@chip.com.tr

TEMEL BİLGİLER

» Gerekli bağlantılar

Blog sitesi edinmek için;

- www.blogger.com
- www.antville.com
- www.typepad.com
- www.blogspot.com
- www.livejournal.com
- www.journurl.com
- manila.userland.com

Blog yazma araçları

- www.movabletype.com
- www.cafelog.com
- www.noahgrey.com/greysoft/
- radio.userland.com

Bağlantı ekleyen araçlar

- www.blogrolling.com
- www.hitormiss.org/projects/dailycrawl/

Yenilik bildirme araçları

- www.bloglet.com
- www.notifylist.com

Yorum araçları

- www.blogextra.com/backblog
- jsoft.ca/reblogger.php
- rateyourmusic.com/yaccs

Arama araçları

- www.atomz.com
- www.blogsearch.com
- www.openwire.com/mt-search/docs/manual.html
- www.daypop.com

Dizin siteleri

- www.bloguniverse.com
- www.blogsearchengine.com
- www.weblogs.com

Türkçe blog siteleri

- www.plasticwings.org
- www.pamukcuce.com
- www.deneyisel.net
- www.hafif.org
- www.bildirgec.org

Video Stream ve DVD'lerin kaydedilmesi

Web ve DVD için video kaydedici

Gün geçmiyor ki internette yeni bir fragman veya tanıtım yayınlanmasın. Ancak bunların neredeyse tümü kopya korumalı. CHIP, video stream ve DVD'lerin özel kopyalarını legal olarak nasıl çıkartabileceğinizi gösteriyor.

Yeni nesil video stream'lerinin en büyük dezavantajı yalnızca şifrelenmiş ve kopyalamaya karşı korunmuş olarak ekrana gelmesi. Bunların kaydedilmesi veya çevrim dışı olarak izlenmesi genellikle yasaklanmış ve CD veya DVD üzerine bir kopya alınması ise tamamen engellenmiştir. Bu nedenle mutlaka bir sunucu bağlantısı gerekir, aksi takdirde videoyu izlemek, yeni lisans hakları teorik olarak sadece özel kullanımlar için bir kopya oluşturulmasına izin verse de mümkün değildir.

Ancak dijital olarak kopyalanmasına izin verilmeyen film DVD'leri için farklı bir durum söz konusu. Bu engeli de küçük bir hile yardımıyla rahatlıkla aşabilirsiniz. Bunun için internette izlenen video stream'lerinde olduğu gibi DVD

içeriğini de HyperCam programı yardımıyla rahatlıkla işleyebilirsiniz.

HyperCam: Kullanışlı bir görüntü kayıt yazılımı

HyperCam yardımıyla, sınırlandırılmış test versiyonlarının ve ücretsiz olarak izlenebilen Video Stream ve DVD filmlerinin özel kullanım amaçlı kopyalarını rahatlıkla oluşturabilirsiniz. HyperCam programı Windows masaüstünde gerçekleşen tüm hareketleri, tüm fare ve imleç hareketleri de dahil olmak üzere yakalayıp bunları AVI biçiminde sabit diske kaydediyor. Araç özel yazılım sunumları, içerikler veya program tanıtımları için geliştiril-

miş. Üretici her ne kadar HyperCam'ın ekrandaki video görüntülerinin kaydedilmesi için uygun olmadığını söylese de ilgili Quicktime veya Windows Media filmleri de sabit diske kaydedilebiliyor.

Eğer kaydettiğiniz videoların üzerinde ekrana gelen program kayıt bilgilerinden rahatsız oluyorsanız veya HyperCam programını gerçekten çok sık kullanıyorsanız, yaklaşık 44 Dolar ücret ödeyerek programı satın alabilirsiniz.

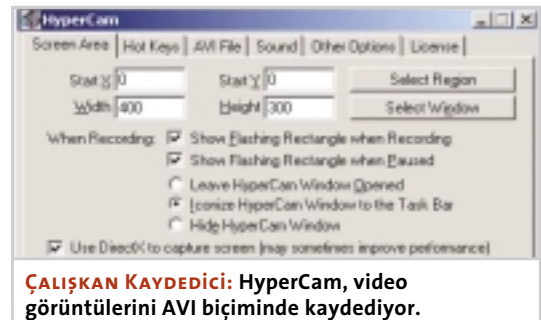
Video Overlay'de görüntü yok: Yaygın bir sorun

Birçok video oynatma programı, filmlerin PC üzerinde gösterilmesi için kliplerin daha hızlı ve net bir şekilde görüntülenmesini sağlayan "Video Overlay" yöntemini kullanır. Ancak söz konusu video overlay'ler, HyperCam gibi ekran kaydedici araçlar için sorun teşkil ederler. Overlay'ler, doğrudan ekran kartı tarafından işlendikleri ve görüntülendikleri için bu tür programlar tarafından tespit edilemez, yani görülemezler.

DVD oynatımı sırasında [Print] veya [Alt]+[Print] tuşları kullanılarak alınan ekran görüntülerinde olduğu gibi, HyperCam kayıtları da düz pembe, mavi veya siyah bir resim olarak görünür (video overlay rengi). Videoların bir kayıt programı yardımıyla yakalanabilmeleri için video overlay fonksiyonunun kapatılması gerekli. Bu, her oynatıcı yazılım ve donanım konfigürasyonu için mümkün olmasa da, bir denemenizde fayda var. En sık kullanılan video oynatıcıların overlay fonksiyonlarının nasıl kapatılacağını aşağıda bulabilirsiniz:

Video oynatıcılar: Overlay fonksiyonunun kapatılması

İzlediğiniz video görüntülerini overlay fonksiyonu etkin olduğu sürece kaydedemezsiniz. Kayıt programlarının sorunsuz bir şekilde çalışabilmeleri için ilk olarak bu fonksiyonu kapatmalısınız.

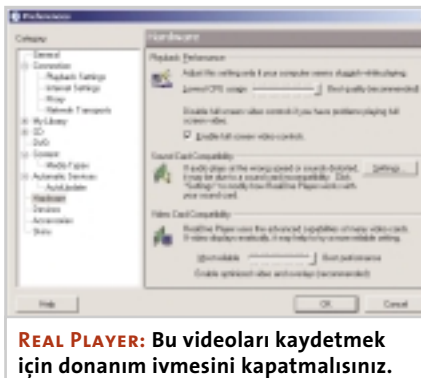

ÇALIŞKAN KAYDEDİCİ: HyperCam, video görüntülerini AVI biçiminde kaydediyor.

► **Quicktime:** Overlay fonksiyonu Apple'ın QuickTime Player aracının 4.x ile 6.x versiyonlarında "QuickDraw Acceleration" veya "DirectDraw Acceleration" olarak adlandırılmış. Söz konusu fonksiyonu devre dışı bırakmak için program ana penceresindeki *Edit / Preferences* alt menüsünü açın ve *Quicktime Preferences* komutunu çalıştırın. Buradaki *Video Settings* başlığı altından, en azından kayıt süresi boyunca en iyi görüntü ayarları yerine *Safe Mode (GDI Only)* seçilmeli. Ardından kayıt işlemine başlamadan önce, yapılan değişikliğin etkin olabilmesi için QuickTime Player'ın yeniden başlatılması gerekiyor.

► **Windows Media Player:** Windows Media Player ile görüntülenilen filmlerin kaydedilmesi için ilk olarak HyperCam programının AVI File kartında bulunan *Frame compression quality* değerini yüzde 100 olarak ayarlamamız gerekiyor. Aksi takdirde kaydedilen videonun renklerinde bozulmalar meydana gelebilir.

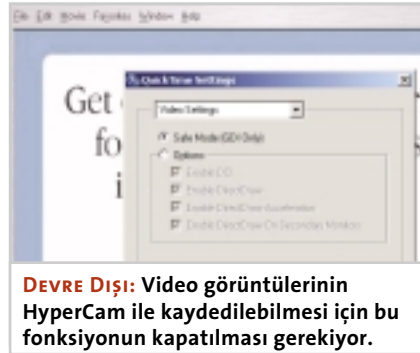
Microsoft, Windows Media Player'ındaki Overlay fonksiyonunu *Araçlar / Seçenekler* komutu ile ekrana gelen penceredeki *Başarımlar* kartına gizlemiş. Buradaki *Video İvmesi* başlığı altındaki kaydırma çubuğunu sol tarafa, yani *Yok* değerine kadar kaydırın. Buradaki *Gelişmiş* düğmesine bastığınızda, Player'ın 7x - 9x sürümlerinde video ivmesi ile ilgili ayarların yapılabileceği yeni bir pencere ekrana gelir. Video veya DVD oynatımı için Overlay fonksiyonu, ilgili kutulardaki işaretler kaldırılarak devre dışı bırakılabilir. Ancak bazı donanım konfigürasyonlarında DVD Video başlığı altındaki *Üste bindirme kullan* seçeneğinin işaretli olmamasına rağmen DVD film kesitlerinin görüntülenemeyebilir. Microsoft, burada DVD filmlerinin daima yüksek ivme ile görüntülenebilmesi için Media Player'a bir seçenek eklemiş.

REAL PLAYER: Bu videoları kaydetmek için donanım ivmesini kapatmalısınız.

► **RealOne Player ve Real Player:** Güncel RealOne Player'daki video ivmelendirme ile ilgili seçeneklere *Araçlar* menüsündeki *Preferences* komutunu kullanarak ulaşabilirsiniz. Buradaki *Hardware* başlığı altında işlemci fonksiyonları ve ses kartı kullanımının haricinde "Video Card Compatibility" başlığı da bulunuyor. Donanım ivmesini devre dışı bırakmak için kaydırma çubuğunun değerini en düşüğe getirin. RealOne Player, kabul edilebilir sonuçlar veren *Enabled optimized video and disable overlays* seçeneğine de sahip. Aksi takdirde *Most reliable* değerini kullanmalısınız.

RealPlayer'ın eski versiyonlarında da *Views / Preferences* komutu ile ekrana gelen pencerede *Performance* isiminde bir sekme bulunuyor. Video ivmesini, buradaki seçeneğin işaretini kaldırarak devre dışı bırakabilirsiniz. RealPlayer'ın daha eski sürümlerinde video kaydı ya-

DEVRE DIŞI: Video görüntülerinin HyperCam ile kaydedilebilmesi için bu fonksiyonun kapatılması gerekiyor.

pabilmek için ayrıca *YUV Overlays* ve *RGB Overlay* seçeneklerini de devre dışı bırakmalısınız. Değişikliklerin etkili olabilmesi için Real programlarının da yeniden başlatılması gerekli.

DVD filmlerini de sorunsuzca sabit diskinize kaydedebilirsiniz

DVD filmler oynatıcı yazılımlarla izlenebilseler de genellikle HyperCam yardımıyla kaydedilemiyorlar. Bunun için küçük bir hileye başvurmamız lazım. Ancak söz konusu hile, her işletim sistemi, yazılım oynatıcı ve ekran kartı kombinasyonunda sonuç vermeyebiliyor.

İlk olarak Windows masaüstündeki boş bir alana farenin sağ tuşuyla tıklayın *Özellikler* komutunu çalıştırın. *Görüntü Özellikleri* penceresindeki *Ayarlar* sekmesini etkinleştirin ve *Gelişmiş* düğmesine tıklayın. *Sorun Giderme* sekmesine geçip buradaki *Donanım İvmesi* başlığı altındaki kaydırma çubuğunu kullan-

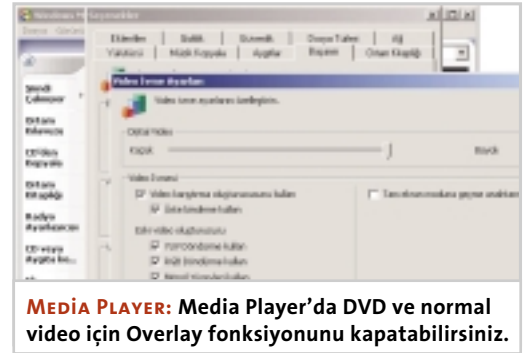
rak uygun bir değer atayın. Normalde *Tam* değerine sahip olan ivmelendirmenin değerini *Yok* olarak değiştirin ve yaptığınız değişiklikleri onaylayarak pencereyi kapatmak için *Tamam* düğmesine tıklayın.

Artık DVD filmlerini DVD Player veya Windows Media Player ile oynatabilir, film sahnelerini de HyperCam yardımıyla kaydedebilirsiniz. Kayıt işlemi sonrasında ekran kartının donanım ivmesini tekrar maksimum değerine çıkartmayı unutmayın.

Alternatif kayıt programları: Seçenekler sınırlı değil

HyperCam'in haricinde aynı amaca hizmet eden, ancak sunduğu özel fonksiyonlar ve fiyatları ile ondan ayrılan çeşitli programlar da mevcut.

TechSmith SnagIt, HyperCam gibi video ve diğer animasyonların AVI biçi-

MEDIA PLAYER: Media Player'da DVD ve normal video için Overlay fonksiyonunu kapatabilirsiniz.

minde kaydedilmesine imkan tanıyan bir ekran görüntüsü aracı. Ekran içeriğinin resim olarak kaydedilmesi seçeneğinin yanında SnagIt, kopyala ve yapıştır desteğine sahip olmayan programlardaki metinleri de ASCII biçiminde verebiliyor. Shareware sürümü 30 günlük bir kullanım süresine sahip ve tam sürümün fiyatı ise yaklaşık 40 Dolar.

TechSmith'in Camstudio programı PC ekranından video kaydedilmesi için komple bir çözüm sunuyor. Paket; kayıt, düzenleme ve oynatma gibi tüm kullanıcı işlemlerine izin veren toplam beş araçtan meydana geliyor. Program, yazılım demoları veya eğitim videoları için oluşturulan AVI filmlerini Flash, Windows Media, Real Media veya QuickTime biçimine de dönüştürebiliyor. Tam sürümü yaklaşık 350 Dolar olan programın test sürümünü 30 gün boyunca kullanabilirsiniz. ■

Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

Dijital dünyanın hastanelerini okurlara sorduk

CHIP teknik servis araştırması

CEVAP VERENLERİN ORANI

Firma	Yüzde
HP	%10.90
ASUS	%9.26
VESTEL	%6.27
LG	%5.45
PHILIPS	%4.63
SEAGATE	%3.27
SAMSUNG	%3.00
GIGABYTE	%2.72
SONY ERICSSON	%2.72
CREATIVE	%2.45
ESCORT	%2.18
INTEL	%2.18
AOPEN	%1.91
IBM	%1.91
MAXTOR	%1.91
DELL	%1.63
FUJITSU/SIEMENS	%1.36
NOKIA	%1.36
SONY	%1.36
WESTERN DIGITAL	%1.36
AMD	%1.09
APACHE	%1.09
EPOX	%1.09
MSI	%1.09
PANASONIC	%1.09
TOSHIBA	%1.09
DİĞER FİRMALAR	%25.61

**ÜRÜNÜNÜZÜN
MARKASI:**
Anketimize
cevap veren
okurlarımızın
belirttikleri
markaların
dağılımı.

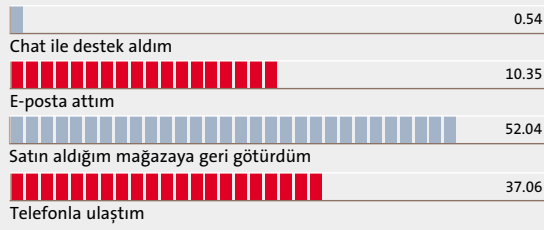
Tamamen CHIP okurlarının verdikleri cevaplarla şekillenen Teknik Servis Araştırması'nda, okurlarımız satın aldıkları donanımlarla yaşadıkları sorunlar sırasında iletişime geçtikleri teknik servisleri değerlendirdiler.

Pazardaki donanım markaları bazında incelenen cevaplar, teknik servislerin bağlı oldukları markaya kattıkları değeri ve **CHIP okurlarının** bu markaların satış sonrası destek, tamir, servis hizmetleri konusundaki düşüncelerini açığa çıkaran bir çalışma oluşturdu. Okuyucularımızın, teknik servisler hakkında daha doyurucu bir bilgi sahibi olması için adı fazla geçen markaların distribütörlerini ve teknik servislerini ziyaret edip, bu rapora eklemek üzere tanıtıcı bir bölüm de hazırladık.

Okuyucularımızın, teknik servisine en çok başvurduğu markalar göz önüne alındığında ortaya çıkan markaların, adı anılmayan markalara oranla değişik ürün gruplarındaki satışlarının hacmi nedeniyle örneklem içinde sıklıkla anılmaları, mantıklı bir açıklama olarak göze çarpmakta. Ankete cevap veren CHIP okuyucularının dağılımı incelendiğinde, okuyucularımızın yaklaşık yüzde 11'inin HP teknik servisleri ile iletişime geçtiği, yüzde 9'unun Asus ürünleri için teknik servise ihtiyaç duydukları, yaklaşık yüzde altışarlık

**MUHATAPLAR
MAĞAZALAR:**
Anketimize cevap
veren okurlarımızın
yarısından fazlası
ürünlerinde sorun
çıktığında mağazaya
dönüyorlar.

Teknik servisle bağlantı yöntemi

bir bölümünün ise Vestel ve LG markalı ürünleri için teknik servise başvurdukları anlaşılıyor.

Teknik servise ulaşmak

CHIP okurları, sorun yaşadıkları bir donanım ürünü için teknik servisle nasıl bağlantı kurduklarını belirtirken, katılımcıların yarısından fazlasının ürünü satın aldıkları mağazaya ge-

Tamir süresi ve garanti durumu

Kullanıcılar için önemli bir süreç olan tamir süresinin çoğunlukla bir hafta içinde sona erdiği dikkat çekiyor. Sorunlarının bir gün içinde giderildiğini ifade eden CHIP okuyucularının araştırma içindeki ağırlığı %17 iken, bir-üç gün içinde cihazlarını geri alabilenlerin oranı %24, dört-yedi gün arasında bekleyenler ise %18 olarak görünmekte. Ancak sorunu çözülemeyen ve artık servisin peşinde koştuktan yorulup pes edenlerin de %11 gibi nispeten yüksek bir oran oluşturdukları da göze çarpıyor. Bu beyanatta bulunanların %75'inin ürünlerinin garanti kapsamında olması ise, yine kullanıcıların karşılaştıkları tavırdan rahatsız olup vazgeçtiklerini düşündürüyor. Diğer bir deyişle, ülkemizde donanım ürünleri ile sorun yaşayan garanti kapsamındaki kullanıcıların yaklaşık %10'unun, sorunlarına çözüm bulamadan haklarından cayacak kadar tatsız tavırlarla karşılaştıkları anlaşılıyor.

CHIP anketini cevaplayan okuyucuların yüzde 83'ünün ürünlerinin garanti kapsamında olduğu, yüzde 12'sinin garanti süresinin dolduğunu, yüzde 3'ünün ise karşılaştıkları sorunun garanti kapsamı dışında bir sorun olduğu anlaşılmakta. Teknik servisler de garanti kapsamı dışında kalan ürünleri hak-

kında kullanıcılara bilgi veriyorlar.

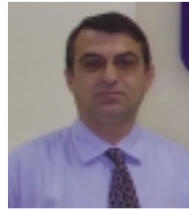
Ürünleri garanti kapsamı dışında kalan kullanıcılar arasında, teknik servislerin performansı ve müşteriye yaklaşımı konusunda daha olumlu sonuçlar alınması da aslında sağlıklı bir iletişimin kullanıcı ve teknik servis arasındaki sorunların çözümü olduğunun göstergesi. Zira, teknik servis yöneticileri-

» Kimse keyif için ürününü servise göndermez. Buraya gelen herkesin bir sorunu olduğunu biliriz. «

Neriman Ögüt - Multimedya Servis ve Lojistik Müdürü

ri götürmeyi tercih ettikleri dikkat çekiyor. Pazardaki bazı markaların Türkiye'de birden çok distribütörünün olduğunu düşünecek olursak, son kullanıcının, aldığı ürünün hangi distribütörden geldiği detayı ile zaman kaybetmek yerine doğrudan malı kendisine satan, muhatap bildiği mağazaya teslim etmesi anlaşılır bir kaygı. Dolayısıyla, kullanıcıyla sorunları konuşan, bürokratik işlemleri gerçekleştiren, tamiratın durumu hakkında müşteriyle iletişim halinde kalan mercii de bayi ve mağaza oluyor. İleriki bölümlerde de inceleyeceğimiz üzere, teknik servislerin müşterilere karşı tavırlarını değerlendirmek söz konusu olunca, mağazanın tutumu ön plana çıkıyor ve distribütörlerin, markalarını kullanıcıya ulaştıran satış noktalarındaki personelin satış sırasındaki sıcak tavrının, ürüne verilecek satış sonrası destek için de devam etmesinin önemi anlaşılıyor. Kaldı ki, CHIP okurlarının cevaplarının detaylı karşılaştırılmalarına göre, sorun yaşadıklarında ürünlerini tamir ve servis için mağazaya geri götüren kullanıcıların yaklaşık %40'lık bölümünün karşılaştıkları tavır puanlarken ortalamanın altında not vermeleri, mağazaların önemli kısmının sadece satışa odaklandıklarını ve satış sonrası için kullanıcıları rahatsız edecek yoğunlukta isteksizlik gösterdiklerini düşündürüyor. Bu noktada distribütörlerin harekete geçerek satış noktalarını, yani bayilerini kullanıcıya karşı izledikleri tutum konusunda uyarılmasının gerekli olduğu açıkça görülmekte. Zira satış noktasında, satış sonrası destek için kullanıcıya sergilenen olumsuz tutum, markanın zararına.

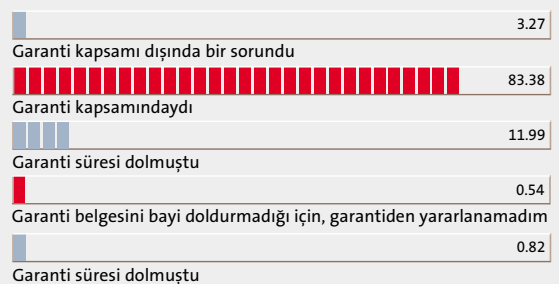

» Tüm ürünler çok acil diye geliyor... Bir müşterinin serviste unuttuğu ürününü 5 yıl sonra teslim ettiğim oldu. «

Murat Şakar, HP Service Delivery Manager

nin sık sık belirttiği üzere, garanti kapsamı dışında kendilerine ürün getiren kullanıcıların kibarca sorunlarını anlatıp, çözüm için işbirliği yapmaya hazır oluşları, yani teknik servislerin insanlar tarafından işletilen mekanlar olduklarını ve düğmeye basınca çalışmak zorunda olan ruhsuz makineler olmadıklarını hatırlamalarıyla kullanıcı ve teknik servis çalışanları →

Garanti durumu (%)

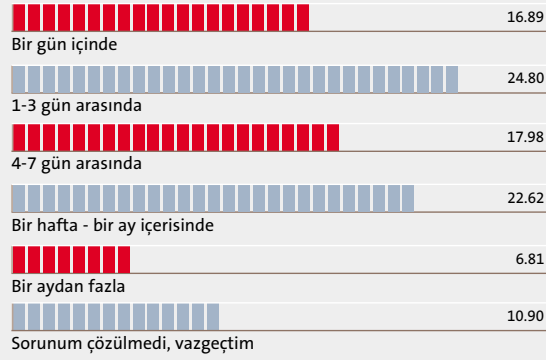
GARANTİ KAPSAMI: İki yıllık yasal garanti süresi zorunluluğuyla garanti kavramı önem kazandı.

arasında açılan sağlıklı iletişim kanalı, kullanıcıların sorunlarının çözülmesine ve kullanıcıyı mutlu etmeye yardımcı oluyor. Yani, kullanıcılar teknik servislere sorunları hakkında işbirliğine açık olarak geldiklerinde ve teknisyenlerle sağlıklı bir iletişim kurabildiklerinde yine kendileri karlı çıkıyor. Creative, Apache gibi markaların distribütörü olan Multimedya Bilgisayar'ın Servis ve Lojistik Müdür Neriman Ögüt, kimsenin keyif olsun diye ürünlerini servise göndermeyeceğinin ve servise gelmiş bir kullanıcının mutlaka bir sorunu olduğunu bildiklerinin altını çizerken, arızalı bir ürün söz konusu olduğunda, duruma teknik servis çalışanlarının bakışını özetleyen önemli bir vurgu yapıyor.

Kullanıcıya karşı tavır

CHIP okurlarının verdikleri puanlara göre tüm markaların ortalamasının üzerinde notlar aldıkları dikkat çekiyor. Bu da ağırlıklı olarak kullanıcıların ürünlerinde sorun yaşayıp tek-

Tamir süresi (%)

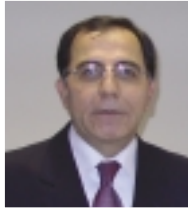
HER ŞEY ÇOK ACİL:

Kullanıcılar ürünlerini genellikle acil uyarısı ile servise gönderiyorlar. Servis süreci ise genellikle bir haftaya kadar uzayabiliyor.

rından kaynaklanmas ve tamir masrafının cihazın fiyatına yakın olması gibi sebeplerle

açıklanabilir. Ancak aynı firmaların müşteriye karşı tavır notlarında sıralamanın daha üst noktalarında, daha yüksek notlar almış olmaları da, firmaların sorunu çözmek için çaba sarf ettiğinin ispatı. Bu segmentte sorunun biraz da zamanla yenileri çıkan ve kullanıcının gözünde değeri düşen ürünlerin tamirinin kullanıcı için önemli olmamasından kaynaklandığı dü-

şünülebilir, zira saygınlık ve imaj belirtisi olan cep telefonu gibi bir üründe, kullanıcıların eskiyen modellerden kaçarak yeni modellere ulaşma eğiliminde oldukları da biliniyor. Bunun dışında bilişim sektörüne ürün veren markaların satış sonrasındaki destekleri

» Yetkili servisleri denetleyen müfettişlerimiz 15 günlük seyahatlerle ülkedeki servisleri geziyorlar.«

Aydın Kuzubaşoğlu, Philips Servis Müdürü

nik servislere başvurduklarında sorunlarının çözümüne yönelik olumlu bir tavırla karşılaştıklarını ortaya koymakta. Kimi markalar müşterilerine tamir süresince kullanmaları için emanet ürün verirken, bazı ürünlerde tamir sürecine bile girilmeden yeni ürünle değiştirme yapılması kullanıcıları memnun eden etmenler olarak göze çarpıyor. Bunun dışında, kullanıcıların tamir sürecini takip edebilmeleri ve servislerin bu süreci değişik internet veya telefon gibi kanallarla kullanıcıların izleyebilmesine olanak veren sistemler geliştirmiş olmaları, kullanıcıları tatmin eden diğer bir detay.

Genel değerlendirme

CHIP okuyucularının verdikleri notlara göre, markaların teknik servis konusundaki genel performansı da ortalamasının üzerindeki notlarda yoğunlaşıyor. Ancak listenin özellikle ortalamasının altında not alan firmalarının ve hemen bir üst sıradaki Nokia'nın da cep telefonu ve tüketici elektroniği markaları olduğu dikkat çekiyor. Bu segmentte kullanıcıların yaygın hoşnutsuzluğunun kronik olması, cep telefonu gibi küçük tüketici elektroniği ürünlerinde sorunun genellikle düşürme, kırma gibi garanti kapsamı dışındaki kullanıcı hataları

konusunda kullanıcıların genel bir memnuniyet yaşadıklarını söylemek yanlış olmaz.

Teknik Servislerin Gözünden

Teknik servisler hakkında yapılacak bir araştırma doğal olarak bir sorunun, arızanın, hatanın üzerine kurulu olacağından, kullanıcılar yanında madalyonun diğer yüzüne de tanıklık etmek isteyecek ve işleri sorun yaşayan mutsuz kullanıcılara yardımcı olmak olan teknik servislerin atmosferi hakkında fikir sahibi olmak isteyecek, daha da önemlisi ileride donanım sorunlarıyla karşılaşabilecek okurlarımıza yol gösterebileceğini umarak bazı teknik servisleri ziyaret ettik ve genel olarak teknik servis sistemini inceledik.

11 yıldır Asus markasını Türkiye'ye getiren Çizgi Elektronik, 10 yıldır piyasaya sürdüğü tüm ürünlerin seri numaralarını sakladığı veritabanı sayesinde, ikinci el Asus ürünleri almak isteyen kullanıcılara internet üzerinden hangi →

SERVİSİN TUTUMU

Marka	Müşteriye Karşı Tavrı Notu
APACHE	8
WESTERN DIGITAL	7.8
EPOX	7.3
IBM	7.3
HP	7.2
DELL	7
PANASONIC	7
SAMSUNG	6.7
AOPEN	6.43
SEAGATE	6.4
ASUS	6.3
ESCORT	6.3
CREATIVE	6.2
FUJITSU/SIEMENS	6.2
VESTEL	6.1
PHILIPS	6.1
NOKIA	6
SONY ERICSSON	6
LG	5.9
INTEL	5.8
TOSHIBA	5.8
MAXTOR	5.7
SONY	5.6
AMD	5.5
MSI	5.3
GIGABYTE	5.1

NEZAKET ÖNEMLİ: Kullanıcılar sorun yaşadıkları bir anda, teknik servislerin kendilerine doktor anlayışı ve şefkati ile yaklaşmalarını istiyorlar.

ürünün hangi kanallardan, hangi bayilerden satışa sunulduğunu, gördüğü tamir ve bakımlarla garanti durumu hakkında bilgi vererek, daha satış öncesinde kullanıcıyı bilinçlendirmeyi hedeflemesiyle dikkat çekiyor. TSE'ye distribütörler için seri numaraların veritabanını bulundurma şartı koydurtan Çizgi Elektronik'in halen kullanıcıların elinde bulunan 431 bin adet ürünü garanti kapsamında bulunuyor ve firma telefonla veya internet üzerinden teknik destek servisi veriyor. Çizgi Elektronik'ten Niyazi Saral, anakartlarında yaşanan sorunların yetersiz, standartlara uymayan ucuz güç kaynaklarının

yarattığı kısa devrelerden kaynaklandığını ifade ederken, aynı zamanda pek çok bileşenden oluşan bir bilgisayarın içinde hasar gören ve teknik servise gönderilen ürünün değeri, diğer bileşenlerin de sorunlu olabileceğini de vurguluyor.

Sadece bilgisayar bileşenleri değil, tüketici elektroniği ürünleri de bulunan Philips ise Türkiye'ye yayılmış 190 yetkili servis ağıyla sadece tamirat değil, teknik servislerin işletmesi ve koordinasyonu, yedek parça dolaşımı, yüzlerce teknisyenin eğitimi gibi konularda da uzmanlaşmak durumunda olan, başlı başına bir organizasyon. Philips'in merkezindeki

ürünün servis sürecinin iki günde tutmayı hedeflediklerini vurguluyor. Servis ve Lojistik Müdürü Neriman Ögüt, kullanıcıların teknik servise yardımcı olmasının önemine özellikle değiniyor, çünkü hiçbir açıklama ve tanımlama yapılmadan, sadece "bozuk" diye gönderilen bir ürünün sorununu tespit etmenin bazen günler alabildiğine, bunun da kullanıcı için önemli bir zaman kaybı olduğuna değinirken, sorunlarını detaylı bir şekilde dile getiren kullanıcıların sorunlarının çok daha kolay çözüldüğünün altını çiziyor. Dolayısıyla Neriman Hanım, teknik servis işletiminden gelen deneyimiyle, teknik servislere başvuracak okurlarımıza "sorunumu çözemediler" sorunu yaşamamaları için, değerli bir ipucu da vermiş oluyor.

HP ise ürünlerini bayiler aracılığıyla topluyor; bununla beraber kullanıcılar alışveriş merkezlerinde HP logosu gördükleri noktalara da arızalı ürünlerini bırakabiliyorlar. Yine de monitör gibi belli ürünler yerinden alınıyor. Multimedya'da olduğu gibi, cihazlar geldiğinde kayıtları yapılıyor ve ertesi günün iş planı içine alınıp tamir edildikten sonra, aynı gün teslim hazır ediliyor. Garantili ürünler iş planlarında liste başına yerleştiriliyor, ancak garantisiz ürünler iki gün bekleddikten sonra hala iş planına girememişse 3. gün içinde mutlaka tamir ediliyor. HP Servis ve Hizmet müdürü Murat Şakar, Deskjet gibi ürünlerde tüm dünyada tamir yerine değiştirme söz konusuysa, Türkiye'de gümrük mevzuatı nedeniyle bunun müm-

ÖDÜL KAZANANLAR

1 Yıllık Chip Aboneliği

Hasan Soyer - İstanbul

Ahmet Baran Türkeri - Elazığ

Powersonic Art Sport

kesintisiz güç kaynağı

Ömür Ekmekçi - Bartın

pcAnywhere 1.0

Salih Emre Dursun - İstanbul

ANKETİMİZE KATILIN: CHIP
web sitesindeki araştırma
anketlerimize katılanlar
ödül kazanabiliyor.

SERVİSİN PERFORMANSI

Marka	Genel Performans Notu
APACHE	8
WESTERN DIGITAL	7.6
IBM	7.4
EPOX	7
MSI	7
HP	6.9
DELL	6.7
SAMSUNG	6.4
SEAGATE	6.4
CREATIVE	6.3
PANASONIC	6.3
TOSHIBA	6.3
LG	6.2
VESTEL	6.1
AOPEN	6
ASUS	6
ESCORT	6
INTEL	5.8
PHILIPS	5.8
AMD	5.5
MAXTOR	5.3
FUJITSU/SIEMENS	5
GIGABYTE	5
NOKIA	5
SONY ERICSSON	4.3
SONY	2.6

KARNE: Okuyucularımız markaların teknik servis performanslarına not verdiler.

ana serviste, yetkili servislerde tamiri mümkün olmayan orijinal sorunlar incelenip, bir daha benzerleri ile karşılaşılması durumunda uygulanacak adımlar belirleniyor. Monitör gibi ulaşımı zor cihazlar yerinden alınarak kullanıcıya işini aksatmaması için emanet ürün bırakılıyor. Optik ürünlerde ise tamirat yerine doğrudan değiştirme yapılıyor; ancak stokta bulunmayan kimi ürünlerin müşteriye ulaştırılması beş günü bulabilirken, Philips servislerinde bir ürünün tamir süresi ortalama iki gün sürüyor. Philips Servis Müdürü Aydın Kuzubaşoğlu, arızalı ürünler hakkında 4 seviyeli bir servis süreci uyguladıklarını, 1. seviyede cihazı açmadan verilecek desteğin, 2. seviyede yedek parça kullanılmadan, 3. seviyede ise yedek parça kullanılarak yapılan tamiratın, 4.seviyede ise sadece merkezi serviste çözülebilen büyük sorunun söz konusu olduğunu vurgularken teknik servislerindeki yapı hakkında ipucu veriyor. Tüketiciler, 0800 261 33 02 numaralı telefona ulaşıp sorunları hakkında bilgi verdikten sonra, ilgili yetkili servise yönlendiriliyorlar.

Multimedya Bilgisayar, kendilerine gelen ürünleri, tarihe göre kodladıktan sonra, ertesi günün iş planı içine aldıklarını ve tamiri yapıp teslim hazır hale getirdiklerini, dolayısıyla

» Kimin iyi servisi varsa ona daha çok ürün gidiyor «

Niyazi Saral, Çizgi Elektronik (ASUS) Genel Müdürü

kün olmadığını ve değiştirmek istemelerine rağmen arızalı cihazı tamir etmek zorunda olduklarını anlatıyor. Kullanıcıların bilmemesine, görmemesine rağmen teknik servislerin bürokrasi ve kurallarla da elinin bağlandığının altını çizip, mesela eski model bir yazıcı için yedek parça getirtmek istediklerinde, mevzuat eski parça ithaline izin vermediği için eski model cihazları tamir etmelerinin zorluğundan örnek veriyor.

Anlaşıldığı üzere, teknik servisler aslında kullanıcıları "dert" olarak gören yerler değil, işleri dertli insanlara çare bulmak olan işletmeler. Ancak merkezinde bir "sorun" söz konusu olduğu için, iletişimin de büyük önem kazandığı bir iş. Zira sorunları çözmek için teknik bilgi ve imkan sahibi olmaktan önce, kullanıcıyla iletişim kurabilmenin önem kazandığını görüyoruz. Tabii, kullanıcıların da sorunlarını anlatabilmesinin... ■

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

K Ü N Y E

ISSN: 1300-9419

Yayın Koordinatörü Gökhan Sungurtekin, sgokhun@chip.com.tr
(Sorumlu Yazı İşleri Müdürü)

Genel Yayın Yönetmeni Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Yazı İşleri Şefi Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

Haber Merkezi Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Yazı İşleri Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr
Hakkı Alkan, alkan@chip.com.tr
Murat Karslıoğlu, muratk@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioglu, esahin@chip.com.tr
Ecevit Biktım, ecevitb@chip.com.tr

CHIP CD Korcan Meydan, korcan@chip.com.tr

CHIP Online Aytun Çelebi, aytun@chip.com.tr

Redaksiyon Sevdâ Kılıç, sevd@chip.com.tr,
Barış Alkım, balkim@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Ozan Ali Dönmez, Garo Antikacıoğlu,
Cem Sinanoğlu, Onur Seven, Uğur Seven,
Güçlü Aydoğan, Cihan Baykal, Aytun Çelebi,
(AB) Ayça Biçer, (BY) Bahar Yalçın, (ÖK) Ömer Koç,
(SB) Sami Bilal, (SY) Seçil Yanık, (ME) M. Eckstein,
(DW) Daniel Wolff, (MF) Manfred Flhor,
(FK) Fabian Keudell, (VG) Vera Günther,
(MH) Markus Hahner,

Görsel Yönetmen Gökhan Koç, gokhank@chip.com.tr

Grafik Asistanı Dilek Kırkan

Genel Müdür Hermann W. Paul

Genel Müdür Yardımcısı Beste Özerdem

Finans Müdürü Aylin Aldemir

Pazarlama Müdürü Güler Okumuş

Halkla İlişkiler Müdürü Özlem Cenker

Pazarlama Sorumlusu Ayten Çar

Abone Satış Müdürü Asu Bozyayla

Abone Servisi Nihan Özkasap, Ebru Cinek

Dağıtım Müdürü Cem Cenker

Dağıtım Asistanı Mehmet Çil

Üretim Koordinatörü Turgay Tekatan

VOGEL Yayıncılık Gökhan Sungurtekin
Ltd. Şti. Adına Sahibi

VOGEL MEDYA YAYIMCILIK REKLAM GRUBU

Satış Müdürü Gülcan Bayraktar, gulcanb@vogel.com.tr

Market Sorumlusu Yeliz Koyun, kyeliz@vogel.com.tr

Reklam Trafikeri Aynur Kına, aynur@vogel.com.tr

Renk Ayırımı- Film ve Baskı ASIR Matbaacılık Ltd. Şti.
Demirbaş Sokak. No:4 Oto Sanayi
4.Levent - İstanbul Tel:(212) 283 84 38

Dağıtım BİRYAY A.Ş.

VOGEL Yayıncılık Ltd. Şti:

VOGEL MEDYA
Mevlüt Pehlivan Cad. Vefa Bayırı Sok.
Gayrettepe İş Merkezi B Blok 34349
Gayrettepe/İstanbul
Telefon: (212) 217 93 71, Faks: (212) 217 95 32
Abone Faks: (212) 217 94 23
Abone web: http://abone.vogel.com.tr

VOGEL MEDYA YAYIMCILIK A.Ş.'NİN DİĞER YAYINLARI

► **LEVEL**
Türkiye'nin bir numaralı oyun dergisi
www.level.com.tr

LEVEL

► **IT BUSINESS WEEKLY**
Profesyonel yöneticinin güvenilir IT rehberi
www.itb.com.tr

IT-BUSINESS
WEEKLY

► **WINDOWS & .NET MAGAZINE**
IT profesyonellerinin yatırım ve çözüm kaynağı
www.winnetmag.com.tr

► **HERKES İÇİN BİLGİSAYAR**
Yeni başlayanlar için bilgisayar ve internet
rehberi

Bilgisayar

► **www.internetimiz.com**
Bilgisayar, kitap, sinema, müzik, haber...

Internetimiz
COM

Windows
& .NET MAGAZINE

REKLAM İNDEKSİ

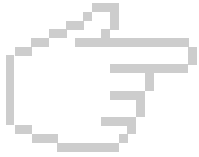
3M	109	KOYUNCU	7
64 K	141	KYOCERA	83
ADIDAS	24-25	LODOS BİL.	49
AMD	75	LOGİZMA	23
AOD	123	MAKROTEK	99
ASUS	77	MASCOM	223-225
BABACAN	93	MASTERCOM	73
BARAN	177	MEGAVİZYON	209-185-201
BEĞDİLİ	203	MERT İTH.	101
BEKO	157	MULTİMEDYA	65
BEKO PC	19	MYNET	219
COMPEX	251	NETSOFT	221
CREATIVE	125	NOKIA	41-43
ÇİZGİ	95	OLUŞUM	113
ÇÖZÜM	87	PANCOM	211
D.YÜKSEL	139	PARK ORMAN	59
DAİMA İNT.HİZ.	193	PASİFİK	111
DENGE	179	PENTA	147-167
DENGE BİL.	169-171-173-175	PHILIPS	9,-33
DIMOND	159	PHILIPS	A.K
EKSA	35	SABANCI TELEKOM	31
EKSEN	51-52-53	SAKARYA	154-155
ELEMENT	107	SAMSUNG	97-145
EMEK	229	SFF	143
EMN	191	SÜRAT	45-183
EMPATİ	128-129-150-151	TECHNOLİNE	215
EPSON	21	TEKİNOX	259
ERPA	231	TELLİOĞLU	78-79-149-187
ESCORT	127	TOSHIBA	181
GOLD	47	TRANSDATA	91
H.MESSE	189	TUNÇMATİK	85
HIZLI SİS.	10-11	TURANLI	197
HP	15-67	TURKCELL	37-57
HSBC	39	TÜRK TELEKOM	Ö.K.İ.
İBM	160-161-162-163	UFOTEK	63
İBM	A.K.İ	UTTAŞ	195
INFRONIC	29	VISIONS	134-135-227
INTRO	233	XEROX	17
İŞ BANKASI	55	MARKET	263-264-265-266-267- 268-269-270-271-272-273- 274-275-276-277-278-279-280
KOBİAN	115		
KODAK	103		
KONT	117		

DÜNYADA CHIP

► **CHIP'in yayınlandığı diğer ülkeler:**

Endonezya	Hindistan	İtalya	Almanya	Çek. Cum.	Çin
Romanya	Rusya	Singapur	Macaristan	Malezya	Polonya
Tayland			Slovakya Cumhuriyeti	Ukrayna	Yunanistan

Merkezi Almanya'da bulunan ve Almanya'nın en çok satılan aylık bilgisayar dergisi olan CHIP, Türkiye ile birlikte 17 ülkede yayınlanmaktadır.

CHIP'TE GELECEK AY

OCAK 2004

Ancak en yeni güncellemelerle daha hızlı, daha güvenli ve daha stabil bir Windows PC'sine sahip olabilirsiniz. CHIP, Windows ve Office için hangi güncellemeyi hangi durumda yüklemeniz gerektiğini gösteriyor.

Yazılım

Windows update

İnternet

Ev ağınıza koruyun

10 dakikada virüslere ve hacker'lara karşı önlem alabilir ve ağınıza temel güvenliği sağlayabilirsiniz. CHIP'in profesyonel ipuçlarıyla ise web saldırganlarına en küçük bir şans bile tanımayabilirsiniz.

Donanım

CHIP Media PC

CHIP sizin için en iyi Media PC'yi topladı. Bu PC hızlı, sessiz, şık, her türlü optik medyaya kayıt yapıyor ve her şeyi oynatabiliyor. Ayrıca yanında en önemli yazılımları ve montaj rehberini de veriyoruz...

Diğerleri

- ▶ **A'dan Z'ye Google**
Mükemmel arama için gizli ipuçları
- ▶ **Geleceğin virüsleri**
Uzmanlar yeni tehlikelere karşı uyarıyor
- ▶ **DVD kopyalama**
DVD kopyalama için en iyi araçlar

! Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler yapılabilir

WINDOWS & .NET MAGAZINE Aralık 2003

Her yönüyle UPGRADE

Windows ve Exchange için terfi: Windows Server 2003 ve Exchange Server 2003'e terfi etmek isteyenler için stratejiler, terfi klavuzu ve püf noktaları

Spam'den kurtulun: Exchange kullanıcıları için savunma taktikleri

Yatırım Rehberi: Projeksiyon cihazları • **Network:** Kurumsal ağ güvenliği - Software Routing • **SQL Server:** Açıkları kapatın

• **Sorular & Cevaplar:** Sık sorulan soruların cevapları, uzman tavsiyeleri

<http://www.winnetmag.com.tr>

Abonelik için <http://abone.vogel.com.tr>